

ПАТРИША КОРНУЕЛ ОБВИНЕНИЕТО

Част 11 от „Кей Скарпета“

Превод от английски: Емилия Масларова, 2001

chitanka.info

*На Линда Феърстайн,
прокурор, писателка, наставница.
Най-добрата приятелка
(Тази е за теб)*

ПРОЛОГ

ПОСТФАКТУМ

Студеният здрач преотстъпва наранения си цвят на пълния мрак, добре че пердетата в спалнята са достатъчно плътни, та да погълнат и най-малкия намек от силуета ми, докато снова напред-назад и си стягам багажа. Животът надали може да бъде по-ненормален, отколкото е сега.

— Пие ми се — оповестявам и издърпвам поредното чекмедже. — Иска ми се да запаля камината, да пийна нещо и да си сготвя спагети. От широките, жълти и зелени на цвят, с чушки и наденички. *Le rapparedelle del cantunzein*. Отдавна си мечтая да му отпусна края, да отида в Италия, да науча италиански, ама наистина. Така че да го говоря. А сега какво, знам само имената на манджите. Или може би във Франция. Точно така, ще взема да ида във Франция. Още сега — добавям двама по-безпомощно и гневно. — Преспойно мога да живея и в Париж. Защо не!

Това е моят начин да отхвърля Вирджиния и всички тук.

Капитан Пийт Марино от Полицейското управление на Ричмънд е щръкнал наред стаята като огромен фар. Пъхнал е ръчища в джобовете на дънките, изобщо не ми помага да си събера багажа в платнения куфар и в сака, отворени върху леглото. Познава ме достатъчно добре, и през ум не му минава дори да ми предлага. Марино може и да прилича на селяндур, може и да говори и да се държи като простак, но всъщност е умен и чувствителен за десетима, не е нужно да му обясняваш нищо. Ето сега например осъзнава простичкия факт: преди има-няма денонощие един мъж на име Жан-Батист Шандон се е промъкнал по пълнолуние през преспите и ме е издебнал в собствената ми къща. Вече познавам достатъчно добре начина му на действие, за да си представя какво е щял да ми направи, ако му беше паднал случай. Но така и не намерих сили да се подложя на това изпитание: да си представя анатомично вярно картината на собственото си мъртво обезобразено тяло, а никой не е в състояние да

ви опише подобно нещо по-добре от мен. Завършила съм право и медицина, в момента съм главен съдебен лекар на щат Вирджиния. Правила съм аутопсиите на двете жени, които Шандон уби наскоро в Ричмънд, познавам и седемте други случая на жени, убити от него в Париж.

По-безопасно е да кажа какво е сторил той на своите жертви, да опиша как ги е пребил от бой, как ги е хапал по гърдите, дланите и ходилата, как си е играл с кръвта им. Невинаги прибягва до едно и също оръжие. Снощи бе въоръжен със секач — инструмент, използван от зидаро-мазачите. Прилича доста на малък търнокоп. Наясно съм какво може да причини един секач на човешкото тяло, понеже Шандон е обезобразил именно със секач — вероятно със същия — Даян Брей, втората си жертва в Ричмънд, полицайка, която уби преди два дни, в четвъртък.

— Какъв ден сме днес? — питам аз капитан Марино. — Събота, нали?

— Да. Събота.

— Осемнайсети декември. Една седмица до Коледа. Весели празници.

Отварям ципа на джоба отстрани на платнения куфар.

— Да. Осемнайсети декември.

Марино ме гледа така, сякаш — аха, и ще се разбеснее, в кървясалите му очи се отразява тревогата, просмукала цялата къща. Във въздуха се долавя недоверие. Усещам го като прах по езика. Надушвам го, сякаш е озон. Чувствам го около себе си като влага. Скърцане на гуми по мократа улица, трополене на крака, какофония от гласове и пукащи радиостанции — адски звуци, под съпровода на които полицията продължава окупацията на къщата ми. Чувствам се осквернена. Всеки сантиметър от дома ми е открит за чуждите погледи, животът ми е разголен. Все едно съм гол труп върху металните маси в моргата, където работя. Затова и Марино знае, че е по-разумно да не пита дали да ми помогне да си събера багажа. О, да, със сигурност не е толкова глупав, че дори и да си помисля да докосва нещо, било то обувка, чорап, четка за коса, шише шампоан или някаква дреболийка. От полицията ми наредиха да се изнеса от уютната къща на моите мечти, която към си построила в тихия, опасан с ограда квартал Уест Енд. Представяте ли си! Сигурна съм, че Жан-

Батист Шандон — le loup-garou, или Върколака, както се нарича самият той — се радва на по-добро отношение, отколкото аз. По закон всички права на хора като него са надлежно защитени: той разполага с уют и спокойствие, с безплатна храна и напитки, с безплатна стая и медицинско обслужване в отделението за арестанти към Медицинския колеж на Вирджиния, където преподавам.

Марино не се е къпал, не е спал най-малко от денонощие. Мина ли покрай него, и долавям тежката телесна миризма на Шандон, от която ми се повдига: стомахът ме присвива, умът ми блокира, облива ме студена пот. Изправям се и си поемам дълбоко въздух — да прогоня халюцинацията на обонянието си, когато виждам през прозорците, че отпред спира автомобил. Сетивата ми са изострени дотолкова, че забелязвам и най-малката промяна в движението — знам кога някой ще спре пред къщата. Това е ритъм, който слушам от часове. Хората идват да позаяпат. Съседите спират на сред пътя — не могат да устоят на любопитството. Мятам се в ужасното опиянение на чувствата, ту изпадам в смут, ту се вцепенявам от страх. Лашкам се от изнемога към мания, от потиснатост към спокойствие и под всичко това съска превъзбуда, сякаш кръвта ми е пълна с газ.

Отпред се затваря врата на автомобил.

— Пак ли? — простенвам аз. — Кой ли пък е сега? ФБР? — Издърпвам поредното чекмедже. — Марино, писна ми, край! — Махвам с ръка — демек, майната ви на всички. — Изгони ги от къщата, до последния човек. Незабавно! — Яростта ми трепти досущ мираж над нажежен асфалт. — Нека ме оставят да си събера багажа и да се изнеса оттук. Толкова ли не могат да почакаат да изляза? — Ровя из чорапите, ръцете ми треперят. — Не стига, че са ми задръстили двора! — Мятам в сака чифт чорапи. — Не стига, че са ми са се намъкнали в къщата. — Още един чифт. — Да дойдат, след като се изнеса! — Хвърлям към сака поредния чифт чорапи, не уцелвам и се навеждам да ги вдигна. — Можеха, ако не друго, то поне да ме оставят да се движа из собствената си къща. — Още един чифт. — И да се приготвя на спокойствие. — Връщам един от чифтовете чорапи в чекмеджето. — Какво, да ги вземат мътните, търсят в кухнята ми? — Размислям и пак слагам в сака чифта чорапи, който току-що съм прибрала в дрешника. — Какво правят в кабинета ми? Обясних им, че не съм влизала там.

— Дължни сме да огледаме, докторке — е единственото, което Марино има да ми каже.

Сяда в долния край на леглото и аз се вкисвам още повече. Иде ми да му кресна да ми става от леглото и да се разкара от стаята. Това е всичко, което мога да сторя, ако искам да не го изгоня от дома си, а вероятно и от своя живот. Точно сега пет пари не давам откога се познаваме и че сме изживели заедно доста неща.

— Как е лакътят, докторке? — сочи той гипса, заради който не мога да помръдна лявата си ръка, сякаш съм я пъхнала в кюнец.

— Счупен е. Боли ужасно, не е за разправяне — тросвам се и затварям прекалено силно чекмеджето.

— Взимаш ли си лекарството?

— Няма страшно, все ще прескоча трапа.

Марино не ме изпуска от очи.

— Трябва да взимаш хапчетата, които са ти дали.

Най-неочаквано сме си разменили местата. Аз се държа като изпростяло ченге, а Марино е спокоен и разсъдлив, както приляга на мен, юристката и лекарката! Връщам се при гардероба с кедрово покритие, започвам да вадя блузи и да ги слагам в куфара, като първо се уверявам, че най-горното копче е закопчано и приглаждам с дясна ръка коприната и памука. Левият ми лакът тупти като болен зъб, кожата под гипса ме сърби и е плувнала в пот. Прекарах почти целия ден в болницата: не че отнема чак толкова дълго да ти сложат гипс, но лекарите настояха да ми направят пълен преглед, за да се уверели, че нямам други наранявания. Няколко пъти обясних, че когато съм избягала от къщата, съм паднала на стълбите отпред и съм си счупила лакътя, нищо повече. Че Жан-Батист Шандон не е успял и с пръст да ме докосне. Изплъзнала съм му се и съм добре, продължих да повтарям като курдисана, докато ме снимаха отново и отново на рентгена. Държаха ме под наблюдение в болницата чак до късния следобед, а следователите постоянно влизаха и излизаха от лекарския кабинет. Взеха ми дрехите. Наложих се Луси, моята племенница, да ми носи нещо, което да облека. Изобщо не съм спала.

Телефонът пронизва въздуха като бормашина. Вдигам слушалката на апарата при леглото.

— Доктор Скарпета — оповестявам и след като чувам как собственият ми глас изрича името ми, се сещам как често са ме

търсели посред нощ, аз вдигам и някой следовател ми съобщава ужасната новина, че там и там е намерен труп.

От обичайния делови тон, с който се представям, в съзнанието ми изниква онова, от което досега съм бягала: картината на обезобразеното ми тяло върху леглото, стаята — същата тази стая, плувнала в кръв, заместник-главният съдебен лекар, на когото се обаждат, и изражението върху лицето му, когато някой от полицията — вероятно Марино му съобщава, че съм убита и някой — един дявол знае кой, трябва да се яви на местопрестъплението. Хрумва ми, че никой от службата не би откликнал. Помогнах във Вирджиния да съставим план за действие при извънредни ситуации, с какъвто не може да се похвали никой друг щат в страната. Ще се справим с голяма самолетна катастрофа, с обстрел на стадиона или с наводнение, но какво ли ще правим, ако се случи нещо с мен? Вероятно ще се наложи да викат съдебен лекар от съседен съдебен окръг, да речем, от Вашингтон. Лошото е, че познавам едва ли не всички съдебни лекари по Източното крайбрежие и би ми било мъчно за всеки, на когото му се наложи да прави оглед на трупа ми. Тези мисли се носят из съзнанието ми като подплашени птици — през това време Луси ме пита по телефона дали имам нужда от нещо, а аз я уверявам, че съм добре, което си е направо смехотворно.

— Няма как да си добре — отвърща племенницата ми.

— Приготвям си багажа — обяснявам ѝ аз какво правя. — Марино е с мен и си приготвям багажа — повтарям, вторачена в капитана.

Той оглежда спалнята и чак сега се сещам, че никога не е влизал тук. Дори не искам да си представям какво му минава през ума. Познавам го от дълги години и винаги съм била наясно, че зад уважението към мен всъщност се крият несигурност и сексуално привличане. Марино е много едър — цяла канара, с увиснало бирено шкембенце, широко намусено лице и безцветна коса, доста непривлекателно пренесла се от главата към други части на тялото. Слушам какво ми говори Луси, а очите на Марино шарят из най-съкровениите местенца: шкафовете, дрешника, отворените чекмеджета, багажа, който приготвям, гърдите ми. Племенницата ми донесе в болницата маратонки, чорапи и анцуг, но не се бе сетила да вземе и сутиен и единственото, което ми хрумна да направя, след като се

прибрах, бе да се поприкрива с широка стара лекарска престилка, с която понякога си върша къщната работа.

— Сигурно и теб не те искат там — прозвучава по линията гласът на Луси.

Дълго е за разказване, но племенницата ми е агент към Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, или СТО, и когато дойдоха, полицаите видяха доста зор, докато я отпратят от къщата ми. Да знаеш едно-друго, понякога си е опасно и те очевидно се страхуваха да не би в разследването да се включи някоя важна клечка от федералните служби. Не съм съвсем сигурна, но Луси вероятно се чувства гузна, задето снощи не е била с мен и насмалко да ме убият, а сега пак я няма в къщата. Давам ѝ да разбере, че изобщо не я виня. Но продължавам да се питам доколко различен е щял да бъде животът ми, ако вместо да ходи на свиждане на приятелката си, племенницата ми беше с мен вкъщи, когато Шандон се яви на прага ми. Може би Шандон щеше да разбере, че не съм сама, и да се махне, може би, ако чуждият човек в къщата го беше изненадал, той щеше да си плюе на петите или пък щеше да отложи убийството ми за утре или вдругиден, за Коледа или новото хилядолетие.

Снова напред-назад с безжичния телефон, слушам задъханите обяснения и коментари на Луси и по едно време, докато минавам край голямото огледало, зървам отражението си в него. Късата ми руса коса стърчи във всички посоки, сините ми очи са изцъклени и белязани от изтощението и напрежението, челото ми е свъсено — аха, и да се разплача. Лекарската престилка е мърлява и захабена — и това ми било главен съдебен лекар! Пребледняла съм като платно. Пие ми се, пуши ми се, вече не издържам, сякаш това, че съм се разминала на косъм със смъртта, ме е превърнало в заклетата алкохоличка и наркоманка. Представям си, че седя сама у дома. Че не се е случило нищо. Грея си се на огъня в камината, пуша си цигарата, отпивам от френското вино, може би бордо, защото бордото не е така натрапчиво, както бургундското. Бордото е като стар добър приятел, когато не ти се налага тепърва да опознаваш. Разсейвам напразните мечти с голия факт: няма никакво значение какво Луси е направила или не е направила. Рано или късно Шандон щеше да дойде, за да ме убие: имам чувството, че откакто съм се родила, над мен тегне ужасна

присъда, белязала като ангел на смъртта прага ми. Колкото и да е странно, още съм жива.

1.

От гласа на Луси долавям, че е уплашена. А това не се случва често на моята неотразима, волева племенница, която знае да управлява дори вертолет, вманиачена е на тема „добра физическа форма“ и работи към федералните органи на реда.

— Наистина се чувствам ужасно — повтаря тя по телефона, докато аз кръстосвам из стаята, а Марино продължава да си седи на леглото.

— Недей — убеждавам я. — Полицаяте не искат никой да им се пречка, а и нямаш работа тук. Сигурно си при Джо, това е чудесно — допълвам така, сякаш ми е безразлично и изобщо не се притеснявам, задето Луси не е тук и не съм я виждала цял ден.

Да ви призная, не ми е никак безразлично. Да ви призная, притеснявам се. Но винаги съм имала навика да оставям на другите вратички, през които те да се измъкват. Не обичам да се чувствам изоставена, камо ли пък от Луси Фаринели, която съм отгледала като родна дъщеря.

Тя се двоуми, накрая отвърща:

— Всъщност съм в центъра на града, в „Джеферсън“.

Опитвам се да проумея какво става. „Джеферсън“ е най-големият хотел в Ричмънд, умът ми не го побира от къде на къде племенницата ми ще отсяда в хотел, при това в най-изискания и скъпия. В очите ми избиват сълзи, мъча се да ги сдържа, кашлям, опитвам се да преглътна болката.

— О! — е единственото, което казвам. — Добре тогава. Сигурно и Джо е с теб в хотела.

— Не, тя е у техните. Виж какво, току-що се нанесох. Запазила съм стая и за теб. Дали все пак да не дойда да те взема?

— Точно сега едва ли е разумно да ходя на хотел. — Все пак Луси е помислила и за мен, иска да сме заедно. Поолеква ми. — Ана ме покани у тях. След всичко случило се е по-добре да ѝ погостувам. Покани и теб. Но ти сигурно вече си се настанила.

— Ана пък откъде е разбрала? — изненадва се Луси. — От новините ли?

Покушението срещу мен бе извършено много късно снощи и вестниците ще пишат за него чак утре сутринта. Аз обаче се досещам, че по радиостанциите и телевизионните канали е имало вихрушка от съобщения. Сега, като се замисля, и аз се учудвам откъде ли е разбрала Ана. Луси обяснява, че засега се налагало да остане в хотела, но покъсно щяла да намине да ме види. Затваряме.

— Само това оставаше медиите да надушат, че си отишла на хотел. Ще наклякат зад всеки храст — отбелязва Марино с чело, прорязано от дълбока бръчка, и ме поглежда като буреносен облак. — Къде е отседнала Луси?

Повтарям каквото ми е казала и вече почти съжелявам, че изобщо съм разговаряла с нея. Само ми докривя още повече. Като в капан, чувствам се като хваната в капан, сякаш са ме спуснали на триста метра под повърхността на морето и сега, откъсната от целия свят, замаяна, гледам света горе, който ми се струва неузнаваем и нереален. Вцепенена съм, нервите ми са опънати до скъсване.

— В „Джеферсън“ ли? — пита Марино. — Без майтап? Тя какво, да не е спечелила от тотото? Не се ли притеснява, че медиите ще надушат къде е? Какво я прихваща, а?

Заемам се отново с багажа. Не ми е до въпросите на Марино. Писнало ми е от въпроси.

— И не е у Джо? — допълва Марино. — Бре! Виж ти! Всъщност винаги съм знаел, че това тяхното ще трае ден до пладне.

Прозява се шумно, разтърква едрото си, брадясало лице и продължава да наблюдава как мятам на стола костюмите и подбирам дрехи като за работа. Не мога да не му призная, че откакто съм се прибрала от болницата, се опитва да не избухва и дори да се държи мило и внимателно. Но и при най-благоприятни обстоятелства приличното поведение му се отдава трудно, а сега обстоятелствата далеч не са от най-благоприятните. Марино е капнал от умора, не е мигнал цяла нощ, напопал се е с кофеин и долнопробна храна, за капак не му и разрешавам да ми пуши в къщата. Въпрос само на време е той да изгуби самообладание и отново да се върне към истинската си, просташка устата същност. Наблюдавам метаморфозата и колкото и да е странно, ми олеква. Бих дала всичко за познатите неща, колкото и

неприятни да са те. Марино отваря дума за Луси и какво била направила предната вечер, когато ме завари заедно с Жан-Батист Шандон в заснежения двор.

— Не че я виня, задето е посегнала да му пръсне черепа на оня нещастник — съобщава Марино. — Но точно в такива ситуации трябва да покажеш на какво са те учили. Няма значение за кого става въпрос, дали за леля ти или за собственото ти дете. Длъжен си да постъпваш, както са те учили, а Луси не го е направила. Оплескала е всичко.

— Хайде, хайде, и теб сме те виждали да оплескваш всичко — напомням му аз.

— Мен ако питаш, изобщо не е трябвало да я пращат под прикритие в Маями. — Луси всъщност работи в Маями, но сега е тук за празниците, а и по други причини. — Работиш ли дълго с лошите, заприличваш на тях. Луси я сърбят ръцете да убива. Види ли патлак, и ѝ пада перде, докторке.

— Не е честно. — Виждам, че съм сложила прекалено много обувки. — Я кажи какво щеше да направиш ти, ако беше дошъл при мен преди Луси.

Зарязвам багажа и поглеждам изпитателно Марино.

— Ако не друго, щях да поспра, да преценя обстановката и чак тогава да опирам пистолет о слепоочието на онзи тъпанар. Така де! Бил е толкова зле, че дори не е виждал какво прави. Пищял е на умряло заради химикала, дето си му го лиснала в лицето. Вече не е бил въоръжен. Не е могъл да нарани никого. Било си е ясно като бял ден. Било е ясно и че ти също си пострадала. Лично аз щях да повикам линейка, а Луси не се е сетила дори това. Съвсем го е ударила през просото, докторке. Не исках при цялата суматоха да остава в къщата. Затова я разпитахме в участъка, заведохме я на неутрална територия — да се поуспокои.

— Лично аз не бих нарекла помещението за разпит неутрална територия — възразявам му.

— И къщата, където насмалко да пречукат ненагледната леля Кей, също не е неутрална територия.

Този път не му възразявам, въпреки че в гласа му се долавя отровна хапливост.

— И все пак не е трябвало точно сега да ходи на хотел — добавя Марино и отново разтрива лице.

Каквото и да твърди, си знам, че дава мило и драго за племенницата ми и е готов на всичко за нея. Познава я от десетгодишна, тъкмо той я пристрасти към камионите, мощните двигатели, оръжието и всичките му там така наречени мъжки залъгалки, за които сега я напада.

— Ще те хвърля у Ана и ще ида да видя какви ги върши тая малка пикла. Не че някой дава и пет пари, дето не одобрявам — връща се той назад към предишните си мисли. — Ето, да вземем Джей Тали. Не ми влиза в работата. Но все пак си е изпечен негодник и егоист.

— Чакаше човекът през цялото време, докато бях в болницата — скачам да браня за кой ли път Джей и да отбивам неприкритата ревност на Марино. Джей е човекът за връзка между Интерпол и Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие. Познавам го съвсем бегло, но преди четири дни в Париж преспях с него. — А аз бях там тринайсет-четиринайсет часа — допълвам. Марино само върти очи. — Не бих нарекла такъв човек егоист.

— Майко мила! — възкликва Марино. — Къде ги чу тия небивалици? — подмята той с пламнали от омерзение очи. — Не мога да повярвам на ушите си. Нима тоя калтак ти е втълпил, че е висял през цялото време в болницата? На друг да ги разправя! Пълни глупости! Откара те на белия си жребец и моментално се върна тук. После звънна да разбере кога ще те изпишат, изниза се и отиде да те посрещне.

— Което си е повече от разумно — отбелязвам и се опитвам да не издавам, че ми е докривяло. — Защо да виси там и да чака? Пък и не е казал, че е бил през цялото време в болницата. Просто предположих.

— Предположила била, моля ви се! Защото той ти го е набил в главата. Внушава ти разни дивотии, това не те ли притеснява поне малко? Доколкото знам, на това му се вика личностен недостатък. Лъжа... Какво има пак? — сменя той внезапно тона.

На вратата стои някой. В спалнята влиза униформена полицайка, върху ламинираната значка пише, че се казва М. А. Калоуей.

— Извинявайте — обръща се тя направо към Марино. — Не знаех, капитане, че сте тук.

— Е, сега вече знаете — поглежда я той кръвнишки.

— Доктор Скарпета! — Жената ме е зяпнала с очи като топчета за пинг-понг, които подскочат ту към Марино, ту отново към мен. — Искях да ви питам за стъкленицата. Къде беше химикалът, формулинът, де...

— Формалинът — поправам я спокойно.

— Да де, формалинът — казва полицайката. — Къде точно беше стъкленицата, когато сте я взели?

Марино се е разположил на леглото ми, сякаш седи там всеки божи ден. Търси опипом цигарите.

— На масичката в хола — отговарям аз на Калоуей. — Вече го обясних на всички.

— Да, госпожо, но къде точно на масичката? Доста голяма е. Наистина съжалявам, че се налага да ви притеснявам. Просто се опитваме да разберем как се е разиграло всичко, защото после ще бъде още по-трудно да си спомните.

Марино изтръсква бавно цигара от пакета „Лъки Страйк“.

— Калоуей! — подвиква, без дори да я поглежда. — Откога си ни станала детектив? Не помня да си зачислена към отряд „А“.

Той е шеф на отдел „Тежки престъпления“, известен още като отряд „А“ към Полицейското управление на Ричмънд.

— Просто не сме сигурни, капитане, къде точно се е намирала стъкленицата.

Страните ѝ пламтят.

Ченгетата вероятно са решили, че няма да е толкова нахално, ако ми се изтърси жена, а не мъж. Колегите ѝ сигурно я бяха пратили заради това или пък я бяха натоварили със задачата, понеже никой друг не е искал да си има вземане-даване с мен.

— Стъкленицата беше в десния ъгъл откъм вас, ако влезете в хола и погледнете масичката — отвърщам аз.

Вече не помня за кой път го обяснявам. В главата ми е пълна каша. Случилото се прилича на размазано петно, на вихрушка от събития.

— И приблизително там ли стояхте, когато лиснахте химикала по нападателя? — пита ме Калоуей.

— Не. Бях зад канапетото. При остъклената плъзгаща се врата. Той ме подгони и затова се озовах там — пояснявам аз.

— И веднага след това ли избягахте от къщата?... — интересува се Калоуей и драска нещо в тефтерчето.

— Да, през трапезарията — прекъсвам я аз. — Където беше пистолетът ми. Бях го оставила по-рано вечерта на масата. Признавам си, мястото не е от най-подходящите. — Мислите ми лъкатушат и хвърчат, сякаш завъртени от бърза центрофуга. — Натиснах копчето на алармата и избягах през входната врата. С пистолета — глока де. Но се подхлъзнах на леда и си счупих лакътя. Не успях да махна предпазителя, едната ми ръка бе обездвижена.

Жената си записва и това. Разказът ми е все същият — вече започва да се изтъква. Ако ми се наложи да го повтарям още веднъж, сигурно ще се оплета като пиле в кълчища, а никое ченге по белия свят не ме е виждало объркана.

— Значи не сте стреляли нито веднъж? — поглежда ме полицайката и навлажнява устни.

— Не успях да го насоча.

— И дори не сте се опитвали да стреляте?

— Не знам какво разбирате под „опитвала“. Не успях да го насоча.

— Но сте опитали?

— Ама вие от дума не разбирате ли? Или ви трябва преводач? — избухва Марино. Хвърля на М. А. Калоуей поглед, напомнящ червената точица на лазерен мерник, преди да изхвърчи куршумът. — Предпазителят на пистолета не е бил махнат и тя не е стреляла, сега вече ясно ли ви е? — повтаря той бавно и грубо. — Колко патрона имаш в пълнителя? — пита вече мен. — Осемнайсет ли? Пистолетът е марка „Глок 18“, в пълнителя е имало осемнайсет патрона, а в цевта — един, нали така?

— Не знам — отвърщам аз. — Може и да не са били осемнайсет, точно така, не са осемнайсет. Трудно ще го заредиш с осемнайсет патрона, понеже пружинката не поддава, пружинката на пълнителя де.

— Ясно, ясно. Помниш ли кога за последен път си стреляла с пистолета? — пита ме след това Марино.

— Когато съм била на стрелбището. Най-малко преди няколко месеца.

— А след като се върнеш от стрелбището, задължително смазваш пистолета, нали, докторке?

Това не е въпрос, а констатация. Марино ми знае навиците.

— Да.

Стоя напред стаята и мигам ли, мигам. Цепи ме глава, от светлината очите ми смъдят.

— Видяхте ли пистолета, Калоуей? В смисъл, огледахте ли го? — продължава Марино и отново се вторачва в нея с очи като лазерен мерник. — Защо тогава го правите на въпрос? — маха той с ръка, сякаш пъди досадна муха. — Кажете какво открихте.

Жената се двоуми. Усещам, че не ѝ се иска да огласява пред мен каквито и да било сведения. Въпросът на Марино е увиснал като облак, от който — аха, и ще завали. От полите избирам две — тъмносиня и сива, и ги мятам на облегалката на стола.

— Пълнителят е с четиринайсет патрона — обяснява Калоуей по военному стегнато, като робот. — В цевта нямаше патрон. Предпазителят не беше махнат. Оръжието изглежда чисто.

— Бре, бре, бре! В цевта нямало патрони и тя не била стреляла. И се спуснала нощта, непрогледна и бурна, и трима индианци насядали около огъня. Докога ще тъпчем на едно място? Няма ли, да го вземат мътните, да се придвижим поне мъничко напред?

Марино е плувнал в пот, разгорещил се е и аз долавям все по-силно телесната му миризма.

— Вижте, нямам какво да добавя — казвам аз — още малко, и ще се разплача.

Втриса ме, студено ми е, отново усещам с обонянието си ужасната миризма на Шандон.

— А защо сте държали в къщата си стъкленицата? Какво точно е имало в нея? Оная течност, с която работите в моргата, нали? — пита Калоуей и застава така, че да не е в полезрението на Марино.

— Формалин. Десетпроцентов разтвор на формалдехида, наричан формалин — отвръщам аз. — Точно така, използваме го в моргата, съхраняваме в него тъканите. Части от органи. В този случай — кожа.

Лиснала съм разяждащ химикал в очите на друг човек. Осакатила съм го. Вероятно съм го оставила слепец за цял живот. Представям си как лежи, завързан за леглото в затворническото

отделение на деветия етаж в Медицинския колеж на Вирджиния. Разминала съм се на косъм със смъртта, успяла съм да си спася живота, а не се радвам. Чувствам се съсипана.

— Значи сте държали в къщата си човешка плът. Кожа. Татуировка. От трупа в пристанището, на който така и не установихме самоличността. Дето беше в товарния контейнер? — Гласът на Калоуей, звукът на химикалката, отгръцаните страници ми напомнят за репортерите. — Не искам да ви притеснявам излишно, но защо все пак сте държали такова нещо в къщата си?

Обяснявам надълго и нашироко, че сме се натъкнали на големи трудности, докато сме се опитвали да установим самоличността на мъртвеца в пристанището. Разполагали сме единствено с тази татуировка и предната седмица съм ходила в Питърсбърг, за да я покажа на опитен художник, специалист по татуировки. След това съм се прибрала направо вкъщи, без да се отбивам в службата, ето защо и предната вечер стъкленницата с формалина и с татуировката е била у дома.

— Обикновено не държа вкъщи такива неща — добавям накрая.

— И сте оставили стъкленницата цяла седмица тук? — пита жената и върху лицето ѝ се чете съмнение.

— Случиха се много неща. Беше убита Ким Луонг. Племенницата ми насмалко да загине при престрелка в Маями. Наложил се да пътувам в чужбина, ходих до Лион във Франция. От Интерпол ме повикаха, за да поговорим за седемте жени, които той — имам предвид Шандон — вероятно е убил в Париж, и да обсъдим подозренията, че трупът в товарния контейнер може би е на Тома Шандон, на брата... на брата на убиеца де, и двамата синове на главатаря на престъпния клан Шандон, когото половината свят издирва под дърво и камък. После бе убита и Даян Брей, заместничката на шефа на полицията. Дали е трябвало да върна татуировката в моргата? — Главата ми ще се пръсне. — Да, със сигурност е трябвало. Но бях разсеяна. Просто съм забравила — почти крясвам в лицето на Калоуей.

— Просто сте забравили — повтаря тя, а Марино ни слуша все по-разгневен: хем се опитва да я остави да си върши работата, хем я презира до смърт. — Доктор Скарпета, има ли в къщата ви и други части от човешко тяло? — пита след това Калоуей.

В дясното око ме пронизва непоносима болка. Врълхита ме мигрена.

— Какви са тия тъпи въпроси? — повишава Марино тон с още един децибел.

— Просто не искам да се натъкваме на други химикали, физиологични течности или...

— Не, не, няма нищо — клатя глава и насочвам вниманието си към купчинката старателно сгънати панталони и блузи с поло яка. — Само предметни стъкла.

— Предметни стъкла ли?

— За хистологията — обяснявам разсеяно.

— За какво?

— Край, Калоуей, това вече не се търпи!

Думите на Марино прокълтват като удари на съдийско чукче, той става от леглото.

— Просто исках да се уверя, че няма други опасни вещества — обяснява му жената с пламнали страни и блеснали очи, каквито не прилягат на един подчинен по служба.

Тя мрази Марино. Много хора го мразят.

— Единственото опасно вещество, от което трябва да се притеснявате, стои пред вас — подвиква Марино. — Защо не оставите докторката поне за малко на мира, какво сте седнали да ѝ додявате с тъпашките си въпроси?

Калоуей е грозновата жена без брадичка, с широк ханш и тесни рамене. Настръхнала е от яд и притеснение. Завърта се на пети и излиза от стаята, стъпките ѝ заглъхват, приглушени от персийската пътека в коридора.

— Какво си въобразява тая? Че колекционираш трофеи ли? — казва ми Марино. — Че си носиш у дома сувенири както онзи мухльо Джефри Деймър ли? Божичко, какво доживях!

— Вече не издържам.

Пъхам в сака блузите с поло яка, наредени така, че по тях няма и гънчица.

— Какво да се прави, налага се да издържиш, докторке. Но за днес ти стига — отсича той и уморено сяда отново в долния край на леглото.

— Разкарай ги тия твои детективи от главата ми — предупреждавам го аз. — Не ми се гледат ченгета. Не съм направила нищо.

— Ако искат още нещо, първо трябва да минат през мен. Разследването е възложено на мен, ако и пикли като Калоуей да не са го проумели. Но ти не се притеснявай! Все едно да си вземеш номерче на опашката пред гастронома за деликатеси. Сума ти хора напират да разговарят с теб.

Редя върху блузите с поло яка панталоните, после ги вадя и слагам отгоре блузите — да не се смачкат.

— Е, все пак са по-малко от хората, които драпат да си поприказват с него. — Марино има предвид Шандон. — Разните му там психолози, дето правят психологически портрети на престъпниците, съдебни лекари, журналисти, все от тоя десен — обобщава Марино, за да не изрежда целия списък.

Зарязвам багажа. Нямам намерение да си редя бельото, докато Марино зяпа като невидял. Не искам да се занимавам пред него и с тоалетните принадлежности.

— Остави ме няколко минути сама — казвам му аз.

Той ме гледа с кървясали очи и мораво лице. Аленее се дори плешивеещото му теме. Изглежда размъкнат в дънките и фланелата, шкембето му се е издуло като корем на бременна в деветия месец, огромните му ботуши са кални. Виждам как умът му работи. Не иска да ме оставя сама и май претегля притесненията, които отказва да сподели с мен. В съзнанието ми като черен пушек се надигна параноична мисъл. Марино не ми се доверява. Сигурно го е страх, че ще взема да си тегля куршума.

— Много те моля, Марино. Не можеш ли просто да застанеш отпред и да отпращаш хората, докато си приготвя багажа? Иди при автомобила ми и извади от багажника служебното куфарче. В случай че ме повикат по спешност... Ще ми трябва. Ключът е в чекмеджето на масата в кухнята, горното вдясно, където държа всички ключове. Моля те. Между другото, ми трябва и колата. Всъщност май е по-добре да ида с колата, не вади куфарчето — добавям, все по-объркана.

Той се двоуми.

— Не можеш да вземеш колата.

— Я не се занасяй! — подвиквам ядно. — Остава само да ми кажеш, че ще правят оглед и на автомобила. Та това е безумие!

— Виж какво! Снощи алармата се е включила първия път, защото някой се е опитал да проникне с взлом в гаража ти.

— И таз добра, някой! — тросвам се, а мигрената ме пронизва като с остър нож в слепоочията и замъглява зрението ми. — Знаем кой точно се е опитал да проникне в гаража ми. Разбил е вратата, понеже е искал алармата да се включи. Искал е да дойде полиция. Затова и не ми се стори странно, че малко по-късно на вратата е цъфнал полицай — да провери кой се опитва да проникне в къщата ми.

Всъщност се беше върнал Жан-Батист Шандон. Представи се за полицай. И досега не мога да повярвам, че съм се хванала на евтиния му номер.

— Още не разполагаме с всички отговори — отвърща Марино.

— Защо все ми се струва, че не ми вярваш?

— Я върви у Ана и се наспи.

— Изобщо не е докосвал колата ми — настоявам аз. — Не е влизал в гаража. Само някой да е посмял да ми пипа автомобила. Искам да си го взема още тази вечер. Остави служебния куфар в багажника.

— Няма да го вземеш тази вечер.

Марино излиза и затръшва вратата след себе си. Пие ми се, та две не виждам, искам да угася с нещо електричеството, пронизало централната ми нервна система. Но какво да правя? Само това остава да ида в хола и да кажа на ченгетата да ми се разкарат от главата, докато си налея едно уиски. Знам, че от алкохола главата ще ме заболи още повече, но и това не ме разколебава. Чувствам се толкова зле в собствената си кожа, че точно сега нехая какво е добро за мен и какво ще ми навреди. В банята бърникам из чекмеджетата, на пода падат няколко червила. Започват да се търкалят между тоалетната чиния и ваната. Навеждам се да ги вдигна, опипвам пода с дясната ръка: трудно ми е, понеже съм левичарка. След като се изправям, се замислям кои от парфюмите, старателно подредени върху поличката, да взема. Накраяхващам предпазливо златистото метално флаконче на „Ермес 24 Фобур“. Хладно е. Доближавам пулверизатора до носа си — от наситената женствена миризма, която Бентън Уесли обичаше толкова много, очите ми се напълват със сълзи, а сърцето ми се разтуптява

така, че още малко, и съвсем ще излезе от строя. Не съм си слагала от парфюма повече от година, откакто убиха Бентън. Сега убиха и мен, казвам му разтреперана наум. И още съм тук, Бентън, още съм тук. Ти работеше във ФБР, съставяше психологически портрети на чудовища, тълкуваше и предсказваше поведението им. Сигурно щеше да предскажеш и това, нали? Щеше да го предскажеш и да го предотвратиш. Защо не беше тук, Бентън? Всичко щеше да е наред, ако беше с мен.

Чувам като в просъница, че на вратата се чука.

— Един момент — провиквам се, след като се прокашлям и бърша сълзите в очите си.

Наплисквам си лицето със студена вода и пъхам флакончето „Ермес“ в сака. Отивам при вратата и очаквам да видя Марино. Вместо него при мен влиза Джей Тали в бойната униформа на Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие и с едnodневна брада, от която смуглата му хубост е някак зловеща. Това е един от най-красивите мъже, които някога съм виждала, тялото му е като изваяно, а от порите му като мускус струи чувственост.

— Просто исках да видя как си, преди да излезеш — впива той пламнали очи в мен и те сякаш ме опипват и проучват точно както ръцете и устните му преди четири дни във Франция.

— Какво да ти кажа? — Пускам го в стаята и изведнъж се сещам в какъв вид съм. Не искам Джей да ме вижда такава размъкната. — Принудена съм да напусна собствения си дом. Наближава Коледа. Ръката ме боли. Главата също. Инак съм добре.

— Ще те откарам у доктор Зенър. Моля те, Кей.

Някак между другото се учудвам, че знае къде ще ходя. Марино ми е обещал да не разгласява къде ще пренощувам. Джей затваря вратата и ме хваща за ръката — единственото, което ми се върти в ума, е, че не ме е изчакал в болницата, а сега настоява той да ме откара у Ана.

— Разреши ми да ти помогна. Държа на теб — казва ми Джей.

— Снощи май никой не държеше особено на мен — подмятам, понеже се сещам, че когато ме докара от болницата и аз му благодарих, задето е чакал толкова дълго, Джей дори не намекна, че всъщност изобщо не е чакал. — И ти, и всички останали от Международния отряд за бързо реагиране уж ме пазехте, а онзи негодник ми се изтърси

на входната врата — продължавам аз. — Голям майтап! Да се вдигнеш чак от Париж, за да оглавиш отряда и да заловиш тоя гаден тип, а той да те направи за пет стотинки. Не ти трябва долнопробен филм: сума ти врели и кипели ченгета с автомати и каква ли не апаратура, а чудовището ми се изтърсва в къщата, без да падне и косъм от главата му.

Очите на Джей шарят по различни части от анатомията ми, сякаш те са междинни спирки, които на всяка цена трябва да посети отново. Стъписана и отвратена съм, че точно сега е седнал да ме оглежда. В Париж ми се струваше, че се влюбвам в него. Сега стоим в спалнята, той проявява неприкрито любопитство към онова, което е под износената бяла престилка, и аз си давам сметка, че изобщо не го обичам.

— Просто си разстроена. Божичко, то оставаше да не си! Тревожа се за теб. Можеш да разчиташ на мен.

Опитва се да ме докосне, аз се дръпвам.

— Били сме заедно един следобед. — И преди съм му го казвала, но сега го мисля най-сериозно. — Няколко часа. Преспяхме веднъж, и толкоз, Джей.

— Смяташ го за грешка ли?

В гласа му кънти обида. В очите му проблясва черен гняв.

— Не се опитвай да превръщаш един следобед в цял живот, в нещо важно. Изобщо не е важно. Съжалявам. За бога! — подвиквам, все по-възмутена. — Точно сега не искам нищо от мен. — Дръпвам се и замахвам със здравата ръка. — Какво правиш? Какво, да те вземат мътните?

Джей вдига длан да си предпази главата от ударите, и признава, че е сгрешил. Не съм сигурна, че е искрен.

— И аз не знам какво правя. Държа се като последния глупак, ето какво — казва той. — Не искам нищо. Държа се глупаво заради чувствата си към теб. Не ми се сърди. Моля те! — Поглежда ме вторачено и отваря вратата. — Можеш да разчиташ на мен, Кей. Je t'aime.

Давам си сметка, че Джей умее да се сбогува така, та да ме накара да си мисля, че няма да го видя никога повече. Преизпълва ме атавистична паника, едвам устоявам на изкушението да го повикам да се върне, да му се извиня, да му обещаая, че в скоро време ще идем да

вечеряме някъде или да пийнем по нещо. Стисвам очи, подпирам се за малко на таблата на леглото и разтърквам слепоочия. Казвам си, че не зная какво правя и е по-добре да не предприемам нищо.

Захапал в крайчеца на устата незапалена цигара, Марино стои в коридора и аз долавям, че от лицето ми се опитва да разбере какво се е случило, докато Джей е бил в спалнята и вратата е била затворена. Плъзвам поглед по безлюдния коридор — хем се надявам Джей да се появи отново, хем ме е страх, че ще вземе да го направи. Марино грабва сака и куфара, ченгетата се умълчават, когато се приближавам. Стараят се да не поглеждат към мен, докато обикалят из хола с колани, натезжали от оръжието и апаратурата, които при всяка стъпка потракват и дрънчат. Един от следователите щрака с фотоапарат масичката, светкавицата току облива всичко с бялата си светлина. Друг снима с видеокамера, а един от криминалистите включва алтернативния източник на светлина с име „Лума Лайт“, различаващ пръстови отпечатъци, наркотични вещества и телесни течности, невидими за невъоръжено око. В службата в центъра на града редовно използваме „Лума Лайт“, когато правим оглед на труповете на местопрестъплението или в моргата. При вида на лампата в собствената ми къща ме обзема чувство, което не се поддава на описание.

Покъщнината и стените са оплескани с тъмна прах, с каквато снемат отпечатъци, пъстрият персийски килим е дръпнат и отдолу се вижда старинният френски дъбов паркет. По канапето забелязвам кратерчета там, където са били възглавниците, във въздуха се стеле мазна възкисела миризма, останала от формалина. Зад хола, недалеч от входната врата се пада трапезарията и през арката ме посреща гледката на голям плик от амбалажна хартия, залепен с жълтата лепенка на следователите — върху плика е отбелязана датата, сложени са инициали и пише: „Дрехи, Скарпета“. Вътре са панталоните, пуловерът, чорапите, обувките, сутиенът и бикините, с които бях снощи — дрехи, които ми иззеха в болницата. Върху любимата ми маса от червено дърво са наслагани пликът, други веществени доказателства, електрически фенерчета, сякаш някой е решил да я използва за работен тезгях. Ченгетата са намятали якетата си по облегалките на столовете, навсякъде се виждат отпечатъци от мокри

кални обуца. Устата ми е пресъхнала, нозете ми се подкосяват от срам и ярост.

— Ей, Марино! — излайва едно от ченгетата. — Търси те Райтър.

Бъфорд Райтър е главен прокурор на щата. Оглеждам се с надеждата да видя Джей. Няма го никъде.

— Кажу ми да си вземе номерче и да си чака реда — продължава Марино с шегичката за опашката пред гастронома.

Пали цигарата, аз отварям входната врата и студеният въздух ме захваща по лицето. В очите им избиват сълзи.

— Взел ли служебното ми куфарче? — питам аз Марино.

— В джипа е — отвръща той с тона на снизходителен съпруг, помолен да донесе тефтерчето с телефоните на жена си.

— Защо те търси Райтър? — държа да узная аз.

— Остави ги тия тъпи воайори — изпелтечва той.

Джипът му е на улицата отпред, двете огромни гуми са прорязали коловоз по заснежената, вече разкаляна морава пред нас. Ние с Бъфорд Райтър сме работили често през годините по различни случаи и ми докривява, задето той не е попитал направо мен дали може да дойде в къщата ми. Всъщност дори не ми се обади да се поинтересува как съм и да каже, че се радва, задето съм се отървала жива.

— Мен ако питаш, хората просто искат да видят къде живееш — казва Марино. — Затова си измислят какви ли не оправдания — че уж трябвало да проверят не знам какво си.

Кишата се просмуква в обувките ми, докато вървя предпазливо по алеята.

— Нямах си представа колко народ ме е питал как изглежда къщата ти. Да си рече човек, че си лейди Ди или друга знаменитост. Освен това Райтър си пъха гагата навсякъде, място не си намира, ако не участва в играта. А това тук е най-гръмкото разследване от Джек Изкормвача насам. Райтър ни е пришпорил, не е за разправяне.

Най-неочаквано блясват фотографски светкавици и аз насмалко да се подхлъзна. Изругавам на висок глас. Фотографите са се промъкнали през оградата на квартала. Докато се мъча да се кача някак с вдигната лява ръка на високата предна седалка в джипа, трима от тях се спускат към мен и започват да щракат като обезумели.

— Ей! — изкрещява Марино на най-близкия натрапник — жена.
— Кучко проклета!

Нахвърля ѝ се, опитвайки да ме закрие от фотоапарата, а жената губи равновесие. Пльосва се по задник на хлъзгавата улица, фотоапаратът и другите джаджи се разлетяват с трясък.

— Калтак! — пици тя като попарена. — Негодник!

— Качвай се! Качвай се в джипа де! — вика ми Марино.

— Мухльо!

Сърцето ми ще изхвъркне от гърдния кош.

— Ще те дам под съд, така да знаеш, негодник с негодник!

Още светкавици, аз си защипвам палтото с вратата на джипа и се налага да я отворям и затворям още веднъж, а през това време Марино мята сака и куфара в багажника, скача зад волана и включва двигателя, който пърпори като моторна лодка. Фотографката се опитва да се изправи и на мен ми хрумва, че не е зле да проверя дали не се е наранила.

— Дай да видим дали не се е ударила — предлагам, загледана през страничния прозорец.

Джипът се устремява към улицата, спира за кратко и отпрашва нататък.

— Кой са пък тия?

Бясна съм. Пред очите ми играят черни кръгове.

— Тъпанари. Ето кои! — Марино грабва микрофона на радиовръзката. — Девети отряд — оповестява по ефира.

— Девети отряд — повтаря диспечерната.

— Не искам да снимат нито мен, нито къщата — повишавам аз тон.

Всяка клетка в тялото ми се надига и роптае: колко несправедливо е всичко!

— Отряд три две нула, кажи му да ми звънне по клетъчния.

Марино държи микрофона до устата си. От отряд три две нула се свързват незабавно с него — клетъчният телефон се тресе като огромно насекомо. Марино го разгъва и казва:

— От медиите са се промъкнали до къщата. Фотографи. Според мен са оставили колите някъде в Уиндзор Фармс, прескочили са оградата и са минали пешком през затревената площ зад будката на пазача. Прати хора да проверят дали има коли, спрели на забранено

място, нека ги изтеглят оттам. Ако продължават да се разхождат из двора на докторката, да ги арестуват.

След това затваря телефона, сякаш е капитан Кърк, който токущо е заповядал на „Ентърпрайз“ да премине в настъпление.

При будката на пазача забавяме скорост и виждаме как отвътре излиза Джо, старче, до немай-къде гордо, че носи кафява униформа като на Пинкъртън^[1], мило, възпитано и любезно, но лично аз не бих разчитала на него и на колегите му да ме предпазят от друго, освен от сеирджии. Изобщо не съм изненадата, че Шандон, а сега и ония нахалници от медиите са проникнали в квартала. Върху подпухналото сбръчкано лице на Джо се изписва неудобство, когато той забелязва, че и аз съм вътре в джипа.

— Ей, мой човек — изсумтява Марино през отворения прозорец, — как фотографите са минали оттук?

— Моля?

Дядката веднага застава нащрек и оглежда с присвити очи хлъзгавата безлюдна улица с лампи, хвърлящи в горния край на стълбовете жълти ореоли.

— Пред къщата на докторката са. Най-малко трима.

— Не са минавали оттук — заявява Джо.

Връща се в будката и грабва телефонната слушалка. Ние продължаваме нататък.

— Само това можем да направим, докторке — казва ми Марино. — И да си завираш главата в пясъка, пак ще има колкото щещ снимки и помия.

Гледам вторачено през прозореца красивите, празнично осветени къщи в стил английски ампир.

— Лошата новина е, че вече си изложена на още по-голяма опасност — захваща да ми проповядва той и да ми обяснява онова, което и сама знам и за което точно сега не ми се слуша. — Сега половината свят ще види голямата ти тежкарска къща и точно къде живееш. Онова, което ме притеснява най-много е, че покрай цялата дандания на прицел ще те вземат и други смахнати. Ще почнат да си въобразяват, че си лесна плячка, жертва, с която могат да се позабавляват, точно като мижитурките, които обикалят по съдилищата и проучват къде точно ще се гледат делата на изнасилвачите — да идат да позяпат и да послушат.

Марино спира на кръстовището на Кентърбъри Роуд и Уест Кеъри стрийт точно когато малък тъмен автомобил завива, забавя скоростта и насочва право към нас фаровете. Разпознавам дългнестото мъртвешко лице на Бъфорд Райтър, който се е вторачил в джипа на Марино. И прокурорът, и Марино смъкват стъклата на прозорците.

— Тръгваш ли си?... — подхваща Райтър, ала точно тогава погледът му се спира изненадано върху мен. Имам изнервящото чувство, че съм последният човек, когото той иска да вижда. — Съжалявам за неприятностите ти — казва ми ни в клин, ни в ръкав прокурорът, сякаш онова, което се случва в живота ми, е дребно главоболие, създаващо ми известни неудобства.

— Да, изнасям се.

Марино всмуква дълбоко от тютюневия дим, което изобщо не му помага. Вече е изразил мнението си за появата на Райтър в моя дом. Излишно е прокурорът да идва на местопрестъплението, но дори и да смята, че е много важно да го види с очите си, защо не го е сторил по-рано, докато съм била в болницата?

Райтър се гуши в яката на балтона, стъклата на очилата му отразяват светлината на уличните лампи. Той кимва и ми казва:

— Пази се. Радвам се, че си добре — решава Райтър все пак да отдаде дължимото на така наречените ми неприятности. — На всички ни е трудно, повярвай. — Тъкмо да добави още нещо, и явно му хрумва мисъл, засенчила всичко останало. — Трябва да си поговорим — обещава той на Марино.

Прозорците се вдигат. Подкарваме нататък.

— Дай ми цигара — казвам аз на Марино. — Доколкото разбирам, Райтър не е идвал днес у дома — добавям.

— А, не, идва. Някъде към десет сутринта.

Марино ми поднася пакета „Лъки Страйк“ без филтър, от запалката, която доближава до лицето ми, лумва пламъче.

Толкова съм ядосана, че чак ме присвива под лъжичката, тилът ми пламти, главата ми ще се пръсне. Вътре в мен се размърдва страхът — досущ пробудил се звяр. Вкисвам се, натискам с все сила запалката върху светлинното табло и най-безцеремонно оставям ръката на Марино със запалката „Бик“ да виси във въздуха.

— Благодаря, че ми каза — подвиквам ядно. — Нали нямаш нищо против да попитам кой още е бил в къщата ми? И колко пъти? И

колко са стояли, и какво са пипали?

— Ей, я не си го изкарвай на мен — спира ме той.

Този тон ми е познат. Марино е на път да изгуби търпение — очевидно му е дошло до гуша и от мен, и от кашата, която съм забъркала. Приличаме на два буреносни облака, които — аха — и ще се сблъскат. Последното, от което се нужда сега, е война с Марино. Докосвам с връхчето на цигарата нажежените до яркооранжево жезла в запалката и всмуквам дълбоко от тютюневия дим, който ме удря като с боксова ръкавица — главата ми се замайва. Няколко минути пътуваме в гробно мълчание и когато накрая проговарям, звуча сковано и недодялано: трескавото ми съзнание се хлъзга сякаш по заледените улици, а депресията сковава като непоносима болка гръдния ми кош.

— Знам, правиш каквото трябва да се направи. Признателна съм ти — едвам процеждам думите. — Дори и да не го показвам.

— Не се налага да ми обясняваш нищо. — Марино всмуква от цигарата, и двамата изстрелваме струи тютюнев дим към смъкнатите до някъде прозорци. — Знам какво ти е — добавя той.

— Няма откъде да знаеш. — На гърлото ми като злъч засяда негодувание. — Дори самата аз не знам.

— Разбирам много повече, отколкото ми признаваш — отвърща Марино. — Някой ден ще се убедиш, докторке. Точно сега едва ли осъзнаваш какво точно ти се пише, но от мен да го знаеш, тепърва ще става все по-страшно. Такъв е животът. Има още да патиш. Понятие си нямаш колко често се е разигравало пред очите ми, колко често съм виждал какво става с хора, обявени за жертви.

Изобщо не ми се слушат такива неща.

— Но ти се справяш чудесно, браво на теб, че отиваш при Ана — продължава той. — Правиш точно каквото ти е казал докторът, че и повече.

— Отивам при Ана не защото ми е казал докторът — отвърщам киснатото. — Отивам при нея, защото ми е приятелка.

— Виж какво, ти си жертва и трябва да го преодолееш, а за това се иска някой да ти помогне. Няма никакво значение, че си лекарка, юристка, индиански вожд и не знам още какво — отказва да млъкне Марино, отчасти защото намира да се скараме. Искане да насочи към нещо гнева си. Надушвам какво се задава и съвсем се вбесявам. —

Пред това — да си жертва, всички сме равни — продължава да философства той.

Изричам бавно:

— Не съм никаква жертва. — Гласът ми трепти като връхчето на пламък. — Едно е да те обявят за жертва, съвсем друго — наистина да си жертва. Не търси под вола теле, нямам никакви отклонения в поведението — отрязвам като с остър трион. — Не станах такава, каквато той искаше да ме направи. — Имам предвид, разбира се, Шандон. — Дори да беше постигнал своето, пак нямаше да стана такава, каквато искаше да ме види. Просто щях да съм мъртва. Но не и променена. Не друга. Просто мъртва.

Долавям как Марино настръхва в тъмното звънко пространство в другия край на огромния джип — точно каквито карат истинските мъже. Той не разбира за какво му говоря и какво изпитвам — вероятно няма да разбере никога. Държи се така, сякаш съм го зашлевила през лицето или съм го изритала с коляно по слабините.

— Казвам ти истината — отвърща Марино на удара. — Все някой от двамата трябва да го направи.

— Истината е, че съм жива.

— Да бе. Чудо на чудесата.

— Би трябвало да го очаквам от теб. — Вече съм спокойна и хладна. — Съвсем предсказуемо. Виним плячката, а не хищника, отправяме нападки към наранения, а не към кретена, който го е наранил. — Треперя в мрака. — Върви по дяволите! Върви по дяволите, Марино.

— Още не мога да повярвам, че си му отворила! — подвиква той. Чувства се безпомощен след всичко, което ми се е случило.

— Ами вие къде бяхте бе, мой човек? — напомням му аз за кой ли път неприятния факт. — Щеше да бъде много мило от ваша страна, ако поне един-двама ми наглеждаха къщата. Нали уж бяхте много притеснени, че той ще посегне и на мен?

— Говорих с теб по телефона, забрави ли? — напада ме Марино от друг ъгъл. — Каза ми, че всичко е наред. Помолих те да не мърдаш оттам, обясних ти, че сме открили къде се крие тоя негодник и знаем, че се е запилял някъде и сигурно търси друга жена, която да скъса от бой, да изпонахапе и да убие. И какво правиш ти, драга ми докторке? Отваряш вратата, понеже някой, видите ли, чукал. И то посред нощ!

— Помислих, че са дошли от полицията. Онзи се представи за ченге.

— Защо? — вече крещи Марино и блъска по волана като разбесняло се хлапе. — Защо? А? Казвай де!

Знаехме от доста дни, че убиецът е Шандон, човек с душевни и физически отклонения. Знаехме, че е французин, знаехме и къде в Париж живеят родителите му, свързани с организираната престъпност. Човекът на прага ми не говореше и с намек за френски акцент.

„Полиция!“ „Не съм викала полиция“, отвърнах аз през затворената врата. „Получихме, госпожо, обаждане, че в двора ви се навърта някакъв съмнителен тип. Всичко наред ли е?“

Не говореше с акцент. И през ум не ми е минавало, че няма акцент. Изобщо не съм го очаквала. И да изживея наново предната вечер, пак няма да ми хрумне, че това може да е Шандон. Алармата се беше включила и от полицията току-що бяха идвали да проверят какво става в дома ми. Изобщо не се усъмних, помислих, че са се върнали. Въобразявах си, че държат под наблюдение къщата. Всичко се разигра толкова бързо. Отворих вратата, лампата на терасата не светеше и аз долових в непрогледната, леденостудена нощ смрадта на мръсен мокър звяр.

— Ей! Къде се отнесе! — провиква се Марино и ме сръчкава с все сила по рамото.

— Не ме докосвай! — стряскам се аз и се дръпвам точно когато джипът завива.

Спуска се тишина, от която въздухът натежава като вода, дълбока трийсетина метра — в най-черните ми мисли отново нахлуват страховити образи. Забравената пепел на цигарата е толкова дълга, че не успявам да я пренеса о време до пепелника. Изтръсквам си коленете.

— Ако искаш, можеш да завиеш при търговски център „Стоунипойнт“ — казвам на Марино. — По-пряко е.

[1] Алън Пинкъртън — прочут английски детектив, живял през XIX в. — Б.пр. ↑

2.

Цялата озарена от светлини, внушителната къща на доктор Ана Зенър в псевдогръцки стил се извисява в мрака на южния бряг на реки Джеймс. Палатът, както го наричат съседите, е с масивни коринтски колони и представлява нагледен пример за убеждението на Томас Джеферсън и Джордж Вашингтон, че архитектурата на новата нация трябва да изразява величието и достойнството на Стария свят. Ана е германка и е дошла именно от Стария свят. Май е родом от Германия. Но сега, като се замисля, не се сещам да ми е казвала откъде произхожда.

Белите празнични светлини мигат по дърветата, свещите по множеството прозорци на Ана греят меко и ми напомнят за Коледите в Маями от края на петдесетте, когато бях малка. В редките случаи, когато левкемията на баща ми го поотпускаше, той обичаше да ни води на разходка с колата из Коръл Гейбълс и там разглеждахме къщите, които тате наричаше вили, сякаш това, че може да ни покаже такива места, го приобщаваше към този свят. Помня, представях си късметлиите, които живееха в онези къщи с прелестни стени, с техните скъпи-прескъпи автомобили марка „Бентли“ — мислех си, че всеки божи ден се тъпчат с пържоли и скариди. Бях убедена, че който живее по този начин, няма как да бъде беден, болен или смятан за боклук от онези, които не гледат с добро око на италианците, католиците и преселниците с имена като Скарпета.

Всъщност не знам много за рода с това странно име. Скарпета живеят в Щатите от две поколения, поне така твърди майка ми, аз обаче нямам и представа кои са другите Скарпета. Не съм ги виждала. Обяснявали са ми, че моите предци са от Верона, че са обработвали земята или са били железничари. Знам със сигурност само, че имам една-единствена кръвна родственица, по-малка сестра на име Дороти. За кратко беше омъжена за някакъв бразилец, който беше два пъти по-стар от нея и който уж е баща на Луси. Казвам „уж“, понеже при Дороти само ДНК експертиза може да докаже с кого е преспала, когато

племенницата ми е била зачената. Четвъртият съпруг на сестра ми се казваше Фаринели и след него Луси се отказа да си сменя името. Доколкото знам, сега, ако не броим майка ми, аз съм единствената Скарпета, която е останала.

Марино натиска спирачките пред страховита ограда от черно ковано желязо и протяга ръка, за да натисне звънеца на домофона. Електронно жужене, силно изщракване и портата се отваря бавно като криле на гарван. Не знам защо Ана е напуснала родината си, защо е дошла във Вирджиния и си е останала стара мома. Никога не съм я питала защо е отворила психиатричен кабинет в този скромен южняшки град, при положение че е могла да отиде където си поиска. Не знам защо най-неочаквано съм се замислила за живота ѝ. Мислите ни следват неведоми пътища. Слизам внимателно от джипа на Марино и стъпвам долу на гранитните павета. Сякаш имам проблеми със софтуера. Какви ли не файлове се отварят и затварят пряко волята ми, пред очите ми изникват системни съобщения. Не знам на колко точно години е Ана, знам само, че е някъде на седемдесет и пет-шест. Не помня да ми е споменавала къде е завършила медицина. Вече години наред си обменяме мнения и информация, рядко обаче сме отваряли дума за уязвимите си места, за най-съкровеното.

Изневиделица се притеснявам до смърт, задето знам толкова малко за Ана, блисва ме и срам. Тръгвам нагоре по старателно праметените стъпала пред входната врата, като се подпирам със здравата ръка за леденостудения железен парапет. Ана ни отваря и умното ѝ лице омеква. Поглежда дебелия огънат гипс, прихванат със синя връзка, и се вира в очите ми.

— Радвам се да те видя, Кей — поздравява ме както всеки друг път.

— Как сте, доктор Зенър? — намесва се и Марино. Прекалява с ентузиазма и с желанието да покаже колко е готин и симпатичен, и колко малко знача аз за него. — Ммм, мирише на хубаво. Пак ли сте ми сготвили някоя вкуснотия?

— Тази вечер не, капитане.

Ана не проявява никакво любопитство към него и към свойското му държане. Целува ме по двете бузи, като внимава да не докосва гипса и да не ме притиска силно до себе си, ала в лекия допир на пръстите аз пак усещам сърцето ѝ. Марино оставя сака и куфара в

антрето, върху великолепия копринен килим под кристалния полилей, който блести като ледчета, образуващи се направо във въздуха.

— Можете да хапнете малко супа с нас — кани Ана Марино. — Ще стигне за всички. Много е здравословно. Не е мазна.

— Щом не е мазна, значи е в разрез с религиозните ми убеждения. По-добре да си вървя.

Марино избягва да ме поглежда.

— Къде е Луси? — Ана ми помага да съблека палтото, а аз се мъча да смъкна ръкава от гипса, после, притеснена, забелязвам, че още съм с износената лабораторна престилка. — Нямах автографи — отбелязва тя, понеже никой не се е подписал и няма и да се подпише по гипса ми.

Има суховато, донякъде снобско чувство за хумор. Понякога обаче е много забавна, без изобщо да се усмихва, и ако не внимава и не си схватлив, можеш и да изтървеш шегата.

— Къщата ти не е достатъчно хубава, затова е отседнала в „Джеферсън“ — подхвърля жлъчно Марино.

Ана отива при дрешника в коридора, за да ми закачи палтото. Нервната ми енергия се топи бързо. Депресията затяга хватка около гърдите ми и засилва напрежението около сърцето. Марино продължава да се прави, че не съществувам.

— Разбира се, че може да се пренесе и тук. Винаги е добре дошла, ще се радвам да я видя — казва ми Ана.

Немският ѝ акцент така и не е омекнал през десетилетията. И досега тя говори някак сковано и книжно, сякаш търси далечни кътчета в съзнанието си, откъдето да пренесе мисълта до езика си. Винаги съм смятала, че предпочита немския и говори английски просто защото няма избор.

Гледам през отворената врата как Марино си тръгва.

— Защо си дошла да живееш тук, Ана? — питам, загърбила всякаква логика.

— Тук ли? За къщата ли питаш? — взира се тя изпитателно в мен.

— В Ричмънд. Защо в Ричмънд?

— А, това ли? От любов — отвръща ми тя спокойно, без следа от чувства в едната или в другата посока.

С настъпването на вечерта температурата е паднала, заледеният сняг пука под огромните ботуши на Марино.

— Каква любов? — питам я.

— Към един човек. Оказа се, че само съм си губила времето.

Марино изритва калника, за да изтръска снега по краката си, после се качва в джипа с включен двигател, който тътне и бучи като трюма на огромен кораб, и с ауспух, откъдето излизат изгорели газове. Марино усеща, че го наблюдавам, и съвсем го удря на театралничене, още по-усърдно се прави, че не ме забелязва или нехае за мен, после тръшва вратата и превключва на скорост своя бегемот. Потегля, изпод огромните гуми се вдига сняг. Ана затваря входната врата, а аз продължавам да стоя пред нея, вцепенена от вихрушката шеметни мисли и чувства.

— Дай да ти подредим багажа — подканя Ана, като ме докосва по ръката и ми маха да я последвам.

Тръгвам подире ѝ.

— Сърдит ми е.

— Ако не се сърди... ако не е груб, ще си помисля, че се е поболял.

— Ядосан ми е, защото насмалко щяха да ме убият — казвам много уморено. — Всички ми се сърдят.

— Капнала си.

Ана спира напред антрето — да ме изслуша.

— Нима трябва да се извинявам, задето някой се е опитал да ме убие? — роптая аз. — Нима съм си го изпросила? Нима съм направила нещо? Добре де, отворила съм вратата. Държала съм се глупашки, но сега съм тук, нали? Жива съм, нали? Всички сме живи и здрави, нали? Защо всички ми се сърдят?

— Не ти се сърдят всички — възразява Ана.

— Какво съм виновна аз?

— А ти как мислиш, виновна ли си?

Ана ме изучава с изражение, което може да се опише само като рентгенологично. Вижда ме цялата, сякаш съм прозрачна.

— Разбира се, че не — отвърщам аз. — Знам, че нямам никаква вина.

Тя пуска резето на входната врата, после включва алармата и ме отвежда в кухнята. Мъча се да си спомня кога съм яла за последно и

кой ден от седмицата сме. После ми светва. Събота. Вече съм питала няколко пъти. Откакто се отървах на косъм, са минали двайсет часа. Масата е подредена за двама, на печката къкри голяма тенджерка супа. Надушвам миризмата на току-що опечен хляб, най-неочаквано хем ми призлява, хем огладнявам и въпреки всичко забелязвам една дребна подробност. Щом Ана е очаквала и Луси, защо няма прибори и за нея?

— Луси кога се връща в Маями? — пита тя, сякаш прочела мислите ми, сетне маха капака на тенджерата и разбърква супата с дълга дървена лъжица. — Какво ще пийнеш? Уиски?

— Силно.

Ана маха тапата на бутилката „Гленморанджи“ и отсипва от безценната възрозова течност върху леда в кристалните чаши.

— Не знам кога се връща. Нямам понятие. — Захващам да разправам на Ана онова, което тя не знае. — От Службата за алкохолни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие провеждали акция в Маями, но нещо се е объркало. Избухнала престрелка. Луси...

— Да, да, Кей, това го знам. — Ана ми подава уискито. Понякога говори припряно, макар и да изглежда съвсем спокойна. — Съобщиха по всички новинарски емисии. И аз ти звъннах. Не помниш ли? Поговорихме за Луси.

— А, да, точно така — изпелтечвам.

Ана сядна на стола отсреща, облакътява се върху масата и се навежда напред, за да продължим разговора. Удивително стройна и снажна е, със стегнато тяло, пращи от здраве, сякаш годините нямат власт над нея. От синия анцуг очите ѝ са с удивителния цвят на синец, сребрилата ѝ коса е пригладена и прихваната с кадифена панделка на ниска конска опашка. Не знам дали си е правила пластична операция, дали ходи редовно на козметик, но подозирам, че съвременната медицина все има някакъв принос за външния ѝ вид. Ана преспокойно би могла да мине и за петдесетгодишна.

— Според мен Луси ще остане при теб, докато приключат с разследването — отбелязва тя. — А ония бюрократи сигурно ще се мотаят до Второ пришествие.

Акцията наистина се издъни с гръм и трясък. Луси застреля на място двама от международна престъпна банда, която търгувала незаконно с оръжие и за която сега вече смятаме, че е свързана с клана на Шандон. Без да иска, рани и Джо, агентка от Службата за борба с

наркотиците, която по онова време ѝ беше и любовница. Тук едва ли става дума просто за бюрокрация.

— Но не съм убедена, че знаеш за Джо — обяснявам на Ана. — Луси работи с нея в РПН.

— Какво е това РПН?

— Район с повишен наркотрафик. На такива места пращат специален отряд, съставен от представители на различните служби, занимаващи се с организираната престъпност: Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, Службата за борба с наркотиците, Федералното бюро за разследване, полицията в Маями — обяснявам аз. — Преди половин месец, по време на акцията, Джо бе улучена в крака. Оказа се, че куршумът е изстрелян от оръжието на Луси.

Ана слуша и отпива от уискито.

— И така, Луси прострелва случайно Джо и следващото, което излиза наяве, е личната им връзка — продължавам аз. — А тя бе доста обтегната. Да ти призная, не знам дали не са скъсали. Но Луси е тук. Предполагам, че ще остане за празниците, пък после ще видим.

— Не знаех, че Луси се е разделила с Джанет — отбелязва Ана.

— Доста отдавна.

— Жалко. — Наистина е разтревожена. — Джанет ми беше много симпатична.

Поглеждам си супата. Минало е доста време, откакто Джанет вече не е тема на разговори. Луси не обелва и дума за нея. Давам си сметка, че ми е много мъчно за Джанет и със зрелостта си тя е влияела благотворно на моята племенница и я е правела по-устойчива. Ако трябва да съм откровена, всъщност не харесвам Джо. И аз не знам защо. Може би защото — мисля си, докато се пресягам към чашата с уискито — просто защото тя не е Джанет.

— И Джо ли е в Ричмънд? — любопитства Ана.

— По ирония на съдбата е родом оттук, макар че те с Луси не са се запознали в Ричмънд. Срецнали са се в Маями, покрай работата. Джо е в болнични, сега е при родителите си. А те са тесногръди християни и не одобряват особено начина на живот на щерка си.

— При Луси всичко се получава трудно — вметва Ана и е права. — Дай ѝ да стреля наляво и надясно. Какво се е настървила такава? Пак добре, че не уби още един човек.

Тежестта в гърдите ми става още по-голяма. Кръвта ми сякаш се е превърнала в тежък метал.

— Наистина, какво я прихваща, та иска да убива? — не мирясва Ана. — Този път се притеснявам не на шега. Ако онова, което чух по телевизията, е вярно де.

— Не съм гледала телевизия. Не знам какво казват.

Отпивам от уискито и пак ми се припушва. Колко ли пъти ще ги отказвам тия цигари?

— Насмалко да го застреля оня, французина де, Жан-Батист Шандон. Била е насочила дулото към него, но ти си я спряла. — Очите на Ана ме пронизват като свредел, тя търси още и още тайни. — Кажй, така ли е?

Описвам ѝ какво се е случило. Луси бе отишла до Медицинския колеж на Вирджиния, за да прибере от болницата Джо, и когато малко след полунощ пристигнаха, ние с Шандон вече бяхме в предния двор. Луси, сега изникнала в спомените ми, сякаш е чужд човек, непозната, която не се владее и е жадна за насилие. Лицето ѝ бе изкривено до неузнаваемост от гняв, когато тя насочи пистолета към Шандон и сложи пръст върху спусъка, а аз я замолих да не стреля. Тя му крещеше, псуваше, а аз виках с цяло гърло: недей, недей, Луси, не го прави! Шандон се мъчеше неопикуемо, бе ослепен и се мяташе, търкаше със сняг разядените си от химикала очи, виеше и молеше за помощ. Щом стигам до тук, Ана ме прекъсва.

— На френски ли говореше? — пита ме тя.

Въпросът ме сварва неподготвена. Мъча се да си спомня.

— Според мен — да.

— Значи знаеш френски.

Отново се замислям.

— Е, учила съм го в гимназията. Помня само, че той молеше за помощ, поне така ми се стори. Май разбирах какво казва.

— Опитва ли се да му помогнеш?

— Опитвах се да му спася живота, да спра Луси, за да не му тегли куршума.

— Значи си помагала на Луси, а не на него. Всъщност не си се опитвала да му спасиш живота. Опитвала си да спреш Луси, за да не опропасти своя.

Мислите ми се блъскат, заличават се една друга. Аз не отговарям.

— Искала е да го убие — продължава Ана. — Ясно е като бял ден.

Кимам, гледам невидящо някъде пред себе си, изживявам всичко наново. „Луси, Луси! — виках я по име, за да разсея желанието ѝ да убива. — Луси! — Припълзях по-близо до нея по заснежения преден двор. — Остави оръжието. Луси, не го прави! Моля те. Остави оръжието!“ Шандон се търкаляше и се гърчеше, надаваше ужасни звуци, каквито ще чуеш от ранен звяр, а Луси бе застанала на колене, в бойна позиция, бе стиснала с разтреперани ръце пистолета и го беше насочила към главата му. После от всички страни бяхме заобиколени от крака. В двора ми бяха нахълтали агенти на специалните служби и полицаи, облечени в тъмни бойни униформи и стиснали пушки и пистолети. Видяха се в чудо — не знаеха какво да правят, когато ме чуха да моля племенницата да не убива най-хладнокръвно Шандон. „Имаше достатъчно убийства — продължавах да я убеждавам аз, след като допълзях на педя от нея — лявата ми ръка беше счупена и не можех да я движа. — Недей! Не го прави! Ние те обичаме!“

— Сигурна ли си, че Луси е възнамерявала да го убие, макар и не при самозащита? — пита отново Ана.

— Да — отвърщам. — Сигурна съм.

— В такъв случай да смятаме ли, че може би не се е налагало да убива и ония типове в Маями?

— Там е било съвсем различно, Ана — възразявам аз. — Не мога да виня Луси, задето е постъпила така, когато го е видяла пред къщата ми — видяла е него и мен в преспите, на няколко крачки един от друг. Знаеше за другите случаи тук, за Ким Луонг и Даян Брей. Знаеше прекрасно защо е дошъл в къщата ми, какво смята да направи. Как щеше да се чувстваш ти на мястото на Луси?

— Не си представям.

— Точно така — отвърщам. — Според мен никой не може да си го представи, докато не му дойде на главата. Знам, че ако не Луси, а аз бях дошла с колата и бях видяла племенницата си в двора, ако той се беше опитал да убие нея...

Млъквам, замислям се — не е по силите ми да довърша изречението.

— Щяла си да му теглиш куршума — прави го вместо мен Ана.

— Бих могла.

— Въпреки че той е бил безопасен? Въпреки че е бил безпомощен, мятал се е в ужасни мъки, бил е ослепен?

— Трудно ще разбереш, Ана, дали някой е безпомощен. Какво съм могла да зная, скована от ужас навън в преспите, в непрогледната нощ, със счупена ръка?

— Е, все пак си знаела достатъчно, щом си умолявала Луси да не го убива.

Ана става от стола и аз я гледам как откача черпака от металната поставка над печката, по която са наслагани тигани и тенджерки, а после пълни големи пръстени купички, над които се вият дъхави кълбета. Слага супата на масата, оставяйки ми време да осмисля думите ѝ.

— Хрумвало ли ти е някога, че животът ти прилича на дългите смъртни актове, които издаваш? — пита след това Ана. — Дължи се на еди-какво си. — Тя размахва ръце, сякаш дирижира оркестъра на ударенията, които слага. — Сега си се озовала в положение, което се дължи на това и това, но поразрови ли се човек, открива първоначалната рана. Смъртта на баща ти.

Мъча се да си спомня какво съм ѝ разказвала за миналото си.

— Станала си такава, каквато си днес, защото от съвсем малка си започнала да изучаваш смъртта — продължава тя. — Почти цялото ти детство е минало в това да наблюдаваш как баща ти умира.

Супата е пилешка, със зеленчуци и аз долавям дъха на дафинов лист и шери. Нещо не ми се яде. Ана надява готварски ръкавици и вади от фурната хлебчета. Слага ги в малки чинийки с масло и мед.

— Кармата ти сякаш е да се връщаш отново и отново на местопрестъплението — продължава тя с анализа. — На мястото, където е умрял бащата, на мястото на първоначалната загуба. Сякаш се надяваш да я заличиш. Но всъщност само я повтаряш. Най-старият модел в човешката природа. Наблюдавам го всекидневно.

— Баща ми няма нищо общо. — Взимам лъжицата. — Детството ми също. Да ти призная, последното, за което си мисля сега, е моето детство.

— Искаш да не чувстваш. — Тя издърпва стола и отново сядва. — Да се научиш да не чувстваш, понеже, чувстваш ли, е твърде болезнено. — Супата е вряла и Ана я разбърква разсеяно с тежката сребърна лъжица с инкрустации. — Когато си била малка, ти е било

непосилно да живееш с надвисналата над дома ти погибел, със страха, мъката, гнева. И си затваряла душата си за тях.

— Понякога човек се вижда принуден да го прави.

— Но не е хубаво — клати тя глава.

— Понякога това е равнозначно на оцеляване — не се съгласявам с нея.

— Затвориш ли душата си за чувствата, значи ги отричаш. А отричаш ли миналото, си обречен да го повтаряш. Ти си нагледното доказателство. След първоначалната загуба животът ти всъщност се състои от още и още загуби. По ирония на съдбата си превърнала загубата в свое поприще, станала си лекарят, който изслушва мъртвия, седи до смъртното му ложе. Разводът ти с Тони. Смъртта на Марк. После убийството на Бентън миналата година. После престрелката, в която Луси се включва и заради която насмалко да загубиш и нея. И сега, накрая, ти. Онова страшилище идва в къщата ти и ти насмалко да загубиш и себе си. Загуби, още и още загуби.

Болката от убийството на Бентън е плашещо силна. Страх ме е, че никога няма да се притъпи, че никога няма да избягам от пустотата, от кънтежа на безлюдни стаи в душата ми и от мъката в сърцето. Отново ме обзема негодувание при мисълта за полицаите в къщата ми, които, без да искат, докосват неща, принадлежали на Бентън, минават покрай картините му, цапат с кал хубавия килим в трапезарията, който той веднъж ми подари за Коледа. И никой не знае. Всички нехаят.

— Ако не бъде преодолян овреме — отбелязва Ана, — този модел набира неудържима сила и всмуква всичко в черната си дупка.

Възразявам, че животът ми не е черна дупка. Не отричам, че наистина има повтарящ се модел. Трябва да съм сляпа, за да не го виждам. За едно обаче изобщо не съм съгласна.

— Доста притеснително си е да чувам как намекваш, че едва ли не сама съм го довела на прага си — казвам ѝ — и този път имам предвид Шандон, чието име ми е почти непосилно да изрека. — Че някак съм дала тласък на всичко това, че съм довела в къщата си убиец. Точно това според мен ми казваш. Стига да съм те разбрала правилно де.

— Не го казвам, само питам. — Ана маже масло по хлебчето. — Питам теб, Кей — повтаря мрачно.

— Как, дявол го взел, Ана, си го представяш това — да доведе в къщата собствения си убиец?

— Представям си го, защото не си първата, нито последната, която прави нещо от тоя род. Несъзнателно.

— Никога не постъпвам несъзнателно или подсъзнателно — роптая аз.

— Тук откривам пророчество, което се сбъдва от само себе си. Ти. После Луси. Тя почти се е превърнала в една от онези, срещу които се бори. Внимавай кого си избираш за враг, защото заприличваш най-много на него — подмята Ана цитат от Ницше.

Служи си с думи, които ме е чувала да изричам.

— Не съм искала той да ми идва в къщата — провлачвам с равен глас.

Пак избягвам да назова Шандон по име, защото не ми се ще да му вдъхвам сила, с която той да се превърне за мен в реално съществуващ човек.

— Как е разбрал къде живееш? — продължава с разпита Ана.

— За жалост през годините често са споменавали по новините къде живея — предполагам аз. — Не знам как е разбрал.

— Я не се занасяй! Нима смяташ, че е отишъл в библиотеката и е взел адреса ти от някой микрофилм? Точно този изрод с неговите ужасни деформации, който през деня почти не се показва от дома си? Това чудовище с лице като муцуна на псе, покрито с дълги, тънки като на новородено косми? Точно той да отиде в градската библиотека?

Оставя ме да осмисля колко нелепо е всичко това.

— Не знам как е разбрал — повтарям аз. — Укривал се е недалеч от къщата ми. — Вече съм разстроена. — Не вини мен. Никой няма право да обвинява мен за онова, което той е направил. Защо виниш мен?

— Ние сами си създаваме собствените светове. И сами ги рушим. Съвсем, просто е, Кей — отговаря ми тя.

— Не мога да повярвам! Как изобщо ти е хрумнало, че съм искала да ме нападне! Точно мен!

В съзнанието ми изниква образът на Ким Луонг. Спомням си натрошените лицеви кости, които пукаат под пръстите ми с ръкавици. Спомням си острата сладникава миризма на съсирена кръв в задушния, горещ склад, където Шандон бе довлачил трупа ѝ, за да задоволи

трескавата си похот, да пребие жената от бой, да я изпохапе и да оплеска всичко с кръвта ѝ.

— Онези жени също не са си го изпросили — казвам разпалено.

— Тях не съм ги познавала — отвръща Ана. — Не мога да определя какво са направили и какво — не.

В съзнанието ми изниква и Даян Брей с нейната нагла хубост, обезобразена, унищожена и най-безочливо изложена на показ върху голия матрак в спалнята. След като онзи бе приключил с Даян, тя бе направо неузнаваема: явно я беше мразил повече, отколкото Ким Луонг, отколкото жените, които според нас е убил в Париж, преди да дойде в Ричмънд. Питам се на глас пред Ана дали Шандон не се е познал в Брей и дали това не е разпалило неимоверно омразата му към самия себе си. Даян Брей беше коварна и студена. Беше жестока и злоупотребяваше с властта с лекотата, с която дишаше.

— И ти имаше причини да я ненавиждаш — гласи отговорът ѝ.

Това прекъсва потока на мислите ми. Не отвръщам веднага. Мъча се да се сетя дали съм казвала някога, че мразя някого, и още по-лошо, дали наистина съм мразила. Не е хубаво да мразиш. Омразата е престъпление на духа, което води до престъпления на плътта. Тъкмо омразата докарва при мен много от пациентите ми. Обяснявам на Ана, че не съм мразела Даян Брей, макар че тя си бе наумила да прави, да струва, но да ми почерни живота и почти успя да ме уволни. Беше патологично завистлива и амбициозна. Но не, казвам на Ана, не съм я мразела. В заключение отбелязвам, че Брей е била голямо зло. Но не е заслужавала такава участ. И със сигурност не я е предизвикала.

— Така ли мислиш? — оспорва думите ми Ана. — Нима не смяташ, че образно казано, той е направил с нея онова, която тя вършеше с теб? Обсебеност. Тази жена ти се бъркаше в живота, търсеше уязвимите ти места. Нападеше те, унижаваше те, унищожаваше те — налагаше волята си и това я възбуждаше, дори може би сексуално. Та нали самата ти си ми го казвала хиляди пъти? Хората умират така, както са живели.

— Мнозина.

— А Брей?

— Образно казано ли, както се изрази? — отвръщам. — Може би.

— Ами ти, Кей? И ти ли насмалко да умреш така, както живееш?

— Аз не умрях, Ана.

— Но ти се размина на косъм — натъртва тя отново. — И преди той да дойде на прага ти, почти се беше предала. След смъртта на Бентън и ти почти се беше отказала да живееш.

Сълзи докосват очите ми.

— Как мислиш, какво щеше да се случи с теб, ако Даян Брей не беше умряла? — пита след това Ана.

Брей оглавяваше Полицейското управление на Ричмънд, много я биваше да хвърля прах в очите на хората, от които зависи нещо. Бързо се прочу в цяла Вирджиния и по ирония на съдбата тъкмо нарцисизмът ѝ, ламтежът за власт и признание явно са привлекли Шандон към нея. Дали първо я е дебнел и следил. Дали е дебнел и мен — отговорът и на двата въпроса май е: да.

— Смяташ ли, че и досега щеше да си главен съдебен лекар, ако Даян Брей беше жива? — гледа ме Ана, без да мига.

— Нямахме да допусна да ме победи. — Опитвам супата и ме присвива стомах. — Колкото и да беше проклета и зла, нямахме да го допусна. Сама съм си господарка на живота. Нямахме да ѝ се оставя. Само от мен зависи дали ще успее или ще се проваля.

— Може би се радваш, че е мъртва — казва Ана.

— Светът е по-добър без нея. — Отмествам малката покривка пред мен и всичко по нея. — Такава е голата истина. Светът е по-добър без хора като нея. Светът ще бъде по-добър и без него.

— По-добър без Шандон ли?

Кимам.

— В такъв случай сигурно съжаляваш, че Луси все пак не го е убила? — пита ме спокойно Ана — знае как да изтръгне истината, без да те напада и съди. — Ако зависеше от теб, сигурно щеше, дето е думата, да му дръпнеш шалтера.

— Не — клатя глава. — Не, не бих дръпнала шалтера на никого. Не мога да ям. Жалко, че си хвърлила толкова усилия. Дано не се разболявам.

— Засега си поприказвахме достатъчно. — Най-неочаквано Ана започва да се държи като майка, решила, че е време за лягане. — Утре е неделя, тъкмо ще си останем у дома, ще си починем. Освобождавам се от ангажиментите, отмених всичките си часове за понеделник. Ще

отменя и часовете за вторник и сряда, ако се наложи, чак до края на седмицата.

Опитвам се да възразя, тя обаче не иска и да чуе.

— Хубавото на моята възраст е, че мога да правя каквото си искам — допълва Ана. — Най-много да ме повикат по спешност. Но толкоз. А точно сега, Кей, ти си ми най-спешният случай.

— Не съм спешен случай.

Ставам от масата. Ана ми помага с багажа и ме повежда по дългия коридор за западното крило на величествената къща. В стаята за гости, където ще се настаня неизвестно докога, има огромно легло от тиково дърво, което, както почти всички мебели в дома, е в стил Бидермайер и е покрито с бледа позлата. Обзавеждането е съдържано, с изчистени прости линии, ала истинската същност на Ана проличава в купчините пухени завивки и възглавници и в тежките копринени завеси, които се спускат на водопад с цвят на шампанско към пода от твърдо дърво. В живота тя се ръководи от това да е уютно и приятно на другите, да ги лекува и да прогонва болката, да прославя чистата красота.

— Имаш ли нужда от още нещо? — пита ме, докато ми закача дрехите.

Помагам ѝ да нареди другите неща по чекмеджетата в шкафа и забелязвам, че пак треперя като листо.

— Да ти дам ли хапче за сън? — казва Ана, докато слага обувките ми в дрешника.

Едвам устоявам на изкушението да глътна един ативан или друго успокоително.

— Винаги съм се страхувала да не ми стане навик — отвърщам някак разсеяно. — Ето, виждаш какво правя с цигарите. На мен не може да се разчита.

Ана ме поглежда.

— Много важно е да си отспиш, Кей. Няма по-добър лек за депресията.

Не я разбирам, но знам, че е права. Наистина съм потисната. Вероятно занапред ще бъда още по-потисната, а почна ли да недоспивам, само ще си утежня положението. Цял живот ме е мъчило безсъние и когато станах лекарка, трябваше да устоя на лесния навик да посягам към благинките в собствения си „магазин за бонбони“. А

той винаги е бил пълен с лекарства по рецепта. Винаги съм се пазела от тях, както дяволът — от тамян.

Ана ме оставя да седя в леглото на угасени лампи и да гледам в мрака, почти убедена, че веднъж да се зазори, ще установя, че всичко, което ми се е случило, е поредният кошмар, поредният ужас, изпъплил от най-потайните кътчета на душата ми. Гласът на разума шари из подсъзнанието ми досущ лъча на електрическо фенерче, ала не разсейва нищо. Не открива никакъв смисъл в това, че насмалко не съм била осакатена и убита и как този факт ще повлияе върху остатъка от живота ми. Не го проумявам. Божичко, помогни ми! Лягам на една страна и затварям очи. Опитвам да се приспя както навремето мама, която се молеше заедно с мен, аз обаче винаги съм си мислела, че молитвите ѝ са по-скоро за баща ми, който береше душа в другата стая. Понякога, щом мама излезеше, вмъквах в стиховете местоимения в мъжки род. Ако той умре, преди да се събуди, моля те, Господи, прибери душата му. После плачех, докато се унесях.

3.

На друга заран се будя от гласове в къщата и имам неприятното усещане, че телефонът е звънял цяла нощ. Не съм сигурна дали не ми се е присънило. Ужасена, за миг не мога да си спомня къде съм, сетне всичко ме плисва като страховита вълна, от която ми призлява. Подпирам се предпазливо на възглавниците и застивам. Забелязвам през спуснатите завеси, че слънцето отново е някъде далеч и не предлага нищо, освен сивота.

Обличам пухкавата хавлия, окачена отзад на вратата в банята, слагам си чорапи и чак тогава се престашавам да видя кой още е в къщата. Надявам се посетителят да е Луси — тя е. Двете с Ана са в кухнята. Зад огромните прозорци с изглед към задния двор и разлатата оловна река прехвърчат снежинки. Голите черни дървета се открояват на фона на небето и се полюшват леко, над къщата на най-близките съседни се вие пушек от камина на дърва. Луси е облечена в износения анцуг, останал още от времето, когато караше курсове по информатика и телемеханика в Масачузетския технологичен институт. Пооправила е надве-натри с пръсти късата си възрижа коса — днес, за разлика от обикновено, е свъсена като буреносен облак и очите ѝ са кървясали, от което веднага разбирам, че предната вечер е попрекалила с пиенето.

— Сега ли идваш? — прегръщам я за „добро утро“.

— От снощи съм тук — отвърща тя и ме притиска с все сила до себе си. — Така и не устоях. Реших да намина и да се почерпим. Но ти вече бе излязла от строя. Аз съм виновна, не биваше да идвам толкова късно.

— Жалко, че не сте ме събудили. — Отново усещам празнотата в душата си. — Защо не ме вдигнахте?

— То оставаше да те вдигаме! Как е ръката?

— Вече не ме боли толкова. — Изобщо не е вярно. — Изнесе ли се от „Джеферсън“?

— Не, още съм там.

Лицето на Луси е непроницаемо. Тя сяда рязко на пода и смъква долнището на анцуга, изпод което се показва ярък клин.

— Твоята племенница ще ме вкара в беля — намесва се и Ана. — Донесе бутилка чудесна „Въов Клико“, заседяхме се до среднощ. Не ѝ позволих да се връща с колата в центъра на града.

Жегва ме обида, може би дори завист.

— Виж ти, шампанско! И какво поливаме? — питам аз.

Ана отвърща с леко свиване на раменете. Разсеяна е. Долавям, че е притисната от бремето на много тежки мисли, които не иска да стоварва и върху мен, и се питам дали снощи телефонът наистина не е звънял. Луси смъква ципа на горнището, изпод което се показва още яркосин и черен найлон, прилепнал като ръкавица към силното ѝ атлетично тяло.

— Да. Поливахме това, че от Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие ме пратиха в принудителен отпуск — отговаря с горчивина Луси.

Не мога да повярвам, струва ми се, че не съм я чула добре. Да те пратят в принудителен отпуск, е същото, както да те отстранят от длъжност. Това е първата стъпка към уволнението. Поглеждам към Ана да видя дали знае новината, но и тя е не по-малко изненадана от мен.

— Изправят ме пред нещо като другарски съд. — Така в Службата наричат отстраняването от длъжност. — Другата седмица ще получа писмо с всичките си прегрешения. — Луси се прави на голяма непукистка, но аз ѝ знам и кътните зъби, трудно ще ме заблуди. Вече няколко години в душата ѝ не се трупа нищо друго, освен гняв, който долавям и сега, колкото и племенницата ми да се прикрива. — Ще ми посочат всички причини да ми отрежат главата и аз трябва да ги оспорвам. Освен ако не реша да им тегля шута и да напусна. Нищо чудно и да го направя. Притрябвали са ми!

— Защо? Защо, дявол го взел, се е стигнало дотук? Не заради него, нали?

Имам предвид Шандон.

С малки изключения, ако някой агент е попаднал в престрелка или в друга опасна ситуация, той незабавно бива подкрепен от колегите си и прехвърлен на по-спокойна работа, например в отдела, разследващ умишлените палежи, вместо да бъде оставян под прикритие, както е с Луси в Маями. Ако човекът не успее да се справи

емоционално, го пускат в болнични. А принудителният отпуск е съвсем друго. Той си е чисто и просто наказание.

Луси ме поглежда, както седи с изпружени крака на пода и се подпира с длани зад гърба си.

— Пак старата песен на нов глас: направиш ли нещо си виновен, не го ли направиш, пак си виновен — тросва се тя. — Ако му бях теглила куршума, щях да си изпатя не на шега. Не го застрелях и пак плащам.

— Озовала си се в престрелка в Маями, после, малко по-късно тук, в Ричмънд, си посегнала да убиеш човек — изрича Ана голата истина.

Няма никакво значение, че въпросният човек е сериен убиец, проникнал с измама в дома ми. Още преди престрелката в Маями Луси е посягала да убива. Бурното ѝ минало витае в кухнята на Ана ѝ ни потиска като на фронт на ниско налягане.

— Аз съм първата, която ще си го признае — отвърща племенничката ми. — Всички ни сърбяха ръцете да му видим сметката. Нима смяташ, че на Марино не му се искаше да го гръмне? — поглежда ме тя в очите. — Нима мислиш, че всички ченгета и агенти, дето се изсипаха в къщата ти, не искаха да натиснат спусъка? Мислят ме за смахната, за наемница и психарка, която не мирясва, докато не избие сума ти народ. Най-малкото го намекват.

— Наистина се нуждаеш от почивка — казва без заобикалки Ана. — Може би става дума само за това, за нищо повече.

— Дрън-дрън, изобщо не става дума за това. Защо да си заравяме главите в пясъка! Ако някой от мъжете в Службата беше направил онова, което направих аз в Маями, щяха да го обявят за герой. Ако някой от мъжете беше убил Шандон, костюмарите във Вашингтон щяха да му ръкопляскаат за самообладанието, вместо да го заклеймяват, задето е смятал да направи нещо. Как можеш да наказваш някого за онова, което е смятал да направи? Всъщност как изобщо ще докажеш, че е смятал да го направи?

— Е, тепърва предстои да го доказват — обажда се юристката, следователката в мен.

Покрай това обаче се сещам, че и Шандон е смятал да ми направи нещо. А не го е направил, каквито и да са били намеренията

му, и адвокатът му — ако изобщо има процес — ще се осланя тъкмо на това и ще го раздуе неимоверно.

— Да правят каквото искат — отвръща Луси, все по-обидена и разгневена. — Да ме уволнят. Или да ме възстановят на длъжност и да ме тикнат в някое тясно кабинетче без прозорци в Южна Дакота или Аляска. Или да ме погребат жива в някой от отделите за мижитурки и страхливци, например аудио-визуалния.

— Още не си пила кафе, Кей — опитва се Ана да поразсее трупачото се напрежение.

— Сигурно точно това ми пречи. Сигурно защото не съм пила кафе, тая сутрин не разбирам нищо. — Запътвам се към кафеварката при мивката. — Някой друг иска ли?

Желаещи няма. Наливам си от кафето, а Луси се навежда напред и започва да се разтяга: изумително е да я гледаш как се движи, гъвкава и силна, как мускулите ѝ приковават вниманието към себе си, но без излишно перчене и фанфари. Като малка бе пълничка и тромава и ѝ трябваха години, докато превърне тялото си в машина, подчиняваща се безусловно на нейната воля почти както хеликоптерите, които управлява. Може би бразилската кръв придава на хубостта ѝ някакъв тъмен плам, но племенницата ми сякаш излъчва електричество. Където и да отиде, всички я заглеждат, а тя най-много да свие рамене.

— Направо ти се чудя как ти се излиза да тичаш в тоя студ — казва ѝ Ана.

— Обичам да се измъчвам — отвръща Луси и закопчава на кръста си кобура с пистолета в него.

— Трябва да поговорим и да помислим какво да правиш.

Кофеинът е пришпорил мудното ми сърце и е избистрил главата ми.

— Излизам — съобщава ни Луси. — Ще потичам, после ще потренирам в залата.

— Мъки и пак мъки — разсъждава на глас Ана.

Единственото, за което си мисля, докато гледам племенницата си, е, че тя е направо невероятна, а животът е толкова несправедлив към нея. Луси не познава биологичния си баща, после в живота ѝ се появи Бентън, превърнал се в бащата, от когото толкова се нуждаеше, а тя загуби и него. Майка ѝ е егоистка, постоянно намира кусури на

дъщеря си, възприема я като съперница — къде ти ще я обича, ако сестра ми Дороти изобщо е способна да обича някого, в което дълбоко се съмнявам. Луси вероятно е най-умният и интересен човек, когото познавам. Това не ѝ е спечелило много доброжелатели. Открай време си е непреклонна и докато я гледам как изхвърча, въоръжена и опасна, от къщата досущ бегачка, готова да спечели олимпийски медал, се сещам как на четири и половина годинки тръгна в първи клас и насмалко да ѝ намалят поведението и да я изключат от училище.

— Как така ще я изключват за намалено поведение? — попитах аз Дороти, когато тя ми се обади по телефона да ми се оплаче какво ужасно бреме е да бъде майка на Луси.

— Непрекъснато дърдори, прекъсва съучениците си и вечно вдига ръка — само нея да изпитват! — избълва по телефона Дороти. — Знаеш ли какво е написала учителката в бележника ѝ? Слушай сега! Ще ти прочета: „Луси не може да се сработи с децата и да си играе с тях. Постоянно се самоизтъква, държи се като всезнайка и непрекъснато разглобява разни неща, например острилката или дръжките на вратите“.

Луси е лесбийка. Това вероятно е най-голямата несправедливост, понеже тя не е в състояние да го надрасне и превъзмогне. Хомосексуализмът е несправедлив, защото поражда несправедливост. Бях сломена, когато разбрах за тази страна от живота на племенницата си. Бих дала всичко на света, само и само тя да не страда. Налагам си и да призная, че досега съм успявала някак да си затварям очите за очевидното. В Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие няма да проявят щедрост и великодушие и Луси вероятно го знае от доста време. Вместо да се поинтересува от постиженията ѝ, ръководството във Вашингтон ще я разглежда през кривото увеличително стъкло на предразсъдъците и завистта.

— Ще започне истински лов на вещици — казвам, след като Луси излиза.

Ана чука яйца в купата.

— Искат да я принудят да се махне, Ана.

Тя пуска черупките в мивката и отваря хладилника, откъдето вади опаковка прясно мляко и проверява да не е с изтекъл срок на годност.

— Има и такива, които я смятат за герой — казва ми.

— В органите на реда просто търпят от немай-къде жените. Не ги прославят и наказват онези от тях, дръзнали да станат герои. Това е малката мръсна тайна, за която на никого не му се говори — отвърщам аз.

Ана разбива чевръсто яйцата с вилица.

— И при нас беше така — продължавам аз. — Следвахме медицина във време, когато трябваше да се извиняваме, че заемаме мястото на някой мъж. Случвало се е да ни бойкотират и да ни пречат. В първи курс имах само три състудентки. А ти колко си имала?

— Във Виена беше по-различно.

— Виена ли?

Мислите ми се изпаряват.

— Там съм следвала — уведомява ме тя.

— О!

Отново ме плисва срам: ето че научавам поредната подробност за добрата си приятелка, която не съм знаела досега.

— Когато пристигнах тук, наистина се отнасяха към жените както казваш ти. — Стиснала устни, Ана излива разбитите яйца в чугунен тиган. — Помня какво беше, когато се установих във Вирджиния. Как се държаха с мен.

— Повярвай, знам какво ти е било.

— Аз съм трийсет години по-напред от теб, Кей. Наистина не знаеш всичко.

Яйцата цвърчат, над тях се вие пара. Облягам се на плота, отпивам от кафето и съжалявам, че не съм била будна, когато Луси е дошла снощи — боли ме, че не съм разговаряла с нея. А сега научавам новината по този начин, някак между другото.

— Луси говори ли с теб? — питам Ана. — За онова, което току-що ни събщи?

Тя бърка ли бърка яйцата.

— Сега, като се замисля, виждам, че е дошла с шампанското, понеже е искала да го каже на теб. В случая шампанското е доста неуместно де. — Тя пъха в тостера филийки пълнозърнест хляб. — Смята се, че психиатрите провеждат задушевни разговори с всеки, истината обаче е, че хората рядко споделят с мен какво всъщност чувстват дори когато ми плащат на час. — Ана носи чинии на масата.

— Най-често ми казват какво мислят. Там е проблемът. Хората мислят прекалено много.

— Ще действат тихомълком. — Отново съм погълната от мислите си за онези от службата на Луси, когато сядаме с Ана една срещу друга на масата. — Ще атакуват, без да вдигат шум, както мухльовците от ФБР. Да ти призная, и от ФБР я изритаха по същата причина. Луси беше тяхната изгряваща звезда, нямаше равна с компютрите, управляваше хеликоптер, беше първата жена, включена в отряда за спасяване на заложници. — Излагам накратко биографията на племенницата си, а Ана ме гледа с все по-скептично изражение. И двете знаем, че е излишно да повтарям за кой ли път всичко това. Тя познава Луси още от дете. — И тогава вадят картата с лесбийството. — Не мога да се спра. — Луси ги напусна, за да отиде в Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, а ето че сега се повтаря същото. Нищо ново под небето. Защо ме гледаш така?

— Защото се съсипваш заради трудностите на Луси, когато твоите са по-големи и от Монблан.

Заглеждам се разсеяно през прозореца. Синя сойка с настръхнали перца кълве от хранилката за птици, слънчогледовото семе се разпилява и се сипе като оловни сачми по снега. Слънцето опипва с бледи пръсти навъсената утрин. Въртя припряно чашата с кафе на малки кръгчета по масата. Докато ядем, лакътят ми пулсира бавно и болезнено. Каквито и трудности да имам, устоявам на желанието да говоря за тях, сякаш ако ги изрека на глас, ще им вдъхна живот, какъвто те и бездруго имат. Ана не ме притиска. Мълчим. Сребърните прибори потракват по чиниите, снегът се сипе по-гъст, вледенява храстите и дърветата и се стеле заедно с мъглицата над реката. Връщам се в стаята си и дълго лежа в топлата вана, отстрани на която съм подпряла гипса. Обличам се трудно и тъкмо си давам сметка, че с една ръка надали ще успея да си завържа обувките, когато на вратата се звъни. След малко Ана чука и пита дали съм прилично облечена.

Мислите ми надвисват и се кълбят като буреносни облаци. Не очаквам никого.

— Кой е? — провиквам се.

— Бъфорд Райтър — казва тя.

4.

Зад гърба му наричат главния прокурор на щата как ли не: Мекотелото, Слабата ракия, Страхопъзльото, понеже се плаши и от сянката си. Вечно изряден, вечно изваден като от кутийка, Райтър е самото възплъщение на джентълмена от Вирджиния, какъвто е и възпитан да бъде в затъntenата провинция, откъдето е родом. Никой не го обича. Никой не го мрази. Никой не се страхува от него, нито го уважава. Липсва му живец. Не помня да съм го виждала развълнуван, независимо колко жестоко и потрисящо е престъплението, по което е обвинител. И не само това, ами се държи и като заклет буквояд, вкопчава се във всяка подробност, която излагам пред съдебните заседатели, и предпочита да се съсредоточи върху буквата на закона, а не върху човешките трагедии, предизвикани от онези, които са нарушили въпросния закон.

Не стъпва в моргата и заради това не е наясно със съдебната медицина и криминалистиката, нещо, недопустимо за обвинител. Всъщност не познавам друг прокурор, който да не се интересува особено от причината за смъртта. Иначе казано, позволява сухото патологично заключение да говори в съдебната зала вместо самия патолог. Това е нарушение. Това за мен е престъпна небрежност. Когато съдебният лекар не присъства в съдебната зала, в известен смисъл го няма и трупа и съдебните заседатели не си представят жертвата и онова, което тя е изживяла, докато са я умъртвявали. Научните термини в протокола просто не предават ужаса и страданията, затова и най-често адвокатът на подсъдимия, а не прокурорът се домогва да заобиколи някак причината за смъртта.

— Как си, Бъфорд? — протягам му ръка, а той се вторачва в гипса и връзката, с която е прихванат, после в незавързаните ми обувки и в пешовете на ризата, които висят над панталона.

Виждал ме е само в костюм и в обстановка, прилягаща на служебното ми положение, и въси чело уж състрадателно, с разбиране, смирение и загриженост, както подобава на избраните от Бога да

управляват нас, обикновените простосмъртни. Хора като Бъфорд — колкото щеш сред първите семейства на Вирджиния — все привилегировани сухари, довели до съвършенство умението да прикриват снобизма и наглостта си с тежкия ореол на бремето, сякаш е ужасно трудно да бъдеш на тяхно място.

— Въпросът е как си ти? — отвръща Бъфорд и пак сяда в красивия овален хол на Ана със сводест таван и изглед към реката.

— Наистина не знам какво да ти отговоря, Бъфорд. — Избирам си един от люлеещите се столове. — Попита ли ме някой как съм, мозъкът ми дава засечка.

Ана току-що е запалила камината и се е изнесла, а аз имам неприятното усещане, че отсъствието ѝ не се обяснява само с добри обноси и нежелание да се натрапва.

— Не се и учудвам. Направо не проумявам как още се държиш след всичко, което ти се струпа на главата — провлачва с петмезен вирджински акцент Райтър. — Извинявай, че ти се изтърсвам така, Кей, но се появи нещо, нещо неочаквано. Хубава къща, нали? — продължава той да оглежда помещението. — Тя ли я е строила или я е купила?

Не знам, пък и не ме интересува.

— Вие двете сте доста близки — допълва той.

Чудя се дали го казва колкото от любезност или опипва почвата.

— Ана ми е добра приятелка — отговарям му аз.

— Знам, че има много високо мнение за теб. А това ще рече — продължава Райтър, — че точно сега не би могла да бъдеш в по-добри ръце.

Става ми неприятно, задето подмята, че съм в нечии ръце, все едно съм пациент в болница, и му го казвам.

— О, разбирам те. — Райтър продължава с огледа на маслените картини по бледорозовите стени, на фигурките от стъкло, скулптурите и европейските мебели. — Значи не сте свързани професионално? И никога не сте били?

— В буквалния смисъл на думата — не — тросвам се аз. — Никога не съм си записвала час при Ана.

— А тя предписвала ли ти е лекарства? — продължава благо-благо прокурорът.

— Поне аз не си спомням.

— Не мога да повярвам, че приближава Коледа — въздъхва Райтър и пак насочва вниманието си от реката към мен.

Ако използвам израза на Луси, прокурорът изглежда доста кофти в туристическия клин от дебело зелено сукно с крачоли, пъхнати в каучукови ботуши с кожена подплата, която се подава над кончовите им, и с едър шев. Облечен е в карирана вълнена риза, закопчана чак догоре, сякаш Райтър все не може да реши къде да иде днес — да катери планините или да поиграе голф в Шотландия.

— Е, да ти обясня защо съм тук — казва той. — Преди час-два ми се обади Марино. В разследването на Шандон се е появил неочакван обрат.

Мигновено ме пронизва усещането, че съм предадена. Марино не ми е споменавал нищо. Дори не си направи труда да звънне, за да се поинтересува как съм днес.

— Ще се опитам да го изложа възможно най-кратко. — Прокурорът кръстосва крака и скромно отпуска ръце в скута си, в светлината на лампата проблясват тъничка халка и пръстен на Вирджинския университет. — Сигурен съм, знаеш, Кей, че новината за случилото се в къщата ти и за последвалото залавяне на Шандон бе огласена от всички медии. От всички. Убеден съм, че следиш новините и си даваш сметка за важността на онова, което ще ти кажа.

Странно чувство е страхът. Изучавала съм го безкрайно и често обяснявам на хората, че най-добрият пример за това как се заражда той е реакцията на шофьор, когото сте изпреварили и насмалко не сте блъснали. Паниката в миг се превръща в ярост и той натиска с все сила клаксона, прави мръснишки знаци, а в последно време нищо чудно и да ти тегли куршума. Аз също изминавам от край до край този път и пронизителният страх прераства в ярост.

— Нарочно не съм следила новините и със сигурност няма как да оценя важността на всичко — отвърщам. — Пък и не обичам да ми се бъркат в личния живот.

— Около убийствата на Ким Луонг и Даян Брей се вдигна голям шум, той обаче не може да се мери с вниманието, което прикова твоят случай — покушението срещу теб — продължава Райтър. — Значи не си видяла и тазсутрешния „Вашингтон Поуст“?

Само го гледам, а отвътре ми ври и кипи.

— Снимка на Шандон на първа страница — как го вкарват с носилката в спешното отделение, а изпод чаршафите се подават косматите му рамене, все едно отдолу има дългокосместо псе. Лицето му, разбира се, е бинтовано, но човек пак получава представа колко гротескно е. Ами жълтата преса! Излишно е да ти обяснявам. Върколак в Ричмънд, Красавицата и звярът, все неща от тоя десен.

В гласа му се прокрадва презрение, сякаш сензациите са нещо мръсно, и аз ни в клин, ни в ръкав си представям как Бъфорд се люби с жена си. Сигурно се чука, без да си сваля чорапите. Подозирам, че за него сексът е унижение, първобитният съдник на биологията, надделял над висшето му „Аз“. Чувала съм какви ли не слухове. Че в мъжката тоалетна Райтър не използвал писоарите или кабинките в присъствието на друг. Че си миел непрекъснато ръцете. Всичко това се стрелва през съзнанието ми, докато прокурорът продължава да седи чинно и да обяснява как заради Шандон името ми е гръмнало по всички вестници и новинарски емисии.

— Знаеш ли дали някъде са се появявали снимки на къщата ми? — длъжна съм да попитам. — Снощи, когато излязох, на двора имаше фотографии.

— Знам само, че сутринта над къщата ти са кръжали хеликоптери. Някой ми каза — отговаря Райтър, при което веднага се усъмнявам, че отново е ходил там и ги е видял с очите си. — Правели въздушни снимки. — Той се вторачва в сипеция се сняг. — Предполагам, че времето им е попречило. Бариерата при будката на пазача била спусната и доста автомобили били принудени да се върнат. Журналисти, зяпачи. Наистина е чудесно, че си дошла у доктор Зенър. Виж как се обръщат нещата. — Той отново млъква и се заглежда към реката. Ято гъски кръжат ли, кръжат, сякаш чакат напътствия от диспечерска кула. — При обичайни обстоятелства бих ти препоръчал да не се прибиращ, докато процесът не приключи...

— Докато процесът не приключи ли?... — прекъсвам го аз.

— В случай че процесът бъде насрочен тук — подхваща той следващото откровение и аз веднага се досещам, че вероятно ще прехвърлят делото в друг съдебен окръг.

— Нима делото няма да се гледа в Ричмънд? — възкликвам. — И какво имаш предвид под „обичайни обстоятелства“?

— Тъкмо щях да ти обясня. На Марино са му се обадили от окръжната прокуратура в Манхатън.

— Днес сутринта ли? Това ли е новият обрат? — Смаяна съм. — Какво общо има Ню Йорк?

— Звъннали са му преди няколко часа — продължава Бъфорд. — Шефката на отдел „Сексуални престъпления“, казва се Джейми Бъргър. Може да си я чувала. Не бих се изненадал, ако се познавате.

— Не сме се срещали — отговарям аз. — Но я знам по име.

— В петък, пети декември преди две години — продължава Райтър, — в Ню Йорк, в жилище в района на Второ авеню и Седемдесет и седма улица в Горен Ийст Сайд, бил открит трупът на двайсет и осем годишна чернокожа. Доколкото разбрах, е била метеороложка, съобщавала е времето по Си Ен Би Си. Не знам дали си чувала за случая.

Пряко волята си започвам да правя връзките.

— Когато рано сутринта оня ден, пети декември де, тя не се явила в студиото и не вдигала телефона, някой отишъл да види какво става. Жертвата се казва... — Райтър вади от задния джоб на панталоните тъничко тefтерче и разгръща страниците. — Точно така, казва се Сюзан Плес. Та открили трупа ѝ в жилището, на килима до леглото в спалнята. Дрехите ѝ били съблечени от кръста нагоре, от нанесения побой лицето и главата ѝ били обезобразени така, сякаш е претърпяла самолетна катастрофа. — Той ме поглежда. — Това за самолетната катастрофа е цитат, така Бъргър го е описала на Марино. Вие май си имахте термин за това. Помниш ли го оня случай с подпийналите момчетии, които се возели с пикап — на един му хрумнало да се покаже от кръста нагоре през прозореца и за беда отпред изникнало дърво.

— Сещам се — отвърщам надлежно и се опитвам да осмисля каквото ми е казал. — От силния удар лицето хлътва навътре, както при самолетна катастрофа и в случаите, когато някой пада или се хвърля от висок етаж и се плюсва по лице. Преди две години ли? — Мислите ми се носят в шеметен вихър. — Как е възможно?

— Няма да ти описвам всички ужасяващи подробности. — Той отново разлиства бележничето. — Но е имало следи от ухапване, включително по дланите и ходилата, и цял куп странни дълги белезникави косми, които били полепнали по кръвта и за които

първоначално помислили, че са от ангорска котка или нещо от тоя род. — Прокурорът ме поглежда. — Досещаш се за какво става въпрос.

Досега смятахме, че пътуването на Шандон до Ричмънд е първото в Съединените щати. Нямаме логически доводи за подобно предположение, освен че си представяме французина като някакъв Квазимодо, който цял живот се е укривал в подземие в дома на всесилните си родители в Париж. Предполагахме и че се е качил в Антверпен на същия кораб за Ричмънд, където е бил и трупът на брат му. И тук ли грешим? Подхвърлям го на Райтър.

— Поне така предполага Интерпол, знаеш го — отбелязва той.

— Да, че е пътувал под чуждо име със „Сириус“ — спомням си аз. — Представил се е за Паскал и когато в началото на декември корабът е хвърлил котва в Ричмънд, тутакси се е отправил към летището, понеже уж трябвало да се върне по семейни причини незабавно в Европа. — Повтарям сведенията, които научих от Джей Тали миналата седмица, докато бях в Лион. — Ала никой не го е видял да се качва на самолета, затова предположихме, че Паскал всъщност е Шандон, който не е заминал за Европа, а е останал тук и е продължил да убива. Но ако този тип влиза и излиза от Съединените щати, когато си поиска, няма как да разберем откога е тук. Толкова за догадките.

— Както е тръгнало, много от тях сигурно ще бъдат преразгледани. Не че не уважавам Интерпол.

Райтър отново кръстосва крака и кой знае защо се подсмивва злорадо.

— Открит ли е? Паскал де?

Райтър не знаел, но според него, който и да е този Паскал, ако такъв човек изобщо съществувал, той по всяка вероятност е поредната гнила ябълка, свързана с престъпния клан Шандон.

— Поредният негодник, представил се под чуждо име, вероятно дори съучастник на мъртвия от товарния контейнер — излага прокурорът своите предположения. — Може би е брат на Тома Шандон, за когото знаем със сигурност, че е забъркан в далаверите на клана.

— Доколкото разбирам, Бъргър е чула новината, че Шандон е заловен, чула е за убийствата, които е извършил, и ни се е обадила — казвам аз.

— Точно така, разпознала е почерка на убиеца. Твърди, че и досега не се е отказала от разследването по убийството на Сюзан Плес. Бърза да сравни ДНК пробите. Както личи, от две години разполагат със семенна течност и с резултатите от анализа ѝ.

— Значи са изследвали семенната течност по трупа на Сюзан. — Опитвам се, изненадана, да осмисля казаното, понеже претоварените с работа, притиснати от липсата на средства лаборатории не изследват откритата на местопрестъплението ДНК, докато не се появи заподозрян, с чиято ДНК да сравнят резултатите, особено пък ако не разполагат с база данни, където да се надяват случайно да открият съвпадение. През 1997 година в Ню Йорк дори не съществуваше такава база данни. — Това означава ли, че още от самото начало са имали заподозрян? — интересувам се аз.

— Ако не ме лъже паметта, подозираха един тип, но той се измъкна сух от водата — не доказаха нищо — уточнява Райтър. — Знам само, че разполагат с резултати от изследването на семенната течност и че смятаме да пратим незабавно в службата по съдебна медицина ДНК на Шандон, всъщност вече сме я пратили. Както сама разбираш, трябва да изясним дали пробите от двете ДНК съвпадат, преди да предявим обвинение на Шандон тук, в Ричмънд. Трябва да сме абсолютно сигурни, а добрата новина е, че разполагаме най-малко с няколко дни — заради здравословното му състояние, заради изгарянията от химикал по очите му. — Райтър го казва така, сякаш нямам нищо общо със случилото се. — Нещо като златния час, за който вие, лекарите, постоянно говорите — краткото време, с което разполагате, за да спасите някого, претърпял ужасна злополука. Та това е нашият златен час. Ще сравним ДНК и ще проверим дали Шандон наистина е човекът, убил преди две години жената в Ню Йорк.

Райтър има дразнещия навик да повтаря неща, които съм му казвала аз, сякаш това го освобождава от задължението да е в течение на наистина важни факти.

— Ами следите от ухапване? — питам го аз. — Имате ли данни за тях? Зъбите на Шандон са много особени.

— Да ти призная, Кей, не съм се интересувал от такива подробности — отвърща прокурорът.

То оставаше и да се интересува! Притискам го да ми каже истината, причината да дойде тая заран при мен.

— Ами ако анализът на ДНК потвърди, че извършител е Шандон? Спомена, че искаш да узнаеш, преди да предявиш обвинение тук. Защо? — Въпросът ми е риторичен. Струва ми се, че знам отговора. — Не искаш да предявяваш обвинение тук. Смяташ да го пратиш в Ню Йорк и първо там да го изправят пред съд.

Той избягва да ме поглежда в очите.

— Защо го правиш, Бъфорд? — продължавам аз, вече убедена, че си е наумил да направи точно това. — За да си измиеш ръцете ли? За да го тикнеш в затвора на Райкърс Айланд и да се отървеш веднъж завинаги от него ли? И да не раздадеш правосъдие по случаите тук? Защо да си затваряме очите за истината, Бъфорд, ако в Манхатън го осъдят за убийство, извършено по особено жесток начин, ти няма да си направиш труда да го изправиш пред съд и тук, нали?

Прокурорът ми отправя един от искрените си погледи.

— Всички тук те уважавахме много — изрича той и аз се стряскам от думите му.

— Уважавали сте ме ли? — Тревогата ме плисва като студена вода. — А вече не ме ли уважавате?

— Просто ти казвам, че ти влизам в положението, че ти и другите клетки жени заслужавате той да получи най-тежкото наказание...

— И какво излиза, че въпреки онова, което се опита да ми направи, този негодник ще отърве кожата — прекъсвам го разпалено. Под всичко това клокочи болка. Болката, че са ме отхвърлили. Болката, че са ме изоставили. — Както е тръгнало, ще му се размине и за онова, което е сторил на другите клетки жени, както се изрази. Права ли съм?

— В Ню Йорк има смъртно наказание — отвръща Бъфорд Райтър.

— За бога! — възкликвам отвратена. Вторачвам в него пламнал съсредоточен поглед досущ фокуса на лещата, с която като малка си играех да прогарям дупки в хартия и изсъхнали листа. — И кога са го налагали това смъртно наказание?

Прокурорът знае, че отговорът е „никога“. Нито веднъж досега в Манхатън не е изпълнявана смъртна присъда.

— Няма гаранции, че ще му я дадат и във Вирджиния — възразява Райтър и е прав. — Обвиняемият не е американски

гражданин. Страда от рядка болест, от уродство. Не сме сигурни дори дали знае английски.

— Когато ми дойде в къщата, със сигурност знаеше.

— Нищо чудно да отърве кожата и като невменяем.

— Ако обвинението го допусне, Бъфорд.

Той примигва. Стиска зъби. Прилича на холивудска пародия на счетоводител — със закопчани догоре копчета и очилца — надушил неприятна миризма.

— Ти говори ли с Бъргър? — питам го. — Със сигурност си говорил. Иначе нямаше да дойдеш тук. Двамата сте се споразумели.

— Обсъдихме някои неща. Притискат ни, Кей. Поне това отчети. Първо, той е французин. Представяш ли си какъв вой ще нададат французите, ако екзекутираме тук, във Вирджиния, някого от техните?

— Майко мила! — възкликвам възмутена. — Тук не става въпрос за смъртното наказание. Става въпрос за възмездие, и толкоз! Знаеш, Бъфорд, какво ми е мнението за смъртното наказание. Не го приемам. Колкото повече остарявам, толкова повече съм против него. Но, дявол го взел, тоя тип трябва да бъде наказан за онова, което е извършил тук, във Вирджиния.

Райтър не отговаря, отново се е загледал през прозореца.

— Значи вие с Бъргър сте се разбрали, ако ДНК пробите съвпадат, Шандон да бъде съден в Манхатън — обобщавам аз.

— Сама помисли. Това е най-доброто, на което можем да се надяваме, ако се стигне до прехвърляне на делото в друг съдебен окръг. — Райтър отново извърща очи към мен. — И ти знаеш, че при цялата шумотевица и всичко останало делото няма да се гледа никога тук, в Ричмънд. Със сигурност ще ни изстрелят в някое затънтено провинциално съдилище на хиляди километри оттук — нима ще ти бъде приятно да търпиш всичко това седмици, а може би и месеци наред?

— Така си е. — Ставам и разръчквам с ръжена цепениците в камината: горещината ме блъсва в лицето, нагоре към комина като ято подплашени скорци се изстрелват искри. — Опазил ни бог да бъдем подложени на такива неудобства.

Продължавам да ръчкам с все сила със здравата ръка, сякаш се мъча да убия огъня. Пак сядам, зачервена, и най-неочаквано ме избива на плач. Наясно съм с посттравматичния синдром и си признавам, че

страдам от него. Напрегната съм, плаша се и от сянката си. Преди малко включих местна радиостанция за класическа музика и от Пакелбел^[1] ми стана толкова тъжно, че се разридах. Познавам симптомите. Преглъщам тежко и се стягам. Райтър ме наблюдава, без да продумва, с уморения поглед на натъженото благородство, сякаш е Робърт Е. Лий^[2], спомнил си кървава битка.

— Какво ще стане с мен? — питам. — Или и занапред да живея така, сякаш изобщо не съм разследвала тия ужасни убийства, сякаш никога не съм правила аутопсия на жертвите и не съм се отървала на косъм, когато онзи негодник нахълта в къщата ми? Каква ще бъде моята роля, Бъфорд, ако все пак го изправят пред съд в Ню Йорк?

— Госпожа Бъргър ще реши — отвръща той.

— Безплатни обеда.

Това е израз, който употребявам за жертви, така и невидели правосъдие. В сценария, предложен от Райтър, аз например ще се превърна в безплатен обяд, понеже в Ню Йорк никога няма да осъдят Шандон за онова, което е смятал да ми причини в Ричмънд. И не само това: само ще го плеснат през ръцете за убийствата, които е извършил тук.

— Току-що хвърли на вълците целия ни град — казвам на Райтър.

Той схваща двусмислицата в същия миг, както и аз. Ричмънд вече бе хвърлен на един вълк — Шандон, който още след първото убийство, извършено в Париж, има навика да оставя бележки, подписани с *Le Jour-gaou*, или Върколака. Сега справедливостта, която се полага на жертвите в нашия град, ще бъде в ръцете на непознати, всъщност по-скоро справедливост няма да има. Може да се случи какво ли не. Със сигурност ще се случи какво ли не.

— Ами ако Франция поиска да го екстрадираме? — заяждам се аз с Райтър. — И Ню Йорк се съгласи?

— Можем до Второ пришествие да повтаряме „ами ако“ — отвръща той.

Наблюдавам го с неприкрито презрение.

— Не го приемай толкова лично, Кей — поглежда ме Райтър все така тъжно и благочестиво. — Не го превръщай в своя лична война. Искаме само да му попречим на тоя негодник да убива и занапред. Няма значение кой ще го спре.

Ставам от стола.

— Как така да няма значение? Има, и още как! — казвам му аз.
— Ти, Бъфорд, си страхливец.

Обръщам му гръб и излизам от стаята.

След броени минути чувам иззад затворената врата в моето крило на къщата как Ана изпраща прокурора. Той очевидно е имал време да поговори с нея и аз се питам какво ли ѝ е казал за мен. Седя сломена в единия край на леглото. Не помня някога да съм се чувствала толкова самотна и уплашена и изпитвам облекчение, когато чувам, че Ана се задава по коридора. Чука лекичко на вратата.

— Влез — казвам с разтреперан глас.

Тя застава на прага и ме гледа. Имам чувството, че съм малко дете — безсилно, отчаяно, глупаво.

— Обидих Райтър — обяснявам ѝ. — Няма значение дали онова, което му казах, е истина. Нарекох го „страхливец“.

— Той смята, че точно сега си доста неуравновесена — отвръща Ана. — Притеснен е. Освен това е ein Mann ohne Ruckgrat. Безгръбначен човек, както казват там, откъдето съм дошла — подсмивва се тя.

— Не съм неуравновесена, Ана.

— Какво търсим тук! Бихме могли да се порадваме на огъня — казва ми тя.

Смята да си поговори с мен.

— Добре, така да бъде — скланям аз.

[1] Йохан Пакелбел (1653–1706) — германски органист и композитор. — Б.пр. ↑

[2] Робърт Е. Лий (1807–1870) — американски просветител и пълководец, участвал в Гражданската война в САЩ на страната на южняците. — Б.пр. ↑

5.

Никога не съм била пациентка на Ана. Всъщност никога не съм прибегвала до психотерапия, което не значи, че не съм имала нужда. Имала съм, и още как. Не познавам човек, на когото добрият съвет да му е излишен. Просто съм много затворена, трудно се доверявам на хората и си имам причини за това. Пълна дискретност не съществува. Лекарка съм. Познавам други лекари. Лекарите обсъждат пациентите помежду си, а също с роднини и с приятели. Разгласяват тайни, за които са дали Хипократова клетва да не споменават пред никого. Ана изключва осветлението. Късно сутринта е, небето е покрито с облаци, тъмно е, сякаш се свечерява, боядисаните в розово стени отразяват проблясъците на огъня и правят стаята неустойимо уютна. Изведнъж ми става неловко. Ана е подредила декора за моето разбулване. Избирам си люлеещия се стол, а тя придърпва фотьойла и сяда на крайчеца, извърната с лице към мен досущ огромна птица, сгърбена над гнездото си.

— Ако мълчиш, няма да се отърсиш от това — брутално пряма е тя.

На гърлото ми засяда мъка, която се опитвам да преглътна.

— Травматизирана си — продължава Ана. — Не си от желязо, Кей. Дори ти не можеш да понесеш толкова много и да продължиш нататък, сякаш нищо не се е случило. След като убиха Бентън, съм ти звъняла хиляди пъти, а ти все не намираше време за мен. Защо? Защото не искаше да говориш.

Този път не мога да скрия чувствата си. По страните ми се търкалят сълзи, които капят като кръв по коленете ми.

— Винаги съм казвала на пациентите си, че ако не погледнат в лицето проблемите си, ще има да плащат. — Ана се е навела напред и изстрелва думите право в сърцето ми. — Ето, днес ти плащаш — сочи ме тя, без да сваля поглед от мен. — Сега, Кей Скарпета, ще разговаряш с мен.

Гледам със замъглен поглед към коленете си. Панталоните ми са навлажнени от сълзите и аз някак между другото отбелязвам, че капките са очертали кръгчета, понеже са падали под прав ъгъл.

— Никога няма да се отърва от това — проронвам отчаяно.

— Да се отървеш от кое?

Думите ми са разпалили любопитството ѝ.

— От това, с което си вадя хляба. Всичко ми напомня за работата. Няма да говоря за нея.

— Сега ще говориш — настоява тя.

— Глупаво е.

Ана чака досущ търпелив рибар, видял, че съм се запътила към кукичката. После я захвапам. Привеждам примери, които ми се струват смущаващи, да не кажа смехотворни. Казвам ѝ, че не пия доматен сок — чист или с водка с лед, защото, почне ли ледът да се топи, сокът прилича на съсирваща се кръв, която се отделя от серума. Още докато следвах медицина, престанах да ям черен дроб, невъзможно ми е да си представя да вкуся карантия. Помня една сутрин на Хилтън Хед. Двамата с Бентън се разхождахме по плажа при отлив. Вълните бяха оставили тук-там подире си нагънат сивкав пясък, който много приличаше на стомах. Мислите ми се носят, кръжат накъдето си искат и за пръв път от години в спомените ми се разгръща едно пътуване до Франция. В един от малкото случаи, когато с Бентън бяхме успели да се измъкнем от работа, решихме да обиколим винарските райони в Бургундия и бяхме посрещнати с широко отворени обятия в избите на Друен и Дюга, където направо от бъчвите опитвахме шамбертен, монтраше, мюзини и вон-романе.

— Помня, вълнувах се неопикуемо от най-различни неща — споделям спомени, за които и не подозирам, че са се съхранили. — От светлината на ранната пролет, променяща се по склоновете, от чепатите клонки на подрязаните лози, огънати все в една посока, така че да ни предложат най-доброто, което имат, самата си същност. А толкова често дори не се докосваме до природата им, не си правим труда да открием хармонията на едва доловимите оттенъци, симфонията, която, стига да го позволим, отлежалите вина свирят върху езика ни. — Гласът ми глъхне. Ана чака мълком да се отърся от унеса. — И мен ме питат само за моите случаи — продължавам аз. — Питат ме само за ужасите, които виждам, макар че могат да ме попитат

куп други неща. Не съм някакво евтино забавление в бутилчица — отвърташ капачето, и готово!

— Чувстваш се самотна — отбелязва Ана. — И неразбрана. Може би лишена от човешката си същност точно както мъртвите ти пациенти.

Не отговарям, само продължавам със сравненията и описвам как, докато ние с Бентън прекосяхме с влак Франция в продължение на няколко седмици, за да стигнем накрая в Бордо, покривите на юг са ставали все по-червени. Първата милувка на пролетта е трептяла в прозрачно златните корони на дърветата, а вените на реките, малки и големи, са се носели устремно към морето точно както всички кръвоносни съдове в тялото започват и завършват в сърцето.

— Постоянно се изумявам на симетрията в природата, на това, че от въздуха ручеите и притоците наподобяват кръвоносна система, а скалите напомнят стари разпилени кости — казвам аз. — В началото мозъкът пък е гладък, а с времето се нагъва и надипля, точно както планината се оформя в продължение на хилядолетия. Подвластни сме на същите физически закони. Но не сме изцяло в тяхната власт. Мозъкът например, не е онова, което ни се струва на пръв поглед. Отдалеч наподобява гъба.

Ана кима. Пита ме дали съм споделяла някога всички тези разсъждения с Бентън. Отговарям, че не. Тя ме пита защо не съм била склонна да описвам такива безобидни възприятия пред него, своя любовник, а аз отвръщам, че искам малко да помисля. Не съм сигурна за отговора.

— Не — подканя ме тя. — Недей да мислиш. Почувствай го.

Пак започвам да умувам.

— Не, Кей. Почувствай го. Почувствай го — допира тя длан до сърцето си.

— Трябва да помисля. Каквото съм постигнала в живота, съм го постигнала с мислене — отвръщам така, сякаш се защитавам и се отърсвам от унеса, излизам от непознатото пространство, където току-що съм била.

Сега отново съм в дневната на Ана и разбирам какво точно ми се е случило.

— Постигнала си го с познание — натъртва тя. — А познанието е възприятия. С мисленето обработваме онова, което възприемаме,

мисленето често прикрива истината. Защо не си искала да покажеш пред Бентън по-поетичната си страна?

— Защото не я признавам. Тя е безполезна. Така например, сравня ли в съдебната зала мозъка с гъба, няма да постигна нищо — отговарям аз.

— А! — кима отново Ана. — И в съдебната зала правиш непрекъснато сравнения. Затова си толкова добра като свидетелка. Караш обикновения човек да си представи образите. Защо не си споделяла с Бентън асоциациите за които току-що спомена пред мен?

Спирам да се люлея на стола и намествам счупената си ръка, като полагам гипса върху скута си. Извързвам очи от Ана и поглеждам реката — изведнъж ми се иска да съм уклончива като Бъфорд Райтър. Десетки канадски гъски са се насъбрали около стария чинар. Накацали са по тревата като тъмни дълговрати тикви, издуват гърди, пляскат с криле и кълват от храната.

— Не искам да минавам през това увеличително стъкло — обяснявам аз на Ана. — Не исках да казвам не само на Бентън. Не искам да казвам на никого. За нищо на света. Като не повтарям неволно възникналите образи и асоциации, аз не, аз не...

Ана кима отново, този път по-рязко.

— Но с това, че не ги признаваш, ти се лишаваш в работата си от своето въображение — довършва тя мисълта ми.

— Трябва да съм обективна, както подобава на лекарка. Точно ти би трябвало да го разбираш.

Тя се вторачва в мен, сетне отвърща:

— Дали е заради това? Или защото искаш да избегнеш непоносимото страдание, което със сигурност ще отприщиш, ако допуснеш в случаите си своето въображение? — Навежда се още по-близо до мен, подпира се с лакти на коленете си, ръкомаха. — Ами ако например вземеш медицинските и научните факти — прави Ана драматична пауза — и приложиш въображението си, за да възстановиш подробно последните минути от живота на Даян Брей? Ако ги съединиш в нещо като филм и видиш как я нападат, как тя кърви, как я хапят и я бият? Как умира?

— Би било неизразим ужас — отвързвам немногословно.

— Как биха се стреснали съдебните заседатели, ако можеха да видят такъв филм?

Под кожата ми като хиляди малки птички се надигат нервни импулси.

— Но ако, както се изрази, минеш през това увеличително стъкло — продължава тя, — къде ли ще бъде краят? — Ана вдига ръце. — О! Може би край няма да има и ти ще бъдеш принудена да изгледаш и филма с убийството на Бентън?

Затварям очи. Не се поддавам. Не! Моля те, Господи, не ме карай да виждам това! В мрака като светкавица изниква образът на Бентън с допряния до главата му пистолет — чувам тракането и дрънченето на стомана, когато му слагат белезниците. Ще издевателстват. Ще издевателстват над него: „Господин ФБР, нали си ни много умен, я да те видим какво ще правиш сега? Можеш ли да прочетеш мислите ни, да предвидиш, да предскажеш какво ще направим, а?“. Той не им отговаря. Не ги пита нищо, когато го натикват в тясната бакалийка в западния край на Пенсилванския университет, затворила в пет следобед. Бентън ще умре. Те ще го измъчват и изтезават и той ще се съсредоточи върху това как да намали болката и униженията, на които, както знае, ще го подложат, стига да разполагат с време. Тъмно е като в рог, чува се как драсват клечка кибрит. Лицето на Бентън е озарено от мъничкия пламък, който помръдва и трепти при всяко раздвижване на въздуха, докато ония психари сноват напред-назад из теснотията на мръсната пакистанска бакалия, която после ще опожарят.

Отварям рязко очи. Ана ми говори нещо. По страните ми като насекоми пъпли студена пот.

— Извинявай. Не те чух.

— Много, много болезнено. — Лицето ѝ се разтапя от състрадание. — Не си го и представям.

Бентън нахлува в съзнанието ми. Облечен е в любимите си панталони в защитен цвят, на краката е с маратонки, с маратонки „Сокони“. Това е единствената марка, която носеше, и аз често го взимах на подбив, задето, хареса ли си нещо, се вкопчва като невидял в него. Сложил е и износената фланела, подарък от Луси — тъмносиня с яркооранжев надпис отпред, която с годините съвсем си е изгубила цвета и се е размъкнала. Беше ѝ отрязал ръкавите, понеже му били къси, и аз много го харесвах с тази протрита фланела, с посребрената коса, с изсеченото лице, с тайните в дълбоките му черни очи. Той е отпуснал ръце върху страничните облегалки на стола. Има пръсти на

пианист, дълги, тънки и изразителни, когато Бентън говори, и винаги нежни, когато ме докосва, нещо, което правеше все по-рядко и по-рядко. Казвам всичко това на глас на Ана, говоря в сегашно време за мъж, мъртъв от близо година.

— Как мислиш, какви тайни е криел от теб? — пита тя. — Какви загадки си виждала в очите му?

— О, боже! Бяха свързани главно с работата. — Дъхът ми трепти, сърцето ми се е свило от страх. — Не ми казваше много подробности. Подробности за случаите, които разследваше, неща, които според него бяха толкова ужасни, че никой друг не бива да ги узнава.

— Дори ти? Има ли нещо, което да не си виждала?

— Болката — проронвам едва чуто. — Не ми се налага да гледам ужаса на жертвите. Не ми се налага да слушам писъците им.

— Но ги възстановяваш.

— Не е същото. Не, не е същото. Мнозина от убийците, с които Бентън се занимаваше, обичаха да снимат с фотоапарат и видеокамера и да записват на касетофон онова, което са вършели с жертвите си. Волю-неволю, Бентън е трябвало да гледа. Трябвало е да слуша. Винаги разбирах. Прибираше се пепелявосив. По време на вечеря бе мълчалив, хапваше колкото да не е без никак и пиеше повече от друг път.

— Но не ти е казвал...

— Никога — прекъсвам я разгорещено. — Никога. Това бе нещо като индианско гробище, където не бива да припарва никой. Преподавала съм в школата за следователи в Сейнт Луис в началото на кариерата си, още преди да се установя тук, докато бях заместник-главен съдебен лекар в Маями. Имах лекция за разследването на случаи на удавяне и реших, че така и така съм дошла, няма да е зле да остана до края на семинара. Веднъж следобед един съдебен психиатър изнесе лекция за убийствата, извършени от сексуални подбуди. Показа диапозитиви на жертвите, преди да бъдат убити. Имаше жена, завързана за стол — убиецът бе намотал стегнато връв около едната ѝ гърда и бе забучил игли в зърното. Още виждам очите на клетницата — тъмни вировете, пълни с адска мъка. Устата ѝ беше широко отворена — явно пицеше. Видях и видеозаписи — продължавам с равен глас. — Жена, похитена, завързана, измъчвана — убиецът тъкмо се канеше

да я застреля в главата. Тя, горката, хлипаше: „Мамо, майчице!“. Молеше, плачеше. Според мен беше в някакъв сутерен, защото лентата бе тъмна, едрозърнеста. Чу се гърмеж. После настъпи тишина.

Ана не казва нищо.

Огънят пука и пращи.

— Бях единствената жена в зала с около шейсет ченгета — допълвам.

— Още по-зле: жертвите са били жени, а ти си била единствената жена в помещението — отбелязва тя.

В мен припламва гняв, когато се сецам как някои от мъжете са зяпали диапозитивите и видеозаписите.

— На някои сексуалното осакатяване им действаше възбуждащо — обяснявам аз. — Виждах го по лицата им, долавях го. Същото важи и за някои от криминалните психолози — колеги на Бентън в отдела. Разказвали, моля ти се, как някой е изнасилвал жена анално и същевременно я е душал. Очите ѝ вече били изскочили от орбитите, езикът ѝ бил увиснал от устата. Убиецът се изпразнил, когато жертвата издъхнала. Хората, с които Бентън работеше, с голям кеф разказваха какви ли не страховити подробности. Имаш ли представа какво е това? — Забивам в нея поглед, остър като нокти. — Да гледаш труп, да гледаш снимки, видеозаписи на човек, подлаган на насилие, страдащ и ужасен, и да си даваш сметка, че тия до теб тайничко им се наслаждават! И се възбуждат!

— Според теб Бентън възбуждал ли се е? — пита Ана.

— Не. Виждал е такива ужасии всяка седмица, дори всеки ден. Но никога не ги е смятал за възбуждащи. Бил е принуден да слуша писъците на жертвите — започвам да скачам от тема на тема аз. — Бил е принуден да слуша как плачат и молят за милост. Клетите те, не са знаели. А и да са знаели, не са могли да сторят нищо.

— Не са знаели ли? Какво?

— Че сексуалните садисти и манияци само се възбуждат още повече от плача. От молбите. От страха — уточнявам аз.

— Как мислиш, дали Бентън е плачел и е молел за милост убийците, когато те са го отвлекли и са го отвели в онази тъмна сграда? — напипва Ана болното ми място.

— Виждала съм заключението от аутопсията му. — Пъхам се в своето скривалище — съдебната медицина. — В него няма нищо, от

което да разбере какво точно се е случило, преди да настъпи смъртта. Бентън бе обгорял целият по време на пожара. Толкова много кожа и месо бяха изгорели, че беше невъзможно да се установи например дали е имал кръвно налягане, когато са го наръгали с ножа.

— В главата е имал и огнестрелна рана, нали? — интересува се Ана.

— Да.

— Кое според теб е станало първо?

Гледам я като онемяла. Не съм се опитвала да установя кое е довело до смъртта. Така и не намерих сили да го сторя.

— Представи си го, Кей — моли ме Ана. — Знаеш, нали? Разследвала си толкова много смъртни случаи, не може да не знаеш какво точно се е случило.

Съзнанието ми е тъмно — тъмно като бакалията във Филадельфия.

— Той е направил нещо, нали? — притиска ме Ана, после сяда съвсем в края на фотьойла и се надвесва над мен. — Победил е, нали?

— Победил ли? — Прокашлям се. — Победил! — възкликвам. — Изрязали са му лицето, изгорили са го, а ти разправяш, че бил победил!

Ана изчаква да направя връзката. Аз обаче мълча, затова тя става и тръгва към огъня в камината, като пътъом ме докосва лекичко по рамото. Мята още една цепеница, поглежда ме и казва:

— Нека те попитам, Кей. Защо им е било да го застрелват постфактум?

Разтърквам очи и въздъхвам.

— Изрязването на лицето е част от почерка им — продължава Ана. — Тъкмо това Нютън Джойс е обичал да прави с жертвите си. — Тя говори за съучастника злодей на злодейката Кари Гретхен — двама психопати, до които Бони и Клайд приличат на героите от рисуваните филмчета, които като малка съм гледала в събота сутрин. — Изрязвали са лицата и са ги държали като сувенири във фризера, защото с тая сипаничава мутра Джойс е бил голяма грозотия — уточнява Ана. — Ето защо е крадял онова, на което е завиждал: красотата. Нали?

— Предполагам, да. Доколкото изобщо можем да правим догадки защо хората вършат едно или друго.

— Било е важно Джойс да изрязва лицата внимателно и да не ги поврежда. Затова не е прострелвал жертвите, най-малкото в главата. Не е искал да обезобразява лицето или черепа. А колко му е да стреляш! — свива рамене Ана. — Става бързо. И дори е проява на милост. За предпочитане е да ти теглят куршума, вместо да ти прережат гръкляна. Защо тогава Нютън Джойс и Кари Гретхен са застреляли Бентън?

Ана стои над мен.

Поглеждам я.

— Казал е нещо — отвръщам накрая. — Сто на сто.

— Точно така. — Тя отново сяда на фотьойла. — Точно така. — Насърчава ме с ръце, все едно е регулировчик, който насочва движението към следващото кръстовище. — Какво, какво? Каж ми, Кей!

Отговарям, че не знам какво е казал Бентън на Нютън Джойс и Кари Гретхен. Но при всички положения е казал или е направил нещо, заради което един от двамата си е изтървал нервите. Станало е импулсивно, като неволна реакция — единият е допрял пистолета до главата на Бентън и е натиснал спусъка. Бум! И забавлението е свършило. След това Бентън не е чувствал нищо, не е съзнавал нищо. Вече е било все едно какво ще му причиняват. Той е бил мъртъв или издъхвал. Бил е в безсъзнание. Не е усетил ножа. Може би дори не го е видял.

— Познавала си Бентън толкова добре — казва Ана. — Познавала си убийците му, най-малкото Кари Гретхен — и преди това си имала вземане-даване с нея. Какво според теб е казал Бентън и на кого? Кой го е застрелял?

— Не мога...

— Можеш.

Поглеждам я.

— Кой е изгубил самообладание? — тласка ме Ана натам, накъдето и през ум не ми е минавало, че ще се престраша да отида.

— Тя. — Изваждам това от дълбините на подсъзнанието си. — Кари. За да си отмъсти на Бентън. Имаше му зъб още от самото начало, когато беше в академията „Куонтико“, в научноизследователската група.

— Където преди доста време, може би преди десетина години, се е запознала с Луси.

— Да, Бентън я познаваше, познаваше Кари, познаваше я възможно най-добре, доколкото човек изобщо може да познава змийски разсъдък като нейния — допълвам аз.

— Какво ѝ е казал? — впива Ана очи в мен.

— Вероятно нещо за Луси — отвърщам аз. — Нещо за Луси, което е обидило Кари. Бентън я е обидил, заял се е нещо за Луси — поне според мен.

Всичко това идва от подсъзнанието, дори не ми се налага да мисля.

— В „Куонтико“ Кари и Луси са били любовници — добавя тя поредната плочка от пъзела. — И двете са разработвали в научноизследователския отдел компютър с изкуствен интелект.

— Луси още си беше момиче, тъкмо беше отишла да учи там и Кари я прелъсти. Разработваха заедно компютърната система. Аз издействах на Луси да я вземат в академията — добавям горчиво. — Аз, влиятелната, всесилната леля.

— Но не се получи каквото очакваше, нали? — престашава се да попита Ана.

— Кари се възползва от нея...

— Направила я е лесбийка ли?

— Не бих отишла чак толкова далеч — отвърщам аз. — Не можеш да направиш някого обратен.

— А да убиеш Бентън? Би ли отишла толкова далеч?

— Не знам, Ана.

— Изпълзващо се минало, лична история. Да. Бентън е казал нещо за Луси, Кари си е изтървала нервите и го е застреляла ей така — обобщава Ана. — Не е умрял, както са смятали — допълва едва ли не победоносно. — Не, не е.

Клатушкам се лекичко на стола, загледана в сивата утрин, която става все по-бурна. Вятърът фучи яростно, подмята из задния двор мъртви клони и шума, и покрай това се сещам за ядосаното дърво във „Вълшебникът от Оз“, замеряло Дороти с ябълки. После Ана се изправя, сякаш часът за психоанализа е изтекъл. Остава ме и отива да върши някаква работа из къщата. Засега сме приказвали достатъчно. Решавам да се усамотя в кухнята и Луси ме заварва именно там, когато някъде по обяд се връща от спорт. Тъкмо отварям консерва цели

домати, и племенницата ми влиза — на печката къкри сосът за спагетите.

— Имаш ли нужда от помощ? — Тя поглежда към лука, чушките и гъбите върху дъската за рязане. — Май не ти е много лесно да се оправяш само с една ръка.

— Вземи си стол — заръчвам ѝ. — Направо ще ахнеш, когато видиш колко добре се оправям. — Правя се на много отракана и наистина отварям без помощ домати, а Луси ми се усмихва и придърпва от другия край на плота висок стол, на който се разполага.

Още е по анцуг и в очите ѝ сияе тайна светлинка, която ми напомня за река, уловила много рано сутрин слънцето. Закрепвам с два от пръстите на обездвижената ръка лука и започвам да го режа.

— Помниш ли каква игра играехме? — Обръщам резенчетата лук и се заемам да ги кълцам на ситно. — Когато беше на десет години? Или нямаш такива далечни спомени? Аз със сигурност няма да го забравя — отбелязвам с глас, който да напомни на Луси какво невъзможно дете е била. — Нямаш и понятие колко често ми е идвало да те пусна в принудителен отпуск, стига да имах такава възможност — преставам да се да ѝ кажа болезнената истина.

Може би съм толкова смела заради оголения разговор с Ана, от който хем се изнервих ужасно, хем изпитах огромно облекчение.

— Не бях чак толкова палава — подметва с дяволити пламъчета в очите Луси, защото обича да слуша каква лудетина е била, когато като малка ми е идвала на гости.

Слагам нарязания лук в соса и го разбърквам.

— Серумът на истината. Помниш ли тази игра? — питам я. — Прибирах се вкъщи най-често от работа, и по лицето ти познавах каква магария си направила. Слагях те да седнеш на големия фотьойл в дневната, помниш ли? При камината в старата къща в Уиндзор Фармс. Носех ти чаша сок и ти обяснявах, че е серум на истината. Ти го изгълтваше и си казваше всичко от игла до конец.

— Както онзи път, когато ти форматирах компютъра, докато те нямаше — превива се от смях Луси.

— Дете на някакви си десет години, а да ми форматира хард диска! Щях да получа сърдечен пристъп — спомням си аз.

— Да де, но първо ти записах на дискети всички файлове. Просто исках да те уплаша.

Племенницата ми наистина се забавлява неописуемо.

— Насмалко да те пратя вкъщи.

Бърша в кърпата връхчетата на пръстите на лявата си ръка, като внимавам гипсът да не се вмирише на лук. Плисва ме сладостна тъга. Всъщност не помня защо Луси е дошла при мен първия път в Ричмънд, но при всички положения не бях от хората, създадени да отглеждат деца, пък и бях постъпила отскоро в службата и бях под страхотна пара. Май Дороти пак бе объркала нещо конците. Или беше избягала и се бе омъжила не знам за кой път, или пък на мен не ми се живееше сама. Луси ме обожаваше, а аз не бях свикнала да ме обожават. Отидех ли им на гости в Маями, ме следваше неотлъчно като сянка навсякъде из къщата и вироглаво ми се пречкаше като футболна топка в краката.

— Нямахте да ме пратиш вкъщи — заяжда се Луси, аз обаче долавям съмнението в очите ѝ.

Страхът, че не я искат, съвсем не е неоснователен.

— Само защото си мислех, че не мога да се грижа за теб — отвърщам и се облягам на мивката. — Инак те обожавях, нищо, че беше много немирна. — Тя пак се смее. — Но наистина нямахте да те пратя вкъщи. И двете щяхме да се почувстваме сломени. Сърце не ми даваше — клатя глава. — Слава богу, че измислих малката ни игра. Само чрез нея можех да разбера какво ти се върти в главицата и какви бели си направила, докато ме е нямало и съм била на работа или някъде другаде. И така, трябва ли да ти наливам сок или чаша вино, или сама ще си кажеш какво става с теб? Не съм вчерашна, Луси. Не си отседнала на хотел просто защото ти е хрумнало. Наумила си нещо.

— Не съм първата жена, която са изритали — подхваща племенницата ми.

— Но ще бъдеш най-добрата, която са изритали — отговарям аз.

— Помниш ли я Тиюн Макгъвърн?

— Ще я помня, докато съм жива. — Беше шефка на Луси в Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие във Филаделфия, невероятна жена, която се държа чудесно с мен, когато убиха Бентън. — Само не ми казвай, че ѝ се е случило нещо — притеснявам се аз.

— Напусна преди около половин година — обяснява племенницата ми. — От Службата явно са искали да я прехвърлят в

Лос Анджелис, като шеф на отдел „Тежки престъпления“. Най-лошото място по белия свят. Никой не иска да ходи в Лос Анджелис.

На пръсти се броят жените в службите на реда, назначавани за шефове на такива важни отдели. Луси продължава разказа си и ми обяснява как в отговор на предложението Макгъвърн напуснала и отворила нещо като частно детективско бюро.

— „Последен пристан“ — казва племенницата ми, все по-развълнувана. — Името е страхотно, нали? Седалището е в Ню Йорк. Тиун привлече следователи, специалисти по умишлените палежи, експерти по обезвреждане на бомби, ченгета, юристи, какви ли не хора и само след половин година вече има клиенти. Бюрото ѝ се превърна в нещо като тайно общество, което вече се е прочуло. Закъсаш ли, нямаш ли към кого да се обърнеш, отиваш в „Последен пристан“.

Разбърквам къкреция доматен сос и го опитвам.

— Доколкото разбирам, поддържаш връзка с Тиун, откакто напусна Филадельфия. — Ливвам няколко чаени лъжички зехтин. — Ох, да му се не види! За спагетите става, но не и за салатата. — Вдигам бутилката и се свъсвам. — Да правиш зехтин от маслини с костилки, е като да изстискваш портокалов сок от небелени портокали — получаваш, каквото заслужаваш.

— Защо ли ми се струва, че Ана не е голяма почитателка на италианската кухня? — отбелязва сухо Луси.

— И да не е, ще я приобщим. Списък на покупките — кимвам към тефтерчето и химикалката при телефона. — Първо, чист италиански зехтин — правен без костилките, за да не горчи.

Луси си записва.

— Ние с Тиун поддържахме връзка — уведомява ме тя.

— Участваш ли по някакъв начин в детективското бюро?

Знам, че племенницата ми тласка разговора натам.

— Би могло да се каже.

— Намачкан чесън. На щанда за замразени продукти, в малки бурканчета е. Ще се отдам на мързел. — Взимам купата с нетлъста говежда кайма, която съм запържила и съм изцедила от мазнината. — Сега не му е времето да мачкам чесън. — Слагам каймата при соса. — И как участваш в детективското бюро?

Отивам при хладилника и надзъртам в чекмедженцата. Разбира се, Ана няма пресни подправки.

Луси въздъхва тежко.

— Не съм сигурна, лельо Кей, че ще ти стане приятно да го чуеш. Наистина.

Доскоро ние с племенницата ми разговаряхме малко и съвсем повърхностно. През последната година сме се виждали от дъжд на вятър. Тя се премести в Маями и след смъртта на Бентън и двете се окопахме всяка в своя си бункер. Мъча се да разчета по очите на Луси какво става и какво крие тя от мен и на мига се заемам да правя догадки. Подозирам каква точно е връзката ѝ с Макгъвърн, и то още от миналата година, когато всички бяхме повикани в Уорънтън, щата Вирджиния, за да разследваме убийство, прикрито със страхотен пожар — както се оказа, първият, подпален от Кари Гретхен.

— Пресен джоджен, босилек и магданоз — продължавам със списъка на покупките. — И малко парче пармезан реджано. Кажи ми истината, Луси. — Търся подправки. Макгъвърн е горе-долу на моите години и не е омъжена — най-малкото не беше последният път, когато я видях. Затварям вратата на шкафчето и се обръщам с лице към племенницата си. — Има ли нещо между теб и Тиун?

— Нямаше нищо.

— Нямаше ли?

— Всъщност не аз, а ти трябва да разправяш — отвърща без огорчение Луси. — Какво ще кажеш за теб и Джей?

— Той не става за мен — отвърщам. — И аз не ставам за него. И не ми се говори за това. Сега разговаряме за теб.

— Неприятно ми е, когато отбиваш номера, лельо Кей — изрича тихо тя.

— Не отбивам никакъв номер — казвам, все едно се извинявам. — Просто се притеснявам, ако хора, които работят заедно, имат и лични отношения. Смятам, че трябва да има някакви граници.

— Но и ти работеше с Бентън — посочва Луси поредното изключение от правилата, които сама съм наложила.

Тръсвам лъжицата над тигана.

— В тоя живот съм правила много неща, които ти казвам да не повтаряш. Казвам ти го, защото първа съм допуснала грешката.

— Докарвала ли си си някога някой долар странично?

Луси разкършва кръст и върти рамене.

Аз се свъсвам.

— Дали съм работила странично ли? Не си спомням да съм го правила.

— Добре де. Време е за серума на истината. Не се страхувам да работя странично и подкрепям всячески Тиун, основен акционер съм в „Последен пристан“. Цялата истина. Ей сега ще я чуеш.

— Дай да седнем.

Повеждам Луси към масата и двете изтегляме столове.

— Всичко започна съвсем случайно — подхваща племенницата ми. — Преди около две години изобретих търсачка за собствено ползване. По онова време всички говореха само за едно — за баснословните богатства, които се печелели от Интернет технологии. Затова си пуснах пердето и продадох търсачката за седемстотин и петдесет хиляди долара.

Не съм стъписана. Умението на Луси да печели пари се ограничава единствено от професията, която си е избрала.

— После, по време на една акция, конфискувахме няколко компютъра и ми хрумна друго — продължава тя. — Помагах да възстановят изтрити съобщения в електронната поща и покрай това се сетих колко уязвими сме всички ние с призраците на електронната връзка, които постоянно ни преследват. Така измислих начин как да закодирам съобщенията от електронната поща. Как, образно казано, да ги разбърквам. Сега вече има няколко софтуерни програми за такива неща. От това свое хрумване спечелих страшно много пари.

В следващия ми въпрос няма нищо дипломатично. В Службата знаят ли, че е изобретила технология, която би могла да осуети усилията на органите на реда да възстановят електронната поща на лошите? Луси отвърща, че все някой е щял да измисли такава технология, пък и хората, спазващи законите, също трябвало да бъдат защитени. В Службата не знаели за предприемаческата ѝ дейност и че прави вложения в свързани с Интернет изобретения и акции. Сега-засега само финансовият ѝ съветник и Тиун Макгъвърн били в течение, че е мултимилionерка и дори си е поръчала хеликоптер.

— Ето как, значи, Тиун е успяла да пробие в такъв скъп град като Ню Йорк, там трудно ще се наложиш — разсъждавам аз на глас.

— Точно така — потвърждава Луси. — Затова и няма да се разправам с ония от Службата. Тръгна ли да им противореча, сто на сто ще излезе наяве с какво съм се занимавала в свободното си време.

Всички ще хукнат да ровят и от Инспектората, и от отдел „Кадри“. Ще открият още гвоздеи, с които да приковат доброто ми име върху буквоедския си гаднярски кръст. Защо да си навличам излишни главоболия?

— Ако не се бориш с несправедливостта, други ще пострадат, Луси. А те вероятно няма да разполагат с милиони долари, с хеликоптер и фирмичка в Ню Йорк, на които да разчитат и с които да започнат наново.

— Точно такава е предназначението на „Последен пристан“ — възразява племенницата ми. — Да се бори с несправедливостта. Ще го правя по свой си начин.

— От гледна точка на закона, Службата те разследва за друго, а не че си работила частно, Луси — обажда се юристката в мен.

— Но аз съм печелела пари и това говори зле за професионалната ми почтеност, нали? — изтъква тя противоположния довод.

— От Службата обвинявали ли са те в липса на почтеност? Наричали ли са те непочтена?

— Е, не. Това няма да го има в никое писмо, което ще получа оттам. Бъди сигурна. Но защо да си кривя душата, лельо Кей, наистина съм нарушила правилата. Докато работиш в Службата за алкохолни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, във ФБР или на друга държавна работа, нямаш право на странични доходи. Не приемам подобна забрана. Не е честно. Ченгетата волю-неволю също си докарват нещичко отгоре. А нас ни следят под лупа. Сигурно открай време съм знаела, че дните ми като държавна служителка са преброени. — Луси става от масата. — Затова съм се погрижила за бъдещето си. Да ти призная, писнало ми е от всичко, нямам намерение до края на живота си да играя по чужда свирка.

— Ако смяташ да се махнеш от Службата, не чакай да те уволнят, напусни сама. Нека изборът бъде твой.

— Мой е, разбира се, на кого друг! — възкликва тя донякъде ядосана. — Я да отскоча до магазина!

Хващам я за ръка и я изпращам до вратата.

— Благодаря ти — проронвам аз. — За мен е много важно, че ми се довери.

— Ще те науча да управляваш хеликоптер — обещава Луси, докато си облича якето.

— Защо не! — възкликвам. — Днес ми се наложи да се рея из непознати пространства. Няма да ми стане нищо, ако опитам и с хеликоптер.

6.

От години се шири грубата шега, че хората от Вирджиния ходят в Ню Йорк заради изкуството, а Ню Йорк идва във Вирджиния заради боклуците. Кметът Джулиани насмалко да подпали нова гражданска война, когато изтърси тая нелепица в своята широко разгласена схватка с Джим Гилмор, тогавашния губернатор на Вирджиния, възпротивил се на правото на Манхатън да извозва хиляди и хиляди тонове отпадъци на северняците в подземните сметища на юга. Направо не ми се мисли каква шумотевица ще се вдигне, щом се разчуе, че сега трябва да ходим в Ню Йорк и за правосъдие.

Откакто съм главен съдебен лекар на Вирджиния, Джейми Бъргър оглавява отдел „Сексуални престъпления“ в окръжната прокуратура на Манхатън. Не се познаваме, но често ни споменават заедно. Казват, че аз съм най-известната жена съдебен лекар в страната, а Джейми Бъргър е най-известната жена прокурор. Досега единствената ми реакция на подобни твърдения може би бе, че не искам да съм известна и нямам доверие на хора, които са известни, а също, че уточнението „жена“ не бива да се употребява. Никой не говори за мъже, преуспели като лекари, като президенти или управителни директори.

Напоследък прекарвам всеки ден по няколко часа пред компютъра на Ана и търся в Интернет нещичко за Бъргър. Не ми се искаше да изпадам във възторг, но няма как, биографията ѝ наистина си е внушителна. Не знаех например, че е носителка на научната награда на името на Сесил Роудс и че след като за президент е избран Клинтън, тя е била сред издигнатите за поста министър на правосъдието, но според списание „Тайм“ изпитала огромно облекчение, когато вместо нея била назначена Джанет Рино. Бъргър не искала да се отказва от случаите, по които работела като прокурорка. Пак според сведенията в Интернет по същите причини била отказала да стане съдия, а също била отхвърлила баснословни хонорари, предлагани ѝ от частни юридически кантори, и се ползвала с

възхищението на своите колеги до такава степен, че те учредили на нейно име стипендия в Харвардския университет, където навремето била следвала. Колкото и да е странно, не открих почти нищо за личния ѝ живот, освен че играела тенис — то се знае, изключително добре. Тренирала три пъти сутрин в седмицата на един от тенискортовете в Ню Йорк и всеки ден тичала за здраве по пет-шест километра. „Примола“ бил любимият ѝ ресторант. Утеших се ако не от друго, то поне от това, че обича италианска кухня.

Днес е сряда привечер и ние с Луси сме излезли да пазаруваме за Коледа. Обикалях каквото обикалях, докато накрая не ми писна — отровена съм от притеснения, ръката в гипсовия пашкул ме сърби, та не се трае, пуши ми се, чак не ме свърта на едно място. Луси е някъде из търговски център „Риджънси“ и търси каквото е набелязала в своя си списък, а аз търся местенце, където да избягам от навалищата. Хиляди хора са чакали до Коледа да останат три дни, за да хукнат да избират хубави стойностни подаръци за хората, на които най-много държат. Гласовете и неспирното движение се сливат в нестихващ грохот, скъсяващ мислите и обичайните ни разговори, а леещата се отвсякъде празнична музика ми лази по нервите, и без това опънати до скъсване. Заставам с лице към огледалната витрина на кожарския магазин „Морски блян“, обърнала гръб на хората, които подобно на неопитни пръсти върху пиано се втурват, спират и пак поемат без радост нанякъде. Притискам силно клетъчния телефон до ухото си и се поддавам на новата си страст. Проверявам гласовата си поща вероятно за десети път днес. Тя се е превърнала в тъничката тайна връзка с предишния ми живот. Това е единственият начин да се прибера у дома.

Имам четири съобщения. Секретарката ми Роуз се е обаждала да провери как съм. Майка ми е оставила дълго-предълго оплакване от живота. От универсален магазин „Ей Ти анд Ти“ са се опитали да се свържат с мен за някаква неуредена сметка, а заместникът ми Джек Филдинг ми съобщава да съм му се обадела на всяка цена. Звънвам му веднага.

— Почти не те чувам — звучи дрезгавият му глас в едното ми ухо, а другото съм запушила с длан.

Чува се как едно от децата му плаче.

— Сега не мога да говоря дълго — обяснявам му.

— Аз също. Бившата ми жена е тук. Радост за света.

— Защо си ме търсил? — питам го.

— Току-що ми се обади някаква прокурорка от Ню Йорк.

Жегната, си налагам да говоря спокойно, едва ли не безразлично, когато го питам как се казва въпросната прокурорка. Джейми Бъргър и преди няколко часа го била потърсила вкъщи. Питала дали ми е асистирал при аутопсиите на Ким Луонг и Даян Брей.

— Виж ти! — възкликвам. — Телефонът ти нали го няма в указателя?

— Дал ѝ го е Райтър — уведомява ме той.

Блъсва ме параноя. Засмъдява ме раната на предателството. Така значи, Райтър ѝ е дал номера на Джак, а моя — не!

— Защо не ѝ каза да потърси мен? — питам аз своя заместник.

Джак млъква — към нестройния хор в къщата се присъединява още едно дете.

— Не знам. Обясних ѝ, че официално не съм ти асистирал. Че ти си писала заключението. Че в протоколите не съм посочен като свидетел. Казах ѝ наистина да се обърне към теб.

— И какво ти отговори тя? — питам го.

— Започна да ми задава въпроси, очевидно разполага с преписи от заключенията.

Отново Райтър. Главният прокурор на щата задължително получава преписи от първоначалното заключение на съдебния лекар, натоварен с разследването, и от протоколите на аутопсията. Усещам, че ми се вие свят. Както личи, на мушка са ме взели не един, а цели двама прокурори и страхът и смущението се сливат като войнство освирепели мравки, изпълнили до краен предел вътрешния ми свят и захапали душата ми. Случващото се е ужасно и жестоко. Не съм си го представяла и в най-тревожните мигове. Гласът на Джак звучи някак глухо през смущенията по линията — ехо от бъркотията в главата ми. Все пак разбирам, че Бъргър е била много делова и по всяка вероятност се е обаждала от автомобил, после долавям нещо и за специални прокурори.

— Мислех си, че работят само по крупни дела, свързани например с президента или със случаи като Уейко — казва Джак точно когато линията внезапно се изчиства, после подвиква, сигурно на бившата си жена: — Толкова ли не можеш да ги отведеш в другата

стая? Говоря по телефона. Майко мила! — казва вече на мен. — Никога не раждай деца!

— Какви специални прокурори? — питам разтревожена.

Известно време Джак мълчи.

— Доколкото схващам, ще повикат нея да се заеме със случая тук, понеже на Райтър Страхопъзльото не му стиска — отговаря той и аз долавям, че е притеснен.

Всъщност увърта.

— Както личи, и в Ню Йорк имат подобен случай — внимавам аз много какво казвам. — Затова Бъргър проявява интерес. Поне така ми обясниха.

— Случай като нашия ли?

— Преди две години.

— Без майтап? Не знаех. Както и да е. Тя не спомена нищо. Само попита за случаите тук — обяснява Джак.

— Колко са за сутринта? Дотук? — питам за аутопсиите, с които ще се заемем утре.

— Дотук пет. Включително една, от която ще ни се разкатае фамилията. Бял младеж, вероятно латиноамериканец, намерен в мотелска стая. Доколкото разбрах, е била опожарена. Няма документи за самоличност. В ръката му са открили забита игла, не знаем от какво е починал, дали от свръхдоза, или защото се е нагълтал с дим.

— Хайде да не говорим за това по клетъчен телефон — прекъсвам го и се озъртам. — Да оставим за утре. Аз ще се заема с него.

Дълго изненадано мълчание, последвано от:

— Сигурна ли си. Бих могъл да...

— Сигурна съм, Джак. — Не съм се вясвала в службата от цяла седмица. — Хайде, до утре.

Имам среща с Луси в седем и половина пред „Уолдън-букс“ и ща не ща, отново се гмурвам в носещата се напосоки навалица. Тъкмо заставам на уреченото място, и мярвам познат, едър като канара вкиснат мъж, който се качва с ескалатора. Марино отхапва от геврека и облизва пръсти, загледан в девойчето едно стъпало над него. Впитите дънки и пуловер не оставят тайни за гънките, извивките и хълмчетата й и аз дори отдалеч виждам как Марино съставя картата на нейните пътища и си представя какво ли е да ги извърви.

Гледам го как се носи по задръстените с хора метални стъпала, погълнат от геврека — дъвче с отворена уста и хвърля похотливи погледи. Избелелите торбести дънки са се смъкнали под увисналото му шкембе, ръчищата му приличат на бейзболни ръкавици, подали се изпод ръкавите на червеното шушляково яке с инициалите на Националната асоциация за автомобилни ралита в САЩ. Нахлупил е на плешивеещата си глава кепе със същите инициали и си е сложил огромни смешни очила с метални рамки като на Елвис Пресли. Върху месестото му червендалесто лице се чете недоволство, то носи белега на стареещата увиснала плът и аз изведнъж се сепвам, дала си сметка колко нещастен се чувства Марино в собственото си тяло, какви ожесточени войни води с плътта, която сега-засега има безмилостно надмощие. Прилича ми на човек, който е нехаел за автомобила си, карал го е като луд, оставил го е да хване ръжда и да се разпадне, а после го е намразил от дън душа. Представям си как Марино затръшва с все сила капака на двигателя и рита гумите.

За пръв път работихме заедно по случай малко след като се преместих тук от Маями — още от самото начало той вечно беше намусен и се държеше високомерно и подчертано грубо. Бях сигурна, че съм направила най-голямата грешка в живота си, като съм приела да стана главен съдебен лекар на Вирджиния. В Маями си бях спечелила уважението и на полицаи, и на лекари и учени. Журналистите се отнасяха към мен, общо взето сносно, и аз се бях превърнала едва ли не в дребна знаменитост, което ми вдъхваше увереност и сигурност. Това, че съм жена, сякаш нямаше особено значение, докато не срещнах Питър Роко Марино, дете на отрудени преселници италианци, установили се в Ню Джърси, бивше нийоркско ченге, сега разведен с детската си любов, баща на син, за когото не споменава и дума.

Марино е като ослепителното безмилостно осветление по гримьорните. Общо взето, бях доволна от себе си, докато не видях отражението си в Марино. Точно сега съм достатъчно разстроена, за да се съглася, че може би наистина имам недостатъците, които той открива у мен. Марино ме забелязва как, струпала в нозете си пликите с покупките, стоя пред стъклената витрина на магазина и пъхам в чантата клетъчния телефон, аз му махам. Минава доста време, докато той се промуши с едрото си туловище през устремилите се

нанякъде хора, които точно в този миг не мислят за убийци, съдебни процеси и нюйоркски прокурорки.

— Какво правиш тук? — пита ме така, сякаш съм проникнала в забранена зона.

— Купувам ти коледен подарък — отвърщам му аз. Марино отхапва отново от геврека. Както гледам, не е купил нищо друго, освен него. — Ами ти? — питам го.

— Дойдох да се снимам върху скута на Дядо Коледа.

— Е, тогава да не те бавя.

— Свързах се по пейджъра с Луси. Тя ми обясни къде в тоя зверилник да те намеря. Реших, че сигурно имаш нужда от помощ с тия пликове, все пак си ни едноръка. Как смяташ да правиш аутопсии с тая чудесия? — сочи той гипса ми.

Знам защо е тук. Долавям далечния тътен на информацията, насочила се като лавина право към мен. Бавно, но сигурно се примирявам с факта, че животът ми няма да става по-розов.

— И сега какво, Марино? — питам го. — Какво става сега?

— Утре ще го пише във вестниците, докторке. — Той се навежда да вдигне пликите с покупките ми. — Преди малко ми се обади Райтър. ДНК пробите съвпадат. Както личи, преди две години Върколака е пречукал и оная, метеороложката, в Ню Йорк и сега явно му е хрумнало да вдигне гълъбите от Медицинския център на Вирджиния — няма нищо против да го прехвърлят в Ню Йорк. Най-странното е, че тоя калтак решава да напусне любимия ни град в същия ден, когато е опелото на Брей... Какво съвпадение, а?

— Какво опело?

Мислите ми се стрелкат от всички посоки и се блъскат една в друга.

— В „Сейнт Бриджет“.

Не знаех, че освен всичко друго Брей е била католичка и двете сме ходили в една и съща църква. Побиват ме тръпки. Независимо в кой свят се намирам, тая жена очевидно е решила да нахлуе в него и да ме засенчи. Това, че се е намърдала дори в скромната ми църквица, ми напомня колко безмилостна и нагла е била.

— И така, Шандон ще бъде изведен от Ричмънд същия ден, когато ще се простим с последната жена, която е пречукал — продължава Марино и оглежда всеки, който минава покрай нас. — Не

на мен тия, на друг да разправят, че било съвпадение. Пресата ще следи под лупа всяко негово движение. Така той ще засенчи Брей, ще ѝ отнеме блясъка, понеже средствата за масово осведомяване ще проявят много по-голям интерес към него, отколкото към това кой е отишъл да каже „последно сбогом“ на жертвите му. Ако изобщо отиде някой. Лично аз няма да стъпя там — то оставаше да ѝ ходя на погребението на тая негодница след всички мръсотии, които ми погоди. А, да, Бъргър вече е тръгнала за насам. С такова име надали празнува Коледа — допълва той.

Забелязваме Луси едновременно с няколко шумни, буйстващи момчетии с щръкнали по последна мода коси и торбести дънки, смъкнати чак до хилавите им хълбоци. Хлапетата мятат многозначителни похотливи белтъци към племенницата ми — тя е с черен клин, износено авиаторско яке, което изнамери на някаква разпродажба на стари вещи, и е обути в охлузени кубинки. Марино хвърля на ухажорите ѝ поглед, който направо ще убие с омразата си, стига тя да можеше да прониква под кожата и да пронизва жизненоважни органи. Момчетата се кълчотят и подрипват с огромни кожени маратонки, с които ми заприличват на кутрета, още недорасли, за да се вместят в лапите си.

— Какво ми купи? — пита Марино Луси.

— Мандрагора, ще ти стигне за цяла година.

— Какво е пък това мандрагора?

— Ще оцениш малкото ми подаръче още следващия път, когато свалиш някоя по така мацка — отвръща тя.

— Не си му купила това, нали? — възкликвам — още малко, и да ѝ повярвам.

Марино сумти. Луси се превива от смях и изглежда прекалено весела за човек, когото го чака уволнение, пък бил той и милионер. Отвън на паркинга е усойно и много студено. Фаровете заслепяват мрака, накъдето и да се обърна, виждам забързани хора и автомобили. Около лампите на уличното осветление трепкат сребристи венци, шофьорите обикалят като акули в търсене на местенце, което да е по-близо до входовете на търговския център, сякаш да извървиш пеш стотина метра, е най-ужасното нещо, което може да те сполети.

— Мразя това време на годината. Защо ли не съм еврейка! — тюхка се на шега Луси — да си речеш, че е чула какво е казал Марино

за етническата принадлежност на Бъргър.

— Бъргър беше ли окръжна прокурорка, когато си станал ченге в Ню Йорк? — питам го, докато той слага пликите с покупките ми в багажника на очуканото зелено автомобилче на Луси.

— Тъкмо бях постъпил в полицията. — Той затваря багажника. — Не я познавам.

— Какво си чувал за нея? — любопитствам аз.

— Че изглеждала страхотно, била с големи цици.

— Ти, Марино, си извисена душа — подмята Луси.

— Ей, вие — кима той на сбогуване. — Не ми задавайте въпроси, щом не искате да чувате отговорите.

Гледам как сянката на огромното му туловище се движи сред суматохата от фарове, хора, тръгнали на пазар, и отражения. В светлината на несъвършената луна небето сякаш е от мляко, бавно се сипят снежинки. Луси дава на заден, излиза от паркинга и се подрежда във върволицата от автомобили. На халката с ключовете се полюшва сребърен медальон с гравирания върху него знак на „Хвърковатите момичета“, наглед доста лекомислено име за едно твърде сериозно международно сдружение на жените пилоти на хеликоптери. Луси, която по принцип отказва да членува където и да било, е запален член и аз съм доволна, че макар и в живота ми да е настъпила пълна бъркотия, поне съм намерила на племенницата си подходящ коледен подарък, сега пъхнат на сигурно в пазарските пликите. Преди няколко месеца поръчах на Луси в бижутерия „Шварцчайлд“ златна верижка с емблемата на „Хвърковатите момичета“. Тъкмо сега му е времето да ѝ я поднеса, особено след всичко, което тя току-що ми съобщи за плановете си в живота.

— И какво точно ще правиш с този хеликоптер, дето си си поръчала? Наистина ли ще го купиш? — питам я.

Иска ми се да отклоня разговора от Ню Йорк и Бъргър. Още съм озадачена от онова, което Джак ми каза по телефона, то е хвърлило тежка сянка върху психиката ми. Притеснява ме още нещо, и аз не знам какво.

— Да, ще го купя — „Бел 407“. — Луси се гмурва в безконечния поток от червени светлинни, леещ се мудро по Парам Роуд. — Какво смятам да правя с него ли? Да летя, естествено. И да го използвам в работата.

— Какво още ще ми кажеш за тази нова работа?

— Тиюн живее в Ню Йорк. Затова ще се установя там.

— Разкажи ми още нещо за Тиюн — подканям аз. — Има ли семейство? Къде ще кара Бъдни вечер?

Луси гледа право напред — каквото и да управлява, е много вгълбена.

— Ще се върна малко назад, лелю Кей. Тиюн научила за престрелката в Маями и ми се обади. После миналата седмица заминах за Ню Йорк, беше ми много кофти.

Помня прекрасно всичко това. Луси изчезна вдън земя и ме хвърли в ужас. Издирих я по телефона чак в Гринидж Вилидж, в нашумялата кръчма „Аленият плод“ на река Хъдсън. Луси беше разстроена. Пиеше. Реших, че е ядосана и обидена заради проблемите с Джо. Ето че сега всичко се променя направо пред очите ми. От миналото лято Луси е била свързана финансово в Тиюн Макгъвърн, но едва след тази случка в Ню Йорк от миналата седмица племенницата ми е решила да промени из корен живота си.

— Ан ме попита има ли на кого да се обади — обяснява Луси. — Не бях в настроение да се прибирам в хотела.

— Ан ли?

— Бивше ченге. Сега държи заведението.

— А, да.

— Защо да си кривя душата, бях много скапана и казах на Ан да провери дали Тиюн си е вкъщи — продължава с разказа племенницата ми. — Тя дойде веднага в заведението. Напомпа ме с кафе, говорихме си цяла нощ. Главно за личните ми отношения с Джо, за Службата за спиртни напитки и огнестрелно оръжие, за всичко. Не бях особено щастлива. — Луси ме поглежда. — Мен ако питаш, от доста отдавна съм узряла за промени. Оная нощ взех решение. Взех го още преди да ми се струпа всичко останало. — Тя говори за Шандон, опитал се да ме убие. — Слава богу, Тиюн беше готова да ми се притече на помощ.

Племенницата ми има предвид не кръчмата, а изобщо живота и аз долавям как нейде от най-съкровени дълбини на душата ѝ струи щастие. Ако се вярва на психологията, околните и работата не могат да те направят щастлив. Трябва сам да го постигнеш. Но това не е съвсем вярно. Както личи, Макгъвърн и „Последен пристан“ са направили Луси щастлива.

— А ти вече си била свързана с „Последен пристан“, нали? — насърчавам я аз да продължи разказа си. — От миналото лято ли? Тогава ли ти хрумна?

— Не, от едно време във Филадельфия. Всичко започна на шега, когато ние с Тиун направо щяхме да превъртим от ония бюрократи с лоботомии, от сухари, които непрекъснато ни се пречкаха, от това, че виждахме как системата смила невинни жертви. Измислихме си детективско бюро, което нарекох „Последен пристан“. Къде отиваш, когато няма къде да отидеш? — Усмивката ѝ е престорена и аз долавям, че новините, които така разпалено ми съобщава, всеки момент ще придобият съмнителен оттенък. Луси ще ми каже нещо, което не искам да чувам. — Сама разбираш, налага се да се преместя в Ню Йорк — съобщава ми тя. — Много скоро.

Райтър е прехвърлил случая в Ню Йорк, ето че сега и Луси се мести там. Засилвам отоплението и се сгушвам в якето.

— Тиун май ми е намерила жилище в Горен Ийст Сайд. На пет минути тичане от парка. На Шейсет и седма улица и Лексингтън.

— Много бързо — отбелязвам. — Близо е до мястото, където е била убита Сюзан Плес — добавям, сякаш това е някаква прокоба. — Защо в тази част на града? Детективското бюро на Тиун близо ли е?

— На няколко пресечки. През две сгради от Деветнайсети полицейски участък е. Тя явно познава нийоркските ченгета, които отговарят за района.

— Тиун не е ли чувала за Сюзан Плес, за това убийство? Странно, да се озове само на няколко улици от там.

Черногледството ме понася. Не мога да му устоя.

— Знае за убийството, защото обсъждахме ставащото с теб — отговаря племенницата ми. — Дотогава не беше и чувала за случая. Аз също. Сигурно защото в нашия район всички се занимаваме с Изнасилвача от Ийст Сайд, към когото всъщност имаме отношение и ние. Вече от около пет години някакъв тип изнасилва блондинки на трийсетина-четирийсет години — причаква ги най-често след като са се почерпили и си тръгнат от заведението. Разполагаме с ДНК-то му, но не знаем кой е. — Сякаш всички пътища водят към Джейми Бъргър. Готова съм да се обзаложа, че окръжната прокуратура нарежда случая с Изнасилвача от Ийст Сайд сред най-важните. — Ще взема да се

изруся, ще обикалям кръчмите и ще си тръгвам по никое време — вметва делово Луси и аз ѝ вярвам, че ще го направи.

Иска ми се да ѝ кажа, че насоката, която е избрала, е вълнуваща и се радвам за нея, но така и не намирам сили да изрека думите. Племенницата ми е живяла на много места, които са далеч от Ричмънд, този път обаче имам чувството, че е порасла и ме напуска завинаги. Ни в клин, ни в ръкав ставам същата като майка ми, която вечно изтъква лошото, сочи недостатъците, повдига килима, за да открие петънце, което съм пропуснала, докато съм чистела къщата, преглежда ми бележника и щом види, че оценките ми от горе до долу са отлични, започва да ми натяква, че, видите ли, съм нямала приятели, опитва какво съм сготвила и захваща да опява, че съм пропуснала не знам какво си.

— Какво ще правиш с хеликоптера? Там ли ще го държиш? — чувам се да питам Луси. — Това сигурно ще те затрудни.

— Може би ще го държа в Титърбъро.

— Значи ще ти се наложи да ходиш чак в Ню Джърси, ако решиш да го вземеш?

— Не е далеч.

— Пък и животът там е много скъп. И ти, и Тиюн... — продължавам да мърморя.

— Какво аз и Тиюн? — В гласа на Луси вече няма плам. — Защо само ми натякваш за това? — кипва племенницата ми. — Тя вече не ми е началничка. Няма нищо лошо в това да сме приятелки.

Пръстите ми са върху местопрестъплението на нейното разочарование и обида. И не само това, ами в тона ми се долавят нотки от гласа на Дороти. Срамувам се от себе си — много.

— Извинявай. — Пресягам се и с връхчетата на пръстите на стегнатата в гипс ръка яхващам за дланта. — Не искам да си тръгваш. Държа се като последна егоистка. Егоистка съм си, това е. Извинявай.

— Не те напускам. Ще отскачам често. С вертолет е някакви си два часа. Всичко е наред. — Тя ме поглежда. — Защо, лельо Кей, не дойдеш да работиш с нас? — изрича нещо, което — сигурна съм, отдавна ѝ се върти в главата.

Те двете с Макгъвърн, изглежда, са ме одумвали надълго и нашироко, включително и евентуалната ми роля в тяхното детективско бюро. След като го осъзнавам, ме обзема особено усещане. Старала

съм се да не се замислям за бъдещето си, а то изниква изневиделица пред мен като огромен празен екран. Уж знам, че с досегашния ми начин на живот е свършено, а не искам да приема тази истина със сърцето.

— Защо не работиш за себе си, вместо да чакаш държавата да ти казва какво да правиш? — продължава Луси. — Замисляла ли си се някога сериозно за това?

— Винаги съм отлагала за бъдещето — отговарям аз.

— Е, бъдещето дойде — казва ми Луси. — Точно след девет дни започва двайсет и първи век.

7.

Почти полунощ е. Разположила съм се пред запалената камина в люлеещия стол с дърворезба ръчна изработка — единствения намек за пасторалност в къщата на Ана. Тя е сложила фотьойла си така, че да ме вижда, без обаче да се налага да я гледам и аз, ако случайно открива някаква улика в собствената си душа. Напоследък разбрах, че никога не се знае на какво ще се натъкна по време на разговорите с Ана, сякаш съм на местопрестъпление, на което правя пръв оглед. Осветлението в хола е изключено, огънят е навлязъл в агонията си и гасне. Около тлеещите въглени се сипят искри, хвърлящи леки оранжеви сенки, а аз разказвам на Ана за една неделна ноемврийска вечер отпреди повече от година, когато Бентън се държа както никога с омраза към мен.

— Какво имаш предвид с „както никога“? — пита Ана със спокоен тон.

— Беше свикнал да будувам до среднощ и да работя. Оная вечер заспа, докато четеше в леглото. Това бе нещо обичайно, знак за мен, че сега вече мога да разполагам с времето си. Копнея за тишина, за пълна самота, когато останалият свят спи непробудно и не иска нищо от мен.

— Винаги ли си имала тази потребност?

— Винаги — потвърждавам аз. — Тогава се чувствам жива. Когато съм съвсем сама, съм в мир със себе си. Имам потребност от това време. Длъжна съм да го имам.

— Какво се случи оная вечер? — интересува се тя.

— Станах, взех книгата от ръцете на Бентън и изгасих лампата — отвърщам.

— Той какво четеше?

Въпросът ме сварва неподготвена. Трябва да помисля. Не помня добре, но ми се струва, че четеше за Джеймстаун, първото постоянно селище на англичаните, преселили се в Америка, на по-малко от час път с кола от Ричмънд. Интересуваше се много от история, тя бе първата му специалност, наред с психологията, после любопитството

му към Джеймстаун съвсем се разпали, когато археолозите започнаха разкопки и откриха първоначалното укрепление. В съзнанието ми малко по малко изникват подробностите: книгата, която Бентън четеше в леглото, бе сборник разкази, повечето писани от Джон Смит^[1]. Не се сещам за заглавието, обяснявам на Ана. Томчето сигурно още е някъде в къщата — заболява ме при мисълта, че някой ден мога да се натъкна случайно на него. Продължавам с разказа си.

— Излязох от спалнята, затворих тихо вратата и отидох в кабинета — казвам. — Както знаеш, при аутопсия изрязвам части от всеки орган, а понякога и от раните. Тъканта отива в хистологията, там подготвят предметни стъкла, които трябва да обработят. Обикновено ги нося у дома и от полицията ме разпитваха защо. Колкото и да е странно, онова, с което се занимавам, изглежда делнично и безспорно до мига, в който другите проявят интерес към него. Чак тогава си давам сметка, че не живея като всички останали.

— Защо според теб от полицията са те разпитвали за стъклата, които държиш вкъщи? — подмята Ана.

— Защото искаха да знаят всичко.

Връщам се към разказа за Бентън, описвам как съм седяла в кабинета, надвесена над микроскопа и залисана по тежките неврони с цвят на метал, които приличат на гъмжило еднооки моравозлатисти твари с пипалца. Усетих, че има още някой в стаята, обърнах се и видях, че Бентън стои на прага с лице, озарено от странно злоещо сияние, наподобяващо заревото, преди да удари гръм.

„Сън ли не те лови?“ — пита той заядливо и жлъчно и аз направо не мога да го позная. Изтиквам стола от мощния микроскоп „Никон“. „Стига да можеше да научиш тая чудесия да се чука, изобщо нямаше да ти трябва!“ — тросва се Бентън и очите му пламтят с ярката ярост на клетките, които допреди малко съм разглеждала. Облечен е само по долнището на пижамата, лицето му е бледо в мъждивата светлина на нощната лампа върху писалището, гърдите му лъщят от потта, по ръцете му са изпъкнали вени, усукани като върви, сребрилата му коса се е слепнала за челото. Попитах го какво го прихваща, а той забучи пръст в гърдите ми и нареди да съм се връщала в леглото. На това място Ана ме прекъсва:

— А преди това имаше ли нещо? Нещо, което да те предупреди?

И тя познаваше Бентън. Той не беше такъв. Пред мен сякаш стоеше непознат, вселил се в тялото му.

— Нищо — отговарям й. — Никакво предупреждение.

Люлея се бавно, не спирам. Глеещите дърва пукат.

— Последното място, където исках да бъда тогава, беше с него в леглото. Може и да беше най-добрият психолог във ФБР, но колкото и да умееше да прониква в душата на другите, понякога ставаше затворен и студен като камък. Нямах намерение цяла нощ да се мятам в кревата, докато Бентън лежи с гръб към мен, мълчи и почти не диша. Може да беше всякакъв, но не и груб и жесток. Никога дотогава не ме беше унижавал и обиждал така. И нищо друго да не сме изпитвали, Ана, ние все пак се уважавахме. Винаги сме се отнасяли с уважение един към друг.

— А каза ли ти какво го притеснява? — притиска ме тя.

Усмиввам се горчиво.

— Разбрах какво го притеснява от онова, което ми подметна за микроскопа — да съм го научела да се чука.

Ние с Бентън живеехме добре в моята къща, ала чак до края той се чувстваше гост. Къщата беше моя, всичко в нея — също. През последната година от живота си той бе разочарован от своята работа и сега, като се замисля, виждам, че е бил уморен, че не е имал цел в живота и се е страхувал от старостта. Всичко това подкопаваше близостта ни. В сексуално отношение връзката ни бе заприличала на изоставено летище, което отдалеч изглежда нормално, но в диспечерската кула няма никого. Няма приземявания, нито излитания, само от време на време някое докосване, понеже се чувствахме длъжни да го направим, понеже си бяхме подръка и сигурно карахме по навик.

— Когато сте се любели, кой правеше първата стъпка? — пита Ана.

— Накрая само той. По-скоро от отчаяние, отколкото от желание. От безизходица. Точно така, от безизходица — решавам аз.

Ана ме наблюдава в сумрака, който става все по-наситен, понеже огънят гасне. Подпряла се е с лакът на страничната облегалка, положила е брадичка върху показалеца си и това се е превърнало в поза, каквато свързвам с наситеното време последните няколко вечери, когато двете с Ана сме заедно. Холът се е превърнал в тъмна изповедалня, където мога да бъда като новородена в чувствата си, гола,

без да се срамувам. Не гледам на разговорите ни като на лечение, а по-скоро като на свещенодействие на приятелството — благословено и безопасно. Започнала съм да разказвам на друг какво всъщност представлявам.

— Да се върнем на нощта, когато Бентън се е вбесил — лавира Ана. — Помниш ли кога точно е станало това?

— Броени седмици преди да го убият. — Говоря спокойно, омагьосана от жаравата, която прилича на лъскава алигаторска кожа. — Бентън знаеше, че изпитвам нужда да се усамотявам. Дори след като сме се любили, често изчаках той да заспи, измъквах се на пръсти като прелюбодейка и се прокрадвах в кабинета в дъното на коридора. Бентън проявяваше разбиране за изневерите ми. — Долавям, че Ана се усмихва в тъмното. — Рядко се е оплаквал, ако се пресегне и напипа празното място до себе си на леглото — пояснявам. — Приемаше, че имам нужда да се усамотя. Поне така си мислех. Нямах представа, че навиците ми на нощна птица го обиждат, до оная нощ, когато той дойде в кабинета.

— Дали наистина става дума за навици? — прекъсва ме Ана. — Или просто си саможива и отчуждена?

— Не се смятам за саможива и отчуждена.

— А смяташ ли се за човек, който общува лесно с другите?

Замислям се, ровичкам в душата си да открия истината, от която винаги съм се страхувала.

— Общуваше ли лесно с Бентън? — продължава Ана. — Нека започнем с него. Той е бил най-важната ти връзка. При всички положения, най-дългата.

— Дали съм общувала лесно с него ли? — Държа въпроса като топка, с която се каня да бия сервис, а не зная под какъв ъгъл да я запратя, колко силно да я ударя и как да я завъртя. — И да, и не. Бентън е един от най-добрите, най-чувствителни мъже, които съм познавала. Умен и интелигентен. Можех да си говоря с него за всичко.

— А правеше ли го? Оставам с впечатлението, че не.

Ана, естествено, е успяла да надзърне в душата ми. Въздишам тежко.

— Май не съм говорила с никого за абсолютно всичко.

— Бентън вероятно е бил безопасен — насочва ме тя.

— Вероятно — отвърщам. — Знам обаче, че имаше дълбини в душата ми, до които той не се е докосвал. Не исках да го прави, не му позволявах, не желяех да се сближаваме чак толкова. Той вечно се прибираше при жена си Кони. Това продължи с години. Сякаш стояхме от двете страни на стена, сякаш бяхме разделени от нея и се докосвахме, когато успеем да се измъкнем. Божичко, за нищо на света не бих го направила отново — с когото и да било.

— Вина?

— Разбира се — потвърждавам. — Всеки благочестив католик изпитва вина. В началото се чувствах ужасно виновна. Никога не съм била от хората, които престъпват правилата. Не съм като Луси; по-скоро, тя не е като мен. Ако правилата са глупави и безсмислени, тя ги нарушава за щяло и нещяло. А мен, Ана, не са ме глобявали дори за превишена скорост.

Тук тя се навежда напред и вдига ръка. Това е нейният знак. Казаха съм нещо съществено.

— Правилата — натъртва Ана. — Какво са правилата?

— Определение ли? Определение ли искаш?

— Какво са за теб правилата? Да, твоето определение.

— Добро и зло — отвърщам. — Законно срещу незаконно. Нравствено срещу безнравствено. Човещина срещу нечовешко.

— Нима да спиш с женен мъж е безнравствено, лошо, нечовешко?

— Ако не друго, е глупаво. Всъщност да, лошо е. Не е някаква неппростима грешка или смъртен грях, или нарушение на закона, но е нечестно. Точно така, нечестно. Нарушено правило.

— Значи признаваш, че си способна на безчестие.

— Способна съм на глупост.

— Но това безчестие ли е? — не ме оставя тя да заобиколя въпроса.

— Всеки е способен на всичко. Не беше честно да имам връзка с Бентън. Косвено лъжех, понеже криех какво правя. Преструвах се пред околните, включително пред Кони, а това е лъжа. Чисто и просто лъжа. Значи излиза, че съм способна на измама, на лъжа.

Тази изповед ме потиска силно.

— Ами убийството? Какво е правилото при убийството? То лошо ли е? Безнравствено? Винаги ли е лошо да убиваш? Ти си убивала —

натъртва Ана.

— При самозащита. — Тук се чувствам силна и сигурна. — Само защото нямах избор — онзи щеше да убие мен или някой друг.

— Съгрешила ли си? „Не убивай!“

— Не, не съм. — Сега вече ме наляга отчаяние. — Лесно е да съдиш, когато наблюдаваш отдалеч, от кулата на нравствеността и идеализма. Съвсем различно е, когато стоиш пред убиец, допрял нож до гърлото на някого или посегнал да извади пистолета, за да ти тегли куршума. Ще съгреша, ако не сторя нищо, ако допусна да умре невинен човек, ако позволя да умра аз. Не изпитвам угризения — уверявам Ана.

— А какво изпитваш?

Стисвам очи, отражението на огъня играе върху клепачите ми.

— Повдига ми се. Сетя ли се за тези смърти, и ми се повдига. Но онова, което съм направила, не е зло. Нямах избор. Не бих го нарекла обаче и добро, ако схващаш разликата. Не мога да ти опиша как се чувствах, когато направо пред очите ми Темпъл Голт издъхваше от загуба на кръв и ме молеше да му помогна. И сега ми е трудно, спомня ли си за това.

— Беше в един от тунелите на нюйоркското метро. Кога, преди четири-пет години ли? — пита ме тя и аз отговарям с кимване. — Предишният съучастник на Кари Гретхен. В известен смисъл Голт ѝ беше нещо като духовен наставник. Нали? — И този път кимам. — Виж ти! — възкликва Ана. — Ти си убила съучастника на Кари, после тя е убила Бентън. Може би има връзка, а?

— Нямам представа. Никога не съм го разглеждала така.

Мисълта ме жегва. Никога не ми е хрумвала, а сега ми се струва повече от очевидна.

— По твое мнение Голт заслужаваше ли да умре? — пита ме след това Ана.

— Някои биха казали, че се е лишил от правото да живее на белия свят и че сега, след смъртта му, светът е по-добър. Но Бог ми е свидетел, сама не бих избрала, Ана, аз да съм тази, която ще изпълни присъдата. Никога, никога. През пръстите му шуртеше кръв. Видях в очите му страх, ужас, паника, злото в него вече го нямаше. Той бе най-обикновен човек, който издъхва. Заради мен. Плачеше, умоляваше ме да спра кръвта. — Вече не се люлея на стола. Усещам, че Ана е

насочила цялото си внимание към мен. — Да — изричам накрая. — Да, беше ужасно. Ужасно. Понякога Голт ми се присънва. Убих го и заради това той ще бъде част от мен до края на живота ми. Това е цената, която плащам.

— Ами Жан-Батист Шандон?

— Не искам да наранявам никого повече.

Вторачила съм се в гаснещия огън.

— Той поне е жив.

— Това не ме утешава. Как би могло? Дори и да са в затвора, хора като него не престават да нараняват другите. Злото продължава да живее. Ето я моята главоблъсканица. Не искам да са мъртви, но знам колко опасни са, докато са живи. Както и да го погледнеш, пак губя — обяснявам на Ана.

Тя мълчи. Такъв е подходът ѝ — предпочита да не казва нищо, вместо да изрича мнения. В гърдите ми тупти мъка, сърцето ми бие в стакатото на страха.

— Сигурно щях да бъда наказана, ако бях убила Шандон — добавям аз. — И сто на сто ще бъда наказана, защото не го убих.

— Не си могла да спасиш Бентън. — Гласът на Ана изпълва пространството между нас. Клатя глава, очите ми се наливат със сълзи. — Смяташ ли, че е трябвало да се опиташ да го защитиш? — пита ме тя. Преглъщам тежко, спазмите на мъчителната загуба ме лишават от дар слово. — Нима мислиш, Кей, че си го подвела? И че сега за наказание може би трябва да изстребваш други чудовища? Да го правиш заради Бентън, понеже си допуснала чудовищата да го убият? Не си го спасила?

Безпомощността и възмущението ми набъбват и набъбват.

— Дявол го взел, Бентън сам отказа да се спаси. Отиде да го убият точно както куче или котка отиват да умрат, понеже им е дошло времето. Божичко! — Вече не издържам. — Божичко! Бентън вечно мърмореше, че имал бръчки, че кожата му била увиснала, че го боляло тук, че го присвивало там — дори в началните години на връзката ни. Както знаеш, беше по-възрастен от мен. Сигурно заради това се страхуваше повече от старостта. Не знам. Но когато стана на четирийсет и пет-шест, погледнеш ли се в огледалото, все клатеше глава и хленчеше: „Не искам да остарявам, Кей“. Ей това ми казваше. Помня, веднъж надвечер се къпехме заедно във ваната и Бентън

започна да се вайка за тялото си. „Никой не иска да остарява“ — рекох му накрая. „Но аз наистина не искам, толкова не го искам, та ми се струва, че няма да го преживея“ — гласеше отговорът му. „Дължни сме да го преживеем. Егоистично е да не го направим, Бентън — казах му аз. — Освен това вече сме преживели младостта, нали!“ Ха! Реши, че го взимам на подбив. А аз говорех сериозно. Попитах го колко дни в младостта си е прекарал в очакване на утрешния ден, защото той ще бъде по-добър. Бентън се позамисли, притегли ме, както седяхме във ваната, започна да ме милва под покривалото на топлата вода с дъх на лавандула и с пара, виещца се над нея. В ония дни знаеше как да ме върне при себе си — и при най-малкия допир клетките ни в миг оживяваха. Тогаваш беше хубаво. „Така си е — каза ми след малко. — Винаги съм чакал утрешния ден, мислел съм, че той ще бъде по-добър. Това е то, оцеляването, Кей. Ако не смяташ, че утрешният ден, следващата или по-следващата година ще бъдат по-добри, всичко губи смисъл.“ — Млъквам за малко, люшвам се пак на стола. Казвам на Ана: — Е, за него всичко изгуби смисъл. Той умря, защото вече не вярваше, че онова, което му предстои, ще бъде по-добро от миналото. Няма никакво значение, че друг му е отнел живота. Именно Бентън бе взел решението. — Сълзите ми са пресъхнали, чувствам пустота вътре в себе си, сломена и вбесена съм. Извързвам се към жаравата, по лицето ми плъзва мъждив светлик. — Майната ти, Бентън — изричам на пушешите въглени. — Защо се предаде?

— Заради това ли преспа с Джей Тали? — пита Ана. — За да направиш напук на Бентън? Да му го върнеш, задето те е изоставил и е умрял?

— Дори и да е така, не съм го направила съзнателно.

— Какво чувстваш?

Опитвам се да разбера.

— Мъртва. След убийството на Бентън ли?... — Замислям се. — Мъртва — отсъждам. — Чувствах се мъртва. Не усещах нищо. Мисля, че преспах с Джей...

— Не какво мислиш. Какво чувстваш — напомня ми предпазливо тя.

— Да. Това беше всичко. Искаше ми се отчаяно да почувствам нещо, каквото и да било — отвръщам аз.

— Това, че преспа с Джей, помогна ли ти да почувстваш нещо — каквото и да било?

— Мисля, че ме накара да се почувствам евтина — отговарям.

— Не какво мислиш — напомня ми отново тя.

— Чувствах глад, похот, гняв, себелюбие, свобода. О, да, свобода.

— Свобода от смъртта на Бентън, може би от самия Бентън ли? Потиснала си го. Сега вече той е бил безопасен. Бентън Уесли имаше много силно свръхего. Правеше всичко както трябва. Как беше в леглото? Беше ли добър? — любопитства Ана.

— Беше внимателен — казвам аз. — Нежен и чувствен.

— О, внимателен, значи. Похвално! — отбелязва донейде присмехулно Ана и с това привлича вниманието към думите, които току-що съм изрекла.

— Никога не е бил ненаситен, любенето ни не е било чисто еротично. — Вече съм по-откровена. — Трябва да призная, че докато се любехме, често пъти съм си мислела разни неща. Лошо е, че докато говоря с теб, Ана, се замислям, но докато се любиш, е просто недопустимо да го правиш. В любенето не трябва да има мислене, то трябва да се състои единствено от непоносима наслада.

— Обичаш ли секса?

Смея се изненадана. Никой досега не ме е питал такова нещо.

— О, да, но всеки път е различно. Имала съм много добър секс, добър секс, секс, който се ядва, скучен секс, лош секс. Сексът е странно същество. Дори не съм сигурна какво точно мисля за него. Но се надявам още да не съм изживяла *le premier grand cru*^[2] на секса. — Говоря за най-доброто бордо. Сексът прилича много на виното и ако трябва да съм откровена, любовните ми връзки обикновено приключват при долнопробните, евтини вина в избата, които са правени от гроздето, брано от лозята в подножието на склоновете, и които не се помнят дълго. — Не смятам, че още съм изживяла най-хубавия секс, най-дълбокото и най-еротичното сексуално сливане с мъж. Още не съм го изживяла, изобщо не съм го изживявала. — Пелтеча, ту спирам, ту отново продължавам, мъча се да осмисля казаното, да разбере за какво точно става дума и споря със самата себе си, дали изобщо искам да го правя. — Не знам. И аз се чудя колко важен трябва да е сексът за мен, какво значение му отдавам.

— При твоята професия, Кей, би трябвало да съзнаваш колко важен е. Той е власт, сила. Той е живот и смърт — заявява Ана. — Е, да, в онова, което виждаш, сексът е най-често власт, с която някой е злоупотребил ужасно. Шандон е уместен пример. Той получава сексуално удовлетворение от това да властва над другите, да причинява страдания, да се прави на Бог и да решава кой да живее, кой да умре и как.

— Точно така е.

— Властта го възбужда сексуално. Но е така почти при всички — уточнява приятелката ми.

— Властта е най-силният афродизиак — съгласявам се аз. — Ако бъдем откровени.

— Друг пример е Даян Брей. Красива, предизвикателна жена, използвала сексапила си, за да властва, да контролира другите. Най-малко с такова впечатление съм останала — казва Ана.

— Точно такова впечатление правеше — отвърщам.

— Как мислиш, ти привличала ли си я сексуално? — интересува се тя.

Разглеждам въпроса ѝ като лекарка. Той ме притеснява. Отдалечавам го от себе си и го изучавам, сякаш е орган, на който правя дисекция.

— Никога не ми е минавало през ума — отсъждам аз. — Значи Брей едва ли ме е харесвала, инак все щях да доловя нещичко — тегля чертата, а Ана не отронва и дума.

Но очевидно не е съгласна с мен.

— Нали веднъж ми спомена, че Брей се е опитала да използва Марино, за да се сближи с теб? — напомня ми тя. — Че е напирала да обядвате заедно, да се опознаете и приятелите и се е опитвала да го уреди чрез него?

— Така ми каза Марино — потвърждавам аз.

— Може би защото си я привличала сексуално. Така е щяла да те покори окончателно, нали? Щяла е не само да ти съсипе кариерата, но и да се добере до тялото ти и да сложи ръка върху цялото ти съществуване? Нали тъкмо това правят Шандон и типове като него? Те сигурно също изпитват привличане. Просто го показват по-различно от нас, останалите. А ние знаем как си отвърнала, когато

Шандон се е опитал да покаже, че го привличаш. И там му е грешката, нали? Погледнал те е похотливо, а ти си го ослепила. Поне временно.

Ана млъква, положила брадичка върху пръста си и вперила очи в мен. Сега вече я гледам право в лицето. Отново ме обзема онова чувство, което бих описала едва ли не като предупреждение. Просто не мога да му дам име.

— Какво ли си щяла да направиш, ако Даян Брей се бе опитала да покаже, че я привличаш сексуално, ако изобщо си я привличала? Ако е била увлечена по теб? — продължава да дълбае Ана.

— Имам си начини да отклонявам нежеланите свалки — отговарям аз.

— От страна и на жени ли?

— От страна на всекиго.

— Значи и жени са те сваляли.

— Случвало се е през годините. — Това е очевиден въпрос с очевиден отговор. Все пак не живея в пещера. — Да, със сигурност съм срещала и жени, проявявали интерес, на който не съм могла да отвърна — потвърждавам аз.

— Не си могла или не си искала?

— И двете.

— А как се чувстваш, когато те желае жена? По-различно ли е, отколкото с мъж?

— Какво се опитваш да разбереш, Ана, дали мразя хомосексуалистите ли?

— А мразиш ли ги?

Замислям се. Надзъртам възможно най-дълбоко в душата си, за да видя дали хомосексуализмът ме отблъсква. Винаги съм уверявала Луси, че нямам нищо против връзките между хора с еднакъв пол, ако не броим неприятностите, които създават.

— Не, не ми пречат — отговарям на Ана. — Наистина. Просто имам други предпочитания. Избрала съм друго.

— Нима хората могат да избират?

— В известен смисъл — да. — Тук вече съм сигурна. — Казвам го, защото съм убедена, че често ни привличат хора, с които знаем, че няма да ни е добре, затова и не откликваме на подтика. Разбирам Луси. Виждала съм я с любовниците ѝ и в известен смисъл съм им завиждала за близостта, защото, макар и да са изправени пред

трудността да вървят срещу мнозинството, те имат и предимството да се радват на приятелство, на каквото са способни само две жени. На един мъж и на една жена им е по-трудно да бъдат сродни души, истински приятели. Поне това няма как да отрека. Но според мен съществената разлика между мен и Луси е, че аз не очаквам да съм сродна душа на някой мъж, а мъжете ме карат да се чувствам подвластна на волята им. Истинската близост е невъзможна без равновесие на силите между двама души. Тъкмо защото не се чувствам подвластна на някой мъж, го избирам физически. — Ана не казва нищо. — Ако не друго, това поне съм разбрала — добавям. — Не всичко може да бъде обяснено. Луси, нейните предпочитания и потребности не могат да бъдат обяснени. Моите също.

— Наистина ли смяташ, че не можеш да бъдеш сродна душа на някой мъж? Дали пък не смъкваш твърде ниско летвата? Възможно ли е?

— Напълно възможно — почти прихвам. — Издънила съм се в доста връзки, затова и съм си заслужила да не очаквам много — допълвам.

— А привличала ли те е някога жена? — стига накрая Ана и до това.

Знаех си, че ще попита.

— Имало е жени, които са ми се стрували много привлекателни — признавам си. — Помня, че като момиче се увличах по учителките.

— Увличала си се, в смисъл че са те привличали сексуално ли?

— Увлечението включва в себе си и сексуални чувства. Колкото и невинни и наивни да са те. Много момичета се увличат по учителките си, особено пък ако учиш в провинциално енорийско училище и почти всичките учители са жени.

— Монахини.

Усмиввам се.

— Да, представяш ли си да се увлечеш по монахиня!

— Представям си и че монахините са се влюбвали една в друга — отбелязва Ана.

Над мен надвисва все по-тежкият тъмен облак на несигурността и притеснението, някъде в дъното на съзнанието си долавям предупреждение. Не знам защо Ана се е вторачила в секса, особено пък в хомосексуализма, и изведнъж ми хрумва, че може би е лесбийка,

затова си е останала стара мома, или че ме подлага на проверка, за да види как ще реагирам, ако накрая, след толкова години, изплюе камъчето и ми каже истината за себе си. Заболява ме, че вероятно от страх тя е укрила от мен такава важна подробност.

— Каза ми, че си дошла в Ричмънд от любов. — Сега е мой ред да поразпитам. — И че, както се е оказало, само си си губила времето с този човек. Защо не си се върнала в Германия? Защо, Ана, си останала в Ричмънд?

— Следвала съм медицина във Виена и съм от Австрия, а не от Германия — поправя ме тя. — Израсла съм в Schloss — замък, семейна собственост от столетия, недалеч от Линц на река Дунав, и през войната нацистите живееха заедно с нас в къщата. С майка ми, баща ми, двете ми по-големи сестри и по-малкия ми брат. От прозорците виждах дима над крематориума, който се намираще на някакви си петнайсетина километра — в Маутхаузен, прословут със зверствата си концентрационен лагер, огромна каменоломна, където затворниците трошаха по принуда гранит, мъкнеха огромни късове по стотици стъпала и ако се препънеха, надзирателите ги биеха или ги бутаха в пропастта. Евреи, испанци от Републиканската армия, руснаци, хомосексуалисти. Ден след ден тъмните облаци на смъртта задръстваха хоризонта и съм забелязвала как баща ми, ако си мисли, че никой не го гледа, се вторачва в тях и въздиша тежко. Долавях колко много го боли и колко се срамува. Не можехме да сторим нищо и затова бе лесно да си затваряме очите. Повечето австрийци не можехме да сторим нищо и си затваряхме очите, правехме се, че не забелязваме какво става в хубавата ни държавица. Според мен това бе непостимо, но изход нямаше. Баща ми беше много богат и влиятелен, ала опълчеше ли се срещу нацистите, щеше да свърши в концентрационен лагер или да бъде застрелян на място. Още чувам смеха и подрънкването на чаши в къщата ни, сякаш ония чудовища ни бяха първи приятели. Един от нацистите започна да идва нощем в леглото ми. Бях на седемнайсет. Това продължи две години. Не съм обелвала и дума, съзнавах, че баща ми е безсилен, подозирам и че е бил наясно какво точно става. О, да, сигурна съм, че знаеше. Притеснявах се, че същото се случва и със сестрите ми, сега знам, че и те са имали моята участ. След войната се дипломирах и се запознах с един американец, следваше във виенската консерватория. Беше много добър цигулар,

ослепително красив и остроумен, и аз дойдох с него в Щатите. Главно защото не можех и занапред да живея в Австрия. Не можех да живея с онова, за което семейството ми си затваряше очите — дори сега, видя ли родината си, пейзажът е затлачен с черен зловец пушек. Тази картина се е запечатала завинаги в съзнанието ми. Завинаги.

В хола е студено, разпръснатата от огъня жарава е като десетки криви очи, облепени в тъмното.

— Какво стана с музиканта от Щатите? — любопитствам аз.

— Предполагам, животът го върна на земята. — В гласа ѝ се долавя тъга. — Беше едно да се влюби в млада австрийка психиатър в един от най-красивите и романтични градове на света. Съвсем друго — да я доведе във Вирджиния, някогашната столица на Конфедерацията^[3], където и досега ще видиш знамена на южните щати. Започнах работа в Медицинския център на Вирджиния, а Джеймс няколко години свири във филхармонията на Ричмънд. После се премести във Вашингтон и ние се разделихме. Пак добре, че не се оженихме. Поне това усложнение ми бе спестено, както и децата.

— Ами роднините ти? — интересувам се аз.

— Сестрите ми починаха. Имам брат във Виена. И той като баща ми е banker. Дай да поспим — предлага Ана.

Треперя, когато се пъхам под завивките, подвигвам крака и слагам под счупената си ръка възглавница. Покрай разговора с Ана съм започнала да поддавам точно като земя, която хлътва навътре. Усещам на различни места фантомни болки, отдавна отшумели, останали в миналото, духът ми е допълнително обременен от разказа за живота на Ана, който току-що съм чула. Тя не би го споделила, разбира се, с всеки. Дори днес връзката с нацистите е ужасна дамба и покрай това си представям в съвсем различна светлина поведението и привилегирования ѝ начин на живот. Няма никакво значение, не Ана не е могла да избира кой да се нанесе в бащиния ѝ дом, нито кой да спи с нея, когато е била седемнайсетгодишна. Ако другите разберяха, нямаше да ѝ простят.

— Боже мой! — проронвам, загледана в тавана на тъмната стая. — Божичко!

Ставам от леглото, тръгвам по тъмния коридор, минавам отново през хола и влизам в източното крило на къщата. Спалнята на Ана е в

дъното, вратата е отворена и през прозорците се процежда мъждив лунен светлик, очертал тялото ѝ под завивките.

— Ана! — викам я тихо. — Будна ли си?

Тя се размърдва, после сяда в леглото. Приближавам се, но пак почти не различавам лицето ѝ. Бялата ѝ коса пада по раменете. Ана сякаш е на сто години.

— Всичко наред ли е? — пита ме сънено и малко разтревожено.

— Извинявай — подхващам. — Не знам как да ти кажа колко съжалявам. Ужасна приятелка съм.

— Ти си ми най-добрата приятелка.

Тя се пресяга, хваща ме за ръката и я стиска, а костите ѝ под тънката отпусната кожа изглеждат мънички и чупливи, сякаш Ана вече не е титанът, който винаги съм виждала пред себе си, а изведнъж е грохнала и е станала уязвима. Може би е така, защото сега вече знам живота ѝ.

— Намъчила си се, понесла си толкова много ужаси! — прошепвам аз. — Съжалявам, че тогава не съм била до теб. Наистина съжалявам — повтарям аз.

Навеждам се, въпреки гипса и всичко останало я прегръщам непохватно и я целувам по бузата.

[1] Джон Смит (1580–1631) — английски пътешественик, един от първите, заселил се във Вирджиния. — Б.пр. ↑

[2] Качествено отлежало вино (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Обединение на южните щати по време на Гражданската война в САЩ от средата на XIX в. — Б.пр. ↑

8.

Дори когато съм най-потисната и разсеяна, забелязвам в каква обстановка работя. Винаги помня, че Службата по съдебна медицина, която оглавявам, вероятно е най-добрата в страната, да не кажа, в света. Освен това съм директор на Института по криминалистика и съдебна медицина на Вирджиния, първото подобно учебно заведение. Имам щастието да работя в едно от най-съвременните медицински заведения от този род, които съм виждала.

Новата ни сграда на стойност трийсет милиона долара и с площ дванайсет хиляди квадратни метра се нарича „Биотек II“ и се намира в средата на Биотехнологичния изследователски парк, изумително преобразил центъра на Ричмънд с това, че неуморно измества изоставените магазини и порутените постройките със заковани с дъски прозорци и на тяхно място изникват съвременни сгради от тухла и стъкло. „Биотек“ вдъхва нов живот на един град, опустошаван дълго след като нашествениците от Севера са изстреляли последния куршум.

Когато в края на осемдесетте години дойдох да живея тук, Ричмънд неизменно оглавяваше списъка на градовете с най-много убийства на глава от населението в Съединените щати. Фирмите и предприятията се изнасяха в съседните окръзи. След работното време в центъра не се мяркаше жива душа. Вече не е така. Забележителното е, че Ричмънд е на път да стане град на науката и просвещението, нещо, което, признавам, мислех за невъзможно. Защо да си кривя душата, когато се преместих тук, мразех Ричмънд, и то не само заради просташкото отношение на Марино и заради това, че ми беше мъчно за Маями.

Според мен градовете си имат нрав и черпят от енергията на хората, които ги населяват и управляват. В най-лошия си период Ричмънд е бил вироглав и дребнав и се е държал с наранената наглост на бивше величие, сега управлявано от същите хора, над които навремето е властвал и които в някои случаи е притежавал. В града витаеше влудяващо високомерие, от което хора като мен се чувстваха

унизени и самотни. Във всичко това откривах следи от стари рани и гаври, също както ги откривам и по труповете. Съзирах някаква духовна тъга в скръбната мараня, която през летните месеци се стелеше като пушечен дим над мочурищата, над сякаш безкрайните борови гори и наноси пясък покрай реката, превързали раните на тухларните, леярните и военнопленническите лагери, останали от кървавата война. Изпитвах състрадание. Но не се давах на Ричмънд. Тази сутрин се боря с все по-силното убеждение, че той ме е сломил.

Върховете на високите сгради в центъра са се скрили в облаците, въздухът е натезжал от сняг. Гледам през прозореца на кабинета, разсеяна от прехвърчащите едри снежинки, а телефоните звънят и хората се носят по коридора. Притеснявам се дали щатските и градските учреждения няма да затворят. Никак не ми се иска това да се случва първия ден, когато съм се върнала на работа.

— Роуз! — подвиквам на секретарката в съседния кабинет. — Следиш ли времето?

— Сняг — долита гласът ѝ.

— Това и аз го виждам. Още не са затворили никое учреждение, нали?

Пресягам се да отпия от кафето и се удивлявам на неуморната бяла стихия, превзела града ни. Зимата обикновено благоволява да поспре само западно от Шарлотсвил и северно от Фридриксбърг и подминава Ричмънд. Обяснението, което винаги съм чувала, е, че река Джеймс в непосредствена близост до града затопляла въздуха и заменяла снега с леденостудени дъждове, които подобно на войските на Грант^[1] връхлитат и сковават всичко наоколо.

— Ще натрупа двайсетина сантиметра. Понижение на температурите в края на деня, минималните ще бъдат около минус пет. — Роуз явно е проверила последната прогноза на времето по Интернет. — Следващите три дни няма да се покачат над нулата. Както е тръгнало, ще имаме снежна Коледа. Какво по-прекрасно от това, а?

— Какво ще правиш на Коледа, Роуз?

— Нищо особено — чувам отговора ѝ.

Оглеждам купчините папки и смъртни актове, изтиквам встрани съобщенията, предадени по телефона, пощата и докладните записки. Не виждам плота на бюрото и не знам откъде да започна.

— Двайсетина сантиметра ли? Ще обявят извънредно положение — отбелязвам аз. — Трябва да разберем дали ще затворят и друго, освен училищата. Какво в програмата ми още не е отменено?

На Роуз ѝ е втръснало да ми крещи през стената и тя идва в моя кабинет. Изглежда строга в сивото сако и панталон, в белия пуловер с поло яка и посребрената коса, прихваната на ниско кокче. Рядко се разделя с големия тефтер, който сега отваря. Прокарва пръст по написаното за деня и се взира през полумесечинките на очилата за четене.

— Онова, което е сигурно, е, че вече имаме шест случая, а още няма и осем сутринта — съобщава ми тя. — Трябва да се явиш като свидетелка и в съда, но имам чувството, че това няма да стане.

— По кой случай?

— Чакай да видя. Мейо Браун. Нещо не се сещам.

— Ексхумация — спомням си аз. — Убийство чрез отравяне, доста нескопосано.

Папката с документите е някъде по бюрото ми. Започвам да я търся и усещам колко са сковани вратът и раменете ми. Последния път видях Бъфорд Райтър в кабинета си именно заради този случай, обречен да предизвика само смут в съдебната зала въпреки четирите часа, които отделих, за да обясня на Райтър, че при балсамацията на трупа лекарството се разрежда в кръвта и че не съществува задоволителен метод, с който да се определи равнището на разложение в балсамираните тъкани. Изложих му и заключението на токсиколозите и го подковах какво да говори пред съда: че балсамиращата течност измества кръвта и разрежда лекарството. Ако равнището на кодеина в кръвта на покойника е в долния край на скалата на смъртоносната доза, преди балсамацията това равнище задължително е било много по-високо. Надлежно му обясних, че трябва да се съсредоточи върху това, понеже адвокатът на подсъдимата ще се опита да разводни нещата, като противопостави хероина на кодеина.

Бяхме седнали на овалната маса в заседателната зала до кабинета ми, върху която бяхме подредили всички документи и листове. Ако е объркан, Райтър току пухти от отчаяние и безпомощност. И тогава час по час се пресягаше, грабваше някое от заключенията и се блещеше

срещу него, после го оставяше и продължаваше да пухти като кит, показал се на повърхността.

— Патагонски — повтаряше като курдисан. — По дяволите, как да обясня на съдебните заседатели, че нещо като 6-моноацетилморфина е маркер на хероина и понеже такъв не е открит, това не означава непременно, че не е имало хероин, но ако го е имало, това означава, че е имало и хероин, така ли? Вместо да казвам, че кодеинът е лекарство.

Казах му, че така смятам аз и че и той трябва да наблегне на това. Да се съсредоточи върху нивото на лекарството, което преди балсамирането със сигурност е било по-високо. Морфинът е метаболит на хероина. Метаболит е и на кодеина и когато кодеинът се усвоява от кръвта, наблюдаваме съвсем ниски нива на морфина. Тук не можем да кажем нищо определено, освен че нямаме маркер на хероина, но наблюдаваме определени равнища на кодеина и морфина, което иде да подсказва, че преди да умре, човекът е взел нещо — по своя или по чужда воля. Ето какъв сценарий му обрисовах. Отново подчертах, че дозата е била многократно по-голяма, отколкото показват пробите сега — заради балсамацията. Но дали тези резултати доказват, че жената на покойника го е отровила например с тиленол три? Не. „Не затъвай в тая тиня с 6-моноацетилморфина, трудно ще се измъкнеш от нея“ — заръчвах отново и отново на Райтър.

Хващам се, че се държа като обсебена. Седя на бюрото, прехвърлям гневно купчините материали и се ядосвам за това, че съм хвърлила толкова усилия да подготвя Райтър за поредното дело и съм обещала, че както винаги ще бъде там, за да го подкрепя. Наистина какъв срам, че той не иска да ми върне услугата! Аз съм безплатен обяд. Всички жертви на Шандон във Вирджиния са безплатни обеда. Просто не мога да го приема и започвам да намразвам до смърт и Джейми Бъргър.

— Звънни в съдилищата — казвам на Роуз. — Между другото, днес сутринта го изписват от Медицинския център на Вирджиния. — Отново отказвам да изрека името на Жан-Батист Шандон. — Очаквай обичайните обаждания от средствата за масово осведомяване.

— Чух по новините, че оная прокурорка била пристигнала от Ню Йорк. — Роуз затваря тефтера с програмата ми. Изобщо не ме поглежда. — Дано заседне в преспите.

Ставам от бюрото, събличам бялата престилка и я мятам на облегалката на стола.

— Не се е обаждала, нали?

— Поне тук — не. Не ви е търсила.

Секретарката намеква как знае, че Бъргър е разговаряла по телефона с Джек или с някой друг от подчинените ми.

Знам как да се правя на погълната от работата и да отбивам опитите на когото и да било да надзърне в места, които предпочитам да избягвам.

— За да ускорим нещата — казвам, преди Роуз да е успяла да ми хвърли някой от многозначителните си погледи, — като начало ще отменим служебното заседание. Трябва да изкараме трупове от тук, докато времето не се е развалило още повече.

Роуз ми е секретарка от десет години. Тя ми е нещо като служебна майка. Познава ме по-добре от всеки друг, но не злоупотребява с това, не ме тласка в посоки, в които не искам да поемам. Гризе я любопитство за Джейми Бъргър. Виждам по очите ѝ, че я гложда въпроси. Ала Роуз не ги задава. Знае прекрасно, че съм вбесена, загдето делото може би ще се гледа не тук, а в Ню Йорк, но че не ми се говори за това.

— Мисля, че доктор Чонг и доктор Филдинг вече са в моргата — казва ми тя. — Но не съм виждала доктор Форбс.

Хрумва ми, че дори и делото на Мейо Браун да се гледа днес, дори и съдилищата да не затворят заради снега, Райтър няма да ми се обади. В най-добрия случай ще се осланя на заключението ми и ще призове като свидетел токсиколога. Не мога да си представя Райтър да ме погледне в очите, след като го нарекох страхливец, още повече че това си е голата истина и дълбоко в себе си той го знае. Вероятно ще измисли начин да ме избягва до края на живота си и докато вървя по коридора, тази неприятна мисъл поражда друга. Какво ли ми вещае всичко това?

Влизам в дамската тоалетна и от цивилизованите ламперии и килими минавам през няколко съединени една с друга съблекални, за да се озова в света на биологично опасните вещества, на голите стени и мощните удари по сетивата. Пътем свалям обувките и горните дрехи и ги прибирам на безопасно място — в жабунявозелени шкафчета. Пред вратата на залата за аутопсии държа чифт маратонки „Найки“,

които не са орисани да стъпят някога отново в земята на живите и които, дойде ли време да се отърва от тях, ще бъдат изгорени. Криволяво успявам въпреки туптящата болка в левия лакът да сложа на закачалките сакото, панталона и бялата копринена блуза. Навличам дългата предпазна престилка с висока яка. Слагам върху маратонките нещо като предпазни терлици, надявам шапката и хирургическата маска. Последната съставка от защитата ми срещу течности и микроби е маската за очи, която да ме предпазва от такива страхотии като хепатит и вируса на СПИН, в случай че рукне кръв.

Вратите от неръждаема стомана се отварят автоматично и стъпките ми отекуват като по мукава, когато тръгвам по бозавия винилов под на залата за аутопсии със стени, покрити с епоксид. Лекарите в синьо са се надвесили над лъскавите маси от неръждаема стомана, прикрепени към металните мивки — тече вода, съскат маркучи, рентгеновите снимки върху светещите екрани образуват черно-бяла галерия от сенки с формата на различни органи, на мътни кости и мънички ярки парченца от надробени куршуми, които подобно на металните частици в летателните апарати, рушат всичко, предизвикват изтичане на гориво и повреждат жизненоважни уреди. В остъклените шкафове с щипки са накачени картончета с резултати от ДНК проби, зацапани с кръв. Както са оставени да се сушат, приличат на странни японски флагчета. По мониторите в ъглите се вижда как пред сградата е спряла кола с тътнещ двигател — работим с погребален дом, който докарва и после откарва трупове. Това тук е моят театър. Ето къде играя своята роля в живота. За всеки миризмите, гледките и звуците тук са отблъскващи, на мен обаче те най-неочаквано ми носят огромно облекчение. Олеква ми, когато лекарите вдигат очи към мен и ми кимат за „добро утро“. Тук съм в стихията си. Тук съм си у дома.

Из дългото помещение с висок таван се носи възкиселата смрад на пушек и върху една от заметнатите с чаршаф колички, изтикани встрани, забелязвам покрито със сажди стройно голо тяло. Самотен, вкочанен и смълчан, мъртвецът си чака реда. Чака мен. Аз съм последният човек, с когото ще разговаря на език, все още имащ някакъв смисъл. Върху картончето, прикачено за палеца на крака, с неизтриваем флумастер пише за жалост, че самоличността не е установена. Някой е допуснал правописна грешка. Разкъсвам пакета

латексови ръкавици и с признателност установявам, че мога да опъна едната и върху гипса, предпазван и от водоустойчивия ръкав. Махнала съм връзката, известно време мога да разчитам за аутопсиите единствено на дясната си ръка. Да си левак в свят, където почти всички си служат с дясната ръка, си има своите трудности, но и предимства. Мнозина от нас умеят да боравят еднакво добре и с двете ръце. Натрошените ми кости ме понаболяват и ми напомнят, че не всичко в моя свят е наред, колкото и вироглаво да се опитвам да си върша работата и да се съсредоточа върху нея.

Обикалям бавно около пациента, надвесвам се над него, гледам го. В свивката на дясната ръка още е забодена спринцовка, от кръста нагоре кожата на тялото е на издути мехури. Те са с яркочервени очертания, кожата е почерняла от саждите, напластени и от вътрешната страна на ноздрите и устата. Мъртвецът ми казва, че когато пожарът е избухнал, той още е бил жив. Още е дишал, щом в устата му е попаднал дим. Имал е кръвно налягане, след като под изгорената кожа е избила течност, от която тя се е издула на мехури и е почервенияла по краищата. Вероятността от умишлен палеж и иглата в ръката биха могли да говорят за самоубийство. Но в горния край на дясното бедро се моравее подутина от ударено с размерите на мандарина. Оpipвам я. Втвърдена е, корава като камък. Изглежда, е от скоро. Как ли се е появила? Иглата е в дясната ръка, от което излиза, че ако я е забил сам, мъртвецът е бил левак. Но дясната му ръка е помускулеста, отколкото лявата, значи мъжът си е служел главно с нея. Защо ли е гол?

— Още ли не сме установили самоличността му? — питам на висок глас Джак Филдинг.

— Не сме получили други данни. — Той слага с рязко движение ново острие на скалпела. — Следователят трябваше да е тук.

— Гол ли е намерен?

— Да.

Прокарвам пръсти с ръкавици през гъстата, сплъстена от саждите коса, за да видя каква е на цвят. Не мога да кажа със сигурност, докато не измия мъртвеца, но тялото му е мургаво, а срамните косми — черни. Гладко обръснат е, със скулесто лице, остър нос и квадратна челюст. Ще се наложи да покрием с пудра, каквато използват в погребалните домове, изгорените места по челото и

брадичката, за да пуснем снимка, по която, ако се наложи, мъжът да бъде разпознат. Вече е вкочанен, ръцете му са плътно долепени до тялото, пръстите са леко присвити. Заради земното притегляне кръвта се е оттекла в съответните части на тялото и отстрани краката и тазът са тъмночервени, а отдолу бели — там, където след смъртта са се опирали в стената или пода. Обръщам трупа на една страна, за да проверя за рани по гърба, и съзирам върху плешката две успоредни прави следи от одраскано — някой го е влачил. Кожата между лопатките и по тила е изгорена, на едно място се е лепнало късче от нещо, което наподобява найлон, тесен и дълъг към пет сантиметра, бял, със ситни букви по него, каквито ще видите от задната страна на опаковките на хранителните продукти. Вдигам с щипците парченцето и го доближавам до хирургическата лампа. С такива хартийки увиват бонбони и закуски. Успявам да разчета думите „това изделие“ и „9-4 ЕСТ“, данъчен номер и част от уебсайт адрес. Пъхам късчето в плик за веществени доказателства.

— Джак!

Викам го и захващам да събирам формуляри и диаграми, които прихващам за мукавената поставка.

— Направо не мога да повярвам, че се каниш да работиш с тоя проклет гипс.

Джак прекосява залата за аутопсии, издутите му бицепси са опънали до скъсване ръкавите на престилката. Колкото и да се гордее моят заместник с тялото си, вдигането на тежести и огромните количества протеини няма да спрат косопада му. Може да звучи зловещо, но през последните седмици светлокестенявата му коса започна да пада направо пред очите ни, да се лепи по дрехите му и да се носи из въздуха, сякаш се топи.

Той се свъсва, забелязал правописната грешка върху картончето на палеца на мъртвеца.

— Санитарят сигурно е от азиатски произход.

— Кой разследва случая? — питам аз.

— Станфийлд. Не го познавах досега. Внимавай да не си скъсаш ръкавиците, инак ще се разхождаш няколко седмици с биологично опасни вещества — сочи той гипса, покрит с латекс. — Всъщност чак сега ми хрумна. Какво ще правиш, ако наистина се скъсат?

— Ще срежа гипса и ще го сменя с нов.

— Дали да не се запасим с гипсове за еднократна употреба?

— И бездруго ми иде да го махна. Изгарянията на този приятел ме озадачават — казвам аз. — Знаем ли на какво разстояние е бил трупът от пожара?

— На около три метра от леглото. Обясниха ми, че само то е изгоряло, при това не цялото. Мъжът е бил гол, седял е на пода с гръб, облегнат на стената.

— Защо ли изгарянията са само от кръста нагоре? — Соча едва забележимите следи от изгорено с размерите на средно голяма монета. — По ръцете и гърдите. Едно тук, върху лявото рамо. И тези тук по лицето. Има няколко и по гърба, който не би трябвало да е пострадал, ако мъжът се е бил облегнал на стената. Какво ще кажеш за следите от влачене?

— Доколкото разбрах, пожарникарите са изтеглили трупа на паркинга. Едно е сигурно, мъжът е бил в безсъзнание или не е могъл да се помръдне, когато е избухнал пожарът — отвърща Джак. — Ако не е така, не виждам защо ще седи там, ще вдишва пушека и ще чака жив да се опече. Какво да се прави, така е по това време на годината. — Моят заместник сякаш е обвит в умора и махмурлук, което ме кара да подозирам, че е прекарал много тежка нощ. Дали не е имал поредната разправия с бившата си жена? — Наближат ли празниците, всички решават да сложат край на живота си. Като онази жена там — сочи той трупа върху маса първа, където доктор Чонг се е покатерил на стълба и прави снимки. — Мъртва върху пода в кухнята, възглавница, одеяло. Съседът е чул един изстрел. Намерила я е майка ѝ. Има и бележка. А зад врата втора... — Джак поглежда към втората маса. — Жена, загинала с мотоциклет, от щатската полиция подозират, че се е самоубила. Има тежки наранявания. Блъснала се е право в едно дърво.

— Дрехите тук ли са?

— Да.

— Направете рентгенови снимки на краката, нека в лабораторията проверят подметките на обувките, за да кажат какво е натиснала жената, преди да се удари в дървото — дали газта или спирачките.

Върху диаграмата на тялото отбелязвам частите, зацапани със сажди.

— Имаме и доказан диабетик със свръхдоза — продължава Джак със списъка на гостите тази сутрин. — Намерен е отвън на двора. Въпросът е: лекарства, алкохол или премръзване?

— Или и трите?

— Точно така. Разбирам какво те притеснява за изгарянията. — Джак се навежда да огледа трупа по-отблизо и току примигва, от което се подсецам, че е с контактни лещи. — Странното е, че всички са горе-долу с еднакъв размер и форма. Искаш ли да ти помогна?

— Благодаря. Ще се оправя и сама. Ти как си? — Вдигам поглед от листовете.

Очите му са уморени, върху красивата му хлапашка външност е легнала сянката на напрежението.

— Дай да се видим за по едно кафе — казва заместникът ми. — Тия дни. А ти как си?

Потупвам го по рамото, за да му покажа, че съм добре.

— Доколкото, Джак, мога да съм добре при тези обстоятелства — добавям.

Започвам огледа на мъртвеца с неустановената самоличност, нещо твърде неприятно, защото трябва да взема секрет от различните отворстия, да отрежа ноктите и да откъсна косми от главата, тялото и срамните части. Правим го с всички трупове, когато подозираме неестествена смърт. Никога не пропускам тази доста отблъскваща процедура, в случай че мъртвецът е гол, освен ако няма приемлива причина за това, например да е издъхнал във ваната или на операционната маса. Обикновено не спестявам униженията на своите пациенти. Не мога да си го позволя. Случва се най-важните веществени доказателства да се крият в най-тъмните, потайни гънки, под ноктите или в косата. Надзъртам в най-съкровените местенца на човека и установявам разкъсвания на ануса, започнали да зарастват. Забелязвам и че по ъглите на устните му има охлузвания. По езика и отвътре по устата са полепнали влакна.

Оглеждам с лупата мъртвеца сантиметър по сантиметър и историята, която той ми разказва, става все по-съмнителна. Лактите и коленете му са с леки драскотини, по които са полепнали пръст и влакнца — събирам ги делово, като притискам до тях самозалепящи се листчета, които запечатвам в найлонови пликкове. Кокалчетата на китките също са одрани и по тях стърчи червеникавокафява забелена

кожица. Взимам кръв от слабинната вена и течност от очите, и епруветките се отправят заедно със стойката на колелца към токсикологията на третия етаж, където колегите ще направят анализ на съдържанието на алкохол и водород в кръвта. В десет и половина тъкмо взимам тъкан от разреза с формата на буквата „У“ върху гърдите, когато забелязвам, че към мен върви висок, по-възрастен мъж. Има широко уморено лице и застава на безопасно разстояние от масата, стиснал голям плик от кафява амбалажна хартия, прегънат в горния край и залепен с червена лепенка, с каквато бележим веществените доказателства. В съзнанието ми като светкавица изниква пликът с моите дрехи върху масата от скъпо червеникаво дърво в трапезарията у дома.

— Надявам се, детектив Станфийлд?

Притеглям парче кожа и с бързи резки движения го отделям със скалпела от ребрата.

— Добро утро — сепва се мъжът, зяпнал трупа. — Е, за него едва ли е добро.

Станфийлд не си е направил труда да си сложи предпазна престилка върху костюма рибена кост, който не му е по мярка. Не е надянал и ръкавици, не е покрил с нищо и обувките си. Поглежда лявата ми ръка с издутия гипс, но не пита къде съм я счупила, от което разбирам, че вече знае. Това ми напомня, че по всички новинарски емисии, които категорично отказвам да следя, говорят за живота ми. Ана насмалко да ме обвини, че съм страхлива — доколкото психиатърът изобщо има право да обвинява, пък и тя за нищо на света не би употребила думата „страхлива“. „Отказ“, ето какво би казала. Но на мен ми е все тая какво си мисли. Не искам да им чета вестниците! Не искам да им слушам новините! Точка по въпроса.

— Извинявайте, госпожо, че се забавих, но пътищата са ужасни, скоро ще станат и непроходими — обяснява Станфийлд. — Дано имате вериги на гумите, понеже аз нямах и заседнах в преспите. Наложил се да викам да ме изтеглят, затова закъснях. Открихте ли нещо?

— Въглеродният оксид в кръвта му е седемдесет и две на сто. Забелязвате ли колко ярка е? Става вишневочервена при високи нива на въглерод. — Взимам от хирургичната количка частици от ребро. — Няма алкохол в кръвта.

— Значи го е довършил пожарът, така ли?

— Знаем, че в ръката му е забита спринцовка, но смъртта е причинена от отравяне с въглероден еднооксид. Опасявам се, че това не ни говори много. — Режа през ребрата. — Анусът му е разкъсан, значи е бил хомосексуалист. Преди да умре, китките му в някакъв момент са били завързани. Както личи, устата му е била запушена. — Соча ожулванията по китките и в ъгълчетата на устните, Станфийлд се ококорва. — Охлузванията по китките не са зарасли — продължавам с обясненията аз. — С други думи, не изглеждат стари. И тъй като в устата му има влакна, общо взето, можем да бъдем сигурни, че тя е била запушена малко преди или по време на смъртта. — Доближавам лупата до сгъвката на ръката и показвам на Станфийлд две мънички кървави точки. — Следи от правени наскоро инжекции — пояснявам. — Интересното обаче е, че няма стари следи от игла, които да доказват, че е наркоман. Ще дам да анализират малко от черния дроб — да видим дали има някакво възпаление на жлъчния канал, артерията и вената. Ще чакаме резултатите и от токсикологията.

— Би могло да се предполага, че е болен и от СПИН.

Ето какво занимава най-вече детектив Станфийлд.

— Ще проверим и за вируса на СПИН.

Мъжът отстъпва още една крачка, докато смъквам кожата от разреза върху гръдния кош. Това е знак на сцената да излезе Лора Търкъл, на стаж при нас от военна база „Форт Лий“ в Питърсбърг. Тя се появява най-неочаквано в долния край на масата и е толкова внимателна и изрядна, че още малко, и да ми изкозирува. Туркинята^[2], както я познават всички тук, ме нарича „шефе“. Сигурно смята, че с това „шефе“ изразява уважение към длъжността ми, а с „доктор“ — не.

— Готова ли си, шефе, да отворя черепа?

Това е по-скоро заявление, а не въпрос, и не е нужно да отговарям. Туркинята е като повечето жени военни, които идват на стаж при нас: работлива като пчеличка, оправна, готова да засенчи мъжете, които, да ви призная, често са по-гнусливи.

— Жената, която доктор Чонг аутопсира — подхваща тя, докато вкарва електрическата пила в горния край на черепа, — оставила е завещание и дори сама си е написала некролога. Подредила е всичките си документи, застраховките и останалото. Сложила ги е в папка, която е оставила заедно с венчалната халка на масата в кухнята, а после е

легнала на одеялото и се е застреляла в главата. Представяш ли си! Тъжна работа, много тъжна.

— Наистина. — Органите представляват тресящ се къс, докато ги вдигам всичките заедно и ги слагам върху дъската. — Ако смятате да стоите тук, си сложете предпазна престилка и маска — нареждам аз на Станфийлд. — Някой показва ли ви шкафчетата в съблекалнята, където да се преоблечете?

Той гледа неவிждащо долния край на окървавените ми ръкави, кръв се е разплискала отпред и по престилката ми.

— Ако нямате нищо против, госпожо, бих искал да ви запозная с онова, което ни е известно досега — казва ми той. — Дали да не седнем за малко? После трябва да се връщам, да не би времето да се развали още повече. Както е тръгнало, не след дълго ще можем да се придвижваме само с шейната на Дядо Коледа.

Туркинята взема скалпел и прави разрез на тила — от едното чак до другото ухо. Обръща скалпа, притегля го напред и лицето хлътва навътре, сгърчва се в трагичен протест, сетне се нагъва като смъкнат чорап. Оголеният горен край на мозъка се белее като първия сняг и аз се заемам да го оглеждам. Няма кръвоизливи, няма вдлъбнатини или счупени кости. Електрическата пила издава звук, нещо средно между бръмченето на миксер и зъболекарска машина, аз смъквам ръкавиците и ги мятам в кош с биологично опасни отпадъци. Правя знак на Станфийлд да дойде с мен при дългия плот, опасал от край до край стената срещу масите за аутопсии. Сядаме на столовете.

— Ще бъда откровен с вас, госпожо — подхваща Станфийлд и клати бавно глава. — В задънена улица сме, не знаем откъде да започнем. Единственото, което мога да ви съобщя засега, е, че този човек — той сочи трупа върху масата — се е настанил в мотел и къмпинг „Форт Джеймс“ вчера в три следобед.

— Къде точно се намира този мотел?

— На шосе номер пет в западна посока, на десетина минути път от „Уилям и Мери“.

— Разпитахте ли администратора на мотела?

— Не администратор, а администраторка. Да, разпитах я, госпожо. — Той отваря голям плик от амбалажна хартия и изсипва няколко моментални снимки. — Казва се Бев Кифин. — Станфийлд изрича името буква по буква, после вади от вътрешния джоб на сакото

си очила за четене и докато прелиства бележника си, забелязвам, че ръцете му лекичко треперят. — Според жената младежът дошъл и поискал да отседне по тарифа шестнайсет нула седем.

— Извинявайте, но какво означава това? — прекъсвам го и вдигам химикалката над записките, които си водя.

— Сто и шейсет долара и седемдесет цента от понеделник до петък. Това прави пет дни. Тарифа шестнайсет нула седем. Стаите обикновено струват четирийсет и шест долара на ден, което, мен ако питате, си е доста солено за мотел като този. Но знаете какви хватки прилагат собствениците, за да привличат туристи.

— Тарифа шестнайсет нула седем ли? Както хиляда шестстотин и седма, годината, когато е основан Джеймстаун?

Струва ми се странно, че името на Джеймстаун е изплувало отново. Снощи, докато разказвах за Бентън, и аз го споменах на Ана.

Станфийлд кима рязко.

— Да, както годината, когато е основан Джеймстаун. Хиляда шестстотин и седем. Такава е бизнес тарифата. Толкова струва стаята за една седмица без почивните дни, а мотелът, госпожо, е доста запуснат. Истински бълхарник, както наричам такива дупки.

— Там ставали ли са други престъпления?

— О, не. Не, госпожо. Поне аз не знам да са ставали.

— Мотелът просто е запуснат.

— Да, запуснат — кима отново детектив Станфийлд.

Говори натъртено, сякаш е свикнал да обучава бавноразвиващи се деца, на които трябва да им повтаряш по-важните думи и да наблягаш на тях. Подрежда старателно снимките върху плота и аз ги поглеждам.

— Вие ли сте ги правили? — питам го.

— Да, госпожо, аз.

Снимал е, както и говори — наблягал е само на важното: вратата на мотела с номер четиринайсети върху нея, гледка към стаята от прага, овъгленото легло, окадените от пушека пердета и стени. Вътре в мотелската стая има само един шкаф с чекмеджета и нещо като ниша за дрехите веднага след вратата. Прави ми впечатление, че по матрака се виждат само остатъци от покривало и от бял чаршаф, нищо друго. Питам Станфийлд дали е занесъл завивките в лабораторията, да проверят дали нещо не е ускорило пожара. Следователят отговаря, че

на леглото не е имало нищо, нищичко, освен обгорял матрак, който той е прибрал в алуминиев бидон от боя с херметично затварящ се капак — „както го изисква редът“, ето точните му думи, думи на човек, който съвсем отскоро е натоварен да провежда следствие. Но се съгласява с мен — доста странно е, че няма завивки.

— Леглото със завивки ли е било, когато мъжът се е нанесъл? — питам аз.

— Госпожа Кифин обясни, че не го била завела до стаята, но била сигурна, че леглото е било със завивки, понеже самата тя била почистила няколко дни преди това, след като предишният клиент се бил изнесъл — отвръща той.

И на това съм доволна. Ако не друго, поне се е сетил да попита администраторката.

— Ами багаж? — питам след това. — Жертвата имала ли е багаж?

— Не намерих никакъв багаж.

— А кога е отишла пожарната?

— Обадили са им се в пет и двацет и две следобед.

— Кой се е обадил? — записвам си аз.

— Някой, който е минавал с кола покрай мотела, не се е представил. Видял е пушек и е звъннал от телефона в автомобила. Ако се вярва на госпожа Кифин, по това време на годината в мотела нямало много гости. Понеже приближавала Коледа, заради лошото време и всичко останало вчера там били заети само една четвърт от стаите. От леглото си личи, че пожарът не се е разпространил — докосва той с дебел груб пръст няколко от снимките. — Когато пожарникарите пристигнали, почти бил изгаснал от само себе си. Дори не се наложило да вадят маркучите, оправили се и с пожарогасителите, а това е само добре дошло за нас. Това тук са му дрехите.

Следователят ми показва снимка на тъмна купчина дрехи върху пода точно зад отворената врата на банята. Различавам панталони, тениска, сако и обувки. После разглеждам снимките, правени вътре в банята. Върху мивката е оставена пластмасова кофичка за лед, пластмасови чаши в целофан и малък калъп сапун, още неизваден от опаковката. Станфийлд бръква в джоба си, взима малко ножче, отваря го и пъха острието в лепенката върху книжния плик, който е донесъл със себе си.

— Дрехите му — обяснява ми. — Най-малкото предполагам, че са негови.

— Я чакайте! — моля го.

Ставам от стола, застилам една от количките на колелца с чист чаршаф, надявам нови ръкавици и питам следователя дали са намерили портфейл или някакви лични вещи. Той отвърща, че не били открили нищо. Надушвам миризмата на пикоч, докато вадя дрехите от плика — внимавам, ако разместя нещо от веществените доказателства, то да падне върху чаршафа. Разглеждам черни долни гащи, тип прашка, и черни панталони „Джорджо Армани“, и двете наквасени с урина.

— Подмокрил е гащите — казвам на Станфийлд.

Той само клати глава и свива рамене, в очите му се мярва съмнение — вероятно съмнение, примесено със страх. Догадките ми сигурно не са особено логични, но чувството, което ме обзема, е съвсем ясно. Мъжът може и да се е регистрирал сам, но в някакъв момент на сцената се е появил и друг човек и аз се питам дали жертвата е изгубила самообладание и се е подмокрила от ужас.

— Жената от регистратурата, госпожа Кифин де, помни ли дали човекът е бил облечен с тези дрехи, когато е пристигнал в мотела? — питам, докато обръщам джобовете да видя дали в тях има нещо. Празни са.

— Не съм я питал — отговаря Станфийлд. — Значи в джобовете няма нищо. Доста странно!

— Никой ли не ги е проверил на местопрестъплението?

— Да ви призная, друг полицаи е прибрал дрехите. Но съм сигурен, че никой не е бъркал по джобовете. При всички положения лични вещи не са намерени, иначе щях да знам и да ги нося със себе си — допълва той.

— Дали да не звъннете на госпожа Кифин и да я питате как е бил облечен мъжът, когато е отседнал в мотела, с тези дрехи ли? — приканвам учтиво Станфийлд да си свърши работата. — Автомобил видяхте ли? Знаем ли как мъжът е пристигнал в мотела?

— Сега-засега не сме намерили превозно средство.

— Начинът, по който покойният е бил облечен, не се връзва с долнопробния мотел, в който е отседнал, детектив Станфийлд.

Рисувам долни гащи върху диаграмата за дрехите. Черното сако и черната тениска, както и коланът, обувките и чорапите са от скъпи марки и покрай това се сещам за Жан-Батист Шандон, чиито неповторими, тънички като на новородено косми бяха намерени по цялото разлагащо се тяло на Тома, появило се този месец в пристанището на Ричмънд. Обяснявам на Станфийлд, че има сходство в облеклото. Допълвам, че според нашите предположения Жан-Батист е убил брат си Тома вероятно в Антверпен, Белгия, после си е разменил дрехите с мъртвеца и го е затворил в товарния контейнер на кораба за Ричмънд.

— Защото сте намерили космите, за които чета по вестниците ли? — опитва се Станфийлд да проумее нещо, което би затруднило и най-опитния, врял и кипял следовател.

— Заради космите и микроскопичните частици, които свързваме с диатомеите, каквито се срещат в района на Сена недалеч от дома на Шандон на остров Сен Луи в Париж — продължавам аз. Станфийлд изпада в пълен смут. — Вижте, детектив Станфийлд, единственото, което мога да ви кажа за този човек... — Имам предвид Жан-Батист Шандон. — Та този човек има много рядко вродено заболяване и според нас се къпе в Сена вероятно защото смята, че това ще го излекува. Имаме основания да смятаме, че дрехите по трупа на брат му всъщност са на Жан-Батист. Логично, нали?

Рисувам върху диаграмата колан и отбелязвам коя от дупките е била използвана най-често.

— Да ви призная — отвърща Станфийлд, — напоследък не слушам за нищо друго, освен за тоя тип, за Върколака де. Включиш ли телевизора, отгърнеш ли вестника, само него виждаш, сигурно и вие го знаете. Между другото, много съжалявам за всичко, което ви е сполетяло. Всъщност не проумявам как намирате сили да стоите тук и да мислите спокойно. Майко мила! Опазил ни Бог! — клати той глава. — Жената разправя, че ако на прага ѝ се изтърси такова страшилище, не е нужно да ѝ прави нищо. Щяла веднага да получи сърдечен пристъп.

Смътно долавям опасенията му за мен. Следователят се пита дали в момента съм в състояние да мисля трезво и дали всичко, което покрай Жан-Батист Шандон ми се е струпало на главата, не се отразява на преценката ми. Вдигам диаграмата за облеклото от поставката и я

слагам при другите документи за мъртвеца с неустановената самоличност, а Станфийлд започва да набира телефонен номер, който чете от тефтерчето си. Виждам как запущва с пръст свободното си ухо и стисва очи, сякаш за да се предпази от пръските, разлетели се, когато Туркинята се заема да отваря с електрическата пила друг череп. Не чувам какво казва Станфийлд. Той затваря и зачетен в съобщението върху екранчето на пейджъра си, се връща при мен.

— Е, имаме добри и лоши новини — оповестява следователят. — Администраторката, госпожа Кифин де, помни, че мъжът е бил облечен много изискано, в тъмен костюм. Това е добрата новина. Лошата е, че жената помни и как той е държал в ръката си ключ — от онези за дистанционно отваряне, каквито имат новите скъпи коли.

— Но кола няма — отбелязвам аз.

— Не, госпожо, няма. Няма и ключ — потвърждава Станфийлд. — Каквото и да му се е случило, някой, изглежда, му е помогнал. Вие може би смятате, че някой го е дрогирал и после се е опитал да го подпали, за да заличи уликите?

— Смятам, че не бива да изключваме вероятността от убийство — изричам аз очевидното. — Трябва да вземем пръстови отпечатащи и да проверим дали не съвпадат с отпечатащите на някого, вкаран в системата.

Автоматичната система за разпознаване на пръстови отпечатащи ни позволява да сканираме отпечатащите, да ги вкараме в компютъра и да ги сравним с базата данни, обхващаща всички щати. Ако мъртвецът има полицейско досие, ако отпечатащите му са попаднали по друга причина в базата данни, може би ще извадим късмет и ще установим самоличността му. Пъхам ръце в поредния чифт чисти ръкавици, като се старая да покрия и гипса, прихванат с примка за лявата ми длан и палец. От трупове пръстови отпечатащи се снемат с просто приспособление, наречено „лъжица“. Представлява най-обикновен извит метален уред с формата, горе-долу на куха тръбичка, разполовена по дължината. През процепа се промушва ивица бяла хартия, така че да се огъне и да обхване вече вкочанените пръсти на трупа. След всеки отпечатък хартията се издърпва до следващото чисто квадратче. Става лесно. Не се иска кой знае каква изобретателност. Но когато обяснявам на Станфийлд къде са

лъжиците, той се свъсва, сякаш му говоря на патагонски. Питам го дали някога е снемал отпечатъци от труп. Той си признава, че не.

— Изчакайте малко — моля го, сетне отивам при телефона и набирам вътрешния номер на лабораторията за пръстови отпечатъци.

Не вдига никой. Опитвам през централата. Обясняват ми, че заради времето всички са се разотишли. Вадя от едно чекмедже лъжица и напоен с мастило тампон. Туркинята избърсва ръцете на мъртвеца и аз топвам един по един пръстите му в мастилото, после ги допирам до огънатата ивица хартия.

— Стига да не възразявате — обръщам се към Станфийлд, — ще се опитам да уредя в кметството на Ричмънд да пуснат отпечатъците в Автоматичната система, може пък да изскочи нещо. — Притискам един от палците към вътрешната страна на лъжицата, а Станфийлд ме гледа с кисело изражение. Той е от хората, които ненавиждат моргата, а все не могат да се измъкнат от нея. — В лабораторията очевидно няма никого, който да ни помогне, но колкото по-бързо установим самоличността на този приятел, толкова по-добре — обяснявам аз. — Смятам да пратя отпечатъците и другите сведения в Интерпол, в случай че покойният е свързан с хора в чужбина.

— Разбира се — кима пак Станфийлд и си поглежда часовника.

— Работили ли сте някога с Интерпол? — питам го аз.

— Не бих казал, госпожо. Това са нещо като шпиони, нали?

Търся по пейджъра Марино да проверя дали може да ни помогне. Той идва след четирийсет и пет минути — Станфийлд отдавна си е тръгнал, а Туркинята пъха органите на мъртвеца с неустановената самоличност, от които сме отрязали по малко за изследване, в дебел найлонов плик, който ще сложи в коремната кухня, а после ще зашие разреза с формата на буквата „У“.

— Здравсти, Туркиньо! — поздравява я Марино, след като минава през отворилата се метална врата. — Пак ли ще замразяваш огризките?

Тя го поглежда с вдигната вежда и крива усмивка. Марино я харесва. При това толкова много, че не пропуска случай да се държи просташки. Туркинята не изглежда така, както сигурно ще си помислите покрай прякора ѝ. Дребничка е, с изписана хубост и бяло като мляко лице, с дълга руса коса, прихваната на висока конска опашка, която се поклаща като на жребец от цирка. Жената вдява дебел

бял конец, намазан с восък, през ухото на голяма губерка, а Марино не мирясва — продължава да се заяжда.

— Знаеш ли какво? — казва й. — Ако случайно се порежа, за нищо на света няма да дойда да ме кърпиш ти.

Младата жена се усмихва и забива дебелата крива губерка в плътта, през която промушва конца.

Марино явно страда от тежък махмурлук, очите му са кървясали и подпухнали. Въпреки закачките е много вкиснат.

— Да не би снощи да си забравил да си легнеш? — питам го аз.

— Нещо такова. Тя е дълга и широка.

Опитва се да не ме забелязва, зяпнал е Туркинята и е странно разсеян и притеснен. Развързвам колана на престилката, махам шапката и маската от лицето си.

— Пуснете тези отпечатъци в компютъра, постарай се да стане по-бързо — казвам му делово и доста враждебно. Марино крие нещо от мен, а аз съм вбесена, задето се държи като нафукан пубер. — Здравата сме закъсали тук, Марино.

Той насочва вниманието си от Туркинята към мен. Става сериозен. Вече не се вдетинява.

— Имаш ли нещо против да ми кажеш какво става, докато изпуша една цигара? — предлага, и за пръв път, откакто е дошъл, ме поглежда в очите.

В моята сграда пушенето е забранено, но това не пречи на по-големите шефове да си пушат по кабинетите, стига наоколо да няма хора, които го правят на въпрос. В моргата обаче пет пари не давам на кого му се е припушило. Не позволявам тук да се пуши, и толкоз. Не че клиентите ни се притесняват да не би да вдишват чуждия тютюнев дим, просто се грижа за живите, които в моргата не бива в никакъв случай да се докосват по устата. Никакво ядене, никакво пиене, никакво пушене. Забранила съм дори да се дъвче дъвка или да се смучат бонбони. Импровизираната ни пушалня представлява два стола и висок пепелник при автоматите за безалкохолни напитки до служебния вход. По това време на годината там не е никак топло и уютно, затова пък двамата с Марино можем да се усамотим. Случаят от окръг Джеймс Сити не влиза в неговия район, но аз искам на всяка цена да му кажа за дрехите.

— Гложди ме някакво чувство — споделям накратко.

— И на мен тая работа не ми харесва — отвръща Марино. — От една страна, докторке, може просто да е съвпадение, от друга обаче, кланът Шандон доста се е паникьосал. Не знаем какъв номер ще ни извърти сега, след като оная грозотия, синчето на Шандон, е задържано в Щатите за убийство — всички говорят за него и за баща му, Кръстник на мафията. Мен ако питаш, тия калтаци са способни на всичко. Повярвай, чак сега си давам сметка колко опасни са — добавя той загадъчно. — Мразя ги в червата тия мафиоти, докторке. Навремето, когато се хванах полицаи, дърпаха конците на всичко — отсича той с помръкнал поглед. — Може би и сега го правят — с тази малка разлика, че вече няма правила, няма уважение. Умът ми не го побира какво е търсел тоя тип край Джеймстаун, но със сигурност не е отишъл там, за да разглежда историческите забележителности. А Шандон е в болницата на някакви си стотина километра. Тук има нещо гнило.

— Марино, дай да се свържем незабавно с Интерпол — подканям аз.

Работа на полицията е да съобщи на Интерпол, че издирва едно или друго лице, и за да го направи, Марино трябва да разговаря с човека за връзка в щатското полицейско управление, който от своя страна ще предаде сведенията на Американското национално централно бюро на Интерпол във Вашингтон. Онова, което ще поискаме от Интерпол, е да разпространи съобщение за нашия случай и да провери в огромната база данни за престъпници от цял свят в Управлението в Лион. Съобщенията са с цветен код: червеният е за незабавно задържане с възможна екстрадиция, синият — за лице, което се издирва, но чиято самоличност не е установена със сигурност, зеленият представлява предупреждение за лице, което може да извърши престъпление, например да изнасили дете или да се занимава с порнография, жълтият е за безследно изчезнали, черният — за трупове, чиято самоличност не е установена, за хора, за които се подозира, че са се укрили от правосъдието, също се използва червен цвят. Моят случай ще бъде включен в черния бюлетин, точно както предишният отпреди няколко седмици, когато в товарен контейнер в пристанището на Ричмънд бе открит силно разложеният труп на Тома Шандон.

— Не се притеснявай, ще пратим на Интерпол снимка, отпечатъците и твоето заключение от аутопсията — уверява ме Марино. — Ще го направя веднага щом си тръгна оттук. Дано само Станфийлд не реши, че му се бъркам в работата.

Изрича го по-скоро като предупреждение. Всъщност не го интересува какво ще реши Станфийлд, просто не иска да си има излишни разправии.

— Голям смотаняк, нищо не разбира, Марино.

— Какъв срам! В окръг Джеймс Сити имат прекрасни ченгета — отвръща той. — Лошото е, че Станфийлд е зет на депутатата Матю Динуиди, затова в полицейското управление му треперят като на писано яйце и постоянно му възлагат да разследва убийства. Но той, клетият, става за следовател точно колкото и Мечо Пух. Само дете много му се иска да се пише велик детектив и зетчето го е вредило.

— Виж какво можеш да направиш — подсещам аз за кой ли път Марино.

Той пали поредната цигара и оглежда с трескав поглед преддверието. И на мен ми се пуши неудържимо. Мразя се, задето пак съм пропушила. Въобразявам си, че ако запала една цигарка, няма да ми стане нищо, и винаги греша. Двамата с Марино седим в тягостно мълчание. Накрая отварям дума за разследването на Шандон и за онова, което Райтър ми е съобщил в неделя.

— Ще ми кажеш ли какво става? — питам тихо Марино. — Предполагам, че днес рано сутринта са го изписали от болницата, предполагам освен това, че и ти си бил там. И си се срещнал с Бъргър.

Той всмуква дълбоко от тютюневия дим и протака.

— Да, докторке, бях там — отговаря накрая. — Голям зверилник, ще знаеш — понасят се думите му заедно с валмата пушек. — Имаше репортери чак от Европа. — Поглежда ме, аз долавям, че има доста неща, които няма да ми каже, и това ме потиска неимоверно. — Мен ако питаш, такива келеси като него трябва да ги пращат в Бермудския триъгълник и да не допускат никой да разговаря с тях и да ги снима — продължава Марино. — Поне в този случай не виждам какво толкова му снимат. Такава грозотия е, че няма да се учудя, ако е създал технически проблеми и е изпотрошил някой и друг скъп фотоапарат. Изведоха го окован с толкова много вериги, че ще стигнат да се закотви цял боен кораб, държаха го, моля ти се, от двете страни, да си речеш,

че е слепец. Беше бинтован през очите, уж го боли непоносимо. Голямо театро, няма що!

— Ти разговаря ли с него?

Ето какво всъщност ме занимава.

— Това не беше моето шоу — отвърща някак напосоки полицаят и стиснал зъби, пак се заглежда към преддверието. — Разправят, че щели да му присаждат роговици на очите, представяш ли си! Мамка му! На толкова хора по света не им е по джоба да си купят дори очила, а тоя космат негодник ще получи нови роговици. Бива ли такава нещо! При това пак за сметка на данъкоплатците, точно както плащаме на всички тия доктори и медицински сестри и не знам още на кого, дето се грижат за тъпия му задник. — Марино гаси ядно цигарата в пепелника. — Е, да тръгвам. — Той се изправя без особено желание. Много му се иска да си поговори с мен, но кой знае защо не го прави. — Днес ще прием бира с Луси. Имала да ми казва нещо важно.

— Ще оставя да ти го съобщи тя — отвърщам аз.

Марино ми хвърля един поглед.

— Значи ще ме държиш в неведение, а?

Понечвам да му кажа, че не аз, а той трябва да говори.

— Дори няма да ми намекнеш за какво става въпрос? Кажй поне каква е новината, добра или лоша? Само не ми казвай, че Луси е бременна — подмята ехидно Марино, после двамата излизаме от помещението, като той ми държи вратата.

Вътре в залата за аутопсии Туркинята мие с маркуча масата, на която работя, търка я с гъбата, а водата шурти ли, шурти по метала. Щом ме зърва, младата жена се опитва да надвика шума и ми съобщава, че ме била търсила Роуз. Отивам при телефона.

— Съдилищата не работят — съобщава ми секретарката. — Но от кабинета на Райтър ми казаха, че въпреки това той смятал да внесе в съда показанията ти. Не се безпокой.

— Виж ти!

Как ли го нарече Ана? Ein Mann не знам какво си. А, да, безгръбначен.

— Обадиха се и от банката ти. Някой си Гринуд, каза да си му звъннала.

Роуз ми диктува номера.

Издавам в паника всеки път, щом ме потърсят от банката. Или акциите са паднали главолмно, или не мога да тегля пари, понеже компютърът е дал засечка, или нещо друго. Откривам господин Гринуд от отдел „Лични влогове“.

— Съжалявам — подхваща той хладно. — Оказа се, че е станала грешка. Недоразумение, доктор Скарпета. Извинявайте за безпокойството.

— Значи не искате да разговаряте с мен. И няма проблеми?

Озадачена съм. Общувам с Гринуд от години, а той се държи така, сякаш не ми е виждал очите.

— Станала е грешка — повтаря все така отчуждено. — Още веднъж извинявайте. Приятен ден!

[1] Юлисис Симпсън Грант (1822–1885) — американски военачалник, генерал във войската на северните щати по време на Гражданската война, по-късно президент на САЩ. — Б.пр. ↑

[2] От Turk — туркиня (англ.). — Б.пр. ↑

9.

Следващите няколко часа прекарвам на бюрото си: диктувам заключението от аутопсията на човека с неустановена самоличност, звъня по телефона, попълвам формуляри, после в късния следобед си тръгвам от службата и се отправям на запад.

Слънчевата светлина се просмуква през накъсаните облаци, поривистият вятър вдига от земята пожълтели листа, които се носят като лениви птици. Вече не вали сняг, позатоплило се е, отвсякъде капе и светът съска с влажните звуци на движещите се автомобили.

Карам сребристия линкълн навигатор на Ана към Трий Чопт Роуд, докато по радиото съобщават до втръсване само едно: как Жан-Батист Шандон е напуснал под конвой града. Често обясняват, че очите му били бинтовани, понеже били изгорени с химикал. Разказът как съм го била ослепила, за да спася живота си, набира нова сила. Репортерите са намерили своя образ. Правосъдието било сляпо. Доктор Скарпета била приложила към престъпника класическото телесно наказание.

— Помислете само, да ослепиш някого! — казва в ефира един от водещите. — Как се казваше онзи герой на Шекспир? Нали се сещате, дето му изболи очите. Крал Лир? Гледали ли сте филма? Грохналият крал се вижда принуден да си слага върху очните ябълки сурови яйца или нещо от тоя род, за да не го боли толкова много. Грозна гледка ви казвам!

Тротоарът пред двойната кафява врата на църква „Сейнт Бриджет“ е хлъзгав от солта и разтопения сняг, на паркинга да има най-много двайсетина коли. Всичко е точно както предсказва Марино: полицаите се броят на пръсти, журналистите — също. Пред старата, зидана от тухли църква в готически стил не се е стекло множество — вероятно заради времето, но по-вероятно заради самата покойница. Аз например не съм тук от уважение, от обич или дори от чувство за загуба. Разкопчавам палтото си, влизам в притвора и се мъча да преглътна неприятната истина: не понасях Даян Брей и съм тук,

понеже ми повелява дългът. Тя беше шефка в полицията. Аз я познавах. Беше ми пациентка.

На масата в началото на притвора има голяма снимка на Брей и аз се сепвам при вида на наглата ѝ високомерна хубост, на ледения, жесток блясък в очите, който никой фотоапарат и под никакъв ъгъл не би могъл да прикрие, колкото и обигран да е фотографът и силна — светлината. Даян Брей ме мразеше по причини, които и досега не съм проумяла докрай. При всички положения беше обсебена от мен и от властта ми и бе насочила всичките си усилия да ме разгроми. Вероятно самата аз не се възприемам така, както ме е възприемала тя, и не се усетих овреме, когато започна нападките си срещу мен, невероятната война, достигнала връхната си точка в желанието ѝ да заеме висок пост в управата на щата.

Беше измислила всичко до най-малките подробности. Беше решила да прави, да струва, но Службата по съдебна медицина да бъде прехвърлена от Здравното управление към Управлението по обществена сигурност, а после, ако всичко мине по план, да си издейства да я назначат секретар по обществената сигурност. След това щях да бъда на пряко подчинение на Брей, а тя начаса щеше да ме уволни. Защо ли? И досега търся някакво разумно обяснение, а не намирам. Не бях и чувала за Брей, докато миналата година не я назначиха в Полицейското управление на Ричмънд. Тя обаче очевидно ме познаваше и дойде в прекрасния ни град с кроежи и планове да ме унищожи най-садистично — бавно и мъчително, чрез низ от стъписващи спънки, клевети и унижения, докато накрая ми съсипе кариерата и живота. В развихрената си фантазия Брей сигурно си е представяла как хладнокръвните ѝ кроежи ще ме тласнат да напусна опозорена работа и да се самоубия, оставяйки бележка, в която казвам, че за всичко е виновна тя. Вместо това аз още съм жива и здрава, а Брей — не. Каква ирония на съдбата: тъкмо аз да се погрижа последна за обезобразения ѝ труп.

Неколцина висши полицаи в униформи са се събрали на групичка и си говорят нещо, шефът на полицията Родни Харис е при отец О'Конър. Има и цивилни — официално облечени хора, които не познавам, и от това, че се озъртат притеснено, решавам, че не са тукашни. Изчаквам да поговоря с Харис и със свещеника.

— Да, да, разбирам — казва отец О'Конър.

Изглежда ведър в дългата светла сутана, сплел е пръсти на кръста си. Жегва ме гузност — давам си сметка, че не съм го виждала от Великден.

— Не мога, отче. Точно това не мога да приема — отвръща Харис.

Оредяващата му рижа коса се е слепнала над подпухналото грозновато лице. Шефът на полицията е тантурест мъж с отпуснато тяло, генетично закодирано да бъде дебело и размекнато като превтасало тесто. Харис си е злобар и мрази силните жени. И досега не проумявам защо е назначил Даян Брей, причините едва ли са от най-благовидните.

— Неведоми са пътищата Божии — отбелязва отец О'Конър и чак сега ме забелязва. — Доктор Скарпета! — Усмива се и стисва ръката ми между дланите си. — Радвам се, че дойдохте. Мислех и се молех за вас! — От натиска на пръстите и светлината в очите му разбирам, че ми съчувства за всичко, което ме е сполетяло, и му е мъчно за мен. — Как е ръката ви? Защо някой път не наминете да се видим?

— Благодаря ви, отче. — Протягам длан към шефа на полицията Харис. — Знам, че сега е трудно време за полицейското управление — казвам му. — И лично за вас.

— Тъжно, много тъжно — отвръща той и докато се ръкува вяло с мен, гледа към другите наоколо.

За последен път съм го виждала в дома на Брей, той влезе вътре и се натъкна на ужасяваща гледка: обезобразеното ѝ тяло. Този миг ще ни разделя, докато сме живи. Харис не биваше да идва на местопрестъплението. Беше излишно да вижда заместничката си така унижена и аз ще го мразя винаги за това. Неприятни са ми хора, които се отнасят към местопрестъплението нехайно, без уважение, а Харис се изтърси в къщата на убитата Брей колкото да покаже мускули и да се отдаде на воайорство и той знае, че го знам. Влизам в храма и усещам, че Харис се е втренчил в гърба ми.

— Благодарат ти чудна! — еква откъм органа, а хората си търсят места от двете страни на пътеката в средата.

Светиите и изображенията на разпятието греят по пъстрите стъклописи, блещукат мраморни и месингови кръстове. Сядам точно до пътеката, след броени мигове започва и опелото: заедно със

свещеника влизат официално облечените непознати, които съм забелязала отвън. Отпред малко момче носи разпятието, след него върви мъж в черен костюм, стиснал златисточервената емайлирана урна с праха на Даян Брей. Възрастна двойка се държи за ръце и бърше очи.

Отец О'Конър се обръща с поздрав към всички и аз научавам, че тук са родителите и двамата братя на Брей. Пристигнали са от северната част на щат Ню Йорк, от Делауер и Вашингтон, обичали много Даян. Службата е съвсем проста. Не продължава дълго. Отец О'Конър поръсва урната със светена вода. Никой освен шефа на полицията Харис не става да изрече някоя и друга прощална дума, а онова, което той казва, е спънато и размито.

— Тя с готовност се посвети на поприще, в което всячески да помага на другите — чете Харис предварително написаната реч, застанал сковано зад амвона. — Знаеше, че всекидневно се излага на опасност, понеже такъв е животът на полицаия. Научаваме се да гледаме смъртта в лицето и да не се страхуваме. Знаем какво е да си сам, да си мразен и въпреки това не се страхуваме. Знаем какво е да си бич за злото, да наказваме онези, които посягат на чуждото.

Хората по седалките се размърдват, скърца дърво. Отец О'Конър се усмихва благо-благо и наклонил на една страна глава, слуша. Изключвам Харис. Никога досега не съм присъствала на такава вяла, безжизнена служба и изтръпвам смутена. Литургията, песнопенията и молитвите не съдържат музика и чувства, защото Даян Брей не обичаше никого, включително себе си. Беше ненаситна, ламтеше за власт и влияние, и животът ѝ почти не е оставил диря. Всички се изнизваме мълком във влажната непрогледна вечер, за да намерим колите и да хукнем кой накъдето види. Вървя бързо, свела глава както винаги, когато искам да избегна околните. Чувам звуци, усещам нечие присъствие и точно да отключа автомобила, когато се обръщам. Някой е застанал зад мен.

— Доктор Скарпета?

Красивите черти на жената са подчертани от трепкащата светлина на уличните лампи, очите ѝ са в сянка, тя е облечена в дълго до глезените палто от норка. Струва ми се смътно позната.

— Не знаех, че ще бъдете тук, но се радвам, че ви виждам — допълва жената. Долавям нюйоркския акцент и ме плихва смут. — Аз

съм Джейми Бъргър — представя се тя и ми подава ръка в скъпа ръкавица. — Трябва да поговорим.

— И вие ли присъствахте на опелото? — са първите думи, изтръгнали се от устата ми.

Не помня да съм я видяла в църквата. Налегнала ме е параноя, решавам, че Джейми Бъргър изобщо не е влизала вътре и ме е причакувала на паркинга.

— Познавахте ли се с Даян Брей?

— Сега я опознавам. — Бъргър вдига яката на палтото си, от устата ѝ излиза пара. Тя си поглежда часовника и натиска колелцето за навиване. Луминесцентният циферблат се озарява в бледозелено. — Сигурно няма да се връщате в службата.

— Нямах намерения пак да ходя там, но бих могла и да го направя — казвам без особен плам.

Прокурорката искала да поговорим за убийствата на Ким Луонг и Даян Брей. Проявявала, разбира се, интерес и към трупа с неустановена самоличност, който сме открили на пристанището и за който предполагаме, че е на брата на Шандон — Тома. Но дори и делото да влезело някога в съда, добавя Бъргър, то това нямало да стане в Щатите. Така ми съобщава, че Тома Шандон е поредният безплатен обяд. Жан-Батист е убил брат си, но пак ще излезе сух от водата. Сядам зад волана на автомобила.

— Доволна ли сте от колата? — пита ме свойски, ни в клин, ни в ръкав Бъргър.

Вече се чувствам разглеждана под лупа. Начаса усещам, че прокурорката не прави и не казва нищо току-така. Оглежда луксозния спортен автомобил, който Ана ми е преотстъпила, докато моят, който знае защо, е конфискуван.

— Не е мой, взела съм го временно. Дали да не карате след мен, госпожо Бъргър? — казвам аз. — Има квартали в града, където не ви препоръчвам да се губите по мръкнало.

— А възможно ли е да откриете Пийт Марино? — Тя насочва дистанционното устройство към спорната си кола — бял мерцедес Ем Ел 430 с нюйоркски номера, вратата се отваря и светват фарове. — Сигурно няма да е зле да си поговорим тримата.

Включвам двигателя и потрепервам в тъмното. Вечерта сякаш е подгизнала, от дърветата капе ледена вода. Студът се просмуква под

гипса и се загнездва между натрошените кости на лакътя ми, за да скове тесните крехки пространства, където живеят нервните окончания и костният мозък, и те започват да се жалват с пронизващите талази на туптящата болка. Пращам по пейджъра съобщение на Марино и изведнъж си давам сметка, че не знам номера на телефона в автомобила на Ана. Вадя опипом от дамската си чанта клетъчния телефон, като хващам волана с пръстите на счупената ръка и държа под око в огледалото за обратно виждане фаровете на Бъргър. Минава доста време, докато Марино ми се обади. Обяснявам му какво е станало, а той отвръща с обичайния си цинизъм, под него обаче долавям нещо, може би вълнение, може би гняв, може би друго.

— Не вярвам в съвпаденията — отсича Марино. — Нима е възможно ти да си отишла случайно на погребението на Брей и случайно да си заварила там Бъргър? Не на мен тия! Защо като начало тя е отишла там?

— Не знам — отговарям му. — Но лично аз, ако не познавах града и хората, имащи отношение към случаите, щях да проверя кой е уважил Брей и е отишъл на погребението ѝ. И кой не си е направил труда да отиде — опитвам се аз да разсъждавам логично. — Бъргър не ти ли спомена, че ще ходи на опелото? На срещата ви снощи де — не издържам накрая.

Искам да знам какво е станало на тази среща.

— Изобщо не е отваряла дума за погребения — обяснява Марино. — Занимаваше я друго.

— Какво например? Или ще се правим на потайни? — заяждам се аз.

Той мълчи дълго.

— Виж какво, докторке — изрича накрая, — нямам нищо общо с този случай. Разследват го в Ню Йорк, правя каквото ми наредят. Ако те интересува нещо, питай Бъргър, понеже тя настоява да е така — подвиква той възмутено. — Сега съм насред Мосби Корт, имам си друга работа и нямам намерение да подскачам всеки път, щом тая ми щракне с пръсти.

Мосби Корт е един от седемте бедняшки жилищни квартала в града. Всички имат в името си думата „Корт“, четири са наречени в чест на именити граждани на Вирджиния: на един актьор, на един просветител, на преуспял производител на тютюн и на герой от

Гражданската война. Надявам се Марино да не е в Мосби Корт заради поредната престрелка.

— Не ми носиш още работа, нали? — питам го.

— Поредното дребно убийство.

При тези думи изобщо не ми е до смях — разбирам, че е убит поредният млад чернокож, вероятно застрелян с няколко куршума наред улицата заради дрога, вероятно облечен в скъп анцуг и маратонки. И никой не е видял нищо.

— Ще се срещнем при служебния вход — подмята намусен Марино. — След пет-десет минути.

Снегът съвсем е спрял, достатъчно топло е, няма опасност градът да бъде скован от поредната заледена киша. Центърът е украсен за празниците, накъдето и да се обърнеш, светят бели гирлянди с изгорели тук-там лампички. Пред „Джеймс Сентър“ са се струпали хора — да се полюбуват на еленчетата, нарисувани със светлини, куполът на сградата на законодателното събрание, разположено на Девета улица, грее като яйце през голите клони на столетните дървета, по всеки прозорец на боядисаната в бледожълто резиденция на губернатора в съседство примигват свещи. Забелязвам официално облечени хора, които двама по двама слизат от автомобилите по паркинга, и притеснена, се сещам, че тази вечер е приемът, който губернаторът дава по случай Коледа. Преди повече от месец съм изпратила картичка с потвърждение, че ще присъствам. Майко мила, ами сега! Губернаторът Майк Мичъл и жена му Едит със сигурност ще забележат, че не съм ги уважила, и желанието да свърна към резиденцията е толкова силно, че дори давам мигач. Точно толкова бързо го изключвам. Няма начин да отида — дори за четвърт час. Какво ще правя с Джейми Бъргър? Не върви да заведа и нея и да я представям на всички. Усмиввам се тъжно и клатя глава в тъмното купе на автомобила при мисълта как ще ме погледнат всички и какво ще стане, ако надушат и журналистите.

Цял живот съм работила на държавна служба и не подценявам ни най-малко възможностите, които дават такива светски сбирки. Телефонния номер на резиденцията на губернатора го има във всеки указател, от централата дори ще ви го наберат автоматично срещу допълнителни петдесет цента. Веднага вдига човек от охраната и още преди да съм обяснила, че искам само да оставя съобщение, ме

свързва. На равни промеждутъци се чува сигнал, който сякаш отмерва обаждането ми, и аз се питам дали разговорите с резиденцията се подслушват. По-старият, по-занемарен квартал зад Брод стрийт отстъпва място на новата тухлено-стъклена империя на „Биотек“, наред която като фар се възправя службата ми. Проверявам в огледалото за обратно виждане дали мерцедесът на Бъргър е зад мен. Прокурорката кара надлежно подире ми, забелязвам и че мърда устни. Говори по телефона и на мен ми става неприятно, докато я гледам как изрича думи, които не чувам.

— Кей! — еква внезапно гласът на губернатора Мичъл по телефона в автомобила на Ана.

Собственият ми глас също ме изненадва, когато захващам да му обяснявам задъхано, че не съм искала да го безпокоя и че съжалявам ужасно, защото няма да присъствам на приема довечера. Той не ми отговаря веднага и от колебанието му разбирам, че правя голяма грешка. Мичъл е от хората, които веднага долавят откритите се пред тях възможности и бързат да се възползват от тях. Според неговия начин на мислене е глупаво, особено пък сега, да пропускам шанса дори за миг да бъда с него и с други влиятелни управници на щата.

— Тук е прокурорката от Ню Йорк. — Не е нужно да обяснявам заради кои случаи е дошла. — Отивам на среща с нея, губернаторе. Дано ми влезеш в положението.

— Мен ако питаш, не е зле да се срещнем и ние — отсича той. — Смятах да си поприказваме насаме по време на приема.

Имам чувството, че стъпвам върху натрошено стъкло, и ме е страх да се погледна — да не би да кървя.

— Когато ти е удобно, губернаторе — отвърщам с подобаващото уважение.

— Защо на връщане към къщи не се отбиеш в резиденцията?

— Ще се освободя най-късно до два часа — обещавам му аз.

— Е, ще се видим тогава, Кей. Предай моите поздравии на госпожа Бъргър — допълва Мичъл. — Когато бях главен прокурор, сме работили с нея по един случай. Ще ти разкажа някой път.

Служебният вход на Четвърта улица, където докарват трупове, прилича на квадратно сиво иглу, лепнато отстрани на сградата. Свърщам към рампата и спирам пред тежката врата на гаража — чак сега се сещам, че няма как да вляза. Дистанционното устройство за

вратата е останало в автомобила ми, а той е в гаража на моята къща, откъдето ме изпъдиха. Набирам номера на дежурния в моргата.

— Арнолд! — казвам, когато той вдига след шестото позвъняване. — Би ли ми отворил вратата на служебния вход?

— Ей сега, госпожо — отвърща пазачът сънено и смутено, сякаш току-що съм го събудила. — Вашето устройство не работи ли?

Опитвам се да бъда търпелива. Арнолд е от хората, които не могат да устоят на инерцията. Бори се със земното притегляне. То все побеждава. Налага се постоянно да си напомням, че няма смисъл да му се ядосвам. Хора с висока мотивация не се надпреварват за мястото му. Бъргър е спряла зад мен, Марино пък — зад нея, и всички чакаме вратата да се вдигне и да ни пусне в царството на мъртвите. Клетъчният ми телефон звъни.

— Много уютно, нали? — казва в ухото ми Марино.

— Както личи, Бъргър се познава с губернатора.

Гледам как зад тъмносиния полицейски автомобил на Марино завива черна камионетка, която също спира пред рампата. Вратата на служебния вход започва да се вдига с жален стон.

— Бре, бре, бре! Нали не мислиш, че той има пръст в това Върколака да ни изостави и да предпочете Ню Йорк?

— Вече не знам какво да мисля — признавам си аз.

Площадката пред служебния вход е достатъчно широка, за да ни побере всички, а тътенът на включени двигатели и тряскащи се врати се засилва от бетона. Студеният усвоен въздух отново захапва натрошения ми лакът, забелязвам озадачена, че Марино е с костюм и вратовръзка.

— Изглеждаш много добре — вметвам вкисната.

Той пали цигара, приковал поглед в Бъргър с нейното палто от норка — прокурорката се пресяга в мерцедеса да си събере нещата от задната седалка. Двама мъже в дълги тъмни палта отварят задната врата на камионетката и вътре се виждат носилката и зловецият й товар, заметнат с чаршаф.

— Може и да не ти се вярва — подхваща Марино, — но тъкмо се канех и аз да намина на погребението, когато това приятелче реши да опъне петалата — кима той към трупа отзад в камионетката. — Оказа се малко по-сложно, отколкото си мислехме в началото. Явно не става въпрос просто градът ни да се пообнови. — Към нас се запътва

Бъргър, понесла книги, дебели папки и издуто кожено куфарче. — Дошли сте подготвена.

Марино я гледа с безизразно лице. Изтраква алуминий, краката на носилката се отварят. Задната врата на камионетката се захлопва.

— Наистина съм ви признателна и на двамата, че толкова бързо се съгласихте да се срещнем — подхваща прокурорката.

Забелязвам в ярката светлина на преддверието красивите черти на лицето ѝ, източеното вратле, леко хлътналите страни, издаващи възрастта ѝ. Отдалеч или гримирана за камерите и фотоапаратите, Бъргър би могла да мине и за трийсет и пет годишна. Подозирам, че е няколко години по-възрастна от мен, някъде към петдесетте.

Ъгловатите ѝ черти, късата черна коса и свършените зъби се сливат в познат образ и аз я свързвам с експерта, когото съм виждала в съдебните предавания по телевизията. Бъргър започва да ми прилича на снимките, които съм открила в Интернет, когато впрегнах машините да я издирят в киберпространството, та да се подготвя за това нашествие сякаш от чужда галактика.

Марино изобщо не предлага да ѝ помогне и да ѝ носи нещата. Прави се, че не я забелязва, както не забелязва и мен, ако е засегнат или ревнува. Отключвам входната врата на преддверието, двамата мъже дотикват при нас носилката на колелца и аз ги разпознавам, само не се сецам как се казват. Единият е зяпнал с блеснал поглед Бъргър.

— Ама вие сте онази жена от телевизията! — възкликва той. — Майко мила! Съдийката!

— Опасявам се, че не. Не съм съдийка — поглежда ги в очите Бъргър и се усмихва.

— Ама не сте ли съдийката? Наистина ли? — Носилката трополи и влиза през вратата. — Сигурно искате да го откараме в хладилника — пита ме единият.

— Да — отвръщам. — Знаете къде да го впишете. Арнолд е някъде тук.

— Да, госпожо, знам си работата.

И двамата не показват с нищо, че ако съдбата не е била така благосклонна, миналата седмица и аз съм щяла да се озова в камионетката им и да се превърна в поредния докаран от тях труп. Забелязала съм, че хората, които работят в погребални домове или в „Бърза помощ“, рядко се стъписват и дори трогват от нещо. Не ми

убягва, че тия двамата са по-смаяни от славата на Бъргър, отколкото от това, че шефката на тукашната Служба по съдебна медицина се е разминала на косъм със смъртта и напоследък е в устата на всички.

— Готова ли сте за Коледа? — пита ме единият.

— Никога не съм готова — отговарям му. — Но на вас двамата ви пожелавам весели празници.

— За нас ще бъдат много по-весели, отколкото за това приятелче тук — кимат те към трупа в чувала и го подкарват към администрацията на моргата, където ще сложат етикетче на най-новия пациент.

Натискам бутони, за да отворя няколкото врати от неръждаема стомана — тръгваме по дезинфекцирани подове и минаваме покрай хладилните помещения и залите, където правим аутопсиите. Долавям дезодоранти за въздух, толкова силни, че ще умиришат цял завод, а Марино разправя за случая от Мосби Корт. Бъргър не казва нищо, той обаче явно е решил, че това е важно за нея. Или просто се прави на интересен.

— Отпърво помислихме, че е станала катастрофа, понеже мъжът лежеше наред улицата и по главата му имаше кръв. Но да ви призная, сега вече се съмнявам, че го е блъснала кола — уведомява ни той.

Отварям врати, водещи към сумрачната тишина на административното крило, а Марино продължава да разказва надълго и нашироко на Бъргър за случая, който още дори не е обсъдил с мен. Отвеждам ги в заседателната зала до кабинета ми и тримата си сваляме връхните дрехи. Бъргър е облечена в тъмен вълнен панталон и дебел пуловер, който не подчертава налетите ѝ гърди, но не ги и прикрива. Има тъничкото стройно тяло на жена, която спортува, а по износените ѝ ботуши личи, че ако се налага, е готова да отиде навсякъде. Прокурорката издърпва един от столовете и се заема да реди върху кръглата дървена маса куфарчето, папките и книгите.

— Вижте, има изгаряния тук и тук — сочи Марино лявата си буза и врата си, после вади от вътрешния джоб на сакото моментални снимки.

Все пак постъпва благоразумно — връчва ги първо на мен.

— От къде на къде по тялото на човек, блъснат от кола, ще има изгаряния? — опровергавам го аз, обзета от неприятно чувство.

— Може да има, ако са го изтикали от автомобила, докато той се е движел, или ако е бил изгорен от ауспуха — предполага Марино, но не е много сигурен, а и не се вживява особено.

Мислите му са погълнати от друго.

— Малко вероятно е — отсичам със зловещ тон.

— Мамка му! — изругава Марино — погледнал ме е в очите и е разбрал накъде бия. — Така и не го видях, когато отидох, вече го бяха сложили в чувала. Хванах се на приказките на колегите, дето са правили огледа. Мамка му! — изругава отново и свъсен като буреносен облак, поглежда раздражено Бъргър. — Когато отидох, вече го бяха прибрали в чувала. Не стават за нищо, смотаняците му със смотаняци.

Мъжът на снимките е със светла кожа, красиво лице и къса коса на ситни къдрички, боядисана в патешкожълто. На лявото му ухо се мъдри златна обичка. Веднага виждам, че изгарянията не са от ауспух, който би оставил следи с елипсовидни очертания, а тези тук са кръгли, с размерите на голяма монета и са се издули на мехури. Мъжът е бил жив, когато са го изгорили. Изглеждам многозначително Марино. Той също прави връзката и клатейки глава, въздиша тежко.

— Имаме ли документи за самоличност? — питам го аз.

— Нямаме нищо, нищичко. — Той пригласява назад коса, която на този етап от живота му се свежда до прошарен кичур, лепнат с гел навръх широкото му плешиво теме. Щеше да изглежда много по-добре, ако си бръснеше главата. — Хората в квартала твърдят, че не са го виждали никога, а и никой от моите не го е засичал на тая улица.

— Нека огледам трупа.

Ставам от масата. Марино изтиква назад стола. Бъргър ме наблюдава с пронизващи сини очи. Престанала е да реди листчетата си.

— Имате ли нещо против да дойда и аз? — пита ме тя.

Имам, и още как, но какво да я правя, Бъргър вече е тук! При това е професионалистка. Би било недопустимо грубо да намеквам, че няма да се държи като такава или че ѝ нямам доверие. Отивам в кабинета да взема бялата престилка.

— Сигурно няма откъде да знаеш дали е обратен. В този квартал едва ли се навъртат хомосексуалисти — казвам на Марино, докато

излизаме от заседателната зала. — Срещат ли се в Мосби Корт мъжки проститутки?

— Сега, като заговори за това, ми се струва, че нашият човек прилича на обратен — отвръща той. — Едно от ченгетата каза, че бил голям хубавец, ловял окото, бил много мускулист, явно не е излизал от фитнес залата. Бил с обица. Но както вече ти обясних, не съм виждал трупа.

— Преспойно ще спечелите наградата по стереотипи — казва му Бъргър. — Пък аз си мислех, че моите момчета не стават за нищо.

— Виж ти! Какви момчета? — започва да се заяжда Марино.

— В прокуратурата — отвръща нехайно жената. — От следствения отдел.

— Така ли? Да не би да си имате лични ченгета? Колко мило! И колко души са?

— Към петдесетина.

— И при вас в сградата ли работят?

Вече долавям по тона му, че е на път да избухне. Бъргър го дразни неопишимо.

— Да — отвръща тя, но не снизходително или нагло, просто го съобщава като факт.

Марино върви пред нея и подмята назад:

— Е, браво на вас!

Мъжете, докарали трупа, си бърбят с Арнолд. Щом се появявам, той подскача като ужилен, сякаш съм го спипала да върши нещо нередно. Но какво да го правиш, такъв си е — кротък, свит човечец. Досуц мушица, възприела окраската на околната среда, той е блед, с болнав сивкав цвят на лицето, от хроничната алергия очите му са зачервени по краищата и вечно сълзят. Вторият мъртвец с неустановена самоличност за деня е насред коридора, във виненочервения чувал с вдигнат цип, върху който се мъдри името на транспортната фирма: „Братя Уиткин“. Най-неочаквано си спомням името на двамата мъже — тъкмо те, разбира се, са братя Уиткин.

— Оттук ще го поема аз. — Обяснявам на братята, че не е нужно да вкарват трупа в хладилното помещение или да го прехвърлят върху количката.

— Ама защо! Дайте ние да го пренесем! — бързат да предложат припряно те, сякаш съм ги обвинила, че не си вършат работата.

— Не се притеснявайте. Нека първо го огледам — казвам им аз, след което вкарвам носилката на колелца през двойната метална врата и раздавам ръкавици и найлони за обувките.

Няколко мига посвещавам на това да впиша мъртвеца в дневника, да му дам номерче и да го снимам. Надушвам урина.

Помещението за аутопсии ни заслепява с чистотата и ярката си светлина, вътре не заварвам обичайните гледки и звуци. Спокойствието ми носи облекчение. След толкова години постоянното шуртене на вода, стичаща се по мивките от алпака, воят на електрическите триони и тракането на метал, удрящ се о метал, ме уморяват и потискат. Понякога в моргата е изненадващо шумно. Мъртъвците са гръмогласни в исканията и зловещите си цветове, а и новият пациент ще има да ми се опъва. Виждам го отсега. Вкочанен е, няма да ми позволи без борба да го съблека, да му отворя челюстта и да му огледам езика и устната кухина. Смъквам ципа на чувала и отново надушвам урина. Притеглям по-близо хирургичната лампа и опипвам главата му, да не би да е счупена. От кръвта в долната част на лицето и отпред по дрехите разбирам, че е стоял прав, докато е кървял. Насочвам светлината нагоре към ноздрите.

— Имал е кръвотечение от носа — съобщавам на Марино и Бъргър. — Поне засега не откривам рани по главата.

Заемам се да оглеждам през лупа изгорените места, прокурорката се приближава. Забелязвам върху издутата на мехур кожа влакна и пръст, откривам по ъглите на устата и в устната кухина ожулени места. Вдигам ръкавите на червеното горнище от анцуг и се вирам в китките. В кожата под остър ъгъл са се врязали кръвонасядания, а след като свалям ципа на горнището, съглеждам две следи от изгорено — точно на пъпа и върху зърното на лявата гърда. Бъргър се е навела толкова близко, че ме докосва с края на престилката.

— Доста е студено, а той се е разхождал само по анцуг, дори без тениска или друго отдолу — казвам аз на Марино. — Джобовете му проверени ли са на местопрестъплението?

— Реших да поизчакам и да ги проверим тук, там не се виждаше нищо — обяснява ми той.

Бръквам в джобовете на долнището, после и на горнището на анцуга и не намирам нищо. Смъквам долнището, сините шорти отдолу

са наквасени с пикоч — миризмата на амоняк ме блъсва в психиката, аз заставам нащрек и косъмчетата по цялото ми тяло щръкват като стражи. Мъртвите рядко ме плашат. А този тук ме хвърля в ужас. Проверявам в джобчето от вътрешната страна на бандажа и вадя метален ключ, върху който е издълбано „Да не се правят дубликати“ и с флумастер е написано 233.

— Номер на хотелска стая или може би на къща? — питам се на глас и пъхам ключа в прозрачен найлонов плик — отново ме плисва параноята. — Или на шкафче в съблекалня.

В Маями, когато бях малка, нашите имаха пощенска кутия с такъв номер. Не бих се изхвърлила да твърдя, че 233 ми е щастливото число, въпреки това често съм го използвала за кодове и комбинации на ключалки, защото не бие на очи и лесно се помни.

— Дотук има ли нещо, което да навежда на мисълта за убийство? — пита ме Бъргър.

— Не. Не ми се вярва да сме извадили късмет с Автоматичната система за разпознаване на пръстови отпечатъци и с Интерпол — казвам аз на Марино.

— Не, засега не. Който и да е онзи тип от мотела, в Автоматичната система няма негови отпечатъци, а от Интерпол още не сме получили нищо, което не означава непременно, че вестите са добри. Но ако е нещо очевидно, обикновено научаваш до час — уточнява той.

— Дай да му снемем отпечатъци и на този приятел и да ги пуснем веднага през Автоматичната система — приканвам, като се старая да не издавам тревогата си.

Проверявам с лупа дланите и от двете страни, да не би докато взимам отпечатъците, да залича някоя следа. Отрязвам ноктите и ги пускам в плик, надписвам го и го оставям върху плота заедно с другите формуляри, които съм започнала да попълвам, после притискам пръстите о тампона с мастило, а Марино ми помага с лъжицата. Взимам по два пъти отпечатъци от всички пръсти. Бъргър мълчи и наблюдава любопитно, погледът ѝ е толкова пронизващ, че прилича на топлината на ярка лампа. Не изпуска от очи и най-малкото ми движение, слуша всеки мой въпрос и напътствие. Гледам да не я забелязвам, но усещам вниманието ѝ и дълбоко в себе си знам, че си прави изводи за мен, които може да ми харесат, а може и да са ми

неприятни. Подпъхвам чаршафа под трупа, вдигам ципа на чувала и давам знак на Марино и на Бъргър да дойдат с мен, след което дотиквам количката при една от стените и отварям вратата от неръждаема стомана. Заедно с леденостудения въздух ме блъсва смрадта на смърт. Тази вечер гостите ни са малко, едва шестима, и аз проверявам картончетата по циповете на чувалите, за да открия мъжа с неустановена самоличност от мотела. Откривам го, махам чаршафа от лицето и показвам изгарянията и охлузванията в ъгълчетата на устата и около китките.

— Майко мила! — възкликва Марино. — Това пък какво е, да го вземат мътните? Някакъв сериен убиец, който издебва хората и ги изтезава със сешоар ли?

— Трябва да съобщим незабавно на Станфийлд — отвърщам, понеже е очевидно, че смъртта на мъжа с неустановената самоличност от мотела вероятно е свързана с трупа, изхвърлен в Мосби Корт. Поглеждам Марино и разчитам мислите му. — Знам. — Той не се и опитва да прикрие презрението и нежеланието си да съобщава на Станфийлд каквото и да било. — Трябва да му кажем, Марино — добавям аз.

Излизаме от хладилното помещение и той отива при телефона на стената.

— Ще намерите ли пътя за заседателната зала? — обръщам се към Бъргър.

— Разбира се.

Тя гледа някак изцъклено, сигурно е озадачена или погълната от свои си мисли.

— Връщам се веднага — обещавам ѝ аз. — Извинявайте за прекъсването.

Бъргър спира на прага и отвързва хирургическата престилка.

— Странно! Преди месец-два и аз имах подобен случай, жена, измъчвана с пистолет с топъл въздух. Изгарянията по нея бяха горедолу същите, както в тези два случая. — Тя се навежда, маха чехлите, в които е пъхнала обувки, и ги мята в кош. — Запушили ѝ устата, завързали я и я изгорили по лицето и гърдите.

— Заловиха ли извършителя? — бързам да попитам, настръхнала от сходството.

— Строителен работник, поправял нещо в жилищния блок — отвръща леко свъсена прокурорката. — Пистолетът служел за смъкване на блажна боя. Онзи се оказа голям негодник, несретник — някъде в три след полунощ проникнал с взлом в жилището, изнасилил жената, удушил я и така нататък, а когато няколко часа по-късно си тръгнал, видял, че са му задигнали камионетката. Добре дошли в Ню Йорк! Звънва онзи в полицията и след броени минути вече седи с брезентовата торба в патрулния автомобил и дава показания за откраднатата камионетка. Точно тогава домоуправителката минавала случайно покрай апартамента, видяла трупа, разпищяла се като попарена и се обадила в полицията. Убиецът още си седял мирно и кротко в патрулната кола, когато детективите пристигнали с гръм и трясък, и се опитал да духне. Но къде ти! Имало улики срещу него. Оказало се, че носи в брезентовата торба въже и пистолет с топъл въздух.

— Случаят беше ли разгласен? — интересувам се аз.

— Само в Ню Йорк. В „Таймс“, в жълтите вестници.

— Да се надяваме, че някой не е заимствал идеята — въздишам тежко аз.

10.

От мен се очаква да издържа, без да трепна, на всяка гледка, на всеки образ, миризма и звук. Нямам право да реагирам на ужасите както всички нормални хора. Работата ми е да възсъздавам болката, без да я изживявам наново, да си представям страхотиите, без да допускам те да ме последват въщи. От мен се иска да се потопя в изтънчения садизъм на Жан-Батист Шандон, без да си представям, че следващата му обезобразена жертва ще бъда аз.

От убийците, които съм виждала, той е сред малцината, чийто външен вид отразява истинската им същност — класически чудовища. Шандон обаче не е излязъл от страниците на Мери Шели. Той е от плът и кръв. Наистина е ужасен, с лице, разделено на две несиметрични половини, едното му око е разположено по-ниско от другото, а зъбите му са раздалечени, малки и остри като на звяр. Цялото му тяло е покрито с дълги, тънички като на новородено косми без пигмент, ала онова, което ме плаши най-много, са очите. Видях в погледа му пъкъла, похот, сякаш възпламенила въздуха, когато Шандон нахълта в къщата ми и изрита вратата след себе си. Белязаната му от злото интуиция и остър ум са осезаеми и макар да устоявам и да не изпитвам и следа от милост към него, знам, че страданията, които Шандон причинява на другите, са породени от собствената му окаяност, че са мигновено възсъздаване на кошмара, който никога не свършва в изпълненото му с омраза сърце.

Заварвам Бъргър в заседателната зала и тя тръгва с мен по коридора, докато ѝ обяснявам, че Шандон страда от рядко уродство — вродена хипертрихоза, която, ако се вярва на статистиката, се среща веднъж на един милиард души. Виждала съм само още един случай на това жестоко генетично заболяване, когато бях педиатър в Маями и една мексиканка роди момиченце — най-ужасния урод, който някога съм зървала. Детето беше покрито със сивкави косми, пощадили само лигавиците, дланите и ходилата. От ноздрите и ушите висяха дълги кичури, новороденото имаше три гръдни зърна. Хората, страдащи от

хипертрихоза, понякога са свръхчувствителни към светлина и страдат от аномалии на зъбите и гениталиите. Случва се да са с повече пръсти на ръцете и краката. В миналото клетниците понякога са били продавани на панаири или на кралски дворове. Някои са били обявявани за върколаци.

— В такъв случай смятате ли, че Шандон влага някакъв смисъл, когато хапе жертвите си по дланите и ходилата? — пита Бъргър. Има силен, отработен глас, почти като на телевизионна водеща, с нисък гърлен тембър, който приковава вниманието. — Защото това са единствените части от тялото му, които не са покрити с косми? Всъщност не знам — разсъждава тя на глас. — Но би могло да се очаква, че както при фетишистите, които се възбуждат от стъпалата, и тук наблюдаваме някаква сексуална връзка. Никога досега не съм се натъквала на случай с нахапани длани и ходила.

Включвам осветлението в предния кабинет и пъхам електронния ключ в ключалката на огромната огнеупорна каса, която наричаме помещение за веществени доказателства и където вратата и стените са подсилени със стомана, а компютърната система отбелязва кода на всеки, влязъл вътре, а също кога е идвал и колко е стоял. Тук рядко държим лични вещи. Като правило полицията ги прибира или ги връща на роднините. Наредих да оборудват това помещение, понеже съм наясно с голата истина, че никое учреждение не е застраховано срещу изтичане на информация и имам нужда от място, където да държа документацията по поверителните дела. При задната стена има тежки метални шкафове, отключвам един и вадя две дебели папки, прихванати с широка лепенка — въведох и нея, та никой да не рови тук без мое знание. Вписвам номерата на делата на Ким Луонг и Даян Брей в дневника до принтера, който току-що е избълвал моя код и времето, когато съм влизала. Двете с Бъргър продължаваме да разговаряме, докато се връщаме по коридора към заседателната зала, където Марино ни чака, напрегнат и изнервен.

— Защо не сте привлекли психолог, който да работи по случаите? — пита ме Бъргър, след като влизаме в помещението.

Оставям папките на масата и поглеждам към Марино — той да отговори. На мен не ми е работа да пращам случаите на психолог.

— Психолог ли? И какво ще спечелим от това? — казва той на прокурорката с тон, който може да се опише единствено като

войнствен. — Психологът може да ни каже само що за тип е извършил престъплението. А това вече го знаем.

— Не знаем обаче защо го е извършил. Не знаем смисъла, чувството, символиката. Ето такива анализи. Не е зле да чуя какво ще кажат психолозите — не му обръща внимание тя. — Особено за дланите и ходилата. Странна работа!

Бъргър е все така вторачена в тази подробност.

— Мен ако питате, тая психология е вятър и мъгла — не се дава Марино. — Не мога да им отрека на някои, кадърни са, но всичко останало е празни дрънканици. При негодник като Шандон, дето е изпохапал дланите и ходилата на жертвите, не ни трябва никакъв психолог от ФБР, за да разберем, че тези части на тялото очевидно имат някакво значение за него. Например, че има нещо странно в тях, или в нашия случай — обратното. Това са единствените места, където нашият човек няма косми, ако не броим мръснишката му уста и може би задника.

— Бих могла да разбера защо обезобразява онова, което мрази в самия себе си, защо осакатява точно тези части от телата на жертвите, например лицето. — Бъргър изобщо не е разколебана от подмятанията на Марино. — Но знам ли! Дланите и ходилата. Тук има още нещо.

Прокурорката го опровергава с всяко движение и извивка на гласа.

— Да де, но любимото му място е бялото месце — възразява вироглаво Марино. Двамата с Бъргър се държат като любовници, които са на път да се изпокарат. — Пада си по жени с големи цици. Явно го мъчи едипов комплекс — избира все жени с определен тип тяло. Не ми трябва никакъв психолог от ФБР, за да сметна колко прави две и две.

Не казвам нищо, само хвърлям многозначителен поглед на Марино. Той се държи като безчувствено говедо, изглежда, е решил на всяка цена да се хване гуша за гуша с тази жена и хич и не държи сметка какви ги бръцолели пред мен. Знае прекрасно, че Бентън притежаваше истинска дарба за науката и огромна база данни, която ФБР е събрало, след като е проучило и е разговаряло с хиляди нарушители на закона. Не ми е приятно и че е отворил дума за телата на жертвите, понеже Шандон избра и моето тяло.

— Знаете ли, никак не харесвам думата „цици“ — оповестява делово Бъргър, сякаш казва на келнер да ѝ подържи соса. Гледа без да

трепне, Марино. — Знаете ли етимологията ѝ, капитане?

Както никога Марино седи като онемял.

— Но не науката за буболечките. Тя е с „н“ — ентомология. Говоря ви за думите, които могат и да обидят човека. И той да ви отвърне със същото. Да вземем например „топки“ — нещо, с което се играят разни игри: тенис, футбол. „Топки“ обаче е и ограниченото мозъче между краката на мъже, които говорят за цици. — Прокурорката го гледа и мълчи заплашително. — Е, вече преодоляхме езиковата бариера, продължаваме ли? — обръща се тя изчаквателно към мен.

Марино е морав като ряпа.

— Разполагате ли с преписи на заключенията от аутопсиите? — питам, въпреки че вече знам отговора.

— Преглеждала съм ги многократно — заявява ми Бъргър.

Махам лепенките от папките и ги бутвам към нея, а през това време Марино пука с кокалчетата на пръстите си и избягва да ни поглежда в очите.

Бъргър изтръсква от плика няколко цветни снимки.

— Какво можете да ми кажете? — пита ме.

— Ким Луонг — подхваща делово Марино и ми заприличва на М. А. Калоуей, която толкова упорито унижаваше. Отвътре му ври и кипи. — Трийсетгодишна жена от азиатски произход, работела е на непълен работен ден в бакалия в Уест Енд. Шандон явно е изчакал да остане сама в магазина. Било е надвечер.

— Четвъртък, девети декември — казва прокурорката, вторачена в снимка от местопрестъплението с осакатения полугол труп на Луонг.

— Да. Алармата се е задействала в деветнайсет и шестнайсет — вметва той, а аз не мога да им се начудя.

За какво са разговаряли снощи Марино и Бъргър, ако не за това? Предполагам, че прокурорката се е срещнала с него, за да обсъдят как върви следствието по случаите, но както личи, двамата не са говорили за убийствата на Луонг и Брей.

Бъргър разглежда свъсена друга снимка.

— Седем и шестнайсет вечерта? Тогава е влязъл в магазина или тогава си е тръгнал, след като е убил жената?

— Тръгнал си е. Изнизал се е през задния вход, който е имал отделна аларма. Значи е проникнал в бакалията малко по-рано през

главния вход, вероятно веднага след като се е мръкнало. Бил е въоръжен, влязъл е, застрелял е Луонг, както е седяла зад касата. После е сложил табелата „Затворено“, заключил е и е завлякъл жената в склада, за да се изгаври с нея.

Марино е лаконичен и се държи добре, но под повърхността клокочи нещо, което започвам да разпознавам. Той иска да направи впечатление, да унизи Джейми Бъргър и ако може, да преспи с нея, и всичко това заради разлютените рани на самотата и несигурността, заради главоболията му с мен. Домъчнява ми, докато го гледам как се опитва да прикрие притеснението си зад стена от непукизъм. Толкова ли не може да не дърпа дявола за опашката! И да не си търси белята!

— Била ли е жива, когато Шандон е започнал да я бие и хапе? — пита Бъргър вече мен и продължава да прехвърля бавно снимките.

— Да — отговарям аз.

— Въз основа на какво стигате до това заключение?

— От начина, по който тъканта е реагирала, когато са били нанесени раните по лицето, съдя, че жената е била жива, когато онзи е започнал да я удря. Не можем обаче да узнаем дали е била в съзнание. Или по-точно, колко дълго е била в съзнание — поправям се аз.

— Имам видеозапис от местопрестъплението — включва се отново Марино с глас, от който да разберем, че се отегчава.

— Искам всичко — пределно ясна е прокурорката.

— Заснех поне местопрестъпленията с Луонг и Даян Брей. Но не и брата Тома. Не го снимахме в контейнера и с това може би извадихме късмет — прозява се в шепата Марино и номерата му стават все по-смехотворни и дразнещи.

— На всички местопрестъпления ли сте били?

— Да.

Бъргър се взира в друга снимка.

— След като постоях в компанията на онова приятелче Тома, никога вече няма да вкуся синьо сирене.

Враждебността му вече избива на повърхността.

— Знаеш ли, смятах да направя кафе — казвам му. — Нали нямаш нищо против?

— Дали нямам нищо против какво? — продължава да си седи той вироглаво на стола.

— Да включиш кафеарката — отвърщам и го гледам вторачено, дано се сети да ни остави малко сами с Бъргър.

— Май не знам как се включва — измисля той възможно най-глупавото оправдание.

— Не се и съмнявам, че ще се справиш — уверявам го. — Както гледам, сте се сработили чудесно — подмятам жлъчно, след като Марино вече се е отдалечил по коридора и не ни чува.

— Тази сутрин, много рано сутринта имахме чудесна възможност да се опознаем. — Бъргър вдига очи към мен. — В болницата, преди да изведат Шандон.

— Ако смятате да прекарате известно време тук, госпожо Бъргър, ще ви посъветвам като начало да кажете на Марино да си гледа работата. Струва ми се, че е повел някаква война с вас, която засенчва всичко останало. Това само пречи.

Тя продължава да разглежда безизразно снимките.

— Божичко, сякаш ги е разкъсал звяр. Точно както в моя случай — със Сюзан Плес де. Все едно гледам снимки на нейния труп. Както е тръгнало, ще взема да повярвам във върколаци. Фолклористите са на мнение, че първообраз на върколаците са реално съществували хора, страдали от хипертрихоза. — И аз не знам дали се опитва да ми покаже колко начетена е, или реагира на онова, което току-що съм й казала за Марино. Поглежда ме в очите. — Признателна съм ви за съвета. Знаем, че открай време работите с Марино, значи не е чак толкова ужасен.

— Не, не е ужасен. Няма да намерите по-добър следовател от него.

— Я да видим дали ще позная. Държал се е непоносимо, когато сте се запознали.

— И досега си се държи непоносимо — поправам я аз.

Бъргър се усмихва.

— Още не сме се разбрали по някои въпроси. Изглежда, не е свикнал прокурор да му казва как ще протича разследването. В Ню Йорк е малко по-различно — напомня ми тя. — Така например ченгетата не могат да задържат заподозрян в убийство, ако нямат разрешение от прокуратурата. Там ние ръководим разследването и да ви призная — казва Бъргър и взима лабораторните анализи, — резултатите са много по-добри. Марино изпитва мъчителна необходимост

той да казва кое как да става, пък и се държи като квачка с вас. Ревнува всеки, появил се в живота ви — обобщава тя и прехвърля набързо заключенията. — Няма алкохол в кръвта, ако не броим промилите на Даян Брей, които възлизат едва на нула цяло и три десети. Значи е пийнала една-две бири с пицата, преди убиецът да се е появил на вратата ѝ. — Прокурорката размества снимките по масата. — Не помня да съм виждала човек, пребит толкова жестоко. Ярост, невероятна ярост. И похот. Ако това изобщо може да се нарече похот. Според мен не съществуват думи, които да изразят чувствата на Шандон.

— Думата е „зло“.

— Поне засега, предполагам, не знаем дали е имало други вещества в кръвта.

— Ще проверим за обичайните заподозрени. Но ще ни отнеме няколко седмици — обяснявам ѝ аз.

Тя слага върху масата още снимки така, сякаш реди пасианс.

— Как се чувствате, след като знаете, че и вие сте могли да бъдете сред жертвите?

— Не мисля за това — отговарям аз.

— А за какво мислите?

— За онова, което ми казват раните.

— И какво ви казват?

Вдигам една от снимките на Ким Луонг — според всички прекрасна, умна млада жена, принудена да работи, за да завърши училището за медицински сестри.

— Кръвта — соча аз. — Почти всеки сантиметър от кожата над дрехите е покрита с кръв. Това влиза в ритуала на убиеца. Той сякаш е рисувал с пръсти.

— След като жертвите са били мъртви.

— Вероятно. На тази снимка — показвам аз на Бъргър — се вижда ясно раната от огнестрелно оръжие отпред на шията. Куршумът е засегнал сънната артерия и гръбначния стълб. Докато я е влачил към склада, жената вероятно е била парализирана от врата надолу.

— И е кървяла. Заради разкъсаната сънна артерия.

— Точно така. Виждате пръските кръв по рафтовете, покрай който я е влачил. — Навеждам се към прокурорката и ѝ показвам

няколко снимки. — Огромни кървави дъги, които стават все по-малки и ниски, докато онзи я е теглел през магазина.

— В съзнание ли е била? — интересува се Бъргър, която гледа мрачно, като омагьосана.

— Прекъснатият гръбначен стълб не е довел до мигновена смърт.

— Колко ли е живяла при такова обилно кръвотечение?

— Няколко минути.

Намирам снимка от аутопсията, където гръбначният мозък, след като сме го извадили от трупа, е положен в средата на зелена кърпа до бяла пластмасова линейка — за мащаб. На едно място гладкият белезникав гръбначен мозък е яркоморав и отчасти разкъсан — там, между петия и шестия гръбначен прешлен, куршумът е проникнал във врата на Луонг.

— Парализирала се е на място — обяснявам аз, — но от отока личи, че е имала кръвно налягане, сърцето ѝ още е работело, знаем това и от пръските артериална кръв на местопрестъплението. Така че — да. Жената вероятно е била в съзнание, докато той я е теглел за краката по пътеката между рафтовете към склада. Но не мога да кажа колко дълго.

— Значи е виждала какво върши този изверг, наблюдавала е как кръвта ѝ шурти от шията и тя издъхва?

Лицето на Бъргър е пламнало, енергията ѝ е толкова голяма, че очите ѝ направо горят.

— Пак зависи от това колко дълго е била в съзнание — отвърщам аз.

— Но значи е възможно да е била в съзнание през цялото време, докато той я е влачел между рафтовете към склада?

— Точно така, възможно е.

— Могла ли е да говори или да крещи?

— По всяка вероятност не е могла да стори нищо.

— От полицията твърдят, че никой не я е чул да вика, това обаче не означава, че е била в безсъзнание, нали?

— Не, не означава — потвърждавам аз. — Ако сте простреляна във врата, ако кръвта ви изтича и някой ви влачи...

— Особено пък някой с такава външност.

— Да. Сигурно ще изпаднете в ужас и няма да крещите. А и той е могъл да ѝ каже да мълчи.

— Ясно — остава доволна прокурорката. — Откъде разбрахте, че я е влачил за краката?

— По пода са останали следи от дългата ѝ окървавена коса, а също от пръстите над главата — описвам аз видяното. — Ако сте парализиран и ви теглят например за глезените, вие разпервате ръце. Все едно правите отпечатыци върху снега.

— А не е ли по-логично човек да се хване за врата и да се опита да спре кръвта? — разсъждава на глас Бъргър. — Жената обаче не може да го стори. Парализирана е, но е в съзнание, вижда как умира и очаква онзи да продължи с изтезанията. — Прокурорката прави пауза — за по-голямо въздействие. Явно си представя, че пред нея седят съдебни заседатели, и аз вече мога да кажа, че неслучайно се радва на такава слава. — Тези жени наистина са страдали — добавя едва чуто.

— Безспорно.

Блузата ми е плувнала в пот, отново ме втриса от студ.

— И вие ли очаквахте да ви сполети същото? — гледа ме Бъргър предизвикателно, сякаш ме приканва да си спомня какво ми е минавало през ума, когато Шандон е проникнал с хитрост в дома ми и се е опитал да метне палтото си върху главата ми. — Помните ли какво си мислехте? — притиска ме тя. — Какво изпитвахте? Или всичко се е разиграло толкова бързо, че...

— Да, разигра се бързо — прекъсвам я аз. Замислям се. — Бързо. Но сякаш продължи цяла вечност. Ако изпаднем в паника, ако трябва да се борим за живота си, вътрешният ни часовник спира. Това не е медицински факт, а лично наблюдение — добавям плахо и се мъча да възстановя спомена, който далеч не е пълен.

— В такъв случай минутите сигурно са се сторили на Ким Луонг цели часове — отсъжда Бъргър. — Докато ви е преследвал из хола, Шандон вероятно е прекарал в къщата ви броени минути. Вие с какво впечатление останахте?

Тя се е съсредоточила изцяло върху това и е вперила поглед в мен.

— Стори ми се... — мъча се да ѝ го опиша. Няма с какво да го сравня. — Беше като в мираж — глъхне гласът ми, а аз гледам невиждащо, без да мигам, някъде пред себе си, плувнала съм в пот и зъзна.

— Като мираж ли? — възкликва някак невярващо прокурорката.
— Можете ли да ми обясните какво означава това „като в мираж“?

— Действителността сякаш се изкривява, нагъва се точно както вятърът надипля повърхността на водата, на локва. Всичките ти сетива се изострят, животинският инстинкт за самосъхранение надделява над разума. Чуваш как въздухът се движи. Виждаш го как мърда. Всичко сякаш е на забавен кадър, срива се и това продължава безкрайно. Забеляваш всичко, всяка подробност на онова, което се случва, забеляваш и...

— Забеляваш ли? — притиска ме Бъргър.

— Да, забеляваш — продължавам аз. — Забелязах как и космите по ръцете му отразяват светлината, бяха почти прозрачни като въдичарска корда. Забелязах, че той е почти щастлив.

— Щастлив ли? В какъв смисъл? — пита тихо прокурорката. — Усмиваше ли се?

— Бих го описала различно. Не толкова като усмивка, а като първобитна радост, като похот, яростен глад, какъвто виждаш в очите на звяр, на който се каниш да дадеш прясно сурово месо. — Въздъхвам тежко и се вторачвам в стената на заседателната зала, в календар със снежна коледна картинка. Бъргър седи, без да помръдва, положила ръце върху масата. — Важно е не онова, което виждаш, а което запомняш — продължавам вече по-смислено. — Според мен стъписването предизвиква нещо като срив в хард диска и човек вече не помни със същата степен на изострено внимание подробностите. Може би и тук става дума за оцеляване. Може би имаме нужда да забравим някои неща, за да не ги изживяваме отново и отново. Забравата е част от изцелението. Точно както при жената, излязла да потича в Сентръл Парк и отвлечена от банда, която я изнасилила и я пребила, а после я зарязала на произвола на съдбата. Защо ѝ е на нея да помни? Знам, познавате добре случая — добавям аз иронично.

Бъргър е разследвала, разбира се, изнасилването.

— Вие обаче все пак помните — изтъква тихо заместник-окръжната прокурорка и се намества на стола. — Виждали сте как Шандон се е гаврил с жертвите си. „Дълбоки рани по лицето“ — чете тя на глас заключението от аутопсията на Ким Луонг, което е разлистила. — „В дясната си част теменната кост е натрошена на парчета... лицевата кост отдясно е счупена... двустранен субдурален

хематом... разкъсване на мозъчната тъкан, съпътствана от субарахноидален кръвоизлив... счупени кости в предната част на черепа, които са хлътнали навътре и са засегнали мозъка... съсиреци с размерите на яйце...“

— От съсиреците става ясно, че жената е била жива най-малко шест минути, след като раната е била нанесена — връщам се аз към ролята си на преводач на мъртвите.

— Страшно много време — отбелязва Бъргър и аз си представям как прокурорката оставя съдебните заседатели да седят в мълчание точно шест минути, за да им покаже колко много време е това.

— Натрошените лицеви кости, а също тук... — докосвам аз снимките. — Разкъсвания и рани с кръгла форма, очевидно нанесени с някакъв предмет.

— С пистолет.

— В този случай — случая с Луонг — да. В случая с Брей обаче е използвал нещо като чук.

— Секач.

— Както виждам, сте си подготвили урока.

— Странно, но ми е навик — потвърждава прокурорката.

— Предумишлено убийство — продължавам аз. — Той не е посегнал напосоки, не е взел каквото му се е изпречило пред очите, отишъл е там с оръжието. А на тази снимка тук — взимам аз поредния ужас — се виждат следи от кокалчетата на пръстите му, той явно е удрял жената и с юмруци, от този ъгъл пък личи, че пуловерът и сutiенът ѝ са на земята. Изглежда, ги е разкъсал с голи ръце.

— Откъде съдите?

— С микроскоп се вижда, че нишките са разкъсани, а не срязани — уточнявам аз.

Бъргър разглежда диаграмата на тялото.

— Май не съм виждала толкова много ухапвания, направени от човек. Истинско безумие! Имате ли причини да подозирате, че е бил под въздействието на наркотици, когато е извършил убийствата?

— Няма как да разбере.

— А когато го срещнахте лице в лице? — пита ме тя. — Когато ви е нападнал в събота срещу неделя малко след полунощ? Между другото, подразбрах, че пак е носел секач.

— „Безумие“ е подходяща дума. Няма начин да разбере дали е бил на наркотици. — Известно време мълча. — Да, когато се опита да ме нападне, носеше секач.

— Опитал ли? Нека погледнем фактите — извърща тя очи към мен. — Той не просто се е опитал да ви нападне. Той ви е нападнал и вие сте му се изплъзнали. Разгледахте ли добре секача?

— Уместен въпрос, щом ще излагаме фактите. Той носеше именно секач. Знам как изглежда секачът.

— Какво помните? От миража де — позовава се прокурорката на странния ми разказ. — Онези безкрайни минути, космите по ръцете му, които отразяват като рибарска корда светлината.

Представям си черната дръжка на секача.

— Видях дръжката — мъча се да си спомня подробностите и да ѝ ги опиша. — Това се сещам. Дръжката на секача е много странна. Прилича на дебела черна пружина.

— Сигурна ли сте? Това ли видяхте, когато той ви подгони? — притиска ме Бъргър.

— Почти съм сигурна.

— Ще ни бъде от полза, ако сте напълно сигурна — казва прокурорката.

— Видях върха на секача. Прилича на голям черен клюн. Забелязах го, когато той го вдигна, за да го стовари върху мен. Сигурна съм. Държеше секач. — Ставам предизвикателна. — Точно така, секач.

— В спешното отделение на болницата са взели кръв на Шандон — уведомява ме Бъргър. — Не са открили наркотици и алкохол.

Подлага ме на проверка. Вече е знаела, че в кръвта на Шандон не е имало алкохол и наркотици, но не ми е съобщила, за да види с какво впечатление съм останала. Да види дали съм обективна, когато говоря за покушението срещу самата мен. Да види дали се придържам към фактите.

Чувам, че Марино върви към нас по коридора. Влиза с три пластмасови чаши, над които се вие пара, и ги слага на масата, като приплъзва едната към мен.

— Не знам как го пиете, но получавате сметана — подмята грубо на Бъргър.

— Тежко ли ще пострада човек, ако в очите му е попаднал формалин? — пита ме прокурорката.

— Зависи колко бързо ще си изплакне очите с вода — отговарям безпристрастно, сякаш въпросът ѝ е чисто теоретичен и няма нищо общо с това, че съм осакатила друг човек.

— Сигурно боли ужасно. Това е киселина, нали? Виждала съм какво прави с тъканите — превръща ги в гума — отбелязва тя.

— Не в буквалния смисъл на думата.

— Разбира се, че не — съгласява се тя с усмивка, с която намеква, че не бива да взимам нещата толкова присърце — сякаш това е възможно.

— Ако държите дълго във формалин тъкани или го инжектирате, например при балсамиране — обяснявам аз, — те се запазват за неопределено време.

Ала Бъргър не се интересува особено от науката за формалина. Не съм сигурна дори, че се интересува доколко съм наранила Шандон. Оставам с усещането, че всъщност иска да разбере дали изпитвам угризения, загдето съм му причинила болка и може би съм го осакатила. Не ме пита. Само ме гледа. Вече се притеснявам от тези вторачени погледи. Очите ѝ наподобяват опитни ръце, които ме опипват, за да проверят дали има някакво отклонение.

— Знаем ли кой адвокат ще наеме? — напомня ни за присъствието си Марино.

Бъргър отпива от кафето.

— Въпрос, за отговора на който се полага голямата награда.

— Значи нямате представа — отбелязва подозрително той.

— Имам, и още как. Със сигурност адвокатът няма да ви хареса.

— Да де — сумти Марино. — Лесно е да го предскажеш. Не съм срещал адвокат, който да ми харесва.

— При всички положения това е мой проблем — подмята прокурорката. — Не ваш — слага го тя отново на място.

Аз също настръхвам.

— Вижте какво, няма да ми е приятно, ако го съдите в Ню Йорк — съобщавам ѝ аз.

— Знам какво ви е.

— Съмнявам се.

— Разговарях с вашия приятел господин Райтър — това е достатъчно, за да разберете как точно ще протече процесът, ако Шандон бъде съден тук, във Вирджиния. — Сега вече Бъргър е леко

хаплива и се държи като неоспорим експерт в своята област. — Защитата ще извърти нещата така, че ще сведе всичко до проникване с взлом и опит за убийство. — Тя млъква и изчаква да види как ще реагирам. — Шандон всъщност не ви е докоснал и с пръст. Това му е лошото.

— Лошо щеше да е, ако ме беше докоснал — възразявам аз, но се съдържам и не показвам, че прокурорката вече ми лази по нервите.

— Може и да е вдигнал секача, за да ви удари, но не ви е ударил — отсича тя, без да сваля очи от мен. — За което всички сме благодарни.

— Знаете какво казват — че правата ти се зачитат само ако бъдат нарушени — надигам аз кафето.

— Доктор Скарпета, Райтър ще поиска да обедини всички обвинения в едно дело. И тогава каква ще бъде вашата роля? На експерт свидетел? На свидетел, който е потърпевш? На жертва? Конфликтът е повече от очевиден. Ще давате показания или като съдебна лекарка и в такъв случай покушението срещу вас изобщо няма да се разглежда, или като жертва, спасила се по чудо, тогава вече други ще свидетелстват за случая ви. Няма да се учудя и ако стане още по-неприятно — натъртва тя за по-голямо въздействие, — ако Райтър подмине заключенията ви. Доколкото подразбрах, имал този навик.

— Тоя кретен се плаши и от собствената си сянка — подмята Марино. — Но докторката е права. Шандон трябва да си плати за онова, което се опита да й причини. Със сигурност трябва да си плати и за всичко, което е направил на двете други жени. Трябва да бъде осъден на смърт. Най-малкото тук ще го опечем с удоволствие на електрическия стол.

— Освен ако доктор Скарпета не бъде оспорена като свидетелка, капитане. Един обигран адвокат няма да се посвени да наблегне на конфликта на интереси.

— Я не ми хвърляйте прах в очите — тросва се Марино. — Не съм вчерашен. Шандон никога няма да бъде съден тук. Ние, дребните риби, така и няма да видим правосъдие.

— Какво е търсел преди две години в Ню Йорк? — питам аз. — Имате ли представа?

— То оставаше да нямаме — отсича Марино така, сякаш знае всичко до най-малките подробности, но още не го е споделил с мен. —

Тя е дълга и широка!

— Дали семейството му не е свързано с престъпния свят в прекрасния ни град? — подмята уж на шега Бъргър.

— Няма да се учудя, ако имат там цял мезонет — отвръща Марино.

— Ами Ричмънд? — продължава прокурорката. — Дали Ричмънд не е междинна спирка по коридор Ай 95 между Ню Йорк и Маями, по който пренасят наркотиците?

— То се знае, че е междинна спирка — отговаря Марино. — Преди акция „Убежище“, когато доста пласьори на дрога и оръжие се озоваха на топло, Ричмънд наистина беше свърталище на какви ли не отрепки. Ако престъпният клан на Шандон действа в Маями, а покрай акцията на Луси знаем със сигурност, че си разиграва коня и там, ако има дебела връзка с Ню Йорк, няма да се учудя, че оръжие и дрога на клана са постъпвали и в Ричмънд.

— Постъпвали ли? Може би още постъпват — поправя го прокурорката.

— Както е тръгнало, на Службата за спиртни напитки и огнестрелно оръжие ще ѝ се отвори доста работа — отбелязвам аз.

— Да де — сумти отново Марино.

Напрегнато мълчание, после Бъргър подхваща:

— Понеже отворихте дума за това... — От държанието ѝ разбирам, че ще ми съобщи нещо, от което няма да ми стане особено приятно. — Както личи, в Службата, а също във ФБР и във френската полиция, имат малък проблем. Очевидно са разчитали да се възползват от задържането на Шандон, за да издадат заповед за обиск в парижкия дом на родителите му и да открият доказателства, чрез които да изобличат престъпния клан. Ние обаче не можем да докажем, че Жан-Батист изобщо е ходил наскоро в къщата на родителите си. Нямаме дори с какво да докажем самоличността му. Шандон няма шофьорска книжка. Няма паспорт или кръщелно свидетелство. По нищо не личи, че това страшилище изобщо съществува. Разполагаме само с неговата ДНК, която е близка до тази на мъжа, открит от вас на пристанището — оттам съдим, че те вероятно са кръвни роднини, може би братя. Но ако искам съдебните заседатели да ме подкрепят, трябва да разполагам с нещо, което да е неоспоримо.

— А е изключено родителите да дойдат и да си потърсят Loup-
garou — казва на ужасен френски Марино. — Вероятно тъкмо заради
това и не разполагаме с нищо, нали? Могъщите Шандон не искат
светът да научава, че имат космат като дявола син, който за капак е и
сериен убиец.

— Я чакайте — прекъсвам ги аз. — А той не е ли представил при
задържането си документ за самоличност? Откъде знаем името Жан-
Батист Шандон, нали от самия него?

— Да, от него — потвърждава Марино и разтърква лице. —
Хайде, стига сме увъртали! Покажете ѝ видеозаписа — подвиква най-
неочаквано той на Бъргър. Нямам представа за какъв видеозапис
говори, а прокурорката не е особено доволна, загдето той го е
споменал. — Докторката има право да знае — отсъжда Марино.

— Онова, с което разполагаме, внася нов обрат в разследването
на заподозрения, с чиято ДНК разполагаме, но чиято самоличност така
и не е установена — заобикаля тя темата, която Марино се е опитал да
наложи.

„Какъв видеозапис? — върти ми се в главата и ме наляга все по-
силна параноя. — Какъв видеозапис?“

— Носите ли го? — пита Марино, който се е вторачил с
неприкрита враждебност в Бъргър: двамата се гледат на кръв през
масата и пред мен сякаш се разкрива каменна картина на гнева.

Марино става все по-мрачен. Грабва възмутен куфарчето на
прокурорката и го приплъзва към себе си, все едно се кани да си
присвои вещите в него. Бъргър слага ръка върху куфарчето и спира с
поглед Марино.

— Капитане! — предупреждава го с тон, който не вещае нищо
добро.

От гняв Марино е станал морав. Той дръпва ръка. Бъргър отваря
куфарчето и насочва цялото си внимание към мен.

— Имах намерение да ви покажа записа — мери тя всяка своя
дума. — Но не точно сега. Всъщност защо да не го изгледаме и сега?
— Владее се напълно, аз обаче долавям, че е вбесена, когато изтръсква
от кафявия плик видеокасетата. Става от стола и я пъха във видеото. —
Някой знае ли как се пуска?

11.

Включвам телевизора и връчвам на Бъргър дистанционното устройство.

— Доктор Скарпета — казва тя, без изобщо да обръща внимание на Марино, — преди да се заемем с това, нека ви обясня как работи окръжната прокуратура в Манхатън. Както вече споменах, при нас е доста по-различно, отколкото тук, във Вирджиния. Надявах се да ви изложя всичко това, преди да видите записа. Запозната ли сте със системата, която прилагаме при разследването на убийства?

— Не — отговарям аз и усещам как нервите ми се изопват до скъсване.

— При нас денонощно дежури заместник-окръжен прокурор, в случай че стане убийство или полицаите открият заподозрян. Както вече ви споменах, в Манхатън те не могат да го задържат без разрешение от окръжната прокуратура. Така сме сигурни, че всичко, например заповедите за обиск, се издават по установения ред. Прокурорът обикновено ходи да прави оглед на местопрестъплението, а ако бъде задържан някой заподозрян и той пожелае да бъде разпитан, веднага се възползваме от възможността. Вие, капитан Марино — казва Бъргър и насочва хладното си внимание към него, — сте започнали в нюйоркската полиция, но това вероятно е станало, преди да въведем този ред.

— За пръв път чувам за него — изпелтечва той с лице, все още опасно червено.

— А чували ли сте за вертикалното разследване?

— Звучи ми като вертикално съешаване — подмята Марино.

Бъргър се прави, че не го е чула.

— Идеята е на Моргентау — обяснява тя на мен.

Вече близо четвърт век Робърт Моргентау е окръжен прокурор на Манхатън. Превърнал се е в легенда. Личи си, че на Бъргър ѝ е приятно да работи с него. Гложди ме някакво чувство. Дали не е завист? Не, може би тъга. Уморена съм. И се усещам все по-

безпомощна. Нямам си никого, освен Марино, който е всякакъв, но не и просветен новатор. Марино не е легенда и точно сега не ми харесва да работя с него, дори не ми харесва да го виждам.

— Прокурорът поема случая още от самото начало — захваща Бъргър да обяснява какво е това вертикално следствие. — Така не ни се налага да работим допълнително с трима-четирима души, разпитвали свидетелите или жертвите. Ако случаят е възложен например на мен, работя по него буквално още от огледа на местопрестъплението чак до края, до съдебната зала. Чистота, срещу която не могат да се изтъкнат никакви доводи. Ако ми провърви, разпитвам заподозрения още преди той да е наел адвокат, понеже, както сами знаете, никой адвокат няма да допусне клиентът му да разговаря с мен. — Бъргър натиска копчето върху дистанционното устройство и включва видеото. — За късмет хванах Шандон още преди да се е появил адвокатът му. Разпитах го неколkokратно в болницата, при това първия път в нечовешко време — в три след полунощ.

Ако кажа, че съм стъписана, ще омаловажа реакцията си на всичко, което прокурорката току-що е разкрила. Направо не си представям, че Жан-Батист е склонил да разговаря с когото и да било.

— Както виждам, сте малко изненадана.

Думите на Бъргър очевидно са риторични, тя, изглежда, се кани да ми съобщи още нещо.

— Би могло да се каже — отговарям аз.

— Вероятно не ви е хрумвало, че вашият нападател може да ходи, да говори, да дъвче дъвка, да пие пепси-кола? Вероятно смятате, че е не човек, а върколак? — налучква Бъргър.

Всъщност изобщо не го видях, докато ми говореше тъй убедително иззад вратата: „Полиция. Всичко наред ли е?“. След това вече беше чудовище. Точно така, чудовище. Чудовище, погнало ме с черен метален инструмент, сякаш взет от помещение за изтезания в лондонската Тауър^[1]. После започна да пици и да ръмжи като звяр, ужасен и неземеен, на какъвто прилича.

Бъргър се усмихва някак уморено.

— Сега, доктор Скарпета, ви предстои да видите нашето предизвикателство. Шандон не е безумец. Не е някакво свръхестествено същество. Не искаме, само защото страда от тежко

заболяване, съдебните заседатели да подхождат към него с различен аршин. Искам обаче да го видят и такъв, какъвто е сега, преди да се окъпе, подстриже и облече в костюм с жилетка. Нека заседателите доловят ужаса, изживян от неговите жертви, нали така? — поглежда ме тя в очите. — По този начин ще разберат и че никоя жена, която е с всичкия си, не би го поканила в дома си.

— Защо? Нима твърди, че е бил поканен? — възкликвам аз с пресъхнала уста.

— Твърди какво ли не — отвърща Бъргър.

— Едва ли някога си слушала по-големи дивотии — включва се отвратен и Марино. — Но аз си знаех още от самото начало, че ще чуя това. Отивам при него в стаята посред нощ. Казвам му, че госпожа Бъргър иска да си поговорят, а оня ме пита, моля ти се, как изглеждала. Не обелвам и дума, придавам си важности. После му разправям: „Виж какво, Джон. Ако тя е наблизо, на доста мъже им е трудно да се съсредоточат“.

„Така значи, Джон — мисля си вцепенена. — Марино го нарича Джон.“

— Проба, проба, едно, две, три, четири, пет, едно, две, три, четири, пет — чува се откъм приемника глас и екранът се изпълва с бетонна стена.

Камерата започва да се фокусира върху гола маса и стол. Някъде в дъното звъни телефон.

— Оня непрокопсаник ме пита дали имала хубаво тяло, ще прощавате, госпожо Бъргър, че пак отварям дума за това — подмята ехидно Марино, все така вбесен на прокурорката по причини, които и досега не проумявам. — Само повтарям какво ми каза онзи лайнар. Та му разправям: „Виж какво, мой човек, не ми е работа да одумвам жената, но ако тя е наблизо, мъжете губят ума и дума“.

Знам прекрасно, че Марино изобщо не го е казвал. Да ви призная, съмнявам се Шандон да го е питал как изглежда Бъргър. По-вероятно Марино сам е пуснал въдицата, че прокурорката е много секси, дано Шандон се прилъже и се разприказва пред нея, сецям се и за грубостите, които Марино изръси по адрес на Бъргър снощи, докато ни изпращаше до колата на Луси. Плисват ме възмущение и гняв. До гуша ми е дошло от мъжкарските подмятания на Марино. Писнало ми е да ми се прави на голямата работа и да се държи просташки.

— Какви ги дрънкаш! — изтърсвам аз така, сякаш го поливам със студен душ. — Толкова ли не можем да проведем и един-единствен разговор, без да споменеш женското тяло и неговите атрибути? Как мислиш, Марино, възможно ли е да си гледаш разследването, без да мислиш колко големи са гърдите на една или друга жена?

— Проба, проба, едно, две, три, четири, пет — чува се отново от записа гласът на човека с видеокамерата.

Телефонът престава да звъни. Долавят се стъпки. Шепот.

— Ще седнете на ей онзи стол при масата.

Разпознавам гласа на Марино върху записа, в дъното някой чука на вратата.

— Важното е, че Шандон проговори. — Бъргър ме гледа, отново ме опипва с очи, открива слабостите ми, местата, където ме боли. — Разприказва се пред мен.

— Ако приказките му изобщо имат някакво значение — съска Марино и се вторачва гневно в телевизионния екран.

Ето каква била работата! Марино може и да е помогнал да убедят Шандон да разговаря с Бъргър, но всъщност е искал убиецът да се разприказва именно пред него.

Камерата спира да мърда и виждам само онова, което обективът е хванал. Пред мен изникват увисналият търбух на Марино, който придърпва дървен стол, а някакъв мъж в тъмносин костюм и наситеночервена вратовръзка му помага да отведе Жан-Батист Шандон и да го сложи да седне. Шандон е по болнична пижама с къси ръкави, от ръцете му висят дълги белезникави косми, усукани на вълнисти меки масури с цвят на светъл мед. Косми се подават и под шпиц деколтето на горнището, вият се на гнусни фъндъци и по врата му. Уродът сяда и в кадър влиза главата му, бинтована от средата на челото до върха на носа. Около превръзката лицето му е обръснато и е млечнобяло, сякаш не е виждало слънце.

— Ще ми дадете ли една пепси-кола? — пита той.

Не са му сложили дори белезници.

— Да я отворим ли? — казва Марино.

Отговор няма. Покрай камерата минава Бъргър и аз забелязвам, че е облечена в шоколадовокафяв костюм с подплънки на раменете. Сяда срещу Шандон. Сега вече виждам само тила и раменете ѝ.

— Искаш ли още кола, Джон? — пита Марино мъжа, посегнал да ме убие.

— След малко. Може ли да запаля цигара? — казва Шандон.

Гласът му е тих, говори със силен френски акцент. Той е възпитан и спокоен. Вторачила съм се в телевизионния екран, мислите ми се реят. Отново съм притеснена, подвластна съм на посттравматичния стрес, нервите ми подскочат като вода, цопнала в нагорещена мазнина, пак ме цепи глава. Върху екрана се появява ръката в тъмносин ръкав и отдолу бяла риза, за да остави пред Шандон пепси-колата и пакет цигари „Кемъл“, и аз разпознавам високата синьо-бяла мукавена чаша, каквито има по болничните кафенета. Изскърцва стол, издърпан назад, и ръката в синия ръкав пали цигарата на французина.

— Господин Шандон — подхваща спокойно и делово Бъргър, сякаш всеки божи ден разговаря с уроди — серийни убийци. — Като начало ще ви се представя. Казвам се Джейми Бъргър, прокурор в прокуратурата на съдебен окръг Ню Йорк. В Манхатън.

Шандон вдига длан и докосва лекичко превръзката. От горната страна пръстите му са покрити с косми, белезникави, почти безцветни като на албинос. Дълги са към сантиметър, сякаш съвсем доскоро той е бръснал ръцете си. В съзнанието ми като светкавица изниква споменът как същите тези ръце са се опитвали да ме хванат. Ноктите са дълги и мръсни, за пръв път забелязвам очертанията на яките мускули, но не изпъкнали като на мъжете, пристрастени към вдигането на тежести, а усукани като върви и изопнати — физическо обиталище на човек, който подобно на див звяр използва тялото си, за да се храни, да се бие и да бяга, да оцелява. Шандон е толкова силен, че разсейва напълно предположението ни как е живял безцелно, почти без да се движи, и се е укривал в семейния *hotel particulier*, както наричат красивите богаташки къщи на остров Сен Луи.

— Вече познавате капитан Марино — продължава Бъргър. — Присъстват още офицер Ескудеро от моята служба, който ни снима. И специален агент Джей Тали от Службата за алкохолни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие.

Усещам погледа на прокурорката върху себе си. Избягвам да срещам очите ѝ. Въздържам се да я прекъсна и да попитам: „Защо? Защо и Джей е бил там?“. Хрумва ми, че тя е точно жена, каквато би го

привлякла, при това силно. Вадя от джоба на самото си хартиена кърпичка и попивам студената пот, избила по челото ми.

— Знаете, че ви снимаме с видеокамера, нали? И нямате нищо против — чува се гласът на Бъргър от записа.

— Не, нямам.

Шандон си дръпва от цигарата и маха късчето тютюн, лепнало се навръх езика му.

— Ще ви задам, господине, няколко въпроса, свързани със смъртта на Сюзан Плес, убита на пети декември 1997 година.

Шандон не реагира. Пресяга се да вземе пепси-колата и намира с розовите си криви устни сламката, а Бъргър му казва адреса на жертвата в Горен Ийст Сайд в Ню Йорк. Обяснява му, че преди да продължат нататък, иска да му каже правата, макар че сигурно вече са му ги повтаряли един господ знае колко пъти. Шандон слуша. Може би само така ми се струва, но се забавлява. По нищо не личи да го боли иди да е притеснен и уплашен. Спокоен и вежлив е, отпуснал е ужасните си ръце върху масата, само от време на време пипа превръзката, сякаш за да ни напомни какво сме... какво съм му причинила.

— Всичко, което кажете, може да бъде използвано срещу вас в съда — продължава Бъргър. — Разбирате ли? Ще е по-добре, ако кажете „да“ или „не“, вместо да кимате.

— Разбирам — откликва начаса той.

— Имате правото да се посъветвате преди разпита с адвокат или да го повикате да присъства и той. Разбирате ли?

— Да.

— Ако нямате адвокат или ако не разполагате със средства да наемете, ще ви бъде осигурен служебен защитник. Разбирате ли?

На това място Шандон отново се пресяга да отпие от пепси-колата. Бъргър продължава все в тоя дух и неуморно се презастрахова, така че и Шандон, и целият свят да знаят, че разпитът е законен и проведен според изискванията, че Шандон е уведомен за всичко и разговаря с нея по своя воля, без каквато и да е принуда.

— След като научихте правата си — завършва тя мощното си, самоуверено предисловие, — ще ни кажете ли истината за случилото се?

— Винаги говоря само истината — отвръща благо-благо Шандон.

— Чухте правата си пред офицер Ескудеро, пред капитан Марино и специален агент Тали, потвърждавате ли, че сте наясно с тях?

— Да, потвърждавам.

— Защо не ми кажете със свои думи какво се е случило със Сюзан Плес? — подканя Бъргър.

— Тя беше много мила. — Ето какво за мое изумление гласи отговорът на Шандон. — И досега ми призлява при мисълта за онова, което я е сполетяло.

— Да де, не се и съмнявам — шушука ехидно Марино в моята заседателна зала.

Бъргър моментално натиска копчето и спира видеозаписа.

— Без подмятания, капитане — скастрия го тя. — Много ви моля.

Марино е толкова намусен, че от него сякаш струи отровна пара. Бъргър насочва дистанционното устройство и пита на записа Шандон как се е запознал със Сюзан Плес. Той обяснява, че я е срещнал в ресторант „Луми“ на Седемдесета улица, между Трета улица и Лексингтън.

— Какво правехте там? Работехте или просто бяхте отишли да вечеряте? — притиска го прокурорката.

— Отидох да вечерям, сам. Жената влезе в заведението, също сама. Бях поръчал бутилка пивко италианско вино. „Масолино Бароло“, реколта 1993 година. Жената беше много красива.

„Бароло“ ми е любимото италианско вино. Бутилката, за която говори Шандон, е скъпичка. Той продължава с разказа си. Бил си поръчал ордъовър: „Crostini di polenta con funghi trifolati e olio tartufato“, казва Шандон на съвършен италиански, когато забелязал, че в ресторанта влиза изумително хубава чернокожа жена. Оберкелнерът я посрещнал така, сякаш е постоянна посетителка, и я завел на маса в ъгъла.

— Беше добре облечена — пояснява Шандон. — Очевидно не беше проститутка.

Пратил оберкелнера да я покани на неговата маса, станало много лесно.

— В какъв смисъл много лесно? — интересува се Бъргър.

Шандон само свива лекичко рамене и пак посяга към пепси-колата. Смуче дълго през сламката.

— Може ли още една?

Вдига чашата и ръката в тъмносиния ръкав — ръката на Джей Тали — я поема от него. Шандон търси опипом пакета цигари, косматата му длан шари по масата.

— Какво имате предвид, когато казвате, че със Сюзан е станало много лесно? — повтаря Бъргър.

— Не се наложи да я убеждават дълго, за да дойде на моята маса. Поприказвахме си чудесно.

Не разпознавам гласа му.

— За какво говорихте? — интересува се Бъргър.

Шандон отново докосва превръзката, а аз си представям как това страшилище с дълги косми по тялото седи в обществено заведение, вечеря изискани гозби, пие скъпо-прескъпо отлежало вино и си избира жени, които да покани на своята маса. Изведнъж ни в клин, ни в ръкав ми хрумва: Шандон вероятно е подозирал, че прокурорката ще ми покаже записа. Дали не говори за италианската кухня и вино именно заради мен? Колкото да се заяде? Какво знае за мен? Нищо, отговарям си сама. Няма причини да знае нещо за мен. В момента обяснява на Бъргър, че по време на вечерята те двамата със Сюзан Плес били бистрили политиката и били говорили за музика. Когато прокурорката го пита дали знае какво е работела Плес, той отвърща как тя му била обяснила, че е метеороложка към един телевизионен канал.

— Викам й: „Значи сте известна“, а тя се смее — допълва Шандон.

— Виждали ли сте я по телевизията? — любопитства Бъргър.

— Рядко гледам телевизия. — Той издихва бавно дима. — Сега, разбира се, не гледам нищо. Не виждам.

— Отговорете ми на въпроса, господине. Не съм ви питала дали често гледате телевизия, а дали сте виждали по телевизията Сюзан Плес.

Мъча се да разпозная гласа му, а страхът ме е вледенил и ръцете ми треперят. Гласът му ми е напълно непознат. Изобщо не прилича на гласа, който чух иззад вратата: „Полиция. Обадиха ни се, госпожо, че около къщата ви се навърта подозрително лице“.

— Не помня да съм я виждал по телевизията — отговаря Шандон.

— После какво се случи? — пита Бъргър.

— Хапнахме. Пихме вино и аз я поканих да се почерпим някъде шампанско.

— Някъде ли? Вие къде бяхте отседнали?

— В хотел „Барбисън“, но под друго име. Тъкмо бях пристигнал от Париж, бях в Ню Йорк от няколко дни.

— С какво име се регистрирахте?

— Не помня.

— Как платихте?

— В брой.

— А защо дойдохте в Ню Йорк?

— Бях уплашен.

Марино мърда на стола в заседателната ми зала и сумти отворен. Пак започва с подмятанията:

— Дръжте се да не паднете, дами и господа. Сега следва най-интересното.

— Уплашен ли? — долита от записа гласът на Бъргър. — От какво?

— От хората, които ме преследват. Ваши федерални агенти. От тях. — Шандон пак се пипа по превръзката, този път с една ръка, а с другата държи цигарата. Около главата му се кълбят валма пушек. — Защото те ме използват, за да се докопат до моето семейство. Заради разните безпочвени слухове за родителите ми...

— Я чакайте! Чакайте малко — прекъсва го Бъргър.

Виждам с крайчеца на окоото как Марино клати ядосано глава. Обляга се на стола и кръстосва ръце върху увисналото си шкембе.

— Изпросихте си го — мърмори той и аз мога само да предполагам, че според него Бъргър изобщо не е трябвало да разпитва Шандон.

Това е било грешка. Записът ще навреди повече, отколкото ще помогне.

— Много ви моля, капитане — казва делово истинската Бъргър на Марино в заседателната зала, а на записа пита Шандон: — Кой, господине, ви използва?

— ФБР, Интерпол. Може би ЦРУ. Не знам точно.

— Да бе, как ли не — фучи жлъчно Марино от масата. — Не споменава Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, понеже никой не я е и чувал. Няма я дори по речниците на съкращенията.

Омразата му към Тали, добавена към онова, което се случва с Луси, се е разпростряла върху цялата Служба. Този път прокурорката не го скастрия. Просто не му обръща внимание. На видеозаписа пак се нахвърля на Шандон с деловата си, сдържана природа:

— Разберете, господине, колко важно е за нас да кажете още сега истината. Съзнавате ли колко важно е да бъдете напълно откровен с мен?

— Та аз ви казвам истината — натъртва той тихо и тъжно. — Знам, звучи невероятно. Звучи невероятно, но ме преследват заради влиятелното ми семейство. Всички във Франция го познават. Живее от столетия на остров Сен Луи и се мълви, че било свързано с организираната престъпност, например с мафията, но това изобщо не е вярно. Оттам идва цялото объркване. Никога не съм живял с майка си и баща си.

— И все пак сте от това влиятелно семейство. Син сте на господин Шандон, нали?

— Да.

— Имате ли братя и сестри?

— Имах брат. Тома.

— Защо в минало време?

— Защото е мъртъв. Знаете го. Затова съм тук.

— По-нататък бих искала да се върнем към брат ви. Но сега ми разкажете за родителите си в Париж. Нима твърдите, че не живеете и никога не сте живели с майка си и баща си?

— Никога.

— И защо? Защо никога не сте живели с тях?

— Защото още от самото начало не ме искаха. Когато съм бил съвсем малък, са платили на бездетно семейство да се грижи за мен, така че никой да не научава.

— Да не научава какво?

— Че съм син на господин Тиери Шандон.

— Защо баща ви не е искал да се разчува, че сте негов син?

— Гледате ме и ми задавате такъв въпрос? — стиска той вбесен устни.

— Да, задавам ви го. Защо баща ви не е искал да се разчува, че сте негов син?

— Добре де. Да приемем, че не забелязвате вида ми. Много мило от ваша страна — подмята той ехидно. — Страдам от тежко заболяване. Срам! Майка ми и баща ми се срамуват от мен.

— Къде живее това семейство? Хората, грижили се за вас.

— На Ке дьо л'Орлож, съвсем близо до „Консиержри“.

— До затвора ли? Където по време на Френската революция са хвърлили Мария-Антоанета?

— „Консиержри“ е много известен, разбира се. Туристическа забележителност. Хората си умират да разглеждат затвори, помещения за изтезания, екзекуции. Особено американците. Умът ми не го побира. А вие ще ме убиеете. Съединените щати ще ме убият, без да му мислят много-много. Вие убивате всекиго. Това си влиза в големия план, в конспирацията.

— Къде точно на Ке дьо л'Орлож? Мислех, че на улицата се намират само Съдебната палата и „Консиержри“ — казва Бъргър — изрича френските думи така, сякаш владее свободно езика. — Всъщност да, има и жилищни сгради, много скъпи. Там ли са живели приемните ви родители?

— Съвсем наблизко.

— Как се казват?

— Оливие и Кристин Шабо. За нещастие и двамата вече са покойници — от доста години.

— Какво са работили?

— Той беше *boucher*, а тя — *coiffeuse*.

— Касапин и фризьорка ли?

От тона на прокурорката се подразбира, че тя не му вярва и знае прекрасно как той се подиграва и на нея, и на всички останали. Жан-Батист Шандон е касапин. Целият е в дълги косми.

— Точно така, касапин и фризьорка — потвърждава той.

— Виждали ли сте се изобщо с родителите си, със семейство Шандон де, докато сте живели при онези хора недалеч от затвора?

— От време на време се вясвах в къщата. Винаги по мръкнало, за да не ме виждат хората.

— За да не ви виждат хората ли? Защо не сте искали да ви виждат?

— Вече ви обясних. — Шандон тръска невиждащо пепелта от цигарата. — Майка ми и баща ми не искаха да се разчува, че съм техен син. Щяха да плъзнат разни слухове. Баща ми е много известен. Не го виня. Затова ходех късно, след като се стъмни и улиците на остров Сен Луи се обезлюдят, понякога им исках пари или друго.

— А те пускаха ли ви в къщата?

Бъргър се чуди как да направи така, та той да си признае, че е ходел в дома на родителите си и властите да имат повод да издадат заповед за обиск. Вече виждам, че именно Шандон владее положението. Наясно е защо прокурорката върти, суче, но иска да го накара да си признае, че е посещавал невероятната богаташка къща на Шандонови на остров Сен Луи, която наскоро, докато бях в Париж, видях с очите си. Поне докато съм жива, няма да получим заповед за обиск.

— Да. Но за малко, не съм влизал по стайте — обяснява той на Бъргър и продължава да си пуши цигарата. — Има доста стаи в дома на родителите ми, в които не съм и стъпвал. Пускаха ме само в кухнята, в... чакайте да си спомня, точно така, в кухнята, в помещенията за прислугата и в антрето. Почти през целия си живот съм се грижел сам за себе си.

— Кога за последен път, господине, сте били у родителите си?

— О, не беше скоро. Най-малко преди две години. Наистина не помня.

— Не помните ли? Ако не знаете, кажете. Не ви карам да правите догадки.

— Не знам. Но не беше скоро, сигурен съм.

Бъргър насочва дистанционното устройство и картината застива.

— Виждате, разбира се, каква игра играе — казва ми тя. — Първо, дава ни информация, която няма как да проверим. Посочва хора, които вече са мъртви. Платил е в брой в хотела, където е отседнал под друго име, не помнел какво. Ето че няма за какво да се заловим, за да издадем заповед за обиск в дома на родителите му, понеже, видите ли, той не бил живял там и почти не бил стъпвал в къщата. Най-малкото напоследък. Нямаме причини, за които да се хванем.

— Дрън-дрън, немали сме причини! — подвиква Марино. — Толкова ли е сложно да намерим свидетели, които да потвърдят, че са го виждали да влиза и да излиза от къщата на родителите си!

[1] Кула в Лондон, където навремето се е помещавала тъмница.
— Б.пр. ↑

12.

Бъргър пуска отново видеозаписа. Пита Шандон:

— Работите ли? Работили ли сте някога?

— От дъжд на вятър — отвърща той благо. — Каквото намеря.

— Въпреки това можете да си позволите да отседате в хубав хотел и да се храните в скъп нийоркски ресторант? Да купувате отлежало италианско вино? Откъде имате пари за тези неща, господине?

На това място Шандон се двоуми. Прозява се, при което се разкриват гротескните му зъби. Ситни и заострени, отдалечени и сивкави.

— Прощавайте. Много съм уморен. Не ми останаха сили.

Отново се пипа по бинтовете.

Бъргър му напомня, че той говори по своя воля. Никой не го насилва. Предлага му да спрат, Шандон обаче казва, че щял да продължи още малко, може би още няколко минутки.

— Ако не намеря работа, живея на улицата — обяснява й той. — Случва се и да прося, но обикновено работя каквото падне. Мия чинии, мета. Веднъж дори управлявах моторетка.

— Моторетка ли?

— Зелени мотоциклети, с каквито в Париж чистят тротоарите, сецате се, нали, имат приспособление, което да прибира кучешките изпражнения.

— Имате ли шофьорска книжка?

— Нямам.

— Как тогава сте управлявали моторетката?

— Тя е под сто дващсет и пет кубика, за нея не се иска книжка, развива някакви си дващсетина километра в час.

Отново празни приказки. Отново той ни взима на подбив.

Марино се намества на стола в заседателната ми зала.

— Тоя лайнар има отговор на всичко, нали?

— А от другаде взимате ли пари? — пита Бъргър Шандон.

— Понякога от жени.

— Как така ги взимате от жени?

— Те ми ги дават. Признавам си, жените са ми слабост. Падам си по жените — обичам да ги гледам, да усещам миризмата и вкуса им.

Казва го, при това много нежно, човек, който забива зъби в жените, обезобразява ги и ги убива. Прави се на вода ненапита. Започнал е да кърши пръсти върху масата, сякаш са схванати, огъва ги един по един. Виждам как косъмчетата по кожата му блещукат.

— Обичате вкуса им ли? — става по-нападателна прокурорката.
— Заради това ли ги хапете?

— Аз не ги хапя.

— Не сте хапали Сюзан Плес?

— Не, не съм.

— Тя господине, беше покрита със следи от ухапване.

— Не съм го направил аз. Те са го направили. Следят ме и убиват. Убиват ми любовниците.

— Те ли?

— Вече ви обясних. Федерални агенти. ФБР, Интерпол. За да се докопат до родителите ми.

— Щом вашите родители са ви укривали тъй старателно от света, как тези хора — ФБР, Интерпол, който и да е там — са разбрали, че сте син на Шандон?

— Сигурно навремето са ме виждали да излизам от къщата, следили са ме. Или може би някой им е казал.

— Значи твърдите, че не сте ходили у родителите си най-малко от две години? — опитва отново Бъргър.

— Най-малко.

— Откога според вас ви следят?

— От доста време. Някъде от пет години. Не съм сигурен. Много хитри са.

— И как бихте могли да помогнете на тези хора да... както се изразихте, да се докопат до родителите ви? — пита го Бъргър.

— Ако ме изкарат някакъв ужасен убиец и ме натопят, тогава полицията ще има основание да проникне в дома на майка ми и на баща ми. Няма да намерят нищо. Родителите ми са невинни. Всичко това е политика. Баща ми е много влиятелен. Друго не знам. Мога само да ви кажа какво ми се случва, какво става в живота ми — това е

заговор: прилъгаха ме да дойда в Щатите, за да ме задържат и после да ме убият. Защото вие, американците, избивате невинни хора. Всички го знаем.

Шандон изглежда изтощен, сякаш се е уморил да повтаря обвиненията си.

— Откъде знаете английски, господине? — пита след това Бъргър.

— Самоук съм. Когато бях по-млад, баща ми ми даваше книги, ако се отбиех у нашите. Изчел съм сума ти книги.

— На английски ли?

— Да, на английски. Искях да го науча добре. Баща ми знае доста езици, понеже има транспортна фирма и работи с много чужди държави.

— Включително с нашата ли? Със Съединените щати?

— Да.

Ръката на Тали отново се появява в кадър, за да сложи на масата поредната пепси-кола. Шандон пъха жадно сламката между устните си и смуче шумно.

— Какви книги сте чели? — продължава прокурорката.

— Много исторически трудове, а също други книги, за да се образовам. Никога не съм ходил на училище.

— Къде са сега тези книги?

— О, не знам. Изчезнаха. Защото понякога нямам покрив над главата и обикалям много. Вечно се озъртам, понеже ме следят.

— Знаете ли други езици, освен френски и английски? — интересува се Бъргър.

— Италиански. Познайвам и немски.

Той хълца тихо.

— И тях ли сте научили сам?

— В Париж намирам вестници на най-различни езици и така съм ги научил. Случвало ми се е и да спя на вестници. Когато нямам къде да отида.

— Тоя ще вземе да ме разплаче — не се сдържа Марино, а прокурорката казва върху записана на Шандон:

— Нека се върнем на Сюзан, убита на пети декември преди две години в Ню Йорк. Разкажете ми за онази вечер, вечерта, когато сте се запознали с нея в „Луми“. Какво точно се случи?

Шандон въздиша, сякаш изнемогва. Често се пипа по бинтовете и ми прави впечатление, че ръцете му треперят.

— Трябва да хапна нещо — казва той. — Чувствам се омаломощен, прилява ми.

Бъргър насочва дистанционното устройство, картината застива и се размива.

— Прекъснахме за около час — обяснява ми тя. — За да хапне и да почине.

— Да де, тоя мухльо познава на пръсти системата — съобщава ми Марино, сякаш не го знам и без него. — И това за семейството, дето го било отгледало, са бабини деветини. Негодникът му с негодник се чуди как да предпази мафиотското си семейство.

Бъргър ме пита:

— Ходите ли в ресторант „Луми“?

— Не бих казала, че всеки ден съм там — отвръщам аз.

— Значи ще ви бъде интересно да ви кажа, че преди две години, когато се заехме с разследването на убийството на Сюзан Плес, се оказа, че предната вечер тя наистина е била в ресторант „Луми“, понеже келнерът, който я е обслужвал, се обади в полицията броени минути, след като научил за случилото се. Съдебният лекар дори откри храната в стомаха ѝ, което потвърди, че няколко часа преди смъртта си тя наистина е вечеряла.

— Сама ли е била в ресторанта? — любопитствам аз.

— Отишла е сама, после е седнала при мъж, който също е бил сам, с тази малка подробност, че не е бил урод — тъкмо обратното. Описаха го като висок, широкоплещест, добре облечен, красив. Като човек, който разполага с пари, поне такава впечатление е оставил.

— Знаете ли какво е поръчал? — питам аз.

Бъргър прокарва пръсти през косата си. За пръв път я виждам неуверена. Всъщност ми хрумва думата „притеснена“.

— Платил е в брой, но сервитьорът помни поръчката, която са направили мъжът и Сюзан Плес. Той си е взел царевична каша с гъби и бутилка „Бароло“, точно както каза на записа и Шандон. Сюзан е поръчала ордьовър — печени на скара зеленчуци със зехтин, после агнешко и това между другото съответства на храната, намерена в стомаха ѝ.

— Майко мила! — възкликва Марино. Явно и той го чува за пръв път. — Как е възможно? Шандон сигурно е наел цял взвод холивудски гримьори, та да превърнат тоя космат звяр в представителен мъж, по който жените си падат.

— Освен ако не е бил той — вметвам аз. — Да не е бил брат му Тома? А Жан-Батист да го е следил?

Сепвам се изненадана: назовала съм по име чудовището.

— Съвсем логично човек би си помислил най-напред това — съгласява се Бъргър. — Но в сценария има и други странни неща. Портиерът в жилищния блок на Сюзан си спомня, че тя се е прибрала с мъж, отговарящ на описанието, дадено от сервитьора в „Луми“. Влезли са някъде към девет предната вечер. Портиерът е бил дежурен до седем на другата сутрин и е бил във фоайето и към три и половина след полунощ, когато мъжът си е тръгнал и когато Сюзан обикновено отивала на работа. Трябвало е да се яви в телевизионния канал към четири — четири и половина, защото предаването е започвало в пет. Трупът ѝ е бил открит към седем сутринта, според съдебния лекар Сюзан е била мъртва от няколко часа. Главен заподозрян винаги е бил непознатият, с когото тя се е срещнала в ресторанта. Всъщност не виждам кой друг, освен този тип би могъл да я убие. Убива я. Обезобразява трупа. Към три и половина си тръгва и оттогава — ни вест, ни кост от него. Ако не я е убил той, защо не се е обадил в полицията, щом е разбрал за случилото се? Бог ми е свидетел, целият град говореше само за това.

Смутена, се сещам, че навремето и аз съм чувала за убийството. Внезапно си спомням подробности от огромната сензация, гръмнала преди две години. Вцепенена, осъзнавам, че когато преди две години съм научила за Сюзан Плес, и през ум не ми е минавало, че в крайна сметка и аз ще бъда забъркана в случая, особено пък по този начин.

— Освен ако е от друг град и дори държава — изказва предположенията си Марино.

Бъргър свива озадачена рамене и вдига ръце. Аз се опитвам да осмисля онова, което ми е съобщила, и не получавам отговор, който да е поне малко смислен.

— Ако е вечеряла между седем и девет, още в единайсет същата вечер храната вече е била смляна — изтъквам аз. — В случай че съдебният лекар е определил правилно времето, когато е настъпила

смъртта, да речем, между един и два след полунощ, стомахът ѝ би трябвало да е бил празен много преди това.

— Обяснява го стресът. Жената е била уплашена и храносмилането ѝ може би се е забавило — възразява Бъргър.

— Това е възможно, ако говорим за непознат, който се е скрил в дрешника и се е нахвърлил на жената, когато тя се е прибрала вкъщи. Сюзан обаче очевидно се е чувствала спокойна с този мъж, щом го е поканила в дома си — споделям аз. — Той също е бил спокоен, щом не се е притеснил, че портиерът ще го види да влиза, а после, няколко часа по-късно, да излиза. Взети ли са проби от влагалището?

— Положителни за семенна течност.

— Този тип — кимам аз към Шандон върху екрана — не си пада по вагинален секс, нямаме и доказателства, че се празни и изхвърля семенна течност — напомням аз на прокурорката. — Нито при убийствата, извършени в Париж, нито при убийствата тук. Жертвите винаги са облечени от кръста надолу. Нямаат и рани там. Той изобщо не се интересува от онова, което е от кръста надолу, ако не броим ходилата. Останах с впечатлението, че и Сюзан Плес е била облечена от кръста надолу.

— Точно така, била е по долнище на пижама. Но във влагалището ѝ е имало семенна течност, от което правим извода, че се е любила по своя воля — поне в началото. Но не и след това, след като е видяла как онзи изверг се гаври с нея — натъртва Бъргър. — ДНК на семенната течност съвпада с ДНК на Шандон. Освен това обаче открихме странните дълги косми, които със сигурност са негови — кима тя към телевизионния приемник. — Изследвали сте ДНК на Тома, нали? И тя не съвпада с ДНК на Жан-Батист, значи семенната течност не е оставена от Тома.

— ДНК на двамата са много сходни, но не и еднакви — съгласявам се аз. — Всъщност не могат да бъдат еднакви, ако двамата не са еднояйчни близнаци, а те със сигурност не са.

— Откъде си толкова сигурна? — свъсва се Марино.

— Ако Тома и Жан-Батист бяха еднояйчни близнаци — обяснявам аз, — и двамата, а не само единият, щяха да страдат от вродена хипертрихоза.

— Вие какво обяснение имате? — обръща се към мен прокурорката. — Във всички случаи наблюдаваме генетични сходства,

но от описанието на убиеца се вижда, че не става въпрос за един и същи човек.

— Ако в случая със Сюзан Плес ДНК съвпада с ДНК на Жан-Батист Шандон, мога да го обясня само с това, че мъжът, напуснал жилището в три и половина, не е човекът, който я е убил — уточнявам аз. — Убил я е Шандон. Но човекът, когото хората са видели със Сюзан, не е Шандон.

— Какво пък, Върколака може понякога и да ги чука — добавя Марино. — Или най-малкото да опитва, а ние да не знаем, понеже не оставя семенна течност.

— И после какво? — пита предизвикателно Бъргър. — Обува им гащите ли? Убива ги и след това ги облича от кръста надолу?

— Ей, не забравяйте, че не говорим за човек, който се държи като всички останали. О, щях да забравя да ви кажа — поглежда ме той. — Една от сестрите е видяла какво носи в пакета. Не е клъцнат. — Така Марино нарича обрязването. — И му е по-малък и от кренвиршче — показва ни той, като раздалечава палец и показалец на около два-три сантиметра. — Нищо чудно, че вечно е вкиснат, копелдакът му с копелдак!

13.

Дистанционното устройство изщраква и аз отново се връщам в бетонното помещение за разпити в затворническото крило на Медицинския център на Вирджиния. Връщам се при Жан-Батист Шандон, който се мъчи да ни втълпи, че е способен да се преобрази от чудовище в красив мъж, стига да му се прииска да отиде да вечеря някъде и да си свали жена. Изключено! Туловището му, покрито като с козина със зачатъчни косми, изпълва телевизионния екран, докато му помагат да седне на стола, а когато главата му влиза в кадър, виждам стъписана, че са му махнали превръзката, че очите му са скрити от тъмни пластмасови очила и кожата наоколо е раздразнено розова. Шандон е с дълги сключени вежди, сякаш някой е отскубнал кичур бозава козина и я лепнал на челото му. Слепоочията му са покрити със същите белезникави косми.

Ние с Бъргър седим в заседателната зала до кабинета ми. Наближава седем и половина, Марино си е тръгнал по две причини. По пейджъра му съобщиха, че може би са установили самоличността на трупа, изхвърлен на улицата в Мосби Корт, а Бъргър го насърчи да не се връща. Обясни, че искала ние двете с нея да останем известно време сами. Мен ако питате, освен всичко друго на прокурорката просто ѝ писна от него — не че я виня. Марино ѝ показва недвусмислено, че не одобрява начина, по който е разпитвала Шандон, и че като начало изобщо не е трябвало да го разпитва. Това отчасти — всъщност изцяло е породено от завист. Няма следовател по белия свят, който да не иска да разпита такъв прословут убиец страшилище. По една случайност обаче звярът предпочете красавицата и сега Марино се пука от яд.

Докато слушам как Бъргър напомня пред камерата на Шандон, че той знае правата си и е съгласен да продължат разговора, изведнъж ме обзема странно чувство — че съм мъничко същество, хванато в мрежа, мрежата на злото, изтъкана от нишки, които сякаш са опасали като паралелите и меридианите цялото земно кълбо. Покушението на Шандон срещу живота ми е само случайна брънка в онова, което той

прави — забавлява се. Ако се досети, че съм гледала на запис разпита, пак ще се забавлява. И толкоз. Хрумва ми, че ако беше успял да ме накълца на малки парченца, вече е щял да насочи вниманието си към друга жертва и аз съм щяла да бъда някакъв си кратък кървав миг, поредният отшумял мокър сън в изпълнения му с омраза пъклен живот.

— Детективът ви предложи нещо за ядене и пиене, нали, господине? — пита го прокурорката.

— Да.

— Какво?

— Хамбургер и пепси-кола.

— А пържени картофи?

— Mais oui^[1], и пържени картофи.

Явно смята всичко това за забавно.

— Значи сте получили всичко, от което се нуждаете, така ли? — пита го тя.

— Да.

— И персоналът в болницата ви е махнал превръзката и ви е дал специални очила. Добре ли се чувствате?

— Малко ме боли.

— Дадоха ли ви лекарство за болката?

— Да.

— Тилонол, нали?

— Вероятно да. Две хапчета.

— И нищо друго? Нищо, което да ви пречи да мислите трезво?

— Не, нищо друго — насочил е той към нея тъмните очила.

— И никой не ви принуждава да разговаряте с мен, никой не ви е давал никакви обещания, нали?

Раменете на Бъргър мърдат, тя разлиства нещо, вероятно бележник.

— Никой не ме е принуждавал.

— Обещавала ли съм ви нещо, господине? Заплашвала ли съм ви, за да ви накарам да проговорите пред мен?

Това продължава сякаш безкрайно, докато прокурорката приключва със списъка си. Иска да се подсигури, да не би адвокатът на Шандон да каже след време, че подзащитният му е бил заплашван, притискан, тормозен, изнудван по някакъв начин. Шандон седи с

изправен гръб и е кръстосал ръце, от които изпод късите ръкави на болничната пижама като мръсна царевична свила висят космати кичури, разстлали се по масата. Анатомията му наистина е бутафорна. Шандон ми прилича на герой от втръсналите на всички комедийки; където разни майтапчии се заравят един друг в пясъка по плажа, рисуват си очи по челата, слагат си слънчевите очила на тила или приклякат така, че колената им да влязат в обувките и те да заприличат на джуджетата — все хора, които сами превръщат себе си в уродливи карикатури, понеже си въобразяват, че е забавно. У Шандон няма нищо забавно. Според мен той дори не е жалък. Гневът ми се размърдва като огромна акула, спотаила се дълбоко в привидния ми стоицизъм.

— Да се върнем към вечерта, когато твърдите, сте се запознали със Сюзан Плес — казва му Бъргър на видеозаписа. — В „Луми“. На ъгъла на Седемдесета улица и Лексингтън, нали?

— Да, да.

— Обясните, че сте вечеряли заедно, а после сте я поканили да пийнете някъде шампанско. Давате ли си сметка, господине, че описанието на мъжа, с когото Сюзан се е запознала и е вечеряла, изобщо не отговаря на външния ви вид?

— Няма откъде да знам.

— Но сигурно съзнавате, че страдате от тежко заболяване, заради което външно се различавате от околните и ми е трудно да си представя, че са ви сбъркали с човек, който изобщо не страда от такава болест. От хипертрихоза. Нали страдате от това?

За миг забелязвам, че Шандон примигва зад тъмните очила. Бъргър го е настъпила по болното място. Мускулите по лицето му са се обтегнали. Той отново започва да кърши пръсти.

— Така ли се нарича вашето заболяване? Или не знаете името? — казва му прокурорката.

— Знам какво е — отвръща вече малко по-напрегнато Шандон.

— И страдате от него, откакто се помните, нали?

Той я гледа втренчено.

— Отговорете, ако обичате, на въпроса, господине.

— Разбира се. Въпросът ви е глупав. Вие какво си мислите? Че това се прихваща като настинката ли?

— Мисълта ми е, че не приличате на околните и затова ми е трудно да си представя, че можете да бъдете сбъркан с мъж, описан

като гладко избръснат и красив, без окосменост по лицето. — Тя млъква. Явно го притиска. Иска да го извади от релси. — Изряден, в скъп костюм. — Поредното тягостно мълчание. — Нали току-що ми казахте, че всъщност сте живели като бездомник? Как е възможно мъжът в „Луми“ да сте били вие, господине?

— Бях облечен в черен костюм и риза, носех вратовръзка.

Омраза. Досуц далечна студена звезда истинската природа на Шандон е започнала да избива изпод плаща на наглата измама. Очаквам всеки момент той да се хвърли през масата, да прекърши гръкляна на Бъргър или да ѝ разбие главата в стената още преди Марино или някой друг да го е спрял. Затаила съм дъх. Напомням си, че прокурорката е жива и здрава и седи до мен на масата в заседателната зала. Че е четвъртък вечер. След четири часа ще станат точно пет дни, откакто Шандон изрита входната ми врата, нахълта в къщата ми и се опита да ме пребие до смърт със секача.

— Имал съм периоди, когато здравословното ми състояние не е било толкова тежко. — Шандон се е поокопитил. Възвърнал си е милите обноски. — От стреса се влошава. А напоследък съм под голям стрес. Заради тях.

— Кои тях?

— Американските агенти, които са ме взели на мушка. След като осъзнах какво се случва, след като разбрах, че искат да ме натопят и да ме изкарат убиец, се превърнах в беглец. Здравословното ми състояние се влоши — колкото повече се влошаваше, толкова повече се виждах принуден да се крия. Невинаги съм изглеждал така. — Шандон се е поизвърнал встрани от камерата и се е вторачил в Бъргър. — Когато се запознах със Сюзан, изобщо не бях такъв. Можех да се бръсна. Понякога си намирах работа, дори изглеждах добре. Имах дрехи, разполагах с пари — брат ми ми помагаше.

Бъргър спира записва и ми казва:

— Възможно ли е това за стреса да е вярно?

— Стресът наистина влияе зле на всичко — отвъръщам аз. — Но този човек не е изглеждал никога добре. Каквото и да разправя.

— Имате предвид Тома — чува се отново гласът на прокурорката от видеозаписа. — Той ли ви е давал пари, дрехи, други неща?

— Да.

— Твърдите, че оная вечер в „Луми“ сте били в черен костюм. Кой ви го даде, Тома ли?

— Да. Обличаше се много изискано. Носехме горе-долу един и същи размер.

— И сте вечеряли със Сюзан. После какво? Какво стана след вечерята? Вие ли платихте сметката?

— То се знае, че аз. Все пак съм кавалер.

— И колко беше тя?

— Двеста дващест и един долара без бакшиша.

Вторачена право в телевизионния екран, Бъргър потвърждава пред мен думите му.

— Сметката е била точно толкова. Мъжът платил в брой и оставил на масата две банкноти от по дващест долара.

Разпитвам надълго и нашироко прокурорката дали е било разгласено за ресторанта, за сметката, за бакшиша.

— Всичко това било ли е съобщено по новините?

— Не. Ако не е бил той, откъде знае колко точно е била сметката? — отвръща Бъргър и в гласа ѝ се прокрадва отчаяние.

Пита на видеозаписа Шандон за бакшиша. Той твърди, че бил оставил четирийсет долара.

— Ако не ме лъже паметта, две дващестачки — казва ѝ.

— А после какво? Тръгнали сте си от ресторанта, така ли?

— Решихме да пийнем в нейното жилище — отвръща Шандон.

[1] Да, разбира се (фр.). — Б.пр. ↑

14.

На това място той се впуска в големи подробности. Твърди, че е излязъл от „Луми“ заедно със Сюзан Плес. Било много студено, но двамата решили да не спират такси, понеже тя живеела само на няколко пресечки от ресторанта. Шандон описва луната и облаците много прочувствено, едва ли не поетично. Небето било изпъстрено с огромни синкавобели ивици, сякаш някой бил драскал по него с тебешир, пълната месечина била отчасти затулена от облаците. А при пълнолуние той винаги се възбуждал сексуално, понеже луната му приличала на корема на бременна, на женско дупе и гърди. Поривистият вятър брулел високите жилищни сгради и по едно време той си свалил шала, за да го даде на Сюзан — да не ѝ е студено. Твърди, че бил облечен в дълго черно кашмирено палто и тук аз се сещам за главната съдебна лекарка на Франция — доктор Рут Щван, разказала ми за срещата си с човек, който според нея бил Шандон.

Преди има-няма половин месец бях при доктор Щван, понеже от Интерпол ме помолиха да обсъдим с нея убийствата в Париж, и докато разговаряхме, тя ми разказа как една вечер на вратата ѝ се появил непознат, който твърдял, че е претърпял катастрофа. Помолил да се обади по телефона, бил облечен в дълго черно палто и се държал много галантно. Но когато бях при доктор Щван, тя ми спомена и друго. Спомни си, че мъжът имал странна, отблъскваща телесна миризма. Вонял на мръсен мокър звяр. И това я притеснило много. Тя веднага усетила, че тук има нещо гнило. Въпреки това сигурно е щяла да го пусне в дома си или по-вероятно той е щял да проникне насилствено вътре, ако не било едно чудотворно стечение на обстоятелствата.

Мъжът на доктор Щван е главен готвач в прочут парижки ресторант — „Куполът“. Оная вечер по една случайност си бил вкъщи, понеже бил болен, и я повикал от стаята да разбере кой е дошъл. Непознатият в черното палто побягнал. На другия ден доктор Щван получила бележка. Била написана с печатни букви върху парче

окървавена амбалажна хартия и била подписана с „Le loup-garou“. Наистина се налага да погледна в лицето очевидното, което и досега отричам. Доктор Щван е правила аутопсията на жертвите на Шандон във Франция и след това той е нарочил и нея. Аз правих аутопсиите на жертвите му в Щатите и не взех никакви мерки, за да се предпазя. И този отказ е подчинен на един голям общ знаменател: склонни сме да смятаме, че лошото се случва само на другите.

— Можете ли да опишете портиера? — пита Бъргър Шандон на видеозаписа.

— Тънки мустачки. Беше в униформа — отвръща той. — Сюзан го нарече „Хуан“.

— Я чакайте — обаждам се аз.

Прокурорката отново спира записа.

— Усетихте ли телесната му миризма? — питам я. — Когато онази нощ призори седяхте заедно с него в помещението — кимам аз към телевизора. — Докато го разпитвахте, доловихте ли...

— И още как! — прекъсва ме тя. — Вонеше на мръсно псе. На нещо средно между мокра козина и неприятна телесна миризма. И аз се чудя как не повърнах. В болницата явно не го бяха окъпали.

Хората се заблуждават, че който постъпи в болница, веднага го къпят. Най-много да му промият раните, ако няма да лежи дълго.

— Когато преди две години сте разследвали убийството на Сюзан, някой в ресторанта спомена ли телесна миризма? Че мъжът, с когото тя е била, е миришел лошо? — интересувам се аз.

— Не — отвръща прокурорката. — Не си представям как Шандон и мъжът от описанието могат да бъдат един и същи човек. Но слушайте нататък. Става още по-странно.

Следващите десет минути гледам как Шандон смуче през сламката от пепси-колата, как пуши цигара от цигара и разказва някакви небивалици как бил със Сюзан в жилището ѝ. Описва с изумителни подробности обстановката вътре, като се почне от килимите върху паркета и се стигне до меката мебел с тапицерия на цветя и лампите в стил „Тифани“. Твърди, че не бил възхитен от вкуса ѝ, че стените били задръстени с просташки плакати на музейни експонати, имало и графики с морски пейзажи и коне. Сюзан обичала конете, обяснява той. Била му разправила, че е израсла сред коне и че ѝ било ужасно мъчно за тях. Бъргър почуква по масата в заседателната

зала до кабинета ми всеки път, когато иска да потвърди казаното от Шандон. Да, от описанието му на жилището излизало, че по едно или друго време той наистина е бил там. Да, Сюзан наистина била израсла сред коне. Да, да, всичко съвпадало.

— Майко мила! — клатя глава и ме плихва страх, от който на гърлото ми засяда буца.

Наясно съм накъде отиват нещата. Не ми се мисли за това. Но дълбоко в себе си няма как да не мисля. Шандон ще каже, че съм го поканила в къщата си.

— Това в колко часа става? — пита Бъргър на видеозаписа. — Казахте, че Сюзан е отворила бутилка бяло вино. В колко часа го направи?

— Някъде в десет-единайсет. Не помня. Виното не ставаше за пиене.

— Колко бяхте пили в ресторанта?

— Най-много половин бутилка. Почти не съм пил от виното, което тя ми наля по-късно. Долнопробно калифорнийско вино.

— Значи не сте били пиян.

— Никога не съм пиян.

— Разсъждавали сте трезво.

— Разбира се.

— А според вас Сюзан пияна ли беше?

— Мъничко. По-скоро щастлива, беше щастлива. Седнахме на канапето в хола. Оттам се откриваше прекрасна гледка на югозапад. От хола се виждаше червеният знак на хотел „Есекс Хаус“ в парка.

— Всичко съвпада — пояснява вече на мен Бъргър и отново почуква по масата. — Алкохолът в кръвта ѝ беше нула и единайсет на сто. Жената си беше пийнала, но малко — допълва тя подробности от аутопсията на Сюзан Плес.

— После какво стана? — пита тя вече Шандон.

— Държахме се за ръце. Сюзан захапваше пръстите ми един по един, беше много възбуждащо. Започнахме да се целуваме.

— Знаете ли колко часът е било по това време?

— Нямах причини да си гледам часовника.

— Носехте ли часовник?

— Да.

— Имате ли го още?

— Не. Заради тях сега живея по-зле. — Изрича думата „тях“ така, сякаш я избълва. Кажете ли я, и във въздуха се разлетява слюнка — толкова ги мрази, и изглежда искрен. — Останах без пари. Оставих часовника в една заложна къща.

— Тях ли? Това същите хора ли са, за които постоянно говорите? Представителите на службите на реда?

— Американски федерални агенти.

— Да се върнем на Сюзан — направлява го Бъргър.

— Стеснявам се. Не знам доколко подробно искате да разказвам от тук нататък.

Надига пепси-колата и устните му се усукват като сивкави червеи около сламката. Не си представям как някой може да поиска да ги целуне. Не си представям как някой може изобщо да се докосне до този човек.

— Разкажете ми всичко, каквото помните — приканва прокурорката. — Истината, господине.

Шандон оставя пепси-колата и аз трепвам, защото в кадър отново изниква ръкава на Тали, който пали поредната цигара. Питам се дали Шандон се досеща, че Тали е федерален агент, че е от хората, които според него го преследвали и му съсипвали живота.

— Добре тогава, ще ви разкажа. Не ми се иска, но се опитвам да ви помогна — издишва Шандон тютюневия дим.

— Продължете, ако обичате. С всички подробности, които помните.

— Известно време се целувахме, стана бързо.

Той не казва нищо повече.

— В какъв смисъл „стана бързо“?

Обикновено е достатъчно някой да уточни, че се е любил, и толкоз. Следователят или прокурорът, провеждащ прекия или кръстосания разпит, не смята за нужно да пита за повече подробности. Но заради сексуалното насилие, на което са били подложени Сюзан и всички останали жени, убити според нас от Шандон, е важно да знаем подробностите, всички подробности, от които да разберем как той си представя секса.

— Не ми се говори за това — отсича Шандон и пак започва да си играе с Бъргър на котка и мишка.

Иска да го молят.

— Защо? — пита го прокурорката.

— Защото не говоря за такива неща, особено пък в присъствието на жена.

— За всички ще бъде по-добре, ако ме възприемате не като жена, а като прокурор — обяснява му Бъргър.

— Не мога да разговарям с вас и да не ви възприемам като жена — натъртва той тихо. Подсмихва се. — Много сте хубава.

— Виждате ли ме?

— Почти не ви виждам. Но усещам, че сте хубава. Чувал съм.

— Ще ви моля, господине, да не говорим повече за мен. Разбрахме ли се?

Шандон я гледа и кима.

— Какво точно направихте, господине, след като започнахте да целувате Сюзан? Милвахте ли я, докосвахте ли я, съблякохте ли я? Тя милваше ли ви, докосваше ли ви, съблече ли ви? Какво? Помните ли как беше облечена оная вечер?

— В кафяв кожен панталон. С цвят на млечен шоколад, така бих го описал. Беше тесен, но без да е просташки впит. Сюзан беше с ботуши, по-скоро с кафяви кожени боти. От кръста нагоре беше с черна блуза, нещо като трико. С дълги ръкави. — Той поглежда към тавана. — С изрязано деколте, доста дълбоко. От ония, които се закопчават между краката — щраква Шандон.

Пръстите му с късите белезникави косъмчета по тях ми заприличват на кактуси, на четки, с каквито мием бутилки.

— Боди — помага му Бъргър.

— Да. В началото бях доста смутен, когато се опитах да я помилвам, а не успях да издърпам блузата.

— Опитали сте да пъхнете ръце под блузата, но не сте успели, понеже бодито се закопчава между краката ли?

— Да, точно така.

— И как реагира Сюзан, когато се опитахте да издърпате блузата?

— Засмя се и взе да се шегува.

— С вас ли?

— Да, но не злобарски. Реши, че съм много забавен. Пусна някаква шега за французите. Нали уж сме известни като много обиграни любовници.

— Значи е знаела, че сте от Франция.

— Разбира се — отвръща учтиво Шандон.

— Говореше ли френски?

— Не.

— Каза ли ви го, или вие така предполагате?

— Попитах я по време на вечерята дали знае френски.

— Значи се е шегувала с вас заради бодито.

— Да. Шегуваше се. Плъзна ръката ми надолу между краката си и ми помогна да разкопча копчетата. Помня, че беше възбудена и че се учудих, задето е станало толкова бързо.

— Откъде разбрахте, че е възбудена?...

— Беше влажна — отвръща Шандон. — Много влажна. Наистина ми е неприятно да говоря за всичко това. — Лицето му грее — все пак му е приятно. — Наистина ли се налага да продължа с такива подробности?

— Ако обичате, господине. Всичко, каквото помните.

Бъргър е твърда и сдържана. Все едно Шандон ѝ разказва как е разглобявал часовник.

— Замилвах я по гърдите и разкопчах сутиена.

— Помните ли какъв беше?

— Черен.

— Осветлението беше ли включено?

— Не. Но сутиенът беше тъмен на цвят, според мен черен. Може и да греша. Но не беше светъл.

— Как го разкопчахте?

Шандон млъква, вперил тъмни очила в камерата.

— Просто го откопчах отзад — показва той с пръсти.

— Значи не сте го разкъсали.

— Разбира се, че не съм.

— Господине, сутиенът ѝ беше разкъсан отпред. Буквално раздран.

— Не съм го скъсал аз. Явно го е направил друг, след като съм си тръгнал.

— Добре де, нека се върнем на това как сте разкопчали сутиена. Свалили ли сте вече бодито?

— Беше разкопчано, но още не го бях съблякъл. Издърпах го нагоре. Обичам да целувам. На Сюзан много ѝ хареса. Беше ми трудно

да я сдържам.

— Бъдете така любезен, обяснете какво означава „беше ми трудно да я сдържам“.

— Тя започна да ме опипва между краката, да се мъчи да ми смъкне слиповете, а аз не бях готов. Имах да правя още много неща.

— Много неща ли? Какво сте имали да правите, господине?

— Не бях готов за края.

— Какъв край? Край на секса ли?

„Краят на живота й“ — мисля си аз.

— Да се любя до край — пояснява той.

Неприятно ми е. Иде ми да си запуша ушите, за да не чувам фантазмагориите му, особено като си представя как той знае, че ги слушам, че ме подлага на тях точно както подлага и Бъргър, че ги слуша и Тали, който седи и не го изпуска от очи. Всъщност Тали е същата стока като Шандон. Дълбоко в себе си и двамата мразят жените, колкото и да ги желаят. Осъзнах що за човек е Тали твърде късно, вече когато беше в леглото ми в хотелската стая в Париж. Представям си как Тали стои до Бъргър в тясното помещение за разпити в болницата. Почти долавям какво му се върти в главата, докато Шандон разказва за еротична нощ, каквато вероятно не е изживявал никога.

— Сюзан имаше прелестно тяло и аз исках да му се порадвам, тя обаче беше много припряна. Не й се чакаше — допълва Шандон — мед му капе от устата. — Отидохме в спалнята. Легнахме на кревата, съблякохме се и се любихме.

— Тя сама ли се съблече или го направихте вие? Освен че разкопчяхте бодито? — пита прокурорката и от гласа й се долавя, че не му вярва много-много.

— Съблякох я аз. А тя смъкна моите дрехи — отвърща той.

— Сюзан каза ли нещо за тялото ви? — интересува се Бъргър. — Цялото си тяло ли бяхте обръснали?

— Да.

— И тя не е забелязала?

— Кожата ми беше много гладка. Тя не забеляза. Разберете най-после, заради тях оттогава ми се случиха много неща.

— Какво например?

— Следяха ме, тормозеха ме, веднъж дори ме набиха. Няколко месеца след нощта със Сюзан ми се нахвърлиха някакви мъже. Обезобразиха ме. Цепнаха ми устната, натрошиха ми костите ето тук — докосва той очилата и сочи очните ябълки. — Заради заболяването, от което страдам, като дете имах големи проблеми със зъбите, сложиха ми коронки на резците — да изглеждат по-нормални.

— Кой плати на зъболекаря, семейството, което, както твърдите, ви е отгледало ли?

— Майка ми и баща ми им помагаха с пари.

— Бръснете ли се, преди да отидете на зъболекар?

— Бръснеш само местата, които се виждаха. Например лицето. Ако излизях през деня, задължително го правех. Побойниците ми счупиха зъбите, счупиха ми коронките и сега виждате как изглеждам.

— Кога са ви били?

— Още докато бях в Ню Йорк.

— Потърсихте ли лекарска помощ, съобщихте ли в полицията за нападението? — пита прокурорката.

— О, беше невъзможно. Шефовете на органите на реда действат, разбира се, съгласувано. Тъкмо те са пратили да ме набият. Не можех да съобщя нищо. Не съм ходил на лекар. Превърнах се в чергар, вечно се криех. Бях съсипан.

— Как се казва вашият зъболекар?

— О, оттогава е минало много време. Той едва ли е жив. Казваше се Кор. Морис Кор. Ако не ме лъже паметта, кабинетът му се намираще на улица „Канабис“.

— Кор като „труп“ на английски ли^[1]? — питам аз Бъргър. — А „Канабис“ може да значи и „трева за пушене“, „марихуана“ — клатя глава отвратена и изумена.

— Значи вие със Сюзан сте се любили в спалнята — връща се прокурорката към това на видеозаписа. — Продължете, ако обичате. Колко останахте в леглото?

— Някъде до три след полунощ. После тя ми каза да си тръгвам, понеже трябвало да се приготвя за работа. Облякох се и се разбрахме да се видим отново вечерта. Определихме си среща в „Л’абсент“, приятно френско бистро съвсем наблизо.

— Казахте, че сте се облекли. А Сюзан? Беше ли облечена, когато я оставихте?

— Беше по черна сатенена пижама. Облече я и ме целуна на вратата.

— И вие сте слезли долу във фоайето. Видяхте ли някого?

— Хуан, портиера де. Излязох и тръгнах да се поразходя. Намерих едно кафене и се отбих да закуся. Бях прегладнял. — Той млъква. — „Нийлс“. Така се казва. Точно срещу „Луми“.

— Помните ли какво поръчахте?

— Еспreso.

— Били сте прегладнели, а сте поръчали само еспreso?

Бъргър му дава да разбере, че не е пропуснала думата „прегладнял“ и си дава сметка: той ѝ се присмива, разиграва я, лъже я в очите. Шандон наистина е бил прегладнял, но не за храна. Наслаждавал се е на насилието, на кръвта, на това, че е обезобразил плътта, защото току-що е оставил жената изпохапана и пребита до смърт. Каквото и да разправя, е направил точно това, негодникът му с негодник! Мръсен лъжец!

— Кога научихте, господине, че Сюзан е убита? — пита го Бъргър.

— Вечерта тя не дойде на срещата.

— Е, нямало е как да дойде.

— После на другия ден...

— Кога, на пети или на шести декември? — интересува се прокурорката, като ускорява темпото и показва на Шандон, че няма да търпи повече шикалкавенето му.

— На шести — отвръща той. — Прочетох за убийството във вестника, ден след като Сюзан трябваше да дойде в „Л’абсент“ — прави се Шандон на много покрусен. — Бях разтърсен — подсмърча той.

— Тя е нямало как да дойде предната вечер в „Л’абсент“. Но вие твърдите, че сте отишли, така ли?

— Поръчах си на бара чаша вино и седнах да я чакам. Накрая си тръгнах.

— Споменахте ли на някого в ресторанта, че я чакате?

— Да. Попитах оберкелнера дали е идвала и дали е оставила съобщение за мен. Познавах я, нали се появява по телевизията.

Бъргър го разпитва надълго и нашироко за оберкелнера, как се казва, как е бил облечен Шандон оная вечер, колко е платил за виното

и дали в брой, когато е попитал за Сюзан, представил ли се е по име. Разбира се, че не. Прокурорката посвещава на това цели пет минути. Споменава пред мен, че от бистрото се били обадили в полицията и били съобщили как се е появил мъж, който бил казал, че чака Сюзан Плес. Още тогава били проверили най-старателно случая. Оказало се вярно. Описанието на облеклото на мъжа съвпадало с онова, което бил дал и Шандон. Непознатият наистина бил поръчал на бара чаша червено вино и бил питал за Сюзан, но не се бил представил по име. Този мъж отговорил и на описанието на човека, вечерял предния ден заедно със Сюзан в ресторант „Луми“.

— А споменавали ли сте пред някого, че в нощта на убийството сте били с нея? — казва върху записа Бъргър.

— Не. След като разбрах какво се е случило, трябваше да мълча като гроб.

— А какво разбрахте, че се е случило?

— Те са го направили. Те са я убили. За да го лепнат на мен.

— Пак ли?

— Преди това съм бил с жени и в Париж. Те убиха и тях.

— Били сте с тези жени преди смъртта на Сюзан ли?

— Да, може би с една-две. И с няколко след това. Същото сполетя и тях, понеже ме следяха. Ето защо започнах да се крия, а от стреса и несгодите здравословното ми състояние рязко се влоши. Беше истински кошмар, а не смеех да кажа и гък. Кой щеше да ми повярва?

— Уместен въпрос — отсича рязко Бъргър. — Защото знаете ли? Лично аз не ви вярвам, господине. Вие сте убили Сюзан, нали, господине?

— Не, не съм я убивал.

— Изнасилили сте я, нали, господине?

— Не съм я изнасилвал.

— Били сте я и сте я хапали, нали, господине?

— Не, не съм. Затова и не казах нищо на никого. Кой ще ми повярва? Кой ще повярва, че някой се опитва да ме унищожи само защото смята, че баща ми е престъпник, мафиотски бос?

— Не сте казали на полицията и на никой друг, че сте последният, който е виждал Сюзан жива, защото сте я убили, нали, господине?

— Не съм казвал на никого. Кажех ли, щяха да ме обвинят, че съм я убил, точно както сега ме обвинявате вие. Върнах се в Париж. Скитах се немил-недраг. Надявах се да ме забравят, но къде ти! Както виждате, не са.

— Знаете ли, господине, че по цялото тяло на Сюзан имаше следи от ухапване, че по тях бе намерена вашата слюнка и че ДНК на слюнката и на семенната течност, открита във влагалището ѝ, съвпадат с вашата ДНК.

Той отново вперва черните очила в прокурорката.

— Нали знаете какво е ДНК?

— Не се и учудвам, че са открили моята ДНК.

— Защото сте я хапали.

— Изобщо не съм я хапал. Но обичам да целувам. Аз... — млъква той наред изречението.

— Какво вие? Какво толкова сте правили, та слюнката ви е попаднала по раните от ухапване, които, както твърдите, не сте нанесли? Как ще го обясните?

— Обичам да целувам — повтаря той. — Да смуча и да лижа. Цялото тяло.

— Къде по-точно? В буквалния смисъл ли всеки сантиметър от тялото?

— Да. Цялото. Обичам женското тяло. Всеки сантиметър от него. Вероятно защото... Защото то е много красиво, а както виждате, аз никога не съм се отличавал с красота. Затова ги боготворя. Моите жени де. Плътта им.

— Целувате ли ги по ходилата, лижете ли и тях например?

— Да. Навсякъде.

— А хапали ли сте някога жена по гърдите?

— Не. Сюзан имаше много хубави гърди.

— Но сте ги смукали, лизали сте ги?

— Да, като полудял.

— Гърдите важни ли са за вас?

— О, да. Много... Защо да си кривя душата?

— И търсите жени с големи гърди?

— Имам си тип, който предпочитам.

— И какъв по-точно е този тип?

— Налети гърди. — Шандон свива на чашки дланите пред гърдите си и лицето му грейва от сексуална възбуда, докато той описва типа жени, които го привличат. Може би само така ми се струва, но очите му блестят зад черните очила. — Само че не дебели. Не си падам по дебелите жени. Предпочитам слабичките в кръста, с тесен ханш, но с много големи гърди.

Отново свива на чашки дланите си, сякаш е стиснал волейболни топки, мускулите по ръцете му се изопват, вените изпъкват.

— А Сюзан ваш тип ли беше? — пита съвсем невъзмутимо Бъргър.

— Привлече ме още щом я зърнах в ресторанта — отвърща той.

— В „Луми“ ли?

— Да.

— По трупа ѝ са открити и косми — казва след това прокурорката. — Знаете ли, че са намерени необичайно дълги, тънки като на новородено косми — точно като вашите? Как да си го обясним, след като твърдите, че сте се обръснали? Нали току-що ми казахте, че сте обръснали цялото си тяло?

— Те подхвърлят разни неща. Сигурен съм.

— Хората, които се опитват да ви натопят ли?

— Да, те.

— А откъде са взели ваши косми?

— Преди около пет години в Париж започна да ми се струва, че някой ме следи — пояснява той. — Не ме изпуска от поглед. Нямах представа кой. Но когато бях по-млад, невинаги бръсних цялото си тяло. Нали си представяте колко сложно е да си обръсна гърба? Почти невъзможно. Няма как да го стигна, затова не го правех с месеци, пък и когато бях по-млад, се стеснявах повече с жените и рядко ги заговарях. Затова не си правех труда да се бръсна, просто се прикривах с крачолите на панталоните и с дълги ръкави и си бръсних само ръцете, врата и лицето — пипа се той по бузата. — Веднъж се прибрах в жилището на приемните ми родители...

— По онова време те бяха ли живи? Хората, за които споменахте, че са ви отгледали? И които са живели недалеч от затвора? — подмята Бъргър донякъде ехидно.

— Не, бяха починали. Но и след смъртта им живях известно време в тяхното жилище. Не беше скъпо, а и работех — каквото

намеря де. Прибирам се веднъж и що да видя, някой е влизал. Странна работа! Не липсваше нищо, освен завивките върху леглото. Е, пак добре — помислих си. Взели са само това. Но после се повтори още няколко пъти. Сега вече знам, че са били те. Искали са да вземат от космите ми. Затова и са задигнали само завивките. Косата ми капе — пипа се той по усуканата на масури коса върху темето си. — Не се ли бръсна, се стеле навсякъде. Лепи се по всичко, нали е дълга.

Той протяга ръка, за да покаже на Бъргър, и във въздуха, сякаш безтегловни, увисват дълги кичури.

— Значи твърдите, че когато сте се запознали със Сюзан, космите ви не са били дълги? Дори по гърба?

— Не. Ако сте намерили по трупа дълги косми, знайте, че някой ги е подхвърлил, нали разбирате? Въпреки това признавам, че нося вина за убийството ѝ.

[1] Игра на думи: френското име „Кор“ се изписва като „corpс“, което на английски означава „труп“. — Б.пр. ↑

15.

— Защо да носите вина? — пита Бъргър Шандон. — Защо твърдите, че носите вина за убийството на Сюзан?

— Защото те ме следяха — отговаря ѝ той. — Явно са отишли в жилището ѝ веднага след като съм си тръгнал и са я убили.

— И в Ричмънд ли са ви проследили, господине? Защо дойдохте тук?

— Дойдох заради брат си.

— Обяснете — приканва прокурорката.

— Научих за трупа, открит на пристанището, и бях убеден, че е на брат ми Тома.

— Какво работеше брат ви?

— Работеше във фирмата на баща ми, занимаваше се с кораби. Беше няколко години по-голям. Беше добър с мен. Не го виждах често, но той ми даваше дрехите, които вече не носи, даваше ми и други неща, вече ви казах. И пари. Последния път, когато го видях — преди около два месеца в Париж, Тома беше уплашен, притесняваше се, че ще му се случи нещо.

— Къде в Париж се срещнахте с Тома?

— Във Фобур Сент Антоан. Брат ми обичаше да ходи където има млади художници и нощни клубове, онзи път се срещнахме на калдъръмена уличка — Кур дьо Троа Фрер, нали се сещате, където са занаятчиите, недалеч от Сан Санс, Баланжо и, разбира се, Американското кафене, където плащаш на някое момиче да ти прави компания. Тома ми даде пари и каза, че заминавал за Белгия, за Антверпен, а оттам — за вашата страна. Повече не го чух, а после научих новината за трупа.

— Откъде я научихте?

— Обясних ви, че преглеждам много вестници. Събирам каквото хората изхвърлят. Мнозина туристи, които не знаят френски, четат изданието за чужбина на „Ю Ес Ей Тудей“. Там се натъкнах на кратка

дописка за трупа, намерен тук, и веднага разбрах, че е брат ми. Бях сигурен. Заради това дойдох в Ричмънд. Исках да се уверя с очите си.

— Как дойдохте тук?

Шандон въздиша тежко. Отново изглежда капнал от умора. Докосва възпалената си, оголена кожа около носа.

— Няма да ви кажа — отсича накрая.

— Защо няма да ни кажете?

— Опасявам се, че ще го използвате срещу мен.

— Бъдете откровен, господине.

— Аз съм джебчия. Взех портфейла на един мъж, който си беше оставил сакото на надгробен камък в „Пер Лашез“, най-известното парижко гробище, някои от роднините ми са погребани там. Concession a perpetuite^[1] — оповестява той гордо-гордо. — Глупак. Американец. Портфейлът му беше доста дебел, от ония, в които хората носят паспорти и самолетни билети. Вършил съм го много пъти, колкото и да ми е неприятно да ви го кажа. Какво да се прави, такъв е животът на бездомника, а откакто ме взеха на прицел, ми се налага все по-често да се скитам по улиците.

— Пак тези хора. Федералните агенти.

— Да, да. Агенти, магистрати, всички. Качих се незабавно на самолета, понеже не исках да оставям на човека време да съобщи, че му липсва портфейлът, и някой да ме спре на летището. Билетът беше двупосочен за втора класа, до Ню Йорк.

— От кое летище взехте самолета и кога?

— От „Дьо Гол“. Трябва да е било миналия четвъртък.

— Шестнайсети декември ли?

— Да. Пристигнах рано сутринта и се качих на влака за Ричмънд. Разполагах със седемстотин долара, които също бях взел от човека.

— Носехте ли в себе си самия портфейл и паспорта му?

— То оставаше да ги нося! Би било глупаво. Хвърлих ги в кошче за отпадъци.

— Къде?

— На нийоркската гара. Не помня точно къде. Качих се на влака и...

— А по време на пътуването някой не ви ли загледа? Нали не сте били обръснат, господине? Никой ли не ви гледаше?

— Бях прибрал косата си в мрежичка и я бях пъхнал под шапката. Бях с дълги ръкави и висока яка. — Той се двоуми. — Когато съм в този вид, когато не съм махнал космите, се налага да правя и друго. Нося маска. С каквито алергичните покриват носа и устата си. Слагам си черни памучни ръкавици и големи очила с тъмни стъкла.

— С тях ли пътувахте в самолета и влака?

— Да. Мина по вода. Хората се разбягаха от мен и в този случай разполагах с цялата седалка, затова легнах да поспя.

— У вас ли са маската, шапката, ръкавиците и очилата?

Шандон се позамисля, преди да отговори. Прокурорката му е запратила фалцов удар и той е разколебан.

— Сигурно ще ги намеря — изпелтечва накрая.

— Какво направихте, след като пристигнахте в Ричмънд? — интересува се Бъргър.

— Слязох от влака.

Тя го разпитва за това доста дълго. Къде се намирала гарата? Дали след това се бил качил на такси? Как се бил придвижвал? Какво бил очаквал да направи с брат си? Отговорите му са съвсем смислени и свързани. Всичко, което описва, изглежда правдоподобно, от думите му човек остава с впечатлението, че наистина е бил там, където твърди, например на гарата на железопътна компания „Амтрак“ на Стейпълс Мил Роуд, в такси, което го е откарало в долнопробен мотел на Чембърлейн авеню, където бил наел стая за двайсет долара на ден — пак под чуждо име, и бил платил в брой. После Шандон разказва, че от мотела се бил обадил в службата ми, за да научи нещо за трупа с неустановена самоличност, за който твърди, че бил на брат му.

— Потърсих лекаря, правил аутопсията, но никой не ми помогна — обяснява Шандон на прокурорката.

— С кого разговаряхте? — любопитства тя.

— С някаква жена. Вероятно от централата.

— Тя каза ли ви кой лекар е правил аутопсията?

— Да. Доктор Скарпета. След това поисках да разговарям с него, а телефонистката ми обясни, че доктор Скарпета било жена. Викам й — добре де. Свържете ме тогава с нея. Служителката отговори, че доктор Скарпета била заета. Не оставих, разбира се, името и телефона си, защото и сега трябваше да си отварям очите на четири. Ами ако ме следяха и тук? Откъде да знам? После чета в един вестник за някакво

убийство тук, за жена, умъртвена преди седмица в магазин за хранителни стоки, и съм стъписан — уплашен. Ами сега! Те са тук!

— Същите хора ли? Онези, които според вас ви следят?

— Те са тук, толкова ли не виждате? Убили са брат ми и са знаели, че ще дойда да го потърся.

— Много обиграни са, няма що! Толкова обиграни, че са предвидили как ще биете толкова път, за да дойдете в Ричмънд, щата Вирджиния, защото по една случайност сте прочели в изхвърлен брой на „Ю Ес Ей Тудей“, че се е появил труп, и сте разбрали, че е на Тома, а после сте откраднали паспорт и портфейл, за да се доберете до Ричмънд.

— То оставаше да не предвидят, че ще дойда! Обичам брат си. Само него си имам на тоя свят. Само той се е държал някога добре с мен. А и трябваше да разбере заради татко. Клетият татко!

— Ами майка ви? Тя няма ли да се разстрои, ако научи, че Тома е мъртъв?

— Вечно е пияна.

— Да не е алкохоличка?

— Само се налива.

— Всеки ден ли?

— Всеки ден, от сутрин до вечер. После се разстройва и го удря на плач.

— Уж не живеете с нея, а знаете, че пие всеки ден, от сутрин до вечер.

— Споменавал ми е Тома. Откакто я помня, си е такава. Винаги са ми казвали, че не изтрезнявала. Малкото пъти, когато съм ходил у нашите, е била пияна. Веднъж дори ми обясниха, че съм болен по рождение вероятно защото е пиела и по време на бременността.

Бъргър ме поглежда.

— Възможно ли е?

— Алкохолен синдром на плода ли? — Замислям се. — Малко вероятно. Умственото и физическото изоставане в тежка форма обикновено се появява само при майки алкохолички, а кожните заболявания, каквото е хипертрихозата, е най-малкото, от което ще страда детето.

— Това не означава, че Шандон не е убеден, че именно майка му е виновна за неговото страдание.

— Със сигурност може да смята така — съгласявам се аз.

— И това донякъде обяснява крайната му омраза към жените.

— Доколкото нещо изобщо може да обясни такава омраза — вметвам аз.

На видеозаписа Бъргър е върнала Шандон към разговора, който той твърди, че е провел с моргата в Ричмънд.

— Значи сте се опитали да се свържете по телефона с доктор Скарпета, но не сте успели. После какво направихте?

— На другия ден, в петък, чух по телевизора в мотелската стая, че е убита още една жена. Този път полицайка. Прекъснаха новините, гледам какво предават и следващото нещо, което камерите показват, е голям черен автомобил, който пристига на местопрестъплението — обясниха, че това била съдебната лекарка, доктор Скарпета де. Реших незабавно да отида там. Да я изчакам да си тръгне и да се приближа. Да ѝ кажа, че трябва да поговорим. Спрях такси.

Тук изумителната му памет го подвежда. Шандон не помни от коя фирма е било таксито, не помни дори цвета на автомобила, помни само, че шофьорът бил „черен“. В Ричмънд към осемдесет на сто от таксиметровите шофьори са чернокожи. Шандон твърди, че докато отивал към местопрестъплението — знаел адреса, понеже го били съобщили по новините — пак били прекъснали емисиите. Този път, за да предупредят хората да се пазят от убиеца, вероятно страдащ от необичайно заболяване, заради което изглеждал твърде странно. Ето как Шандон описва хипертрихозата.

— Сега вече се убедих — продължава той. — Заложили са ми капан и всички смятат, че аз съм убил жените в Ричмънд. Както седях на задната седалка в таксито, изпаднах в ужас — не знаех какво да правя. Попитах шофьора: „Познавате ли жената, за която говорят? Скарпета“. Той отвърна, че в града я познавало мало и голямо. Сетне се поинтересувах къде живее и обясних, че съм турист. Откара ме човекът в квартала ѝ, но не влязохме по уличките, защото имаше бариера с охрана. Сега обаче знаех достатъчно, за да я открия и сам. Слязох от таксито на няколко пресечки оттам. Бях решен да я намеря, преди да е станало прекалено късно.

— Прекалено късно за какво? — пита Бъргър.

— Преди някой да я е убил. Реших на всяка цена да се върна по-късно, надвечер, и някак да я убедя да ми отвори, за да поговорим.

Сама разбирате, притеснявах се, че тя ще е следващата жертва. Те пипат точно така. Вече го бяха правили и в Париж. Бяха се опитали да убият главния съдебен лекар, също жена. Но тя извади голям късмет.

— Нека, господине, се върнем към случилото се в Ричмънд. Кажете какво стана после. Кога е това, някъде преди обяд в петък, седемнайсети декември, миналия петък, нали? Какво направихте, след като слязохте от таксито? Как прекарахте остатъка от деня?

— Скитах се. Намерих край реката изоставена къща и влязох да се постопя.

— Знаете ли къде се намира тази къща?

— Не мога да ви кажа точно, не е далеч от нейния квартал.

— От квартала на доктор Скарпета ли?

— Да.

— Бихте ли могли, господине, да намерите къщата, къщата, в която сте проникнали с взлом де?

— Ремонтират я. Много голяма е. В момента е необитаема. Знаем къде е.

Бъргър казва вече на мен:

— Дали е същата, където според полицията се е укривал през цялото време?

Аз кимам. Знаем къщата. Мисля си за горките хора — нейните собственици, и не си представям как ще живеят отново там. Шандон твърди, че се бил укривал в необитаемата къща, докато се мръкнало. Няколко пъти вечерта излизал, но заобикалял бариерата с пазача и минавал покрай реката и железопътната линия отвъд нея. Разправя, че привечер бил почукал на входната врата на къщата ми, но не му бил отговорил никой. На това място прокурорката ме пита през оная вечер кога съм се прибрала. Някъде след осем, отвърщам аз. Обяснявам, че след работа съм се отбила в една железария. Искала съм да разгледам инструментите, защото съм била озадачена от странните рани, които съм видяла по трупа на Даян Брей, и от кървавите следи по матрака, там където убиецът е опирал окървавения инструмент, с който я е удрял. Тъкмо в железарията съм открила секача, купила съм един и съм се прибрала.

На видеозаписа Шандон твърди, че бил разколебан дали изобщо да ме търси. Из квартала непрекъснато кръжали патрулни автомобили, а когато по-късно се приближил до къщата, пред нея били спрели две

полицейски коли. Оная вечер пред дома ми наистина имаше полицейски автомобили, понеже се бе задействала алармата, когато Шандон бе отворил с взлом вратата на гаража, та да дойде полиция. Кълне се, разбира се, пред Бъргър, че не е и припарвал до гаража. Те се били опитали да проникнат вътре, нямало кой друг да е. Вече приближавало полунощ. Валял силен сняг. Той се бил спотаил зад дърветата при къщата ми и чакал полицаите да си тръгнат. Това била последната му възможност, трябвало на всяка цена да ме види. Бил убеден, че те се навъртат наоколо и ще ме убият. Затова се приближил до входната ми врата и почукал.

— С какво почукахте? — пита го Бъргър.

— Помня, че имаше чукало. Май с него.

Изпива последните глътки пепси-кола и Марино го пита на видеозаписа дали иска още. Шандон клати глава и се прозява. Разказва копелдакът му с копелдак как е дошъл в моята къща, за да ми пръсне мозъка, и се прозява. Ама че наглост!

— Защо не натиснахте звънеца? — интересува се Бъргър.

Това е важно. Звънецът на входната врата включва охранителните камери. Ако Шандон бе позвънил, щях да го видя върху видеоекрана вътре в къщата.

— И аз не знам — отвръща той. — Видях чукалото и почуках с него.

— Казахте ли нещо?

— В началото — не. После чух как жената пита: „Кой е?“.

— И вие какво отговорихте?

— Представих се. Обясних, че разполагам с информация за трупа, чиято самоличност тя се опитва да установи, и я помолих да поговорим.

— Представихте се по име ли? Като Жан-Батист Шандон?

— Да. Обясних, че съм пристигнал от Париж и съм се опитал да се свържа с нея в службата. — Той се прозява отново. — Случи се най-изумителното — продължава Шандон. — Най-неочаквано вратата се отвори и жената застана пред мен. Покани ме вътре и още щом влязох, затръшна вратата зад гърба ми — направо не можех да повярвам. Внезапно сграбчи чука и се опита да ме удари.

— Внезапно е сграбчила чука ли? Откъде го е взела? Чукут все пак не е паднал от небето.

— Според мен го грабна от масичката точно до входната врата. Не знам. Всичко се разигра светкавично. Опитвах се да ѝ се изплъзна. Хукнах към хола, изкрещях ѝ да спре и тогава се случи най-ужасното. Стана много бързо. Помня само, че бях зад канапето, когато към лицето ми политна нещо. Парна ме по очите като течен огън. Никога не съм изпитвал такова, такова... — Шандон отново подсмърча. — Майко мила, каква болка! Крещях и се мъчех да го махна от очите си. Опитвах се да избягам от къщата. Знаех, че тая жена ще ме убие, и най-неочаквано проумях, че е една от тях. От тях. Най-послед се бяха докопали до мен. Бях се натикал право в капана им! Още от самото начало са решили тя да вземе трупа на брат ми, понеже е една от тях. Сега ще бъда задържан под стража и те най-послед ще получат онова, което искат, най-послед, най-послед!

— А какво искат? — пита го Бъргър. — Повторете още веднъж, понеже ми е много трудно да го схвана, камо ли да повярвам.

— Искат да се доберат до баща ми! — подвиква Шандон и това е първото чувство, което виждам от него. — Да се доберат до татко! Да си намерят повод да го заловят и унищожат. Да извъртят нещата така, сякаш той има син убиец, за да се доберат до семейството ми. И това продължава с години! Аз съм син на Шандон. Погледнете ме! Погледнете ме де!

Той вдига ръце така, все едно е прикован на кръст, и от тялото му увисват косми. Гледам стъписана как Шандон сваля със замах тъмните очила и светлината пронизва изгорените му, уязвими очи. Взирам се в тези яркочервени, съсипани от химикала очи. Те гледат неவிждащо, по страните му на вадички се стичат сълзи.

— С мен е свършено! — провиква се Шандон. — Вижте ме какво страшилище съм! Сега съм сляп, обвиняват ме в престъпления, които не съм извършил. Вие, американците, искате да качите на електрическия стол един французин! Нали? За да вземете страха на всички!

Скърцат столове, Марино и Тали се завтичат към него и го спират да не стане.

— Не съм убивал никого! Тя се опита да убие мен! Вижте какво ми причини!

Бъргър му казва спокойно:

— Вече разговаряме цял час. Сега ще спрем. Стига толкова. Успокойте се, успокойте се де!

Кадърът трепка, екранът се изпълва с линии, после става наситеносин като небето в ясен следобед. Бъргър изключва видеото. Аз продължавам да седя като попарена и да мълча.

— Неприятно ми е да го кажа — обажда се прокурорката и нарушава тишината, настанала в малката ми заседателна зала заради Шандон, който сякаш ни е омагьосал. — Има по света кретени параноици, настроени срещу Щатите, които ще повярват на този тип. Дано някой такъв не попадне и сред съдебните заседатели. Един ще бъде предостатъчен.

[1] Отстъпка пред вечността (фр.). — Б.пр. ↑

16.

— Джей Тали — казва Бъргър и ме стряска.

Сега, след като само с едно щракване на дистанционното устройство Шандон вече не е сред нас, прокурорката от Ню Йорк не си губи времето и насочва вниманието си към мен. Връщаме се към действителността — тясна, уютна заседателна зала с кръгла дървена маса, вградени дървени шкафове и празен телевизионен екран. Пред нас са наредени папки с дела и ужасяващи снимки — забравени и пренебрегнати, понеже през последните два часа Шандон е засенчил всичко и всички.

— Вие ли ще започнете, или първо аз да ви кажа какво знам? — нахвърля ми се Бъргър.

— Не съм наясно какво искате да чуете.

Стъписана съм, после обидена и накрая вбесена, задето Тали е присъствал на разпита на Шандон. Представям си как Бъргър е разговаряла с Тали преди и след него, а също през почивката, докато Шандон се е хранел и е почивал. Прекарала е доста часове с Тали и Марино.

— И по-важно — добавям аз, — какво общо има това със случая в Ню Йорк, който разследвате?

— Доктор Скарпета!

Прокурорката се обляга на стола. Имам чувството, че съм прекарала половината си живот заедно с нея в това помещение, на всичкото отгоре закъснявам. Закъснявам ужасно за срещата с губернатора.

— Колкото и да е трудно — добавя Бъргър, — ви моля да ми се доверите. Възможно ли е?

— Вече не знам на кого да се доверявам — отвърщам и съм искрена.

Тя се подсмивва и въздъхва тежко.

— Откровена сте. Честна. Нямайте причини да ми се доверявате. Може би нямате причини да се доверявате на никого. Но нямате

основателна причина и да не ми се доверявате като професионалистка, която иска едно: Шандон да си плати за престъпленията... ако наистина е убил тези жени.

— Ако ги е убил ли? — възкликвам аз.

— Трябва да го докажем. За мен е безценно абсолютно всичко, което мога да науча за случилото се тук, в Ричмънд. Повярвайте, не съм някаква воайорка, не искам да нахалствам и да нахълтвам в личния ви живот. Но трябва да знам всичко. Честно ви казвам, трябва да знам с какво, дявол го взел, си имам работа и трудното е, че не познавам всички действащи лица, що за хора са те и дали някой от тях по някакъв начин не е свързан с моя случай в Ню Йорк. Така например дали лекарствата по рецепта, с които Даян Брей е търгувала на черно, не доказват, че тя се е занимавала и с други далавери и е свързана с организираната престъпност, да речем, с клана Шандон? Или може би дори е това, че трупът на брат му Тома се е озовал в Ричмънд.

— Между другото — подхващам аз, стъписана, задето май не ми вярват, — как Шандон обясни, че в къщата ми са намерени два секача? Както вече ви споменах, в железарията купих секач. Откъде се е взел вторият, щом Шандон твърди, че не го е донесъл? И щом съм искала да го убивам, защо просто не съм го застреляла? Пистолетът ми беше подръка, на масата в трапезарията.

Бъргър се двоуми и подминава моите въпроси, сякаш изобщо не съм ги задавала.

— Ако не знам цялата истина, няма как да отсея онова, което е важно за разследването.

— Това поне разбирам.

— Мога ли да започна с връзката ви с Джей?

— Той ме закара в болницата — предавам се накрая. При така стеклите се обстоятелства явно не аз, а Бъргър ще задава въпросите. — Когато си счупих ръката. Дойде заедно с полицаите, с агентите от Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, а в събота следобед, по време на огледа в къщата ми, си разменихме няколко думи.

— Имате ли представа защо е сметнал за нужно да дойде чак от Франция и да се включи в издирването на Шандон?

— Мога само да предполагам, че е пристигнал, защото е запознат със случая.

— Или защото си е търсел оправдание да се срещне с вас.
— Питайте него.
— Срещате ли се с Джей?
— Както ви обясних, не съм го виждала от събота следобед.
— Защо? Да не смятате връзката ви за приключила?
— Никога не съм смятала, че е започнала.
— Но сте преспали с него — вдига тя вежда.
— Значи съм виновна в това, че не съм преценила правилно човека.

— Той е красив, умен. И млад. Някои биха ви обвинили по-скоро в добър вкус. Не е семеен. Вие също. Не може да се каже, че сте извършили прелюбодеяние. — Известно време Бъргър мълчи. Дали не намеква за Бентън, за това, че в миналото съм извършвала прелюбодеяние? — Джей Тали е много богат, нали? — Прокурорката почуква с върха на химикалката по тефтера — метроном, отмерващ ужасните мигове, които изживявам. — Вероятно ги е наследил от родителите си. Ще проверя. Между другото, не е зле да знаете, че си поговорих с него, с Джей де. Надълго и нашироко.

— Както личи, сте си поговорили с целия свят. Едно не проумявам — откъде намирате време.

— В медицинския център на Вирджиния се отвориха пролуки.

Представям си я как пие кафе с Тали. Представям си и как той я гледа, как се държи. Питам се дали Тали я привлича.

— Докато Шандон почиваше и така нататък, се възползвах от възможността и разговарях и с Тали, и с Марино.

Кръстосала е ръце върху тефтера, в горния край на който пише: „Окръжна прокуратура, Манхатън“. Откакто е в заседателната зала, не е написала и една-едничка дума, и едно изречение. Вече си има едно наум — не си води бележки, да не би адвокатът на обвиняемия да ги изиска и да започне да подпитва. Защитникът има право да прегледа всичко, съхранено в писмена форма. Затова не записваше нищо. От време на време Бъргър драска по бележника. Откакто е влязла тук, е запълнила цели две страници със заврънкулки. Заставам нащрек. Прокурорката се държи с мен като със свидетелка. А аз не би трябвало да се явявам като свидетелка, поне за убийството в Ню Йорк.

— Оставам с впечатлението, че се питате дали Джей не е забъркан някак... — подхващам аз.

Бъргър ме прекъсва, като свива рамене.

— Не бива да изключваме нищо — казва тя. — Дали е възможно ли? Вече съм склонна да мисля, че е възможно всичко. Тали би бил в много изгодно положение, ако се е сдушил с клана на Шандон, нали? Интерпол, о, колко удобно за една престъпна организация! Обажда ви се по телефона и ви вика във Франция вероятно за да разбере какво знаете за този ненормалник Жан-Батист. После, не щеш ли, цъфва в Ричмънд, за да го издирва. — Прокурорката кръстосва ръце и отново ме пронизва с поглед. — Нещо не ми е симпатичен този тип. Чудя ви се какво толкова сте му харесали.

— Вижте какво! — подхващам, а в гласа ми се долавя разгром. — С Тали сме били близки в Париж най-много едно денонощие.

— Сама сте пожелали да се любите с него. Оная вечер сте вдигнали скандал в някакъв парижки ресторант и сте си тръгнали с гръм и трясък, изревнували сте, понеже бил загледал друга жена...

— Моля? — изпелтечвам аз. — Той ли ви каза това?

Бъргър ме наблюдава, без да продумва. Тонът ѝ е същият, както с Шандон — ужасно чудовище. Сега пък разпитва мен — ужасен човек. Ето как се чувствам.

— Нямаше никаква друга жена — отговарям ѝ аз. — Каква друга жена? Изобщо не съм ревнувала. Той ме притискаше, държеше се нагло и на мен ми писна.

— В кафене „Рюнц“ на улица „Фавар“? Голяма сцена сте направили — продължава тя с моята история, най-малкото с версията на Тали за нея.

— Не съм правила никакви сцени. Станах от масата, излязох си, и толкоз.

— От там сте се върнали в хотела, взели сте такси и сте отишли на остров Сен Луи, където живеят Шандонови. Обикаляли сте вече по мръкнало, надзъртали сте в прозорците на дома на Шандон, после сте взели проби от водата в Сена.

От онова, което Бъргър току-що ми е казала, ме побиват ледени тръпки. Под блузата ми на вадички се стича пот. Изобщо не съм споменавала на Джей какво съм правила, след като съм си тръгнала от ресторанта. Откъде прокурорката знае всичко това? Откъде го знае и Джей, ако ѝ е казал той? Марино? Дали пък не се е раздрънкарал той?

— Какво целяхте, когато отидохте да търсите къщата на Шандон? Какво очаквахте да разберете? — продължава прокурорката.

— Ако съм знаела какво съм очаквала да разбера, нямаше да ходя — тросвам се аз. — Колкото до пробите от водата, както сигурно знаете от лабораторните заключения, по дрехите на трупа с неустановена самоличност в пристанището на Ричмънд — по трупа на Тома, открихме диатомеи, микроскопични водорасли. Реших да взема проби от водата край дома на Шандон, за да проверя дали случайно и в Сена на онова място не се среща същият вид диатомеи. Излязох права. Сладководните диатомеи бяха същите като тези откъм опакото на дрехите по трупа — трупа на Тома, но това няма никакво значение. Вие не разследвате Жан-Батист за убийството на човека, за когото предполагаме, че му е брат, понеже той вероятно е бил убит в Белгия. Вече го изяснихме.

— Но пробите от водата са важни.

— Защо?

— Всичко, което се е случило, ми разкрива повече за заподозрения и вероятно ще ме насочи към подбудите. И по-важно, към самоличността и намеренията.

Самоличност и намерения. Тези думи тътнат като влак през съзнанието ми. Аз съм юрист. Знам какво означават.

— Защо взехте пробите от водата? Често ли ви се случва да обикаляте и да събирате веществени доказателства, които не са пряко свързани с труп? С други думи, не ви влиза в правомощията да взимате проби от водата, особено пък в чужда държава. Защо всъщност отидохте във Франция? Не е ли малко странно един съдебен лекар да ходи в такива командировки?

— Повикаха ме от Интерпол. Току-що го казахте и вие.

— Ако сме по-точни, повикал ви е Джей Тали.

— Той представлява Интерпол. Техният човек за връзка със Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие.

— Питам се защо ли наистина е нагласил нещата така, че да отидете там. — Тя млъква, вледеняващият страх докосва съзнанието ми. Хрумва ми, че Джей може би ме е използвал, воден от причини, за които не дръзвам дори да мисля. — Тали има много лица — допълва загадъчно Бъргър. — Ако Жан-Батист бъде съден тук, се опасявам, че

Тали ще бъде по-полезен на защитата, отколкото на обвинението. За да ви злепостави като свидетелка.

Тилът ми пламва. Лицето ми гори. Като шрапнел ме раздира страх, помел надеждата, че никога няма да изживея такъв ужас.

— Нека ви попитам нещо. — Възмутена съм от дън душа. Това е единственото, което мога да кажа, та гласът ми да не трепери. — Има ли нещо в живота ми, за което не знаете?

— А, не знам доста неща.

— Защо оставам с чувството, че заподозряната съм аз, госпожо Бъргър?

— Не знам. От къде на къде ще оставате с такова чувство?

— Опитвам се да не го приемам лично. Но от минута на минута ми е все по-трудно.

Бъргър не се усмихва. От решителността очите ѝ приличат на кремък, гласът ѝ е суров.

— Тепърва ще става много лично. Искрено ви съветвам да не го взимате присърце. Ако някой знае как стават тия неща, то това сте вие. Самото извършване на престъплението е нищо в сравнение с вредата, нанасяна от вълните, които то вдига. Когато е проникнал в къщата ви, Жан-Батист Шандон не ви е нанесъл нито един удар. Едва сега започва да ви причинява болка. Вече ви е причинил. Тепърва ще ви причинява. Може да е зад решетките, но всекидневно ще ви нанася удари. Започнал е смъртоносно, жестоко дело — оскверняването на Кей Скарпета. Нищо не е в състояние да го спре. Съжалявам. Това е житейски факт, който знаете прекрасно.

Без да продумвам, отвърщам на вторачения ѝ поглед. Устата ми е пресъхнала. Сърцето ми бие като обезумяло.

— Не е честно, нали? — продължава прокурорката рязко, като човек, който умее не по-зле от мен да надзърта в най-потайните кътчета на човека. — Но какво да се прави! Сигурна съм, че стига да усещаха нещо, и на вашите пациенти нямаше да им е приятно да лежат голи върху масата, под ножа ви, да им бъркате по джобовете и отворстията. Освен това бях откровена, когато казах, че не знам много неща за живота ви. Няма да ви е приятно, че разпитвам и любопитствам. Но ще ми съдействате, ако наистина сте такава, каквато ви описват. Имам огромна нужда от вашата помощ, инак разследването отива на кино.

— Защото смятате да прибавите към него и другите му злодеяния, за да засилите въздействието на обвинителния акт — изплювам накрая камъчето.

Бъргър се двоуми. Все така е вперила в мен очи, които за миг грейват, сякаш току-що съм изрекла нещо, преизпълнило я с щастие или с ново уважение. После тези очи отново издигат стената, която ни разделя, и прокурорката отсича:

— Още не знам какво ще правя.

Не й вярвам. Аз съм единствената жива свидетелка. Други няма. И Бъргър не смята да ме щади — ще ме въвлече, ще изложи пред съда всички престъпления на Шандон, прекрасно вметени в тясната витринка на клетницата, убита преди две години в Манхатън. Шандон е умен. Но не е изключено да е направил на видеозаписа грешка, която да му изяде главата. Дал е на Бъргър двете оръжия, с които тя да го разгроми: самоличност и намерения. Аз мога да потвърдя самоличността на Шандон. Знам прекрасно какви са били намеренията му, когато нахълта в къщата ми. Аз съм единственият жив човек в състояние да обори лъжите му.

— И какво излиза, сега разбиваме на пух и прах като със секач достоверността на онова, което казвам.

Съвсем преднамерено пускам тази плоска шега. Бъргър ми замахва точно както Шандон, но по различни причини, разбира се. Тя не иска да ме унищожи. Исква да е сигурна, че няма да ме унищожат други.

— Защо преспахте с Джей Гали? — пак подхваща старата песен.

— Защото той ми беше подръка, дявол го взел — подвиквам аз.

Най-неочаквано Бъргър избухва в смях, неудържим и гърлен, който сякаш я праща към облегалката на стола.

На мен изобщо не ми е до смешки. За друго не знам, но съм отвратена.

— Такава е баналната истина, госпожо Бъргър — добавям аз.

— Много ви моля, наричайте ме Джейми.

Тя въздиша тежко.

— Невинаги знам отговорите, с които би трябвало да съм наясно. Например какво ме прихвана, та се увлякох по Джей. Но ме е срам. Допреди няколко минути се чувствах гузна, притеснявах се да не съм

го обидила, да не съм се възползвала от него. Но поне, дето е думата, не го прелъстих и изоставих.

Бъргър няма отговор на това.

— Не знаех, че е такъв фукльо — продължавам аз, а възмуцението ми се възправя пред нас като ярка стена. — Точно като ония пубери, които завчера вечерта зяпаха в универсалния магазин моята племенница — очите им щяха да изтекат. Ходещи хормони. Значи Джей се е похвалил, сигурна съм, че го е разтръбил пред всички, включително пред вас. И нека добавя... — Млъквам. Преглъщам тежко. Яростта е заседнала като буца на гърлото ми. — Нека добавя, че някои подробности не са и никога няма да бъдат ваша работа. Като колега ви моля, госпожо Бъргър, да не си пъхате носа навсякъде.

— Само докато не го правят и някои други.

Пак си поглеждам часовника така, че прокурорката да ме види. Но не мога да си тръгна, първо трябва да й задам най-важния въпрос:

— Вярвате ли, че ме е нападнал?

Тя знае, че този път говоря за Шандон.

— Има ли причина да не вярвам?

— Свидетелските ми показания очевидно превръщат всичко друго, което е казал той, в пълни нелепици, каквито са си — отвърщам аз. — Не са идвали никакви те. Няма никакви те. Този копелдак ми се изтърси, представи се за полицай и ми налетя с чук. Интересно, как ще го обясни. Попитахте ли го защо в къщата ми има два секача? С касовата бележка от железарията ще докажа, че съм купила само един — натъртвам отново аз. — Откъде се е взел вторият?

— Нека ви попитам нещо — казва прокурорката — отново не иска да отговори на въпроса ми. — Възможно ли е само да ви се е сторило, че ви напада? Възможно ли е да сте го видели и да сте се уплашили до смърт? Сигурна ли сте, че е носел секач и е посегнал да ви удари с него?

Вперила съм очи в нея.

— Да ми се е сторило, че ме е нападнал ли? Че за какво друго ще ми идва в къщата?

— Все пак сте му отворили. Това поне знаем със сигурност.

— Не ме питате дали съм го поканила на гости, нали? — Гледам я предизвикателно. Устата ми лепне. Ръцете ми треперят. Бъргър не ми

отговаря и аз изтиквам назад стола. — Не съм длъжна да седя тук и да слушам всичко това. Става все по-смешно, направо не е за вярване!

— А как ще се чувствате, доктор Скарпета, ако някой намекне пред всички, че сте поканили в къщата си Шандон и сте го нападнали? Ей така, без причина, само защото сте се уплашили. Или още по-лошо. Че вие с Джей Тали участвате в заговор, както самият Шандон заяви на записа. Което би обяснило и защо сте ходили в Париж и сте преспали с Тали, а после сте се срещнали с доктор Щван и сте взели от моргата веществени доказателства.

— Как ще се почувствам ли? Не знам какво да кажа.

— Вие сте единствената свидетелка, единственият оцелял, който знае, че Шандон лъже най-безогледно. Ако казвате истината, изходът от процеса зависи изцяло от вас.

— Не съм свидетелка по вашия случай — напомням й аз. — Нямам нищо общо с разследването на убийството на Сюзан Плес.

— Нуждая се от помощта ви. Ще отнеме страшно много време.

— Няма да ви помогна. Поне докато подлагате на съмнение достоверността на онова, което ви казвам, и душевното ми състояние.

— Не се съмнявам нито в едното, нито в другото. Но адвокатът на подсъдимия ще ги оспори. И то не на шега. На кръст ще ви разпъне.

Тя заобикаля внимателно острите ръбове на действителността, която все още не желае да разкрие пред мен. Адвокатът на подсъдимия. Подозирам, че Бъргър знае кой е той. Знае кой точно ще довърши започнатото от Шандон: оскверняването, унижението ми пред целия свят. Сърцето ми ще се пръсне. Чувствам се мъртва. Животът ми е свършил направо пред моите очи.

— В някакъв момент ще ми трябвате в Ню Йорк — продължава прокурорката. — По-скоро рано, отколкото късно. А, между другото, да ви предупредя да внимавате много с кого разговаряте. Не ви препоръчвам например да обсъждате с когото и да било случаите, без първо да сте ме уведомили. — Тя започва да си събира книгата. — Предупреждавам ви, избягвайте всякакъв контакт с Джей Тали — стрелва ме Бъргър с очи и щраква закопчалките на куфарчето. — Колкото и да ми е неприятно, май ще получим коледен подарък, който никак няма да ни хареса.

Изправяме се и заставаме с лице една към друга.

— Кой? — питам я уморено. — Знаете кой ще го защитава в съда, нали? Затова и седяхте цяла нощ с него. Искяхте да го притиснете, преди адвокатът да е затръшнал вратата.

— Вярно си е — потвърждава тя донякъде раздражено. — Въпросът е дали не изиграха мен. — Поглеждаме се през лъскавата повърхност на дървената маса. — Надали е съвпадение, че само час след последния разпит, който проведох с Шандон, ми съобщиха, че той вече е наел адвокат — уточнява тя. — Подозирам, че вече е знаел кой ще го защитава, нищо чудно да го е наел и преди това. Но Шандон и негодникът, който ще го представлява, си въобразяват, че този запис — потупва Бъргър по куфарчето — ще помогне на тях, а на нас само ще навреди.

— Защото съдебните заседатели или ще му повярват, или ще решат, че страда от мания за преследване и е луд — обобщавам аз.

Прокурорката кима.

— О, да, разбира се. Ако в другото не успеят, ще пледират невменяемост. Само това оставаше господин Шандон да отиде в „Кърби“.

Това е прословута психиатрична болница за углавни престъпници в Ню Йорк. Тъкмо там лежеше Кари Гретхен, преди да избяга и да убие Бентън. Бъргър току-що е засегнала още едно болезнено място в живота ми.

— Излиза, че знаете за Кари Гретхен — проронвам сломена, докато излизаме от заседателната зала, където никога вече няма да се чувствам както преди.

Тя също се е превърнала в местопрестъпление. Целият ми свят е едно огромно местопрестъпление.

— Поразпитах за вас — казва Бъргър така, сякаш се извинява. — И сте права, наистина знам кой ще представлява в съда Шандон, новините не са добри. Всъщност са ужасни. — Докато излизаме в коридора, Бъргър си облича палтото от норка. — Познавате ли сина на Марино?

Спирам и я зяпвам смаяна.

— Май не съм срещала човек, който да го познава — отвърщам.

— Хайде, отивайте на празника. Пътем ще ви обясня. — Бъргър е гушнала книгите и папките и стъпва тихо и бавно по дебелия мокет. — Роко Марино, на галено Роки, е изключително обигран адвокат по

углавни престъпления, дай му да защитава в съда мафиоти и други отрепки, на които им е по джоба да му платят, за да ги измъкне, без да подбира средствата. Много е суетен. Обича около него да се вдига шум. — Тя ме поглежда. — Но най-много обича да наранява хората. Това му е стихията.

Щраквам ключа за осветлението в коридора, за кратко се потапяме в мрак и приближаваме първите врати от неръждаема стомана.

— Доколкото знам, преди няколко години, още докато следвал право — продължава Бъргър, — Роки си сменил презимето на Каджиано. Така окончателно се е отрекъл от баща си, когото, подозирам, презира.

Двоумя се, както я гледам в мрака. Не искам тя да вижда изражението ми, да долови, че съм напълно разгромена. Винаги съм знаела, че Марино мрази сина си. Правела съм какви ли не догадки за причината. Може би Роки е обратен или наркоман, или просто несретник. Едно беше сигурно: Роки е едва ли не анатема за баща си и сега вече знам защо. Смаяна съм от горчивата ирония, от срама. Божичко!

— Нима така нареченият Роки Каджиано е научил за делото и по свое желание е предложил услугите си? — интересувам се аз.

— Възможно е. Но не е изключено и да са го наели хората от престъпния свят, свързани с клана Шандон. Няма да се учудя и ако Роки вече се е бил сдушил с тях. Но човек остава с чувството, че вижда как баща и син са хвърлени на Колизеума. Отцеубийство пред очите на целия свят, макар и непряко. Марино няма непременно да свидетелства на процеса срещу Шандон в Ню Йорк, но и това може да се случи — зависи как ще потръгнат нещата.

Наясно съм как ще потръгнат. Бъргър е дошла в Ричмънд, за да прибави тукашните случаи към разследването в Ню Йорк. Няма да се изненадам, ако някак успее да включи и убийствата в Париж.

— Въпреки това — допълва прокурорката, — случаят на Шандон пак ще си остане на Марино. На полицаи като него не им е безразлично какво става. А това, че Роки ще защитава в съда Шандон, ме поставя в неловко положение. Ако делото се гледаше в Ричмънд, щях да отида при съдията и да възразя, че има очевиден сблъсък на интереси. Дори с цената на това да ме отстранят от съдебната зала и да

получа мъмрене. В най-лошия случай обаче бих помолила съдията да настоява за втори адвокат на обвиняемия, така че син да не разпитва баща.

Натискам един от бутоните, пред нас се отваря поредната метална врата.

— Бих могла да вдигна скандал, да оспорвам — продължава Бъргър. — Тогава съдът би могъл да се произнесе в моя полза. Ако не друго, бих могла да се възползвам от ситуацията, за да си спечеля симпатиите на съдебните заседатели и да изоблича Шандон и защитника му.

— Както и да се развие делото в Ню Йорк, Марино не може да се яви като свидетел — възразявам, понеже вече долавям накъде бие прокурорката. — Най-малкото по делото за убийството на Сюзан Плес. Не виждам как ще се отървете от Роки. Де такъв късмет!

— Така си е. Няма да има никакъв сблъсък на интереси. И аз ще съм с вързани ръце. А Роки не е цвете за мирисане.

Разговорът ни продължава пред служебния вход, където стоим на студа до автомобилите. Голият, осветен от бледа светлина цимент наоколо сякаш олицетворява действителността, пред която съм изправена. Животът ми е показал суровото си, безмилостно лице. Чувствам се в задънена улица, не виждам изход. Не си представям какво ще му бъде на Марино, щом разбере, че чудовището, което той е помогнал да заловят, ще бъде защитавано не от друг, а от собствения му син.

— Марино очевидно не знае — отбелязвам.

— Може би сбърках, като не му казах — отвърща тя. — Но и бездруго само ми лази по нервите. Реших да поизчакам и да пусна бомбата утре или вдругиден. Беше много вкиснат, задето съм разпитвала Шандон — допълва прокурорката донякъде злорадо.

— Личеше си.

— Преди няколко години съм се сблъсквала в съда с Роки. — Бъргър отваря вратата на автомобила си. Навежда се да включи двигателя и да пусне отоплението. — Някакъв богат човек отива по работа в Ню Йорк и там едно хлапе му се нахвърля с нож. — Тя се изправя и ме поглежда в лицето. — Мъжът обаче започва да се съпротивлява и поваля хлапето на улицата, при което то си удря главата о паважа и изпада в безсъзнание, ала преди това е успяло да

наръга жертвата си в гърдите. Мъжът умира. Момчето е прието в болница и се възстановява. Роки се опита да извърти нещата така, та да изкара, че хлапето е намушкало мъжа при самоотбрана, съдебните заседатели обаче не се хванаха.

— Сигурна съм, че оттогава сте върла почитателка на господин Каджиано.

— Но не можах да му попреча, когато заведе от името на хлапето граждански иск за десет милиона — за нанесени трайни емоционални щети и не знам още за какво си. Накрая семейството на убития клекна. Защо ли? Защото просто не издържа на тормоза. Започнаха да им се случват какви ли не странни неща. Разбиха им входната врата. Откраднаха им един от автомобилите. Отровиха им кучето. Убедена съм, че зад всичко това стоеше Роки Марино Каджиано. Но нямаше как да го докажа. — Бъргър се качва в спортния си мерcedes. — Номерът му е елементарен. Обвинява всички наред, освен клиента си. А и не умее да губи.

Спомням си как преди години Марино сподели веднъж с мен, че му се иска Роки да е мъртъв.

— Дали това не влиза в подбудите му? — питам аз. — Желанието да си отмъсти. Не само на баща си, но и на вас? И то пред очите на всички.

— Възможно е — отвърща прокурорката от високата седалка на мерцедеса. — Каквито и да са подбудите му, знайте, че няма да се дам току-така и смятам да обжалвам. Всичко в крайна сметка зависи от съдията. — Бъргър се пресяга, откача колана и си го слага. — Как ще карате Бъдни вечер, Кей?

Така значи, вече съм Кей. Позамислям се. Бъдни вечер е утре.

— Налага се да продължа с ония случаи. С изгарянията де — отговарям аз.

Тя кима.

— Важно е да направим оглед на местопрестъпленията, докато все още ги има.

„Включително в къщата ми“ — мисля си аз.

— Утре следобед ще намерите ли малко свободно време? — пита прокурорката. — Когато ви е удобно. Ще работя и по празниците. Но не искам да опропастявам вашите.

Усмихвам се горчиво. Празници ли? А, да, весела Коледа! Бъргър ми е поднесла подарък, а още не знае. Помогнала ми е да взема решение, при това важно, може би най-важното в живота ми. Ще напусна работа и пръв за това ще узнае губернаторът.

— Ще ви звънна, щом приключа в окръг Джеймс Сити — обещавам й. — Дайте да се разберем за два часа.

— Ще мина да ви взема.

17.

Наближава десет, когато от Девета улица завивам към Кепитъл скуеър, заобикалям осветената статуя на Джордж Вашингтон, яхнал коня си, и минавам покрай южния портик на сградата, проектирана от Томас Джеферсън, където зад дебелите бели колони се издига десетметрово осветено коледно дърво, окичено със стъклени топки. Сещам се, че губернаторът е давал прием, а не вечеря, и с облекчение забелязвам, че гостите му са си тръгнали. На паркинга за народни представители и посетители няма и една-едничка кола.

Строената в началото на XIX век сграда на щатския парламент е боядисана в бледожълто, с бели цокли и колони. Ако се вярва на легендата, когато през Гражданската война жителите на Ричмънд сами подпалили своя град, пожарникарите все пак успели да спасят зданието на законодателното събрание. По негласна коледна традиция на всеки прозорец във Вирджиния блещукат свещи и са наслагани току-що сплетени венци, оградите от ковано желязо са накичени с вечнозелени клонки. Към мен се запътва човек от охраната и аз смъквам прозореца.

— Какво обичате? — пита ме той подозрително.

— Имам среща с губернатора Мичъл. — Идвала съм в сградата много пъти, но не и в такъв час, при това с такъв голям автомобил. — Казвам се доктор Скарпета. Позакъсняла съм. Ако е късно, ще ви разбера. Само му предайте, че се извинявам.

Офицерът грейва.

— Не ви познах в този автомобил. Отървахте ли се от мерцедеса? Нали ще изчакате малко?

Мъжът вдига телефона в будката, а аз се заглеждам в Кепитъл скуеър и усещам раздвоение, после ме оборва и тъга. Изгубих този град. Невъзможно е да се върна. Мога да стоваря вината върху Шандон, но ако искам да съм честна пред самата себе си, не само той е виновен. Време е за най-трудното. За промяна. Луси ми вдъхна смелост или може би ме принуди да видя в какво съм се превърнала, че

съм закостеняла и съм се вкопчила в чиновническата службица. Повече от десет години съм главен съдебен лекар на Вирджиния. Наближавам петдесетте. Не харесвам единствената си сестра. Майка ми е проклета и болнава. Луси се изнася в Ню Йорк. Бентън е мъртъв. Аз съм сама.

— Весела Коледа, доктор Скарпета! — Мъжът от охраната се навежда към прозореца и снишава глас. Върху месинговата значка е написано името му: Ренкуист. — Да знаете, много ми е неприятно, че ви се случи всичко това, но съм доволен, че все пак го спипахте този негодник. Добре че сте действали бързо.

— Благодаря ви, офицер Ренкуист.

— След първи януари вече няма да ме виждате тук — продължава човекът. — Прехвърлят ме в следствения отдел.

— Дано е за добро.

— О, да, за добро е, госпожо!

— Ще ни бъде мъчно за вас.

— Може пък да работим заедно по някой случай. Дано не се налага. Ако се срещнем, за да поемем заедно разследване, значи някой е бил убит. — Човекът от охраната ми маха рязко и ми сочи да мина през портала. — Можете да спрете точно отпред.

Промяна. Точно така, промяна. Внезапно се оказвам в епицентъра на промените. След година и един месец Мичъл вече няма да е губернатор и това всява в мен смут. Симпатичен ми е. Особено симпатична ми е жена му Едит. Във Вирджиния губернаторите се избират само за един мандат и на четири години всичко тук се преобръща с главата надолу. Стоотици служители се местят, биват уволнявани или назначавани. Сменят се телефонните номера. Компютрите се преформатират. Изискванията за едно или друго работно място вече не важат, макар че работните места пак си ги има. Изчезват папки, други биват унищожавани. Листът с менюто в сградата се преобразява. Единственото постоянно нещо е персоналът в самата сграда на законодателното събрание. Същите затворници прекопават градината, същите хора готвят и чистят, а дори и да ги сменят, това няма нищо общо с политиката. Ето, да вземем Арън — иконом е, откакто съм дошла да живея във Вирджиния. Снажният красив чернокож мъж е много представителен и изискан в дългото

бяло сако без едничко петънце по него и с черната папийонка — последен писък на модата.

— Как сте, Арън? — питам го, след като влизам във фойето, грейнало от светлината на кристала, който предава щафетата от полилей на полилей — през широките сводове чак до дъното на резиденцията.

Между двете бални зали е коледната елха, окичена с червени топки и бели лампички. Стените и гипсовите фризове бяха реставрирани наскоро и сега са боядисани както едно време в сиво и бяло, цветовете, с които наподобяват керамичните съдове на Уеджууд^[1]. Арън ми взема палтото. Казва, че бил добре и се радвал да ме види, при това със съвсем малко думи, понеже е усвоил изкуството да е мил и любезен, без да бъде прекалено словоохотлив.

Веднага след фойето от двете страни има две доста строги приемни с брюкселски килими и страховити антики. Тапетът в „мъжката“ приемна е с гръцко-римски кант, а в „дамската“ — с кант на цветя. Логиката е проста. Тук губернаторът приема посетители, без да ги пуска навътре в самата резиденция. Посреща ги още на вратата и не ги кара да чакат дълго. Арън ме превежда покрай тези безлики исторически помещения и тръгва да се качва по стълбището, което е застлано с наситеночервен килим на черни звезди, каквито е имало и по флага на федералистите, и което води към резиденцията на губернатора. Влизам в просторно помещение с елов паркет, канапета и фотьойли, където ме чака Едит — облечена е в червено копринено сако и панталони от същия плат. Докато ме прегръща, едва доловимо ме лъхва екзотичният ѝ парфюм.

— Кога ще играем пак тенис? — пита ме тя някак напрегнато, вторачена в гипса ми.

— Безпощаден спорт, ако не си го играл от миналата година, ръката ти е счупена и водиш поредната битка с цигарите — отвърщам аз.

Това, че споменавам миналата година, не убягва на Едит. Който ме познава, е наясно, че след убийството на Бентън съм хлътнала в черния въртоп на трескавото, несекващо движение. Спрях да се виждам с приятели. Не ходя на гости, не каня никого у дома. Почти не спортувам. Единственото, което правя, е да работя. Не виждам какво става около мен. Не чувам какво ми казват. Не чувствам. Храната ми е

безвкусна. Почти не забелязвам какво е времето навън. По думите на Ана съм се превърнала в сетивен инвалид. И аз се чудя как, но не допускам грешки при разследванията. Дори обратното, изпипвам всичко до най-малките подробности. Но това мое въздържателство като жив човек започва да влияе зле и на работата ми. Не се справям с ръководството на Службата и започва да си личи. И дума да няма, държа се много лошо с всичките си приятели.

— Как си? — пита ме мило Едит.

— Добре, доколкото човек може да бъде добре при тези обстоятелства.

— Заповядай, седни де! Майк говори по телефона — обяснява ми тя. — Явно не се е наприказвал на приема.

Усмива се и върти очи, сякаш става дума за немирно хлапе.

Така и не успя да се вживее в ролята на първа дама на щата, да се вмести в традициите на Вирджиния и макар и да има недоброжелатели, се слави като силна съвременна жена. По професия е археоложка, а когато мъжът ѝ стана губернатор, не си заряза работата и избягва светските прояви, ако ги смята за губи време. Въпреки това е предана съпруга и е отгледала три деца, вече студенти. Наближава петдесетте, косата ѝ е тъмнокестенява и тя я носи дълга до раменете и сресана назад. Очите ѝ са почти кехлибарени, в тях проблясват мисли и въпроси. Виждам, че я гложди нещо.

— Мислех на приема да си поговорим насаме, Кей. Добре че се обади и намина. Знаеш, нямам навика да подпитвам за случаите, които разследваш — допълва тя, — но да ти призная, изтръпнах, когато прочетох във вестника за мъжа, намерен в оня долнопробен мотел край Джеймстаун. И двамата с Майк сме притеснени... очевидно заради връзката с Джеймстаун.

— Не знам за никаква връзка с Джеймстаун — възкликвам озадачена и първото, което ми хрумва, е, че е постъпила информация, която не знам. — Няма връзка с археологическите разкопки. Поне аз не знам.

— Е, ако не друго, човек се сеца първо за Джеймстаун — казва простичко Едит Мичъл.

Джеймстаун е нейната страст. Преди години покрай професията си тя се запали по разкопките, а после, от висотата на сегашното си положение, се превърна в техен защитник. Открила е изкопи и

човешки кости и неуморно се опитва да разбуди интереса на медиите и на хора, които да подкрепят с пари разкопките.

— Всеки път, когато ходя там, минавам покрай мотела, от центъра се стига по-бързо по шосе номер пет, отколкото по шейсет и четвърта магистрала. — Лицето ѝ помръква. — Голяма дупка. Не се изненадвам, че там се е случило нещо лошо. Прилича на свърталище на наркопласъори и сводници. Направи ли оглед на местопрестъплението?

— Още не.

— Няма ли да пийнеш нещо, Кей? Намира ми се много хубаво уиски, миналия месец го донесох тайно от Ирландия. Знам, обичаш ирландско уиски.

— Само ако и ти пийнеш с мен.

Тя се пресяга към телефона и казва на Арън да донесе бутилката „Блак Буш“ и три чаши.

— Какво ново-старо в Джеймстаун? — Във въздуха се долавя мирисът на пури, който пробужда мъчителното желание за никотин. — Не съм ходила там от три-четири години — обяснявам ѝ аз.

— Когато намерихме Н. Дж. — спомня си Едит.

— Да.

— Нима не си се отбивала от толкова време?

— От 1996 година, ако не ме лъже паметта.

— Е, на всяка цена трябва да дойдеш и да видиш какво правим. Наистина е изумително как очертанията на укреплението са се изместили, предметите, на които се натъкваме в пръстта, наброяват, както сигурно знаеш от новините, хиляди. Изследвахме с изотопи някои от костите, сигурно ще ти е интересно и на теб, Кей. Н. Дж. продължава да бъде най-голямата загадка. От изотопните анализи се вижда, че не се е хранил нито с царевица, нито с пшеница, не знаехме какво да мислим, освен че може би не е англичанин. Затова изпратихме един от зъбите му в Англия, да изследват ДНК-то му.

„Н. Дж.“ ще рече „находка от Джеймстаун“. С тези букви обозначават всичко открито по време на разкопките, но сега Едит говори за находка сто и втора, открита в третия, или В-пласт на пръстта. Н. Дж. 102 В е гроб, най-известният на разкопките, защото се смята, че скелетът вътре е на млад мъж, пристигнал през май 1607 година в Джеймстаун заедно с Джон Смит и убит същата есен. При

първия намек за насилие в оцветената от ковчега глина Едит и ръководителят на експедицията ме повикаха, за да свалим заедно с четчица пръстта, полепнала по патрона от мускет шейсети калибър, натрошил пиццала на човека и обърнал го на сто и осемдесет градуса, така че ходилото сочеше в обратна посока. Патронът сигурно е разкъсал отзад подколенната артерия и Н. Дж., както оттогава всички го наричаме с обич, вероятно е починал бързо от загуба на кръв.

То се знае, вниманието на всички беше насочено към онова, което тутакси бе наречено първото убийство в Америка, доста самонадеяно твърдение, тъй като не знаехме със сигурност дали става дума за убийство, пък и Америка далеч не се ограничава с Новия свят. Със съдебномедицински изследвания все пак доказахме, че Н. Дж. е бил застрелян с европейска бойна пушка, наричана мускет с фитил, а от размера на раната установихме, че е било стреляно от разстояние приблизително четири и половина метра. Изключено е младежът да се е ранил сам по невнимание. Човек си прави извода, че спусъкът е натиснат от друг заселник, което ни навежда на не толкова неоснователната представа, че за нещастие кармата на Америка е да се избива помежду си.

— До пролетта сме прибрали всичко на закрито — обяснява Едит, след което смъква сакото и го мята на облегалката на дивана. — Описваме находките, а също, разбира се, набираме средства. Напоследък тази ужасна страна на живота се стоварва все върху мен. Та да си дойда на мисълта. Обади ми се един от депутатите, който е прочел за смъртта в мотела. Хвърли ме в смут. Бил много възмутен, което не е добре, понеже накрая ще направи онова, което се кълне, че не иска да прави, тоест, ще привлече вниманието към случая.

— Възмутен от какво? — свъсвам се аз. — Във вестниците не се съобщава почти нищо.

Лицето на Едит помръква. Който и да е депутатът, очевидно не ѝ е особено симпатичен.

— Представител е на района около Джеймстаун — обяснява ми тя. — Явно смята, че става дума за разчистване на сметки между хомосексуалисти и убитият е обратен.

По застланите с килим стълби се чуват тихи стъпки и Арън се появява с поднос, бутилка и три чаши с герба на щата.

— Излишно е да ти обяснявам, че подобно нещо ще затрудни много работата ни — подбира тя много внимателно думите, докато Арън ни налива от уискито.

В дъното на помещението се отваря врата и сред валмата тютюнев дим откъм кабинета изниква губернаторът — вече е свалил смокинга и папийонката.

— Извинявай, Кей, че те накарах да чакаш — казва ми той и ме прегръща. — Гасих локални пожари. Едит може би ти е загатнала.

— Тъкмо бяхме стигнали дотам — отговарям аз.

[1] Търговска марка, създадена от английския стъklar и майстор на порцеланови изделия Джосая Уеджууд (1730–1795). — Б.пр. ↑

18.

Губернаторът Мичъл е видимо притеснен. Жена му става, за да ни остави насаме, и двамата си казват набързо, че трябвало да се обадят на една от дъщерите си, сетне Едит ми пожелава „приятна вечер“ и ни напуска. Губернаторът пали поредната пура. Той е снажен, красив мъж с якото телосложение на бивш състезател по американски футбол и коса, бяла като карибски пясък.

— Мислех да ти звънна утре, но не знаех дали няма да заминеш за празниците — подхваща той. — Благодаря, че се отби.

С всяка глътка уиски гърлото ми се стопля все повече, докато си бърбрим любезно кой къде смята да кара Коледата и какво ново-старо в Института по съдебна медицина на Вирджиния. От минута на минута все повече ми се натрапва името на детектив Станфийлд. Ама че глупак! Очевидно се е раздрънкал за разследването, и то не пред друг, а пред някакъв си гаден политик — пред зет си, депутата Динуиди. Губернаторът е прозорлив мъж. И по-важното, започнал е като прокурор. Знае, че съм бясна, знае и защо.

— Депутатът Динуиди умее както никой друг да разлайва кучетата — потвърждава Мичъл кой е в дъното на всичко.

Динуиди е ужасен досадник, който вечно напомня на света, че бил, видите ли, потомък, макар и много далечен, на индианския вожд Похатан, бащата на Покахонтас.

— Следователят не е бивало да казва нищо на Динуиди, който пък е трябвало да си държи езика зад зъбите — отвърщам аз. — Разследваме углавно престъпление. Тук не става въпрос за четиристотингодишнината от основаването на Джеймстаун. Нито пък за туризъм и политика. Става въпрос за мъж, който най-вероятно е бил изтезаван и оставен да изгори в мотелската стая.

— Така си е, дума да няма — съгласява се Мичъл. — Има някои неща, с които трябва да се съобразяваме. За нас ще е истинско бедствие, ако се окаже, че престъплението е извършено от омраза, от хомосексуалисти, и по един или друг начин е свързано с Джеймстаун.

— Не знам за никаква връзка с Джеймстаун, освен че жертвата е отседнала в мотел наблизно по специална бизнес тарифа: 1607 — отчайвам се все повече аз.

— Джеймстаун и бездруго е в устата на всички, дори тази информация ще накара репортерите да наострят уши. — Той завърта между пръстите си пурата и я вдига бавно към устните си. — Според изчисленията честването на двеста и седем годишнината ще донесе на щата към един милиард долара. Това, Кей, е нашето Световно изложение. Догодина в чест на Джеймстаун ще пуснем и монета от двайсет и пет цента. Новинарските екипи прииждат на цели тумби на разкопките.

Губернаторът се изправя да разръчка огъня, а аз се връщам назад във времето, към някогашните му измачкани костюми и притеснения, към тясното му като килия кабинетче в сградата на Окръжния съд, задръстено с какви ли не папки и справочници. Работили сме заедно по много случаи, някои от които най-мъчителните в живота ми, например жестоките, непредизвикани с нищо престъпления, чиито жертви още ме преследват: раздавачката, отвлечена, както разнасяла пощата, изнасилена и оставена да издъхне бавно и мъчително, старицата, застреляна ей така, за нищо, докато си простирала прането, хората, избити от братя Брайли. Двамата с Мичъл сме ставали свидетели на толкова насилие, че на мен ми беше много мъчно, когато той смени попрището. Успехът разделя приятелите. Особено пък политиката, която съсипва предишните връзки, понеже самата ѝ същност е да преобразява човека. Майк Мичъл, когото познавах едно време, бе заменен от държавник, усвоил как да пречупва и най-пламенните си убеждения през безопасната призма на добре претеглената изгода. Винаги знае какво прави. Включително с мен.

— Ще ми бъде неприятно не по-малко, отколкото на теб, ако медиите раздухат случая — обяснявам му аз.

Той подпира ръжена на месинговата поставка, обръща гръб на камината и с пламнало от огъня лице всмуква от пурата. Цепениците пукат и съскат.

— Какво можем да направим, Кей?

— Да кажем на Динуиди да си държи езика зад зъбите.

— Господин Първа страница? — подсмивва се жлъчно губернаторът. — Тъкмо той нададе вой до небето, че според някои

Джеймстаун бил първото място, където хомосексуалисти са започнали да разчистват сметките помежду си и да извършват престъпления от омраза — срещу коренното население в Америка.

— Мен ако питаш, се иска доста омраза и за да убиваш хора ей така, без нищо, да ги скалпираш и да ги държиш гладни, докато умрат. Откакто свят светува, се шири омраза. Но лично аз, губернаторе, не бих употребила определенията „разчистване на сметки между хомосексуалисти“ и „престъпление, извършено от омраза“. Те не съществуват в никой от формулярите, които попълвам, над никое квадратче, което трябва да задраскам, в никой смъртен акт. Знаеш не по-зле от мен, че се употребяват от прокурорите и следователите, но не и от съдебните лекари.

— А ти на какво мнение си?

Разказвам му за втория труп, намерен днес надвечер в Ричмънд. Притеснявам се, че между убийствата на двамата мъже има връзка.

— Откъде съдиш?

Пурата му тлее в пепелника. Мичъл разтрива лице и разтърква слепоочия, сякаш го боли глава.

— От това, че преди да ги убият, са ги вързали. И двамата имат обгаряния.

— Обгаряния ли? Но нали първият е обгорен от пожар! Защо и по втория има изгаряния?

— Подозирам, че са изтезавани.

— Обратни ли са?

— При втората жертва няма видими следи. Но не бива да го изключваме.

— Знаем ли кой е и дали е местен?

— Засега не. И в двата случая не открихме лични вещи.

— Значи някой не иска да установяваме самоличността им. Или е грабеж. Или и двете.

— Възможно е.

— Разкажи ми за изгарянията — подканя губернаторът.

Описвам ги. Споменавам случая, разследван от Бъргър в Ню Йорк, и притесненията на губернатора се засилват. Върху лицето му се мярва гняв.

— Нека догадките ти си останат в това помещение — вметва Мичъл. — Не дай си боже пак да има връзка с Ню Йорк!

— Няма доказателства за връзка, освен ако някой не е чел по вестниците за случая и не е решил да се възползва от идеята — отвръщам аз. — Не мога да кажа със сигурност, че и в случаите тук е използван пистолет за смъкване на блажна боя.

— А не ти ли се струва странно, че убийствата, извършени от Шандон, са свързани с Ню Йорк? Делото ще се гледа там. Сега пък тези две убийства тук приличат на убийство, извършено в Ню Йорк.

— Да, странно си е. Много странно. Единственото, което мога да ти кажа със сигурност, губернаторе, е, че нямам намерение със заключенията от аутопсиите да наливам вода в нечия политическа мелница. Както винаги, ще се придържам към фактите и ще гледам да не се впускам в догадки. Дай да си гледаме работата, вместо да разсейваме слухове.

— Ох, да му се не види! Всичко това ще гръмне като бомба със закъснител — простенва той сред валмата тютюнев дим.

— Дано не си прав — казвам му.

— Ами твоят случай? Френският Върколак, както вече го наричат всички? — изплюва накрая Мичъл камъчето. — Как ще ти се отрази?

Той отново сяда и ме пронизва с тежък поглед. Отпивам от уискито и се чудя как ли да му кажа. Просто няма начин да му го поднеса безболезнено.

— Как ще ми се отрази ли? — усмихвам се тъжно.

— Сигурно се чувстваш ужасно. Пак добре, че го залови.

В очите му блясват сълзи и той бързо се извъръща. Пред мен отново е прокурорът. Чувстваме се добре заедно. Стари колеги, стари приятели сме. Трогната съм — и то много, и същевременно съм потисната. Миналото си е минало. Сега Мичъл е губернатор. Вероятно ще се издигне още и ще отиде във Вашингтон. Аз съм главен съдебен лекар на щата Вирджиния и Мичъл ми е шеф. Каня се да му кажа, че напускам.

— Едва ли е в мой интерес, пък и в интерес на щата да оставам и занапред на този пост — престававам се накрая да му съобщя.

Той само ме гледа.

— Ще ти го представя, разбира се, в писмен вид, официално. Но вече съм решила, напускам от първи януари. Ще продължа,

естествено, да изпълнявам задълженията си докогато се налага, докато ми намериш заместник.

Питам се дали го е очаквал. Може би му е олекнало. Може би е ядосан.

— Не си от хората, които се предават лесно, Кей — изрича Мичъл накрая. — И никога не си била. Не допускай тия калтаци да ти взимат страха.

— Не се отказвам от професията си. Просто прекрачвам от другата страна на чертата. Никой не ми е взел страха.

— О, така значи, от другата страна на чертата! — отбелязва губернаторът, после се обляга на възглавниците и ме поглежда изпитателно. — Наемница ли ще ставаш, а?

— Много те моля, недей!

И двамата презираме експертите, които решават на чия страна да се явят в съда, водени от користолюбие, а не за да отстояват справедливостта.

— Знаеш какво имам предвид.

Той запалва отново пурата и се вторачва неவிждащо напред — явно обмисля някакъв нов план.

— Ще изляза на свободна практика — пояснявам аз. — Но никога няма да стана наемница. Всъщност, Майк, онова, с което смятам да се заема в началото, няма да ми донесе и пукнат грош. Разследването. Ню Йорк. Длъжна съм да помогна, а това ще ми отнеме доста време.

— А, такава ли била работата! Значи нещата се опростяват. Излизаш, Кей, на свободна практика, а щатът ще бъде първият ти клиент. Ще те наемем като изпълняваща длъжността, докато намерим по-добро решение. Дано не искаш баснословен хонорар! — добавя губернаторът на шега.

Не съм очаквала да чуя това.

— Виждаш ми се изненадана — отбелязва Мичъл.

— Да, изненадана съм.

— Защо?

— Може би ще ти обясни Бъфорд Райтър — подхващам аз и в мен отново се надига възмущение. — Две жени от града ни са зверски убити и каквото и да разправят, никак не ми е приятно, че убиецът им сега е в Ню Йорк. Чувствам се виновна, Майк. Имам усещането, че

съм провалила разследването, понеже Шандон е посегнал и на мен. И че съм подвела всички.

— А, Бъфорд ли! — възкликва възпитано Мичъл. — Свестен човек е, но не става за щатски прокурор, Кей. Пък и при тези обстоятелства не е чак толкова лошо, че делото ще се гледа в Ню Йорк.

Думите му са добре обмислени и претеглени, в тях се долавят какви ли не съображения, не на последно място, подозирам, и това, че европейците ще нададат вой, ако във Вирджиния бъде екзекутиран френски гражданин, още повече че щатът е прочут с многото смъртни присъди, изпълнявани всяка година. След всяка правя аутопсия. Наясно съм със статистиката.

— И аз бих се поизпотил със случай като този — добавя Мичъл, с което разсейва тягостното мълчание.

Имам чувството, че небето ще се продъни. Тайните пукат като електрически смущения, но няма смисъл да любопитствам. Губернаторът Мичъл не е от хората, които ще се поддадат на увещания и против волята си ще разкрият нещо.

— Опитай се да не го приемаш прекалено лично, Кей — съветва ме той. — Аз те подкрепям. Ще те подкрепям и занапред. Отдавна работим заедно, познавам те прекрасно.

— Всички ми казват да не съм го приемала лично — подсмиввам се аз.

Зловещото чувство се засилва. Виж го ти него, щял да ме подкрепя, сякаш има причини да не го прави!

— И на мен ми го казват и Едит, и децата, и подчинените, всички — продължава губернаторът. — Въпреки това приемам нещата присърце. Какво да се прави, характер!

— Значи нямаш нищо общо с Бъргър... и с това доста необичайно прехвърляне на делото в друг съдебен окръг? — чувствам се длъжна да попитам.

Мичъл върти пурата в пепелника, докато връхчето ѝ става съвсем остро, издишва валма пушек, печели време. Значи все пак има нещо общо. Всъщност тъкмо той е в дъното на това — вече съм убедена.

— Бъргър наистина е страхотна, Кей — не отговаря той на въпроса ми и това вече е достатъчен отговор.

Приемам го. Устоявам на желанието да любопитствам. Питам само откъде Мичъл познава прокурорката.

— Знаеш, следвали сме право в Университета на Вирджиния — отговаря губернаторът. — После, вече като главен щатски прокурор, имах един случай. Сигурно го помниш, понеже и Службата по съдебна медицина беше замесена. Разследвахме една паралийка от Ню Йорк, която застраховала за тлъста сума мъжа си месец, преди да го убие в един хотел във Феърфакс. Опита се да го изкара самоубийство.

Помня случая, то оставаше да не го помня! След време въпросната жена съди мен и Службата — обвиняваше ни в изнудване, а също, че сме се сдушили със застрахователното дружество и сме фалшифицирали заключението от аутопсията, за да не ѝ се изплати застраховката.

— Бъргър имаше отношение, понеже се оказа, че първият съпруг на жената също е починал преди няколко години в Ню Йорк при съмнителни обстоятелства — продължава Мичъл. — Бил доста по-възрастен и болнав и уж се удавил във ваната точно месец, след като жена му го застраховала за огромна сума. Съдебният лекар открил охлузвания, получени може би при боричкане, и дълго отлагал делото с надеждата, че следователите ще се натъкнат на неоспорими доказателства. Но такива доказателства така и не се появили. От окръжната прокуратура не успели да предявят обвинителен акт. Тогава жената се запретила да съди и тамошния съдебен лекар. За клеветата, морални щети и не знам още какво. Разговарял съм многократно с колеги в Ню Йорк, най-вече с окръжния прокурор Боб Моргентау, но и с Джейми — сравнявахме случаите.

— Дали от федералните служби няма да се опитат да се споразумеят с Шандон той да предаде престъпното си семейство? — питам се аз на глас. — И после какво?

— Със сигурност ще се опитат — отвърща някак тъжно Мичъл.

— А, такава ли била работата! — Сега вече знам със сигурност. — Ще му обещаят да не го осъждат на смърт! Ей на това му се вика сделката на века!

— Моргентау се слави като прокурор, който не иска смъртни присъди — вметва губернаторът. — Аз обаче искам. И още как!

Току-що ми е намекнал за пазарлъците, които се водят. В замяна на стоворчивостта федералните служби ще обещаят на Шандон да прехвърлят делото в Ню Йорк и да не го осъждат на смърт. Както и да се обърнат нещата, губернаторът Мичъл ще излезе сух от водата.

Шандон вече не е негов проблем. Не е проблем на щат Вирджиния. Няма да предизвикаме международен скандал, задето сме били на французина смъртоносна инжекция.

— Какъв срам! — обобщавам аз. — Не че съм привърженичка на смъртното наказание, Майк, но наистина е срам и позор, че в целия миш-маш се е набъркала и политиката. Току-що слушах в продължение на часове лъжите на Шандон. Той няма да помогне да заловят роднините му. Никога. Ще ти кажа и още нещо: озове ли се в затворите за душевноболни „Кърби“ или „Белвю“, все ще намери начин да се измъкне оттам. И ще убие отново. От една страна съм доволна, че прокурор по делото ще бъде не Райтър, а един отличен професионалист. Райтър си е страхливец. От друга страна обаче ме е яд, че сме изтървали Шандон и вече нямаме власт над съдбата му.

Мичъл се навежда и се подпира на колене — сигурен знак, че се кани да стане и разговорът е приключил. Той няма намерение да обсъжда въпроса с мен и това говори много.

— Радвам се, че дойде, Кей — казва ми.

Взира се в очите ми, все едно моли: „Не питай“.

19.

Арън ме отвежда долу по стълбището и докато отваря входната врата, ми се усмихва едва доловимо. Минавам с автомобила през портала, човекът от охраната ми махва. Оборва ме чувството за край, за завършек, докато обикалям по Кепитъл скуеър и резиденцията изчезва от огледалото за обратно виждане. Оставила съм нещо зад себе си. Току-що съм си тръгнала от живота, който познавам, открила съм следа на недоверие към човек, на когото винаги съм се възхищавала. Не, не смятам, че Мичъл е направил нещо нередно. Знам обаче, че не бе искрен с мен, най-малкото докрай. Носи пряката вина, задето Шандон вече не е под юрисдикцията на нашия съдебен окръг, и причина за това е не справедливостта, правосъдието, а политиката. Усещам го. Сигурна съм. Майк Мичъл вече не е прокурор. Той е губернатор. Защо ли изобщо се изненадвам? Какво друго съм очаквала?

Центърът на града ми се струва чужд и враждебен, докато карам по Осма улица, за да изляза на магистралата. Наблюдавам лицата на хората, които минават с автомобилите си покрай мен, и съм изумена, че никой от тях не живее в настоящето. Карат си колите и гледат в огледалото, пресягат се да вземат нещо от съседната седалка, играят си с радиото, разговарят по телефона или със своите спътници. Хич и не забелязват непознатата, която ги наблюдава. Виждам лицата толкова ясно, че мога да кажа дали са красиви, симпатични или загрозени от младежки пъпки, дали зъбите са хубави. Давам си сметка, че има най-малко една съществена разлика между убийците и техните жертви. Убийците живеят изцяло в настоящето, опознават обстановката, забелязват и най-малката подробност и как тя може да им помогне или попречи. Държат под око непознатите. Вторачват се в някое лице и решават да проследят човека до дома му. Питам се дали така са подбрани и двамата младежи — последните ми пациенти. Питам се с какъв хищник си имам работа. Питам се защо ли всъщност губернаторът е държал толкова много да се видим още днес вечерта и

защо и той, и жена му ме подпитваха за случая в окръг Джеймс Сити. Тук има нещо. Нещо гнило.

Проверявам телефонния секретар у дома, имам седем съобщения. Три са от Луси. Не ми казва защо ме търси, обяснява само, че трябвало да поговорим. Набирам клетъчния ѝ телефон и когато тя вдига слушалката, долавям напрежение. Усещам, че не е сама.

— Всичко наред ли е? — питам я.

Луси се двоуми.

— Лельо Кей, бих искала да доведа и Тиюн.

— Тиюн Макгъвърн в Ричмънд ли е? — ахвам аз.

— Можем да бъдем до четвърт час у Ана — отвръща племенницата ми.

Веднага заставам нащрек. Така и не мога да разчета сигналите, пращани от подсъзнанието ми, за да проумея една много важна истина. Каква ли, дявол го взел? Притеснена съм, оплела съм се като пиле в кълчища, нервите ми са опънати до скъсване. Някакъв мотоциклетист натиска клаксона зад мен и аз подскачам като ужилена. Оставам без дъх. Виждам, че светофарът вече свети зелено. Луната е непълна и забулена от облаци, река Джеймс наподобява тъмна разлата равнина под моста Хюгънот, откъдето отивам в южната част на града. Пред къщата на Ана спирам зад очуканото автомобилче на Луси и на мига входната врата се отваря. Както личи, Луси и Макгъвърн са дошли току-що. Двете стоят заедно с Ана в антрето под искрящия кристал на полилея. Макгъвърн ме поглежда в очите и ми се усмихва насърчително, сякаш ми казва, че всичко при мен ще се оправи. Подстригана е късо и все още е много привлекателна и стройна, прилича на момиче в черния клин и дългото кожено яке. Прегръщаме се и аз се сещам колко непреклонна и отговорна е тя, но и колко внимателна и нежна. Радвам се да я видя — неописуемо.

— Влизайте, влизайте де! — подканя Ана. — Наближава Бъдни вечер! Колко е хубаво, нали!

Но от изражението ѝ не личи да ѝ е хубаво. Лицето ѝ е посърнало, очите — помръкнали от притеснение и умора. Тя долавя, че я гледам, и се опитва да се усмихне. Всички едновременно се отправяме към кухнята. Ана пита кой какво ще пие и какво да предложи за мезе. Всички ли сме вечеряли? Не искат ли Луси и Макгъвърн да пренощуват у нея? На Бъдни вечер никой не бивало да

ходи на хотел — било си престъпление. Дърдори ли, дърдори, не спира, а ръцете ѝ треперят, докато вади от барчето бутилки и реди различните марки уиски и други напитки. Сърцето ми се е свило, вече почти не чувам какво казват другите. Сетне в миг проумявам какво е станало. Истината ме блъсва като мощен поток, докато Ана ми налива от уискито.

Казах на Бъргър, че нямам големи, страшни тайни. Имах предвид, че винаги съм внимавала много. Не споделям с другите неща, които могат да се използват срещу мен. По природа съм си предпазлива. Но тия дни се разприказвах пред Ана. Часове наред двете изследвахме най-потайните кътчета на живота ми. Споделих с нея неща, за които не съм сигурна, че съм знаела дори самата аз, но не съм ѝ плащала за сеансите. Те не са защитени от клетвата, която лекарят дава да не разгласява тайните на пациентите си. Роки Каджиано би могъл да ѝ прати призовка и сега, докато я гледам, ми хрумва, че явно се е случило точно това. Поемам чашата уиски, без да свалям очи от Ана.

— Нещо се е случило — казвам ѝ.

Тя извърща поглед. Представям си какво ще стане от тук нататък. Бъргър ще отмени призовката. Каджиано ще започне да ме тормози, да се опитва да ме сплаши, но аз няма да се хвана на номерата му. Ще ме уплаши на куково лято, негодникът му с негодник! Вече съм премислила всичко, предвидила съм всички възможности, просто умея да заобикалям всяка истина, пряко засягаща най-съкровенията ми същност, добруването ми, чувствата ми.

— Кажи ми, Ана — моля я.

В кухнята тегне тишина. Луси и Макгъвърн са млъкнали. Племенницата ми идва при мен и ме прегръща.

— С теб сме — казва ми.

— Няма страшно! — Намесва се Макгъвърн и ме насърчава с вдигнати палци.

Двете отиват в хола, покрай усилията им да ме поуспокоят ме наляга тежко предчувствие. Ана ме поглежда и за пръв път виждам в очите на своята приятелка — смелата австрийка, намек за сълзи.

— Направих нещо ужасно, Кей. — Тя се прокашля и вдървено пълни следващата чаша с лед от хладилната камера. Изпуска едно от кубчетата и то се плъзва зад кофата за боклук, където не можем да го

стигнем. — Заместник-шерифът. Направо не повярвах на очите си, когато сутринта се позвъни на портата. Кой, мислиш, ми дошъл на крака — заместникът с призовка, моля ти се! Направо в къщата ми! Винаги получавам призовките в кабинета. Случва се често, както знаеш, от време на време се явявам да свидетелствам като експерт в съда. Не мога да повярвам, че го е направил. А аз му вярвах!

Съмнения. Отказ да повярвам. Първият лъх на страха докосва централната ми нервна система.

— Кой го е направил? — питам я. — Роки ли?

— Какъв Роки? — гледа ме изненадана Ана.

— Боже господи! — проронвам аз. — Божичко!

Подпирам се на кухненския плот. Значи не е свързано с Шандон. Няма как да е свързано с него. Щом призовката не е от Каджиано, значи остава само една възможност — да я е пратила Бъргър, но това е изключено. Прокуратурата няма причини да разговаря с Ана. Сещам се за странното телефонно обаждане от банката, за съобщението от универсален магазин „Ей Ти анд Ти“, за поведението на Райтър и изражението му в събота вечерта, когато ме видя в джипа на Марино. Връщам се към губернатора и внезапното му желание да ме види на всяка цена, към уклончивостта му, дори към киселите настроения на Марино и стремежа му да ме избягва, поглеждам по нов начин на косопада на Джак от последно време, на страховете му да не бъде натоварен с цялата отговорност. Всичко си идва на местата и образува невероятна картина. Загазила съм. Майко мила, загазила съм не на шега. Ръцете ми се разтреперват.

Ана пелтечи, мънка, търси думите, сякаш изневиделица се е върнала към езика, който най-напред е научила през живота си, а той не е английският. Мъчи се като грешен дявол. Потвърждава онова, което аз волю-неволю вече подозирам. Получила е призовка от специален разширен състав на съдебните заседатели, който да установи дали има достатъчно улики, за да ми предяви обвинение в убийството на Даян Брей. Ана обяснява, че са я използвали. Заложили са ѝ капан.

— Кой? Бъфорд Райтър ли? Той ли стои зад всичко това? — питам я аз.

Тя кима.

— Няма да му го простя никога. Казах му го — зарича се.

Отиваме в хола и аз вдигам слушалката на безжичния телефон върху красивата поставка от тиково дърво.

— Знаеш, Ана, не си длъжна да ми казваш всичко това. — Набирам домашния номер на Марино. Налагам си да не губя самообладание. — Бъфорд ще ти се разсърди. Недей да ми обясняваш.

— Пет пари не давам кой ще ми се разсърди. Още щом получих призовката, Бъфорд ми звънна и изложи какво иска от мен. Обадих се незабавно на Луси — продължава да им обяснява Ана на развален английски, както гледа вторачено Макгъвърн, сякаш няма и понятие коя е тази жена и какво търси в къщата ѝ.

— В колко часа заместник-шерифът ти донесе призовката? — питам я аз. Телефонът на Марино се включва автоматично на секретар. — По дяволите! — ругая едва чуто.

После чувам гласа му. Оставям му съобщение да ми се обади. И че е спешно.

— Някъде към десет сутринта — отговаря Ана на въпроса ми.

— Виж ти! — възкликвам. — Горедолу по същото време, когато откараха Шандон в Ню Йорк. А после опелото на Брей, на което се срещнах за пръв път с Бъргър.

— Как според теб е свързано всичко това? — намесва се Макгъвърн, която слуша внимателно, вперила в мен пронизателни, опитни очи.

Беше сред най-талантливите следователи по умишлени палежи в Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие, докато не бе повишена за шефка от същите хора, които накрая я принудиха да напусне.

— И аз не знам — отговарям ѝ. — Знам само, че Бъргър искаше да види кой е дошъл на погребението на Брей. Сега се питам дали е искала да провери ще отида ли и аз. Може би е в течение, че ме разследват, и ме проверява на своя глава. — Телефонът на Ана звъни. Вдигам. — Домът на Зенър.

— Какво става пак? — опитва се Марино да надвика телевизора.

— И аз се питах това, но вече започвам да проумявам — отвърщам му.

От гласа ми той начаса се досеща, че вместо да задава въпроси, е по-добре да се метне на джипа и да дойде. Дошло е време за истината. Край на игрите, край на тайните — казвам му. Чакаме го пред

запалената камина в хола на Ана, край елхата, цялата в бели лампички, гирлянди, стъклени животинки и дървени плодове, под която са наслагани подаръци. Припомням си наум всяка дума, която съм изрекла пред Ана, и се мъча да си спомня онова, което ще си спомни и тя, когато Райтър започне да я разпитва пред съдебните заседатели, заклели се да решат безпристрастно дали трябва да бъде съдена за убийство. Страхът ме сграбчва с леденостудени пръсти за сърцето, въпреки това, когато говоря, успявам някак да не губя самообладание и да разсъждавам трезво. Не трепвам, докато Ана обяснява как са й заложили капана. Всичко започнало във вторник, четиринайсети декември, когато с нея се свързал Райтър. Цели петнайсет минути разказва как той я убеждавал, че се обажда като приятел, като разтревожен приятел. Хората ме одумвали. Бил чувал разни неща, чувствал се длъжен да ги провери. Знаел, че с Ана сме приятелки.

— Нещо не се връзва — намесва се Луси. — Тогава Брей още не е била убита. Защо Райтър е разговарял толкова рано с Ана?

— И аз не схващам — подкрепя я Макгъвърн. — На тоя не му е чист косъмът.

Двете с Луси са се разположили на пода пред запалената камина. Аз както винаги съм на люлеещия се стол, а Ана седи като глътнала бастун на канапетото.

— Когато Райтър ти се обади на четиринайсети, какво точно ти каза? — питам аз Ана. — Откъде подхвана разговора?

Тя ме поглежда в очите.

— Че бил загрижен за душевното ти здраве. С това започна.

Само кимам. Не се чувствам обидена. Вярно е, че понесох много тежко смъртта на Бентън, но никога не съм била душевноболна. Убедена съм в здравия си разсъдък, че мога да мисля и да разсъждавам трезво. Единствената ми вина е, че избягах от болката.

— Знам, рухнах след смъртта на Бентън — признавам си.

— Как човек да не рухне след подобно нещо! — възкликва Луси.

— Не, не, Бъфорд Райтър имаше предвид друго — прекъсва ни Ана. — Обаждаше се, Кей, не заради това, че не си понесла мъката, а заради Даян Брей, заради отношенията ти с нея.

— Какви отношения? — Веднага ми хрумва дали Брей не се е свързала с Райтър, за да ми заложи поредната клопка. — Почти не я познавах.

Ана се е вторачила в мен, върху лицето ѝ трепкат отблясъците от огъня. Пак се сепвам колко стара изглежда, сякаш за ден се е състарила с десет години.

— Имала си доста разпавии с нея. Поне така ми каза — отвърща психиатърката.

— Да де, но тя си търсеше за какво да се заяде с мен, не аз — бързам да уточня. — Не сме имали лични отношения. Познавахме се съвсем бегло.

— Обявиш ли война на някого, това вече са лични отношения. Дори хора, които се мразят, имат лични отношения, поне според мен. Брей приемаше много лично всичко, свързано с теб, Кей. Пускаше слухове и лъжи. Създаде в Интернет медицинска страница, уж я списваш ти, колкото да те направи за посмешище и да ти развали отношенията със секретаря по обществена сигурност, дори с губернатора.

— Току-що бях при губернатора. Изобщо не смятам, че отношенията ми с него са се развалили — казвам аз и веднага си давам сметка колко странно е всичко.

Щом Мичъл знае, че ме разследва разширен състав на съдебните заседатели, а той няма как да не знае, защо тогава не прие оставката ми и не благодари на Бога, задето се е отървал от мен и от объркания ми живот?

— Брей беше на косъм да провали и кариерата на Марино само защото той ти играе по свирката — продължава Ана.

Единственото, което ми хрумва, е, че Марино ще побеснее, ако чуе да казват, че ми играел по свирката. Но дето е думата, за вълка говорим, а той бил в кошарата: точно в този миг се звъни по домофона, от което разбираме, че Марино е на входа.

— С други думи, Брей ти слагаше прът в колелата — допълва Ана и се изправя. — Нали? Сама ми го каза. — Натиска копчето върху стената. Гневът измества потиснатостта. — Ало! Кой е? — подвиква тя в слушалката на домофона.

— Аз, сладурче.

Стаята се изпълва с груби звуци: гласа на Марино, джипа му.

— Само да ме нарече още веднъж „сладурче“, и ще го убия — вдига ръце Ана.

Отива на входната врата и след миг в хола влиза Марино. Изхвърчал е от къщи на пожар, дори не си е направил труда да си облече яке, нахлузил е само сив пуловер и маратонките. Зяпна, щом вижда пред запалената камина Макгъвърн, която е седнала по турски на пода и го гледа.

— Майко мила! — възкликва Марино. — Я кого ни е довял вятърът!

— И аз се радвам да те видя, Марино — отвърща Макгъвърн.

— Някой ще ми каже ли какво става тук?

Изтегля един от фотьойлите при огъня и сяда, след което ни оглежда една по една, прави се на глупак и се опитва да разбере какво се е случило, сякаш вече не знае. Според мен знае. О, да, чак сега проумявам защо напоследък се държи толкова странно.

Идваме си на думата. Ана продължава да обяснява какво се е случило в дните, преди Джейми Бъргър да дойде в Ричмънд. Бъргър отново е в центъра на вниманието, сякаш седи сред нас. Не ѝ вярвам. Същевременно си давам сметка, че животът ми сигурно е в нейни ръце. Мъча се да се сетя къде съм била на четиринайсети декември, връщам се назад от днес, двасет и трети декември, и стигам до оня вторник. Точно така, бях в Лион, в централата на Интерпол, където се запознах с Джей Тали. Припомням си първата ни среща, как сме седели само двамата в кафенето в сградата на Интерпол. Марино веднага отсече, че Джей не му бил симпатичен, и се изнесе. Докато обядвахме, разказах на Джей за Даян Брей, че имам неприятности с нея, че е взела на мушка и Марино и се мъчи как ли не да го върне редови униформен полицаи, който дежури само по нощите. Как ли я нарече Джей? А, да, „токсични отпадъци във впити дрешки“. Двата очевидно бяха имали търкания, докато Брей е била на работа в Нюйоркското управление на полицията, а Джей за кратко — в управлението на Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие. Останах с впечатлението, че той знае за нея всичко от игла до конец. Дали наистина бе само съвпадение, че същия ден, когато с Тали сме одумвали Брей, Райтър се е обадил по телефона на Ана, за да разпитва за отношенията ми с нея и да подмята, че не съм добре с нервите?

— Нямах намерение да ти казвам всичко това — отсича Ана. — Не биваше да ти казвам, но сега, след като разбрах, че очевидно смятат

да ме използват срещу теб...

— В какъв смисъл да те използват срещу нея? — намесва се най-безцеремонно Марино.

— Първоначално смятах да те напътствам, да ти помогна да разсееш тия подмятания за душевното ти здраве — казва ми Ана. — Изобщо не повярвах. Но ако е имало някаква сянка на съмнение, то беше, защото не те бях виждала от доста време, а и бездруго мислех да си поговорим — притеснявах се за теб. Приятелка си ми. Бъфорд Райтър ме увери, че каквото и да открия, нямало да го използва. Разговорът ни уж беше частен, само между него и мен. Той изобщо не спомена, че се готви да ти предяви обвинение.

— Райтър ли? — свъсва се Марино. — Нима те е карал да му донасяш?

Ана клати глава.

— Не, само да напътствам Кей — употребява тя пак същата дума.

— Ах, негодникът му с негодник! Смотаняк — избива гневът на Марино.

— Искаше да разбере дали Кей е психически устойчива. Стори ми се обяснимо, че се интересува от това, щом се кани да я използва за основен свидетел. Винаги съм смятала, че му трябваш за основна свидетелка, а не за обвиняема!

— Обвиняема, дрън-дрън! — мръщи се пак Марино.

Сега вече е зарязал преструвките. Знае пределно ясно какво точно става.

— Наясно съм, Марино, нямаш право да ми казваш, че специален разширен състав на съдебните заседатели ме разследва за убийството на Даян Брей — изричам с равен глас. — Но ми е любопитно откога знаеш? Например в събота вечерта, когато ме изведе от къщи, знаеше, нали? Затова ли не ме изпускаше от очи? Да не би да се изхитря и да укрива веществени доказателства или един дявол знае какво? Затова ли не ми разрешихте да си взема автомобила? За да проверите дали и там няма улики, например кръв на Даян Брей? Влакътца? Косми? Нещо, с което да докажете, че в нощта на убийството съм била у нея? — казвам с хладен, но пронизващ тон.

— До гуша ми дойде, наистина! — избухва Марино. — Знаем, че не си извършила нищо. Райтър си е един лайнар, казвал съм му го и в

очите. Всеки божи ден. Какво толкова си му направила, а? Ще ми кажеш ли най-после защо ти има зъб?

— Виж какво! — вторачвам се в него. — Нямам намерение да слушам отново как сама съм си виновна. Не съм му направила нищо на Райтър. Нямам и представа какво го е прихванало, та се държи така, единственото обяснение е, че Джей му е пуснал мухата.

— Сигурно не си виновна и за това, а? Задето преспа с него.

— Джей не го прави, защото съм преспала с него — не се давам аз. — И да прави нещо, то е, защото сме преспали само веднъж.

Макгъвърн се е облегла свъсена отстрани на камината. Казва ни:

— Ох, тоя Джей! Господин Сваляча! Вечно си прави тънките сметки. Открай време съм си имала едно наум за него.

— Обясних на Бъфорд, че със сигурност си психически здрава — отсича Ана, после стисва зъби и ме гледа с пламнали от гняв очи. — Попита дали според мен си в състояние да му съдействаш в разследването, дали си емоционално устойчива. Ето, излъгал ме е. Имаше предвид да му помагаме в процеса срещу Шандон. Умът ми не го побира. И досега не мога да повярвам, че Бъфорд е постъпил толкова подло, изпълзял е като змия и ми е пратил призовка.

Тя слага ръка върху гърдите си, сякаш я боли сърце, и за миг затваря очи.

— Добре ли си, Ана? — понечвам да се изправа.

Тя клати глава.

— Никога вече няма да бъда добре. Ако знаех, че нещата ще се обърнат така, Кей, изобщо нямаше да разговарям с теб.

— Правила ли си записи на разговорите, водила ли си бележки? — пита Макгъвърн.

— Естествено, че не.

— Слава богу!

— Но ако поискат от мен да... — подхваща тя.

— Разбирам те, Ана — прекъсвам я. — Разбирам те. Станалото — станало. — Време е да кажа на Марино другата новина. Така и така сме подхванали неприятна тема, нека чуе всичко докрай. — Синът ти Роки... — изричам името, нищо повече.

Може би ми се иска да проверя дали Марино вече знае и това. Той се вцепенява.

— Какво синът ми?

— Както личи, ще защитава Шандон — пояснявам аз.

Лицето му става моравочервено, чак да се уплаши човек. За миг всички се умълчаваме. Марино не знае. После казва с твърд равен тон:

— Той ли няма да извърти такъв номер! Сигурно има пръст и в онова, което ти се случва на теб. Колкото и да е странно, ми мина през ума, че може би има нещо общо и с това, че Шандон се озова в Ричмънд.

— Защо реши така? — пита озадачена Макгъвърн.

— Защото си е момче мафиотче, ето защо. Няма да се учудя и ако познава татенцето — стария Шандон в Париж де, и потрива доволно ръце, че ми причинява главоболия.

— Крайно време е да разкажеш нещо за Роки — подканям го аз.

— В тая къща намира ли се бърбън? — обръща се той към Ана.

Тя става от канапето и излиза от хола.

— Не можеш да останеш тук, лельо Кей — прошепва припряно Луси.

— Не можеш да разговаряш с нея, Кей — добавя Макгъвърн.

Не им отговарям. Прави са, разбира се. Сега за капак изгубих и една приятелка.

— Каза ли й нещо? — пита Марино с до болка познатия обвинителен тон.

— Казах й само, че светът е по-добър без Даян Брей — отговарям аз. — С други думи, всъщност й казах, че се радвам, задето оная е мъртва.

— Радват се всички, които са я познавали — натъртва Марино. — На драго сърце ще го потвърдя и пред пикливия разширен състав на съдебните заседатели.

— Това няма да ти помогне особено, макар и да не означава непременно, че си убила някого — обръща се към мен Макгъвърн.

— Хич даже няма да й помогне — тросва се Марино. — Дано само Ана не каже на Райтър, че злорадстваш, задето са пречукали Брей — промърморва вече на мен.

— Боже, колко нелепо е всичко — гласи отговорът ми.

— И да, и не — отсича Марино.

— Нямах право да го обсъждаш с мен, Марино — предупреждавам го аз. — Не си търси белята.

— Чудо голямо, като си я търся! — маха той с ръка. — Знам, че не си убила оная проклета кучка. Но го погледни откъм другата страна. Имаше си неприятности с нея. Тя се опитваше да ти направи сечено, да те уволни. След смъртта на Бентън се държиш доста странно, най-малкото според хората, нали? Спречкахте се с Брей на она паркинг! Според мълвата си ѝ завиждала, че е важна клечка в полицията. Тя те изкарваше по-черна и от дявола и вечно недоволстваше от теб. Затова я пречукаш, и то така, че да лепнеш убийството на същия тип, видял сметката на Ким Луонг, а кой би могъл да го стори по-добре от теб, нали? Кой е по-способен от теб да извърши идеалното убийство, а? Имала си първа достъп до местопрестъплението — какво по-лесно от това да заличиш уликите. Би могла да пречукаш оная кучка, после да подхвърлиш по трупа косми на Върколака, дори да размениш пробите, взети за анализ, така че в лабораторията да попадне неговата ДНК. Ами това, че си взела улики от парижката морга и си ги донесла чак тук? Ами пробите от водата? Неприятно ми е да ти го кажа, но Райтър мисли, че си превъртяла. Освен това съм длъжен да добавя, че никога не си му била особено симпатична, понеже си е страхопъзльо и не обича силните жени. Ако трябва да съм докрай откровен, недолюбва и Ана. Колкото до Бъргър, нея направо не може да я гледа.

Мълчание.

— Дали няма да ми прати призовка и на мен? — изрича Луси.

20.

— Райтър те мисли и теб за луда — казва Марино на племенницата ми. — Единственото, за което сме на еднакво мнение.

— Възможно ли е Роки да се е забъркал с клана Шандон? — пита Макгъвърн и поглежда Марино. — В миналото де? Сериозно ли каза, че ти е минавало през ума?

— Ха! — сумти Марино. — Почти откакто го помня, Роки се забърква с мафиоти. Но ако питаш дали знам как си оползотворява времето, отговорът е — не, не знам. Не бих се заклел. Знам само що за стока е. Отрепка. По рождение не е читаво това дете. От калпаво семе е. Лично аз не го смятам за свой син.

— Е, и да го смяташ, и да не го смяташ, пак е твой син — отбелязвам аз.

— Друг път ми е син. Метнал се е на скапаняците в рода — повтаря си своето той. — В Ню Джърси имаше лоши Марино и свестни Марино. Имах един чичо мафиот и друг чичо — ченге. Двама братя, различни, както небето и земята. А после, когато навърших четиринайсет, чичо Луи — Калтака, прати да пречукат другия чичо, ченгето де, той също се казваше Пийт. Теглили му, моля ти се, куршума направо пред къщата, докато си взимал човекът вестника. Така и не доказахме, че е работа на чичо Луи, но всички в рода са убедени в това. И досега смятам, че точно той му е видял сметката.

— Къде е сега тоя твой чичо Луи? — интересува се Луси, а Ана се връща с чашата бърбън за Марино.

— Чух, че преди година-две бил умрял. Не съм поддържал отношения с него. Никога не съм имал нищо общо с тоя боклук. — Той взима чашата от Ана. — А Роки му е одрал кожата. Докато растеше, дори приличаше външно на него, още от малък си е лайно, за нищо не става. Защо според вас се прекръсти на Каджиано? Защото това е моминското име на майка ми и Роки знаеше, че ще ме изкара от кожата, ако вземе името на мама. Има хора, които са си непоправими. Раждат си се калпави, и толкоз. Не ме карайте да ви обяснявам. Ние с

Дорис душа давахме за това дете. Дори уредихме да го приемат във военно училище, което си беше грешка. На този копелдак взе, че му хареса — най-вече да тормози другите момчета. Никой не смееше да си има вземане-даване с него дори докато беше новобранец. Беше цяло мъжище, на мен се е метнал, и бе такава гад, че другите не смееха и с пръст да го закачат.

— Не е хубаво това — проронва Ана и отново сяда на канапето.

— Защо Роки се нагърбва с такъв случай? — Помня какво ми е казала Бъргър, но искам да чуя и мнението на Марино. — За да ти направи напук ли?

— За да се прочуе. А около случай като този ще се вдигне патърдия до бога — голям цирк!

На бащата не му се ще да изрече очевидното — че синът се домогва да го унижи и да го пречупи.

— Мрази ли те? — пита го Макгъвърн.

Марино пак изсумтява, а пейджърът му започва да жужи.

— И какво стана с Роки? — намесвам се аз отново. — Уредил си го във военно училище. После?

— Изритах го. Казах му, че щом не спазва моите правила, да ми се маха от къщата. Беше след първи курс във военното училище. И знаеш ли какво направи малкият психар? — Марино прочита съобщението върху екранчето на пейджъра и се изправя. — Отиде, моля ти се, в Джърси, при чичо си Луи, при мафията. После има наглостта да се върне тук, за да следва право, и то не другаде, а в „Уилям и Мери“, знае как да се вреди хитрецьт му с хитрец.

— Значи е вписан в адвокатския регистър на Вирджиния! — ахвам изумена аз.

— Вписан е, и още как! Разиграва си коня из целия щат. Не съм го виждал обаче от седемнайсет години. Ана, имаш ли нещо против да ти ползвам телефона? Излезе една работа, не е за клетъчния. — Той ме поглежда и тръгва да излиза от стаята. — Станфийлд.

— Да не са установили самоличността? — питам го аз.

— Надявам се да ме търси за това — отвръща Марино. — Работата май е дебела.

Докато той говори по телефона, Ана изчезва от собствения си хол. Решавам, че е отишла до тоалетната, тя обаче не се връща. Представям си какво ѝ е. В много отношения се притеснявам повече за

нея, отколкото за себе си. Знам достатъчно за живота ѝ, вече съм наясно колко уязвима е, какви дълбоки белези и пуцинаци има в пейзажа на душата ѝ.

— Не е честно — възкликвам — вече губя самообладание. — Не е честно спрямо никого. — Всичко, което ми се е струпало, малко по малко се плъзга надолу и всеки миг ще ме затрупа. — Някой може ли да ми каже как се стигна дотук? Да не би да съм извършила някакво зло в предишния си живот? Не съм заслужила това. Никой от нас не го е заслужил.

Луси и Макгъвърн ме слушат как си изливам гнева. Явно си имат свои идеи и планове, но поне засега не смятат да ги споделят с мен.

— Кажете нещо де! — подканям аз. — Хайде, изплюйте камъчето! — Казвам го главно на племенницата си. — Провалих се в живота. Оплесках всичко. Съжалявам. — Очите ми се пълнят със сълзи. — Пуши ми се. Някой да има цигари?

Марино със сигурност има, но сега говори по телефона в кухнята — само това оставаше да му се натрапвам и да го прекъсвам колкото да ми даде цигара, каквато всъщност изобщо не ми е притрябвала.

— Знаете ли от кое ми е най-криво — че ме обвиняват в нещо, срещу което винаги съм се противопоставяла. Не злоупотребявам с положението и властта си, никога не съм го правила, да го вземат мътните! Никога не бих убила най-хладнокръвно човек — говоря им аз. — Мразя смъртта. Мразя убийствата. Мразя всичко, което виждам ден след ден. Нима сега всички смятат, че съм извършила подобно нещо? Явно разширеният състав на съдебните заседатели е на такова мнение, а?

Оставям въпроса да виси във въздуха. Не ми отговаря нито Луси, нито Макгъвърн.

Марино е шумен. Има гласище, кънтящо и голямо като самия него, което вместо да направлява, побутва и блъска, вместо да върви в крачка, ти изскача изневиделица.

— Сигурен ли си, че му е гадже? — казва той по телефона. Досещам се, че разговаря с детектив Станфийлд. — Може да са само приятели. Я кажи откъде си толкова сигурен! Да, да. Какво? Дали съм разбрал ли? Не, не съм. Не проумявам нищо, Станфийлд. — Докато говори, Марино снове напред-назад из кухнята. Както е тръгнало, всеки момент ще прати Станфийлд по дяволите. — Знаеш ли какво им

казвам на типове като теб, Станфийлд? — подвиква той. — Казвам да ми се разкарат от главата. Пет пари не давам кой ти е зет и кой — сват, ясно ли е? Да духа супата, така да му предадеш, чу ли?

Станфийлд очевидно се опитва да вмъкне някоя и друга дума, но къде ти ще се вреди от Марино!

— Майко мила! — прошепва Макгъвърн и с това отново насочва вниманието ми към хола и към кашата, в която съм се забъркала. — С кого говори Марино, с онзи, който разследва мъжете, дето са ги изтезавали и после убили ли? — любопитства тя.

Гледам я странно, пронизва ме още по-странно усещане.

— Откъде знаеш за тях?

Питам се дали не съм пропуснала нещо. Макгъвърн е била в Ню Йорк. Аз още не съм направила аутопсията на втория мъж с неустановена самоличност. Защо изведнъж всички знаят всичко? Сещам се за Джейми Бъргър. Сещам се за губернатора Мичъл, за депутатата Динуиди и Ана. Въздухът е отровен от силния дъх на страха, изпълнил помещението като телесната миризма на Шандон, струва ми се, че отново надушвам онова чудовище и застивам като препарирана. После пък се разтрепервам като листо, сякаш съм изгълтала цяла кана кафе или пет-шест наблъскани със захар кубински кафета еспресо, наричани „колада“. Осъзнавам, че никога през живота си не съм била по-уплашена, и в главата ми вече се върти немислимото: ами ако Шандон все пак е бил прав в наглед нелепото твърдение, че е жертва на огромен политически заговор? Обзела ме е параноя — съвсем разбираемо! Опитвам да се вразумя. В края на краищата ме разследват за убийството на продажна полицайка, вероятно свързана с организираната престъпност.

Чувам, че Луси ми говори нещо. Станала е от мястото си пред запалената камина и придърпва стол към мен. Сяда, навежда се, докосва ме по здравата ръка, все едно се опитва да ме събуди.

— Лельо Кей! — казва ми. — Къде се отнесе, лельо Кей? Чувааш ли?

Поглеждам я. Марино казва по телефона на Станфийлд, че щели да се видят утре сутринта. Прозвучава по-скоро като закана.

— Пийнахме с него по бира във „Филс“ — поглежда Луси към кухнята и чак сега се сещам как някъде преди обяд Марино ми е споменал, че следобед двамата с Луси щели да се видят, понеже тя

имала да му съобщава нещо. — Знаем за оня тип от мотела. — Сега вече племенницата ми има предвид Макгъвърн, която седи притихнала пред огъня, гледа ме и чака как ще реагирам, когато Луси ми каже останалото. — Тиюн е тук от събота — добавя тя. — Още откакто ти се обадох от „Джеферсън“, помниш ли? Тиюн и тогава беше с мен. Помолих я да дойде незабавно.

— О! — е единственото, което се сещам да кажа. — Прекрасно. Притеснявах се, че си сама в хотела.

Очите ми пак плувват в сълзи. Смутена съм и извърщам поглед — да не ме видят Луси и Макгъвърн. От мен се очаква да съм силна. Тъкмо аз винаги съм измъквала Луси от кашите, които е забърквала. Винаги съм била факлоносецът, насочвал я към правия път. Изучих я. Купувах ѝ книги, купих ѝ и първия компютър. Стига да поискаше, пращах я на всякакви курсове из цялата страна — където поиска. Едно лято я заведох в Лондон. Опълчвах се срещу всекиго, опитал се да ѝ се бърка в живота, включително срещу родната ѝ майка, възнаградила усилията ми единствено с обиди.

— Би трябвало да ме уважаваш — казвам на племенницата си и бърша с ръка насълзените си очи. — А как да ме уважаваш след всичко това?

Тя пак се изправя и ме поглежда.

— Я не се занасяй — тросва се разпалено точно когато Марино се връща при нас, понесъл поредната чаша бърбън. — Тук не става въпрос дали те уважавам или не — допълва племенницата ми. — Божичко! Никой в тая стая не те уважава по-малко, лельо Кей. Но ти се нуждаеш от помощ. Искаш, не искаш, трябва да позволиш на другите да ти помогнат. Със сигурност не можеш да се справиш сама, хайде, забрави я тая твоя пуста гордост и ни разреши да ти помогнем, чу ли? Вече не съм десетгодишна. На двайсет и осем години съм, разбра ли? Не съм малко дете. Била съм агентка на ФБР, агентка на Службата за огнестрелно оръжие и вече съм богата като Крез. Бих могла да съм каквато си поискам агентка. — Раните ѝ се разлютват направо пред очите ми. Криво ѝ е, че са я пратили в принудителен отпуск, то оставаше да не ѝ е криво! — Сега съм агентка на свободна практика, сама съм си господар, постъпвам както сметна за добре — продължава Луси.

— Снощи напуснах Службата по съдебна медицина — съобщавам й аз.

Следва вцепенено мълчание.

— Моля? — подвиква Марино, който стои пред огъня и отпива от чашата. — Какво си направила?

— Казах на губернатора — отвърщам и ме обзема необяснимо спокойствие.

Приятно ми е, че сама съм направила нещо. Може би съм по-малко жертва, откакто съм напуснала службата, ако изобщо се престраша да си призная, че съм жертва. Няма как да си затварям очите за истината: жертва съм и единственото, което мога да сторя, е да довърша подхванатото от Шандон, да сложа край на досегашния си живот и да започна начисто. Каква странна, вцепеняваща мисъл! Разказвам на Марино, Макгъвърн и Луси разговора си с Майк Мичъл.

— Я чакай! — възкликва Марино, който е седнал отстрани на камината. Наближава полунощ, Ана не се чува и за миг забравям, че изобщо е в къщата. Сигурно си е легнала. — Това означава ли, че вече няма да работиш по случаите?

— Ни най-малко — отговарям му аз. — Ще бъда изпълняващ длъжността, докато губернаторът реши друго.

Никой не ме и пита какво смятам да правя с остатъка от живота си. Наистина е безпредметно да се притесняваш за някакво далечно бъдеще, когато настоящето ти е пълен хаос. Признателна съм, че не ме подпитват, и вероятно излъчвам обичайните сигнали, че не ми се слушат никакви въпроси. Хората долавят кога ми се мълчи, в най-лошия случай отклонявам ловко любопитството им и те дори не се досещат, че току-що съм извъртяла всичко така, че да не подпитват за неща, за които предпочитам да не говоря. Усвоих това умение съвсем малка, понеже не исках съучениците да подпитват за баща ми, дали е болен, дали някога ще оздравее и какво е да умре някой от родителите ти. Бях научена да не говоря за това, бях научена и да не питам. През последните три години от живота на баща ми никой в семейството, дори самият той — най-вече той, не отваряше дума за това. Приличаше много на Марино, и той беше италианец със силно мъжкарско излъчване, и той смяташе, че тялото му няма да се раздели никога с него, колкото и болно и разнебитено да е. Виждам в мислите си баща си, докато Луси, Марино и Макгъвърн обсъждат какво смятат да

предприемат и вече са предприели, за да ми помогнат, включително да проверят един или друг човек и да прибегнат до всички средства, с които разполага „Последен пристан“.

Всъщност не ги слушам. Гласовете им преспокойно биха могли да бъдат грак на врани — спомням си гъстата трева в Маями от моето детство, изсъхналите буболечици, лимоновото дърво в тясното задно дворче. Баща ми ме научи как да отварям с чук и отвертка кокосови орехи и аз дълго-дълго си играех да вадя възладкото бяло месо от вътрешната страна на твърдата, покрита с влакна черупка. Татко се забавляваше неописуемо, докато ме гледаше как захласната се занимавам с орехите. Вътрешността заминаваше в мъничкия тумбест хладилник — никой, включително и аз, не посягаше да я вкуси. В жежките летни съботи татко от време на време ни изненадваше с Дороти — носеше от близката бакалия два огромни къса лед. Имахме малък надуваем басейн, който пълнехме с маркуча, и ние със сестра ми се разполагахме върху леда: уж слънцето прежуряше, а дупетата ни бяха ледени. Сегиз-тогиз изскачахме от басейна — да се постолим, сетне отново кацахме досущ принцеси върху хлъзгавите ледени престоли, а татко ни се смееше през отворения прозорец на хола, заливаше се от весел смях и почукваше по стъклото под съпровода на Фатс Уолър, долитащ от надутата до дупка уредба.

Баща ми беше голям добряк. Когато се чувстваше горе-долу добре, беше щедър, грижовен, забавен и весел. Беше красив, среден на ръст, рус и широкоплещест, преди ракът да го изпие. Цялото му име е Кей Марселъс Скарпета трети и навремето много държал първородната му рожба също да носи името „Кей“, предавало се от поколение на поколение в рода му във Верона. Изобщо не се притеснил, когато първото му дете се оказало момиче. Кей е от имената, каквито могат да носят и мъже, и жени, майка ми обаче винаги ме е наричала Кейти. Твърдеше, че било объркващо да имаш в къщата си двама Кей. След време, когато този въпрос вече не стоеше, понеже бях останала единствената Кей, тя пак си ме наричаше Кейти и отказваше да приеме смъртта на баща ми, да я преглътне — така е и до ден-днешен. Не иска да се раздели с него, и толкоз. Баща ми почина преди повече от трийсет години, когато бях дванайсетгодишна, а майка ми не е излизала с друг мъж. Още носи венчалната халка. Още ме нарича Кейти.

Отдавна е минало полунощ, а Луси и Макгъвърн още обсъждат някакви планове. Отказали са се от опитите да включат и мен в разговора и дори сякаш вече не забелязват, че в мислите си съм се пренесла в земята на миналото и загледана в огъня, разтривам разсеяно обездвижената си лява ръка и промушвам пръст под гипса, за да почеша измъчената, зажадняла за въздух плът. Накрая Марино се прозява като мечок и се надига тежко. Залита лекичко от бърбъна, вони на тютюн и ме гледа с нежност, която бих могла да нарека и тъжна любов, стига да бях готова да приема истинските му чувства към мен.

— Хайде, докторке — казва ми той. — Ела да ме изпратиш до джипа.

Такъв е неговият начин да поиска примирие. Не е грубиян. Чувства се гузен, задето се държи така с мен от вечерта, когато се разминах на косъм със смъртта, никога не ме е виждал толкова странно притихнала и отнесена.

Ноцта е студена и тиха, звездите надзъртат свенливо иззад смътните очертания на облаците. От алеята пред къщата на Ана виждам множеството свещи, грейнали по первазите на прозорците ѝ, и покрай това се сещам, че утре е Бъдни вечер, последната Бъдни вечер на двайсети век. Тишината е нарушена от дрънченето на ключове, Марино отключва вратата на джипа и се двоуми, преди да я отвори.

— Чака ни много работа. Утре рано ще се видим в моргата. — Но всъщност иска да ми каже друго. Гледа тъмното небе и въздиша тежко. — Мамка му, докторке. Добре де, знам от известно време. Вече си го разбрала. Знаех какво е намислил онзи негодник Райтър, но нямаше как, оставих нещата да се развиват от само себе си.

— Кога смяташе да ми кажеш? — питам, но не с укор, а от любопитство.

Той свива рамене.

— Добре че Ана отвори първа дума. За бога, знам, че не си убила Даян Брей. Но да си призная, и да я беше убила, пак нямаше да те виня. Едва ли някога се е раждала по-проклета кучка от нея. Мен ако питаш, и да я беше пречукала, щях да съм убеден, че си го направила при самоотбрана.

— Е, нямаше да е при самоотбрана — отсичам, след като обмислям сериозно тази възможност. — Нямаше да е при самоотбрана, Марино. И не съм я убила аз. — Взира се в сгърбения му силует, очертал се в светлината на уличните лампи и на празничните светещи гирлянди по дърветата. — Нали не си си помислил, че?...

Не довършвам въпроса. Май наистина не искам да узнавам отговора.

— Напоследък и аз не съм сигурен какво си мисля — отвърща Марино. — Такава е голата истина. Но какво ще правя сега, докторке?

— Какво ще правиш ли? В какъв смисъл? — не го разбирам аз.

Той вдига рамене и се задавя. Не мога да повярвам. Марино е на път да се разплаче.

— Ако напуснеш — проронва накрая, после се прокашля и търси опипом пакета „Лъки Страйк“.

Свива на колибка огромни ръчища около дланта ми и ми пали цигарата, а аз усещам върху брадичката си изпръхналата му кожа и косъмчетата по китките му. Марино всмуква дълбоко от тютюневия дим и гледа сломен някъде пред себе си.

— И тогава какво? Ще ида в оная проклета морга, а теб няма да те има. Дявол го взел, нямаше да ходя толкова често в тая смърдяща дупка, ако ти, докторке, не беше там. Ти си единствената, която ѝ вдъхва живот, сериозно ти говоря.

Прегръщам го. Едвам стигам до гърдите му, от увисналото му шкембе не усещаме как сърцата ни бият. Марино сам си е издигнал бариери в този живот. Оборва ме неизразимо състрадание към него, усещам, че имам нужда от този мъж. Потупвам го по широките гърди и му съобщавам:

— Познаваме се от доста време, Марино. Не си се отървал още от мен.

21.

Зъбите могат да разкажат доста истории. Свързаните с тях навици често разкриват за човека повече, отколкото бижутата и скъпите дрехи, и стига зъболекарските картони да са се запазили, помагат да установиш бързо нечия самоличност. От зъбите ще разбере каква е личната ви хигиена. Те нашепват тайни, например дали сте посягали към наркотиците, какви антибиотици са ви давали в ранно детство, от какво сте боледували, наранявали ли сте се и доколко сте държали на външния си вид. От тяхната изповед ще узная дали зъболекарят ви е бил шарлатанин и е взимал от здравната каса пари за работа, каквато никога не е вършил. Разбирам и дали е бил добър.

На другата заран още по мръкнало Марино ме чака в моргата. Носи зъболекарския картон на двайсет и две годишния мъж от окръг Джеймс Сити, който вчера излязъл да потича из университетското градче на „Уилям и Мери“ и така и не се прибрал. Казва се Мич Барбоса. Университетът „Уилям и Мери“ е само на няколко километра от мотел „Форт Джеймс“ и когато снощи Марино разговаря със Станфийлд и получи най-новите сведения, първото, което ми хрумна, бе: „Виж ти!“. Хлъзгавият син на Марино — адвокатът Роки Каджиано, е завършил „Уилям и Мери“ — животът ни предлага поредното странно съвпадение.

Седем без петнайсет е, когато изтиквам количката от помещението за рентгенови снимки и я избутвам при масата в залата за аутопсии. Отново е тихо и спокойно. Днес е Бъдни вечер и държавните учреждения не работят. Марино е готов да ми помага и аз не очаквам никой друг, освен съдебния зъболекар. На Марино е отредена ролята да съблече заедно с мен вкочанения, неподатлив труп, да го пренесе — пак с мен, на масата и да го свали оттам. За нищо на света не бих му позволила да ми помага в медицинската част — не че той изгаря от желание. Не съм го молила и няма да го моля дори да вписва данните в медицинското заключение, понеже той борави с латинските медицински думички и термини наистина както му падне.

— Дръж го от двете страни — обяснявам на Марино. — Браво на теб. Точно така.

Той хваща главата на мъртвеца и се опитва да я задържи, докато аз пъхам тъничкия скалпел в устата и го приплъзвам между кътниците, за да отворя челюстта. Металът стърже по зъбния емайл. Внимавам да не разрежа устните, но няма как да не одраскам повърхността на кътниците.

— Пак добре, че хората са мъртви, когато им правиш такива страхотии — отбелязва Марино. — Сигурно ще си много щастлива, когато отново разполагаш с две ръце.

— Хич не ми напомняй.

Толкова ми е писнало от тоя гипс, че вече си мисля дали сама да не го срежа с електрическия трион.

Челюстта на мъртвеца поддава и се отваря, а аз насочвам хирургическата лампа и изпълвам устата отвътре с бяла светлина. По езика има влакънца, които събирам.

Марино ми помага и с вдървените ръце, за да смъкнем горницето на анцуга и тениската, сетне аз свалям маратонките и чорапите, а накрая и долницето, и шортите. Оглеждам ануса, няма следи от наранявания, нищо, което да подсказва, че мъжът е бил хомосексуалист. Пейджърът на Марино надава звук. Пак е Станфийлд. Тая сутрин Марино не е казал и дума за Роки, ала призракът му витае край нас. Роки се долавя във въздуха и това въздейства на баща му недоловимо, но дълбоко. Като телесна миризма от него се излъчват горчилка, мъка и безпомощност. Би трябвало да се притеснявам какво ми готви Роки, ала единственото, за което съм в състояние да мисля, е какво ще стане с Марино.

Сега, когато пациентът ми лежи гол-голеничък пред мен, добивам цялостна представа как е изглеждал физически. Бил е висок метър седемдесет и осем и е бил слабичък, тежал е, има-няма, шейсет килограма. Краката му са мускулести, инак от кръста нагоре не е много развит, както при бегачите. Няма татуировки, обрязан е и очевидно се е грижел за външния си вид, ако се съди от старателно поддържаните нокти на ръцете и краката и гладко избръснатото лице. Дотук не откривам следи от външни наранявания, по рентгеновите снимки не се виждат заседнали куршуми и счупени кости. Мъжът има по коленете и левия лакът стари белези, нови обаче не личат, ако не

броим охлузванията, останали, докато са го връзвали и са му запушвали устата. Какво те е сполетяло? Защо си умрял? Мъжът мълчи и мълчи. Само Марино говори гръмогласно колкото да прикрие притеснението си. Смята Станфийлд за пълен глупак и се държи по съответния начин с него. По-припрян е, сипе повече обиди от обикновено.

— Е, безспорно щеше да е прекрасно, ако знаехме това — подмята жлъчно Марино в слушалката на телефона, окачен на стената. — Смъртта няма почивни дни — добавя той след малко. — Кажи там на когото трябва, че ще дойда, и те ще ме пуснат, къде ще ходят. — После: — Да, да, да бе. Такъв е сезонът. А, Станфийлд! Дръж си устата затворена, чу ли? Разбра ли? А съм прочел още веднъж за това по пикливите вестници... Да бе, как ли не, сигурно още не си ги чел. Не бери грижа, ще ти откъсна материалчето от днес сутринта. Всички тия дрънканици за Джеймстаун, за хомосексуалистите, хомофобите и престъплението, извършено от омраза. А си го направил още веднъж, а съм ти скъсал задника. Не си ме виждал как го правя, не ти и трябва!

Марино надява нови ръкавици и се връща с развети пешове на престилката при количката.

— Е, докторке, съвсем я втасахме. Ако това приятелче тук наистина е мъжът, който е излязъл да потича и е изчезнал яко дим, ще има да си блъскаме главата какво точно се е случило. Няма досие в полицията. Не е имал неприятности с властите. Живее е заедно с приятелката си, тя го е разпознала на снимката. Снощи Станфийлд очевидно е говорил с нея, тая сутрин обаче — поне досега — никой не вдига телефона.

Марино започва да се двоуми — не помни какво вече ми е казал и какво не.

— Дай да го преместим върху масата — подканям аз.

Дотиквам количката успоредно на масата за аутопсии. Марино хваща краката, аз грабвам една от ръцете и теглим. Трупът се свлича с трясък върху метала и от носа потича тънка струйка кръв. Пускам водата, която блъска по металната мивка, рентгеновите снимки на мъртвеца сияят върху светещите стени и разкриват съвършени непокътнати кости, черепа от различни ъгли, ципа на горнището на анцуга, който се гъне като змийче по средата на красиво извитите ребра. Някой звъни по домофона на служебния вход точно когато

прокарвам скалпела от едното до другото рамо, сетне надолу към тазобедрената кост, като правя лек завой, за да не засегна пъпа. Виждам върху екрана на монитора образа на доктор Сам Тери и натискам с лакът бутона, за да отворя вратата. Тери е един от нашите одонтолози, или съдебни зъболекари, извадил лошия късмет да е дежурен точно на Бъдни вечер.

— Мисля, че не е зле да наминем и да я посетим, и бездруго сме в този край на града — продължава Марино. — Имам ѝ адреса, на апартамента на приятелката де, където живеят. — Той поглежда надолу към трупа. — По-скоро, живели са.

— Наистина ли смяташ, че Станфийлд може да си държи езика зад зъбите?

Стискам непохватно форцепса с пръстите на гипсираната лява ръка, на които съм надянала ръкавици, и правя бързи разрези в плътта.

— Да. Обеща да ни чака в мотела, но с половин уста. Взе да мърмори, че било Бъдни вечер и че хората не искали да привличат повече вниманието, понеже им вредяло на бизнеса. Било се разчуло за убийството и десетина души вече били отказали резервациите. На друг да ги разправят тия! Типове, които отсядат в такива дупки, сигурно не са и чували какво е станало, а и да са чували, пет пари не дават.

Облечен в незавързана, издута престилка, доктор Тери влиза и се насочва с охлузената черна докторска чанта към плота. Той е най-младият и нов стоматолог в Службата и е висок към два метра. Според мълвата можел да се прочуе в Националната баскетболна асоциация, но човекът бил предпочел да си продължи образованието. Истината — и той ще ви я каже, стига да го попитате — е, че е бил доста слаб защитник в баскетболния отбор на Университета на щата Вирджиния, че стреля добре само с пистолет, знае да играе само с жените и е записал стоматология единствено защото не са го приели медицина. Мечтаел да стане съдебен лекар. Надали ще стигне далеч в кариерата.

— Благодаря ти, благодаря ти — казвам му, докато той реди формулярите върху поставката. — Страхотен си, да дойдеш да ни помагаш точно днес сутринта!

Младежът грейва в усмивка, кима на Марино и възкликва, като се старае да изимитира най-ужасния акцент на Ню Джърси.

— Как я караш, Марино?

— Виждал ли си как Торбалан ограбва Дядо Коледа? Ако не си, стой с мен. Днес съм в настроение да отмъкна играчките на дечицата и преди да се покатеря обратно по комина, да пощипя милите им майчици по задника.

— Хич не се и опитвай да се катериш по комина. Току-виж си заседнал.

— Ами ти бе? Можеш да надзърнеш през комина, както си стъпил в огнището. Продължаваш ли да растеш?

— Продължавам, но не мога да се меря с теб. Както гледам, добре си се ошишкавил. — Тери прехвърля страниците на зъболекарския картон, който Марино е донесъл. — Е, ще стане бързо. Нашият приятел има отдясно зъб, израсъл точно пред втория кътник, и... много пломби. Точно така — вдига той картона, — същият е.

— Какво ще кажеш, „Овните“ ги отвяха ония от Луисвил — подхваща Марино, като се мъчи да надвика трополенето на течащата вода.

— Беше ли на мача?

— Не, както и ти, Тери, затова и победиха.

— Сигурно.

Тъкмо взимам от количката поредния скалпел, когато телефонът иззвънява.

— Би ли вдигнал, Сам? — моля аз стоматолога.

Той бърза към ъгъла, грабва слушалката и оповестява:

— Моргата.

Правя разрез през хрущялите и махам триъгълник от гръдната кост и ребрата.

— Един момент — казва Тери на човека в другия край на линията. — Доктор Скарпета! Ще разговаряте ли с Бентън Уесли?

Помещението се превръща във вакуум, всмукал цялата светлина, всички звуци. Застивам, вцепенена, както съм хванала с окървавената ръкавица на дясната ръка металния скалпел.

— Я стига бе! — изпелтечва Марино. Отива при Тери и му грабва слушалката. — Кой се обажда, мамка ти! — изкрещява той колкото му глас държи. — Ах, копелдак такъв!

Мята слушалката върху вилката на стената. Очевидно са му затворили. Тери стои стъписан. Няма и представа какво се е случило.

Познава ме отскоро. Няма откъде да знае за Бентън, освен ако някой не му е обяснил, а очевидно никой не го е направил.

— Какво ти каза оня? — пита го Марино.

— Дано не съм объркал нещо.

— Не, не си — уверявам го аз, след като накрая си възвръщам дар словото.

— Обади се някакъв мъж — обяснява младежът. — Каза само, че те търсел, и се представи като Бентън Уесли.

Марино пак грабва слушалката и почва да бълва змии и гущери, понеже апаратът няма устройство, което да показва кой последен се е обаждал. В моргата никога не ни се е налагало да знаем кой точно е звънил. Марино натиска бясно няколко бутона и слуша. Записва си някакъв телефонен номер и го набира.

— Да. Кой е? — пита той. — Къде? А някой друг да се е обаждал преди малко? Видяхте ли? От апарата, където говорите. Да, да. Ама не ти вярвам, кретен такъв.

Марино тръсва слушалката.

— Мислиш, че е същият, който се е обаждал тук ли? — пита го объркан Тери. — Успя ли да го откриеш?

— Позвънил е от уличен телефон. При бензиностанцията на „Тексако“ на кръстовище Мидлотиън. Така поне твърдеше онзи. Не знам дали е същият. Какъв му беше гласът? — приковава с поглед Марино стоматолога.

— Звучеше ми младежки. Но може да ми се е сторило. Не знам. Кой е този Бентън Уесли?

— Мъртъв е. — Пресягам се да взема скалпел, сменям върху дъската за рязане острието, а старото пускам в яркочервения пластмасов съд за опасни отпадъци. — Беше ми приятел, много добър.

— Ах, отрепката му с отрепка, да погажда такива гадни шегички! Откъде знаят номера тук?

Марино е разстроен. Не може да си намери място от яд. Иска да открие човека, който се е обадил, и да го фрасне по мутрата. Притеснява се, че може би го е направил синът му, какъвто е мръсник. Разчитам го по очите му. Мисли си за Роки.

— Взели са го от указателя на държавните учреждения в щата.

Започвам да разрязвам кръвоносните съдове, прекъсвам сънните артерии съвсем ниско и минавам към слабинните артерии и вени по

тазобедрената кост.

— Само не ми казвай, че някъде в указателя пише „Морга“.

Марино подхваща старата песен на нов глас. Стоварва вината върху мен.

— Мисля, че номерът е някъде при телефоните на погребалните бюра.

Срязвам тъничкия плосък мускул на диафрагмата и освобождавам органите от гръбначния стълб. Бели дробове, черен дроб, сърце, бъбреци, далак трептят в различни отсенки на червеното, докато ги оставям върху дъската и с лека струя студена вода отмивам кръвта. Забелязвам по сърцето и белите дробове малки кръвоизливи: тъмни точки като от убождане с игла. Знам, че се наблюдават при хора, чието дишане е било затруднено малко преди смъртта или по време на нея.

Тери донася черната чанта при масата и я слага върху количката. Вади зъболекарско огледалце и оглежда устата на мъртвеца. Работим, без да продумваме, затиснати от тежестта на онова, което току-що се е случило. Взимам по-голям скалпел и отрязвам парченца от органите, сетне срязвам и сърцето. Сърдечните артерии не са запушени, лявата камера е широка един сантиметър, клапите не са увредени. Сърцето и кръвоносните съдове са здрави, ако не броим малкото удебеление на аортата. Единственото, което ме притеснява за сърцето, е повече от очевидно: по една или друга причина то е престанало да бие. Където и да гледам, не откривам обяснение.

— Както вече отбелязах, този е лесен — казва Тери и вписва нещо във формуляра.

Говори притеснено. Съжالياва, че изобщо е вдигал телефона.

— Нашият човек ли е? — питам го.

— Същият.

Сънните артерии във врата наподобяват релси. Между тях са мускулите на езика и на шията — срязвам ги, за да ги огледам хубаво върху дъската. Навътре в тъканта няма кръвоизливи. Малката, крехка подезична кост с формата на ченгелче си стои непокътната. Мъжът не е бил удушен. Разглеждам черепа под косата и не откривам отдолу наранявания или счупвания. Намествам електрическия трион върху костта и си давам сметка, че с една ръка няма да се оправя. Тери ми помага да закрепя черепа и аз забивам стенещото, трясещо се

полукръгло острие. Във въздуха се понася топла костна прах, черепът в горната част се отваря с всмукващ звук и пред мен се разкрива нагънатият хоризонт на мозъка. На пръв поглед не се забелязва нищо необичайно. Отрязвам мъничко и парчетата блясват като белезникави ахати с грапави сивкави краища, докато ги плакна върху дъската. Смятам да запазя мозъка и сърцето за по-обстойни изследвания, да ги сложа във формалин и да ги пратя в Медицинския колеж на Вирджиния.

Тази сутрин диагнозата ми прави изключение. Не откривам очевидна патологична причина за смъртта, затова както никога се осланям на догадките. Мъничките кръвоизливи в сърцето и белите дробове, изгарянията и охлузванията навеждат на мисълта, че Мич Барбоса е починал от аритмия, предизвикана от стрес. Предполагам и че в някакъв момент младежът не си е поемал въздух или не е могъл да диша и е започнал да се задушава. В дъното на всичко вероятно е парцалът, с който са му запушили устата и който се е овлажнил от слюнката. Каквато и да е истината, пред мен изниква картина, проста и ужасяваща, която трябва да бъде проверена на място. Тери и Марино са ми подръка.

Започвам с това, че отрязвам малко от дебелия бял шнур, с който обикновено зашиваме разрезите с формата на буквата „У“ върху гръдния кош. Казвам на Марино да навие ръкавите на хирургическата престилка и да вдигне ръце. Връзвам единия край на връвта около едната китка, а другия — около втората, не много стегнато, но не и хлабаво. После заръчвам на Тери да хване края на шнура и да го дръпне. Стоматологът е достатъчно висок, ще се справи и без стол. Връвта веднага се забива в китките на Марино под ъгъл спрямо възлите. Повтаряме същото от различни положения, Марино ту допира длани, ту разперва ръце като върху разпятие — да видим какво ще стане. Той, разбира се, е стъпил здраво на пода — да не си помислите, че е висял.

— Тежестта на тялото пада върху разперените ръце и пречи на издишването — обяснявам аз. — Можеш да вдишваш, но ти е трудно да издишваш, понеже междуребрните мускули са притиснати. След време това води до задушаване. Добавете и болката от изтезанията, страха и паниката и със сигурност ще получите аритмия.

— Ами кръвта, потекла от носа? — пита Марино и вдига китки, за да огледам следите, които шнурът е оставил по кожата.

Под същия ъгъл са както върху китките на мъртвеца.

— От повишеното налягане вътре в черепа е — отговарям аз. — Ако известно време не дишаш, носът ти започва да кърви. Ако няма рани, това е добър показател.

— Въпросът е дали някой е искал да го убие? — намесва се и Тери.

— Повечето хора няма да завързват някого и да го изтезават, а после да го пуснат да разказва какво са направили — отвърщам аз. — Но нека не избързваме с причините за смъртта и как тя е настъпила, докато не видим резултатите от токсикологията. — Извърщам очи към Марино. — Все пак, мен ако питаш, го разследвайте като убийство, при това извършено по особено жесток начин.

Размишляваме върху това по-късно сутринта, докато пътуваме към окръг Джеймс Сити. Марино настоя да сме се качили на джипа, а аз му предложих да минем по шосе номер пет, покрай реката, през окръг Чарлс Сити, където плантацията от осемнайсети век са се разпрострели на ветрило със своите разорани ниви, увенчани в горния край с величествените тухлени къщи и стопанските постройки на Шъруд Форест, Уестоувър, Бъркли, Шърли и Бел Еър. Не се виждат туристически автобуси и камиони, които да карат дървен материал, никъде не ремонтират пътя, бакалиите не работят. Днес е Бъдни вечер. Слънцето блести през безкрайните сводове на вековните дървета, пътят е изпъстрен със сенки, а Мечето Смоуки моли от една табела за помощ, но в някаква по-милостива част на свят, където двама мъже са били убити по най-жесток начин. Не можем да повярваме, че тук се е случила подобна ужасия, докато не стигаме в мотел и къмпинг „Форт Джеймс“. Сгушен е сред дъбравата отстрани на шосе номер пет и представлява безразборно наслагани бунгала, каравани и мотелски сгради, които с ръждата и олющената боя напомнят Хоганс Али в Академията към ФБР: евтини фасади, където някакви съмнителни типове само чакат поредния набег на пазителите на реда.

Администрацията се помещава в малка паянтова къща, над която са надвиснали чепати борове — покривът и пръстта наоколо са застлани с кафяви борови иглички. Автоматите за безалкохолни напитки и сладолед отпред светят наред избуялия шубрак. Детски

велосипедчета лежат ранени в шумата, допотопните люлки и въртележки не вдъхват никакво доверие. Грозновато безпородно куче с увиснало от многото раждания коремче се надига на немощни крака и ни гледа от продънената веранда.

— Нали Станфийлд уж щеше да ни чака тук — отбелязвам аз и отварям вратата на джипа откъм моята страна.

— Кой го знае къде се е запилял.

Марино слиза от джипа и оглежда педя по педя всичко наоколо.

Над комина се вият валма дим, които се понасят почти хоризонтално заедно с вятъра, а аз мярвам през прозореца мигащи безвкусни коледни лампички. Усещам, че някой ни наблюдава. Пердето се отмества, отвътре долитат приглушените звуци на телевизор. Чакаме на верандата, а кучето ми души ръката и ме лиже. Марино оповестява, че сме тук, като думка с все сила по вратата и накрая се провиква:

— Има ли някой тук? Ей! — Пак блъска с пестник. — Полиция!

— Идвам, идвам — пропява припрян женски глас.

Пространството на откренатата врата с все още несвалена предпазна верига се запълва от възгрубо уморено лице.

— Вие ли сте госпожа Кифин? — пита Марино.

— А вие кои сте? — отвръща жената на въпроса с въпрос.

— Капитан Марино от Полицейското управление на Ричмънд. А това е доктор Скарпета.

— Защо водите и докторка? — Сбърчила чело, жената ме оглежда от тъмния процеп. Нещо при краката ѝ се размърдва, иззад тях надзърта дете, което се усмихва дяволито. — Прибирай се вътре, Зак! — Мъничките голи ръце с мръсни нокти се увиват около коляното на мама. Жената се дръпва. — Влизай де!

Малчуганът се пуска и се скрива.

— Ще се наложи да ни покажете стаята, където е избухнал пожарът — казва ѝ Марино. — Детектив Станфийлд от полицейското управление на Джеймс Сити трябваше да е тук. Да сте го виждали?

— Тая сутрин не са идвали от полицията.

Жената затваря рязко вратата, маха с трополене предпазната верига и вратата зейва отново, този път широко, а госпожа Кифин излиза на верандата и пъха ръце в джобовете на червеното карирано

яке, каквито носят дървосекачите — в едната ѝ ръка подрънква връзка ключове. Жената се провиква към къщата:

— Стой тук, Зак! И не пипай тестото за курабийките. Връщам се ей сега. — Тя затваря вратата. — Не съм виждала човек, който да обича тесто за курабийки повече от това момче — обяснява ни, докато слизаме по стълбите. — Понякога купувам от полуфабрикатите, дето са в целофан, и веднъж спипах Зак да яде направо от тестото, беше смъкнал обвивката като кора на банан. Докато го забележа, и излапал, моля ви се, половината. Така и така, викам му, знаеш ли какво е това бе, човек — сурови яйца, ето какво.

Бев Кифин е най-много на четирийсет и пет години, красотата ѝ е груба и крещяща като кафенетата по паркингите за тирове и денонощните закусвални. Косата ѝ е боядисана в яркорусо и е накъдрена като козината на кралски пудел, по страните ѝ има дълбоки трапчинки, тялото ѝ е зряло и възпълно, както на повечето на възраст. Държи се така, сякаш се брани, вироглаво поведение, каквото свързвам с хора, свикнали да са грохнали от умора и вечно да имат неприятности. Бих я нарекла и хлъзгава. Не вярвам на нито една нейна дума.

— Не искам повече главоболия — съобщава ни жената. — Сякаш и моите са ми малко, особено по това време на годината — допълва, както върви. — По цял ден ми се мъкнат разни сеирджии, щракат ми тук с фотоапаратите.

— Какви сеирджии? — пита я Марино.

— Как какви! Сеирджии с коли, свръщат по пътя към мотела и идват да позяпат. Някои дори слизат от колите и обикалят. Ето, и нощес някой мина оттук и ме събуди. Сигурно беше към два след полунощ.

Марино пали цигара. Вървим след Кифин по пътеката под надвисналите борове, покрита с разкашкан сняг, и минаваме покрай стари каравани, климнали като кораби, които не стават за дълъг път. Край една от масите на открито са струпани лични вещи — отпърво ми заприличват на боклук, който е останал след летовниците и който никой не си е направил труда да разчисти. После обаче съзирам нещо неочаквано: цяла колекция играчки, кукли, евтини книжки с меки корици, чаршафи, две възглавници, одеяло, двойна детска количка, все неща, просмукани с влага и мръсотия, но не защото не стават за нищо

и нарочно са изхвърлени, а защото случайно са оставени на стихииите. Сред тях са разпилени пластмасови обвивки, които начаса свързвам с парченцето, залепнало за изгорения гръб на първата жертва. Обвивките са в бели, сини и яркооранжеви цветове и са накъсани на тесни ивички, сякаш човекът, който ги е нахвърлял тук, има припрения навик да троши и къса на парченца всичко, изпречило му се пред ръцете.

— Някой очевидно е бързал да се изнесе оттук — отбелязва Марино.

Кифин не сваля поглед от мен.

— Да не би да е духнал, без да си плати? — продължава с догадките Марино.

— А, не. — Жената сякаш бърза да отиде в малкия занемарен мотел, който се вижда през дърветата отпред. — Платиха си хората. Семейство с две малки деца, което се вдигна на пожар. Не знам защо са зарязали всичко това. Някои от нещата, например детската количка, още вършат работа. Е, после багажът остана под преспите.

Извива се вятър, който разпилява като конфети няколко от накъсаните на ивици обвивки. Приближавам се и обръщам с крак една от възглавниците. Блъсва ме остра възкисела смрад, приклякам и се вирам по-отблизо. Откъм долната страна на калъфката са полепнали косми — дълги и белезникави, съвсем тънички, без пигментация. Сърцето ми започва да бумти като огромен тъпан. Побутвам с пръст нахвърлените обвивки. Покритата с найлон хартия е твърда, но се огъва лесно, не е толкова просто да я разкъсаш, освен ако не забелиш крайчето. Някои от парчетата са достатъчно големи и аз веднага разпознавам, че са от шоколадови вафли с пълнеж от карамел и фъстъци. Разчитам дори уебадреса на фирмата за шоколадови изделия „Хърши“. По одеялото също има косми — къси и черни, съзирам дори един срамен косъм. И още от дългите белезникави косми.

— Шоколадови вафли с фъстъчен пълнеж — казвам на Марино. Извъръщам се към Кифин и отварям дамската си чанта. — Познавате ли човек, който обича такива вафли и разкъсва обвивките?

— Е, не идват от моята къща — тросва се тя така, сякаш обвинявам нея или може би Зак с неговата слабост към сладкото.

На местопрестъпления, където не е открит труп, не взимам алуминиевото куфарче. Затова пък винаги нося в чантата си плътно

затварящ се найлонов плик, в каквито държим продуктите във фризера и в който наред с другото има ръкавици за еднократна употреба, торбички за веществени доказателства, тампони, мъничко флаконче с дестилирана вода, прозрачни пластмасови шишенца. В едно от тях събирам три косъма от възглавницата и два от одеялото. Пъхам шишенцето с космите в прозрачно найлоново пликче за веществени доказателства.

— Нали нямате нищо против да попитам защо го правите? — казва ми Кифин.

— Мисля да опаковам всички боклуци тук и да ги занеса в лабораторията.

Най-неочаквано Марино става сдържан и спокоен като заклет покерджия. Знае как да подходи към Кифин, а сега подходът към нея трябва да бъде много предпазлив, понеже и Марино вече е наясно, че хора, страдащи от хипертрихоза, имат много особена коса, каквато не се среща при другите — тънки като на новородено, зачатъчни косми без пигментация. С тази малка разлика обаче, че косата на новородените не е дълга петнайсетина-двайсет сантиметра като космите, които Жан-Батист Шандон оставя по местопрестъпленията. Не е изключено той да е идвал в къмпинга.

— Сама ли се оправяте тук? — пита Марино жената.

— Общо взето, да.

— Кога си тръгна семейството с палатката? Сега не е най-подходящото време за къмпинг.

— Бяха тук точно преди да завали сняг. В края на миналата седмица.

— Разбрахте ли защо са си тръгнали така внезапно? — продължава Марино да я притиска с благия си тон.

— Не ми казаха нито думица.

— Трябва да огледаме по-обстойно онова, което са изоставили в къмпинга.

Кифин си духа на дланите, за да ги постопли, после обгръща с ръце тялото си и застава с гръб към вятъра. Гледа към къщата и човек почти вижда как жената се пита на какви ли неприятности животът ще обрече този път нея и семейството ѝ.

Марино ми маха да го последвам.

— Вие чакайте тук — заръчва на Кифин. — Връщаме се ей сега. Само ще вземем нещо от джипа. Не докосвайте нищо, чухте ли?

Тя ни изпровожда с поглед. Ние с Марино си говорим тихо. Няколко часа преди Шандон да ми се яви на прага, Марино тръгна със специалния отряд да го издирва и установи, че се укривал в Ричмънд, в голяма къща в основен ремонт край река Джеймс, на две крачки от моя квартал. Решихме, че французинът вероятно рядко излиза по светло, ако изобщо излиза, и никой не го е забелязал, понеже се крие в къщата и ако му потрябва нещо, си го взима оттам. До този миг изобщо не ни беше хрумвало, че Шандон е могъл да се укрива другаде.

— Как смяташ, дали не е изкарал ангелите на горките хора в палатката, за да се намърда вътре? — Марино отключва джипа и се пресяга към задната част на купето, където знам, че наред с другото държи и пушка-помпа. — Защото ще ти кажа, докторке. Когато влязохме в оная къща на река Джеймс, намерихме навсякъде опаковки от храна. Най-вече от вафли и бонбони. — Той вади червеното сандъче с инструментите и заключва джипа. — Явно си пада по сладкото.

— Помниш ли какви храни? Сецям се, че по време на разпита с Бъргър непрекъснато се наливаше с пепси-кола.

— Шоколадови блокчета. Не помня марката, но съм сигурен, че бяха от блокчета и вафли. И от фъстъци. Пакетчета от фъстъци. Сега, като се замисля, се сецям, че опаковките бяха всичките накъсани.

— Божичко! — проронвам, усетила как ме пронизват ледени тръпки. — Дали няма ниска кръвна захар?

Опитвам се да се държа като професионалистка и да си възвърна равновесието. Страхът ме връхлита отново като рояк прилепи.

— Какво, дявол го взел, е търсел тук? — възкликва Марино, без да сваля очи от Кифин в далечината, за да е сигурен, че тя няма да пипа нищо в подозрителната част на къмпинга. — И как, да му се не види, е стигнал дотук? Дали все пак не е имал кола?

— В къщата, където се укриваше, открихте ли автомобили? — питам аз, докато Кифин ни гледа как се връщаме при нея — самотен силует на червени карета с уста, от която на валма излиза пара.

— По време на ремонта собствениците на къщата не са държали там автомобили — отвръща Марино тихо, за да не го чуе Кифин. — Може да е задигнал някоя кола и да я е държал на скришно място, за да не я забележат. Просто предположих, че щом цял живот е живял в оная

зандан — дома на родителите си в Париж, негодникът му с негодник дори не знае да кара кола.

— Да. Поредното предположение — изпелтечвам и се сещам за твърденията на Шандон, че бил карал моторетка, с каквито чистят тротоарите в Париж — в началото се усъмних в думите му, сега обаче те ми се струват по-правдоподобни.

Връщаме се при масата на открито, Марино оставя сандъчето с инструментите и го отваря. Вади кожени работни ръкавици и си ги слага, после разгъва няколко двесталитрови здрави чувала за отпадъци и аз му ги държа отворени. Пълним три чувала, Марино издърпва четвърти и увива детската количка с парчета черен найлон, които прихваща с лепенка. Докато го прави, обяснява на Кифин, че не е изключено някой да е уплашил до смърт семейството, живяло тук на палатка. Изказва предположението, че някой непознат си е харесал мястото, пък било то и колкото да пренощува веднъж. Пита я дали до последната събота по едно или друго време е забелязала наоколо нещо необичайно, включително непознато превозно средство. Задава въпросите така, сякаш и през ум не му минава, че тя е в състояние да изопачи истината.

Знаем, разбира се, че няма как Шандон да е идвал тук след събота. Оттогава е задържан под стража. Кифин не ни помага особено. Обяснява, че не била забелязала нищо необичайно, една заран просто излязла за дърва и видяла, че палатката я няма, ала вещите на семейството още са били тук, най-малкото някой от тях. Не била готова да се закълне, но колкото повече я притиска Марино, толкова повече ѝ се струва, че е забелязала как палатката я няма някъде към осем сутринта миналия петък. Шандон уби Даян Брей през нощта в четвъртък срещу петък. Дали в такъв случай после не е избягал и не се е укривил в окръг Джеймс Сити? Представям си как се е появил в палатката, при семейството и малките деца. Достатъчно е било да го погледнат само веднъж, за да изхвърчат като попарени, да се метнат на автомобила и да отпрашат, без да си дават труда да прибират багажа.

Отнасяме чувалите при джипа на Марино и ги слагаме отзад. Бръкнала в джобовете на якето, Кифин и този път ни чака да се върнем, лицето ѝ е поруменяло от студа. Мотелът — малка, квадратна като кутийка бяла постройка на два етажа с врати, боядисани в

яркозелено, се пада точно отпред, при боровете. Зад мотела пак има гора, сетне и широк поток, отклонил се от река Джеймс.

— Колко на брой са хората, отседнали сега при вас? — пита Марино жената, която държи тази ужасна дупка.

— Сега ли? Някъде около тринайсет, ако някой не се е изнесъл. Мнозина просто оставят ключа в стаята и аз разбирам, че са си тръгнали чак когато вляза да почистя. Знаете ли, забравих си цигарите в къщата — казва тя на Марино, без да го поглежда. — Нали ще ме почерпите?

Марино оставя сандъчето с инструментите направо на пътеката. Изтръсква от пакета една цигара, дава я на жената и ѝ я пали. Горната ѝ устна се нагъва като разтегателна хартия, когато тя всмуква дълбоко от тютюневия дим и го изпуска от единия край на устата. Отново ми се припушва. Счупеният ми лакът роптае срещу студа. Не мога да се отърся от мислите за семейството в палатката и ужаса, който са изживели, ако Шандон наистина се е появил и такова семейство изобщо съществува. Ако все пак е дошъл веднага след като е убил Брей, какво е станало с дрехите му? Сигурно са били оплескани целите с кръв. Как е възможно да е излязъл от къщата на Брей, да е дошъл окървавен тук, да е уплашил непознатите в палатката, да ги е прогонил и никой да не се е обадил на полицията, да не е казал и думица?

— А колко души имаше в хотела по-предната вечер, когато е избухнал пожарът? — пита Марино, сетне вдига сандъчето с инструментите и ние продължаваме нататък.

— Знам само колко са се регистрирали — започва да увърта Кифин. — Може някои да са се изнесли. С него се бяха регистрирали единайсет души.

— С мъжа, загинал по време на пожара ли? — питам аз на свой ред.

Жената ми хвърля един поглед.

— Да, с него.

— Разкажете как се е регистрирал — вметва Марино, докато вървим, после спираме да се огледаме и пак продължаваме нататък. — Видяхте ли го да пристига като нас с автомобил? Както гледам, колите спират направо пред къщата ви.

Тя клати глава.

— Не, господине. Не съм виждала кола. На вратата се почука и аз отворих. Обясних му да отиде в съседната постройка на регистратурата и че аз ще дойда след малко. Беше красив мъж, добре облечен, не приличаше на обичайните посетители тук, това поне е ясно като бял ден.

— Каза ли си името? — пита я Марино.

— Плати в брой.

— Значи, ако някой плати в брой, не го карате да попълва нищо.

— Могат и да попълнят, ако искат. Но не ги принуждавам. Имам кочан с бланки за адресна регистрация, който иска, я попълва, после му издавам квитанция. Онзи човек обясни, че не му трябвал документ.

— С акцент ли говореше?

— При всички положения не говореше като тукашните.

— А като кои? Като северняците ли? Да не беше чужденец? — продължава с въпросите Марино.

Спираме под боровете. Кифин се озърта, мъчи се да си спомни, пуши, после пак тръгваме подире ѝ по разкаляната пътека към паркинга на мотела.

— Не, не беше южняк — решава накрая тя. — Но не говореше и като чужденец. Всъщност не бе от най-бъбривите. Общо взето си мълчеше. Останах с впечатлението, че бърза и е притеснен, не му беше до приказки.

Явно си измисля. Гласът ѝ се е преобразил.

— Има ли някой в караваните? — пита после Марино.

— Давам ги под наем. Точно сега хората не идват с каравани. Все пак е студеничко за къмпинг.

— Сега имате ли наематели?

— Не. Нямам.

Пред мотела виждаме стол с опърпана тапицерия, сложен пред автомата за кока-кола и уличния телефон. На паркинга има няколко коли, американски, стари: „Гранада“, „Ел Ти Ди“, „Файърбърд“. От собствениците им няма и следа.

— Какви хора отсядат при вас по това време на годината? — интересувам се аз.

— Всякакви — отвърща Кифин точно когато прекосяваме паркинга и излизаме откъм южната страна на мотела.

Оглеждам влажния асфалт.

— Хора, които си имат семейни проблеми. По това време на годината идват много такива. Скарали се нещо и единият си вдига багажа, или пък го изритват и няма къде да се подслони. Или хора, тръгнали на дълъг път, за да посетят роднини, и спрели да пренощуват тук. Или когато реката придойде, както преди един-два месеца, има и хора, които отсядат тук, понеже давам да влизат и с домашни любимци. Срещат се и туристи.

— Хора, дошли да разгледат Уилямсбърг и Джеймстаун ли? — подсещам я аз.

— Да, има много такива. Доста народ се стича насам, откакто започнаха разкопките на гробовете в Джеймстаун. Странно племе сме това, хората.

22.

Стая седемнайсета е на първия етаж, чак в дъното. Вратата е опасана като с яркожълта панделка с полицейска лента, с каквито отцепваме местопрестъпленията. Гледа към непроходимата гора, отделяща мотела от шосе номер пет.

Занимават ме най-вече растенията и боклуците, може би останали по асфалта точно пред стаята, където пожарникарите са изтеглили трупа. Виждам пръст, намачкана шума и фасове. Питам се дали парчето от обвивка на шоколадова вафла, което съм намерила залепено за гърба на мъртвеца, е било вътре в стаята или тук отвън, на паркинга. Ако е било в стаята, това би могло да означава, че убиецът го е внесъл, може да означава и че в някакъв момент преди убийството е минал през или в близост до изоставения багаж на къмпинга. Възможно е обаче хартиятката да е била отдавна в стаята, да я е внесла например самата Кифин, когато е идвала да чисти, след като последният гост си е тръгнал. Веществените доказателства могат да те подведат. Задължително трябва да помислиш откъде са се взели, а не да избързваш със заключенията. Така например влакнцата върху някой труп може да са пренесени от убиеца, по когото са полепнали от килим, където са пренесени от трети човек, след като четвърти ги е оставил върху седалката на автомобил.

— Посочи ли в коя стая иска да отседне? — питам аз Кифин, докато тя прехвърля ключовете върху халката.

— Каза, че искал по-спокойна стая. Дадох му седемнайсета, понеже стаите от двете страни и на горния етаж не бяха заети. Какво е станало с ръката ви?

— Подхлъзнах се на леда.

— Лоша работа! Дълго ли ще носите гипс?

— Малко остана.

— А да ви се е сторило, че с него има и друг човек? — намесва се Марино.

— Поне аз не видях никого.

С Марино Кифин говори троснато, но с мен е по-дружелюбна. Усещам, че честичко ме поглежда в лицето, и имам неприятното чувство, че е виждала снимката ми във вестниците или по телевизията.

— Та каква докторка казахте, че сте? — пита ме.

— Съдебен лекар.

— О! — грейва жената. — Като Куинси. Много го обичах това шоу. Помните ли как разпознаваше що за човек сте само по една костица? — Кифин завърта ключа и отваря вратата, блъсва ме възкиселата остра миризма на изгоряло. — Това ми се стори най-изумителното. Познаваше по ей такава костица расата, пола, дори какво е работил човекът и колко висок е бил, а също точно кога е умрял и от какво. — Вратата се отваря широко към местопрестъплението — стая, тъмна и окадена като рудник. — Направо не знам колко ще ми струва всичко това — вайка се жената, докато минаваме покрай нея и влизаме вътре. — Застраховката няма да покрие почти нищо от ремонта. Къде ти! Да опустеят дано тия застрахователи.

— Бихте ли почакали отвън — казва й Марино.

Единствената светлина се процежда през отворената врата и аз съзирам в здрача двойно легло. В средата, там, където матракът е изгорял чак до пружината, зее кратер. Марино включва електрическо фенерче и из стаята се плъзва дълъг пръст светлина: тръгва от дрешника, който се пада точно отдясно, при вратата. На дървения прът се поклащат две криви метални закачалки. Банята е вляво от вратата, до стената срещу леглото има шкаф. Върху него забелязвам нещо — книга. Отворена е. Марино се приближава и осветява страниците.

— Библията на „Гидиън“^[1] — пояснява той.

Светлината се прехвърля към дъното на стаята, където при прозореца и задната врата има масичка с два стола. Марино дърпа пердетата и в помещението се просмуква мъждива слънчева светлина. Единствените щети, останали от пожара, са по леглото, което очевидно е започнало да тлее с гъст пушек. Всичко в стаята е покрито със сажди — неочакван подарък за криминалистите.

— Цялото помещение е опушено — изумявам се аз на глас.

— А?

Марино шари с фенерчето, а аз търся опипом в чантата клетъчния телефон. По нищо не личи Станфийлд да се е опитал да

намери пръстови отпечатьци и аз не го виня. Повечето следователи биха предположили, че плътният слой сажди и димът са заличили отпечатьците, а всъщност е точно обратното. Горещината и саждите съхраняват скритите отпечатьци, дори съществува стар лабораторен метод — опушване, използван при не порести предмети, например лъскави метали: при тях се наблюдава тефлонов ефект, ако нанесеш традиционния прах, с който се търсят отпечатьци. Отпечатьците остават по предмета, понеже пръстите и дланта са покрити с тънък слой мазнина. Тъкмо тя полепва по някои повърхности: дръжката на вратата, чаша, стъкло на прозорец. От горещината мазнината се размеква и по нея се наслагват дим и сажди. При охлаждането мазнината се втвърдява и саждите могат да бъдат отстранени лекичко, точно както специалния прах за снемане на отпечатьци. Преди да се появят новите съвременни методи, следователите често са откривали отпечатьци, като са палели намазани с катран борини, камфор и магнезий. Твърде възможно е под патината на саждите в стаята да се спотайва цяла галактика скрити пръстови отпечатьци, съхранени сякаш специално за нас.

Обаждам се на Нийлс Вандър, шеф на отдел „Пръстови отпечатьци“ и му обяснявам каква е работата, а той обещава до два часа да бъде в мотела. Марино се е записал по друго, насочил е вниманието си в някаква точка над леглото, накъдето е насочил лъча на фенерчето.

— Мамка му! — ругае едва чуто. — Докторке, виж, виж! — Осветява два покрити със сажди шарнирни болта, прихванати на около метър един от друг върху окачения таван. — Ей! — вика той през вратата Кифин.

Тя надзърта в стаята и поглежда към мястото, накъдето е насочена светлината.

— Имате ли представа защо тия болтове са на тавана? — пита я Марино.

Върху лицето ѝ се появява странен израз, гласът ѝ се повишава, както, струва ми се, всеки път, когато тя започва да увърта.

— За пръв път ги виждам. Откъде ли са се взели? — възкликва учудена.

— Кога за последно сте били в стаята? — интересува се Марино.

— Ден-два, преди мъжът да се нанесе. Когато чистих след последния клиент, последния преди него де.

— И тогава болтовете ги нямаше, така ли?

— И да ги е имало, не съм ги забелязала.

— Стойте отвън, госпожо Кифин, в случай че възникнат още въпроси.

Ние с Марино си слагаме ръкавици. Той разперва пръсти, каучукът се опъва и пука. Прозорецът при задния вход гледа към плувен басейн, пълен с мръсна вода. Срещу кревата има малък телевизор марка „Зенит“ върху поставка, към който с лепенка е прихваната бележка, напомняща на гостите да изключват приемника, преди да излязат. Стаята е горе-долу такава, каквато я описа и Станфийлд, само дето той не спомена за отворената върху шкафа Библия, а също, че вдясно от леглото, близо до пода има електрически контакт с два извадени от него щепсела върху килима, единия за лампата върху нощното шкафче, другия за радиочасовника. Часовникът е допотопен. Не е дигитален. Когато са го изключили, стрелките са спрели на петнайсет часа и дванайсет минути. Марино пак вика Кифин в стаята.

— Та в колко часа, казвате, се е нанесъл? — пита я той.

— О, някъде към три следобед. — Жената е застанала току до вратата и гледа неவிждащо часовника. — Както гледам, е влязъл и е изключил часовника и лампата, нали? Доста странно, освен ако не е включвал друго и контактът му е трябвал. Някои от бизнесмените идват с преносими компютри.

— А вие забелязахте ли да носи? — гледа я изпитателно Марино.

— Не, забелязах само ключ като за автомобил и портфейл.

— Не сте споменавали за портфейл. Видяхте ли го?

— Извади го, за да плати. Доколкото си спомням, беше от черна кожа. Изглеждаше скъп, както и дрехите му. Сигурно беше от алигаторска кожа или нещо от тоя род — добавя жената.

— Колко ви плати и с какви банкноти?

— С банкнота от сто долара и с четири двайсетачки. Каза ми да задържа рестото. Сметката беше сто и шейсет долара и седемдесет цента.

— А, да. По специалната тарифа — изтананиква с равен глас Марино.

Кифин не му е симпатична. Той не вярва на нито една нейна дума, но не се издава, разиграва я като поредната ръка карти. Ако не го познавах, сигурно и аз щях да се хвана на номерата му.

— Намира ли ви се стълба? — е следващото, което казва Марино.

Жената се двоуми.

— Май да.

Пак изчезва и оставя вратата да зее. Марино се навежда да огледа по-обстойно контакта и дръпнатите щепсели.

— Как мислиш, дали тук са включили пистолета с топъл въздух? — разсъждава той на глас.

— Възможно е. Ако наистина става дума за такъв пистолет — напомням му аз.

— Използвал съм го да си размразявам тръбите и леда по стълбите. Действа безотказно. — Той оглежда с фенерчето под леглото. — Не съм разследвал случай, в който някой да е изгорен с такъв пистолет. Явно са му запушили хубавичко устата, щом никой не е чул нищо. Защо ли са изключили и двете неща, лампата и часовника?

— Сигурно за да не стане късо съединение.

— В дупка като тази и това е възможно. Пистолетът с топъл въздух вероятно е същият волтаж както сешоарът. Сто и петдесет — сто петдесет и пет. А нищо чудно в бърлога като тази тук електрическата мрежа да гръмне и от сешоар.

Отивам при шкафа и поглеждам Библията. Отворена е на Глави шеста и седма от Еклесиаст, разгърнатите страници са покрити със сажди, пощадили шкафа под книгата, и от това разбирам, че тя е била в това положение още когато е избухнал пожарът. Въпросът е дали Библията е била отворена точно тук и преди жертвата да се нанесе, и дали изобщо е от тази стая. Плъзгам поглед по редовете и спирам на първия стих от Глава седма: „Добро име е по-добро от скъпи мазила и смъртен ден — от рожден ден“. Чета го на глас на Марино. Обяснявам му, че тази част от Еклесиаст е за суетата.

— Май пасва на това, дето се е разиграло тук — отбелязва той точно когато чуваме стържене на алуминий и Кифин се връща заедно с талаз студен въздух. Марино поема оплесканата с блажна боя изкривена стълба и отваря краката. Качва се и осветява с фенерчето болтовете. — Ох, дявол го взел, май трябва да сменям очилата. Не

виждам нищо! — оплаква се той, а аз му държа стълбата — да не климне.

— Искаш ли да погледна аз? — предлагам му.

— Заповядай — слиза той долу.

Вадя от дамската си чанта малка лупа и се покатервам. Марино ми подава фенерчето и аз оглеждам болтовете. Не забелязвам по тях влакънца. Дори и да са полепнали, няма да имаме късмета да ги приберем още тук. Трудното в случая е да съхраним едното вещественно доказателство, без да заличим другото, а по болтовете можем да очакваме три вида доказателства: пръстови отпечатьци, влакна и следи от инструменти. Ако смъкнем с четка саждите, за да търсим отпечатьци, нищо чудно да изгубим нишките, вероятно останали от връвта, прихваната за болтовете, които също не можем да развъртим, без да оставим нови следи от инструменти, в случай че използваме например клещи. Най-опасно е да заличим неволно отпечатьците, ако има такива. Всъщност условията и осветлението тук са толкова лоши, че не би трябвало да пипаме нищо. Хрумва ми нещо.

— Би ли ми дал два плика — моля Марино. — И лепенка.

Той ми подава две прозрачни найлонови пликчета. Плъзгам ги едно по едно около болтовете и предпазливо прихващам горния край с лепенка, като внимавам да не докосвам болта или тавана.

— Неприятно ми е да ви го кажа — обръща се той към Кифин, която стои в коридора пред вратата с ръце в джобовете, за да се постопли, — но се налага да отрежа част от тавана.

— Вече е все тая — отвръща жената примирено — или може би безразлично? — Правете каквото трябва — добавя тя.

Още недоумявам защо огънят не се е разгорял и само е тлял. Това си остава за мен пълна загадка. Питам Кифин какви са били завивките и чаршафът върху леглото.

— Ами зелени. — Тук поне е сигурна. — Покривалото беше тъмнозелено, горе-долу като вратата. Не знам какво е станало със завивките. Чаршафите бяха бели.

— Имате ли представа какви бяха, памучни ли? — продължавам аз с въпросите.

— Сигурна съм, че бяха от полиестер.

Полиестерът е леснозапалим и аз все си повтарям, че пътувам ли със самолет, не бива да нося дрехи от синтетика. Ако случайно се

наложи да кацаме аварийно и избухне пожар, последното, което искам, е да усещам до тялото си полиестер. Все едно да се заляя с бензин. Ако при избухването на пожара леглото е било застлано с полиестерни чаршафи, огънят е щял да се разгори бързо и е щяла да пламне цялата стая.

— Откъде сте купили матраците? — питам аз Кифин.

Тя се колебае. Не иска да ми каже.

— Е, новите са много скъпи — решава се накрая да изплюе камъчето. — Ако мога, взимам спално бельо втора употреба.

— Откъде?

— От затвора в Ричмънд, дето го затвориха преди няколко години — обяснява ми Кифин.

— На Спринг стрийт ли?

— Да. Но не съм взимала нищо, на което самата аз не бих легнала — обосновава тя избора си на хубаво спално бельо. — Купих само най-новото.

Това вероятно обяснява защо матрактът само е тлял и не се е разгорял. Матраците по болници и затвори са с пълнеж, който гори трудно. Покрай това решавам и че който е подпалил пожара, не е знаел, че се опитва да изгори матрак, специално направен да е устойчив на огън. Същият този човек вероятно е бил достатъчно разумен, за да не стои тук, значи не е разбрал и че пожарът не е пламнал, както той е очаквал.

— Във всяка стая ли има екземпляр на Библията, госпожо Кифин? — казвам ѝ аз.

— Единственото нещо, което не задигат — отвръща тя отново с подозрителна нотка в гласа, като избягва въпроса ми.

— А знаете ли защо тази тук е отворена на Еклесиаст?

— Не обикалям да ги отварям. Само ги оставям на шкафа. И тази тук не съм я отваряла. — Жената се двоуми, сетне оповестява: — Сигурно е убит, инак нямаше да се вдигне такава пушилка.

— Не бива да пренебрегваме никоя хипотеза — пояснява Марино и пак се качва на стълбата, стиснал в ръка малка ножовка, твърде полезна на местопрестъпления като това, понеже е със закалени зъбци, които не са под ъгъл. С тях можеш да срежеш *in situ*, или на място, едно или друго, например различни детайли, первази, тръби, а в този случай — греди и подпори.

— Напоследък не ми е никак лесно — допълва госпожа Кифин.
— Сама се оправям с всичко, мъжът ми е вечно на път.

— Какво работи? — питам я аз.

— Шофьор на камион към фирма „Овърланд Трансфър“.

Марино започва да сваля плочите на окачения таван около онези, за които са захванати болтовете.

— Сигурно рядко се свърта вкъщи — добавям аз.

Долната устна на жената потреперва почти незабележимо, в очите ѝ се чете мъка.

— Само това оставаше, да е убийство. Божичко, съвсем ще закъсам.

— Докторке, нали нямаш нищо против да ми светиш? — провиква се Марино, който не откликва на внезапния порив на Кифин за съчувствие.

— Убийството вреди на мнозина, госпожо Кифин — вметвам аз и насочвам фенерчето към тавана, като отново придържам със здравата ръка стълбата. — Несправедливо си е някой да бъде убит. Такава е тъжната истина.

Марино започва да реже с ножовката, посипват се стърготини.

— Никой досега не ми е умирал в мотела — продължава да се вайка жената. — Не си представям какво по-ужасно може да ми се случи.

— Добре де — подвиква Марино през стърженето на ножовката, — заради шумотевицата работите може и да потръгнат.

Кифин го гледа на кръв.

— Не са ми притрябвали такива типове.

От снимките, които Станфийлд ми е показал, разпознавам мястото върху стената, където трупът е бил облегат, и общо взето, добивам представа къде са намерили дрехите. Жертвата вероятно е била на леглото с ръце, завързани за въжетото, което е било прихванато за болтовете. Мъжът е бил гол и сигурно е стоял на колене или дори е седял и само частично се е подпирал на стената. Но е бил почти като разпънат, устата му е била запушена и това му е пречело да диша. Задъхвал се е, опитвал се е да си поеме въздух, сърцето му е биело лудешки от страх и болка, докато той е гледал как неговият мъчител

включва пистолета за смъкване на блажна боя и натиска бутона за топлия въздух. Никога не съм разбирала откъде се взима у човека това желание да измъчва другите. Знам първопричината, знам, че става въпрос за надмощие, за злоупотреба с властта в най-крайна форма. Не проумявам обаче откъде идват удовлетворението, оправданието, камо ли пък сексуалната наслада, която изпитват някои само защото причиняват болка на друго живо същество.

Централната ми нервна система се обажда и роптае, пулсът ми се ускорява. Под якето ме избива пот, макар и в стаята да е толкова студено, че виждаме дъха си.

— Госпожо Кифин — подхващам пак, докато Марино продължава да реже с ножовката. — Каква е тази отстъпка за бизнесмени точно по това време на годината?

Млъквам и гледам как върху лицето ѝ преминава смущение. Жената не разбира накъде бия. Не вижда онова, което виждам аз. Дори не си представя ужаса, който се мъча да възстановя, както стоя наред долнопробния мотел с неговите затворнически матраци втора употреба.

— Защо е дошъл за цели пет дни точно в седмицата преди Коледа? — интересувам се аз. — Каза ли нещо, от което да се досетите защо е пристигнал, какво работи, откъде е? Вече споменахте, че според вас не е тукашен.

— Никога не подпитвам — тросва се Кифин и продължава да наблюдава Марино. — А сигурно не е зле да го правя. Някои са бърбиви, разказват повече, отколкото ти се слуша. Други пък държат да не им се бъркаш.

— С какво впечатление останахте от мъжа? — продължавам да я притискам.

— С какво ли? Господин Фъстъчков не го хареса.

— Кой е пък тоя господин Фъстъчков? — възкликва Марино и се пресяга да свали една от плочите, прихваната с болт за десетсантиметрова греда.

— Кучето. Сигурно сте го забелязали, когато дойдохте. Знам, странно е кучка, раждала толкова пъти, да носи мъжко име, но така я кръсти Зак. Та Господин Фъстъчков се скъса да лае, когато мъжът се появи на прага. Не смееше и да припари до него, настръхна цялото.

— Дали кучето не е лаело и не се е притеснило, защото някъде наблизко е имало и друг човек, когото не сте видели? — опитвам се да налучкам аз.

— Възможно е.

Пада втора плоча, стълбата се разтриса и Марино слиза. Отива при сандъчето с инструментите, вади ролка хартия, в каквата държим във фризера продуктите, и лепенка и се заема да опакова старателно плочите от тавана, а през това време аз отивам в банята и я оглеждам с фенерчето. Всичко е бяло като в болница, по шкафчето личат жълтеникави петна от изгорено, гостите вероятно са оставяли в края му запалени цигари, докато са се бръснели, гримирали или решели. Виждам още нещо, което Станфийлд е пропуснал. Снопче конци за чистене на зъби, закрепено се от вътрешната страна на тоалетната чиния, под дъската. Вдигам го с ръка, на която съм надянала ръкавица. Дълго е към трийсетина сантиметра, в единия край е мокро от водата в тоалетната чиния, а в средата се червенеет леко, сякаш докато някой си е чистел зъбите, венците му са започнали да кървят. Тъй като снопчето не е съвсем сухо, не го запечатвам в найлонов плик. Слагам го върху квадрат хартия за увиване на продукти и правя пликче, в каквито продават бижутата. Вероятно разполагаме с ДНК. Въпросът е: чия?

В един и половина се връщаме с Марино при джипа, а когато Кифин отваря входната врата, за да влезе в къщата, оттам като куршум изхвърча Господин Фъстъчков. Докато потегляме, кучето ни погва с неударим лай. Гледам го в страничното огледало, а Кифин крещи, та се къса:

— Връщай се веднага! — Пляска ядосано с ръце. — Връщай се незабавно бе, чу ли!

— Нима някой е зарязал изтезанията колкото да си почисти зъбите? — подхваща Марино. — Ама че работа! По-вероятно конците са се лепнали за тоалетната чиния още миналата Коледа.

Кучето вече се е изравнило с моята врата, а джипът подскача ли, подскача по черния път, който води през гората към шосе номер пет.

— Идвай тук! — дере се Кифин и слиза по стълбите, а ръцете й правят „пляс-пляс-пляс“.

— Проклето псе! — ругае Марино.

— Спри!

Притеснявам се, че ще вземем да премажем клетото животинче. Марино удря спирачките, джипът се разклаща и спира. Кучето подскача и джафка, главицата му току се показва на прозореца откъм моята страна.

— Ама че работа!

Озадачена съм. Преди няколко часа, когато дойдохме, кучето не прояви почти никакъв интерес към нас.

— Връщай се! — идва Кифин да си прибере псето.

Зад нея на вратата се показва дете, но не малчуганът, когото вече сме видели, а момче, високо колкото нея.

Слизам от джипа и Господин Фъстъчков започва да върти опашка. Души ми ръката. Клетото несретно създание е мръсно и вони. Хващам го за каишката и го насочвам към къщата, то обаче не иска и да помръдне.

— Хайде! — заемам се да го увещавам. — Дай да се приберем, че току-виж те сгазили.

Морава от гняв, Кифин идва при нас. Фрасва кучето по главата. То блее жално като ранено агне, наежило се е и е подвило опашка.

— Ще се научиш да слушаш, чу ли! — заканва му се гневно с пръст жената. — Прибирай се в къщата!

Господин Фъстъчков се спотайва зад мен.

— Идвай тук!

Кучето кляка в калта отзад и притиска разтреперано телце в краката ми. Момчето, което видях на прага, е изчезнало, вместо него на верандата е изскочил Зак. Облечен е във възголеми дънки и фланела.

— Ела тук, Фъстъчков — пропява хлапето и щрака с пръсти.

Уплашено е не по-малко от кучето.

— Зак! Не ме карай да повтарям! Прибирай се веднага! — крещи майка му.

Жестокост. Тръгнем ли си, и Бев Кифин ще пребие кучето. А може би и детето. Не се владее, поддала се е на отчаянието. Животът я е направил безпомощна, макар и привидно да се държи, отвътре ѝ ври и кипи от обида и гняв, от всички несправедливости, струпали ѝ се на главата. Или може би просто си е проклета и горкото куче тича подир джипа на Марино, за да го вземем и спасим. Това ми влиза в главата.

— Госпожо Кифин — подхващам спокойно, както говорят хора, облечени във власт: пазя този хладен сдържан глас за случаи, когато искам да уплаша някого до смърт. — Само да сте посегнали на кучето! Хич не си поплювам с хора, които измъчват животни.

Лицето ѝ помръква, по него се изписва ярост.

Вторачвам се право в зениците ѝ.

— Има закони, според които жестокостта спрямо животните се наказва, госпожо Кифин — натъртвам аз. — Пък и не давате добър пример на децата си, като биете кучето — намеквам, че съм мярнала второто дете, за което тя поне дотук е пропуснала да спомене.

Жената отстъпва назад, обръща ми гръб и се запътва към къщата. Господин Фъстъчков продължава да клечи и да ме гледа.

— Прибирай се — казвам му и сърцето ми се къса. — Хайде, миличкото ми. Трябва да се прибереш.

Зак слиза по стълбите и хуква към нас. Хваща кучето за нашияника, прикляка, чеше го между ушите и му говори.

— Хайде, слушай де, не ядосвай мама, Господин Фъстъчков — казва, но гледа мен. — Неприятно му е, задето му взимате бебешката количка.

Побиват ме тръпки, но не се издавам. И аз приклякам и милвам кучето, като се опитвам да не обръщам внимание на тежката смрад, отново отприцила спомена за Шандон. Гади ми се, устата ми се пълни със слюнка.

— Бебешката количка на кучето ли е? — питам аз Зак.

— Когато ѝ се родят кученца, ги разхождам с количката — обяснява хлапето.

— А защо беше при масата на открито, Зак? — продължавам с въпросите. — Мислех, че са я оставили летовници.

Детето клати глава, както гали псето.

— А, не, количката е на Господин Фъстъчков. Нали, Господин Фъстъчков? Е, трябва да се прибирам.

Малчуганът се изправя и поглежда крадешком към отворената входна врата.

— Знаеш ли какво? — казвам му и също се изправям. — Налага се да огледаме бебешката количка на Господин Фъстъчков и после ти обещавам, че ще я върнем.

— Добре тогава.

Детето тегли след себе си кучето и подтичва. Гледам как влизат в къщата и вратата се затваря. Пъхнала ръце в джобовете, стоя наред черния път под чепатите борове и наблюдавам, понеже не се и съмнявам, че Бев Кифин също ме наблюдава. Имам още работа тук. Ще се върна.

[1] Дружество, основано през 1899 г. от светски лица, представители на различни християнски вероизповедания, които си поставят за цел да осигурят за всяка хотелска стая бройка от Библията. — Б.пр. ↑

23.

Поемаме на изток по шосе номер пет, аз поглеждам колко е часът. Дори и да разполагах с хеликоптера на Луси, пак нямаше да стигна до два часа у Ана. Вадя си портмонето и намирам картончето, където Бъргър ми е написала телефоните си. В хотелската стая не вдига никой, затова оставям съобщение да мине да ме вземе в шест вечерта. Марино мълчи, докато пъхам клетъчния телефон обратно в чантата. Гледа право напред, джипът се тресе по криволичещия тесен път. Той обмисля онова, което току-що съм му казала за бебешката количка. Бев Кифин ни излъга, разбира се.

— Ама че работа! — възкликва накрая Марино и клати глава. — Тръпки да те побият. Имах чувството, че ни следят хиляди очи. Сякаш мястото си има свой живот, за който никой не знае нищо.

— Жената знае — възразявам аз. — Знае нещо. Това поне е очевидно, Марино. Побърза да ни съобщи, че количката била оставена от ония хора, дето внезапно се били изнесли от къмпинга. Каза го, без да се замисля много-много. Искаше да останем с впечатлението, че се е случило точно това. Защо ли?

— Такива хора изобщо не съществуват. Ако космите се окажат на Шандон, волю-неволю трябва да приема, че Кифин го е пуснала там и затова сега увърта.

Трудно ми е да си представя как Шандон отива в мотела и моли да пренощува. Умът ми не го побира. Върколака, за какъвто самият той се е провъзгласил, не би се излагал на такава опасност. Знаем, не отива никъде, освен ако не смята да убие и да обезобрази някого. Знаем! Знаем, повтарям си аз. Истината е, че сега знаем по-малко, отколкото преди половин месец.

— Налага се да започнем отначало — казвам аз на Марино. — Създадохме си някаква представа, без да се осланяме на нищо сигурно, и сега какво? Допуснахме грешката да решим що за човек е и после започнахме да си вярваме в образа, който сами сме си съставили. А в

него има страни, които сме подминали. Сега уж е зад решетките, а всъщност не е.

Марино вади цигарите.

— Разбираш ли какво ти говоря? — питам го. — Бяхме толкова самонадеяни, че си съставихме някаква представа за него, която всъщност е изсмукана от пръстите. Ръководехме се от научните си доводи и в крайна сметка стигнахме до нещо, което са си чисти догадки. Карикатура. Той не е никакъв върколак. Той е човек от плът и кръв и колкото да ни се струва, че е самото възплъщение на злото, си има различни лица, които сега откриваме едно по едно. Божичко, личеше си като бял ден на видеозаписа. Защо сме толкова мудни? Не искам Вандър да ходи сам в оня мотел.

— Правилно. — Марино се пресяга да вземе телефона. — Ще го придружа, а ти откарай джипа в Ричмънд.

— На входната врата имаше някого — допълвам аз. — Видя ли го? Беше едър.

— Не — отвърща Марино. — Не съм видял никого. Само хлапето, как му беше името? А, да, Зак. И кучето.

— Видях още някого — упорствам аз.

— Ще проверя. Знаеш ли телефона на Вандър?

Давам му го и той го набира. Оказва се, че Вандър вече бил излязъл, и жена му казва на Марино номера на клетъчния телефон. Гледам през прозореца към жилищните квартали с големи къщи в колониален стил, разположени доста далеч от пътя. През дърветата проблясва красива коледна украса.

— Виж какво, там има нещо гнило — обяснява Марино на Вандър по клетъчния телефон. — Ще дойда с теб, ще ти бъда нещо като телохранител.

Прекъсва връзката, известно време мълчим. Предната вечер сякаш изпълва тресящото се пространство между нас в джипа.

— Откога знаеш? — питам накрая още веднъж Марино: изобщо не съм доволна от онова, което ми е казал след полунощ, когато излязох да го изпратя по алеята пред Анини до джипа. — Кога точно Райтър ти каза, че ще свика разширен състав на съдебните заседатели и каква причина ти изтъкна?

— Ти още не бе приключила с аутопсията на Брей — отвърща Марино и пали цигара. — По-точно, тя още беше върху масата ти.

Райтър ми звънна по телефона и ми разправя, че не искал ти да си пишела заключението и смъртния акт, а аз му викам: „И какво според теб да направя? Да нахълтам в моргата, да ѝ заповядам да пусне скалпела и да вдигне ръце ли?“. Ама че глупак! — Марино издишва тютюневия дим, а в съзнанието ми като навито на кълбо змийче се загнездва страх. — Точно заради това не ти и поиска разрешение да ти оглежда къщата — добавя той.

Ако не друго, поне това вече съм схванала.

— Искаше да провери дали ченгетата са открили нещо — продължава Марино, после млъква, за да изтръска пепелта от цигарата. — Например секач. Особено пък секач с кръвта на Брей по него.

— По секача, с който се опита да ме нападне, сигурно е имало кръв на Брей — отвърщам логично и спокойно, въпреки че тревогата вече е припъзляла в душата ми.

— Лошото е, че в къщата ти наистина бе намерен секач с кръвта на оная кучка — напомня ми Марино.

— То оставаше да не го намерят. Оня го донесе, за да ме фрасне с него.

— Точно така, по секача има кръв на Брей — продължава Марино. — Вече направиха анализ на ДНК-то. Никога досега не съм ги виждал ония от лабораторията толкова чевръсти, сигурно се досещаш защо. Губернаторът следи изкъсо всичко, да не би главната му съдебна лекарка да се окаже психарка и убийца. — Той всмуква от цигарата и ме поглежда изпитателно. — И още нещо, докторке. Не знам дали Бъргър ти е споменала. Секачът, за който твърдиш, че си купила в железарията. Него не го намериха.

— Моля?

Не мога да повярвам, после се вбесявам.

— Единственият секач в къщата ти е с кръвта на Брей. Друг няма. Единственият, намерен у вас. И по него има кръв на Брей — повтаря той без особено желание.

— Знаеш защо го купих — натъртвам, сякаш споря с него. — Смятах да проверя дали шарките, които оставя, съвпадат с раните на Брей. Този секач със сигурност беше в къщата ми. Ако не е бил там, докато сте тършували сантиметър по сантиметър, значи или сте го подминали или някой го е взел.

— Помниш ли къде го остави?

— Проверях в кухнята какви резки оставя върху пилешко месо и дали съвпадат с раните, а също какъв е рисунъкът от дръжката, ако сложа нещо по нея и я долепя до хартия.

— Точно така, намерихме в боклука начукано пилешко месо. А също калъфка за възглавница с кетчуп по нея, вероятно е останал, когато си допряла дръжката.

Марино не смята за странни тези мои опити. Знае, че когато се опитвам да разбера какво точно се е случило, се впускам в необичайни експерименти.

— Но секач нямаше. Не го намерихме — със или без кетчуп по него — уточнява той. — Дали не го е отмъкнал оня мухльо Тали? И дали да не кажем на Луси и Тиюн шантавата им тайна организация да се позаинтересува от този тип и да го поразучи? Първото голямо разследване на „Последен пристан“. Освен това смятам да проверя банковите му сметки, да видим като начало откъде има толкова мангизи.

Току си поглеждам часовника и следя колко е часът. Кварталът, където е живял Мич Барбоса, отстои на някакви си десетина минути от мотел „Форт Джеймс“. Обкованите със сивкави дъски еднофамилни къщи са съвсем нови, отпред не се вижда никаква растителност, ако не броим току-що покълналата, но вече мъртва трева по голата пръст, затрупана тук-там с преспи. Свъръщаме към паркинга с полицейски автомобили без опознавателни знаци: три форда краун виктория и един шевролет лумина, спрели една зад друга. И на мен, и на Марино не убягва, че две от колите са с номера на Вашингтон, окръг Колумбия.

— Мамка му! — ругае Марино. — Надушвам федерални агенти. Сега я втасахме — казва ми, докато паркираме. — Лоша работа.

Двамата тръгваме по застланата с натрошена тухла пътека към къщата, където Барбоса е живял уж с приятелката си, и аз забелязвам любопитна подробност. През един от прозорците на горния етаж виждам въдица. Подпряна е на стъклото и аз не знам защо, но ми се струва неуместна, може би защото по това време на годината никой не ходи за риба, както не ходи и на къмпинг. Отново се сецам за тайнствените, да не кажа, митични хора, внезапно изнесли се от къмпинга и зарязали на произвола на съдбата доста от багажа си. Връщам се към лъжата на Бев Кифин и усещам, че прониквам още по-надълбоко в опасно пространство със сили, които не виждам и не

разбирам, но които се движат с шеметна скорост. Ние с Марино чакаме пред входната врата на къща Д, той натиска повторно звънеца.

Отваря ни детектив Станфийлд, който ни поздравява разсеяно и шари с очи. Напрежението между него и Марино ги дели като стена.

— Съжалявам, че не успях да дойда в мотела — оповестява той троснато и се дръпва, за да ни направи път да влезем. — Появи се нещо друго. Сами ще видите след малко — обещава ни.

Облечен е в сив кадифен панталон и дебел вълнен пуловер и избягва погледа ми.

Дали защото се досеща какво си мисля за него, задето се е раздрънкал пред зет си, депутатата Динуиди? Или по друга причина? Изведнъж ми хрумва: може би знае, че ме разследват за убийство. Опитвам се да не мисля за това. Безпредметно е да се притеснявам точно сега.

— Всички са горе — казва Станфийлд и ние тръгваме подире му.

— Кои са тия всички? — пита го Марино.

Стъпваме безшумно по дебелия килим. Станфийлд продължава да върви нагоре. Не се обръща, не спира и когато отговаря:

— Хора от Службата за спиртни напитки и огнестрелно оръжие и от ФБР.

Забелязвам върху стената отляво на стълбата снимки в рамки и поспирам да ги разгледам — разпознавам Мич Барбоса, ухилен до уши сред компания почерпени хора в някакво заведение, на друга от снимките се е показал през прозореца на тежкотоварен камион. На трета се пече по изрязан бански на тропически плаж, вероятно на Хавайските острови. Държи чаша с някакво питие и вдига наздравица за човека с фотоапарата. На други от снимките е с красива жена, може би приятелката, с която е живял. По средата на стълбището има площадка, където е прозорецът с подпряната на стъклото въдица.

Спирам, обзета от странно чувство, докато разглеждам, без да пипам, въдицата от фибростъкло марка „Шекспир“ и макаратата „Шимано“. Към кордата са прикачени кукичка и тежести, на килима до дръжката на въдицата е оставен малък пластмасов съд. Наблизо, сякаш забравени от някого, влязъл в къщата, се въргалят две празни бутилки от бира „Роулинг Рок“, нов пакет пури „Типарийо“ и дребни монети. Марино се обръща да види какво правя. Отивам при него в горния

край на стълбата и двамата влизаме в ярко осветен хол, обзаведен пестеливо с мебели с красив съвременен дизайн и индиански килими.

— Кога за последно си ходил за риба? — питам аз Марино.

— За сладководна — доста отдавна — отвърща той. — Сега тук не е време за риба.

— Точно така.

Млъквам, разпознала един от тримата души, застанали при панорамния прозорец на хола. Сърцето ми подскача, когато познатата чернокоса глава се обръща и в миг аз се озовавам лице в лице с Джей Тали. Той не се усмихва, очите му ме пронизват като остри стрели. Марино издава тих звук, сякаш стене мъничък недоразвит звяр. Така ми дава да разбере, че Джей е последният човек, когото иска да вижда. Вторият мъж е в костюм и вратовръзка, млад е и прилича на латиноамериканец, а когато се навежда да остави чашата с кафето, сакото му се разтваря и аз виждам кобур с пистолет голям калибър.

Третият човек в стаята е жена. Не изглежда сломена и объркана, както приляга на някого, чийто любим току-що е бил убит. Да, разстроена е. Но сдържа чувствата си и аз забелязвам, че очите ѝ блестят гневно и тя е стиснала зъби. Виждам със този израз върху лицето на Луси, на Марино и на други, покрусени, когато се е случило нещо лошо на хора, на които държат. Ченгета. Стане ли нещо с колегите им, те посрещат това в духа на „око за око“. Веднага се досещам, че приятелката на Мич Барбоса е от органите на реда и вероятно работи под прикритие. За броени минути сценарият се е променил из корен.

— Това е Бънк Прует от ФБР — заема се с представянето Станфийлд. — Джей Тали от Службата за огнестрелно оръжие. — Джей се ръкува с мен, сякаш ме вижда за пръв път. — И Джилисън Макинтайър. — Тя се здрависва хладно, но енергично. — Госпожица Макинтайър също работи в Службата за огнестрелно оръжие.

Намираме столове и ги подреждаме така, че докато говорим, да се виждаме. Във въздуха витае напрежение. Зареден е с гняв — една искра, и ще пламне. Настроението ми е познато. Виждам със го много пъти — подир убийството на поредния полицаи. След като е подредил сцената, Станфийлд се изнизва зад завесата на начупеното мълчание. Съвсем в стила на ФБР Бънк Прует поема нещата в свои ръце.

— Доктор Скарпета, капитан Марино — подхваща той. — Искам веднага да наблегна на очевидното. Всичко е строго поверително. Да ви призная, неприятно ми е изобщо да говоря за случилото се, но трябва да знаете с какво си имате работа. — Прует стисва зъби. — Мич Барбоса е... беше агент под прикритие на ФБР, провеждаше широкомащабно разследване тук, в този район, което сега, разбира се, ще прекратим — поне на първо време.

— Наркотици и оръжие — вметва Джей и мести поглед от Марино към мен.

24.

— И Интерпол ли се е включил в разследването?

Не проумявам какво търси тук Джей. Допреди някакъв си половин месец уж работеше във Франция.

— Е, би трябвало да знаете — казва Джей донякъде жлъчно, или може би само ми се струва. — Мъжът с неустановена самоличност, за когото отправихте запитване в Интерпол, онзи тип, дето е умрял в мотела по-нататък на шосето. Вече се досещаме кой е. И така, отговорът е — да, Интерпол също участва в разследването.

— Не знаех, че сме получили отговор от Интерпол — мъчи се Марино да е горе-долу любезен с Джей. — Да не би онзи от мотела да е издирван в цял свят престъпник?

— Да — потвърждава Джей. — Росо Матос, двацет и осем годишен, родом от Колумбия. За последно е забелязан в Лос Анджелис. Известен е и с прякора Котарака, понеже се промъква неусетно, ако трябва да очисти някого. Специализирал се е в това. Наемен убиец е. Слави се с вкуса си към скъпите дрехи и автомобили и към младичките момчета. Сигурно трябва да говоря за него в минало време. — Джей млъква. Никой не казва нищо, само го поглеждаме. — Но проумяваме какво е търсел тук, във Вирджиния — допълва той.

— А каква операция провеждате вие? — обръща се Марино към Джилисън Макинтайър.

— Всичко започна преди четири месеца, когато някакъв карал с превишена скорост по шосе номер пет, на няколко километра оттук. Спрели го от пътната полиция в Джеймс Сити. — Тя поглежда към Станфийлд. — Проверили го в компютъра и се оказало, че има доста присъди. По една случайност полицаят забелязал и дръжката на дълга пушка, подала се изпод одеялото на задната седалка: „Калашников 90“ със заличен сериен номер. Лабораторията в Роквил успя да възстанови номера, така разбрахме, че пушката е дошла от Китай с редовна доставка до Ричмънд. Както знаете, „Калашников 90“ е доста разпространена разновидност на автомат „Калашников 47“, който на

черно върви по един-два бона. Гангстерите си падат по автоматите „Калашников“, китайско производство, а те редовно се доставят по законен път, в надлежно обозначени сандъци, по всички пристанища на Ричмънд и Норфък. Има и автомати същата марка, внасяни контрабандно от Азия заедно с хероин в сандъци, на които пише какво ли не, като се почне от „Електроника“ и се стигне до „Персийски килими“.

Делово, с глас, в който само от време на време се долавя напрежение, Макинтайър описва престъпната мрежа на контрабандистите, обхванала не само районите на пристанищата и окръг Джеймс Сити, но и фирма за тежкотоварни превози, където Барбоса бил внедрен като шофьор, а самата тя — като негова приятелка. Той дори ѝ бил уредил да почне работа в администрацията, където фалшифицирали товарителници и фактури, за да прикрият доходоносните далавери не само с наркотици и оръжие, но и с цигари, прекарвани от Вирджиния в Ню Йорк и на други места в североизточните щати. Част от оръжието се пласирало чрез местни черноработници, но повечето се разпродавало под тезгяха по оръжейните изложения, каквито, както сме знаели, имало доста във Вирджиния.

— Как се казва фирмата за тежкотоварни превози? — пита Марино.

— „Овърланд“.

Той ме стрелва с очи. Прокарва пръсти през оредяващата си коса.

— Божичко! — казва на всички. — Точно там работи и мъжът на Бев Кифин. Божичко!

— Собственичката на мотел „Форт Джеймс“, пак тя се грижи и за поддръжката му — обяснява на другите Станфийлд.

— „Овърланд“ е голяма фирма и не всички са забъркани в далавери — бърза Прует да прояви обективност. — Затова е и толкова трудно. Самата фирма е законно регистрирана, повечето работещи в нея също са почтени хора. Можеш цял ден да претърсваш камионите и да не откриеш нищо. Има обаче дни, когато потегля камион, натоварен с хартиени изделия, с телевизионни приемници, с нещо друго, но се оказва, че вътре в сандъците има пушки и наркотици.

— Смятате, че някой е надушил Мич? — пита Марино Прует. — И че лошите са решили да го очистят ли?

— В такъв случай защо и Матос е мъртъв? — обажда се Джей.
— Освен това, доколкото разбрах, Матос е умрял пръв, нали така? — Той поглежда към мен. — Намерен е мъртъв при наистина странни обстоятелства в мотел по-надолу по пътя. После на другия ден трупът на Мич е изхвърлен в Ричмънд. Пък и Матос не е случаен човек. Не виждам какво търси тук — дори и някой да е разкрил Мич, няма да наема кръволок като Матос. Пращат го да очиства само едра плячка в могъщите престъпни кланове, типове, до които трудно ще се добереш, понеже ги пазят въоръжени до зъби мутри.

— За кого работи Матос? — интересува се Марино. — Знаем ли?

— Работи, за който му плати — уточнява Прует.

— Кръстосва напред-назад, целия свят е обиколил — допълва Джей. — Южна Америка, Европа, Щатите. Не е свързан с никоя престъпна групировка или клан, вълк единак е. Ако искаш да очистиш някого, наемаш Матос.

— Значи някой го е наел да дойде тук — заключавам аз.

— Очевидно да — съгласява се с мен Джей. — Надали е дошъл да разглежда Джеймстаун или коледната украса в Уилямсбърг.

— Знаем и че не той е убил Мич Барбоса — допълва Марино. — Матос е бил мъртъв и е лежал на масата на докторката още преди Мич да излезе, за да потича за здраве.

Всички в стаята кимат. Станфийлд си чисти нокътя. Зареял се е някъде в пространството, личи си, че му е страшно неудобно. Току бърше потта по челото си, сетне прокарва пръсти по панталона си. Марино моли Джилисън Макинтайър да ни разкаже какво точно се е случило.

— Мич обича да тича, преди да обядва — подхваща тя. — Излезе някъде по пладне и не се върна. Това беше вчера. Към два тръгнах да го търся с колата и понеже от него нямаше ни вест, ни кост, звъннах в полицията, и разбира се, на нашите. На Службата за огнестрелно оръжие и на ФБР. Дойдоха и агенти, които се включиха в издирването. Нищо. Знаем, че са го забелязали в района на юридическия факултет.

— На „Маршал-Уайт“ ли? — питам, както си вода бележки.

— Да, в университета „Уилям и Мери“. Мич обикновено тичаше все по един и същи път, от тук покрай шосе номер пет, сетне по Франсис стрийт до Саут Хенри, след това се връщаше. Бягаше към час — час и нещо.

— Знаете ли как е бил облечен и дали е носел у себе си нещо? — продължавам с въпросите.

— Червен анцуг и яке. Сиво. И кобур. Не ходеше никъде без кобура.

— Имаше ли оръжие в него? — включва се и Марино.

Младата жена кима и преглъща тежко с изопнато лице.

— Пистолет, пари, клетъчен телефон. Ключовете от къщи.

— Когато намерихме трупа, нямаше яке — уведомява я Марино.
— Нито кобур. Опишете ключа.

— Ключовете — поправя го тя. — Носеше на метална халка ключа от тук, от къщата и ключа от колата.

— Какъв е ключът от къщата? — питам аз и усещам, че Джей се е вторачил в мен.

— Най-обикновен, от месинг.

— В джоба на шортите имаше ключ от неръждаема стомана — пояснявам. — Върху него с флумастер бе написано числото двеста трийсет и три.

Агент Макинтайър се свъсва. Не е виждала такъв ключ.

— Странно. Нямам представа откъде се е взел — възкликва жената.

— Значи са отвели някъде Мич — предполага Марино. — Вързали са го, запушили са му устата, изтезавали са го, после са го откарали в Ричмънд и са го изхвърлили на улицата в един от китните ни квартали — Мосби Корт.

— Там навъртат ли се наркопласъори? — интересува се Прует.

— Колкото щеш. В такива квартали кипи бурна стопанска дейност. Оръжие и дрога. — Марино си познава на пръсти територията. — Но местенца като Мосби Корт си имат и друго предимство — никой не вижда нищо. Решил си да изхвърлиш труп, няма значение, че гъмжи от народ. Всички до един получават временна слепота, амнезия.

— Значи го е извършил човек, който познава Ричмънд — излага най-сетне мнението си и Станфийлд.

Макинтайър гледа с разширени очи. Стъписана е.

— Не знаех, че са го изтезавали — казва тя на мен.

Професионалното ѝ самообладание се разклаща досущ дърво, което — аха — и ще падне.

Описвам изгарянията по трупа на Барбоса, а също — най-подробно — и на Матос. Споменавам как личи, че устите им са били запушени, а ръцете — вързани, а Марино разказва за болтовете по тавана на мотелската стая. Всички в помещението добиват представа. Вече са наясно какво са изживели двамата мъже. Натрапва се мисълта, че са ги убили едни и същи хора или човек. Това обаче не ни разкрива кои са те и защо са го извършили. Не знаем и къде са отвлекли Барбоса, на мен обаче ми хрумва нещо.

— Когато се върнеш там с Вандър — заръчвам на Марино, — не е зле да провериш и другите стаи, току-виж още някъде по таваните има болтове.

— Дадено. И бездруго трябва да отида още веднъж.

Той си поглежда часовника.

— Днес ли? — пита го Джей.

— Да.

— Имате ли причини да смятате, че и Мич като първия мъж е бил дрогиран? — пита ме Прует.

— Не намерих следи от игли — отговарям му. — Но нека видим резултатите от токсикологията.

— Божичко! — проронва Макинтайър.

— И двамата са подмокрили гащите? — намесва се и Станфийлд. — Винаги ли е така, когато някой умира? Не може да съдържа пикочния си мехур и се изпуска? С други думи, естествено ли е?

— Не бих казала, че да се изпуснеш, е рядкост. Но първият мъж — Матос де, се е съблякъл. Беше гол. Както личи, се е подмокрил и после си е свалил дрехите.

— Значи това е станало, преди да го подпалят? — пита Станфийлд.

— Предполагам, да. Не е бил подпален с дрехите — отговарям аз. — Възможно е и двамата да са се изпуснали от страх, от ужас. Всеки ще се подмокри, ако го уплашат до смърт.

— Божичко! — простенва отново Макинтайър.

— А ако гледаш как някакъв изверг завърта болтове по тавана и включва в контакта пистолета с топъл въздух, ще се уплашиш не на шега — колко му е да напълниш гащите! — онагледява без свян Марино. — Знаеш какво ти се пише.

— Божичко! — подвиква Макинтайър. — За какво изобщо става въпрос? — пита с пламнали очи.

Мълчание.

— Защо, дявол го взел, някой ще седне да причинява всичко това на Мич? Той беше много предпазлив, за нищо на света не би се качил в чужда кола, дори не би приближил непознат, който се опитва да го спре на пътя.

— Сещам се за Виетнам, за мъченията, на които са подлагали военнопленниците колкото да ги накарат да приказват — обажда се Станфийлд.

— Желанието да накараш някого да говори, със сигурност е сред причините за изтезания — съгласявам се аз с него.

— Но има случаи, когато мъчителите просто искат да наложат волята си. Да се докажат.

— И според вас тук става дума тъкмо за това? — обръща се към мен Прует.

— Няма как да знам със сигурност. — Сетне питам Макинтайър: — Докато вървах по пътеката към къщата, забелязах въдица.

Тя трепва смутена. После разбира за какво ѝ говоря.

— А, да. Мич обича да ходи за риба.

— Някъде наоколо ли?

— На един поток в парка зад колежа.

Поглеждам Марино. Въпросният поток минава покрай залесената част на къмпинга към мотел „Форт Джеймс“.

— А Мич споменавал ли ви е за мотела при потока? — пита я Марино.

— Знам само, че обичаше да ходи там за риба.

— Познаваше ли собственичката? Бев Кифин де? И съпруга ѝ? Може би ги познавате и двамата, той все пак работи в „Овърланд“ — казва Марино на Макинтайър.

— Знам, че Мич е разговарял със синовете ѝ. Жената има две малки момчета и понякога те също са ходели за риба, когато Мич е бил на потока. Споделял е, че му е мъчно за тях, понеже баща им все го нямало. Но не знам във фирмата да работи човек на име Кифин, все пак им вода счетоводството.

— А можете ли да проверите? — намесва се Джей. — Не е изключено да са с различно презиме.

— Да.

Жената кима.

— Помните ли кога за последен път Мич ходи там за риба? — интересува се Марино.

— Точно преди да завали сняг — отвръща тя. — Дотогава времето беше много хубаво.

— Забелязах на стълбищната площадка дребни пари, няколко бутилки бира и пури — вметвам аз. — Точно до въдицата.

— Сигурна ли сте, че не е ходил за риба, откакто наваля сняг? — продължава Марино мисълта ми.

От очите на жената се вижда, че не е сигурна. Питам се доколко всъщност е познавала своя приятел под прикритие.

— А вие с Мич знаете ли за нещо незаконно, вършено в мотела? — пита я Марино.

Макинтайър клати глава.

— Той не ми е споменавал нищо. Ходеше там колкото да лови риба, приказваше си с момчетата, ако ги видеше.

— Ако ги видеше при потока ли? — продължава да я притиска Марино. — Имате ли причини да смятате, че Мич все пак е ходел понякога и в къщата — колкото да им каже едно „здрости“?

Тя се двоуми.

— Щедър човек ли беше Мич?

— О, да — отвръща жената. — Много щедър. Може и да се е отбивал. Не знам. Наистина обича децата. Обичаше ги де — добавя през сълзи, а отвътре ѝ ври и кипи.

— Като какъв се е представял? Като шофьор на камион ли? Какво е казвал за вас? Че сте счетоводителка ли? Вие всъщност не сте били истински гаджета. Това ви е служело за прикритие, нали? — пита Марино — очевидно има предвид нещо.

Навел се е напред, подпрял се е с длани на коленете си и гледа вторачено Джилисън Макинтайър.

Изпадне ли в такова състояние, направо изстрелва въпросите и почти не оставя време на хората да му отговорят. После те се объркват и изтърсват нещо, за което след това съжаляват. Жената прави точно това.

— Престанете! Така де, все пак не съм заподозряна — тросва му се тя. — Пък и за връзката ни. Не знам накъде биете. Беше

професионална. Но няма как да не се сближиш с човек, с когото живееш под един покрив и с когото се държиш така, сякаш сте гаджета — за пред хората де.

— Но вие не сте били гаджета — натъртва Марино. — Най-малкото той не се е отнасял с вас като със своя приятелка. Вършели сте работа, нали така? Мисълта ми е, че ако е решил да окаже внимание на самотна жена с две мили момченца, е могъл да го направи. — Марино се обляга на стола. В стаята се спуска тишина, която направо кънти. — Лошото е, че Мич не е бивало да го прави. При тези обстоятелства би било опасно и много глупаво. Да не е бил от свалячите, които търчат подир всяка фуста?

Макинтайър не му отговаря. По страните ѝ се стичат сълзи.

— Знаете ли какво, хора? — оглежда Марино хола. — Няма да се учудя, ако Мич се е забъркал в нещо, което изобщо не е свързано с операцията, провеждана под прикритие. Неподходящо време, неподходящо място. Хванал е нещо, което със сигурност не е смятал да лови.

— Имате ли представа къде Мич е бил в сряда, в три следобед, когато Матос е отседнал в хотела и е избухнал пожарът? — Станфийлд се опитва да съедини отделните парчета. — Тук ли е бил или някъде другаде?

— Не, не беше тук — проронва едва чуто младата жена и бърше очи с хартиена кърпичка. — Отиде някъде. Не знам къде.

Марино сумти презрително. Излишно е да го изрича на глас. Хора, които работят заедно под прикритие, са длъжни да знаят във всеки момент къде се намира другият и щом агент Макинтайър е била в неведение къде точно е ходил специален агент Барбоса, той вероятно се е занимавал с нещо странично, нямащо отношение към разследването.

— Знам, Джилисън, дори не ви се мисли за това — добавя вече по-меко Марино, — но Мич е бил изтезаван и убит, нали така? Мисълта ми е, че е бил уплашен до смърт. В буквалния смисъл на думата. Каквото и да са му причинявали, то е било ужасно, Мич е получил сърдечен пристъп. Подмокрил се е. Отвели са го някъде, вързали са го, запушили са му устата, после намираме в джоба му тоя странен ключ, който очевидно е подхвърлен. Защо? Бил ли се е

забъркал в нещо, за което трябва да знаем, Джилисън? Може би е ходел на оня поток при къмпинга, за да лови не само риба?

По лицето на Макинтайър се стичат сълзи. Тя ги бърше припряно с кърпичката и подсмърча.

— Пийваше си, беше женкар — проронва едва чуто.

— Излизал ли е вечер, обикалял ли е заведенията и така нататък?
— пита я Прует.

Тя кима.

— Това влизаше в прикритието му. Видяхте го... — стрелва ме жената с очи. — Боядисана коса, обица и така нататък. Мич се беше вживял в ролята на голям купонджия и наистина си беше отявлен свалач. Никога не е твърдял, че ми е верен, че не изневерява на така наречената си приятелка. Правеше го, за да се прикрива. Но дълбоко в себе си си беше такъв. Да. Притеснявах се. Но какво да правя! Мич беше добър агент. Според мен не е вършел нищо нередно, ако това имате предвид. Но и не ми казваше всичко. Ако например е подразбрал, че на къмпинга става нещо, сигурно се е опитал да види какво.

— Без да ви държи в течение — потвърждава Марино.

И този път жената кима.

— Пък и аз си вършех работата. Не съм седяла да го чакам. Работех в администрацията на „Овърланд“. Най-малкото на плаващо работно време. Не знаехме по двацет и четири часа в денонощието къде е другият и какво прави.

— Поне едно е ясно — обобщава Марино. — Мич се е натъкнал на нещо. Дали не е бил при мотела горе-долу по времето, когато Матос е отишъл там, и е имал нещастieto да го забележат. Обяснението вероятно е съвсем просто. Някой решава, че е надушил нещо, разбрал е нещо, и след миг — хоп! — отвлечат го и му затварят устата.

Никой не оспорва предположението на Марино. Сега-засега то е единственото, в което има някаква логика.

— Покрай това отново се връщаме на въпроса какво е търсел тук Матос — отбелязва Прует.

Поглеждам към Станфийлд. Той се е отдръпнал от разговора. Пребледнял е. Мести очи към мен и начаса ги извърща. Навлажнява устни, кашля няколко пъти.

— Детектив Станфийлд — чувствам се длъжна да кажа пред всички. — За бога, не споменавайте нищо на зет си. — В очите му блясва гняв. Унизила съм го — чудо голямо! — Много ви моля — добавям аз.

— Искате ли да знаете истината? — сопва се той ядно. — Не ме забърквайте в това. — Става бавно и като примигва, оглежда с пламнали очи стаята. — Не знам за какво говорите, но не искам да ме забърквате, чухте ли. Вие от федералните служби вече сте се заели със случая — ваш е. Но без мен! — кима той. — Чухте ме много добре! Без мен.

За наше изумление детектив Станфийлд се свлича на земята. Пада толкова тежко, че помещението се разтриса. Скачам като попарена. Слава богу, диша! Пулсът му е много ускорен, но Станфийлд не е получил сърдечен пристъп, нищо не застрашава живота му. Просто е припаднал. Опипвам главата му — да не би да се е наранил. Няма му нищо. Малко по малко той се съвзема. Ние с Марино му помагаме да се изправи и го отвеждаме да легне на канапето. Подлагам му под главата няколко възглавници. Той е преди всичко притеснен, и то много.

— Захарна болест ли имате, детектив Станфийлд? — питам го аз. — Или болно сърце?

— Дайте ми кола или нещо друго и ще ми мине — отвърща той изнемощял.

Ставам и се отправям към кухнята.

— Чакайте да видим какво мога да ви предложа — казвам аз, сякаш съм си у дома.

Вадя от хладилника портокалов сок. В едно от чекмеджетата намирам течен шоколад и гребвам с голяма лъжица. Докато търся хартиени салфетки, мярвам при тестера флаконче с лекарство по рецепта. Върху етикета е написано името на Мич Барбоса. Взимал е антидепресант — прозак. Връщам се в хола и го споменавам на Макинтайър, а тя обяснява, че Барбоса е почнал да взима прозака преди няколко месеца, понеже страдал от повишена тревожност и депресии, които, както допълва жената, отдавал на работата под прикритие и стреса.

— Виж ти! — е единственото, което Марино има да каже.

— Спомена, че отгук се връщаш в мотела — обръща се Джей към него.

— Да, Вандър ще провери дали ще извадим късмет с отпечатъците.

— Отпечатъци ли? — прошепва Станфийлд, както лежи.

— Божичко, Станфийлд! — мърмори отчаян Марино. — Какво са ви учили в тая полицейска школа? Или благодарение на оня никаквец, зет ти, си взел няколко курса наведнъж?

— Точно така, зет ми е никаквец, ако искате да знаете истината — изрича следователят толкова жално и искрено, че всички се засмиваме. Той се понадига на възглавниците. — И ти си права — поглежда Станфийлд към мен. — Не биваше да му казвам за следствието. Но от тук нататък ще мълча като гроб, защото каквото и да му кажа, той го обръща на политика. Не аз, а зет ми си измисли всички ония дивотии за Джеймстаун.

Прует бърчи чело.

— Какви дивотии за Джеймстаун?

— Как какви? За разкопките и пищните тържества, които щатът подготвя. Ако трябва да съм пределно откровен, Динуиди е точно толкова индианец, колкото и аз. Откъде си ги измисли тия бабини деветини, че бил потомък на вожда Похатан! Умът ми не го побира!

Очите му блестят презрително. Той вероятно мрази зет си.

— Мич наистина има във вените си индианска кръв — съобщава мрачно Макинтайър. — По линия на майка си е потомък на коренните жители на Америка.

— Божичко, дано само не надушат вестниците! — шушука Марино на Станфийлд, понеже явно не вярва, че следователят ще си държи езика зад зъбите. — Вече си имаме един обратен, сега за капак се появява и индианец. Бре, бре, бре! — клати той глава. — В никакъв случай не бива да допускаме тук да се замесва политиката, не бива да допускаме това да се разчува, сериозно ви говоря. — Вторачва се право в Станфийлд, после и в Джей. — Защото знаете ли? Нямаме право да говорим какво според нас се случва. Нямаме право да говорим за голямата операция. И че Мич е бил внедрен агент на ФБР. И че по някакъв заобиколен начин Шандон също има пръст в ставащото. Ако всички почнат да приказват, че хомосексуалистите си

разчистват сметките и престъпленията са извършени от омраза, просто не знам как ще се измъкнем. Все пак нямаме право да кажем истината.

— Не съм съгласен — възразява Джей. — Още не знам със сигурност защо точно са извършени убийствата. Не мога да приема например, че Матос, а сега и Барбоса не са свързани с незаконната търговия на оръжие. И съм повече от убеден, че убийствата са свързани.

Никой не му противоречи. Убийствата са извършени по сходен начин, почти сигурно е, че са свързани и дори, че са извършени от едно и също лице или лица.

— Не мога да изключа напълно и възможността това да са престъпления, извършени от омраза — продължава Джей. — Обратен. Индианец — свива той рамене. — Изтезанията, общо взето, са израз на омраза. Има ли наранявания по гениталиите? — обръща се Джей към мен.

— Не — издържам аз на погледа му.

Странно ми е, че някога сме били близки, странно ми е да гледам пълните му устни и изящните ръце и да си спомням допира им. Докато се разхождахме по улиците на Париж, хората се обръщаха и го заглеждаха.

— Хмм — проточва той. — Това според мен е интересно и важно. Не съм психиатър криминалист, разбира се, но както личи, при престъпленията от омраза извършителите рядко нараняват гениталиите на жертвата.

Марино го гледа невярващо, с уста, отворена в неприкрито презрение.

— Защото въпросните извършители обикновено са простаци хомофоби и последното нещо, което ще докоснат, са гениталиите на убития — допълва Джей.

— Ако наистина смятате да се впускате в такива догадки — тросва се вкиснат Марино, — дайте да сложим в купа и Шандон. И той не се докосва до гениталиите на жертвите. Така де, дори не им смъква гащите, само им хапе лицата и гърдите и ги скъсва от бой. А от кръста надолу е свалял само обувките и чорапите и е ръфал ходилата. Защо? Страхувал се е негодникът му с негодник от женските гениталии, понеже неговите са уродливи, както и цялото му тяло. — Марино се вира в лицата около себе си. — Хубавото на това, че го

тикнахме на топло, е, че така успяхме да го поогледаме. Нали? И знаете ли? Нашето приятелче си няма пишка. Или по-скоро онова, което има, не може да се нарече пишка.

Сега вече Станфийлд седи, изправил гръб на канапето, и гледа с разширени от изумление очи.

— Ще дойда с вас до мотела — казва Джей на Марино.

Марино се изправя и поглежда през прозореца.

— Къде ли се запиля тоя Вандър? — възкликва той.

Открива го по клетъчния телефон и след няколко минути отиваме да го посрещнем на паркинга. Джей тръгва с мен. Усещам, че изгаря от желание да си поприказва с мен, да стигнем до единодушие. В този смисъл се държи като жена. Исква да си излее душата, да изглади положението, да сложи край на връзката ни или да я поднови, така че пак да ми се качи на главата и да ме разиграва. Аз обаче нямам такива намерения.

— Ще ми отделиш ли минутка, Кей? — пита той на паркинга.

Спирам и го гледам, като междувременно си закопчавам якето. Усещам, че Марино ни наблюдава, докато вади от багажника на джипа торбите и бебешката количка и ги прехвърля в автомобила на Вандър.

— Знам, не е никак приятно, но дали няма начин да улесним нещата? Все пак се налага да работим заедно — подхваща Джей.

— Може би е трябвало да помислиш за това, преди да разкажеш на Джейми Бъргър всичко до най-малките подробности — сопвам му се аз.

— Не съм казал нищо срещу теб — гледа ме той втренчено.

— Точно така.

— Тя съвсем естествено ми задаваше въпроси. Просто си вършеше работата.

Не му вярвам. Това ми е основният проблем с Джей Тали. Нямам му доверие и сега съжалявам, че изобщо някога съм му се доверявала.

— Странна работа — отбелязвам. — Започнали са да подпитват за мен още преди убийството на Даян Брей. Точно по времето, когато бях с теб в Париж.

Лицето му помръква. Върху него се изписва гняв, Джей не успява да го прикрие.

— Страдаш от мания за преследване, Кей — казва ми той.

— Прав си — отвърщам. — Абсолютно прав, Джей.

25.

Никога досега не съм карала джипа на Марино и при други, по-спокойни обстоятелства сценарият вероятно щеше да ми се стори смехотворен. Дребничка съм на ръст, висока съм, има-няма, сто и шейсет сантиметра, не съм по крайностите и изхвърлянията. Нося дънки, но не и днес. Смятам, че се обличам както приляга на шеф на такава голяма служба и на юрист: най-често в костюм с пола или в мек панталон и сако, освен ако не ходя на оглед на местопрестъпление. Руса съм, подстригвам се късо, старая се винаги да съм с прическа, не прекалявам с грима, не наблягам и на бижутата, ако не се броят часовникът и пръстенът с печата. Нямам и една-едничка татуировка. Не съм от жените, които ще се впуснат да карат някакви чудовищни мъжкарски джипове, тъмносини, с хромирани кални джанти, със скенер и огромни, поклащащи се антени към двупосочната радиостанция и транзистора.

Поемам на запад по шейсет и четвърто шосе, за да се върна по-бързо в Ричмънд, и внимавам как карам, понеже не е шега работа да управляваш с една ръка джип с подобни габарити. Никога не съм изживявала такава Коледа и това ме потиска все повече. Обикновено вече съм заредила хладилника и фризера, приготвила съм сосовете и супите, украсила съм къщата. Чувствам се напълно бездомна и чужда и докато пътувам с джипа на Марино по междущатската магистрала, изведнъж ми хрумва, че дори не знам къде ще спя довечера. Сигурно у Ана, но се притеснявам от неизбежния хлад помежду ни. Сутринта дори не я видях — внезапно ме връхлитат усещане за безпомощност и самота, които сякаш ме притискат надолу към седалката. Звънвам по пейджъра на Луси.

— Трябва утре да се прибера къщи — казвам ѝ по телефона.

— Дали да не дойдеш при мен и Тиун в хотела? — предлага тя.

— По-добре вие двете да се пренесете при мен.

Трудно ми е да споделя, че имам нужда от тях, но какво да се прави, такава е голата истина. По ред причини.

— Кога да дойдем?

— Сутринта ще отпразнуваме заедно Коледата.

— Значи рано.

На Коледа Луси никога не се е будела по-късно от шест сутринта.

— Ще стана и ще отидем къщи — казвам ѝ.

Двайсет и четвърти декември. Дните са възможно най-къси, ще мине доста време, докато светлината отново измести мрака и разсее тежките ми тревожни настроения. Вече се е мръкнало, когато стигам в центъра на Ричмънд. В шест и пет спирам пред къщата на Ана и заварвам Бъргър, която ме чака в спортния мерцедес с включени фарове, разсейващи мрака. Автомобила на Ана го няма. Тя не си е у дома. И аз не знам защо, но това съвсем ме изважда от релси, може би защото подозирам, че Ана е разбрала отнякъде как Бъргър ще мине да ме вземе отгук и е предпочела да се махне от къщата. Покрай това се сещам, че Ана е разговаряла с някои хора и някой ден може би ще бъде принудена да разкрие какво съм ѝ разказала в дома ѝ, когато съм била най-уязвима.

Бъргър слиза от мерцедеса точно когато аз отварям вратата на джипа — и да е стъписана от средството ми на придвижване, не го показва с нищо.

— Ще вземете ли нещо от къщата, преди да потеглим? — пита ме тя.

— Няма да се бавя — отвърщам. — Доктор Зенър тук ли беше, когато дойдохте?

Усещам как прокурорката застава нащрек.

— Пристигнах минути преди вас.

Увърта, мисля си, докато се качвам по стълбището пред входната врата. Отключвам и щраквам алармата. Антрето тъне в мрак, големият полилей и коледните лампички не светят. Драсвам на Ана бележка и ѝ благодаря за приятелството и гостоприемството. Обяснявам, че смятам утре да се прибера и съм сигурна, че тя ще ме разбере. Искам най-вече да знае, че не ѝ се сърдя и си давам сметка как и тя, точно както и аз, е станала жертва на обстоятелствата. Казвам „обстоятелства“, понеже вече не съм сигурна кой точно е опрял дулото в главата на Ана и ѝ нарежда да разкрива онова, което съм ѝ доверила. Роки Каджиано вероятно е следващият на опашката, освен ако не ми предявят обвинение. Стоят ли го, вече няма да съм в състояние да влияя върху

хода на процеса срещу Шандон. Оставям бележката върху безупречно оправеното легло на Ана в стил Бидермайер. После се качвам в автомобила на Бъргър и захващам да ѝ разказвам как е минал денят в окръг Джеймс Сити, за изоставения багаж в къмпинга и за дългите белезникави косми. Тя ме слуша съсредоточено, както кара — ориентира се бързо, сякаш цял живот е живяла в Ричмънд.

— Можем ли да докажем, че космите са на Шандон? — пита ме накрая. — Ако както обикновено няма корени? Космите, намерени на местопрестъпленията, са без корени, нали? На вашите местопрестъпления де. Луонг и Брей.

— Бяха без корени — потвърждавам, жегната, задето Бъргър е натъртила на моите престъпления. Те не са мои, възразявам наум. — Космите са окапали, затова са без корени — обяснявам на прокурорката. — Но и с такива косми можем да направим митохондриален анализ на ДНК. Значи отговорът е „да“ — можем да установим със сигурност, че космите от къмпинга са негови.

— Обяснете ми, ако обичате — моли Бъргър. — Не разбирам какво ще рече „митохондриален анализ на ДНК“. Не съм експерт по косата, особено по коса като неговата.

Темата за ДНК-то не е от лесните. На повечето хора им е трудно да проумеят как така животът може да се обясни и на молекулярно равнище, пък и това не ги занимава особено. Полицаяте и прокурорите се радват, че ДНК е способна на толкова много неща. Но не обичат да говорят за това в научна светлина. Малцина го разбират. Както гласи един стар виц, повечето хора дори не могат да напишат „ДНК“. Обяснявам, че има ДНК на ядрото, когато разполагаме с клетки с ядра, каквито се срещат в кръвта, тъканите, семенната течност и корените на косата. ДНК на ядрото се наследява по линия и на двамата родители, така че, разполагаме ли с ДНК на ядрото, имаме в известен смисъл цялостен портрет на човека, който можем да сравняваме с биологичните образци, оставени от него например на друго местопрестъпление.

— Можем ли просто да сравним космите от къмпинга с космите, останали от Шандон на другите местопрестъпления? — интересува се прокурорката.

— Не можем да разчитаме на успех — отговарям аз. — В този случай и да направим микроскопски анализ, той няма да ни даде

много, понеже космите са без пигмент. Най-много да докажем, че морфологично едните косми са еднакви или сходни с другите.

— А това няма да убеди съдебните заседатели — разсъждава Бъргър на глас.

— Ни най-малко.

— Но ако не направим микроскопско сравнение, защитата ще викне: „Защо сте го пропуснали?“ — допълва прокурорката.

— Щом искате, ще ги сравним с микроскоп.

— Да, космите по трупа на Сюзан Плес и другите от случаите, които разследвате вие.

— Щом искате — повтарям аз.

— Обяснете ми за космите без корени. При тях какво става с ДНК-то?

Разказвам, че митохондриалната ДНК се намира в стените на клетките, а не в ядрото, което ще рече, че това е антропологичната ДНК на космите, ноктите, зъбите и костите. Митохондриалната ДНК, това са молекулите, от които сме изградени, нашият хоросан и камък. Все пак приложението ѝ е ограничено, понеже митохондриалната ДНК се наследява само по майчина линия. Използвам сравнението с яйцето. Представете си, че митохондриалната ДНК е белтъкът, а ДНК на ядрото — жълтъкът. Няма как да сравните едното с другото. Но ако разполагате с ДНК от кръвта, имате цялото яйце и сте в състояние да сравнявате митохондриално с митохондриално: белтък с белтък. Разполагаме с кръв, защото Шандон е задържан под стража. Докато е в болницата, трябва да даде кръв за изследване. Имаме пълния му ДНК профил и можем да сравним митохондриалната ДНК на намерените косми с митохондриалната ДНК в кръвната проба.

Бъргър слуша, без да ме прекъсва. Явно разбира какво ѝ обяснявам. Както обикновено не си записва. Пита ме:

— А оставил ли е косми и във вашата къща?

— Не знам какво е намерила полицията.

— След като косата му капе, значи все са останали косми или в къщата, или най-малкото в преспите по двора, докато се е мятал от болка.

— Логично е — съгласявам се аз с нея.

— Напоследък чета за върколаците — прехвърля се прокурорката на следващата тема. — Очевидно е имало хора, които

наистина са се мислели за върколаци или са опитвали какво ли не, само и само да станат такива. Черна магия, вещерство. Сатанински култове. Хапели са околните. Пиели са кръв. Как смятате, дали Шандон наистина се мисли за *loup-garou*? За върколак де. Може би дори му се иска да е такъв?

— Така ще го обявят за невменяем и няма да го осъдят — отговарям аз — отдавна съм наясно, че адвокатът му ще разчита тъкмо на това.

— В началото на шестнайсети век в Унгария е живяла графиня Елизабет Батори-Надаши, известна и като Кървавата графиня — продължава нататък Бъргър. — Според преданието е изтезавала и умъртвила към шестстотин млади жени. Къпела се в кръвта им, понеже вярвала, че така ще остане вечно млада и ще се запази красива. Чували ли сте за нея?

— Съвсем бегло.

— Пак според преданието държала младите жени в своя зандан, угоявала ги, източвала им кръвта и се къпела в нея, а после карала други затворнички да я лижат, понеже кърпите ѝ били жулели кожата. Разтърквала се от глава до пети с кръв — разсъждава на глас прокурорката. — Но в тези предания е пропуснато очевидното. Сексуалната съставка — добавя тя сухо. — Убийства, извършени от похот. Дори и извършителят им наистина да е вярвал във вълшебната сила на кръвта, тук пак става въпрос за надмощие и секс, независимо дали си красива графиня или урод по рождение, израсъл на остров Сен Луи.

Завиваме по Кентърбъри Роуд и навлизаме в залесения богаташки квартал Уиндзор Фармс, където живееше Даян Брей. Къщата ѝ се пада в самия край и е отделена със зид от шумната магистрала за центъра на града.

— Бих дала дясната си ръка, само и само да разбере какви книги има в библиотеката на Шандон — казва Бъргър. — Или по-точно, какво е чел той през годините, освен историческите трудове и другите ерудитски писания, които му бил давал баща му. Знае ли например за Кървавата графиня? Разтървал ли се е с кръв, понеже се е надявал на чудодейно изцеление?

— Смятаме, че се е къпел в Сена, а след това — и в река Джеймс — пояснявам аз. — Вероятно точно с надеждата за чудодейно

изцеление.

— Както в Библията.

— Може би.

— Не е изключено да четете и Свещеното писание — предполага прокуратурата. — Дали е бил повлиян от серийния убиец, французина Жил Гарние, който е убивал невръстни момченца, после ги е изяждал и е виел по пълнолуние? В средновековна Франция е имало доста от така наречените върколаци. В това са обвинени към трийсет хиляди души, представяте ли си? — Бъргър се е ровила доста. Личи си. — Във фолклора за върколака се смята, че ухапе ли те, и ти ставаш като него. Дали Шандон не се е опитвал да превърне жертвите си във върколаци? За да си намери невеста, сродна душа, с която да са си лика-прилика?

Тези необичайни разсъждения започват да образуват картина, много по-безпристрастна и делнична, отколкото би могло да ви се стори. Бъргър просто предугажда ходовете на защитата, която очевидно ще се опита да отклони вниманието на съдебните заседатели от ужасните престъпления и да го насочи към физическата уродливост на Шандон, към уж неговата невменяемост и откровени особнячества. Стига адвокатът да успее да докаже как подсъдимият е убеден, че е свръхестествено същество, върколак, чудовище, съдебните заседатели надали ще го обявят за виновен и ще го осъдят на доживотен затвор. Хрумва ми, че на някои може дори да им домъчнее за него.

— Защитата на сребърния куршум — отсъжда Бъргър — има предвид поверието, че върколак може да бъде убит само със сребърен куршум. — Разполагаме с цяла планина улики, но същото беше и с обвинението в процеса срещу О. Дж. Симпсън. Защитата на Шандон ще прибегне до сребърния куршум: че той е невменяем и достоен за съжаление.

Белосаната къща на Даян Брей с мансарден покрив е в стил Кейп Код^[1] и макар че полицаите са разчистили местопрестъплението и са го обезопасили, имотът още не се е върнал към живот. Дори Бъргър не може да влезе без разрешение на собственика, в този случай, на наследника. Седим в автомобила, спрян на алеята, и чакаме братът на Даян — Ерик Брей, да се появи с ключа.

— Сигурно сте го видели на погребението. — Бъргър ми напомня, че тъкмо Ерик Брей е носел урната с праха на сестра си. — Я ми кажете как Шандон е успял да убеди една опитна полицайка да му отвори?

Бъргър насочва вниманието от някогашните чудовища в средновековна Франция към съвсем истинската касапница пред очите ни.

— Това излиза извън моята територия, госпожо Бъргър. По-добре се ограничете с въпроси за трупове и какво съм установила от тях.

— Точно сега няма територии, има само въпроси.

— Защо го казвате, защото смятате, че и бездруго няма да се явя пред съда, най-малкото в нюйоркския, понеже съм дамгосана ли? — отварям аз смело тази врата. — Всъщност човек едва ли може да бъде по-дамгосан, отколкото съм аз сега.

Млъквам, за да видя дали Бъргър знае. Тя обаче не проронва и дума, затова поставям ребром въпроса:

— Райтър намеквал ли ви е, че аз надали ще ви помогна особено? Че ме разследва разширен състав на съдебните заседатели, които да решат дали да ме предадат на съда, понеже на щатския главен прокурор му е хрумнало, че може би имам пръст в смъртта на Даян Брей?

— Не само ми е намеквал — отвърща тихо Бъргър, все така загледана в тъмната къща на Брей. — Обсъдихме го с Марино.

— И това ми било поверително заседание! — подмятам ехидно.

— Е, по правило наистина не може да се обсъжда онова, което става на заседанията на разширения състав. Но засега там не става нищо. Единственото, което се случва, е, че Райтър се възползва от свикването му, за да се добере до каквото може. До телефонните ви сметки. До банковите ви извлечения. Какво шушукат хората. Знаете как стават тия неща. Сигурна съм, че сте се явявали като свидетелка пред разширени състави.

Казва го, все едно го правя всеки ден. Възмущението ми расте и се плисва в думи.

— Знаете ли, и аз имам чувства — сопвам се аз. — Обвиненията в убийство може и да са всекидневие за вас, за мен обаче не са. Доброто име е единственото, което не мога да си позволя да загубя. За

мен то е всичко. Да обвинят в такова престъпление точно мен! Точно мен! Как изобщо им е хрумнало, че съм способна да извърша онова, срещу което се боря всеки миг от живота си? Не бих го сторила за нищо на света. Не злоупотребявам с властта си. Никога. Не наранявам преднамерено никого. Никого. И не гледам през пръсти на такива съшити с бели конци обвинения, госпожо Бъргър. Не може да ми се случи нещо по-страшно от това. Нищо.

— Искате ли съвет от мен? — поглежда ме прокурорката.

— Винаги съм готова да изслушам другите.

— Първо, медиите все ще научат отнякъде. Знаете го. На ваше място щях да ги изпреваря и да дам пресконференция. Незабавно. Добрата новина е, че не са ви уволнили. Не сте изгубили подкрепата на хората, които имат власт над професионалния ви живот. А това си е цяло чудо! В такива случаи политиците обикновено се изпокриват в миша дупка, добре че губернаторът има много високо мнение за вас. Не вярва, че сте убили Даян Брей. Ако го заяви на всеослушание, не ви застрашава нищо, освен ако разширеният състав не избърза и не ви предяви обвинение.

— Обсъждали ли сте го с губернатора Мичъл? — питам я аз.

— В миналото сме се срещали. Познаваме се. Докато той беше главен прокурор, сме работили заедно по един случай.

— Да, знам — натъртвам, пък и не я питах това.

Мълчание. Бъргър се е вторачила в къщата на Брей. Вътре е тъмно и аз напомням, че Шандон обикновено развърта крушката на верандата или издърпва жиците. Жертвата отваря вратата, а убиецът се спотайва в тъмното.

— Бих искала да чуя мнението ви — казва след това прокурорката. — Убедена съм, че имате мнение. Все пак сте много наблюдателна, опитна следователка — натъртва тя. — Знаете и какво е направил с вас Шандон, познавате почерка му както никой друг.

Сепвам се, когато Бъргър ми напомня как Шандон ми се е нахвърлил. Тя просто си върши работата, но се чувствам обидена от възгрубата ѝ обективност. Объркана съм и от уклончивостта ѝ. Неприятно ми е, че тъкмо тя решава какво ще обсъждаме и кога, и колко. Не мога да се сдържа. И аз съм човек. След всичко, което съм изживяла, ми се иска Бъргър да прояви към мен поне намек на съчувствие.

— Сутринта някой се обади в моргата и се представи като Бентън Уесли — казвам уж между другото. — Някакви вести от Роки Каджиано? Какво ли крои?

От гнева и страха гласът ми звучи пискливо.

— Засега можем да не се притесняваме от него — заявява Бъргър така, сякаш е повече от сигурна. — В стила му е да се спотайва. Но няма да се изненадам, ако пак прибегне до старите си номера. Тормоз. Следене. Ако не друго, то колкото да ни сплаши и притисне до стената. Мен ако питате, няма да имате пряка връзка с Роки, дори няма да го зърнете и отдалеч, докато не наближи датата, за когато ще бъде насрочено делото. Ако изобщо го видите някога. Такъв си е, негодникът му с негодник. През цялото време дърпа конците зад кулисите.

Двете мълчим. Прокурорката изчаква да сваля гарда.

— Добре де, моето мнение или предположение — казвам аз накрая. — Нали това искате?

— Да, искам това. От нас двете би излязъл страхотен екип.

Бъргър намеква за втория окръжен прокурор, който ѝ помага по време на процес. Или току-що ми е направила комплимент, или ми се подиграва.

— Даян Брей имаше приятелка, която я е посещавала доста често — правя аз първата стъпка, с която излизам от свои води. — Детектив Андерсън. Беше хлътнала по Брей. А тя я разиграваше като малко пале, поне с такова впечатление съм останала. Според мен не е изключено Шандон да е следил Брей и да е събирал сведения за нея. Виждал е как Андерсън идва и си отива. Вечерта на убийството е изчакал Андерсън да си тръгне от къщата... — Поглеждам нататък. — Та е изчакал и незабавно е отишъл да отбие крушката на верандата, после е почукал на вратата. Брей е решила, че Андерсън се е върнала, за да продължат разправията или да се сдобрят.

— Защото са се карали. Често — продължава Бъргър разказа.

— По всичко изглежда, че връзката им е била доста бурна — навлизам още по-навътре в забранената територия. Нямам право да се занимавам с тази част от разследването, но въпреки това продължавам: — И преди Андерсън си е тръгвала разярена, а после се е връщала — добавям.

— След като трупът е бил открит, вие сте присъствали на разпита на Андерсън.

Бъргър знае това. Някой ѝ е казал. Вероятно Марино.

— Да, присъствах.

— И какво е станало оная вечер, докато Андерсън е ядяла пица и е пиела бира у Брей?

— Счепкали са се нещо, така поне твърди Андерсън. Тя се разсърдила и си тръгнала, а малко след това се почукало на вратата. Точно както чукала Андерсън. Шандон е почукал точно като нея, както при мен се представи за полицаи.

— Покажете ми — гледа ме Бъргър.

Чукам по конзолата между предните седалки. Три пъти, силно.

— Така ли е чукала Андерсън по вратата? Защо не е използвала звънеца? — интересува се Бъргър.

— Доста време работите с ченгета, знаете, че те рядко посягат към звънеца. Свикнали са с квартали, където звънците, ако изобщо ги има, обикновено не работят.

— Интересно, защо ли Андерсън не се е върнала? — отбелязва прокурорката. — Ами ако се беше върнала? Как мислите, дали Шандон е разбрал отнякъде, че оная вечер тя няма да се върне.

— И аз съм се питала.

— Дали просто не е доловил нещо в поведението ѝ, когато е излязла? Или може би вече не се е владеел и не е могъл да се спре? — разсъждава на глас Бъргър. — Може би похотта е надделяла над страха, че някой ще го завари.

— Не е изключено да е забелязал и друго — доста важно — вметвам аз. — Андерсън не е имала ключ от къщата на Брей. Тя ѝ е отваряла.

— Да, но на другата заран, когато Андерсън се е върнала и е открила трупа, вратата не е била заключена, нали така?

— Това не означава, че не е било заключено, когато Шандон е влязъл вътре и е нападнал Брей. Докато е убивал Ким Луонг, е сложил табелата „Затворено“ и е заключил вратата на бакалията.

— Но не знаем със сигурност, дали когато е влязъл у Брей, е заключил след себе си — повтаря пак прокурорката.

— Лично аз не го знам със сигурност.

— Може и да не е заключил — продължава Бъргър. — Може да е нахълтал и да е започнала гонитба. Отключено е през цялото време, докато Шандон осакатява в спалнята трупа.

— Това би означавало, че не се е владееел и се е излагал на огромна опасност — натъртвам аз.

— Хм. Не искам да се впускаме в догадки дали се е владееел — казва сякаш на себе си Бъргър.

— Да не се владее, не означава, че е невменяем — напомням й аз. — Който убива — освен при самозащита — не се владее.

— Вярно си е, признавам — кима прокурорката. — И така, Брей отваря вратата, лампата не свети и Шандон не се вижда в тъмното.

— Точно това е направил и с доктор Щван в Париж — обяснявам й аз. — И там няколко жени са убити по същия начин, в някои от случаите Шандон дори е оставял до труповете бележки.

— Точно оттам идва прозвището Loup-garou — вметва прокурорката.

— Написал е името и върху кашон вътре в товарния контейнер, където беше намерен трупът — трупът на брат му Тома де — уточнявам аз. — Започнал е да оставя бележки, на които се представя като Върколака, именно при първите убийства в Париж. Една вечер отишъл у доктор Щван, не знаел, че мъжът й лежи болен вкъщи. Той работи вечер, главен готвач е в един ресторант, онзи път обаче непредвидено си останал у дома, и слава богу! Доктор Щван отваря вратата. Когато чува от другата стая мъжа й, Шандон хуква да бяга.

— Тя успяла ли е да го разгледа добре?

— Според мен не — припомням онова, което ми е казала доктор Щван. — Било е тъмно. Тя е останала с впечатлението, че мъжът е облечен изрядно, в дълго тъмно палто, бил е с шал, бил е пъхнал ръце в джобовете си. Говорел изискано, държал се много възпитано, използвал хитрост — оплакал се, че колата му се е повредила, и обяснил, че иска да се обади по телефона. После, щом разбрал, че жената не е сама, си плюл на петите.

— А тя запомнила ли е още нещо?

— Миризмата. Миришел на мръсно мокро псе.

При тези думи Бъргър издава странен звук. Вече започвам да я опознавам: ако някоя подробност й се стори особено странна или отблъскваща, прокурорката всмуква бузи и писука дрезгаво като пиле.

— Значи Шандон се опитва да посегне на главния съдебен лекар там, после идва тук и прави същото. Посяга на вас — натъртва тя. — Защо?

Обърнала се е леко към мен, подпряла се е с лакът върху волана и ме гледа в лицето.

— Защо? — повтарям, сякаш това е въпрос, на който изобщо не мога да отговоря, а тя не бива да ми задава. — Не е зле някой да ми каже.

Пак усещам как пламвам от гняв.

— Обмислил е всичко — отвръща прокурорката. — Невменяемите не подготвят толкова старателно своите престъпления. А той се е нацелил в главния съдебен лекар в Париж, после и тук. И двете сте жени. И двете сте правили аутопсиите на неговите жертви и в известен смисъл сте близки с него, колкото и цинично да звучи. Може би по-близки, отколкото, да речем, една любовница, понеже вие, така да се каже, наблюдавате. Виждате по трупове къде е докосвал и удрял. Докосвате се до тялото, което е пипал и той. В известен смисъл сте го наблюдавали как се люби с тези жени, понеже Жан-Батист Шандон се люби именно така.

— Отблъскваща мисъл.

Психологическото ѝ тълкуване ме обижда лично.

— Модел. План. В който няма нищо случайно. Изключително важно е да разчетем този модел, Кей. При това без лично отвращение и притеснения. — Известно време тя мълчи. — Трябва да го възприемате безпристрастно. Не можете да си позволите да се оставяте на омразата.

— Как да не мразиш човек като него! — откровена съм аз.

— А когато мразим, когато ненавиждаме някого, е трудно да му отделим от времето и вниманието си, да проявяваме интерес към него, смятаме, че не си заслужава да разберем що за човек е. Длъжни сме да проявим интерес към Шандон. Огромен интерес. Искам да проявите интерес към Шандон, както към никого през живота си.

Съгласна съм с Бъргър. Знам, че тя е изрекла важна истина. Но правя всичко възможно да не се интересувам от Шандон.

— Открай време са ме привличали по-скоро жертвите — обяснявам аз на прокурорката. — Никога не съм отделяла време, за да

проникна в душата и начина на мислене на негодника, който е посегнал на чужд живот.

— Но никога досега не сте се занимавали и със случай като този — възразява Бъргър. — Никога не сте били и заподозряна в убийство. Мога да ви помогна да се измъкнете от вашата каша. Но имам нужда и вие да ми помогнете да се измъкна от моята. Помогнете ми да проникна в съзнанието, в сърцето на Шандон. Не бива да го мразите.

Мълча. Не искам да давам на Шандон нищо повече от онова, което вече ми е взел. Усецам сълзи на отчаяние и гняв и мигам, за да ги спра.

— Как можете да ми помогнете? — питам Бъргър. — Тук нямате никакви правомощия. Даян Брей не е ваш случай. Можете да я прибавите към разследването на убийството на Сюзан Плес, аз обаче сама ще опера пешкира пред разширения състав на съдебните заседатели в Ричмънд. Особено при положение, че някои хора се опитват да натопят мен за убийството, за убийството на Брей де. И да ме изкарат побъркана.

Поемам си дълбоко въздух. Сърцето ми препуска като обезумяло.

— Ключът към това да изчистите името си е същият, както ключът, който ще помогне на мен — отвърща тя. — Сюзан Плес. Изключено е да имате нещо общо с нейната смърт. Невъзможно е и там да сте заличили уликите.

Бъргър чака да чуе от мен отговор, сякаш имам такъв. При тази мисъл се вцепенявам. То се знае, че нямам нищо общо с убийството на Сюзан Плес!

— Въпросът ми е следният — продължава прокурорката. — Ако ДНК в случая на Сюзан съвпада с ДНК във вашите случаи, а може би и със случаите в Париж, това не означава ли, че един и същи човек е извършил всичките убийства?

— Според мен съдебните заседатели пак ще се усъмнят. Ще поискат да чуят вероятната причина — отговарям аз: в собствената си безизходица съм се вживяла в ролята на адвокат на дявола. — Секачът с кръвта на Брей по него — намерен в дома ми. Касовата бележка, от която се вижда, че съм купувала такъв секач. А секачът, който наистина съм купила, е изчезнал сякаш вдън земя. Всичко това има въздействието на димящото дуло, не мислите ли, госпожо Бъргър?

Тя ме докосва по рамото.

— Отговорете ми — казва. — Вие ли го направихте?

— Не — отсичам аз. — Не съм го направила аз.

— Добре тогава. Защото не мога да си позволя да сте го извършили вие — продължава прокурорката. — Имам нужда от вас. Те имат нужда от вас — казва, загледана в студената празна къща зад стъклото: има предвид другите жертви на Шандон, жертвите, които не оцеляха. Те имат нужда от мен. — Добре де. — Бъргър ни връща към това защо чакаме на алеята. Връща ни към Даян Брей. — И така, Шандон влиза през входната врата. По нищо не личи да е имало боричкане, той ѝ се нахвърля чак когато стигат в другия край на къщата, в спалнята. Тя, изглежда, не се е опитала да му избяга или по някакъв начин да се защити. Защо не е посегнала към оръжието? Нали е полицайка. Къде всъщност е pistolетът?

— Знам, че когато нахълта в дома ми, се опита да ми метне на главата палтото си — отвърщам аз.

Мъча се да сторя онова, което Бъргър иска от мен. Държа се така, сякаш говоря за друг човек.

— В такъв случай може би е обездвижил Бъргър с палтото си или с нещо друго, което ѝ е хвърлил на главата, и я е замъкнал в спалнята?

— Възможно е. Полицайте така и не намериха pistolета на Брей. Аз поне не знам да са го открили — уточнявам.

— Виж ти! Какво ли е направил той с него? — пита се на глас прокурорката.

В огледалото за обратно виждане светват фарове и аз се обръщам. По алеята се задава автомобил комби.

— От къщата липсват и пари — допълвам аз. — Две хиляди и петстотин долара, сумата от продадените на черно лекарства, която Андерсън е донесла малко по-рано същата вечер. Според нея де, според Андерсън. — Комбито спира зад нас. — Ако изобщо може да ѝ се вярва.

— Според вас истината ли е казала? — пита Бъргър.

— Дали е казала цялата истина ли? Не знам — отвърщам. — Не е изключено Шандон да е взел парите, а и pistolета. Освен ако Андерсън не ги е прибрала на заранта, когато се е върнала в къщата и е открила трупа. Но след като е видяла оная касапница в спалнята,

искрено се съмнявам да е направила друго, освен да изхвърчи като тапа навън.

— Ако се съди от снимките, които ми показахте, съм склонна да се съглася — отвръща Бъргър.

Слизаме от мерцедеса. Не виждам добре Ерик Брей, за да го разпозная, но оставам със смътното впечатление, че е изрядно облечен представителен мъж горе-долу на възрастта на убитата си сестра, някъде към четирийсетте. Той връчва на Бъргър ключ, прикачен към кафяво картонче.

— Върху него е написан кодът на алармата — обяснява мъжът. — Аз ще почакам тук.

— Наистина съжалявам, че ви разкарвам. — Бъргър взема от задната седалка фотоапарат и дебела папка. — Особено пък на Бъдни вечер.

— Знам, че си вършите работата — отвръща той глухо.

— Влизали ли сте вътре?

Ерик Брей се двоуми, загледан в къщата.

— Нямам сили — простенва развълнуван и задавен от сълзите. Клати глава и се връща в колата. — Направо не знам как някой от нас... — Той се прокашля и продължава през отворената врата на автомобила със светеща лампичка на тавана. — Не знам как ще влезем и ще й приберем багажа.

Брей се вглежда в мен и Бъргър ме представя. Не се и съмнявам, че той вече знае много добре коя съм.

— Наблизо има фирми, които чистят по домовете — обяснявам му тактично. — Защо не наемете някоя и чак след като почистят, някой от семейството да влезе вътре? Например „Сървис Мастър“.

Често съм се сблъсквала със семейства, изгубили близък човек, който е умрял от насилствена смърт вътре в дома си. Никой не бива да влиза и да вижда как всичко е оцапано с кръвта и мозъка на човека, когото е обичал.

— А могат ли да влязат без нас? — пита ме Брей. — От фирмите за почистване де.

— Оставете ключа в пощенската кутия. Те ще влязат и ще почистят, не се налага да присъствате и вие — отвръщам аз. — Сигурно е, можете да разчитате на тях.

— На всяка цена ще го направя. Смятаме да постегнем къщата и да я продадем — казва той на Бъргър. — Ако вече сте приключили вътре.

— Ще ви съобщя, когато сме готови — обещава тя. — Вие обаче, господин Брей, сте в правото си да постъпите с имота както решите.

— Кой ли ще го купи след всичко, което се случи! — промърморва той.

И двете с Бъргър мълчим. Ерик Брей вероятно, е прав. Повечето хора не искат и да надзърнат в къща, където е извършено убийство.

— Вече разговарях с един посредник от фирма за недвижими имоти — допълва той все така глухо въпреки гнева, който очевидно го раздира. — Казаха, че не им се занимавало с къщата. Много съжалявали и така нататък, но не можели да я поемат. В чудо съм се видял. — Той се втренчва в тъмната безжизнена сграда. — Да ви призная, никой от семейството не беше близък с Брей. Тя не беше от хората, които поддържат връзка с роднините или имат приятели. Беше си саможива. Знаем, не е редно да го казвам: за мъртвите или добро, или нищо. Но такава е горчивата истина.

— Често ли се виждахте? — пита го Бъргър.

Той клати глава — не.

— Познавах я най-добре вероятно защото разликата ни е само две години. Виждахме, че разполага с пари, за които не знаехме откъде идват. В Деня на благодарността дойде у нас с новичкия си червен ягуар. — Той се усмихва горчиво и пак клати глава. — Тогава вече разбрах със сигурност, че се е забъркала в нещо. Всъщност не се изненадвам. — Мъжът въздиша тежко. — Не се изненадвам, че свърши така.

— Знаехте ли, че продава лекарства на черно? — пита Бъргър и прехвърля папката в другата си ръка.

Става ми студено, тъмната къща ни притегля като черна дупка.

— От полицията намекнаха нещо. Даян не обелваше и дума с какво се занимава, пък и ние, да ви призная, не сме я питали. Доколкото знам, не е оставила дори завещание. Ето каква каша ни натресе сега — споделя с нас Ерик Брей. — И какво да правим с вещите ѝ? — Той ни гледа, както седи в автомобила, и мракът не може да прикрие несретата му. — Наистина в чудо съм се видял.

След насилствена смърт остават доста въртопи. А също неприятности, които никой не вижда по филмите и за които не четем по вестниците: хората, останали след смъртта със своята мъка и главоболия. Давам на Ерик Брей визитната си картичка и му казвам, ако има други въпроси, да ми звъне в службата. Както обикновено в такива случаи му обяснявам, че Институтът разполага с великолепна брошура „Какво да правим, след като полицията си тръгне“, написана от Бил Дженкинс, чийто син — още момче, беше убит преди около две години при глупашки обир на закувалня.

— В брошурата ще намерите отговори на много от въпросите, които си задавате — добавям аз. — Съжалявам. Насилствената смърт оставя подире си много жертви. Такава е тъжната истина.

— Да, госпожо, не може да се отрече — съгласява се Ерик Брей. — С удоволствие ще прочета всичко, което ми предложите. Оплел съм се като пиле в кълчища. В чудо съм се видял — повтаря се той. — Ще бъда тук, ако имате някакви въпроси. Тук, в автомобила.

Затваря вратата. На гърлото ми е заседнала буца. Трогната съм от болката му, въпреки това не ми е мъчно за убитата му сестра. Ако не друго, то от портрета, който братът ѝ направи, тя ми става още неотвратителна. Държала се е зле дори с родната си кръв и плът. Бъргър мълчи, докато се качваме по стълбите пред входната врата, и аз пак усещам, че както обикновено оглежда всичко до най-малките подробности. Любопитна ѝ е всяка моя реакция. Доловила е, че още ненавиждам Даян Брей заради онова, което се е опитала да ми причини. Не се и стремя да го крия. Защо да си правя този труд?

Бъргър поглежда лампата на верандата, слабо осветена от фаровете на Ерик Брей. Най-обикновена е, с малък стъклен глобус, прикрепен с бурмички. Полицията намери глобуса в тревата при чемшира, където Шандон явно го е запокитил. После било достатъчно да развърти крушката, която би трябвало да е била нагорещена, казвам аз на Бъргър.

— Затова предполагам, че я е хванал с нещо, за да си предпази пръстите. Може би с палтото.

— По нея няма пръстови отпечатащи — отбелязва прокурорката. — Поне на Шандон, така ми каза Марино. — Тази информация е нова за мен. — Но това не ме изненадва, ако приемем, че е покрил с нещо крушката, за да не си изгори ръцете — добавя тя.

— Ами глобусът?

— Никакви отпечатъци. Най-малкото негови. — Бъргър пъха ключа в ключалката. — Но е възможно да не е пипал с голи ръце и когато е развъртал и глобуса. Само се питам как е стигнал до горе. Доста високо е. — Тя отваря вратата и алармата се разпищява. — Как мислите, дали се е покатерил на нещо?

Прокурорката отива при охранителната система и набира кода.

— Може да е стъпил на перилата — предполагам аз, внезапно вживяла се в ролята на пръв експерт по Жан-Батист Шандон, която никак не ми допада.

— А във вашата къща?

— Сигурно е направил точно това — отвърщам. — Качил се е на парапета и се е хванал за стената или за тавана на верандата.

— И върху вашата лампа няма отпечатъци, в случай че не знаете — съобщава ми тя. — Поне негови.

В хола тиктакат часовници и аз си спомням колко стъписана съм останала, когато след смъртта на Даян Брей влязох за пръв път в къщата ѝ и се натъкнах на колекцията напълно синхронизирани часовници и величествени, ала студени английски антики.

— Пари. — Бъргър е застанала наред хола и оглежда канапето с извити странични облегалки, библиотеката, част от която може да се завърти, шкафа с абаносово покритие. — Наистина. Пари, пари, пари! Ченгетата не живеят така.

— Далаверите с лекарства — отбелязвам аз.

— Не си е поплювала. — Бъргър не пропуска нищо. — Тъпчела се е с лекарства и ги е пласирала на черно. Но явно си е имала подставени лица, които да ѝ вършат мръсната работа. Сред тях е и Андерсън. Както и вашият подчинен от моргата, който е крадял лекарства, а вие сте смятали, че ги пуска в канализацията. Чък не знам кой си. — Тя докосва извезаните със сърма тежки пердета от дамска и воланите в горния край. — Паяжини — отбелязва. — Прах, която не се е трупала само през последните няколко дни. Има какво още да научим за Брей.

— Със сигурност — съгласявам се аз. — И да продаваш на черно лекарства по рецепта, трудно ще събереш пари за всичко тук, а и за нов ягуар.

— Това ме връща към въпроса, който непрекъснато задавам на всеки, готов да ме изслуша и да поговори с мен. — Бъргър се насочва към кухнята. — Защо Даян Брей се е преместила в Ричмънд?

Нямам отговор.

— Каквото и да е разправяла, не е било заради работата. Не е било заради нея. Изключено!

Бъргър отваря хладилника. Вътре няма почти нищо, ако не броим овесените ядки със стафиди и орехи, мандарините и горчицата. Срокът на годност на млякото с масленост два процента е изтекъл вчера.

— Виж ти! — възкликва прокурорката. — Тази жена явно не се е свъртала много-много вкъщи.

Отваря един от шкафовете и оглежда консервите супа „Камбъл“ и опаковката солети. Има и три бурканчета деликатесни маслини.

— Мартини? Интересно. Много ли е пиела?

— Поне вечерта на убийството е била почти трезва — напомням ѝ аз.

— А, да. Нивото на алкохола беше нула и три десети от промила. — Бъргър започва да отваря поред шкафовете, докато открива къде Брей си е държала алкохола. — Бутилка водка. Още една уиски. Две бутилки аржентинско каберне. Това не е барче на човек, който е прекалявал с пиенето. Вероятно е била толкова суетна, че се е страхувала да не си развали фигурата. От хапчетата поне не се пълнее. Когато дойдохте да правите оглед на местопрестъплението, за пръв път ли влязахте в къщата ѝ — в тази де? — пита прокурорката.

— Да, за пръв път.

— Но вие живеете само на няколко пресечки.

— Виждала съм къщата, когато съм минавала по улицата. Инак не съм влизала вътре. Не бяхме приятелки.

— Тя обаче е искала да се сприятелите.

— Казвали са ми, че е настоявала да обядваме заедно, нещо от тоя род. За да сме се опознаели — отвърщам аз.

— Марино.

— Така поне ми предаде той — потвърждавам, вече свикнала с въпросите ѝ.

— Как мислите, проявявала ли е сексуален интерес към вас? — пита ме тя някак между другото, докато отваря вратичката на

поредното шкафче. Вътре има чаши и чинии. — От доста неща личи, че карала през просото, посягала е и на мъже, и на жени.

— Вече са ме питали това. Не знам.

— А щяхте ли да се притесните, ако се е интересувала от вас и като жена?

— Да, щях да се смутя. Може би — признавам си.

— Често ли се е хранела по заведения?

— Доколкото знам, да.

Прави ми впечатление, че прокурорката ме пита неща, за които, подозирам, вече знае. Иска да чуе и моето становище и да претегли възприятията ми, да ги сравни с мнението на другите. В някои от въпросите ѝ се долавя отгласът на онова, което ме пита и Ана по време на изповедите ми край запалената камина. Дали е възможно Бъргър да е разговаряла и с нея?

— Прилича ми на магазин перачница, служеща за прикритие на далавери — продължава Бъргър, докато проверява какво има под мивката: няколко сухи гъби, препарати за почистване. — Не се притеснявайте — казва тя, сякаш разчала мислите ми. — Няма да допусна и пред съда да ви задават такива въпроси — за сексуалния ви живот и така нататък. Нищо за личния живот. Давам си сметка, че вашата област би трябвало да е друга.

— Би трябвало ли? — повтарям аз, понеже думите са ми се сторили доста странни.

— Лошото е, че някои от нещата, които знаете, не са просто слухове — научили сте ги направо от нея. Тя ви ги е казала. — Бъргър издърпва едно от чекмеджетата. — Споменавала ви е, че често се храни сама по заведения.

— Точно така, споменавала ми е.

— Оная вечер, когато сте се срещнали на паркинга и вие сте се скарали с нея.

— Вечерта, когато се опитах да докажа, че върти далавери заедно с Чък, моя подчинен от моргата.

— А тя наистина е въртяла.

— За съжаление, да — отвръщам аз.

— И вие сте ѝ го заявили право в очите.

— Да.

— Е, онова приятелче Чък си намери майстора, вече е на топло.
— Бъргър излиза от кухнята. — А щом не са само слухове — връща се
тя на темата, — Роки Каджиано няма да пропусне да ви пита и аз
нямам право да възразявам. А дори и да възразя, това няма да донесе
нищо. Разберете го. Разберете и как заради всичко това изглеждате в
очите на другите.

— Точно сега се притеснявам повече как заради всичко това
изглеждам в очите на съдебните заседатели от разширения състав —
натъртвам аз.

Тя спира в антрето. В дъното се пада спалнята, чиято врата зее
нехайно и само засилва усещането за немара и бездушие, сковали
къщата. Бъргър ме поглежда в очите.

— Не ви познавам лично — казва ми тя. — Никой от членовете
на разширения съдебен състав няма да ви познава лично. Там ще
преценяват кой казва истината: вие ли, когато твърдите, че мъртвата
полицайка ви е тормозела, или тя. Ще се питат също дали наистина
нямате нищо общо с убийството ѝ, макар да смятате, че без нея светът
е по-добър.

— От кого го разбрахте, от Ана или от Райтър? — питам я
горчиво.

Тя тръгва по коридора.

— Много скоро, доктор Скарпета, ще станете по-дебелокожа.
Обещавам ви.

[1] Стил, наложил се през XVIII и в началото на XIX в. главно на
полуостров Кейп Код в щата Масачузетс и отличаващ се с високия си
комин наред покрива на едноетажната постройка. — Б.пр. ↑

26.

Кръвта е живот. Държи се като живо същество.

Когато има пробив в кръвоносната система, кръвоносният съд се свива уплашен, смалява се в опит да намали и кръвта, изтичаща през раната. Тромбоцитите начаса се съюзяват, за да запушат дупката. Съществуват тринайсет фактора за съсирването и те впрягат заедно своята алхимия, за да спрат кръвотечението. Винаги съм смятала и че кръвта не току-така е яркочервена. Това е цветът на тревогата, на опасността, на бедствието. Ако подобно на потта кръвта беше прозрачна, сигурно нямаше да забелязваме, че ние или друг се е наранил. Яркочервеното изразява значението на кръвта, то е сирената, която пищи, когато се е случило най-голямото насилие: когато някой е осакатил друг човек или му е отнел живота.

Кръвта на Даян Брей крещи със своите капки и пръски, петна и локви. Тя разгласява кой какво е направил, а в някои случаи — и как. Колкото по-силно удряш, толкова по-големи са скоростта и количеството на кръвта, разлетяла се във въздуха. Кръвта, разхвърчала се при удар с някакъв предмет, разказва колко точно удара са били нанесени, в нашия случай най-малко петдесет и шест. Това е възможно най-точната сметка, която можем да направим, понеже някои петна се наслагват върху други, а да разбереш колко са, е все едно да отгатнеш колко пъти чукът е ударил по пирона, за да го забие в дървото. Броят на ударите, за които изчислихме, че са нанесени в тази стая, отговаря на онова, което ми каза трупът на Брей. Но и при аутопсията се натъкнах на толкова много направени на пихтия кости и на толкова много счупвания, че накрая и аз му изгубих края. Омраза. Невероятна похот и ярост.

Никой не се е опитал да позачисти следите от онова, което се е разиграло в спалнята, и гледката, която ние с Бъргър заварваме, е в пълен разрез с тишината и стерилността в останалите помещения в къщата. Като начало цялата стая е в нещо като гъста яркочервена паяжина, изплетена от криминалистите, опитали се да установят

траекторията на капките кръв, които са просто навсякъде. Целта е да определят разстоянието, скоростта и ъгъла, чрез математически метод да изчислят къде точно се е намирало тялото на Брей, когато е бил нанасян всеки от многото удари. Получило се е нещо като странна съвременна инсталация, причудлива алена геометрия, отпращаща окото към стените, тавана, пода, старинните мебели и четирите скъпи огледала, където навремето Брей се е прехласвала по чувствената си ненадмината хубост. Локвичките спечена кръв по пода са твърди и лепкави като засъхнала меласа, а огромното легло, където трупът на Брей бе изложен толкова жестоко на показ, изглежда така, сякаш някой е залял голия матрак с няколко кутии черна боя.

Бъргър оглежда стаята педя по педя и аз усещам реакцията ѝ. Тя попива мълком онова, което човешкият мозък наистина не може да проумее, толкова ужасно е то. Зарежда се с енергия, каквато могат да проумеят единствено хора, особено жени, посветили се на борбата срещу насилието.

— Къде са чаршафите и завивките? — пита прокурорката и отваря дебелата папка. — Предадени ли са на лабораторията?

— Не ги намерихме — обяснявам и се сещам за мотелската стая.

И там нямаше чаршафи и завивки. Сещам се и за твърденията на Шандон, че му били взели завивките в парижкото жилище.

— Кога са махнати, преди или след убийството ѝ?

Бъргър изтръсква няколко снимки от плик.

— Преди. Личи от кръвта по голия матрак.

Влизам в стаята и заобикалям опънатите конци, които като дълги кльощави пръсти сочат към престъплението на Шандон. Показвам на прокурорката необичайните успоредни ивици по плата, кървавите линии, останали от намотаната дръжка на секача, докато между ударите или след тях Шандон го е оставял на матрака. Отпърво Бъргър не ги забелязва. Гледа вторачено, сбърчила леко чело, докато разчита бъркотията от тъмни петна, които всъщност са отпечатьци от длани и пръски там, където според мен Шандон е опирал колене, докато е седял върху трупа и е задоволявал ужасните си сексуални фантазии.

— Линиите нямаше да останат върху матрака, ако по време на нападението леглото е било с чаршаф — обяснявам аз.

Бъргър изучава снимка на Брей, легнала възник напред матрака и облечена в черни кадифени панталони с пристегнат колан, но без

обувки и чорапи, гола от кръста нагоре, със златен часовник, натрошен на парченца върху лявата ѝ китка. Златният пръстен на дясната ѝ ръка се е врязал в костта на пръста.

— И така, по онова време или не е имало чаршафи, или той ги е махнал по някаква причина — допълвам аз.

— Опитвам се да си го представя. — Бъргър оглежда матрака. — Шандон е в къщата. Принуждава Брей да тръгне по коридора към тази част, към спалнята. Няма следи от боричкане, по нищо не личи да я е наранил, преди да са стигнали тук, а после — бум! Става страшно. Въпросът ми е: той я докарва тук и казва: ей, я почакай малко да махна чаршафите от леглото! Нима си е губил времето с това?

— Когато тя е била върху леглото, наистина се съмнявам да е била способна да говори или да избяга. Ако погледнете тук и тук, и тук, и тук — соча аз конците, прикрепени с лепенка до кървавите капки на прага на спалнята. — Кръв, отхвърчала от ударите с някакъв предмет, в нашия случай, секач.

Бъргър проследява с поглед рисунъка, очертан от яркорозовите конци, и се мъчи да го съпостави с онова, което е видяла върху снимките.

— Кажете ми честно — приканва тя. — Наистина ли вярвате на тия конци? Познавам полицаи, които смятат, че това са бабини деветини и губи време.

— Не е така, стига човекът, който прибъгва до този метод, да знае какво прави и да се придържа към науката.

— А какво гласи науката?

Обяснявам ѝ, че кръвта се състои от деветдесет и пет на сто вода. Спада към физиката на течностите и е подвластна на законите на движението и на земното притегляне. Типичната капка кръв пада за секунда на седемдесет и пет сантиметра. Диаметърът на петното става по-голямо, колкото по-голямо е разстоянието, на което то пада. Ако кръвта капе, около първоначалната локвичка се образува венец от пръски. Разплисканата кръв пък оставя дълги тънки дъги около петното в средата. Докато изсъхва, кръвта първо е яркочервена, после става кафеникавочервена, кафява и накрая черна. Познавам специалисти, които цял живот са изследвали с капкомери, тръбички, маркучи, стойки и какво ли още не движението на кръвта, изстисквали са я, изливали са я, мятали са я върху всякакви повърхности под най-

различни ъгли и от най-различна височина, минавали са през локви, джапали са, удряли са, експериментирали са. Освен това тук, естествено, става дума за математика, за геометрия на правите линии и тригонометрия, чрез които се изчислява отправната точка.

Още от пръв поглед кръвта в спалнята на Даян Брей се възприема като видеозапис на случилото се, но във формат, който не може да бъде разчетен, освен ако не приложим науката, опита и дедуктивното мислене. Бъргър иска да използвам и интуицията си. Отново настоява да прекрача професионалните граници. Проследявам десетина конеца, съединяващи пръските по стената и рамката на вратата и сливащи се в определена точка в пространството. Тъй като няма как да прихванеш конеца за въздуха, криминалистите донесоха от антрето старовремска закачалка за дрехи и залепиха връвта на около метър и половина над пода, за да определят откъде са дошли пръските кръв. Показвам на Бъргър къде вероятно е стояла Брей, когато Шандон ѝ е нанесъл първия удар.

— Била е на няколко крачки от вратата — пояснявам аз. — Виждате ли празното пространство тук? — Соча място върху стената, където няма кръв, само пръски, обточили го като ореол. — Или Брей, или Шандон са спирали с тялото си кръвта и тя не е попаднала върху тази част на стената. Брей е била права. Възможно е и Шандон да е стоял прав. А ако той е бил прав, значи и жената също е стояла, защото няма как да си изправен и да биеш някого, повален на пода. — Изопвам гръб и ѝ показвам. — Освен ако ръцете ти не са дълги два метра. Отправната точка, от която кръвта се е разлетяла, е на повече от метър и половина над земята, което ще рече, че ударите са били нанасяни именно на такава височина. По тялото на Брей. Най-вероятно по главата ѝ. — Приближавам се към леглото. — Сега вече Брей е повалена.

Соча петната и капките по пода. Обяснявам, че петната, образувани под прав ъгъл, са кръгли. Ако, да речем, сте застанали на четири крака и кръвта капе от лицето ви направо на пода, капките ще бъдат кръгли. Много от капките по пода са кръгли. Някои са размазани. Покриват площ от около шейсет сантиметра. За кратко Брей е стояла на четири крака, сигурно се е опитвала да пропълзи и да избегне ударите.

— Шандон ритал ли я е, стъпвал ли е по нея? — пита Бъргър.

— Не открих нищо, което да показва, че го е правил.

Въпросът е уместен. Ритниците биха добавили нови отсенки в чувствата, съпътстващи престъплението.

— Ръцете се възприемат по-лично от краката — отбелязва Бъргър. — Поне такива са наблюденията ми при убийствата, извършени от сексуални подбуди. Рядко съм виждала убиецът да е ритал и тъпкал.

Заобикалям леглото и соча още разлетяла се кръв и пръски, а после отивам при спечената локвичка кръв на няколко крачки от леглото.

— Тук Брей е изгубила много кръв — казвам аз на прокурорката. — Може би именно на това място Шандон ѝ е разкъсал блузата и сутиена.

Бъргър прехвърля снимките и открива онази, където блузата от зелен сатен и черният сутиен на Брей са запокитени на пода, на няколко метра от леглото.

— Вече при кревата откриваме и мозъчна тъкан — продължавам аз да разчитам зловещите йероглифи.

— Шандон е сложил тялото върху леглото — вметва Бъргър. — Но без да насилва Брей. Въпросът е дали тя е била в съзнание.

— Не ми се вярва. — Соча мъничките късчета почерняла тъкан, полепнали по горната табла на леглото, по стените, нощната лампа, тавана отгоре. — Мозъчна тъкан. Брей вече не съзнава какво става. Но това е само мое мнение — уточнявам аз.

— Била ли е още жива?

— Още е кървяла. — Показвам плътните черни петна по матрака. — Това вече не е мнение. Това е доказан факт. Брей още е имала кръвно налягане, но е почти изключено да е била в съзнание.

— Слава богу!

Бъргър е извадила фотоапарата и започва да прави снимки. Личи си, че е опитна и има добра подготовка. Излиза от стаята, после отново влиза и още от прага щрака, за да запечата онова, което току-що съм ѝ обяснила, и да го съхрани върху филма.

— Ще пратя Ескудеро да го заснеме и с видеокамера — съобщава ми прокурорката.

— Полицайте вече го заснеха.

— Знам — казва Бъргър, а светкавицата блясва отново и отново. Не я интересува, че местопрестъплението вече е заснето. Перфекционистка е. Иска да изпипа всичко, както смята за добре. — Много ми се ще да повторите обясненията си и върху запис, но не мога да си го позволя.

Не може, понеже и защитата на обвиняемия ще има достъп до видеолентата. Бъргър не си води и никакви бележки, понеже не иска Роки Каджиано да има достъп и до една-едничка дума — изречена или написана, извън официалните документи, които съм длъжна да предоставя. Изключително предпазлива е. Върху мен тежи сянката на съмненията, които ми е много трудно да приема на сериозно. Още не мога да проумея как някой ще реши не на шега, че съм убила жената, чиято кръв е навсякъде около нас и под краката ни.

Ние с Бъргър приключваме в спалнята. После обикаляме и други помещения в къщата, на които не съм отделила достатъчно, да не кажа никакво внимание при първоначалния оглед на местопрестъплението. Все пак проверих аптекката в спалнята. Винаги го правя. Мога да науча много за човека от това, с което той притъпява телесните неудобства. Разбирам кой страда от мигрена или някакво душевно заболяване, кой се е вманиачил на тема „здраве“. Знам например, че Брей се е тъпчела с валиум и авитан. Открих стотици хапчета, които е държала в шишенца от нуприн и тилебол. Имала е и малки количества буспар. Обичала е успокоителните. Била е готова на всичко, само и само да получи спокойствие. Ние с Бъргър разглеждаме стаята за гости в дъното на коридора. Не съм влизала в помещението и съм изненадана, че то е неизползваемо. Дори не е обзаведено, задръстено е с кашони, които Брей очевидно не си е дала труда да разопакова.

— Нямате ли чувството, че не е смятала да се задържа дълго тук? — пита ме Бъргър — вече ми говори така, сякаш съм част от екипа ѝ, нейна първа помощничка. — Защото аз определено имам такова чувство. Човек не поема висока длъжност в полицейско управление, ако не смята, че ще се задържи на нея поне няколко години. Пък дори и постът да е само трамплин.

Надзъртам в тоалетната и забелязвам, че няма тоалетна хартия, няма хартиени салфетки, няма дори сапун. Ала онова, което намирам в

шкафчето, ме изненадва доста.

— Екс-лакс — оповестявам аз. — Най-малко десетина опаковки. Бъргър се появява на прага.

— Ама че работа! — възкликва тя. — Дали нашата суетна приятелка не е страдала от нередовен стомах?

Хора с булимия често посягат към слабителните, за да пречистят организма си след поредното безразборно тъпчене с храна. Вдигам дъската на тоалетната чиния и откривам остатъци от червеникав бълвоч, полепнали от вътрешната страна на ръба и на чинията. Според показанията на Андерсън, преди да умре, Брей е яла пица и аз си спомням, че не съм намерила в стомаха ѝ почти нищо, само следи от кайма и зеленчуци.

— Ако някой е повръщал, а половин-един час по-късно е умрял, как смятате, стомахът му съвсем празен ли ще бъде? — изпреварва ме Бъргър в напасването на отделните късчета от пъзела.

— По стомаха ще има полепнали следи от храна. — Смъквам дъската на тоалетната чиния. — Стомахът никога не е напълно празен или чист, освен ако не си изпил огромни количества вода, които после си повърнал. Както например при промивка на стомаха след отравяне.

Пред очите ми се завърта друга част от филма. Тази стая е била срамната мръсна тайна на Брей. До нея не е имал достъп никой, влизал в къщата, тук е надзъртала единствено тя, затова и не се е страхувала, че ще я изобличат, а аз познавам добре стомашните разстройства и пристрастености и съм наясно, че който страда от тях, прави всичко възможно, за да скрие от другите срамния си ритуал. Брей е била решена да не позволява на никого да я хване, че се тъпче като невидяла, а после повръща, и това вероятно обяснява защо намерихме в къщата толкова малко храна. С лекарствата тя е овладявала тревожността, задължително съпътстваща всяко отклонение от нормата.

— Сигурно заради това Брей е отпратила Андерсън веднага след като са вечеряли — вметва Бъргър. — Искала е да изхвърли храната, и то насаме.

— Това при всички положения е една от причините — потвърждавам аз. — За хора с такива разстройства сякаш не съществува нищо друго. Няма да се учудя, ако Брей наистина е искала

да остане сама. Възможно е дори да е повръщала тук, когато Шандон е дошъл. И заради това е била още по-уязвима.

Бъргър прави снимки на опаковките екс-лакс вътре в шкафа.

— Ако е била насред ритуала, сигурно се е притеснила, почувствала се е притисната до стената. И първата мисъл, която ѝ е хрумнала, е била за онова, което прави, а не за надвисналата опасност.

— Била е разсеяна.

Прокурорката се навежда и щраква и тоалетната чиния.

— Изключително разсеяна.

— Ето защо е побързала да приключи с каквото е правела, с повръщането де — възстановява Бъргър събитията. — Изскача като попарена оттук, затръшва вратата и отива при входа. Предполага, че щом се е почукало три пъти, значи е Андерсън. Очевидно се е подразнила и ядосала, може би дори е започнала да сипе ругатни, докато е отваряла и... — Стиснала мрачно устни, Бъргър излиза в коридора. — И после е мъртва.

Тя оставя сценарият да виси тежко във въздуха, докато двете с нея търсим мокрото помещение. Знае, че и аз мога да опиша разсейването и вцепениящия ужас да отвориш предната врата и като пъклено изчадие от тъмното да ти връхлети Шандон. Бъргър открехва една по една вратите на дрешници и сервизни помещения, докато накрая намира в дъното на коридора входа на мазето. Мокрото помещение е долу и аз изпитвам странно смущение и притеснение, докато вървим под ослепителната светлина на голите крушки по тавана, включвани с връвчици. Не съм идвала и в тази част на къщата. Не съм виждала яркочервения ягуар, за който съм слушала толкова много. Той изглежда нелепо и неуместно в тъмното, задръстено с какво ли не, разхвърляно помещение, сякаш е дръзко, нахално олицетворение на властта, до която Брей се е домогвала и която е развявала като байрак. Сещам се как Андерсън гневно подметна, че ѝ е била „момиче за всичко“. Съмнявам се Брей да е карала някога сама ягуара на автомивка.

Гаражът в сутерена изглежда вероятно така, както когато Брей е купила къщата: потънало в прах, сумрачно циментово пространство, застинало във времето. По нищо не личи тя да е внесла никакви подобрения. По пироните на стената са накачени инструменти, които подобно на ръчната косачка са вехти и ръждясали. Отстрани са

подпрени резервни автомобилни гуми. Пералнята и сушилнята не са нови и макар да съм сигурна, че полицията ги е проверила, не виждам това да личи по нещо. И двете машини са пълни. Когато и да е прала за последно, Брей не си е направила труда да опразни пералнята и сушилнята и намотаните на топка бельо, дънки и кърпи са безнадеждно намачкани и дъхтят на прокиснало. Чорапите, още кърпи и спортните екипи в пералнята не са пуснати на центрофуга. Издърпвам горнище на анцуг „Спидо“.

— Дали е ходела някъде да спортува? — питам.

— Уместен въпрос. Каквато е била суетна и властна, подозирам, че все е правела нещо, за да се поддържа във форма. — Бъргър също разравя дрехите в пералнята и вади бикини, които отдолу се червенят. — Неслучайно казваме „да вадиш кирливите ризи на някого“ — отбелязва тъжно. — Понякога и аз имам чувството, че съм станала воайорка. Дали Брей не е имала скоро мензис? Не че това непременно е повлияло върху цените на китайския чай.

— Възможно е — отвърщам аз. — Зависи как се е отразявало на настроенята й. Случва се менструацията да утежнява стомашните разстройства, а мрачните настроения едва ли са се отразили благотворно върху отношенията й с Андерсън.

— Наистина е изумително какви дребни, делнични неща могат да доведат до беда. — Бъргър мята бикините обратно в пералнята. — Навремето разследвах един случай. На някакъв му се пикаело и той решил да отбие на Блийкър стрийт и да се облекчи в храстите. Не виждал къде стъпва, докато не минал друг автомобил, който осветил алеята колкото клетникът да забележи, че пикае върху окървавен труп. Горкият човечец получил сърдечен удар. Малко по-късно някакъв полицаи дошъл да провери защо онзи е паркирал неправилно, свърнал в алеята и що да види: мъртъв латиноамериканец с множество прободни рани. До него лежи мъртъв друг човек, по-възрастен и бял, с разкопчан цип и изваден член. — Бъргър отива при мивката, измива си ръцете и ги изтръсква от водата. — Доста време му отнело, докато проумее какво точно е станало — казва тя в заключение.

27.

В девет и половина вечерта приключваме с къщата на Брей и макар да съм уморена, дори не си мечтая да заспя. Преливам от енергия, сякаш съм пренавита. Съзнанието ми свети като огромен град вечер, още малко, и ще изпадна в треска. Не бих признала пред никого какво удоволствие е за мен да работя с Бъргър. Не ѝ убягва нищо. Доста от видяното запазва за себе си. Успя да разпали любопитството ми. Вкусила съм забранения плод да не се придържам към строго определените ми бюрокралични граници и започва да ми се услажда. Работя с мускули, до които рядко ми се налага да прибегвам, понеже Бъргър не ме ограничава в областите, където имам най-голям опит, не е тесногръда и плаха. Може би ми се иска и да ме уважава. Среещнала ме е, когато съм в най-дълбоката си дупка и към мен е предявено обвинение. Бъргър връща ключа от къщата на Ерик Брей, който няма никакви въпроси към нас. Дори не проявява любопитство, просто бърза да си тръгне.

— Как се чувствате? — пита ме Бъргър, след като потегляме. — Държите ли се?

— Държа се — потвърждавам аз.

Тя включва лампичката на тавана и с присвити очи се взира в листчето, залепено върху светлинното табло. Набира на телефона в автомобила някакъв номер и включва на високоговорител. Чува се гласът ѝ от съобщението, което е записала на телефонния секретар, сетне тя набира кода, за да провери колко души са я търсили. Осем. Вдига слушалката, за да не ги чуя и аз. Това ме озадачава. Дали по някаква причина е искала да разбере колко са съобщенията? През следващите няколко минути съм погълната от мислите си, а прокурорката подкарва през квартала ми, както е притиснала слушалката до ухото си. Изслушва набързо съобщенията и аз подозирам, че и двете имаме един и същ припрян навик. Ако някой е прекалено многословен, просто изтривам съобщението още преди да съм го чула. Готова съм да се обзаложа, че и Бъргър прави същото.

Поемаме по Сългрейв Роуд, който минава през центъра на Уиндзор Фармс, профучаваме покрай Вирджиния Хаус и Ейджкрофт Хол, огромни стари къщи в стил Тюдор, разглобени и натоварени на сандъци в Англия, а после прекарани от богати жители на Ричмънд тук по време, когато районът от край до край е принадлежал на един-единствен човек.

Приближаваме будката на пазача пред моя квартал — Локгрийн. Рита излиза и по любезното ѝ изражение начаса разпознавам, че е виждала и друг път спортния мерцедес и жената, която го управлява.

— Здравейте — поздравява я Бъргър. — Водя ви доктор Скарпета.

Рита се навежда и просулва през отворения прозорец грейнало лице. Радва се, че ме вижда.

— Добре сте се завърнали! — възкликва и в гласа ѝ се долавя облекчение. — Надявам се, за постоянно? Когато ви няма, нещо сякаш не е наред. Напоследък е едно такова тихо и спокойно.

— Прибирам се утре сутринта. — Наляга ме някакво двойствено чувство, дори страх, когато се чувам да изричам тези думи. — Весела Коледа, Рита! Както гледам, всички работим на Бъдни вечер.

— Какво да се прави, такъв е животът!

Продължаваме нататък, жегва ме вина. Това е първата Коледа, когато не съм се сетила да уважа по някакъв начин охраната. Обикновено пека хляб или пращам храна на нещастника, сполетян от тъжната участ да е дежурен и да седи в тясната будка, вместо да е при семейството си. Притихнала съм. Бъргър долавя, че ми е криво.

— Много важно е да ми кажете какво чувствате — изрича тя тихо. — Знам, против природата ви е, в разрез е с всички правила, които сте си наложили в живота. — Караме по улицата към реката. — Влизам ви в положението.

— Убийството превръща всички ни в егоисти — казвам ѝ аз.

— Така си е.

— Причинява непоносима болка и гняв — продължавам. — Човек мисли само за себе си. Често съм правила статистически анализи въз основа на базата данни в компютъра, веднъж се опитах да извикам файла на жена, която бе изнасилена и убита. Натъкнах се на цели три жени с едно и също презиме и що да видя: няколко години след убийството братът на едната починал от свръхдоза, после бащата

на втората се самоубил, а майката на третата загинала в пътна катастрофа. В института сме се заели с амбициозно проучване, правим анализ на това какво се е случило на близките на жертвите. Мнозина се развеждат. Други посягат към чашката или наркотиците. Страдат от душевни заболявания. Остават без работа. Сменят квартала.

— Насилието със сигурност е лъжичката катран, която съсипва кацата с мед — изтърсва Бъргър изтърканата фраза.

— Уморих се да съм себична. Ето какво чувствам — казвам аз. — Бъдни вечер е, а не съм направила нищичко за никого. Дори за Рита. А се скъсва от работа жената, работи на няколко места, понеже има да храни малки деца. Неприятно ми е. Шандон нарани мнозина. И продължава да наранява. Бяха извършени две страшни убийства, които според мен са свързани. В тях има изтезания. Връзка с международната престъпност. С продаваните на черно оръжие и дрога. Липсващи завивки. — Поглеждам към Бъргър. — Кога, дявол го взел, ще свърши всичко това?

Тя завива към алеята пред къщата ми, изобщо не се преструва, че не знае къде живея.

— Истината е, че няма да свърши скоро — отговаря ми прокурорката.

Подобно на къщата на Брей, и моята тъне в непрогледен мрак. Някой е изключил цялото осветление, дори автоматичните охранителни лампи, предвидливо скрити сред дърветата или под стрехите и насочени към земята, та дворът ми да не прилича на бейзболно игрище и да не изважда съвсем от релси съседите. Не се чувствам добре дошла. Страх ме е да вляза и да видя в какво Шандон и полицията са превърнали личния ми свят. Известно време седя и гледам прозореца, а сърцето ми се свива. Гняв. Болка. Наранена съм много дълбоко.

— Какво чувствате? — пита Бъргър, също загледана в къщата.

— Какво чувствам ли? — повтарям горчиво. — Дотук бяхме с „Piu si prende e peggio si mangia“.

Слизам от автомобила и затръшвам гневно вратата.

В свободен превод италианската поговорка гласи: „Колкото повече плащаш, толкова по-зле ядеш“. Провинциалният живот в Италия се слави като непринуден и сладък. Като неусложнен. Най-вкусните ястия се приготвят от пресни продукти и хората не скачат

хапнали, не хапнали от масата, не се интересуват от неща, които всъщност не са чак толкова важни. В очите на съседите ниската ми къща е същинска крепост, снабдена с всички охранителни системи, познати на човечеството. Според мен обаче съм си построила casa colonică, причудлива провинциална къща в различните отсенки на гълбовосивия камък с кафяви капаци, топлеци ме с ведрите трогателни мисли за хората, от които идва моят корен. Съжалявам само, че не покрих покрива с соррi, сиреч керемиди, а не с аспидни плочи, но не исках пасторалният камък да е увенчан като с гръб на червен змей. Е, не намерих материали, които да са стари, затова пък ги подбрах така, че да се сливат с пръстта.

Самата ми същност е накърнена. Осквернена е простичката красота и сигурност на моя живот. Отвътре ми ври и кипи. Очите ми се премрежват със сълзи, докато се качвам по стълбите и заставам под лампата, отвъртяна от Шандон. Нощният въздух е хаплив, облаците са погълнали луната. Май пак ще вали сняг. Примигвам и си поемам дълбоко няколко пъти от студения въздух в усилието да се поуспокоя и да отхвърля смазващите чувства. Ако не друго, Бъргър е достатъчно любезна да изчака отзад и да ми даде миг спокойствие. Пъхам ключа в секретната брава. Влизам в тъмното хладно антре и тъкмо набирам кода на алармата, когато ми хрумва нещо, от което настръхвам цялата. Щраквам осветлението и примигвам срещу металния ключ марка „Мидико“ в ръката ми, а сърцето ми бие все по-ускорено. Това е лудост. Невъзможно е. Изключено. Бъргър влиза тихо след мен. Оглежда мазилката по стените и сводестите тавани. Картините са климнали на една страна. Дебелите персийски килими са нагънати, изкривени и кални. Нищо не е върнато на мястото си. Струва ми се обидно, че никой не си е направил труда да почисти праха, с който са взимали пръстови отпечатащи, и калта, която са нанесли, но не заради това върху лицето ми се е изписало изражение, веднага приковало изцяло вниманието на Бъргър.

— Какво има? — пита тя, както посяга да разкопчае палтото си от норка.

— Трябва бързо да се обадя по телефона — отвръщам ѝ аз.

Не казвам на прокурорката какво си мисля. Не се издавам от какво се страхувам. Не споделям всичко това, когато отново излизам от

къщата, за да звънна насаме по клетъчния телефон на Марино и да го помоля да дойде незабавно.

— Всичко наред ли е? — пита Бъргър, когато се връщам и затварям входната врата.

Не ѝ отговарям. Нищо не е наред, разбира се.

— Откъде искате да започна — напомням ѝ, че сме дошли да вършим работа.

Помолила ме е да ѝ покажа какво точно се е случило в нощта, когато Шандон се опита да ме убие, и двете влизаме в хола. Започвам от канапето с бяла памучна дамаска пред камината. Миналият петък вечерта седях на него и преглеждах някакви квитанции, телевизорът беше включен, но бях намалила звука. От време на време прекъсвах програмата с новини, за да предупредят за серийния убиец, представящ се като Loup-garou. Съобщавах за вроденото му заболяване, за това, че е урод, и аз си спомням как оная вечер ми се стори едва ли не нелепо, че по един от местните канали водещият говори съвсем не на шега за мъж, висок към метър и осемдесет, със странни зъби и тяло, покрито с дълги, тънки като на новородено косми. Съветваше хората да не отварят, ако не са сигурни кой е на вратата.

— Някъде към единайсет — обяснявам на Бъргър — превключих май на Ен Би Си, за да видя последните новини, и след броени секунди алармата се задейства. От екранчето се виждаше, че има проблем около гаража, и когато от охранителната фирма се обадиха, им казах да звъннат на полицията, защото нямам представа какво точно е задействало сигнала.

— Значи гаражът ви е с аларма — повтаря Бъргър. — Защо точно гаражът? Защо според вас се е опитал да проникне точно оттам?

— Искал е да включи алармата, та да дойде полиция — повтарям каквото смятам, че се е случило. — От полицията идват. Тръгват си. После на вратата цъфва той. Представя се за ченге и аз му отварям. Който каквото ще да разправя, но тогава Шандон говореше английски, говореше го като майчин, колкото и да се правеше, че не го знае на видеозаписа с разпита. Нямахше никакъв акцент.

— Не звучеше ли като мъжа от видеозаписа? — пита прокурорката.

— Не. Изобщо не звучеше като него.

— Значи не сте разпознали гласа му на записа.

— Не — отвърщам.

— И не смятате, че наистина е искал да проникне с взлом в гаража. Навъртал се е около него колкото да задейства алармата — разпитва Бъргър и както винаги не си записва нищо.

— Съмнявам се. Според мен се опитваше да направи точно каквото вече ви казах.

— Откъде според вас е знаел, че гаражът е с аларма? — любопитства прокурорката. — Доста необичайно си е. Повечето къщи са без охранителни системи в гаражите.

— Не знам дали е знаел и откъде е разбрал.

— Могъл е да опита например някой заден вход, където алармата, стига да сте имали такава, със сигурност е щяла да се задейства. А аз съм напълно убедена — Шандон е знаел, че имате аларма в къщата. Можем да предположим — бил е наясно, че сте взели всички предпазни мерки, особено при тия убийства наоколо.

— Нямам представа какво му се е въртяло в главата — отвърщам доста троснато.

Бъргър крачи напред-назад. Спира пред зиданата от камък камина. Тя зее празна и тъмна, от което къщата ми изглежда необитаема и занемарена като дома на Брей. Бъргър насочва пръст към мен.

— Вие все пак знаете как мисли Шандон — възразява тя. — Точно както той е събирал сведения за вас, опитвал се е да разбере начина ви на мислене и навиците ви, така и вие сте правели същото с него. От раните по труповете сте научавали много за Шандон. Общували сте с него чрез жертвите, чрез местопрестъпленията, чрез всичко, което сте узнали във Франция.

28.

Традиционно италианското ми бяло канапе се розовее от формалина. Върху една от възглавниците се мъдри следа от обувка, вероятно останала, когато скочих горе, за да се изплъзна на Шандон. За нищо на света няма да седна вече на това канапе, не ме свърта да го изхвърля. Присядам на крайчеца на съседния фотьойл, и той със същата бяла дамаска.

— Трябва да познавам Шандон, ако искам да го разгромя в съда — продължава Бъргър, а очите й отразяват вътрешния плам. — А мога да го опозная единствено чрез вас. Трябва да го направите, Кей. Трябва да ме отведете при него. Да ми го покажете. — Тя сяда на прага на камината и вдига театрално ръце. — Кой всъщност е Жан-Батист Шандон? Защо точно гаражът? Какво толкова му е особеното? Какво?

Замислям се.

— И аз не знам какво толкова особено е видял в него.

— Добре тогава. А за вас има ли нещо по-особено?

— Там държа дрехите, с които ходя на местопрестъпленията — опитвам се да се сетя какво му е особеното. — В гаража има и голяма пералня и сушилня. Никога не влизам с тези дрехи вътре в къщата, там ми е нещо като съблекалня.

В очите на Бъргър проблясва пламъче, тя явно се е сетила нещо, направила е някаква връзка. Изправя се.

— Покажете ми — моли ме.

Включвам осветлението в кухнята, после отиваме в антрето, където една от вратите води към гаража.

— Домашната ви съблекалня — повтаря Бъргър.

Щраквам лампите. Сърцето ми се свива — гаражът е празен. Мерцедесът ми го няма.

— Къде, да му се не види, ми е автомобилът? — подвиквам аз.

Оглеждам шкафовете по стените, гардеробчето от кедър със специално проветрение, старателно подредените градински сечива —

все неща, каквито очакваш да видиш в такова помещение, нишата с пералнята, сушилнята и голямата чугунена мивка.

— Никой не ми е споменал, че ще ми взимат колата.

Гледам укорно Бъргър и в миг ме плисва недоверие. Прокурорката или е свършена актриса, или наистина няма понятие какво е станало с автомобила. Отивам наред гаража и се озъртам, сякаш се надявам да открия нещо, по което да разбере какво е станало с колата ми. Обяснявам на Бъргър, че миналата събота, когато съм отишла у Ана, черният ми мерцедес си е бил тук. Оттогава не съм го виждала.

— Вие обаче сте го виждали — добавям аз. — Автомобилът тук ли беше последния път, когато сте идвали? Колко пъти сте били тук? — питам я без заобикалки.

Тя също кръстосва напред-назад. Прикляка при вратата на гаража и оглежда драскотините по каучуковата ивица, където според нас Шандон е подпъхнал нещо, за да влезе.

— Бихте ли отворили, ако обичате?

Прокурорката е свъсена като буреносен облак. Натискам копчето върху стената и вратата се вдига с трополене. Температурата вътре в гаража моментално пада.

— Не, автомобила го нямаше, когато дойдох. — Бъргър се изправя. — Изобщо не съм го виждала. При тези обстоятелства подозирам, че все знаете къде е — допълва прокурорката.

Нощта изпълва голямото празно пространство, аз отивам при Бъргър.

— Вероятно е конфискуван — изричам. — Божичко!

Тя кима.

— Все ще научим някой ден.

Извърща се към мен, в очите ѝ проблясва нещо, което не съм виждала досега. Съмнение. Бъргър се притеснява. Може би само ми се иска да е така, но ми се струва, че ѝ е мъчно за мен.

— И сега какво? — проронвам и продължавам да оглеждам гаража, сякаш го виждам за пръв път. — С какво ще се придвижвам?

— Алармата ви се е задействала в петък вечерта, към единайсет — продължава вече делово Бъргър. Отново е твърда и безпристрастна. Връща се към задачата ни — да минем по стъпките на Шандон. — Ченгетата идват. Водите ги тук и заварвате вратата отворена около

педя. — Очевидно е прегледала доклада на полицаите за опита за проникване с взлом в къщата. — Валял е сняг и от външната страна на вратата сте забелязали стъпки. — Прокурорката излиза навън, аз я следвам. — Стъпките са били покрити с навят снежец, вие обаче сте видели, че отиват към другата страна на къщата и улицата.

И двете стоим без палта на алеята в пронизващия студ. Извърщам очи към навъсеното небе, няколко ледени снежинки ме докосват по лицето. Пак е заваляло. Зимата съвсем се е развихрила, няма спиране. През магнолиите и голите дървета блещукат светлините в къщата на съседите и аз се питам дали на жителите на Локгрийн им е останало поне мъничко спокойствие на духа. Шандон е нахлул и в техния живот. Няма да се изненадам, ако някои се преместят в друг квартал.

— Помните ли къде бяха стъпките? — пита ме Бъргър.

Показвам ѝ. Тръгвам по алеята, заобикалям от другата страна на къщата и прекосявам двора, за да изляза на улицата.

— Накъде беше поел? — оглежда прокурорката тъмната безлюдна улица.

— Не знам — отговарям аз. — Имаше навети преспи, пак бе заваляло. Така и не разбрахме в каква посока е тръгнал. Но не съм стояла тук, за да оглеждам. Сигурно трябва да питате в полицията.

Сещам се за Марино. Къде ли се бави, защо не идва? Припомням си и защо съм му се обадила. По гърба ми като ледени тръпки плъзват страх и смут. Оглеждам къщите на съседите. Научила съм се да разчитам сред какви хора живея: по светещите прозорци, по автомобилите пред къщите и оставените пред вратата вестници мога да позная кога съседите са си у дома, което наистина не се случва често. Повечето жители на квартала са пенсионери и карат зимата във Флорида, някъде на топло край водата. Хрумва ми, че всъщност никога не съм имала приятели наоколо, само хора, с които си махаме пътем от автомобилите.

Бъргър тръгва обратно към гаража, скръстила пред себе си ръце — да ѝ е по-топло, от устата ѝ излиза вледенена пара. Спомням си как като малка Луси ми е идвала на гости от Маями. Ричмънд бе единственото място, където усещаше какво е студ — късаше от тетрадката си листове, които усукваше на фуния, заставаше в задния

двор, уж че пуши, и тръскаше въображаемата пепел, без изобщо да подозира, че я наблюдавам през прозореца.

— Да се върнем малко назад — казва Бъргър. — Към понеделник, шести декември. Денят, когато в пристанището на Ричмънд са намерили контейнера с трупа, който според нас е на Тома Шандон, по всяка вероятност убит от брат си Жан-Батист. Разкажете ми какво точно се случи оня понеделник.

— Съобщиха ми за трупа — подхващам аз.

— Кой ви съобщи?

— Марино. После, няколко минути по-късно, ми се обади и моят заместник Джак Филдинг. Казах му, че ще отида на местопрестъплението.

— Но не ви се е налагало да го правите — прекъсва ме тя. — Вие сте шефката. Оная сутрин е било необичайно топло, а вие се вдигате и отивате при смърдящ, силно разложен труп. Бихте могли да пратите Филдинг или друг.

— Бих могла.

— Защо не сте го направили?

— Случаят очевидно щеше да бъде сложен. Корабът бе пристигнал от Белгия, не биваше да изключваме възможността и трупът да е бил натоварен там, което щеше да създаде усложнения с чужди държави. Обикновено поемам тежките случаи, около които очаквам да се вдигне шумотевица.

— Защото обичате шумотевицата ли?

— Защото не я обичам.

Вече сме вътре в гаража, и двете премръзнали до кости. Затварям вратата.

— А може би сте решили да се заемете със случая, понеже сте имали неприятна сутрин? — Бъргър отива при големия шкаф от кедрово дърво. — Нали не ми се сърдите, че ви го казвам?

Обяснявам ѝ, че не, но отново се питам откъде ли знае такива подробности за мен.

Черният понеделник. Оная сутрин сенатор Франк Лорд, председател на юридическата комисия и стар скъп приятел, дойде да ме види. Носеше писмо, което Бентън ми бил написал. Дори не подозирах, че съществува. И през ум не ми е минавало, че преди няколко години, докато е бил на почивка на езерото Мичиган, Бентън

ми е написал писмо и е помолил сенатор Лорд да ми го предаде, в случай че той... Бентън де, умре. Помня, познах почерка, когато сенатор Лорд извади писмото. До гроб няма да забравя колко стъписана бях. Бях смазана. Мъката най-сетне се докопа до мен и ме сграбчи за душата, точно както бе предвиждал и Бентън. До последно си остана блестящ психолог. Знаел е прекрасно как ще го преживея, ако нещо му се случи, и сега се опитваше да ме извади от работохолизма и усамотението.

— Откъде знаете за писмото? — питам сковано Бъргър.

Тя разглежда шкафчето отвътре, гащеризоните, каучуковите ботуши, тежките кожени ръкавици, бельото с дълги крачоли и ръкави, чорапите, маратонките.

— Не ми се сърдете — казва ми едва ли не нежно. — Засега отговаряйте на въпросите ми. Пък после аз ще отговарям на вашите.

Не искам да чакам никакво „после“.

— Защо писмото е толкова важно за вас?

— И аз не знам. Но нека започнем от душевното ви състояние.

Оставя ме да осмисля какво ми е казала. Каджиано ще се цели именно в моето душевно състояние, ако все пак се явя пред съда в Ню Йорк. Но и без да се явявам, и сега като че ли оспорват психическото състояние, в което се намирам.

— Да предположим, че ако знам нещо, защитата на подсъдимия също ще го узнае — добавя прокурорката.

Аз кимам.

— Като гръм от ясно небе получавате писмото. От Бентън. — Тя млъква и върху лицето ѝ се мярва чувство. — Да ви призная... — Бъргър извърща поглед. — Това би сломило и мен, напълно. Наистина ми е мъчно за вас, доста ви се е струпало на главата. — Тя ме поглежда в очите. Поредната хватка, за да ме накара да ѝ се доверя, да се съюзя с нея? — Година след смъртта си Бентън ви напомня, че вероятно не сте преглътнали загубата. Че сте бягали от болката, както дяволът от тамян.

— Невъзможно е да сте виждали писмото. — Вцепенена и възмутена съм. — Заключено е в сейф. Откъде знаете какво пише в него?

— Показвали сте го на други хора — отвръща тя съвсем логично.

С малкото обективност, която ми е останала, си давам сметка, че дори и Бъргър да не е разговаряла с всички около мен, включително с Луси и Марино, рано или късно ще го стори. Това е нейно задължение. Би постъпила глупаво и небрежно, ако не го направи.

— Шести декември — подхваща пак прокурорката. — Написал е писмото на шести декември хиляда деветстотин деветдесет и шеста и е помолил сенатор Лорд да ви го предаде на шести декември след смъртта си. Защо е избрал точно тази дата? Нещо по-особено ли има в нея?

Колебая се.

— Дебелокожие, Кей — напомня ми тя. — Дебелокожие.

— Нямам представа какво точно значи шести декември, Бентън само споменава в писмото, че знае колко тежка е за мен Коледата — отговарям аз. — Искал е да получи писмото преди Коледа.

— Коледата е тежка за вас ли?

— Не е ли тежка за всички?

Бъргър не ми отговаря, само пита:

— Кога започна връзката ви?

— През есента. Преди много години.

— Добре, през есента, преди много години. Тогава е започнала сексуалната ви връзка с него. — Казва го така, сякаш не искам да погледна истината в очите. — Докато още е бил женен.

— Точно така.

— Добре. На шести декември тази година сте получили писмото и по-късно същата сутрин сте отишли на пристанището в Ричмънд, за да огледате местопрестъплението. После сте се върнали тук. Опишете ми какво точно правите, когато се прибирате направо от местопрестъпление.

— Носех дрехите, с които съм правила огледа в двоен чувал в багажника — обяснявам аз. — Гащеризон и маратонки. — Продължавам да гледам празното пространство, където би трябвало да е колата ми. — Метнах гащеризона в пералнята, а маратонките — в мивката, напълнена с вряла вода и препарат.

Показвам ѝ обувките. Още се мъдрят върху рафта, където преди повече от половин месец съм ги оставила да се сушат.

— После?

Бъргър отива при пералнята и сушилнята.

— После се съблякох — отговарям ѝ. — Смъкнах всичко по себе си, сложих го в пералнята, пузнах я и влязох в къщата.

— Гола.

— Да. Отидох в банята при спалнята, без да спирам никъде. Така се дезинфекцирам, когато се прибирам направо от оглед на местопрестъпление — завършвам аз.

Бъргър е очарована. Явно вече има някакво предположение, но каквото и да е то, аз се чувствам все по-притеснена и разголена.

— Питам се — разсъждава на глас прокурорката. — Питам се дали Шандон е разбрал отнякъде.

— Разбрал отнякъде ли? Нали нямате нищо против да вляза вътре? Премръзнах.

— Разбрал е отнякъде навиците ви — настоява тя. — Ако е проявявал интерес към гаража заради навиците ви, се е навъртал тук не просто за да задейства алармата. Може би наистина се е опитвал да проникне с взлом. Именно в гаража държите, така да се каже, дрехите на смъртта, в този случай дрехите, омърсени от причинената от него смърт. Били сте гола и уязвима, пък било то и за кратко. — Бъргър идва след мен в къщата и аз затварям вратата на антрето. — Може би има някакви сексуални фантазии, свързани с това.

— Не проумявам откъде ще научи за навиците ми — оспорвам аз предположението ѝ. — Не е видял какво съм правила онзи ден.

Прокурорката ме поглежда с вдигната вежда.

— Сигурна ли сте? Ами ако ви е проследил до вас? Знаем, че по някое време е бил на пристанището, защото тъкмо там е пристигнал в Ричмънд с кораба „Сириус“, където е обръснал видимите части на тялото си, надянал е бялата униформа и за прикритие е работил като готвач, без да общува с никого. Нали такива са предположенията ви? Не си мислете, че съм се хванала на измишльотините му по време на разпита — че бил откраднал паспорт и портфейл и се бил качил на самолета.

— Според нас е пристигнал по същото време, когато се е появил и трупът на брат му — потвърждавам аз.

— Значи Жан-Батист, нали си ни е предвидлив, си е седял мирно и кротко на кораба и ви е наблюдавал как се суетите, след като сте намерили трупа. Най-голямото шоу на света. Тия негодници обичат да гледат как разследваме престъпленията им.

— Но как би могъл да ме проследи? — връщам се аз към тази възмутителна мисъл. — Как? С кола ли?

— Възможно е — казва Бъргър. — Вече не изключвам вероятността Шандон да не е бил сам, да не е окаеният несретник, попаднал в града ви съвсем случайно, или защото така му е било най-удобно. И аз вече не знам какви връзки има и започвам да се питам дали не участва в по-голяма игра, свързана с далаверите на семейството му. Дори със самата Брей, която безспорно е била забъркана с подземния свят. Ето че сега има нови убийства, първата от жертвите също е свързана с организираната престъпност. Един наемен убиец. И един агент на ФБР, разследвал под прикритие нелегални продажби на оръжие. И космите в къмпинга, които може би са на Шандон. Работата е дебела, тук не става въпрос просто за човек, очистил брат си, качил се вместо него на кораб за Ричмънд колкото да се разкара от Париж, понеже гадният му навик да убива и да осакатява жени вече е започнал да пречи на могъщото му престъпно семейство. А после започва да убива и тук, защото не може да се владее? Хайде де! — Бъргър се обляга на плота в кухнята. — Съвпаденията станаха прекалено много. И как се е добрал до къмпинга, ако е нямал кола? Ако приемем, че космите наистина се окажат негови — повтаря тя.

Сядам на масата. Гаражът ми е без прозорци, затова пък на вратата има малки прозорчета. Замислям се дали Шандон наистина не ме е проследил до нас и докато съм чистела и съм се събличала, не е надзъртал през вратата на гаража. Може би някой му е помогнал да намери и къщата край реката. Бъргър може би е права. Може би Шандон не е сам и никога не е бил.

Наближава полунощ, Коледа, Марино го няма никакъв, а от поведението на Бъргър оставам с впечатлението, че е в състояние да продължава така до сутринта.

— Алармата се включва — обобщава тя. — Ченгетата идват и си отиват. Вие се връщате в хола. — Маха ми да я последвам. — Къде седяхте?

— На канапето.

— Така. Телевизорът е включен, вие преглеждате квитанциите, после, някъде около полунощ, какво?

— Почука се на входната врата — отвръщам аз.

— Опишете как.

— Чукаше се с нещо твърдо. — Напъвам се да си спомня всяка подробност. — Като електрическо фенерче или полицейска палка. Както чукат полицаите. Ставам и питам кой е. Или ми се струва, че питам. Не съм сигурна, но някакъв мъж казва, че е от полицията. Обяснява, че около къщата ми бил забелязан съмнителен тип, и пита дали всичко е наред.

— Всичко се връзва, понеже знаем, че някъде час преди това някой се е опитал да ви отвори вратата на гаража.

— Точно така — кимам аз. — Изключвам алармата и отварям, а той стои пред мен — добавям, сякаш разказвам за нещо съвсем безобидно, например игра на криеница.

— Покажете ми — подканя Бъргър.

Прекосявам хола, минавам през трапезарията и отивам в антрето. Отварям вратата и ми се повдига само от това, че повтарям сценарий, при който за малко да се разделя с живота. Ръцете ми се разтреперват. Лампата на верандата още не свети, защото от полицията са взели крушката и абажура и са ги предали в лабораторията, за да ги проверят за пръстови отпечатьци. Никой не ги е заменил с други. От тавана на верандата висят жици. Бъргър чака търпеливо да продължа.

— Нахълта вътре — казвам й. — И изрита с крак вратата, да я затвори. — Аз също я затварям. — С черното палто е и се опитва да ми го метне на главата.

— Когато влезе, беше ли облечен в палтото или го беше свалил.

— Беше облечен в него. Смъкна го, докато влизаше. — Стоя, без да се помръдвам. — И се опита да ме докосне.

— Опитал се е да ви докосне ли? — свъсва се прокурорката. — Със секача ли?

— С ръка. Пресегна се и ме докосна по бузата, по-скоро, опита се да ме докосне.

— И през това време вие стояхте там, така ли?

— Всичко се разигра много бързо — отвърщам аз. — Много бързо — повтарям. — Не съм съвсем сигурна. Знам само, че се опита да направи това, че си смъкна палтото и се опита да ми го метне на главата. А аз побягнах.

— Ами секачът?

— Беше го извадил. Не съм сигурна. Може би го е извадил после. Знам само, че вече го държеше, когато ме подгони из хола.

— А в началото не го е бил извадил, така ли? Отпърво не е държал секача? Сигурна ли сте? — притиска ме тя.

Напъвам се да си спомня, да си го представя.

— Не, в началото не го държеше — решавам накрая. — Отпърво се опита да ме докосне с ръка. А после да ми метне палтото. След това извади и секача.

— Можете ли да ми покажете какво направихте после? — казва прокурорката.

— Да тичам ли?

— Да, тичайте.

— Няма да е същото — обяснявам. — Сега не съм уплашена до смърт, за да тичам както тогава.

— Покажете ми, моля ви, Кей!

Излизам от антрето, минавам през трапезарията и се връщам в хола. Точно пред мен е жълтата масичка, която открих в онзи прекрасен магазин в Катона, щата Ню Йорк. Как ли се казваше? Май „Антиподи“? Красивото светло дърво грее като мед и аз се старая да не забелязвам прахта, натрупала се по нея, и пластмасовата чаша за кафе, която някой е оставил.

— Стъкленницата с формалина беше тук, в ъгъла на масата — показвам аз на Бъргър.

— И е била там, защото?

— Защото вътре беше татуировката. Татуировката, която изрязах от гърба на трупа, на Тома Шандон де.

— Защитата на обвиняемия ще попита защо сте занесли в къщата си човешка кожа, Кей.

— То се знае, че ще попита. Всички ме питат това — започвам да се дразня аз. — Татуировката е важна, породила много, много въпроси, понеже не можехме да разберем какво има на нея. Трупът беше силно разложен, татуировката не се виждаше добре, за капак се оказа, че отдолу има друга. Изключително важно беше да разберем какво е изобразено на първоначалната татуировка.

— Две златни точки, покрити с бухалче — продължава вместо мен прокурорката. — Всички от престъпния клан на Шандон имат татуирани две златни точки.

— Да, така ми казаха и в Интерпол — потвърждавам аз, вече примирила се с факта, че Бъргър и Джей Тали са прекарвали доста

време заедно и не са го губили напразно.

— Братът Тома е прецакал клана, въртял е свои си далавери, отклонявал е кораби, подправял е товарителници, търгувал е на черно с оръжие и дрога. Предполагаме, че в клана са надушили как им подлива вода. Тома е сменил татуировката си с бухалче и е започнал да използва чужди имена, понеже е знаел, че спипа ли го, кланът ще му види сметката — повтарям дума по дума онова, което са ми обяснили, което Джей ми обясни в Лион.

— Виж ти! — Бъргър допира пръст до устните си и се оглежда. — Както личи, кланът все пак го е убил. Убил го е другият син. Стъкленницата с формалина. Защо сте я донесли вкъщи? Обяснете ми още веднъж.

— Не съм го направила преднамерено, наистина. Отидох в ателието за татуировки в Питърсбърг, за да покажа татуировката на специалист художник. Оттам се прибрах направо вкъщи и оставих стъкленницата в кабинета. Просто по една случайност в нощта, когато той дойде...

— Жан-Батист Шандон.

— Да, той. В нощта, когато дойде, бях преместила стъкленницата тук, в хола, и от време на време я разглеждах, докато вършех други работи. Оставям я. Той ми нахълтва в къщата и аз побягвам. Вече е извадил секача и го е вдигнал, за да ме удари. Стъкленницата ми се изпречи пред очите и в уплахата си по рефлекс съм я грабнала. Скочих на канапето, развъртях капачето и му лиснах формалина в лицето.

— Рефлекс, понеже знаете прекрасно, че формалинът разяжда.

— Няма как да не знам, всеки ден работя с него. В нашата професия се смята за опасно да боравиш с формалин, всички се страхуваме да не се оплискаме — обяснявам аз и си представям как ще погледне на разказа ми разширеният състав съдебни заседатели.

Ще отсъдят, че е съшит с бели конци. Невероятен. Че това е гротеска, небивалици.

— Попадал ли ви е някога в очите? — интересува се Бъргър. — Плискали ли сте се някога с формалин?

— Не, слава богу.

— И така, лиснали сте му го в лицето. После какво?

— Избягах от къщата. Пътем грабнах пистолета — беше на масата в трапезарията, където го бях оставила. Излизам навън, хлъзгам

се на заледените стъпала и си чупя ръката — вдигам аз гипса.

— А той какво прави през това време?

— Също излезе от къщата.

— Веднага ли?

— Според мен — да.

Прокурорката заобикаля канапето и застава зад него, при старинния френски дъбов паркет с разядено от формалина покритие. Стъпва на по-светлите квадратчета. Както гледам, формалинът се е плиснал чак до вратата на кухнята. Не го бях забелязала досега. Помня само, че Шандон пицеше и виеше от болка, беше се хванал за очите. Бъргър стои на прага и гледа кухнята. Отивам при нея — какво ли е приковало интереса ѝ?

— Нека се отклоним малко от темата. Не помня да съм виждала кухня като тази — отбелязва прокурорката.

Кухнята е сърцето на моя дом. По полиците като злато греят медни тенджери и тигани, наредени около огромната печка марка „Тайроуд“, която е точно в средата на помещението и се състои от два грила, фурна за ястия, приготвяни на водна баня, два котлона на електричество, няколко на газ, фурна на дървени въглища и голямо колело за огромните тенджери супа, които обичам да приготвям. Всичко е от неръждаема стомана, включително хладилникът и фризерът. По стените на лавички са наредени подправки, има дъска за рязане, голяма едва ли не колкото двойно легло. Дюшето е дъбово, в ъгъла има висок хладилник за вино, при прозореца пък съм сложила масичка, от която в далечината се вижда скалист лакът на река Джеймс.

— Като в ресторант — проронва Бъргър, докато обикаля из кухнята, и това, защо да си кривя душата, ме преизпълва с гордост. — Някой, който е дошъл тук да работи, но обича и по-изтънчената страна на живота. Чувала съм, че сте ненадмината готвачка.

— Обичам да готвя — казвам ѝ аз. — Така забравям за всичко останало.

— Откъде имате толкова пари? — пита ме прокурорката без заобикалки.

— Не съм прахосница — отвръщам хладно, понеже не обичам да говоря за пари. — През годините съм правила инвестиции и извадих късмет, голям късмет.

— Значи сте и оправна предприемачка — казва Бъргър.

— Опитвам се. Преди да умре, Бентън ми завеща и апартамента си в Хилтън Хед. — Умълчавам се. — Продадох го, беше ми непоносимо там. — Пак млъквам. — Дадох ми за него шестстотин хиляди, дори малко отгоре.

— Ясно. А това какво е? — сочи тя машинката за гофрети.

Обяснявам ѝ.

— Е, щом всичко приключи, ще дойда някой път да ми сготвите — заявява най-безцеремонно Бъргър. — Според мълвата сте майсторка на италианската кухня. Вашият специалитет.

— Да. Готвя главно италианска кухня. — Тук не става дума за никакви мълви. Прокурорката знае за мен повече, отколкото самата аз. — Как мислите, дали е влязъл тук и се е опитал да си наплиска лицето на мивката? — пита ме след това тя.

— Нямам представа. Знам само, че избягах от къщата и паднах, а когато вдигнах очи, той се олюляваше на вратата и ме търсеше опипом. Слезе по стълбите, още пицеше, свлече се на земята и захвана да си разтрива лицето със сняг.

— За да махне формалина от очите си ли? Той е доста мазен, нали? Трудно се измива.

— Не е лесно — потвърждавам аз. — Трябва да се наплискаш обилно с вода.

— И вие не му ли го казахте? Не се ли опитахте да му помогнете?

Стрелвам я с поглед.

— Я не се занасяйте — казвам ѝ. — Вие на мое място какво щяхте да направите? — Пробожда ме гняв. — Нима очаквате да се правя на чичо доктор, след като онзи копелдак се опита да ми пръсне черепа?

— Ще ви зададат този въпрос — отговаря ми делово прокурорката. — Понеже ме питате, и аз нямаше да му помогна, но между нас да си остане. И така, той е в предния ви двор.

— Пропуснах да ви кажа, че докато тичах към двора, натиснах бутона на алармата — сецтам се аз.

— Грабнали сте формалина. Грабнали сте пистолета. Натиснали сте бутона на алармата. Проявили сте завидно присъствие на духа, нали? — отбелязва Бъргър. — Та двамата с Шандон сте в предния

двор. Луси пристига и се налага да я убеждавате да не го застрелва на място. Изсипват се полицаи и агенти от Службата за огнестрелно оръжие. Край на играта.

— Де да беше краят! — възкликвам аз.

— Секачът — връща се пак на това прокурорката. — Разбрали сте с какво е нападнал Брей, след като сте отишли в железарията, поогледали сте се и сте открили инструмент, който би могъл да оставя следи като тези по трупа ѝ.

— Не само това — възразявам аз. — Знаех, че Брей е удряна с нещо, което има две различни повърхности. Едната заострена, другата — квадратна. От раните по черепа можех да съдя за формата на предмета, с който е удряна, а също от петната и шарките по матрака, за които знаех, че са останали от нещо окървавено. Най-вероятно от същия предмет. От нещо като чук или пика, но с по-особена форма. Достатъчно е да се поогледаш. И да поразпиташ.

— А после, когато е дошъл в къщата ви, е криел под палтото си секача или каквото там е носел, за да ви удари с него — казва тя обективно и безпристрастно.

— Да.

— Значи в дома ви е имало два секача. Онзи, който сте купили от железарията вече след като Брей е била убита. И вторият, който той е донесъл.

— Да. — Втрещена съм от онова, което току-що е изрекла. — Боже мой! — проронвам. — Точно така. Купих секача вече след убийството ѝ, а не преди него. — Безнадеждно объркана съм от случилото се, изгубила съм дирята на дните, на всичко. — Къде ми е умът? Датата върху касовата бележка...

Млъквам наред изречението. Помня, че в железарията платих в брой. Пет долара, някъде там. Не пазя касовата бележка, почти сигурна съм, и усещам как пребледнявам като платно. Бъргър е знаела от самото начало онова, което аз съм забравила: че съм купила секача не преди Брей да бъде смазана от бой, а ден след това. Но не мога да го докажа. Освен ако продавачът, обслужил ме в железарията, не извади лентата от касовия апарат и не се закълне, че тъкмо аз съм купила секача.

— А сега единия го няма. Секачът, който сте купили, е изчезнал — натъртва прокурорката, а мислите ми препускат като обезумели.

Обяснявам ѝ, че не знам какво са намерили от полицията.

— Но нали сте били тук, докато са претърсвали къщата ви. Не бяхте ли тук, когато дойдоха от полицията? — пита ме тя.

— Показах им каквото искаха да видят. Отговорих на въпросите им. Бях тук в събота и излязох рано вечерта, но не мога да кажа, че съм наблюдавала какво точно са правили и какво са взели, пък и когато тръгнах, още не бяха приключили. Да ви призная, дори не знам докога са стояли в къщата ми и колко пъти са идвали. — Докато обяснявам всичко това, ме плисва гняв и Бъргър го усеща. — Божичко, не съм имала секач, когато Брей е била убита. Обърках се, понеже го купих в деня, когато намериха трупа ѝ, а не когато е умряла. Била е убита предната вечер, а трупът ѝ е бил намерен на другия ден — започвам вече да пелтеча.

— За какво точно служи секачът? — е следващият въпрос на Бъргър. — Между другото, неприятно ми е да ви го кажа, но когато и да твърдите, Кей, че сте купили секача, остава дребната подробност, че по секача — по единствения секач, намерен в къщата ви, има кръв на Брей.

— Използва се в строителството. Наоколо често сменят покривите. И правят зидове.

— Значи със секач работят майсторите по покривите? И се предполага, че Шандон е намерил секач в къщата при реката, където е проникнал с взлом. Където е имало ремонт и той се е укривал? — пита Бъргър, все така неумолима.

— Да, такива са предположенията — потвърждавам аз.

— И вашата къща е иззидана от камък и има аспиден покрив — отбелязва прокурорката. — Държахте ли изкъсо майсторите, докато работеха? Струвате ми се човек, който ще го направи. Перфекционистка.

— Би било глупаво да не ги държиш изкъсо, докато ти строят къщата.

— Питам се дали случайно не сте виждали секач, докато са работели тук? Например на строителната площадка или на колана на някой от майсторите?

— Не си спомням да съм виждала. Но не съм сигурна.

— И не сте притежавали секач до седемнайсети декември, когато сте отишли на пазар в железарията — точно преди две седмици и

почти двацет и четири часа след убийството на Брей?

— Не, до онази вечер не съм притежавала секач, поне не помня — отвърщам ѝ.

— В колко часа го купихте? — пита ме Бъргър точно когато пред къщата чувам гърления тътен от джипа на Марино.

— Някъде около седем. Не знам точно. Може би между шест и половина и седем оня петък вечерта на седемнайсети декември — казвам аз.

В главата ми е пълна каша. Бъргър ме уморява до смърт — не си представям да излъжа и тя да не ме хване. Лошото вече е, че не различавам лъжа от истина, пък и не съм особено убедена, че Бъргър ми вярва.

— И от железарията се прибрахте направо у дома, така ли? — продължава тя. — Кажете ми какво друго правихте онай вечер.

На вратата се звъни. Поглеждам към екрана на охранителната система върху стената в хола и виждам, че е запълнен от лицето на Марино. Бъргър току-що ми е задала въпроса на въпросите. Току-що е приложила алхимията, до която, сигурна съм, ще прибегне и Райтър, за да ми почерни живота. Иска да чуе алибито ми. Иска да знае къде точно съм била в четвъртък вечерта, шестнайсети декември, когато Брей е била убита.

— Същия ден сутринта се върнах от Париж — отговарям аз. — Имах да върша разни дребни неща, прибрах се някъде в шест вечерта. По-късно, някъде към десет, отидох в Медицинския център на Вирджиния, за да видя Джо — бившата приятелка на Луси, която пострада при престрелката в Маями. Исках да проверя дали мога да помогна с нещо, понеже родителите ѝ се бъркаха. — На вратата се звъни отново. — Исках да разбера къде е и Луси и Джо ми каза, че била в някаква кръчма в Гринидж Вилидж. — Понечвам да тръгна към вратата. Бъргър се е вторачила в мен. — В Ню Йорк. Луси беше в Ню Йорк. Прибрах се и ѝ звъннах. Беше пияна. — Марино отново натиска звънеца и блъска по вратата. — И така, на въпроса ви, госпожо Бъргър: нямам алиби за времето между шест и десет и половина вечерта в четвъртък, понеже бях или у дома, или в автомобила — сама, съвсем сама. Никой не ме е виждал. Никой не е разговарял с мен. Няма кой да потвърди, че между седем и половина и десет и половина не съм ходила у Даян Брей и не съм я била със секач, докато я умъртва.

Отварям входната врата. Усещам как Бъргър пронизва с поглед гърба ми. Марино изглежда така, сякаш всеки момент ще се разпадне. Не мога да разбера дали е бесен, или уплашен до смърт. Може би и двете.

— Какво става тук, да го вземат мътните? — подвиква той и мести очи от мен към прокурорката.

— Извинявай, че те държах толкова дълго на студа — казвам му аз.

29.

Марино се е забавил толкова, понеже се е отбил до хранилището за вещественни доказателства в полицейското управление. Бях го помолила да вземе ключа от неръждаема стомана, който намерих в джоба на шортите на Мич Барбоса. Марино обяснява на Бъргър и на мен, че доста дълго е ровил в тясното помещение зад телената мрежа със стелажи, отрупани с пликове с кодове, където държат веществените доказателства, някои иззети миналата събота от дома ми.

Ходила съм в това хранилище. Имам представа. От пликовете звънят клетъчни телефони. Чуват се пейджъри — по тях нищо не подозиращи хора се опитват да се свържат със свои познати, които или са зад решетките, или вече са мъртви. В хранилището има и хладилници, там под ключ държат вещественни доказателства, които могат да се развалят, например суровото пиле, което бях начукала със секача.

— И защо го удряхте със секача? — моли Бъргър да ѝ изясня тази подробност от доста странния си разказ.

— Пилето е още в хладилника — вметва Марино. — Длъжен съм да отбележа, че си го направила на кайма.

— Опишете ми подробно какво направихте с пилешкото месо — притиска ме прокурорката, сякаш съм на свидетелската скамейка.

Стоя в антрето с лице към нея и Марино и обяснявам как съм сложила върху дъската за рязане суровите пилешки гърди и съм ги удряла със секача, и с двете му страни, за да видя какво ще се получи. И тъпият, и острият край са оставили следи, еднакви като очертания и размер с раните по трупа на Брей, особено с натрошените части по черепа и хрущялите, запазили отлично формата на онова, което е проникнало в тях. Обяснявам, че после съм разстлала бяла калъфка за възглавница. Намазала съм дръжката на секача с кетчуп. Каква марка, иска да знае, естествено, Бъргър.

Спомням си, че кетчупът беше „Смоуки Пиг“ и го разреших, за да е с гъстотата на кръв, а после притиснах намазаната с кетчуп дръжка

до плата, за да видя каква следа ще се получи — същата, както по окървавения матрак на Брей. Марино казва, че калъфката за възглавница заедно със следите от кетчуп е пратена в лабораторията — да я изследват за ДНК. Подмятам, че само си губят времето. За кой дявол ни е да правим изследвания на доматен сос? Не че се опитвам да остроумнича, просто ми е толкова криво, че ставам жлъчна. Обещавам, че в лабораторията ще получат само един резултат: „Не е от човек“. Марино снове напред-назад.

Работата ми била спукана — тросва се той, — понеже секачът, който съм била купила, за да си правя разни експерименти, бил изчезнал. Марино не могъл да го намери. Бил го търсил под дърво и камък. Секачът не бил вписан като вещественно доказателство и в компютъра. Очевидно така и не е стигнал до хранилището в полицейския участък, не бил прибран и от криминалистите, не бил предаден и в лабораторията. Нямало го, и туйто. Бил изчезнал яко дим. А аз не пазя касовата бележка. Вече съм повече от сигурна.

— Казах ти по телефона в колата, че съм го купила — напомням му аз.

— Да де — потвърждава Марино.

И той помнел как, след като съм си тръгнала от железарията, съм му звъннала от автомобила — някъде между шест и половина и седем вечерта. Споменала съм му, че според мен Брей е убита със секач. Казала съм му, че съм купила такъв инструмент. После обаче Марино натъртва: това съвсем не означавало, че не съм купила вече след убийството на Брей секач колкото да си осигуря алиби.

— За да излезе, че не си притежавала такъв инструмент, дори не си знаела с какво е убита тя и си научила вече след убийството.

— На чия страна си ти бе? — подвиквам му аз. — Нима вярваш на тия тъпотии на Райтър? Божичко! До гуша ми дойде.

— Тук не става въпрос на чия страна съм, докторке — отвърща свъсен Марино, а Бъргър само ме гледа.

Пак се връщаме към това, че в къщата ми е намерен само един секач: онзи, по който е имало кръв на Брей. Били го открили в хола ми, върху персийския килим, точно на четирийсет и три сантиметра вдясно от масичката. Напомням, че това не е бил моят секач, а този на Шандон, и си представям зад мрежата в склада за веществени

доказателства плика от евтина амбалажна хартия с код, с който съм обозначена аз — Скарпета.

Вие ми се свят, облягам се на стената в антрето. Сякаш, след като ме е сполетяло нещо ужасно и фатално, съм напуснала тялото си и наблюдавам сама себе си някъде отгоре. Наблюдавам собственото си унищожение. Мъртва съм подобно на други, чиито пликове от амбалажна хартия накрая се озовават в склада с веществени доказателства. Не, не съм мъртва, но може би е за предпочитане да бях умряла, отколкото да съм обвиняема. Имам чувството, че ми режат къс по къс живо месо.

— Марино, опитай ключа — подканям го аз.

Той се двоуми, свъсен. После вади от вътрешния джоб на износеното си кожено яке с протрита вълнена подплата прозрачния найлонов плик за веществени доказателства. Отваря вратата, през която ни блъсва студен вятър, сетне пъха — с лекота — стоманения ключ в ключалката, завърта я и зъбците се плъзгат.

— Цифрата, написана върху ключа — обяснявам едва чуто на Марино и Бъргър. — Двеста трийсет и три. Това е кодът за охранителната ми аларма.

— Моля? — възкликва прокурорката, както никога загубила дар слово.

Тримата отиваме в хола. Присядам на плочата пред камината — не ти трябва Мара Пепеляшка. Бъргър и Марино не сядат на съсипаното канапе — предпочитат да се разположат в близост до мен, гледат ме и очакват някакво обяснение. Има едно-единствено, според мен очевидното.

— Само полицията и Бог знаят кой е влизал и излизал от къщата ми след събота — подхващам аз. — Има едно чекмедже в кухнята. В него държа всички ключове. От входната врата, от автомобила, от кабинета в службата, от кантонерките, от всякъде. Доста народ е имал достъп до резервните ключове, пък и вие знаете кода на алармата, нали? — поглеждам аз към Марино. — Когато сте си тръгнали, сте я включили. Ето, преди малко, когато дойдохме, беше включена.

— Трябва ни списък на всички, влизали в къщата — отсича мрачно Бъргър.

— Ще ви кажа всички, за които знам — отвърща Марино. — Но невинаги съм присъствал, когато тук са идвали хора. Не гарантирам, че

знам имената на абсолютно всички.

Въздишам тежко и се облягам отстрани на камината. Започвам да изброявам ченгетата, които съм видяла с очите си, включително Джей Тали. Включително Марино.

— Идвал е и Райтър — добавям.

— Аз също — казва Бъргър. — Но не съм си отворила сама. Не знаех кода.

— Кой ви отвори? — питам я аз.

Тя отговаря, като поглежда към Марино. Смутена съм, понеже Марино изобщо не ми е споменавал, че е бил екскурзовод на Бъргър. Смешно е, че се чувствам обидена. Така де, кой друг, ако не Марино? На кого се доверявам повече, отколкото на него? Той е видимо развълнуван. Става и отива в кухнята. Чувам го, че отваря чекмеджето, където държа ключовете, после и хладилника.

— Бях с вас, когато намерихте ключа в джоба на Мич Барбоса — започва да разсъждава на глас Бъргър. — Няма как да сте го сложили там, няма как да сте го подхвърлили — отсъжда тя. — Не сте били на местопрестъплението. Докосвали сте се до трупа само в наше присъствие. Ние с Марино бяхме там, когато отворихте ципа на чувала — изпуктява отчаяно тя. — А Марино?

— Изключено! — прекъсвам я и махам с ръка. — Със сигурност е имал достъп до трупа, но е изключено той да е сложил ключа. Пък и доколкото разбрах, дори не е видял на местопрестъплението мъртвия Барбоса. Когато е отишъл в Мосби Корт, трупът вече е бил натоварен на линейката.

— Значи го е направил или някой от полицаите, присъствали на местопрестъплението, или...

— Или — довършвам вместо нея мисълта ѝ — ключът е пхнат в джоба на Барбоса, когато той е бил убит. На истинското местопрестъпление. А не там, където са го подхвърлили.

Марино се връща — пие бира „Спейтън“, сигурно я е донесла Луси. Поне аз не помня да съм я купувала. Вече имам чувството, че нищо в собствената ми къща не е мое, и в съзнанието ми изплува разказът на Ана. Започвам да разбирам какво ѝ е било, когато нацистите са завзели бащиния ѝ дом. Внезапно осъзнавам, че човек може да бъде тласнат отвъд гнева, отвъд сълзите, отвъд негодуванието, дори отвъд мъката. Накрая волю-неволю затъваш в черното мочурище

на примирението. Казваш си, това е положението, и толкоз. Било каквото било. Станалото — станало.

— Не мога да живея повече тук — казвам на Бъргър и Марино.

— То оставаше да можеш! — изстрелва Марино с нападателния, яден тон, който напоследък носи като втора кожа.

— Знаеш ли какво, Марино — казвам му, — я да не ми подвикваш! Всички сме ядосани, бесни, капнали от умора. Не знам какво точно става, но е ясно като бял ден, че някой, когото познаваме, е забъркан в убийствата на двете последни жертви, на двамата изтезавани мъже, и според мен, който е пъхнал ключа ми в джоба на Барбоса, или иска да натопи мен и за тези престъпления, или, вероятно, ми праща предупреждение.

— Според мен е предупреждение — отсъжда Марино.

„А къде е Роки?“ — ми е на устата да го попитам.

— Драгото ви синче Роки — изрича го вместо мен Бъргър.

Марино отпива юнашка глътка от бирата и бърше с длан уста. Не отговаря.

Бъргър си поглежда часовника, сетне извъръща очи към нас.

— Е, честита Коледа! — възкликва.

30.

Когато някъде към три след полунощ се прибирам, къщата на Ана е тъмна и притихнала. Тя предвидливо е оставила да светят лампите в антрето и в кухнята, където до кристална чаша има бутилка уиски „Гленморанджи“ — в случай че ми дотрябва успокоително. Но е нощ, за кога да пия! Дълбоко в себе си съжелявам, че Ана не е будна. Почти се изкушавам да изтрополя — дано се събуди и дойде при мен. Странно, пристрастила съм се към нашите сеанси, а всъщност би трябвало да съжелявам, че изобщо ги е имало. Отивам бавно в крилото за гости, замислям се за трансференцията и се питам дали и при мен с Ана не се е получило точно това. Или може би ми е самотно и криво просто защото е Коледа, а аз се разхождам будна, смазана от умора в чужда къща, след като цял ден съм разследвала насилствени смърти, включително смърт, за която обвиняват мен.

Ана е оставила върху леглото ми бележка. Вдигам скъпия кафеникав плик и от тежината и дебелината му разбирам, че онова, което ми е написала, е дълго. Оставям дрехите си на купчина върху пода на банята и си представям грозотата, загнездила се в гънките им заради онова, което съм правила последните двацет часа, и местата, където съм била. Чак след като излизам изпод душа, си давам сметка, че дрехите са се вмирисали на пожара в мотелската стая. Намотавам ги на кълбо и ги слагам в кърпа, та да забравя за тях, докато ги занеса на химическо чистене. Замятам се с една от пухкавите хавлии на Ана, отивам при леглото и със свито сърце отново взимам писмото. Отварям го и разгръщам шестте твърди листа с воден знак. Започвам да чета, като си налагам да не бързам. Ана е внимателна и предпазлива и иска да осмисля всяка нейна дума, понеже не си пилее думите на вятъра.

„Драга ми Кей,

Като дете, расло през войната, усвоих, че истината невинаги се покрива с доброто. Ако на прага ти дойдат

есесовци и попитат дали вътре в къщата има евреи, не казваш истината — че ги укриваш. Когато бащиният ми дом в Австрия беше превзет от есесовци, пак не можех да кажа истината — че ги ненавиждам. Когато нощи наред командирът на есесовците в Маутхаузен идваше в леглото ми и ме питаше дали онова, което прави, ми е приятно, не му казвах истината.

Пускаше мръснишки шегички и ми съскаше в ухото — така правели евреите, когато ги умъртвявали в газовите камери, а аз се смеех, понеже ме беше страх. Понякога, идваше ли от лагера, беше мъртвопиян и веднъж се похвали, че по време на есесовска хайка в съседен Лангенщайн бил убил дванайсетгодишно селянче. По-късно научих, че детето било застреляно не от него, а от шефа на полицията в Линц, тогава обаче му повярвах и се уплаших неописуемо. И аз бях дете. Никой не беше в безопасност. (През 1945 година същият командир бе убит край Гусен и трупът му беше изложен за назидание. Видях го и го заплюх. Такава беше истината за чувствата ми — истината, която дотогава не можех да изрека!)

Излиза, че истината е относително нещо. Всичко зависи от момента. От това дали е безопасно да я кажеш. Истината е лукс на привилегированите, на хора, които разполагат с достатъчно храна и не са принудени да се укриват само защото са евреи. Истината е в състояние да те унищожи, затова не е мъдро и безопасно да бъдеш винаги откровен. Странно е да го признае един психиатър, нали? Давам ти този урок не току-така, Кей. След като прочетеш писмото, го унищожи и не признавай, че то е съществувало някога. Познавам те добре. Ще ти бъде трудно да го извършиш. Но ако те питат, не казвай какво съм споделила тук с теб.

Животът ми в Щатите ще бъде съсипан, ако се разбере, че семейството ми е давало храна и подслон на есесовци, нищо че дълбоко в себе си ги мразехме. Беше въпрос на живот и смърт. Според мен и ти ще пострадаш не на шега, ако се разчуе, че най-добрата ти приятелка е

симпатизирала на нацистите — сигурна съм, че ще ми лепнат този етикет. Това е ужасно, особено при положение че ги ненавиждах от дън душа. Аз съм еврейка. Баща ми беше далновиден човек и знаеше прекрасно какво смята да направи Хитлер. В края на трийсетте години използвал връзките си в банковите и политическите среди, платил колкото трябва и ни уредил нова самоличност. Прекръстил ни на Зенър и ни откарал от Полша в Австрия, но аз съм била малка и още не съм разбирала нищо.

Тоест, може да се каже, че откакто се помня, живея в лъжа. Това вероятно ще ти помогне да разбереш защо не искам да ме разпитват пред съда и защо ще правя, ще струвам, но няма да се подлагам на това. И така, Кей, истинската причина да ти напиша това дълго писмо е не за да ти разправам за патилата си. Най-сетне ще ти разкажа за Бентън.

Повече от сигурна съм — не знаеш, че известно време той ми беше пациент. Преди около три години дойде в кабинета ми. Беше потиснат, имаше какви ли не неприятности в службата, за които не можеше да разговаря с никого, включително и с теб. Сподели, че докато е работел във ФБР, се бил нагледал на всякакви ужасии, на възможно най-страшното, което мога да си представя, сподели още, че то го преследвало и заради допира си със «злото» той страдал неимоверно, но досега не се бил плашил. Лошите, общо взето, не се занимавали с него. Не му мислели злото и дори се блазнали от вниманието, което им оказвал по време на разпитите в затвора. Колкото до множеството разследвания, в които бил съдействал на полицията, и там не бил изложен на опасност. Серийните изнасилвачи и убийци не се интересували от него.

После обаче, няколко месеца преди да дойде при мен, започнали да се случват странни неща. Дано не ме подвежда паметта, Кей, но някой започнал да звъни на Бентън и да му затваря, а той не можел да проследи откъде се обаждат, понеже връзката била сателитна (вероятно е имал предвид клетъчните телефони). Получавал

заплашителни писма, в които се говорело и за теб. Бентън съзнавал, че който пише писмата, знае за вас двамата и за връзката ви.

Веднага, естествено, се усъмнил в Кари Гретхен. Току повтаряше: «Тепърва ще има да патим от тази жена». По онова време обаче не проумяваше как тя може да му се обажда по телефона и да му праща писма — още лежеше в психиатричната клиника за лишени от свобода «Кърби» в Ню Йорк.

Ще обобща половингодишните си разговори с Бентън, като ти кажа, че той имаше много силно предчувствие, че скоро ще умре. Страдаше ту от депресия, ту от повишена тревожност, ту от мания за преследване и започна да прекалява с пиенето. Твърдеше, че криел от теб запойте си и че те пречели на връзката ви. Докато те слушах по време на нашите разговори, Кей, останах с впечатлението, че и у дома поведението му се е променило. Сега вероятно разбираш някои от причините.

Исках да му предпиша лек депресант, той обаче не даваше и да се издума. Притесняваше се какво ще стане с теб и с Луси, ако му се случи нещо. Плакал е с глас в кабинета ми. Тъкмо аз му предложих да напише писмото, което сенатор Лорд ти предаде преди няколко седмици. Казах на Бентън: «Представи си, че си мъртъв и имаш последна възможност да кажеш нещо на Кей». Той ме послуша. Каза ти думите, които прочете в писмото.

По време на сеансите постоянно му намеквах, че вероятно знае повече за онзи, който го тормози, че си затваря очите и просто не иска да признае истината. Той все се колебаеше. Помня, имах ясното чувство, че разполага със сведения, които не иска или не може да сподели. Сега вече ми се струва, че се досещам какво е ставало. Стигнах до извода, че онова, което сполетя преди няколко години Бентън, и нещата, които сега се случват на теб, са свързани с онзи мафиот, сина на Марино. Роки се е хванал с мощна престъпна групировка и мрази баща си. Сигурно мрази и всеки, на когото баща му държи.

Възможно ли е да е съвпадение, че Бентън е започнал да получава заплашителни писма и е бил убит малко преди онзи ужасен убиец Шандон да се озове в Ричмънд и ужасният син на Марино да му стане адвокат? Нима този мъчителен път не води към страшен завършек, който ще помете всичко добро в живота на Марино?

В кабинета ми Бентън често говореше за папката «ПП». В нея държал всички странни заплашителни писма и описанието на други необичайни случки. Попитах го какво ще рече «ПП» и той ми отговори: «Последен пристан». Поинтересувах се какво има предвид, а очите му се напълниха със сълзи. Точните му думи бяха: «Последният пристан е там, където ще свърша, Ана».

Не можеш да си представиш какво изпитах, когато Луси спомена, че така се казва и детективското бюро в Ню Йорк, където се е хванала на работа. Снощи бях толкова разстроена не само заради призовката, която ми донесоха вкъщи. Ето какво се случи: получих призовката. Звъннах на Луси, понеже мислех, че знае какво става с теб. Тя отвърна, че новата ѝ «шефка» (Тиюн Макгъвърн) е в града и е споменала нещо за «Последен пристан». Бях стъписана. Още не мога да се окопитя и да проумея какво означава всичко това. Дали Луси не знае за папката на Бентън?

Още веднъж се питам, възможно ли е да е съвпадение, Кей? Дали на Луси по една случайност ѝ е хрумнало същото име, което Бентън е дал на поверителната папка? Възможно ли е всички тези съвпадения да са случайни? Сега се оказва, че в Ню Йорк има бюро с името «Последен пристан» и Луси отива там, че разследването на Шандон също е прехвърлено в Ню Йорк, понеже преди две години той бил извършил убийство и там, точно когато и Кари Гретхен си излежаваше присъдата в Ню Йорк, бившият ѝ съучастник, убиецът Темпъл Голт също бе застрелян (от теб) в Ню Йорк, Марино също е станал полицаи именно в Полицейското управление на Ню Йорк. И Роки живее там.

Нека накрая ти кажа, че ми причернява при мисълта как бих могла да утежня още повече положението ти, макар че бъди сигурна — няма да кажа и дума, която да бъде изгълкувана превратно. За нищо на света! Твърде стара съм за това. Утре, на Коледа, заминавам на вилата в Хилтън Хед, ще остана там, докато стане възможно да се върна в Ричмънд. Правя го по няколко причини. Нямам намерение да улеснявам живота на Бъфорд или на когото и да било — нека, ако искат, ме търсят. И по-важното, трябва да се подслониш някъде. Не се прибирай у вас, Кей.“

Твоя предана приятелка: Ана

Четях и препрочитах писмото. Призляваше ми при мисълта, че Ана е расла в отровния въздух на Маутхаузен и е знаела какво се разиграва там. Стана ми много мъчно, че цял живот е слушала подмятания и дебелашки шегички за евреите, че е научавала нови и нови подробности за зверствата срещу тях и същевременно е знаела, че и тя е еврейка. Както и да оправдава баща си, той се е държал като страхливец и подлец. Подозирам, че е знаел как Ана е изнасилвана от есесовеца, с когото е ядял и пиел, и пак не е предприел нищо. Нищичко.

Виждам, че приближава пет сутринта. Клепачите ми са натезжали, нервите ми са опънати до скъсване. Безсмислено е да се опитвам да спя. Ставам и отивам в кухнята да направя кафе. Седя известно време пред тъмния прозорец, гледам към реката, която не виждам, и осмислям казаното от Ана. Сега вече много неща в поведението на Бентън от последните години ми се изясняват. Спомням си дните, когато твърдеше, че от напрежението го боли глава, и се сещам, че е изглеждал махмурлия — явно наистина го е мъчел махмурлук. Беше все по-потиснат, отчужден и отчаян. В известен смисъл го разбирам, задето не ми е казал за писмата, за телефонните обаждания, за папката „ПП“, както я е наричал. Но не съм съгласна с него. Трябвало е да ми каже.

Не помня да съм се натъквала на такава папка, когато след неговата смърт преглеждах личните му вещи. Всъщност не помня много неща от ония дни. Тогава живеех сякаш под земята, движех се

тромаво и бавно, не виждах накъде вървя и откъде идвам. След смъртта на Бентън Ана ми помогна да прегледам багажа му. Изчисти гардеробите, провери чекмеджетата, докато аз сновях като пощръкляло насекомо от стая на стая и ту пелтечех несвързано, ту помагах, ту плачех неудържимо. Питам се дали пък тя не се е натъкнала на папката. Знам, че трябва да я намеря, ако още съществува.

Първата предизгревна светлина е с намек за тъмносиньо, правя кафе на Ана и ѝ го нося в стаята. Ослушвам се пред прага — да разбере дали се е събудила. Не се чува нищо. Открехвам тихо вратата и внасям кафето. Слагам го на овалната масичка до леглото. Ана обича нощните лампи. Стаята ѝ е осветена като писта нощем, има крушки едва ли не във всяка чупка. В началото ми се стори странно. Сега вече започвам да я разбирам. Вероятно свързва пълния мрак с това как навремето е чакала сама и ужасена пияният вонящ нацист да дойде и да насили младото ѝ тяло. Нищо чудно, че е посветила живота си на душевно осакатени хора. Ана ги разбира. И тя изучава трагедиите от своето минало точно както според нея и аз.

— Ана! — прошепвам. Виждам как се размърдва. — Ана! Аз съм. Нося ти кафе.

Тя се сепва и сяда, присвила очи, с бяла коса, полепнала тук-там по лицето. „Честито Рождество“, понечвам да ѝ кажа, но овреме се спирам и само ѝ пожелавам:

— Весели празници.

— Вече толкова години празнувам Рождество, а всъщност съм еврейка. — Ана се пресяга да вземе кафето. — Сутрин съм доста кисела — оплаква се.

Стискам ѝ ръката, в тъмното изведнъж ми се вижда много стара и крехка.

— Прочетох писмото ти. Не знам какво да кажа, но не мога да го унищожа. Трябва да поговорим.

Ана продължава да мълчи. Струва ми се, че долавям облекчение. После приятелката ми пак започва да се инати, маха с ръка, сякаш с едно-едничко движение може да зачеркне целия си живот и онова, което ми е разказала за него. В просторната, пищно обзаведена спалня нощните лампи хвърлят дълги наситени сенки на мебели в стил Бидермайер, на старинни лампи и маслени картини. Дебелите копринени завеси са спуснати.

— Сигурно не биваше да ти пиша тия неща — отсича приятелката ми.

— Жалко, че не си ми ги написала по-рано, Ана.

Тя отпива от кафето и придърпва завивките чак до раменете си.

— Нямах никаква вина за онова, което се е случило в детството ти — казвам ѝ аз. — Не ти, баща ти е решавал. Опитал се е да ви защити, макар че всъщност не ви е опазил. Сигурно не е имал избор.

Тя клати глава.

— Ти не знаеш. Няма как да знаеш.

Нямам намерение да споря.

— Няма чудовища, които да се сравняват с тях. Родителите ми нямаха избор. Баща ми прекаляваше с пиенето. Почти през цялото време беше пиян и те също се напиваха с него. И до ден-днешен не понасям миризмата на шнапс. — Тя стиска с две ръце чашата с кафето. — Наливаха се като свине. Когато идваха на инспекция в лагерите в Гусен и Ебензее, министър Шпеер и антуражът се отбиваха и в нашия schloss, в малкия ни замък. Веднъж майка ми и баща ми устройоха пищно пиршество с музиканти от Виена, с най-отбрани гозби и шампанско и всички се напиха. Помня, скрих се в спалнята, много ме беше страх какво ще стане. Цяла нощ седях свита на кълбо под кревата, няколко пъти в стаята ми прокълтяваха стъпки, веднъж дори някой отметна завивките и изруга. Чак до заранта стоях под леглото и си мечтаех за младежа, който умееше да извлича от цигулката такива сладостни звуци. Често ме поглеждаше, а аз се изчервявах до уши и после, докато се криех под леглото, си мислех за него. Човек, способен да сътворява такава красота, не можеше да бъде лош. Мислих си цяла нощ за него.

— Цигуларят от Виена ли? — питам аз. — Онзи, в когото след време...

— Не, не — клати Ана глава в мрака. — Беше много години преди Руди. Но според мен точно тогава се влюбих в Руди, така да се каже, предварително, преди да съм го срещнала. Видях музикантите в черните фракове и бях омагьосана от вълшебството, което сътворяваха — искаше ми се да ме отвлекат далеч от този ужас. Представях си как стъпвам по нотите им и те ме отнасят на някакво чисто място. За миг се върнах назад във времето, в Австрия отпреди каменоломната и крематориума, когато животът беше простичък, хората — свестни,

почтени и весели, с китни градини и къщи, с които се гордееха. През пролетта, в слънчеви пролетни дни мятахме пухените завивки по первазите на прозорците — да се проветрят на най-сладостния въздух, който някога съм вдишвала. Играехме по хълмистите злачни ливади, които сякаш водеха право към небето, татко ходеше на лов за глигани, мама шиеше и готвеше. — Ана млъква, върху лицето ѝ се изписва сладостна тъга. — Не знаех, че един струнен квартет може да преобрази и най-ужасяващата нощ. А после, на крилете на моите мечти да ме отнесе като с вълшебна пръчица в обятията на мъж с цигулка, американец. Ето ме сега тук. Тук! Отървах се на косъм. Но всъщност, Кей, съвсем не ми се размина току-така.

Зората вече осветява и обагря пердетата и те стават с цвят на мед. Казвам на Ана, че се радвам, задето е тук. Благодаря ѝ, че е разговаряла с Бентън и най-сетне го е споделила с мен. В някои отношения картината вече е по-пълна, сега разбирам доста неща. В други обаче не е. Не мога да кажа със сигурност как се е променяло настроението на Бентън, преди да го убият, знам обаче, че по времето, когато той е ходел при Ана, Кари Гретхен си е търсела нов съучастник, който да замести Темпъл Голт. Преди да отиде в затвора, е работила с компютри. Беше невероятна — изключително хитра и изобретателна, и е успяла да убеди някак управата на психиатричната клиника за лишени от свобода „Кърби“ да ѝ дадат достъп до компютър. Така отново е изплела своята паяжина и се е свързала със света. Открила е нов съучастник, друг психопат и убиец на име Нютън Джойс. Направила го е по Интернет и Джойс ѝ е помогнал да избяга от „Кърби“.

— Може би се е свързала по Интернет и с други хора — предполага Ана.

— Със сина на Марино — Роки ли? — питам я аз.

— И това ми минава през ума.

— Имаш ли представа, Ана, какво е станало с папката на Бентън? С папката „ПП“, както я е наричал?

— Не съм я виждала никога.

Както седи в леглото, тя изправя гръб, решава, че е време да става, и завивките се смъкват до кръста ѝ. Голите ѝ ръце изглеждат окаяно тънички и сбръчкани, сякаш някой е изпуснал въздуха в тях. Гърдите ѝ са увиснали под черната коприна.

— Не съм виждала папка, докато ти помагах да прегледаш дрехите и личните му вещи. Но не съм влизала в кабинета.

Не помня почти нищо.

— Не бих и влязла. — Ана отмята завивките и спуска крака към пода. — За нищо на света. Не ми е работа. Служебните му папки де. — Изправя се и се замята с халата.

— Реших, че ще ги прегледаш ти — извъръща към мен очи моята приятелка. — Направи го, нали? Ами кабинетът му в „Куонтико“? Бентън вече се беше пенсионирал, сигурно е изнесъл всичко оттам?

— Да, беше си прибрал нещата. — Тръгваме по коридора към кухнята. — Папките с различните случаи, които е разследвал, са останали там. За разлика от някои свои колеги, пенсионирали се във ФБР, Бентън не смяташе, че случаите, по които е работил, му принадлежат — добавям тъжно аз. — Затова знам със сигурност, че когато се пенсионира, не е изнасял папки от „Куонтико“. Виж, не знам дали не е оставил там папката „ПП“. Ако я е оставил, няма да я видя никога.

— Тя си беше негова — натъртва Ана. — С лична кореспонденция. Докато споделяше с мен какво му се случва, никога не го е свързвал с ФБР. Възприемаше заплахите и странните обаждания като нещо лично, не знам дали е споделял за тях с други агенти. Беше изпаднал в страшна параноя отчасти защото някои от заплахите бяха отправени към теб. Поне от думите му излезе, че съм единственият човек, на когото е казвал. Всъщност сигурна съм. Многократно съм му повтаряла, че трябва да съобщи във ФБР. — Тя клати глава. — Не искаше и да чуе.

Изтръсквам филтъра на кафеварката над кофата за смет и усещам как отново ме жегва старата обида. Бентън е криел толкова много от мен!

— Бива ли такова нещо! — възкликвам. — Ако беше казал на някои от агентите, сигурно нямаше да се стигне дотук.

— Искаш ли още кафе?

Сещам се, че нощес изобщо не съм лягала.

— Няма да е зле — отговарям аз.

— Кафе по виенски — решава Ана, след което отваря хладилника и тършува из пакетите с кафе. — Тази сутрин нещо ми е домъчняло за Австрия.

Казва го донейде язвително, сякаш се кори, задето е разкрила подробности от миналото си. Сипва от зърната в мелничката за кафе и за кратко кухнята се изпълва с шум.

— Накрая Бентън бе разочарован от Федералното бюро — започвам да разсъждавам на глас. — Според мен вече не се доверяваше на хората около себе си. Съперничество, какво да се прави! Беше шеф на отдела и съзнаваше, че тръгне ли да излиза в пенсия, всички ще се хванат гуша за гуша заради топлото му началническо местенце. Познавам си го, никога не споделяше проблемите си, точно както и случаите, по които работеше. Ако не друго, беше ненадминат в уменията да пази тайна.

Прехвърлям наум всички възможности. Къде ли Бентън би могъл да сложи папката? Къде? Имаше у дома своя си стая, където държеше вещите си и включваше преносимия компютър. Имаше чекмеджета с папки. Но аз съм ги преглеждала и не съм се натъквала на папка, каквата ми описва Ана.

После ми хрумва друго. Преди да го убият във Филадельфия, Бентън бе отседнал в хотел. Върнаха ми няколко сака с негов багаж, включително куфарчето му, което отворих. Прегледах го, точно както и полицията. Знам, там нямаше папка с инициали „ПП“, но ако Бентън наистина е подозирал, че Кари Гретхен има пръст в странните телефонни обаждания и бележките, които е получавал, със сигурност е носел със себе си и папката „ПП“, докато е работел по новите случаи, вероятно свързани с Гретхен. Със сигурност я е взел и във Филадельфия.

Отивам при телефона и звънвам на Марино.

— Честито Рождество — пожелавам му. — Аз съм.

— Моля? — изпелтечва сънено той. — Ох, мамка му! Колко е часът?

— Седем и нещо.

— Седем ли! — Стон. — Ох, да му се не види, Дядо Коледа още не е пристигнал. Какво си се развъняла толкова рано?

— Важно е, Марино. Когато полицията оглеждаше в хотелската стая във Филадельфия личните вещи на Бентън, ти видя ли ги?

Звучна прозявка, после сумтене.

— Да го вземат мътните, край, ще престана да си лягам по нощите! Тия дробове ще ме вкарат в гроба, трябва да спра цигарите.

Снощи се заседяхме с едни приятели в „Дивата патица“. — Поредната прозявка. — Чакай малко да се осветя. И да превключа каналите. Ту ми говориш за Коледа, ту ме питаш нещо за Филадельфия.

— Точно така. Питам те какво намерихте в хотелската стая на Бентън.

— А, да. Да, прегледах личните му вещи.

— Взе ли нещо? Нещо от куфарчето му? Например, папка с букви по нея?

— Вътре в куфарчето имаше две-три папки. Защо?

Вече се вълнувам. Мислите ми са остри като бръснач, кръвта пълни клетките ми със сили.

— Къде са сега тия папки? — питам аз Марино.

— Да, да, сещам се за някакви букви. Някакви дивотии, реших, че не е зле да им хвърля едно око. После Луси им тегли куршума на Кари и Джойс и ги прати храна на рибките, това, общо взето, изясни случая. Мамка му! И досега не мога да повярвам, че оная луда глава се е метнала на хеликоптера. Страшен мерник има, да знаеш...

— Къде са папките? — подвиквам отново и не мога да прикрия припряността си. Сърцето ми ще се пръсне. — Трябва да видя папката със странните букви. Бентън я е наричал папка „ПП“. Последен пристан. Луси може би е взела оттам името.

— Последен пристан. Говориш ми за детективското бюро, където Луси се е хванала на работа ли... при Макгъвърн в Ню Йорк? Какво общо има това с папката в куфарчето на Бентън?

— Уместен въпрос — отвърщам му аз.

— Добре де. Тук някъде е. Ще я потърся и идвам.

Ана се е върнала в спалнята, а аз, докато чакам Луси и Макгъвърн, започвам да умувам какво да приготвя за празничната трапеза. Заемам се да вадя продукти от хладилника и си припомням какво ми е казвала Луси за новата фирма на Макгъвърн в Ню Йорк. Спомена, че името „Последен пристан“ е дошло като на шега. „Къде отиваш, когато няма къде да отидеш?“ А в своето писмо Ана си спомня как Бентън е споделил, че „Последен пристан“ е мястото, където той ще свърши. Загадка. Главоблъсканица. Бил е убеден, че по някакъв начин бъдещето му е свързано с онова, което е събирал в папката. Значи „последен пристан“ — това е смъртта. Къде е щял да свърши

Бентън? Щял е да бъде мъртъв. Това ли е имал предвид? Къде другаде би могъл да свърши?

Преди няколко дни обещах на Ана да се погрижа за коледната гощавка, стига тя да няма нищо против в кухнята ѝ да вилнее италианка, която не иска и да чуе за разните му там пуйки и пълнежите към тях. Ана е направила героично усилие да напазарува. Взела е дори чист зехтин и прясна моцарела. Напълвам голяма тенджерата с вода и се връщам в спалнята на Ана — да ѝ кажа, че няма да ходи на никаква вила и на никакъв Хилтън Хед, докато не вкуси от ненадминатата *cucina Scarpetta*^[1] и от виното. Това е семеен празник, обяснявам ѝ, докато тя си мие зъбите. Ще мисля за разширения състав на съдебните заседатели, за прокурори и за всичко останало едва след като седнем и отпразнуваме празника. Защо и тя не сготви нещо австрийско? На това място Ана изплюва пастата за зъби. И дума да не става, отсича. Ако и двете тръгнем да готвим в една и съща кухня, ще има да хвърчи перушина.

В къщата на Ана става малко по-весело. Някъде към девет Луси и Макгъвърн се появяват и трупат подаръци под елхата. Аз взимам от брашното, добавям яйца и разбърквам с пръсти всичко това върху дъската за рязане. Щом тестото става достатъчно гъсто, го увивам в найлон и тръгвам да търся машинката за спагети, която Ана твърди, че имала някъде, а мислите ми се прескачат и гонят и аз почти не чувам за какво си бърбят Луси и Макгъвърн.

— Не че не мога да летя и при лоша видимост — обяснява Луси нещо за новия си хеликоптер, очевидно доставен в Ню Йорк. — Не че не мога да карам по уреди. Но не искам да го правя в едномоторен хеликоптер, държа през цялото време да си виждам земята. При лошо време няма да летя над облаците, и толкоз.

— Струва ми се опасно — отбелязва Макгъвърн.

— Какво му е опасното, не е опасно! На тия хеликоптери двигателят им действа безотказно, въпреки че човек винаги трябва да си има едно наум и да предвижда и най-лошия сценарий.

Заемам се да меся тестото. Това ми е най-любимото, когато готвя спагети, ето защо избягвам да купувам готово тесто: топлотата на човешкия допир придава на току-що направените спагети неповторим вкус, какъвто въртящата се метална бъркачка не може да постигне. Влизам в ритъм, блъскам тестото, прегъвам го, въртя го, като натискам

с все сила със здравата ръка, и също си мисля за най-лошите сценарии. Какъв ли според Бентън е бил най-лошият за него сценарий? Ако е смятал, че наистина ще свърши в своя метафоричен Последен пристан, какъв ли е щял да бъде най-лошият сценарий? Изведнъж решавам, че когато го е казал, не е имал предвид, че ще умре. Не. Знаеше най-добре от всички, че има неща, много по-страшни от смъртта.

— От дъжд на вятър съм й давала уроци. Само да знаеш колко е схватлива! Но хората, които могат да боравят и с двете си ръце, имат предимство — обяснява за мен Луси на Макгъвърн.

„Там ще свърша“, изникват като ярка светлина в съзнанието ми думите на Бентън.

— Така си е. Защото се иска координация.

— Човек трябва да използва едновременно двете си ръце и двата си крака. За разлика от самолетите с неподвижни крила хеликоптерите по принцип не са много устойчиви.

— Това ти казвам де. Опасно си е.

„Там ще свърша, Ана.“

— Не е опасно, Тиюн. Дори двигателят да угасне на триста метра височина, пак можеш да се приземиш. Витлото продължава да си се върти от въздуха. Чувала ли си някога за авторотация? Приземяваш се на някой паркинг или в двор. Виж, със самолет няма как да го направиш.

„Какво си имал предвид, Бентън? Дявол го взел, какво си имал предвид?“

Меся ли, меся, като въртя топката тесто задължително по посока на часовниковата стрелка, защото работя с дясната ръка и гледам да не оцапам гипса.

— Нали твърдеше, че двигателят ти нямало да ти угасне никога? Пие ми се ром с яйца. Днес Марино ще забърка ли прочутия си специалитет? — пита Макгъвърн.

— Приготвя го на Нова година, не на Коледа.

— Я не се занасяй! Да не би да е забранен на Коледа? Направо не проумявам как тая жена го прави.

— С инат, ето как.

— Това не е шега работа. А ние си седим и мързелуваме.

— Няма да ни разреши да й помагаме. Не дава и да припаря до тестото й. Вярно ти казвам. Лельо Кей, от това месене не те ли боли

лакътят?

Вдигам глава, очите ми се фокусират. Меся с дясната ръка и с пръстите на лявата. Извързвам се към часовника над мивката и виждам, че съм изгубила представа за времето и мачкам тестото вече близо десет минути.

— Майко мила, в кой свят се отнесе? — От веселото настроение на Луси не остава и помен, след като тя се взира в лицето ми. — Само не ми казвай, че си се скапала заради тия простащини! Всичко ще се оправи, ще видиш!

Смята, че се притеснявам заради разширения състав на съдебните заседатели, а по ирония на съдбата точно тази сутрин изобщо не ми е до него.

— Ние с Тиюн ще ти помогнем, вече ти помагаме. Какво според теб сме правили напоследък? Разработвали сме план, който искаме да обсъдим с теб.

— След рома с яйцата — отсича с блага усмивка Макгъвърн.

— Бентън споменавал ли ти е някога за Последен пристан? — изплювам накрая камъчето и ги гледам ядно и едва ли не осъдително, сетне по обърканото им изражение схващам, че двете нямат и понятие за какво им говоря.

— За детективското бюро в Ню Йорк ли? — въси се Луси. — Бентън няма откъде да знае, освен ако не си му споменавала, че обмисляш да напускаш и да регистрираш фирма — казва племенницата ми вече на Макгъвърн.

Разделям тестото на по-малки топчета и продължавам да меся.

— Винаги съм се чудела дали да не работя за себе си — отвърща Макгъвърн. — Но не съм споделяла с Бентън. Бяхме погълнати от случаите в Пенсилвания.

— Ако Бентън не е и подозирал за частното детективско бюро, което си смятала да отвориш — продължавам аз, — възможно ли е да те е чувал да говориш за Последния пристан — като идея? Нали споменахте, че сте си правели шеги? Опитвам се да разбера защо е дал такава име на папката.

— Каква папка? — възкликва Луси.

— Марино ще я донесе. — Приключвам с месенето на една от малките топки тесто и я увивам стегнато в найлон. — Била е в куфарчето на Бентън във Филадельфия.

Обяснявам им какво ми е съобщила в писмото си Ана и Луси ми помага да изясня поне едно. Сигурна е, че е споменала на Бентън за философията на „Последен пристан“. Помнела как веднъж пътували заедно с колата и тя го попитала за частните консултации, които даваше, след като се пенсионира. Той отвърнал, че всичко се развивало добре, само бил закъсал с логистиката, липсвала му например секретарката, която да вдига телефона, неща от този род. Луси отвърнала натъжена, че може би е най-добре всички да се съберем и да регистрираме наша си фирма. Тъкмо тогава била отворила дума за „Последен пристан“ и била обяснила на Бентън, че това ще бъде нещо като „бандата на нашите“.

Застилам плота с чисти сухи кърпи.

— А той имаше ли представа, че някога наистина ще го направиш? — питам аз племенницата си.

— Споделих с него, че стига да разполагам с достатъчно пари, ще престана да работя за тая скапана държава — отвърща Луси.

Намествам тънките петурки, така че да минават през машинката за спагети, която съм нагласила на най-широкия отвор.

— Който те познава, е наясно, че е само въпрос на време да събереш пари за нещо. Бентън винаги е твърдял, че си много талантива, с каквото и да се захванеш ти иде отръки, и че няма да векуваш сред бюрократите. Ако беше жив, Луси, изобщо нямаше да се изненада от онова, което ти се случва напоследък.

— Всъщност то започна да ти се случва още от самото начало — казва Макгъвърн на племенницата ми. — Затова и не се задържа във ФБР.

Луси не се чувства обидена. Ако не друго, то поне признава, че още от самото начало е правила грешки, най-голямата от които бе връзката ѝ с Кари Гретхен. Вече не вини колегите си от ФБР, задето накрая са се настроили срещу нея и са я принудили да напусне.

Разточвам с ръка една от топките тесто и я пускам през машинката.

— Дали Бентън не е заимствал името, за да нарече с него тайнствената си папка, защото е знаел, че Последният пристан, сиреч ние, някой ден ще разследваме неговия случай? — питам се аз на глас. — Че ще продължим оттам, докдето е стигнал той, защото е знаел, че онова, което е започнало със заплашителните писма и всичко останало,

няма да приключи със смъртта му. — Завъртам отново и отново ръчката на машинката, докато от другата страна не излиза нарязаното на ивички тесто за спагетите, което полагам върху една от кърпите. — Знаел е. Някак си е разбрал.

— Той някак си разбираше всичко — казва Луси и върху лицето ѝ се изписва дълбока тъга.

Бентън е в кухнята. Докато приготвям коледните спагети, усещаме неговото присъствие и обсъждаме начина му на мислене. Той имаше много силна интуиция. Винаги изпреварваше времето и предугаждаше какво ще се случи. Представям си как се е пренасял в бъдещето, когато вече е щял да бъде мъртъв, и е предвиждал как ще реагираме на всичко, включително на папката, която ще намерим в куфарчето му. Бил е сигурен, че ако му се случи нещо — а той очевидно се е опасявал от това — аз ще прегледам нещата в куфарчето му, както и направих. Виж, може би не е предвидил, че пръв до куфарчето ще се добере Марино, който ще я забута някъде и аз ще науча за нея чак сега.

По обяд Ана вече е натоварила в автомобила багажа, с който ще замине на вилата, а плотовете в кухнята ѝ са покрити със спагети и кори за лазаня. На печката къкри доматиен сос. Пармезанът и домашното сирене са настъргани в купите, прясната моцарела се цеди върху кърпа. Къщата ухае на чесън и на пушек от запалени дърва, светят коледни гирлянди, над комина се вие дим и когато пристига с обичайната за него врява и недодяланост, Марино ни заварва щастливи, каквито сме рядко напоследък. Облечен е в дънки и ватена риза и е нарамил подаръци и бутилка долнопробна водка. Виждам с примряло сърце как от плика с пакети, увити в пъстра хартия, се подава крайчето на папка.

— Бре, бре, бре! — рева той. — Честита Коледа, да опустее дано!

Прави се Марино на много весел, но нещо не му иде отръки. Имам чувството, че през последните няколко часа не се е ограничил само с това да търси папката „ПП“. Успял е и да я прегледа.

— Дайте да пийна бе, хора! — оповестява Марино на къщата.

[1] Кухня „Скарпета“ (ит.). — Б.пр. ↑

31.

Включвам фурната в кухнята и приготвям спагетите и лазанята. Смесвам настъргания кашкавал с подправките и се заемам да редя в дълбока чиния пласт от пармезана, пласт месо със сос, пласт спагети. Ана пълни фурми с извара и слага в купичка солени ядки, а Марино, Луси и Макгъвърн си наливат кой бира, кой вино, кой какъвто празничен коктейл си е измислил — в случая с Марино това е водка с доматиен сок.

В особено настроение е, вече е на път да се напие. Папката „ПП“ — тази черна дупка, все още е в плика с подаръците и колкото и да е странно, е оставена под елхата. Марино знае какво има в нея, аз обаче не питам. Никой не пита. Луси започва да вади продукти за курабийки със стърган шоколад и за два сладкиша — лимонов и с фъстъчено масло, сякаш ще храним целия град. Макгъвърн отваря бутилка червено бургундско „Шамбертен гран кръю“, Ана реди масата, а папката мълком ни похлупва със страшна сила. Сякаш имаме негласно споразумение поне да вдигнем наздравица и да седнем на масата и чак тогава да заговорим за убийства.

— Някой друг иска ли „Кървава Мери“ — крещи Марино и се мотае из кухнята като муха без глава. — Ей, докторке, дали да не забъркам коктейлче за всички?

Дръпва с гръм и трясък вратата на хладилника, вади цял стек доматиен сок с подправки и се заема да отваря една по една кутийките. Колко ли е изпил, преди да дойде, питам се аз, и това отприщва гнева ми. Като начало ми е криво, че Марино е сложил папката под коледната елха, сякаш иска да ми погоди дебелашка злокобна шега. Какво ли намеква? Това ли ми е коледният подарък? Или е толкова бездушен, та дори не се е усетил, че когато най-безцеремонно е метнал торбата с подаръците под елхата, вътре е била и папката? Марино профучава покрай мен и се заема да изстисква с електрическата изстисквачка разрязани наполовина лимони, като мята корите в мивката.

— Както гледам, никой няма да ми помогне, затова ще си помогна сам — нарежда той. — Ей! — провиква се, сякаш не сме заедно с него в кухнята. — Някой сети ли се да купи хрян?

Ана ме поглежда. Всички са се вкиснали. Кухнята сякаш е станала по-тъмна и студена, гневът ми напирва да излезе. Всеки момент ще избухна, правя всичко възможно да се сдържа и да не се нахвърля на Марино. Повтарям си като курдисана, че все пак е Коледа. Точно така, Коледа! Марино грабва дълга дървена лъжица и се запретва да бърка със замах каната с коктейл „Кървавата Мери“, в която е излял възмутителни количества долнопробна водка.

— Ще си изповръщам червата — клати глава Луси. — Защо поне не купи сваятна водка, например „Грей Гуз“.

— И дума да не става, то оставаше да пия френска водка! — Лъжицата потраква, докато той бърка коктейла, а после я изтръсква в ръба на каната. — Френско вино, френска водка. Как ли не! Ами италианското? — подвиква Марино с акцент, с какъвто говорят италианците в Ню Йорк. — Какво ще си кажат комшиите, а?

— В това, дето си го забъркал, няма нищо италианско — напомня му Луси и си вади бира от хладилника. — Ако изгълташ всичко това, утре сутринта леля Кей ще те заведе в службата си. Само че в чувал.

Марино гаврътва чаша от опасната смес.

— Покрай това се сетих — казва напосоки, — че като умра, леля ти Кей няма да ме реже. — Говори така, сякаш не стоя до него. — Да сме наясно! — Налива си поредната чаша, а ние сме зарязали кой каквото върши и сме го зяпнали. — Мисля си за тия неща вече десетина години. — Поредната юнашка глътка. — Майко мила, от това ще ми пламне главата. Не искам леля ти Кей да ме просне на пикливата си метална маса и да ме изкорми, все едно съм риба, която е купила на пазара. Без тия, чухте ли! Да си имаме уважението! Разбрал съм се с момичетата отпред. — Има предвид подчинените ми на регистратурата. — Само да сте посмели да ми разнасяте снимките. Вие какво си въобразявате, че не знам какво се върши там горе ли? Сравняват им пишките, ето какво. — Изгълтва още половин чаша и бърше с длан уста. — Чувал съм как ги мерят и ги одумват. Особено *Клита* — натъртва той мръснишки върху името на една от служителките.

Посяга пак към каната, аз обаче го спирам, а гневът ми се излива в рой груби думи.

— Я престани! Какво те прихваща бе, човек? Как смееш да ми се изтърсваш тук пиян и да се наливаш още? Я върви се наспи, Марино. Ана все ще ти намери свободно легло. И дума да не става да караш в това състояние! Но точно сега на никой не му е до изпълненията ти.

Той ме поглежда предизвикателно и присмехулно и пак надига чашата.

— Поне не си кривя душата — отвръща ми. — Пък вие си се преструвайте, че сте страшно весели, понеже, видите ли, било някаква си Коледа. Голям праз, като е Коледа! Луси напуска работа, преди да са я изритали, понеже се пише много умна и ни е обратна.

— Недей, Марино — предупреждава го тя.

— Макгъвърн също напуска работа, виж, не знам тя пък защо го прави — сочи я Марино с палец и намеква, че и Тиун сигурно има същите сексуални наклонности като племенницата ми. — Ана, ще не ще, се изнася от собствената си къща, понеже ти си тук и те разследват за убийство. Ти също напускаш работа. То оставаше да не напуснеш, но чакай сега да му погледаме сеира и на губернатора и да видим дали ще те подкрепи. Щяла да бъде консултантка на свободна практика, моля ви се. Хайде де! Да се пукнеш от смях! — заваля той думите и се олюлява наред кухнята с моравочервено лице. — Страхотен ден, няма що! И кой остана, ха познайте де! Аз, аз, аз! — блъска Марино с чашата по плота, а после тръгва да излиза от стаята, блъска се в стената, изкривява една от картините и се изнизва в хола.

— Божичко! — въздиша тежко Макгъвърн.

— Селяндур! Простак! — крещи Луси.

— Папката — поглежда Ана след Марино. — Затова се е вкиснал такъв.

Марино е изпаднал в пиянска кома и се е проснал на канапето в хола. Нищо не е в състояние да го смуги. Той не се помръдва, но от хъркането му разбираме и че е жив, и че не знае какво става у Анини. Лазанята е готова, още е във фурната, за да не изстине, в хладилника пък се изстудява сладкишът с лимонов мус. Колкото и да я умолявах да не тръгва, Ана беше непреклонна и пое към Хилтън Хед, предстои ѝ да

пътува цели осем часа. Ранен следобед е. Ние с Луси и Макгъвърн седим вече часове наред на масата в трапезарията — отместили сме приборите да не ни пречат, подаръците си стоят непокътнати под елхата, пред нас е разтворена папката „ПП“.

Бентън се е погрижил за всичко. Сложил е всяко нещо в найлонова папка, по някои писма и пликосе се аленеят петна нинхидрин, от което разбираме, че ги е проверявал за пръстови отпечатащи. Пощенското клеймо е ударено в Манхатън, кодът започва с три еднакви начални цифри: 100. Няма как да разберем в кой пощенски клон. Първите три цифри в кода обозначават града и показват, че писмото не е било пуснато в служебна пощенска кутия или някъде в провинцията — тогава кодът е петцифрен.

Най-отгоре в папката е сложено съдържание, в което са изброени общо шейсет и три неща с дати от пролетта на 1996 година (близо половин година преди Бентън да напише писмото, което да ми предадат, в случай че умре) до есента на 1998 година (броени дни преди Кари Гретхен да избяга от „Кърби“). Върху първото писмо пише „Веществено доказателство + 1“, сякаш Бентън го е приготвил да го представя пред съдебните заседатели. Пуснато е на 15 май 1996 година в Манхатън, не е подписано, набрано е на компютър и после е принтирано със засукан, нечетлив шрифт на „Уърд Пърфект“, който Луси определя като шрифт рансъм.

„Драги Бентън,

Аз съм тарторът на Клуба на грозниците, а ти си излъчен за негов почетен член! Знаеш ли? Всички членове стават грозници безплатно! Не си ли развълнуван? Чакай още подробности...“

Следват още пет писма, пуснати в разстояние от няколко седмици — във всички се говори за Клуба на грозниците и как Бентън щял да стане най-новият му член. Хартията е най-обикновена, използван е същият шрифт — рансъм, пак няма подпис, нюйоркският пощенски код е същият, както личи, подателят — също. При това очевидно е много хитър, понеже е пратил цели пет писма и чак на шестото е допуснал грешка, и то доста очевидна за набито око, затова

съм озадачена как така Бентън не я е забелязал. Върху гърба на обикновения бял плик са се отпечатали букви от друг текст, които се виждат, стига да наклоня плика, така че светлината да пада под различен ъгъл.

Вадя от дамската си чанта гумени ръкавици и ги надявам, докато отивам в кухнята да взема електрическото фенерче. Ана го държи върху плота до тостера. Връщам се в трапезарията, изваждам плика от найлоновата папка, държа го за крайчетата и светвам отстрани с фенерчето към хартията. Долавям сянката на отпечаталата се дума: „Пощальон“, и веднага схващам какво е направил подателят на писмото.

— Франклин Д. — разчитам аз думите. — Има ли в Ню Йорк пощенски клон „Франклин Д. Рузвелт“? Понеже тук със сигурност пише Н. Ю., щат Н. Ю.

— Да. В моя квартал е — отговаря, зяпнала от учудване, Макгъвърн.

Минава откъм моята страна на масата, за да разгледа по-отблизо плика.

— Разследвала съм случаи, когато някой се опитва да си осигури алиби — обяснявам аз и сменям ъгъла на светлината. — Най-изтъркано е да кажеш, че когато е било извършено убийството, си бил много далеч и затова няма как ти да си убиецът. Има един лесен начин да го направиш — да пуснеш писмо от далечен град някъде по времето, когато е извършено убийството — демек, няма как ти да си убиецът, понеже е невъзможно да бъдеш на две места едновременно.

— Трето авеню — казва Макгъвърн. — Там се намира пощенски клон „Франклин Д. Рузвелт“.

— Имаме и част от адрес, другото не личи. Девет не знам какво си. Трето ав. Точно така, Трето авеню. Трябва просто да напишеш адреса върху плика, да лепнеш марка, сетне да пхнеш първия плик в друг, по-голям, който да адресираш до пощальона на съответния пощенски клон, откъдето искаш да пратят писмото. Той е длъжен да го пусне. И така, човекът, който е написал това писмо тук, го е сложил в друг плик и когато го е адресирал, адресът се е отпечатал върху долния плик.

Луси също е дошла при мен и се е надвесила да разгледа плика.

— Кварталът на Сюзан Плес — казва тя.

За капак писмото, най-злостното от всички, е с дата 5 декември 1997 година — същия ден, когато Сюзан Плес е била убита.

„Ей, Бентън,

Как си бе, кандидат-грознико? Имаш ли си понятие какво е да се погледнеш в огледалото и да ти иде да си теглиш куршума? Нямаш, а? Скоро ще проимаш. Мноооого скооооро. Ще те изкормя като коледна пуйка, така да знаеш, ще направя същото и с Най-голямата патка, дето я чукаш, ако ти остане време и не се опитваш да разбереш що за птички сме ние с теб. Не мога да ти опиша с какъв кеф ще й разпоря с големия си нож всичките шевове. *Quid pro quo*^[1], нали така? Кога най-после ще се научиш да не си пъхаш гагата, дето не ти е работа?“

Представям си какво му е било на Бентън, когато е получавал тия просташки гадни писания. Представям си го как седи на бюрото в неговата стая у нас, как е отворил преносимия компютър и го е включил в модема, как е оставил куфарчето и кафето наблизо — да са му подръка. От бележките, които си е водил, се вижда, че е определил шрифта като „рансъм“^[2] и после е проверил значението: „Да освободиш някого или нещо, като платиш“, „да откупиш“, „да избавиш от грях“, разчитам аз драскулките му. Сигурно съм била в другия край на коридора, в кабинета или в кухнята точно когато е четял писмото и е проверявал в речника значението на „откуп“, а той не ми е казал и дума. Луси отсъжда, че не е искал да ме обременява: и да съм знаела, пак е нямало да бъда в състояние да му помогна. Да направя каквото и да било, добавя племенницата ми.

— Кактус, лилии, лалета — продължава да чете Макгъвърн страниците в папката. — Значи някой му е пращал в „Куонтико“ букети, без да се подписва.

Разлиствам десетките листчета, на който пише само „Затвориха“, после точният час и датата. Обаждали са му се по прекия телефон в отдел „Поведенчески науки“, Бентън не е успял да установи откъде са набирали номера, значи вероятно са звънели от клетъчен телефон.

Единственото, което е отбелязал върху листчетата, е: „Мълчат, после затварят“. Макгъвърн ни съобщава, че цветята са били поръчвани в цветарница на Лексингтън авеню, където Бентън очевидно е ходил да провери, и Луси се обажда на „Справки“ да види дали там още има цветарски магазин. Там си е.

— Тук пише нещо за плащането. — Сърцето ми се къса, докато се вирам в ситния разкривен почерк на Бентън. — По пощата. Поръчките са правени по пощата. В брой, тук е написал „в брой“. Значи, който е поръчвал букетите, го е правел по пощата и е плащал в брой.

Връщам се на съдържанието в началото на папката. Така си и знаех, от номер петдесет и първи до петдесет и пети веществените доказателства са все поръчки за букети, получени в цветарницата. Обръщам на съответните страници.

— Набрани на компютър и неподписани. Поръчка за малък букет лалета на стойност двайсет и пет долара и молба да бъде изпратен на адреса на Бентън в „Куонтико“. Малък кактус също за двайсет и пет долара и така нататък, пликове с клеймото на Ню Йорк.

— Вероятно пак е правел същото — отбелязва Луси. — Пускал е поръчките чрез пощальон в Ню Йорк. Въпросът е откъде ги е пращал.

Няма как да узнаем без външния плик, който служителките в пощата вероятно са хвърлили в кошчето за отпадъци още щом са го отворили. Дори и да разполагахме с тези пликове, е почти изключено подателят да си е написал адреса. Най-много, на което би могло да се надяваме, е да е имало марки.

— В цветарския магазин сигурно са решили, че си имат работа с някой превъртял или с човек, който не признава кредитните карти — отбелязва Макгъвърн. — Или върти тайна любов.

— Или е в затвора.

Мисля си, разбира се, за Кари Гретхен. Представям си как е пращала писмата от „Кърби“. Пъхала ги е във външен плик, адресиран до пощальона в някой от пощенските клонове, и така ако не друго, е укривала от персонала в психиатричната болница на кого ги праща, било то на цветаря или направо на Бентън. Беше логично да е използвала и пощенски клон в Ню Йорк. Разполагала е с адресите на различни клонове, има ги във всеки телефонен указател, и по интуиция усещам, че Кари се е надявала никой да не се досети, че писмата са

пуснати в същия град, където си излежава присъдата. Просто не е искала персоналът в „Кърби“ да се усъмни, а не знам по белия свят да е живял човек, по-хитър и изобретателен от Кари. Каквото и да правеше, го изпилваше до най-малките подробности. Познаваше из дъно начина на мислене на Бентън, точно както и той — нейния.

— Ако наистина е Кари — отбелязва мрачно Макгъвърн, — трябва да се запитаме дали по някакъв начин тя не е свързана с Шандон и с извършените от него убийства.

— Изобщо няма да се учудя, ако е забъркана — отвърщам ядно и се отблъсквам от масата. — И е знаела прекрасно, че ако прати на Бентън писмото с датата на деня, когато е била убита Сюзан, той ще побеснее. Веднага ще направи връзката.

— И е избрала пощенски клон в квартала на Сюзан — добавя Луси.

Умуваме и прехвърляме вероятностите до късния следобед, когато решаваме, че е време за коледната гощавка. Будим Марино, обясняваме му какво сме открили и продължаваме да го обсъждаме, докато ядем салатата от маруля, кромид лук и домати, обилно поръсена с ябълков оцет и чист зехтин. Марино лапа и лапа, сякаш дни наред не е слагал и зальк в уста, тъпче се с лазаня, докато спорим, разсъждаваме на глас и се питаме: ако наистина Кари Гретхен е тормозела Бентън и по някакъв начин е била свързана с престъпния клан Шандон, дали убийството на Бентън е извършено просто защото тя е психопатка? Дали то не е престъпление, зад което стоят хора от организираната престъпност, решили да го изкарат нещо лично, безсмислено и налудничаво и наели Кари, която начаса се е съгласила да бъде маша в техните ръце?

— С други думи — казва ми Марино с пълна уста, — дали смъртта му не е същото, в което обвиняват и теб.

Всички на масата млъкваме. Не схващаме накъде бие, после обаче аз се сецам.

— Искаш да кажеш, че за убийството му има съвсем друг мотив, но са го извършили така, че да изглежда като работа на сериен убиец?

Той свива рамене.

— Точно както обвиняват теб, че си убила Брей, а после си извъртяла нещата така, че да натопиш Върколака.

— Сигурно затова от Интерпол се разтичаха и вдигнаха такава пушилка — отсъжда Луси.

Марино си налива от пивкото френско вино и го изгълтва, сякаш е лимонада.

— Точно така, Интерпол. Бентън може би е почнал да мъти водата на ония от престъпния клан и...

— Заради Шандон — прекъсвам го, все по-съсредоточена, понеже ми се струва, че май съм попаднала на следа, която да ме отведе при истината.

Неканен гост на коледната гощавка е Джейми Бъргър. Цял следобед мислите ми току се отклоняват към нея. Постоянно си припомням едно от първите неща, които ме попита, когато се срещнахме в заседателната зала до служебния ми кабинет. Прокурорката се интересуваше дали след убийствата, които Шандон е извършил в Ричмънд, някой му е правил психологически портрет. Почти веднага ми зададе този въпрос и очевидно смята, че психологическите портрети са важни. Не се и съмнявам, че е възложила да се направи такъв портрет и на убиеца на Сюзан Плес, и ме гложди все по-силното съмнение, че Бентън вероятно е знаел за случая.

Ставам от масата.

— Чувствайте се като у дома си — казвам на глас на Бъргър.

Плисва ме разочарование, когато бръквам в дамската си чанта, за да извадя визитната ѝ картичка. На нея е написан и домашният ѝ телефон и аз го намирам от кухнята на Ана — да не ме чува никой. Смутена съм. Освен това съм уплашена и вбесена. Ако греша, ще стана за смях. Ако съм права, прокурорката, да я вземат мътните дано, е трябвало да бъде по-откровена с мен.

— Ало! — вдига някаква жена.

— Госпожо Бъргър! — казвам аз.

— Един момент. — После се провиква: — Мамо! Теб търсят!

Веднага щом прокурорката вдига, я питам:

— Какво още не знам за вас? Ясно е като бял ден, че не знам много неща.

— О, Джил ли? — Бъргър вероятно говори за момичето, вдигнало телефона. — Децата са от първия брак на Грег. Две са, още

нямат и двайсет години. И днес ще ги спазаря с първия, който ги поиска. Направо ще му платя, само и само да ги вземе.

— Дрън-дрън, на друг ги разправяй тия! — провиква се пак някъде в стаята Джил и се смее.

— Чакайте да отида на по-спокойно място — казва Бъргър, докато върви към друга стая в къщата, където живее с мъжа си и с двете деца, за които изобщо не е отваряла дума, въпреки че прекарахме заедно доста часове. Виж я ти нея! — Какво има, Кей?

— Познавахте ли се с Бентън? — питам я без недомлъвки.

Мълчание.

— Чувате ли ме? — казвам.

— Да, чувам ви — отвръща тя вече по-тихо и сдържано. — Чудя се как най-добре да ви отговоря...

— Защо например да не ми кажете истината? Поне веднъж.

— Винаги съм ви казвала истината — възразява прокурорката.

— Не на мен тия. Чувала съм, че ако искате да притиснете някого до стената, измисляте какви ли не лъжи. Заплашвате го, че ще го сложите на детектора на лъжата или ще му биете серум на истината, за да изплюе камъчето. Освен това човек лъже и когато премълчава истината. Искам да чуя истината. Цялата истина. За бога, имал ли е Бентън нещо общо с разследването на убийството на Сюзан Плес?

— Да, Кей — отговаря тя. — Имал е.

— Разкажете ми, госпожо Бъргър. Цял следобед преглеждам писма и други странни неща, които е получавал, преди да го убият. Всичките са минали през пощенския клон в квартала на Сюзан.

Мълчание.

— Срещата съм се многократно с Бентън, пък и окръжната прокуратура ползва, естествено, услугите на отдел „Поведенчески науки“. Най-малкото по онова време. Сега работим с психиатър криминалист, който живее в Ню Йорк. През годините сме си сътрудничили с Бентън по други случаи. Звъннах му и го повиках още щом научих за убийството на Сюзан и отидох на местопрестъплението. Огледахме педя по педя жилището на убитата, точно както ние с вас местата, където са извършени убийствата в Ричмънд.

— А споменавал ли ви е някога, че получава странни писма, че му се обаждат по телефона и му мълчат, за друго? И че може би има връзка между човека, който го прави, и убиеца на Сюзан Плес?

— Ясно — е единственото, което ми казва тя.

— Ясно ли? Какво толкова му е ясното?

— Ясно е, че знаете — отговаря ми прокурорката. — Въпросът е: откъде?

Разказвам ѝ за папката „ПП“. Обяснявам ѝ, че както личи, Бентън е дал да проверят писмата за пръстови отпечатъци, но се питам на кого, къде и какви са резултатите. Бъргър отвърща, че нямала представа, но че щяла да провери в Автоматизираната система за разпознаване на пръстови отпечатъци.

— По пликите има пощенски марки — съобщавам ѝ още аз. — Бентън не ги е махнал, значи не е проверявал ДНК.

Едва напоследък благодарение на метода за изчисляване на плазмените нива анализът на ДНК стана толкова съвършен, че си струва да се изследва и слюнката, в случай че който е залепил марките, ги е навлажнил, като е прокарал по тях език. Не съм сигурна дали по онова време дори Кари е знаела, че ако е навлажнила марките с език, веднага ще засечем самоличността ѝ. Виж, аз знаех. Ако Бентън ми беше показал тези писма, щях да му препоръчам да прати за проверка марките. Може би щеше да получи някакъв резултат. И сега нямаше да е мъртъв.

— По онова време мнозина дори в органите на реда просто не се сещаха за тези неща — казва Бъргър за пощенските марки. — И днес ченгетата сякаш не се занимават с друго, освен да издирват чашите, с които някой е пил кафе, хавлиени кърпи с полепнала по тях пот, хартиени салфетки, угарки. Странна работа!

Хрумва ми нещо невероятно. Покрай думите на прокурорката се сещам за случай в Англия, когато някакъв мъж бил несправедливо обвинен, че е извършил кражба с взлом, просто защото станала някаква грешка в Националната база данни в Бирмингам. Адвокатът му настоял за повторна експертиза на ДНК, открита на местопрестъплението, като този път се използват десет, а не както предишния път обичайните шест точки. Тези точки, или алели, са строго определени места в генетичната карта на всеки. Някои алели са по-разпространени, отколкото други, затова колкото по-рядко се срещат дадени алели и колкото повече точки се изследват, толкова по-голям е шансът да откриете съответствие, което в буквалния смисъл на думата не е точно съответствие, а статистическа вероятност, при която

е почти невъзможно да приемеш, че заподозреният не е извършител на престъплението. В случая във Великобритания човекът, уж извършил кражбата с взлом, бил оправдан след повторна проверка на допълнителните точки, или алели. Вероятността от грешка е едно на трийсет и седем милиона, но ето че се е получила.

— Когато в случая със Сюзан проверявахте ДНК, приложихте ли КТП? — питам аз Бъргър.

КТП е най-новата технология в изследването на ДНК. При нея просто засилваме ДНК с метода за изследване на плазмените нива и разглеждаме повтарящите се двойки, основи, наричани къси тандемни повторения. Днес задължително изискване при анализа на ДНК е да се изследват най-малко тринайсет точки, или алели, за да не се получават грешки.

— Знам, че лабораторията ни е оборудвана по последната дума на техниката — отвръща Бъргър. — От години прилагаме метода за изследване на плазмените нива.

— Има и един по-стар метод, който е твърде надежден, но за него се иска страшно много време — допълвам аз. — През 1997 година всичко се свеждаше до това колко проби взимаш, или колко точки изследваш. При първия анализ на пробата в лабораторията рядко се занимавах с повече от десетина точки. Скъпо е. Така например, ако в случая със Сюзан са изследвали четири точки, може да са се натъкнали на едно доста рядко срещано изключение. Дано в Службата по съдебна медицина са запазили пробата.

— И какво е това необичайно изключение?

— Наблюдава се при роднини. При братя. Ако единият е оставил семенната течност, а другият — космите и слюнката.

— Но вие нали сте изследвали ДНК на Тома? Подобна е на ДНК-то на Жан-Батист, но не съвпада напълно, нали?

Направо не мога да повярвам на ушите си. Бъргър е развълнувана.

— Преди броени дни повторихме анализа, но вече не с четири или шест, а с тринайсет точки — потвърждавам аз. — Предполагам, че в профилите има много еднакви алели, но се срещат и различни. Колкото повече проби изследваш, толкова повече различия откриваш. Особено при чести кръвосмешения. А в рода на Шандонови вероятно става въпрос именно за кръвосмешение — те живеят от векове на

остров Сен Луи и няма да се учудя, ако са се женели помежду си, например братовчед за братовчедка. Това би могло да обясни и вроденото уродство на Жан-Батист Шандон. Колкото повече са кръвосмешенията, толкова по-голяма е вероятността от генетични заболявания.

— Трябва на всяка цена да изследваме повторно семенната течност в случая със Сюзан — решава Бъргър.

— Във вашата лаборатория ще го направят и бездруго, нали му е предявено обвинение в убийство — напомням й аз, — но сигурно няма да е зле да ги пришпорите.

— Дано само не се окаже, че семенната течност е на друг — въздиша притеснена Бъргър. — Здравата ще загазим, ако при повторния анализ се установи, че ДНК е на друг. Обвинението ми отива на кино.

Прокурорката е права. Ще има доста да се поизпоти. Дори на нея ще й бъде трудно да убеди съдебните заседатели, че Шандон е убиецът на Сюзан, при положение че неговата ДНК не съвпада с тази на семенната течност, открита по трупа на убитата.

— Ще накарам Марино да занесе в лабораторията в Ричмънд пощенските марки и листовите на писмата — да проверят дали няма пръстови отпечатащи — казва след това тя. — И, Кей, много ви моля, не разглеждайте нещата в папката, оставете ги. Може да послужат за доказателство. Не предавайте в лабораторията нищо, чухте ли!

— Да.

Поредното напомняне, че съм заподозряна в убийство.

— Искам да ви предпазя — допълва прокурорката.

— След като, госпожо Бъргър, сте знаели за писмата, за онова, което се е случвало с Бентън, какво си помислихте, когато го убиха?

— Ако не броим очевидния шок и мъката ли? Че е бил убит от човека, който го е тормозел. Да, това беше първото, което ми хрумна. Но когато се изясни кои са убийците и те бяха застреляни, реших, че няма какво да разследвам.

— Ако Кари Гретхен наистина е пращала писмата със заплахите, тя е написала най-ужасното същия ден, когато е била убита и Сюзан.

Мълчание.

— Според мен не бива да изключваме някаква връзка. — По този въпрос съм непреклонна. — Както личи, Сюзан е била първата жертва

на Шандон в Щатите и след като Бентън е бил привлечен към разследването, той явно е започнал да се натъква на неща, водещи право към престъпния клан. Кари е била жива, намирала се е в Ню Йорк, когато Шандон е пристигнал там и е убил Сюзан.

— И Бентън може би е открил нещо? — пита не особено убедена Бъргър.

— Повече от сигурно е — отвърщам аз. — Познавах го, познавах и начина му на мислене. Защо например е отишъл с папката във Филадельфия, ако не е имал причина да смята, че странните неща в нея са свързани с онова, което Кари и съучастникът ѝ вършат: убиват хора и им изрязват лицата. Правят ги грозни. В бележките, които Бентън е получавал, се казва, че той ще погрознее, и със сигурност...

— Пратете ми копие от папката — прекъсва ме Бъргър. От гласа ѝ личи, че най-неочаквано е решила да затваряме. — Тук, в къщата, имам факс апарат.

После ми дава номера.

Отивам в кабинета на Ана и следващия половин час преснимам всичко в папката „ПП“, понеже не мога да пъхна във факса ламинираните листове. Марино е допил бургундското и когато се връщам в хола, вече спи като заклан на канапето, а Луси и Макгъвърн седят пред запалената камина, говорят си, продължават да рисуват сценарии, които под влиянието на алкохола стават все по-страховити. Коледата се изнизва шеметно покрай нас. Накрая, в десет и половина стигаме и до подаръците и Марино, макар и неизтрезнял, се вживява в ролята на Дядо Коледа: връчва кутиите и се прави на страшно весел. Но съвсем се е вкиснал и всеки опит да е смешен завършва с хапливост. В единайсет телефонът на Ана звъни. Обажда се Бъргър.

— Quid pro quo? — възкликва тя, цитирайки писмото от 5 декември 1997 година. — Колцина, които не са свързани с правото, ще се изразят така? Знам, налудничаво е, но дали можем да вземем отнякъде ДНК на Роки Каджиано. Току-виж се окаже, че не Кари е писала писмата. Възможно е обаче да ги е пращала и тя. Но нека не изключваме и другата вероятност.

Не мога да се съсредоточа, когато се връщам при коледните подаръци под елхата. Мъча се да се усмихна и съм уж неописуемо

благодарна, но не заблуждавам никого. Луси ми подарява часовник от неръждаема стомана марка „Брайтлинг“, казва се „Б-52“, Марино — фактура за дърва за огрев, които е предплатил и които ще ми стигнат за цяла година, освен това обещава да ми ги пренесе и подреди. Луси харесва много верижката с емблемата на „Хвърковатите момичета“, която съм ѝ направила по поръчка, Марино също се радва на коженото яке, подарък от нас с племенницата ми. Ана би останала доволна от стъклената ваза, авторска изработка, която ѝ намерих, но сега, разбира се, е някъде по пътя за вилата. Претрупваме ритуала с подаръците, защото въздухът е зареден с въпроси. Докато събираме намачканите панделки и разкъсаната хартия, правя знак на Марино, че искам да поговорим на четири очи. Сядаме в кухнята. Цял ден той е в една или друга степен на опиянение, от което разбирам, че редовно си се напива. Има си причина.

— Не можеш и занапред да се наливаш така — казвам му и сипвам и на двамата по чаша вода. — Няма да ти помогне изобщо.

— На кого ли е помогнало някога? — разтърква той лице. — Пък и да помага, и да не помага, вече е все тая. Чувствам се като влачен от порой. Накъдето се обърна, само лайна.

Марино ме поглежда със сълзящи кървясали очи. Аха, и ще се разплаче.

— Имаш ли случайно нещо, откъдето да вземем ДНК на Роки? — питам го без заобикалки.

Той трепва, сякаш съм го ударила.

— Какво ти каза Бъргър, когато се обади? Това ли? Заради Роки ли ти звъни?

— Просто кара по списъка — обяснявам му аз. — Всеки, който е свързан по един или друг начин с нас или с Бентън, може да се забъркал с организираната престъпност. И първият човек, който ти идва наум, със сигурност е Роки.

Разказвам му какво ми е разкрила Бъргър за Бентън и за случая със Сюзан Плес.

— Да де, но Бентън е получавал тия простотии още преди убийството на Сюзан — напомня Марино. — Защо някой ще го сплашва, ако още не е започнал да си пъха гагата? Защо Роки например ще се опитва да му взема страха? Досещам се какво ти се върти в главата — че именно Роки му е пращал ония тъпащини.

Нямам отговор. Не знам.

— Май ще се наложи да взимате ДНК от Дорис и от мен, не съм се виждал с Роки от години. Нямам нищо негово. И къорав косъм. Нали така става? Нали, ако имаш ДНК-то на майката и на бащата, можеш да го сравниш със слюнката например?

— Така можем да съставим цяло родословие и ако не друго, то поне да разберем дали да зачеркнем сина ти от списъка на хората, чиято ДНК е върху пощенските марки.

— Добре де! — сумти Марино. — Щом толкова държиш. Ана я няма, даваш ли да пуша тук?

— На твоє място не бих го правила — отговарям аз. — Ами пръстови отпечатъци на Роки?

— Откъде да ти ги взема тая отпечатъци бе, жена! Пък и както гледам, Бентън май е ударил на камък с отпечатъците. В смисъл, че очевидно е проверявал писмата за отпечатъци и не е открил нищо. Освен това, докторке, знам, че не ти се слушат такива неща, но мен ако питаш, по-добре зарежи тая работа. Не се впускай в лов на вещици колкото да си отмъстиш на лайнара, който е пращал тия гадости на Бентън и може би стои зад убийството му. Не си струва. Особено пък ако смяташ, че го е убила Кари. Тя е мъртва. Не й рови прогнилите кокали.

— Струва си, и още как — тросвам се аз. — Струва си, стига да успее да разбере със сигурност кой е пращал писмата.

— Хм. Бентън е казал, че ще свърши в Последен пристан. Както гледам, така и стана — разсъждава на глас Марино. — Ние сме Последният пристан, пак ние разследваме случая. Все си е нещо.

— Как мислиш, защо е занесъл папката във Филадельфия, защото е искал да я намерим ние с теб ли?

— Ако му се случи нещо ли?

Аз кимам.

— Възможно е — отсъжда Марино. — Притеснявал се е, че не му остава много, и е искал да открием папката, ако, не дай си боже, стане нещо. Чудна работа! Вътре не казва кой знае какво, все едно е знаел, че може би ще я видят и чужди хора и не е искал да узнават всичко. Не ти ли се струва странно, че в папката няма нито едно име? Сякаш Бентън е подозирал някого, но нарочно не го е споменал.

— Папката си е доста загадъчна — съгласявам се аз.

— От кого се е страхувал да не я види? От ченгетата ли? Знаел е, че ако му се случи нещо, първи те ще се докопат до папката. Така и стана. Полицаяте във Филадельфия претършуваха педя по педя хотелската стая и чак тогава ми връчиха папката. Бентън вероятно се е досещал, че рано или късно тя ще попадне и у теб. Може би и у Луси.

— Според мен важното тук е, че Бентън не е бил сигурен кой ще види папката. Затова е бил предпазлив, нищо повече. Славеше се като много предпазлив.

— Да не говорим пък — допълва Марино, — че беше отишъл да помага на Службата за спиртни напитки, огнестрелно оръжие и тютюневи изделия. Значи е очаквал и някой от Службата да види папката. По онова време и Луси работеше там. Макгъвърн също — оглавяваше групата, разследваща пожарите, които Кари и онзи задник, нейният помагач, подпалваха, за да прикрият гадното си хоби да обезобразяват хора. — Марино присвива очи. — Тали също работи в Службата, негодникът му с негодник! — напомня той. — Дали да не му вземем и на него едни проби за ДНК. Не е цвете за мирисане. — Върху лицето му пак се изписва познатото изражение. Очевидно няма да ми прости до гроб, задето съм преспала с Джей Тали. — Дали пък ти нямаш някъде шибаната му ДНК? Само не се бързай от каламбура! Дали от Париж не ти е останало някое петънце, което си пропуснала да изпереш?

— Млъквай, Марино! — казвам му тихо.

— Добре де, млъквам! — Става и се запътва към барчето. Сега пък е решил да се почерпи с бърбън. Налива си от бутилката „Букърс“ и се връща на масата. — Голям майтап ще падне, ако се окаже, че онова приятелче Тали е забъркано. Може би затова те повика в Интерпол. Да те попритисне и да види дали знаеш, каквото е знаел и Бентън. Може би след убийството на Сюзан Бентън се е поразровил и се е натъкнал на неща, приближили го до истината, а Тали не е могъл да си позволи тя да се разчува.

— Какво си шушукате вие двамата? — пита Луси — не съм я усетила кога е дошла в кухнята.

— Май ти се отваря работа — поглежда я Марино с подпухнали очи и клатушка бърбъна в чашата. — Защо вие с Тيون не вземете да поразучите Тали. Както гледам, не му е чист косъмът. Между другото — казва той вече на мен, в случай че не знаеш, Тали беше с хората,

откарали Шандон в Ню Йорк. Кажи ми сега, не е ли странно? Присъства на разпита, проведен от Бъргър. Прекарва шест часа в автомобила заедно с Шандон. Няма да се учудя, ако двамата вече си пият заедно питието, ако не са го правели и преди де.

Луси е пъхнала ръце в джобовете на дънките и се е вторачила през кухненския прозорец, изглежда стъписана и притеснена от онова, което е казал Марино. Той е плувнал в пот, държи се просташки, едвам се крепи на крака, ту е злъчен и преизпълнен с омраза, ту се муси като малко дете.

— Знаеш ли какво не понасям? — продължава той. — Не понасям лоши ченгета, които винаги се измъкват сухи от водата, понеже на никого не му стиска да ги погне. Никой не иска и с пръст да го докосне тоя Тали, не иска дори да опита, защото, видите ли, той ни бил полиглот, бил следвал в Харвард, бил богат като Крез и бил от голямото добрутро...

— Вече наистина не знаеш какво говориш — прекъсва го Луси. Макгъвърн също е дошла в кухнята. — Грещиш. Джей не е недосегаем и ти не си единственият човек под слънцето, който си има едно наум за него.

— И то голямо едно наум — продължава като ехо Макгъвърн.

Марино млъква и се подпира на плота.

— Мога да ви кажа какво сме научили досега — обръща се към мен Луси. Говори тихо, без особено желание, мери всяка своя дума, защото никой не знае какво точно изпитвам към Джей. — Макар и да ми е неприятно, понеже още нищо не е доказано със сигурност. Дотук обаче нещата не изглеждат никак розови.

Тя се взира в мен, сякаш чака насърчение.

— Добре, нека чуем — казвам й аз.

— Вярно, дай да чуем. Целият съм слух — подканя и Марино.

— Проверих го в няколко бази данни. Няма досие в полицията, нито в съда, срещу него не се водят дела за дългове и издръжка. Не че сме и очаквали да е регистриран като сексуален маниак или баща, който си е зарязал децата, не е сред безследно изчезналите, издирваните и така нататък, по нищо не личи и ФБР, ЦРУ или Службата за спиртни напитки и огнестрелно оръжие да го водят на отчет. Но докато проверявах регистрите на недвижимите имоти, се натъкнах на нещо, от което ми светна червена лампичка. Тали има,

моля ви се, мезонет в Ню Йорк, където понякога подслонява отбрани приятели, включително важни клечки от органите на реда — обяснява Луси на мен и на Марино. — Жилище за три милиона, че и отгоре, натъпкано с антики, с изглед към Сентръл Парк. Джей се хвали, че било негово. Е, не е. Оказа се, че е записано на някаква фирма.

— Богаташите често регистрират имотите си на различни фирми, за да не се разчува, че живеят там, а също за да не им ги отнемат, ако някой тръгне да ги съди — натъртвам аз.

— Така е. Лошото само е, че фирмата не е на Джей — уточнява Луси. — Освен ако той не притежава въздухоплавателна компания за товарни превози.

— Странно, нали? — включва се и Макгъвърн. — Все пак знаем, че кланът Шандон използва за прикритие транспортни фирми. Дали пък няма някаква връзка? Но още е рано да се каже.

— Изобщо не се изненадвам — пелтечи Марино, погледът му обаче е блеснал. — Помня прекрасно как го раздаваше голям тузар, дете е завършил Харвард и не си знае парите, нали, докторке? Сещаш ли се, бях много учуден, когато ни натовариха на лиърджета, а после на конкорда, който да ни откара във Франция. Знаех, че Интерпол не се е изръсил и с цент за всичко това.

— Джей не е бивало да се хвали с мезонета — отбелязва Луси. — Както личи, и той има ахилесовата пета на сума ти други отрепки: суетен е. — Тя ме поглежда. — Искал е да ти грабне акъла, затова те е качил на свръхзвуков самолет и е обяснил, че билетите били служебни. Знаем, че понякога авиокомпаниите наистина заделят места за службите на реда. Ние обаче ще проверим кой е направил резервациите и какво е обяснил.

— Поне според мен големият въпрос е дали мезонетът е собственост на клана Шандон — намесва се и Макгъвърн. — Сигурно си представяте колко надълбоко трябва да разровим, за да стигнем до Шандон.

— Няма да се учудя, ако притежават цялата сграда — отсъжда Марино. — Заедно с половината Манхатън.

— Тая фирма няма ли си собственици? — питам аз. — Не се ли натъкнахте на любопитни имена?

— Открихме имена, но поне засега те не ни говорят нищо — уточнява Луси. — Иска се доста време, докато разследваш фирмена

регистрация. Проверяваме и хората, на които се води фирмата, и работещите в нея, и свързаните с тях. И така до Второ пришествие.

— И какво общо имат с всичко това Мич Барбоса и Росо Матос? — любопитствам аз. — Ако изобщо имат нещо общо. Все пак някой е взел от къщата ми ключ и го е пъхнал в джоба на Барбоса. Как мислите, Джей ли го е направил?

Марино сумти и отпива от бърбъна.

— Лично аз гласувам с две ръце „за“ — подмята той. — Не само е пъхнал ключа, ами е отмъкнал и секача. Не се сещам кой друг ще го направи. Познавам до един хората, влизали в къщата ти. Освен ако не го е взел Райтър де, но той си е мижитурка и страхливец, надали се е забъркал в нещо.

Не че сянката на Джей не се е мяркала и досега в мислите ми. Знаем, че е бил в къщата ми. Знаем, че ми е сърдит. Всички подозираме, че като човек не е цвете за мирисане, но ако наистина е подхвърлил ключа, ако наистина го е откраднал от дома ми и го е дал на някой друг, значи е пряко замесен в изтезанията и убийството на Барбоса, а от там — по всяка вероятност и на Матос.

— Къде е сега Джей? Някой знае ли? — вирам се аз в лицата им.

— Беше в Ню Йорк. В сряда. После вчера следобед го засякохме в окръг Джеймс Сити. Но нямам и понятие къде се намира точно сега — отговаря Марино.

— Има още едно-две нещица, които сигурно ще поискаш да узнаеш — обръща се Луси към мен. — Едното наистина си е доста странно, още си блъскам главата над него. Докато проверявах кредитните карти, се натъкнах на двама души с името Джей Тали, но с различна адресна регистрация и осигурителен номер. Първият Джей Тали си е извадил осигурителния номер някъде през 1960–1961 година във Финикс. Значи не е нашият Джей, освен ако той не е прехвърлил четирийсетте. Но според мен ми е горе-долу връстник, на трийсетина години, нали? Вторият Джей Тали, когото открих, си е извадил осигурителния номер между 1936 и 1937 година. Така и не установих датата му на раждане, но явно не е в първа младост и е започнал да плаща осигурителни вноски малко след приемането на Закона за задължителното обществено осигуряване от 1935 година. По всяка вероятност е минимум на седемдесет. Явно непрекъснато пътува,

понеже използва пощенски кутии, а не постоянен адрес. Освен това често си купува коли, случвало се е да ги сменя по два пъти на година.

— Тали споменава ли ти е къде е роден? — пита ме Марино.

— Обясни, че е прекарал почти цялото си детство в Париж, а после е дошъл заедно с майка си и баща си в Лос Анджелис — отговарям аз. — И ти беше в кафенето на Интерпол, когато Джей го каза.

— Няма никакви данни Джей Тали да е живял някога в Лос Анджелис — уточнява Луси.

— Понеже стана дума за Интерпол — вметва Марино, — толкова ли не са го проверили, преди да го назначат на работа?

— Очевидно са го проверявали, но без да се ровят — казва Луси. — Все пак е агент на Службата за огнестрелно оръжие. Човек би помислил, че е чист.

— А второ име няма ли си? — интересува се Марино.

— Няма. Поне в служебното му дело в Службата за огнестрелно оръжие не е посочено — усмихва се кисело Макгъвърн. — Второ име няма и Джей Тали, дето си е извадил осигурителен номер още преди библейския потоп. Това вече е необичайно. Повечето хора имат второ име. В служебното дело на Тали все пак е отбелязано, че е роден в Париж и до шестата си година е живял там. После обаче, пак според делото, се бил преместил в Ню Йорк заедно с баща си — французин, и майка си, американка. Но за Лос Анджелис няма и дума. В молбата за постъпване на работа в Службата за спиртни напитки, тютюневи изделия и огнестрелно оръжие самият Джей твърди, че е следвал в Харвард, в архива на университета обаче не открихме такова име.

— Майко мила! — възкликва Марино. — Когато преглеждат молбите за постъпване на работа, нищо ли не проверяват тия хора? Вярват ти на едната гола дума, че си завършил Харвардския университет, че си удостоен с награда „Роудс“ или че си пръв на овчарски скок на Олимпийските игри? Назначават те, връчват ти значката и патлака и готово!

— Смятам да помоля в Инспектората да проверят малко по-старателно тоя тип — казва Макгъвърн. — Но трябва да внимаваме някой да не го предупреди. Трудно е да се каже кои в управлението на Службата са му приятели.

Марино вдига ръце и се протяга. Размърдва врат, който пука.

— Пак съм гладен — оповестява той.

[1] Услуга за услуга, компенсация (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Букв. „откуп“ (англ.). — Б.пр. ↑

32.

Стаята, където Ана ме е настанила, е с изглед към реката и аз съм си направила при прозореца нещо като импровизиран работен кърт: масичка, която съм застлала с покривка, за да не издраскам гладкото като сатен покритие, и въртящ се стол с ябълковозелена тапицерия, който съм задигнала от библиотеката. В началото се притеснявах, че съм си забравила преносимия компютър и ще ми бъде трудно да работя, после обаче намерих неочаквана утеха в това да допирам писалката до хартията и да оставям мислите ми да изтичат през пръстите и да се нижат като черни мастилени мъниста. Почеркът ми е ужасен и ширещата се представа, че лекарите пишат нечетливо, сигурно е основателна. Има дни, когато ми се налага да се подписвам или да си слагам инициалите най-малко по петстотин пъти, казва си думата и това, че съм принудена да пиша с окървавените ръкавици ужасяващи описания и размери.

Откакто съм у Ана, си създадох нещо като ритуал. Всяка сутрин отивам в кухнята и си наливам кафе от кафеварката, настроена така, че да се включва точно в пет и половина. Връщам се в стаята, затварям вратата, разполагам се при прозореца и започвам да пиша пред стъкления квадрат непрогледен мрак. Първата сутрин тук седнах да съставям конспектите на лекциите, които по график трябва да чета в Института по съдебна медицина. Но смъртните случаи при пътнотранспортни произшествия, задушаването и съдебномедицинската радиология съвсем ми изхвърчаха от главата при вида на живота по реката, докосната от изгревния светлик.

И тази заран загледах както обикновено представлението. В шест и половина мракът се поразсея и стана въгленовосив, след броени минути вече различавах очертанията на чинарите и на дъбовете, сетне тъмнината се преобрази на вода и земя. Сутрин водата обикновено е по-топла от въздуха и над река Джеймс се носят валма мъгла. Точно сега Джеймс прилича на Стикс и аз почти очаквам от булото на мъглата да изникне призрак изпит мъж, който тика лодката с прът.

Животните ще се появят чак към осем и както винаги ще се превърнат в мехлем за наранената ми душа. Влюбих се в канадските гъски, които се събират край пристана на Ана, за да се включат в мощен хор. Катеричките търчат нагоре-надолу по дърветата, вършат някаква си своя работа, а извитите им опашки наподобяват шлейф от дим. По перваза кацат птици, които ме гледат право в очите, сякаш за да проверят дали не ги шпионирам. Из голата зимна дъбрава по отсрещния бряг притичват сърни, внезапно надолу се спускат червеноопашати соколи.

В редки мигове имам привилегията и щастието да зърна и гологлави орли. Няма как да ги сбъркам, те наистина са неповторими с огромните си криле, бели шлемчета и кюлотки, и аз изпитвам облекчение, понеже се реят нависоко сам-сами и сякаш не гонят дневния ред на другите птици. Гледам ги как кръжат, как току кацат на някое дърво, но никога не се задържат за дълго на едно място, най-неочаквано политат на нейде и ме оставят да се питам подобно на Емерсон дали току-що не съм видяла знамение. Установих, че природата е добра. За разлика от всичко останало, с което живея напоследък.

Днес е понеделник, седемнайсети януари, и аз съм все така заточена в къщата на Ана — най-малкото го възприемам така. Времето се влачи мудно, почти не помръдва досуц като водата под моя прозорец. Теченията в живота ми се движат в определена, едва забележима посока и вече е невъзможно да променя неизбежния им ход. Празниците минаха и заминаха, махнаха ми гипса и го замениха с шина, прихваната с ластичен бинт. Карам кола под наем, понеже мерцедесът ми е конфискуван заради разследването и е закаран на паркинга на Хъл стрийт и Комърс Роуд, който няма денонощна охрана. Точно навръх Нова година някой разбил прозореца и откъснал касетофона, устройството за компактдискове и един дявол знае още какво. „Няма що, опазихте всички веществени доказателства“ — казвам на Марино.

В разследването на Шандон се появиха нови неща. Както и подозирах, първоначалният анализ на семенната течност по трупа на Сюзан Плес от 1997 година е правен само с четири проби. И досега в Службата по съдебна медицина в Ню Йорк работят с четири проби, понеже така е най-икономично. Дълбоко замразената семенна течност

беше изследвана повторно, вече с петнайсет точки, и се оказа, че ДНК-то не съвпада. Семенната течност не е на Жан-Батист Шандон, нито на брат му Тома. Въпреки това има толкова много общи алели, трите ДНК са толкова сходни, че единственото възможно обяснение е да съществува трети брат, правил любов със Сюзан. Озадачени сме. Бъргър не може място да си намери.

— ДНК каза истината и ни прати на кино — заяви ми по телефона прокурорката.

Следите от ухапване съответстват на разположението на зъбите на Шандон, слюнката и космите по трупа също са негови, той обаче не е правил вагинален секс със Сюзан Плес малко преди жената да умре. Напоследък всички се осланят на ДНК анализа и с такива резултати едва ли ще убедим разширения състав на съдебните заседатели в Ню Йорк, че има достатъчно основания да предяви обвинение към Шандон, и когато Бъргър ми каза това, то ми се стори невероятна ирония на съдбата. Както личи, не се искат кой знае какви доказателства, за да обвинят мен в убийство, достатъчни са и слуховете, уж намерението да убивам някого и това, че съм си играла да правя някакви експерименти със секач и кетчуп.

Седмици наред чаках да получа призовка. Вчера тя най-сетне пристигна: когато влезе в кабинета ми, заместник-шерифът бе както винаги ухилен до уши, явно не си даваше сметка, че този път съм обвиняема, а не свидетелка. На призовката пишеше да съм се явяла във вторник, първи февруари, в четиринайсет часа в стая триста и втора на съдебна палата „Джон Маршал“, за да съм давяла показания пред разширения състав на съдебните заседатели.

В седем и нещо отивам при дрешника и оглеждам закачалките с костюми и блузи, като междувременно прехвърлям наум какво трябва да свърша днес. Вече знам от Джак Филдинг, че имаме шест случая, а двама от лекарите са в съда. В десет часа имам насрочен телефонен разговор с губернатора Мичъл. Решавам да облека черното сако и панталон на тънички сини райета и синя блуза с широк, подгъващ се маншет. Връщам се разсеяно в кухнята, за да си наляя още една чаша кафе и да закуся овесените ядки с високо белтъчно съдържание, които Луси ми е донесла. Усмиввам се — насмалко да си изпотроша зъбите със здравословния й хрускав подарък. Племенницата ми е решила да прави, да струва, но аз да изляза като пращящ от сили Феникс от

пепелището на собствения си живот. Измивам съдовете, обличам се и тъкмо се отправям към вратата, когато пейджърът ми звъни. Върху екранчето се появява номерът на Марино, последван от телефона за спешни случаи: 911.

На алеята пред Анини е паркирана последната промяна в моя живот: кола под наем. Мастиленосин форд експлорър, който смърди на застояло и на тютюн и щеше да си смърди така до Второ пришествие, ако не бях последвала съвета на Марино и не бях лепнала на светлинното табло освежител за въздух. Включвам в отвора на запалката клетъчния телефон и му се обаждам.

— Къде си? — е първото, което той ме пита.

— Излизам от алеята пред Ана.

Включвам отоплението, а портата се отваря и ме пуска навън. Не спирам дори да прибера вестника, който Марино тъкмо ми обяснява, че трябвало на всяка цена да прегледам: било очевидно, че още не съм го чела, иначе съм щяла веднага да го потърся.

— Вече е късно — обяснявам му аз. — На Чероки Роуд съм. — Изопвам се досущ малко дете, което стяга мускулите на стомахчето си, понеже е дръзнало да каже на някого да го удари с все сила по корема. — Казвай, каквото имаш да казваш. Какво пише във вестника?

Очаквам някой да се е раздрънкарал пред журналистите за заседанието на разширения състав на съдебните заседатели и се оказвам права. Карам все така по Чероки, зимата се топи на ручейчета и локви и от покривите с мокър звук се свлича размекнат сняг.

— „Главната съдебна лекарка е заподозряна в жестока касапница“ — четете ми Марино огромното заглавие на първа страница. — Има и твоя снимка — добавя той. — Май е същата, която оная пикла ти направи пред вас. Нали се сещаш, фотографката, дето се преби на леда? Вижда се как се качваш на моя джип. На джипа му е само добре дошло. Но на теб...

— Кажи ми само какво пише — прекъсвам го аз.

Марино продължава с подзаглавията, докато аз взимам остриите завои по Чероки Роуд. Във вестника пишело, че разширен състав на съдебните заседатели към съда в Ричмънд ме разследвал за убийството на заместник-началничката на полицейското управление Даян Брей. Разкритието било описано като „шокиращо“ и „странно“, всички в местните органи на реда били „възмутени от дън душа“. Главният

прокурор на щата Бъфорд Райтър отказал да направи изявление, но според неназован източник именно той бил възбудил разследването, при това с огромна болка, понеже се били явили свидетели, които били дали показания, а полицията била предоставила веществени доказателства, които нямало как да се пренебрегнат. Други неназовани източници твърдели пък, че съм била в крайно обтегнати отношения с Брей, според която съм била пълна некадърница и не съм ставала за главен съдебен лекар на Вирджиния. Брей се опитвала да ме отстрани от длъжност и била споделяла преди убийството си, че многократно съм ѝ вдигала скандали, обиждала съм я и съм я заплашвала. Според източниците имало неща, които навеждали на мисълта, че съм инсценирала убийството на Брей, така че да натопя жестокия психопат, убил Ким Луонг, и така нататък.

Вече съм на Хюгънот Роуд, наскоро задръстването в най-натоварения час. Казвам на Марино да спре. И това ми стига.

— Продължава до втръсване все в тоя дух — уверява ме той.

— Не се и съмнявам.

— Явно по време на празниците не са правили нищо друго, освен да подготвят публикацията, тук има какви ли не дивотии за теб и за миналото ти. — Чувам го как обръща страниците. — Дори разни небивалици за Бентън и за смъртта му, а също за Луси. Отстрани дори са турили, моля ти се, колонка с всичките важни дати в живота ти, къде си учила и така нататък. Корнелският университет, университетът в Джорджтаун, „Джон Хопкинс“. Снимките на вътрешните страници си ги бива. На една даже сме двамата, правим заедно оглед на местопрестъпление. Мамка му, у Брей.

— Какво пише за Луси? — питам го аз.

Ала Марино се е прехласнал по внезапната си слава, заляпал се е в явно огромните снимки, на която двамата работим един до друг.

— Никога досега не съм виждал такова чудо! — Пак разгръща страниците. — Край няма, докторке. Дотук съм преброил цели пет материала. Явно са впрегнали цялата реакция, а ние си нямаме и представа. Има дори снимка на къщата ти от въздуха...

— Кажу ми за Луси? — подканям аз по-настойчиво. — Какво пише за нея?

— Майко мила, има и снимка, на която си заедно с Брей на паркинга пред гастронома, където убиха Луонг. От сто километра ви

личи, че не можете да се гледате...

— Марино! — повишавам аз тон. Само така мога да се съсредоточа върху управлението на автомобила. — Чух вече, престани!

Кратко мълчание, после:

— Извинявай, докторке! Божичко, знам, ужасно е, но преди да се свържа с теб, успях да прегледам само първата страница. Нямах си и понятие. Извинявай. Никога досега не съм виждал подобно чудо, освен ако не е умряла някоя знаменитост.

В очите ми избиват сълзи. Не обяснявам на Марино какво точно е изтърсил току-що. Наистина се чувствам така, сякаш съм умряла.

— Чакай сега да видим какво пише за Луси — продължава Марино. — Каквото и очаквах. Че ти била племенница, но ти си се държала с нея като родна майка, че е завършила това и това, че е претърпяла катастрофа с автомобил, че е обратна, че умее да управлява вертолет, ФБР, Службата за огнестрелно оръжие, така, така, така. И че за малко да му тегли куршума на Шандон, когато сте били у вас пред къщата. Да си рече човек, че няма по-важно от това — става пак раздражителен Марино. Колкото и да се заяжда с Луси, никак не му е приятно, когато го прави друг. — Не пише, че е в принудителен отпуск и че ти се укриваш у Ана. Тия гадове не са се докопали поне до това.

Пъпля към Уест Кеъри стрийт.

— Къде си? — питам аз Марино.

— В управлението. Тъкмо се каня да тръгна към теб — отвръща той. — Спретнали са ти малко посрещане. — Марино има предвид репортерите. — Та си рекох, че моята компания ще ти дойде добре. Пък и искам да видим заедно едни неща. Освен това защо да не им извъртим номер, а, докторке? Ще ида пръв в службата ти и ще скрия джипа. Ти ще спреш на Джаксън стрийт, вместо да завиваш по Четвърта улица и да ходиш на паркинга. Влез от другия вход, а аз ще паркирам автомобила ти. По данни на последната сводка: на паркинга са се изсипали към трийсетина репортери, фотографи, разни типове от телевизията и само те причакват да се появиш.

Понечвам да се съглася с плана му, когато ми хрумва друго. Казвам на Марино: „не“. Нямам намерение да си играя на криеница, да притичвам, да пъхам глава зад папките или палтото, за да не ме снимат камерите, сякаш съм престъпен бос. Без тия! Обяснявам на Марино, че

ще се видим в кабинета ми, но че ще спра, където си спирам обикновено, и все ще се разбере с репортерите. Инатът ми пак надига глава. Пък и не виждам какво ще изгубя, ако си върша работата както обикновено и казвам истината, а истината е, че не съм убивала Даян Брей. И през ум не ми е минавало, макар че тя ми е била антипатична както никой друг в тоя живот.

На Девета улица светофарът свети червено, аз спирам и си обличам сакото. Поглеждам се в огледалото за обратно виждане — да се уверя, че видът ми, общо взето, се ядва. Мацвам си малко червило, сресвам се надве-натри с пръсти. Включвам радиото и се стягам, готова да чуя първата новина в емисията. Очаквам местните радиостанции да прекъсват час по час програмите, за да напомнят на света, че аз съм първият скандал на новото хилядолетие.

— ... Е, длъжен съм да го кажа, Джим. Представяш ли си, да извършиш съвършеното убийство и да ти се размине...

— Да бе, голям майтап! Навремето съм взимал интервю от нея...

Превключвам на друга станция, сетне на трета, но навсякъде съм длъжна да слушам как ми се присмиват, как ме обиждат, унижават или просто одумват, защото, видите ли, някой е раздрънкал пред медиите, че е възбудена най-тайната и свещена от всички съдебни процедури. Питам се кой ли е нарушил обета за мълчание и което е по-тъжно, в съзнанието ми изникват цял куп имена. Нямам доверие на Райтър. Нямам доверие на никого от хората, с които той е разговарял, за да иска извлечения от телефонните ми разговори или от банковата ми сметка. В ума ми обаче се върти името на друг заподозрян: Джей Тали, и съм готова да се обзаложа, че и той е получил призовка. Стягам се, завивам към паркинга и виждам, че по Четвърта улица са се строили радио- и телевизионни коли, десетки хора, които ме дебнат с камери, фотоапарати, микрофони и бележници.

Никой от репортерите не забелязва тъмносиния форд, понеже не го очакват, и чак сега се сещам, че съм допуснала груба тактическа грешка. Вече дни наред се разхождам с кола под наем, а едва днес ми хрумва, че някой може да ме попита защо. Завивам към мястото, което се пази за мен пред служебния вход, и начаса ме забелязват. Всички се понасят на тумба към мен като хайка, погнала едър дивеч, и аз си налагам да се вживея в своята роля. Аз тук съм шефът. Сдържана и овладяна съм, не се боя. Не съм направила нищо. Слизам от

автомобила и без да бързам, взимам от задната седалка куфарчето и купчината папки. Лакътят под пластове ластичен бинт ме наболва, щракат фотоапарати, микрофоните се насочват към мен досущ пистолети, търсеци своята цел.

— Доктор Скарпета! Какво ще кажете за?...

— Доктор Скарпета!...

— Кога разбрахте, че ви разследва разширен състав на съдебните заседатели?...

— Вярно ли е, че сте били на нож с Даян Брей?...

— Къде ви е автомобилът?

— Ще потвърдите ли, че всъщност са ви изпъдили от вашия дом и са ви отнели колата?

— Ще подадете ли оставка?

Стоя на тротоара и ги гледам в лицата. Мълча, спокойна съм, изчаквам ги да се поуокротят. Те схващат, че съм готова да отговарям на въпросите им, и аз долавам изненадани погледи. Агресивността им се изпарява яко дим. Познавам мнозина по физиономия, но не се сещам за имената. Всъщност не съм сигурна дали някога съм знаела имената на бойните отряди в медиите, които вършат черната работа и събират информация зад кулисите. Напомням си, че тези хора просто си вършат работата и нямам причина да го приемам лично. Точно така, в поведението им няма нищо лично. Те може и да са груби, може да не ме щадят, да се държат просташки, бездушно и като цяло неуместно, но в това няма нищо лично.

— Не съм подготвила изявление — подхващам аз.

— Къде бяхте в нощта, когато Даян Брей е била убита?...

— Много ви моля — прекъсвам ги. — И аз като вас научих съвсем наскоро, че убийството ѝ се разследва от разширен състав на съдебните заседатели, и ви умолявам да зачитате задължителната поверителност на подобна процедура. Много ви моля, влезте ми в положението, нямам право да обсъждам тези неща с вас.

— Но не сте ли?...

— Вярно ли е, че не карате колата си, понеже полицията я е иззела?

Въпросите и обвиненията раздират като шрапнел заранта, тръгвам към сградата. Нямам какво повече да кажа. Тук аз съм шефът. Овладеяна и спокойна съм, не се боя. Не съм направила нищо. Все пак

има един репортер, когото помня — как да забравиш снажния беловлас чернокож мъж с изваяни черти, който на всичкото отгоре се казва Вашингтон Джордж? Облечен е в дълго кожено палто и не се отделя и на крачка от мен, докато се мъча да отворя стъклената врата на служебния вход.

— Мога ли да ви помоля нещо? — подхваща мъжът. — Помните ли ме? Въпросът ми обаче е друг, да знаете. — Усмивка. — Казвам се Вашингтон Джордж. Работя в „Асошиейтед Прес“.

— Помня ви.

— Чакайте да ви помогна.

Той ми държи вратата и двамата влизаме във фоайето, където човекът от охраната ме стрелва с поглед, вече до болка познат. Лошата ми слава се отразява в очите на хората. Сърцето ми се свива.

— Добро утро, Джеф — поздравявам аз и го подминавам.

Кимане.

Пъхам в електронния процеп пластмасовия пропуск и вратата за моята част от сградата се отваря. Вашингтон Джордж още е с мен и ми говори нещо, че разполагал с информация, която според него трябвало да съм узнаела на всяка цена, но аз не го слушам. В помещението пред кабинета ми седи някаква жена. Сгърбила се е върху стола, изглежда тъжна и малка сред лъскавия гранит и стъкло. Не заблазявам на никого, седнал да ме чака тук, сърцето ми се къса за такива хора.

— Някой обърна ли ви внимание? — питам я аз.

Жената е облечена в черна пола и тъмен дъждобран, в който се е сгушила, на краката е с ниски обувки. Стиснала е дамската си чанта, сякаш някой може да ѝ я грабне.

— Още чакам — отвръща ми едва чуто.

— Кого търсите?

— Всъщност не знам — изпелтечва непознатата и очите ѝ плуват в сълзи. Едвам сподавя риданията, носят ѝ протича. — Дошла съм заради момчето ми. Как мислите, мога ли да го видя? Не проумявам какво толкова му правите тук. — Брадичката ѝ трепери, тя избърсва с ръка носа си. — Трябва да го видя.

Филдинг ми е оставил съобщение какви случаи имаме за днес и аз вече знам, че сред тях е момче, което уж се било обесило. Как ли се казваше? Май Уайт. Питам жената и тя кимва. Бени, казва ми и малкото име. След това я питам дали и нейното презиме е Уайт,

непознатата отново кима и обяснява, че преди няколко години, когато се била омъжила повторно, те с Бени си били сменили фамилията на „Уайт“. Казвам ѝ да дойде с мен — сега вече тя плаче неудържимо — за да разберем какво става с Бени. Вашингтон Джордж ще почака, каквото и да има да ми казва.

— Според мен не търпи отлагане — отвръща той.

— Добре, добре. Елате с мен, ще се постарая да не ви бавя.

Казвам го, след което пъхам за пореден път електронния пропуск и влизам в кабинета. Клита вписва в компютъра данни от случаите и още щом ме зърва, пламва като догат.

— Добро утро! — опитва се да бъде както винаги ведра.

Но и в нейните очи съзирам същия поглед, погледа, който вече започвам да мразя и от който се страхувам. Представям си какво са си говорили тая заран моите подчинени, не ми убягва и че вестникът е сгънат върху бюрото и Клита се е помъчила да го поприкрие под жилетката си. По празниците е напълняла и има тъмни кръгове под очите. Заради мен всички страдат.

— Кой се е заел с Бени Уайт? — питам я аз.

— Май доктор Филдинг. — Тя поглежда към госпожа Уайт и става от стола. — Дайте да ви взема палтото. Ще пийнете ли кафе?

Казвам на Клита да отведе госпожа Уайт в заседателната зала и че Вашингтон Джордж ще ме чака в библиотеката. Намирам секретарката си Роуз. Камък ми пада от сърцето, когато я виждам, и забравям всичките си неволи, за които тя не ми напомня с онзи поглед — потаен, любопитен, притеснен. Какво да я правиш, Роуз си е Роуз. След всичко, което ни се струпа на главата, е още по-стегната и оправна. Поглежда ме в очите и клати глава.

— Не мога да ти опиша колко отвратена съм, иде ми да бълвам змии и гущери — казва ми, когато заставам на прага на кабинета. — По-голяма смехория не съм чувала през живота си. — Вдига броя на вестника и ми го размахва под носа, сякаш съм провинило се пале. — Но ти, доктор Скарпета, не им се връзвай. — Сякаш е толкова лесно: едно е да го кажеш, съвсем друго — да го направиш. — Проклетият Бъфорд Райтър, голям мухльо излезе. Толкова ли не можеше да дойде и да ти го каже в лицето? Така ли трябваше да го научаваш? — размахва пак секретарката вестника.

— Джак в моргата ли е, Роуз? — питам я аз.

— Божичко, прави аутопсията на клетото дете. — Роуз сменя темата и възмуцението ѝ е изместено от съжаление. — Господи божичко! Видя ли го?

— Тъкмо идвам...

— Прилича на ангелче. По-красиво дете не съм зървала, с огромни сини очи, русичко такова. Мили боже, божичко! Ако беше мое...

Прекъсвам секретарката, като долепям пръст до устните си, понеже чувам, че Клита идва по коридора заедно с майката на горкото момче. Изричам с устни „майката“ и Роуз млъква. Вперила е очи в мен. Тази сутрин е напрегната и притеснена, облечена е строго, в черно, прихванала е косата си на нисък кок.

— Аз съм добре — уверявам я едва чуто.

— На друг ги разправяй тия!

Очите ѝ се просълзяват и тя започва да мести припряно книжата по бюрото си.

Жан-Батист Шандон е извадил от релси всичките ми подчинени. Всички, които ме познават и зависят от мен, са озадачени, стъписани, разтревожени. Вече ми нямат вяра и тайничко се питат какво ли ще стане с тях и с работата им. Сещам се за най-тежкия миг, който съм изживявала в училище — бях дванайсетгодишна, и аз като Луси бях по-развита от другите и бях най-малката в класа. Баща ми почина същата учебна година, на двацет и трети декември, и единственото хубаво в това, че изчака да умре два дена преди Коледа, бе, че повечето съседи не отидоха на работа и се запретнаха да готвят и да месят хляб. По добра италиано-католическа традиция изпратихме баща ми както подобава. Дни наред къщата ни се огласяше от смях, плач и песни, виното се лееше като река, всички ядяха до насита.

Когато след Нова година се върнах на училище, станах още по-неуморна в мисловните завоевания и пътешествия. Вече не ми стигаше да съм отличничка. Правех всичко по силите си да привлека вниманието, да си изпрося похвали и молах монахините да ми възлагат още и още задачи, каквото и да било, само да не седя със скръстени ръце. Накрая започнах да стоя по цял следобед в енорийското училище: изтръсквах на стъпалата отпред гъбите, с които бършехме черната дъска, помагах на учителите да преглеждат контролните, правех стенвестници. Нямах равна с ножиците и телбода. Ако

трябваше да се нарежат букви и цифри, които после да се слепят красиво на думи, изречения и календари, калугерките търсеха само мен.

С Марта бяхме съученички, по математика седеше пред мен и не обелваше и дума. Току се извърщаше към моя чин, хладна, ала измъчвана от любопитство, и вечно се домогваше да зърне оценката, заградена с червено в горния край на домашното или на класното: дано се е представила по-добре от мен! Веднъж, след едно адски трудно контролно по алгебра, ми направи впечатление, че сестра Тереза определено се държи много студено с мен. Чакаше ме, докато аз, приклепнала на белосаните стъпала пред училището, тръскам сред белезникав тебеширен облак гъбите за черната дъска. Имаше тоя навик да се надвесва над мен като огромна свъсена полярна птица с разпятие отпред. Та тогава тя ми каза как някой ме бил обвинил, че на контролното по алгебра съм била преписала, и макар че не посочи източника на тази опашата лъжа, аз не се и съмнявах кой е виновникът: Марта. Единственият начин да докажа, че съм невинна, беше да реша още веднъж контролното и отново да получа отличен.

След това сестра Тереза непрекъснато ме държеше под око. Не смеех да вдигна глава от чина. Минаха няколко дни. Веднъж изпразвах кошчетата за отпадъци, в стаята бяхме само двете със сестра Тереза и тя ми каза, че трябвало постоянно да се моля Бог да ме опази от греха. Трябвало да съм бъдела признателна на небесния Отец, задето ми бил дал такива прекрасни дарове, и непрекъснато да съм се уповавала на Него да ме запазел честна, понеже съм била много хитра и лукава и съм можела когато си поискам, да се измъкна суха от водата. Бог знаел всичко, повтаряше като курдисана сестра Тереза. Него не съм можела да заблудя. Възроптах, че съм си честна и изобщо не се опитвам да заблудя Бога, и че щом толкова иска, сестра Тереза да пита Господа. Разплаках се. „Не съм лъжкиня — хлипах аз. — Искам си тати.“

Вече в „Джон Хопкинс“, докато следвах първа година медицина, написах на сестра Тереза писмо, в което ѝ разказах тази смазваща, несправедлива към мен случка. Отново потвърдих, че съм невинна, и споделих, че съм била притеснена и бясна, задето са ме набедили, а монахините не са ме защитили и след това винаги са се съмнявали в мен.

Сега, близо двайсет години по-късно, стоя в кабинета на Роуз и си мисля какво ми е казала при първата ни среща Джейми Бъргър. Беше обещала, че тепърва ме чакат големи главоболия. Оказа се, разбира се, права.

— Искам да поговоря с хората, преди да се разотидат довечера — казвам аз на секретарката си. — Предай им, ако обичаш, Роуз. Ще видим как ще потръгнат нещата и ще намерим пролука. Ще отида да проверя какво става с Бени Уайт. Много те моля, имай грижата за майка му, аз ще се върна след малко и ще поприказвам с нея.

Тръгвам по коридора, подминавам стаята за почивки и заварвам Вашингтон Джордж в медицинската библиотека.

— Разполагам само с минута — предупреждавам го разсеяно.

Той преглежда книгите по лавиците, оставил е до себе си тефтера досущ пистолет, с който всеки момент може да му се наложи да стреля.

— Чух един слух — подхваща той. — Ако знаете, че е истина, тъкмо ще го проверите, ако не знаете, може би не е зле да знаете. Прокурор на заседанието на разширения състав на съдебните заседатели няма да бъде Бъфорд Райтър.

— За пръв път чувам — отвърщам аз и се мъча да прикрия възмущението, обземащо ме всеки път, когато журналистите научават преди мен някакви подробности. — Но двамата с Райтър сме работили заедно по много случаи — добавям аз. — Би могло да се очаква да не иска да се нагърбва той с това.

— И аз съм на същото мнение. Та подочух, че са назначили специален прокурор. Знаехте ли? — опитва се Вашингтон Джордж да разгадае по лицето ми.

— Не, не знаех — взирам се и аз в него с надеждата да открия нещо, което да ме подготви поне мъничко за удара.

— Никой ли не ви е намеквал, доктор Скарпета, че не друг, а Джейми Бъргър е била назначена за обвинител по вашето дело? — вторачва се той в очите ми. — Доколкото подразбрах, това е една от причините тя да дойде в града ни. Двете с прокурорката сте преглеждали случаите с убийствата на Луонг и Брей, но от добре осведомен източник разбрах, че е само параван. Прокурорката, така да се каже, е работела под прикритие. Райтър го бил организирил още

преди, както твърдите, Шандон да проникне в къщата ви. Доколкото разбрах, Бъргър работи по случая от няколко седмици.

Единственото, което ми хрумва да кажа, е:

— В какъв смисъл, както твърдите? — подвиквам стъписана.

— От реакцията ви разбирам, че го научавате чак сега — отбелязва журналистът.

— Едва ли мога да очаквам да ми разкриете сигурния си източник — отвърщам аз.

— И дума да не става — усмихва се той някак притеснено. — Значи не можете да потвърдите.

— Не мога, естествено — тросвам се и се мъча да се поокопитя.

— Вижте какво, ще се опитам да се добера до още нещо, но искам да знаете, че винаги сте ми били симпатична и сте се отнасяли добре с мен — продължава Вашингтон Джордж.

Почти не го чувам. Мисля си само за едно: как Бъргър прекарва часове наред заедно с мен в мрака, в автомобила си, в дома ми, в къщата на Брей и през цялото време ме дебне дали няма да изтърва нещо, което да използва срещу мен на заседанието на разширения състав на съдебните заседатели. Божичко, чак сега разбирам защо знае с такива подробности живота ми. Вероятно е прегледала извлеченията от телефонните ми разговори, от банковите ми сметки, от кредитните карти, няма да се учудя, ако е разпитвала до последния човек хората, които ме познават.

— Вашингтон — казвам аз, — при мен е майката на един клетник, който току-що е починал, не мога да стоя тук и да си бърбям с вас.

Тръгвам си. Чудо голямо, че ще ме помисли за простачка.

Минавам напърно през дамската тоалетна и в съблекалнята надявам бяла престилка и си слагам върху обувките найлонови терлици. Помещението, където правим аутопсиите, е огласяно от звуци, всички маси са заети от несретници. Джак Филдинг е опръскан от глава до пети с кръв. Разрязал е сина на госпожа Уайт и забива в аортата спринцовка с дебела игла, за да вземе кръв. Поглежда ме някак трескаво, едва ли не свирепо, когато отивам при него. Сутрешната новина се е изписала върху лицето му.

— После — вдигам аз ръка още преди Джак да ме е попитал нещо. — Майка му е в кабинета ми — кимам към трупа.

— Лайна! — подвиква моят заместник. — Торба с лайна, ето какво мога да кажа за тоя скапан свят.

— Майката иска да го види.

Взимам от количката марля и изтривам красивото, изписано лице на момчето. Косата му е сламеноруса и ако не се броят кръвонасяданията, кожата по лицето му е млечнобяла. Над горната му устна се вижда мърх, долу между краката се тъмнеят първите срамни косми — хормоните явно току-що са започнали да се обаждат, подготвяйки детето за живота на възрастните, какъвто не му е било писано да изживее. Тясната тъмна резка около вратлето свързва под ъгъл към дясното ухо, където е бил възелът на въжето. Инак по силното му младо тяло не личат следи от насилие, никакъв намек детето да е нямало причини да живее. Самоубийствата крият големи предизвикателства. Противно на ширещото се мнение самоубийците рядко оставят прощални писма. Приживе хората не обичат да говорят за чувствата си, понякога мъртвите им тела също нямат какво да кажат.

— До гуша ми дойде! — пелтечи Джак.

— Какво знаем за случая? — питам го аз.

— Само че някъде около Коледа момчето е започнало да се държи странно в училище. — Заместникът ми вдига маркуча и пръска обилно с вода вдлъбнатината в гърдите, докато тя лъсва като вътрешността на лале. — Баща му е умрял преди няколко години от рак на белите дробове. — Водата продължава да шурти. — Божичко, какъв смотаняк е Станфийлд! Защо все тоя негодник? Какво толкова му е особеното? За четири седмици му възлагат цели три случая! — Джак изплаква и органите. Те трептят върху дъската в различни отсенки на червеното в очакване на последното насилие върху тях. — Където и да копнеш, все Станфийлд изскача! — Заместникът ми грабва от количката с инструментите големия скалпел. — Та вчера детето отишло на църква, после се прибрало и се обесило в гората.

Колкото повече говори, толкова повече се вбесява. Наистина е много разстроен.

— Та какво Станфийлд? — питам го мрачно. — Останах с впечатлението, че щял да напуска.

— Де такъв късмет! Пълен скапаняк. Обажда се тук за момчето и знаеш ли, вдига се и отива на местопрестъплението. Детето виси от едно дърво и Станфийлд срязва въжето.

Имам чувството, че знам какво ще чуя.

— Срязва възела, моля ти се!

Това и очаквах.

— Дано първо е направил снимки.

— Ей там са — кима Джак към плота в другия край на помещението. Отивам и ги поглеждам. Ужасни са. След като се е прибрал от църквата, Бени очевидно дори не се е преоблякъл, отишъл е право в гората, праметнал е найлоновото въже през клона на едно дърво, направил е в единия край примка и е промушил втория през нея. После с простичък възел е направил втора примка и я е надянал на главата си. На снимките е облечен в тъмносиньо костюмче и бяла ризка. Вратовръзката на сини и червени райета — от ония, дето се прихващат на копче, е на земята: или е била смъкната от въжето, или момчето я е свалило само. Коленичило е, ръцете му се клатушкат отстрани, главата му е клюмнала, както обикновено при самоубийците обесници. Почти не съм имала случаи, когато мъртвецът виси изцяло и краката му се клатушкат над земята. Важното е въжето да притисне кръвоносните съдове по врата, така че до мозъка да не постъпва богата на кислород кръв. Достатъчен е натиск от около два килограма, та да се спре кръвта в югуларните вени, и някъде два пъти повече, за да се притиснат сънните артерии. Стига и тежестта на главата в примката. Човек бързо изпада в безсъзнание. Смъртта настъпва след броени минути.

— Дай да не се мотаем — подканям аз Джак, след като се връщам при него. — Покрий го. Ще метнем отгоре найлонови чаршафи, за да не избие кръвта. Нека първо го види майката, после ще продължиш.

Той въздиша тежко и мята скалпела обратно върху количката.

— Ще се върна при нея и ще се постарая да науча още нещо. — Отдалечавам се. — Щом си готов, звъни на Роуз. Благодаря ти, Джак. — Спирам и го поглеждам в очите. — После ще поговорим, нали? Така и не го пихме това кафе. Дори не си пожелахме „Честита Коледа“.

Намирам госпожа Уайт в заседателната зала. Спряла е да плаче и се е отнесла някъде. Потисната е, гледа неவிждащо, без да мига, седи като истукан. Почти не ми обръща внимание, когато влизам при нея и затварям вратата. Обяснявам ѝ, че току-що съм била при Бени и след няколко минути ще ѝ дам възможност да го види. Очите ѝ пак се

пълнят със сълзи и тя ме пита дали момчето се е мъчило. Обяснявам ѝ, че вероятно бързо е изпаднало в несвяст. Жената се интересува дали детето е умряло, понеже не е могло да диша. Отвърщам, че все още не разполагаме с всички отговори, но е малко вероятно синът ѝ да е останал без въздух.

Не е изключено Бени да е издъхнал от кислороден глад, увредил мозъка, аз обаче съм по-склонна да подозирам, че притискането на кръвоносните съдове е причинило вазовагусна реакция. С други думи, сърцето му е започнало да бие по-бавно и детето е умряло. Когато споменавам, че е намерено коленичило, майката изказва предположението, че се е молело Господ да си го прибере. Може би, отговарям аз. Твърде вероятно е и да се е молело. Утешавам госпожа Уайт, доколкото мога. Тя ми съобщава, че някакъв ловец търсел дивеча, който бил застрелял малко преди това, и се натъкнал на трупа на сина ѝ, значи не е минало много време от дванайсет и половина, когато Бени се бил върнал от църква и после бил изчезнал. От полицията били дошли у тях някъде около пет часа следобед. Били ѝ казали, че са открили Бени някъде към два. Майката повтаря като навита, че момчето не е стояло дълго само. Добре че носело в джоба на сакото Библия, на която бил написан адресът му. Така полицаите разбрали къде да търсят родителите.

— Госпожо Уайт, случвало ли се е напоследък нещо на Бени? — питам я аз. — Например вчера сутринта в църквата? Знаете ли?

— Беше тъжен и замислен — отвръща тя вече по-спокойно. Говори за Бени така, сякаш той е отпред в кабинета и я чака. — След месец ще навърши дванайсет, знаете как е.

— В какъв смисъл „тъжен и замислен“?

— Често се затваряше в стаята си. Слушаше музика със слушалките. От време на време ми отговаряше, преди не го е правел. Бях притеснена. — Гласът ѝ е треперлив. Жената мига, внезапно спомнила си къде се намира и защо е дошла тук. — Умът ми не го побира защо ще прави такова нещо — възкликва жената и аха — да ревне с глас. — Знам, в църквата имаше момчета, които непрекъснато се заяждаха с него. Наричаха го „женка“ и „хубавеца“.

— А вчера някой заяждал ли се е с детето? — питам аз.

— Не го изключвам. Всички ходят заедно на неделно училище. Пък и много се говори за убийствата в района.

Тя млъква отново. Не иска да подхваща тази тема, чужда и далечна за нея.

— Имате предвид двамата мъже, убити точно преди Коледа ли?

— Да. Разправят, че били прокълнати, понеже Америка била създадена именно от негодници като тях.

— Прокълнати ли? Кой казва, че са били прокълнати?

— Ами хората. Само за това говорят — допълва жената и въздиша тежко. — Нали Джеймстаун се пада от другата страна на пътя. Открай време се мълви, че някой бил видял призраците на Джон Смит и Покахонтас. После тези мъже бяха убити точно там, на хвърлей от Джеймстаун, и всички започнаха да шушукат, че са... Нали се сещате, обратни, затова и някой ги е убил. Поне така чух.

— Вие с Бени говорили ли сте за това? — питам със свито сърце.

— Малко. Всички говореха за убитите, които първо са били изтезавани и подпалени. Хората започнаха да си заключват вратите. Да ви призная, всички сме напласнени. Да, обсъждали сме го с Бени. Да ви призная, откакто това се случи, синът ми стана много по-затворен и замислен. Не изключвам да се е разстроил. — Мълчание. Жената се е вторачила в масата. Чуди се в какво време да говори за мъртвия си син. — От това, а също заради момчетиите, задето му викаха „женка“. Беше му криво, то оставаше да не му е. Все му разправях: „Чакай да пораснеш и да станеш най-красив от всички. Момичетата ще ти се лепят. Тогава ще им дадеш да се разберат на тия непрокопсаници“. — Тя се усмихва, сетне отново се разплаква. — Беше много докачлив. А знаете колко зли са понякога децата.

— Дали вчера в църквата не са му се подигравали отново? — насочвам я аз. — Как мислите, дали децата не са започнали да му подмятат нещо за така наречените престъпления срещу хомосексуалисти, за обратните и може би са намекнали, че...

— Ами да — не се сдържа майката. — Подмятаха му разни неща, например за проклятията, които тегнели над обратните и нечестивците. В Библията е казано пределно ясно: „Бог ги предаде на тяхната похот“ — цитира жената.

— Възможно ли е Бени да се е притеснявал за половите си наклонности, госпожо Уайт? — питам много предпазливо, но и твърдо. — Това е съвсем естествено при деца, които навлизат в пубертета. Настава голямо объркване. Особено напоследък. Светът е

сложен, много по-сложен, отколкото едно време. — Звъни телефонът. — Извинете.

Обажда се Джак. Бил готов с Бени.

— И Марино е тук, търси те. Имал важна информация.

— Кажи му къде съм.

Затварям.

— Бени наистина ме попита дали тия мъже са си изпатили, защото... Защото, както той се изрази, са различни от другите — обяснява госпожа Уайт. — Отвърнах, че е твърде възможно това да е Божието наказание.

— Той как реагира? — интересувам се аз.

— Не помня да е казал нещо.

— Кога беше това?

— Някъде преди три седмици. Веднага след второто убийство и след като плъзна мълвата, че вероятно става въпрос за разчистване на сметки между хомосексуалисти.

Дали Станфийлд изобщо си има представа колко е навредил, като се е раздрънкарал пред зет си? Госпожа Уайт не млъква, толкова е изнервена, че не спира да дърдори. Вървим по коридора и с всяка крачка аз се чувствам все по-уплашена. Влизаме заедно в тясно помещение с канапе и маса. На стената е окачена картина — ведър пейзаж на провинциална Англия. Срещу канапето има стъклена стена. Покрита е със завеса. От другата страна има хладилно помещение.

— Седнете, разположете се удобно — каня аз госпожа Уайт и я докосвам по рамото.

Тя е напрегната и уплашена, вперила е очи в дръпнатата синя завеса. Седнала е на крайчеца на канапето и е стиснала длани в скута си. Махам завесата: Бени сякаш е повит в сини пелени, синият чаршаф е подпъхнат под брадичката му, за да скрие следата от въжето. Мократа му косица е сресана назад, очите му са затворени. Майката сякаш е замръзнала на ръба на канапето. Имам чувството, че е престанала да диша. Гледа неразбиращо с изцъклени очи. Бърчи чело.

— Защо лицето му е толкова червено? — пита ме едва ли не обвинително.

— Заради въжето, спряло е притока на кръв към сърцето — обяснявам аз.

Жената става и се приближава до стъклото.

— Детенцето ми! — прошепва нечуто. — Миличкото ми момченце! Сега вече си на небето. В прегръдката на Исус, в рая. Вижте, косата му е мокра, сякаш е получил кръщение. Сигурно сте го къпали. Искам само да знам, че не се е мъчил.

Не мога да ѝ кажа това. Когато е пристегнал примката около врата си, малчуганът сигурно се е уплашил много от огромното напрежение в главата. Заел се е да слага край на живота си, но в началото е бил в пълно съзнание, усещал е какво му предстои. Да, мъчил се е.

— За кратко — отвърщам аз. — Не се е мъчил дълго, госпожо Уайт.

Тя захлупва лице върху дланите си и ридае. Дръпвам завесата и я извеждам.

— Какво ще му правите сега? — пита ме, докато излиза вдървено след мен.

— Ще приключим с огледа и ще проведем някои изследвания, за да видим какво още можем да разберем.

Жената кима.

— Искате ли да поседнете? Да ви донесем ли нещо?

— Не, не. Ще си вървя.

— Искрените ми съболезнования за вашия син, госпожо Уайт. Ако имате някакви въпроси, не се притеснявайте, звънете. Мен ако ме няма, ще ви помогне друг. Ще ви бъде тежко, предстои ви да изживеете много неща. Обаждайте се, ако можем да ви услужим с нещо.

Тя спира напред коридора и ме сграбчва за ръката. Взира се напрегнато в очите ми.

— Сигурна ли сте, че не му го е направил някой друг? Ами ако не се е самоубил?

— Поне засега нищо не ни навежда на мисълта, че го е направил друг — уверявам я аз. — Но ще проведем пълно разследване. Още не сме приключили. За някои от изследванията са нужни седмици.

— Нали няма да го държите тук още седмици наред?

— Не, до няколко часа Бени ще бъде готов. От погребалния дом могат да дойдат да го вземат.

Минаваме през стъклената врата към фойето. Жената се двоуми, сякаш не знае какво да прави от тук нататък.

— Благодаря ви — казва тя. — Бяхте много мила.

Не се случва често да ми благодарят. Толкова съм погълната от тежките си мисли, че когато се връщам в кабинета, за малко да се блъсна в Марино. Той ме чака току до вратата, държи някакви книжа и е грейнал от вълнение.

— Направо няма да повярваш — съобщава ми.

— Вече съм в състояние да повярвам едва ли не във всичко — отвръщам мрачно и се свличам върху огромния стол с кожена тапицерия до отрупаното с какво ли не бюро.

Въздишам тежко. Убедена съм, че Марино е дошъл да ми съобщи за Бъргър — че тя е специалният прокурор.

— Ако е за Бъргър, вече знам — обяснявам му аз. — Един журналист от „Асошиейтед Прес“ ми каза, че са определили тъкмо нея да ми предяви обвинителния акт. Още не съм решила дали е за добро или за лошо. Не съм решила дори дали ме интересува.

Марино ме зяпа озадачен.

— Сериозно ли? Бъргър? Не думай! Че тя има ли регистрация за Вирджиния?

— Не й трябва регистрация — отвръщам аз. — Може да се яви *pro hac vice*.

Това означава „по конкретния случай“ и аз обяснявам на Марино, че ако разширеният състав на съдебните заседатели го поиска изрично, съдът може да разреши на юрист, който не е в регистрите на нашия щат, да участва в гледане на определено дело.

— Ами Райтър? — пита Марино. — Той какво ще прави през това време?

— При всички положения с Бъргър ще работи някой от щатската прокуратура. Предполагам, че Райтър ще бъде втори обвинител по делото и ще предостави на Бъргър да води разпита.

— В разследването на случая в мотел „Форт Джеймс“ се натъкнахме на нещо странно — оповестява Марино своята новина. — Вандър се скъса да работи по отпечатъците, които е снел в стаята, и направо няма да повярваш — повтаря той. — Ха познай чии отпечатъци открихме? На Даян Брей. Шегата настрана. Идеален отпечатък при ключа на лампата, като влезеш в стаята. Намерихме, разбира се, отпечатъци и на онзи, мъртвия де, и както би могло да се очаква, на Бев Кифин. Нейните са по Библията, там обаче не намерихме отпечатъци на Матос. И това също си е интересно. Както

личи, тъкмо Кифин е отворила Библията на оная дивотия там, как ѝ беше името.

— На Екклесиаст — напомням му аз.

— Да де. Отпечатъци на Кифин върху разгърнатите страници. А тя се кълнеше, че не се била и докосвала до Библията. Попитах я пак по телефона и отново седна да ми твърди, че не е пипала книгата. Вече се чудя дали и тя не е забъркана, особено сега, след като знаем, че и Брей е влизала в стаята, където са очистили онова приятелче. Какво е търсела Брей в мотела? Кажй де!

— Може би е ходела там заради далаверите с лекарствата — отвръщам аз. — Не се сецям за друга причина. Мотелът със сигурност не е от местата, където очакваш да я видиш.

— Право в десетката! — сочи Марино към мен с пръст, сякаш стреля. — А мъжът на Кифин уж работел в същата транспортна фирма, както и Барбоса, нали така? Въпреки че и досега не сме открили и следа от човек с името Кифин, който да кара камион или да върши там нещо друго. Това, да ти призная, също ме озадачава. Знаем, че ония в „Овърланд“ са замесени в незаконна търговия с оръжие и наркотици. Сигурно всичко ще си дойде на мястото, ако се окаже, че именно Шандон е оставил ония косми в къмпинга. Тогава вече ще бъде ясно, че си имаме работа с престъпния клан на неговото татенце. Ами ако точно заради това е дошъл в Ричмънд — по семейни дела? И докато се е навъртал тук, не се е сдържал и по навик пак е тръгнал да убива наляво и надясно жени.

— Това вероятно обяснява и какво е търсел тук Матос — добавям аз.

— Точно така. Ами ако те двамата с Йоан Кръстителя са дружки? Или някой е пратил Матос във Вирджиния, за да очисти копеленцето, да не би то да пропее с какво се занимава баща му?

Има безброй вероятности.

— Всичко това обаче не обяснява защо са убили Матос и кой го е направил — натъртвам аз.

— Така си е, но имам чувството, че става все по-топло — отвръща Марино. — Освен това нещо ми подсказва, че ако копнем по-надълбоко, ще изскочи Тали. Ами ако той е липсващата брънка във всичко това?

— Едно е сигурно, познавал е от Вашингтон Брей — казвам аз. — Живял е и в същия град, както родителите на Шандон.

— И появи ли се някъде Йоан Кръстителя, там изскача и нашият приятел — допълва Марино. — Стори ми се, че го видях и завчера. Спирам си аз на едно кръстовище, понеже светеше червено, и що да видя — на платното до мен огромен черен мотоциклет „Хонда“. Отпърво не го познах с каската с тъмно предпазно стъкло върху лицето, той обаче беше зяпнал джипа ми. Почти съм сигурен, че беше Тали, понеже побърза да се извърне, оттрепката му с оттрепка.

Роуз звъни да ми каже, че ме търсел губернаторът Мичъл — нали имаме уговорка да се чуем в десет по телефона. Показвам с ръка на Марино да затвори вратата на кабинета и чакам да ме свържат с Мичъл. Действителността отново нахлува с пълна сила. Връща ме към окаяното положение, в което съм изпаднала. Имам усещането, че знам какво ще ми каже губернаторът.

— Кей! — подхваща ядосано Майк Мичъл. — Бях неприятно изненадан, когато сутринта видях вестника.

— И аз не си умирам от щастие — уверявам го.

— Подкрепям те и ще те подкрепям и занапред — напомня ми той вероятно за да ме подготви за останалото, което има да ми съобщава и което няма как да е добро.

Не отвърщам нищо. Освен това подозирам, че Мичъл знае за Бъргър и сигурно има пръст в това да определят нея за специален прокурор. Не отварям дума за тези неща. Няма смисъл.

— При така стеклите се обстоятелства — продължава губернаторът — си мисля, че е най-добре да се оттеглиш, докато нещата се изяснят. И то не, Кей, защото вярвам и думица на всичко това. — Не е същото, като да каже, че ме смята за невинна. — Но докато нещата не се поуспокоят, според мен е неразумно да продължиш да оглавяваш щатската Служба по съдебна медицина.

— Уволняваш ли ме, Майк? — питам без заобикалки.

— Не, не — бърза той да ме увери и тонът му става по-благ. — Нека мине заседанието на разширения състав, пък после ще му мислим. Не съм се отказал нито от теб, нито от идеята да работим на частни начала. Но нека първо мине заседанието — повтаря губернаторът.

— Ще се съобразя, разбира се, с решението ти — отвърщам с подобаващото уважение. — Но съм длъжна да те предупредя, че не е в интерес на щата да зарязвам случаите, по които работя.

— Невъзможно е, Кей — обяснява ми Мичъл — у него отново е надделял политикът. — Става дума за някакъв си половин месец, стига заседанието на разширения състав да приключи добре за теб.

— Божичко, не може да не приключи добре! — подвиквам аз.

— Сигурен съм в това.

Затварям и поглеждам Марино.

— Е, аз бях дотук. — Започвам да мятam разни неща в куфарчето. — Дано поне не сменят ключалките още щом изляза от кабинета.

— Влез му в положението де. Какво да прави човекът?

Марино се е примирил с неизбежното.

— Само едно ми е любопитно, кой се е раздрънкарал пред медиите? — Затварям с трясък куфарчето и щраквам ключалките. — А ти, Марино, получи ли призовка? — питам — сега ми е паднало. — Вече не е никаква тайна. Можеш да ми кажеш.

— Сама знаеш, че ще ми пратят и на мен призовка — отвърща той със сгърчено от болка лице. — Не им се давай на тия калтаци, чу ли, докторке? Не им се давай!

Взимам куфарчето и отварям вратата на кабинета.

— Правя всичко друго, освен да им се давам. Всъщност ме чака доста работа.

Върху лицето му се е изписало: „Моля?“. Губернаторът току-що ми е наредил да не правя нищо.

— Майк е свястно момче — допълва Марино. — Не го поставяй в неудобно положение. Не му давай основания да те уволни. Защо не заминеш някъде за няколко дена? В Ню Йорк например, да се видиш с Луси. Тя нали се прибра в Ню Йорк? Заедно с Тиюн? Разкарай се оттук до заседанието. Махай се, инак постоянно ще те мисля. Дори се притеснявам, дето кукуваш сама у Анини.

Поемам си дълбоко въздух и се мъча да преглътна яда и обидата. Марино е прав. Няма смисъл да правя напук на губернатора и да си усложнявам живота. Но сега имам чувството, че за капак ме гонят и от града. Освен всичко останало от Ана няма ни вест, ни кост и от това

също ми докривява. Извързвам се, та Марино да не ме гледа в очите, но той пак долавя какво ми е.

— Ей, ти — подвиква ми, — имаш всички основания да ти е чоглаво. Голяма бъркотия, няма що, докторке.

Прекосявам коридора, минавам през дамската тоалетна и отивам в моргата. Туркинята зашива разреза върху гърдите на Бени Уайт, Джак седи на плота и попълва документите. Придърпвам стол, сядам до заместника си и махам няколко косъма от яката му.

— Направи нещо с този косопад — съветвам го аз, опитвайки се да скрия колко съм разстроена. — Ще ми кажеш ли защо косата ти капе така?

Каня се да го питам от няколко седмици. Но както обикновено, се случиха толкова много неща, че ние с Джак така и не намерихме време да си поговорим.

— Стига ми и да прочета вестника — отвърща той и оставя химикалката. — Това е достатъчно, за да ми окапе косата.

Джак е потиснат. Кимам, за да му покажа, че съм го разбрала. Така си и знаех. От известно време Джак е наясно, че съм загазила не на шега. Няма да се учудя, ако още преди няколко седмици Райтър се е свързал с него, точно както с Ана, и е започнал да подпитва. Джак потвърждава, че е така. Казва, че му било дошло до гуша, че се чувствал несретник. Мразел политиката и разните игрички, мразел управленската работа, не ми искал поста и никога нямало да го поиска.

— Винаги ме изкарваш по-добър, отколкото съм, доктор Скарпета — обяснява ми той. — Явно са си въобразили, че трябва да ме назначат мен за шеф. И после какво ще правя? И аз не знам. — Заместникът ми прокарва пръсти през косата си и отново се посипват косми. — Защо ли не стане както едно време?

— Повярвай, и на мен ми се иска — уверявам го и точно тогава иззвънява телефонът.

Вдига Туркинята.

— Покрай това се сещам — продължава Джак, — че напоследък има някакви странни обаждания. Споменах ли ти?

— Бях тук, когато веднъж позвъни някакъв кретен — отвързвам аз. — Представил се като Бентън, моля ти се.

— Ама че работа! — тюхка се той отвратен.

— За други обаждания не знам — добавям аз.

— Доктор Скарпета! — провиква се Туркинята. — Вас търсят. Пол.

Отивам при телефонния апарат.

— Как си, Пол? — питам аз Пол Монти, шефа на щатските лаборатории към Службата по съдебна медицина.

— Първо, искам само да знаеш, Кей, че всички в тая проклета сграда са на твоя страна — казва ми той. — Дивацини. Чета ги и ми иде да си повърна кафето. Работим по нашите клиенти.

Има предвид, че изследват веществените доказателства. По принцип ги проверяват по реда на постъпването, понеже никоя жертва не би трябвало да има предимство пред друга, всички трябва да си чакат реда. Но както и при престрелките с полицаи, и ние си имаме неписан правилник. Грижим се първо за своите хора.

— Получиха се някои прелюбопитни резултати, които исках да ти съобщя лично — продължава Пол Монти. — Космите от къмпинга, онези, за които подозирахте, че са на Шандон. Е, ДНК е същата. Още по-любопитното е, че сравнихме влакната от къмпинга с влакната, които сте взели от матрака в спалнята на Даян Брей — и те са същите.

Положението се изяснява. След като е убил Даян Брей, Шандон е взел спалното й бельо и е избягал на къмпинга. Може би е спал на него. Или просто го е изхвърлил. При всички положения вече знаем със сигурност, че Шандон е бил в мотел „Форт Джеймс“. Засега Пол няма какво друго да ми съобщи.

— Ами конците за зъби, които намерих върху тоалетната чиния? — питам го аз. — В стаята, където е бил убит Матос.

— Не открихме нищо. ДНК не е на Шандон, на Брей или на някого от другите обичайни заподозрени — отвърща той. — Може би са останали от друг гост на мотела. Вероятно няма връзка.

Връщам се при плота, където Джак продължава да ми разказва за странните телефонни обаждания. Били много.

— Веднъж вдигнах аз и някакъв мъж потърси теб, представи се като Бентън, после затвори — обяснява ми Джак. — Втория път вдигна Туркинята. Пак някакъв мъж я помолил да ти предаде, че те е търсил и че щял да закъснее с един час за вечерята, после се представил като Бентън и тръснал телефона. Не ни стига другото, ами сега и това. Как да не оплешивее човек!

— Защо не си ми казал?

Вдигам разсеяно моменталните снимки с трупа на Бени Уайт върху носилката, преди да махнат дрехите.

— Реших, че си имаш достатъчно главоболия. Но трябваше да ти кажа. Сега съжалявам.

Гледката на малкото момче, облечено в официалните дрешки и пъхнато в чувала върху металната носилка, ми се струва неуместна и странна. Домъчнява ми много при вида на омалялото панталонче и на различните чорапи — единия тъмносин, другия черен. Става ми още по-зле.

— Открихте ли нещо необичайно при него?

Говорила съм достатъчно за проблемите си. Те всъщност ми се струват дреболия, докато гледам снимките на Бени и си мисля за майка му пред стъклото в хладилното помещение.

— Да, има нещо, което ме озадачи — обяснява Джак. — Казаха ми, че Бени се е прибрал от църквата, но изобщо не е влизал в къщата. Слязъл от автомобила и отишъл право в плевнята, понеже искал да си вземе джобното ножче, мислел, че преди два дни, когато се е върнал от риболов, го е забравил в чантата с рибарските принадлежности. После не се върнал в къщата. С други думи, не е обядвал. Но стомахчето му беше пълно.

— Можеш ли да кажеш какво е ял? — питам аз.

— Да. Първо, пуканки. И май хотдог. Звъннах у тях и си поговорих с втория му баща. Попитах дали е възможно Бени да е ял нещо в църквата и отговорът беше „не“. Вторият му баща нямал и понятие откъде се е взела храната — отговаря Джак.

— Виж ти! — възкликвам аз. — И какво излиза, прибира се от църква и отива да се беси, но пътем спира да си похапне пуканки и хотдог. — Ставам от стола при плота. — Тук има нещо гнило.

— Ако не беше намереното в стомаха, щях да се подпиша с две ръце, че става въпрос за самоубийство. — Джак продължава да седи и да ме гледа от стола. — Иде ми да го убия тоя Станфийлд, задето е срязал възела. Пълен некадърник!

— Май трябва да направим оглед на мястото, където Бени е бил обесен — решавам аз.

— Живеят във ферма в окръг Джеймс Сити — уточнява заместникът ми. — На реката, а гората, където момчето е висяло, май се пада току до нивите, на има-няма, два километра от къщата.

— Да тръгваме! — подканям аз. — Я да видим дали Луси няма да ни хвърли дотам!

От хангара в Ню Йорк до летището в Ричмънд са два часа път с вертолет, Луси си умира от щастие, че ще има възможност да ми покаже новата придобивка на фирмата. Планът е простичък. Тя ще ни вземе с Джак и ще ни откара във фермата, после тримата ще огледаме мястото, където Бени Уайт уж се е самоубил. Искам да видя и стаята му. След това ще върнем Джак в Ричмънд, а ние с Луси ще продължим към Ню Йорк, където аз ще остана до деня, за когато е насрочено заседанието на разширения състав на съдебните заседатели. Всичко това е предвидено за утре сутринта, а детектив Станфийлд не изгаря от желание да се среща с нас на местопрестъплението.

— За какво ви е да ходите там? — е първото, което се изтръгва от устата му.

На път съм да спомена какво сме намерили в стомахчето на детето, а то не се вписва във версията за самоубийство. Искан ми се да попитам Станфийлд и дали е забелязал нещо, което му се е сторило подозрително. Но овреме се спирам.

— Бихте ли ме упътили само как да стигнем дотам — казвам му аз.

Той ми описва къде живее семейството на Бени Уайт — точно до шосе номер пет, нямало как да го подмина, понеже на кръстовището имало малка бакалия, там трябвало да завия наляво. Сочи ми ориентири, които във въздуха няма да ми свършат работа. Накрая откопчвам от него, че фермата е на около километър и половина от ферибота край Джеймстаун, и аз чак сега включвам, че Бени Уайт е живеел само на хвърлей от мотел и къмпинг „Форт Джеймс“.

— А, да — отвърща Станфийлд, когато го питам дали е така. — Живеел е съвсем наблизо до другите. Според майка му точно това го е извадило от равновесие.

— Далеч ли е фермата от мотела? — питам го аз.

— Не, точно от другата страна на потока. То и фермата всъщност не е ферма.

— Възможно ли е, детектив Станфийлд, Бени да е познавал децата на Бев Кифин, двете й момчета? Доколкото разбрах, е обичал да

лови риба.

Пред очите ми изниква въдицата, облежната на прозореца на втория етаж в къщата на Мич Барбоса.

— Знам версията как Бени уж отишъл да вземе от чантата с рибарските принадлежности джобното си ножче, но според мен го е казал колкото да се махне от всички — настоява следователят.

— Знаем ли откъде е взел въжетото? — не обръщам аз внимание на досадните му догадки.

— Според втория му баща в плевнята имало всякакви въжета — отвърща Станфийлд. — Викат й плевня, но всъщност си е нищо и никаква барачка. Попитах го какво има вътре и той ми каза — разни боклуци. Знаете ли, хрумна ми, че Бени може би се е познавал с Барбоса, нали и той е ходел там за риба, а знаем и че е обичал деца. Това със сигурност обяснява нещата. Пък и майката на момчето твърди, че сънувало кошмари и било много разстроено от убийствата. Било уплашено до смърт, тъй се изрази жената. Така значи, вървите право към потока. Ще видите в края на полето плевнята, а после веднага вляво се пада гората. Там има обрасла с трева и храсталаци пътека, детето се е обесило на петнайсетина метра по-нататък, при ловджийската площадка. Няма как да я подминете. Не съм се качвал на нея, на площадката де, просто срязвах въжетото в края, там, където опираше о вратлето. Значи още си виси там. Въжетото де.

Въздържам се и не показвам отвращението си от пълната некадърност на Станфийлд. Не го разпитвам повече, не му казвам и че не е зле да стори онова, което се е заканвал: да напусне. Звънвам по телефона на госпожа Уайт да я предупредя, че смятам да я посетя. Гласът й е тих и обиден. Жената е стъписана и явно не разбира, че искаме да кацнем с хеликоптера във фермата й.

— Трябва ни поляна или сечище. Равна нива, място, където няма телефонни кабели или много дървета — обяснявам й аз.

— Тук нямаме писта — повтаря тя няколко пъти.

Накрая дава слушалката на мъжа си. Той се казва Маркъс. Обяснява ми, че между къщата и шосе номер пет имат нива, засята със соя, до нея имало и боядисан в тъмнозелено силос. Наоколо нямало други силози, най-малкото боядисани в тъмнозелено, добавя мъжът. Нямам нищо против да кацнем на нивата му.

Остатъкът от деня е тежък. Работя в кабинета и събирам подчинените си, преди да са се разотишли по домовете. Обяснявам им какво ми се случва и ги уверявам един по един, че няма да останат без работа. Изтъквам и че не съм направила нищо и съм убедена, че позорното петно, което са ми лепнали, ще бъде изчистено. Не им споменавам, че съм напуснала. Изживели са достатъчно сътресения, не им трябва още по-могъщ земетръс. Не си събирам нещата от кабинета, тръгвам си само с куфарчето, сякаш всичко е наред и както обикновено утре сутринта ще се видя със служителите си.

Сега е девет вечерта. Аз седя в кухнята на Ана, боцвам си от дебелия резен чедър и отпивам от чашата червено вино — правя се на голяма непукистка, не искам да си затлачвам главата с неприятни мисли и установявам, че почти не мога да преглъщам твърда храна. Отслабнала съм. И аз не знам колко. Не ми се яде, създаде съм си гадния навик да излизам непрекъснато навън и да пуша. През половин час се опитвам да се свържа с Марино — без успех. И продължавам да си мисля за папката „ПП“. Откакто на Коледа я разгърнах, тя почти не ми излиза от главата. Малко преди полунощ телефонът звъни и аз решавам, че Марино най-после е видял върху пейджъра съобщението ми.

— Скарпета — казвам, след като вдигам.

— Обажда се Джейми — еква по линията ясният самоуверен глас на Бъргър.

Млъквам изненадана. После обаче си спомням: решила ли е да тикне някого зад решетките, прокурорката не му мисли много-много и напире да разговаря с него, ако ще и да е посред нощ.

— Чух се по телефона с Марино — подхваща тя. — Значи знаете в какво положение съм. Или по-скоро, в какво положение сме. Всъщност вие, Кей, би трябвало да се радвате. Няма да ви убеждавам, ще ви кажа само едно. Говорете пред съдебните заседатели така, както говорите с мен. И се опитайте да не се притеснявате.

— Вече надживях притесненията — отвърщам аз.

— Обаждам се главно за да ви съобщя нещо. Имаме резултати от изследванията на ДНК върху марките. Върху пощенските марки на писмата от папката „ПП“ — уточнява тя, сякаш отново разчела мислите ми. Изведнъж ми хрумва, че лабораториите към Службата по съдебна медицина вече докладват не на мен, а направо на нея. — Както

е тръгнало, ще излезе, че Даян Брей е вездесъща, Кей. Ако не друго, поне е навлажнила марките, а според мен е и написала писмата и е била достатъчно предвидлива, за да не оставя отпечатъци по тях. Единствените отпечатъци по повечето писма са на Бентън, вероятно са останали, докато ги е отварял, без да подозира какво пише вътре. Предполагам, е знаел, че отпечатъците са негови. Но не проумявам защо не го е записал някъде. Споменава ли ви е някога за Брей? Имате ли причини да смятате, че са се познавали?

— Не помня да я е споменава — отвърщам аз.

Седя като вкаменена. Просто не мога да повярвам в онова, което Бъргър току-що ми е казала.

— Все пак би могъл да я познава — продължава прокурорката. — Брей е работела във Вашингтон. Бентън е бил само на няколко километра, в „Куонтико“. И аз не знам. Озадачена съм, че Брей му е писала такива неща, и се питам дали не ги е пускала от Ню Йорк, та той да остане с впечатлението, че му ги праща Кари Гретхен.

— А ние знаем, че наистина е останал с такова впечатление — напомням й аз.

— Освен това трябва да се запитаме дали пък Брей не е свързана по някакъв начин с убийството му — добавя Бъргър последната подробност.

Изведнъж ми хрумва, че тя пак ме подлага на проверка. На какво се надява? Че ще изтърся нещо, което ще ме уличи ли? „Брей си го изпроси.“ Или: „Получи си, каквото заслужаваше“. Но в същото време се колебае. Дали пък параноята ми пак не измества здравия разум? Дали Бъргър просто не казва онова, което мисли, и нищо повече?

— Брей едва ли е отваряла дума за Бентън — пита ме Бъргър.

— Поне аз не си спомням — отговарям аз.

— Едно не проумявам — продължава прокурорката, — какво общо има с всичко това Жан-Батист Шандон? Ако приемем, че е познавал Брей, че са въртели заедно далавери, защо тогава ще я убива? И точно по този начин? Нещо не се връзва. Вие как мислите?

— Сигурно първо трябва да ме хипнотизирате и чак тогава да ме питате какво мисля за убийството на Брей — ето какво й казвам аз. — Или може би е по-добре да си спестите въпросите за заседанието на разширения състав на съдебните заседатели.

— Вие не сте задържана под стража — напомня ми тя и аз направо не мога да повярвам: прокуратурата се смее. — Не е нужно да ви хипнотизирам — допълва Бъргър вече сериозно. — Не си играя с вас, Кей. Моля ви да ми помогнете. Трябва да сте благодарна на Бога, че тъкмо аз, а не Райтър ще ви разпитва в съдебната зала.

— Съжалявам, но никой не би трябвало да бъде във въпросната съдебна зала. Най-малкото заради мен — казвам й аз.

— Има две неща, които трябва да разберем — продължава Бъргър, без да ми обръща внимание, — явно има какво още да ми казва. — Семенната течност в случая на Сюзан Плес не е на Шандон. А сега разполагаме с тези нови данни за Даян Брей. Подсказва ми го само инстинктът, но ми се струва, че Шандон не се е познавал с Даян Брей. Най-малкото лично. Всъщност никак. Според мен всичките му жертви са все жени, които той е наблюдавал само отдалеч. Дебнел ги е, преследвал ги е и си е фантазирал разни неща. Между другото, и Бентън беше на същото мнение, докато работехме заедно по случая на Сюзан.

— А той как смяташе, човекът, който я е убил ли е оставил семенната течност? — интересувам се аз.

— Смяташе, че става дума за един и същи човек — признава Бъргър. — Докато не бяха извършени убийствата при вас, в Ричмънд, издирвахме добре облечения, красив мъж, вечерял със Сюзан в „Луми“. При всички положения не търсехме убиец с вродено уродство, самопровъзгласил се за върколак.

Едва ли след всичко това може да се очаква, че съм спала като къпана. Къде ти! Мятан се в леглото, сегиз-тогиз вдигам будилника да видя колко е часът. Времето се ниже бавно и тромаво, като глетчер. Присънва ми се, че съм си у дома и имам кученце, прелестен женски лабрадор с дълги клюмнали уши, огромни лапи и най-сладката муцунка на света. Прилича на плюшените животинки в прекрасния магазин в Ню Йорк, където навремето купувах играчки, за да изненадам Луси. В съня, тази наранена измислица, с която се залъгвам в своя полуунес, си играя с кученцето, гъделичкам го, а то ме лиже и върти радостно опашка. После, кой знае защо, отново влизам в собствената си къща, вътре е тъмно и студено, усещам, че няма никого,

няма живот, пълна тишина. Викам кученцето — не помня името му — и го търся трескаво из стаите. Събуждам се разплакана в стаята у Ана, хлипам неудържимо, направо вия.

33.

Зазорява се, мъглата се кълби като пушек над реката, а ние с Луси летим над дърветата. Само двете сме в новия хеликоптер, защото Джак се събудил болен и скован. Остана си у дома, а аз подозирам, че се е поболеял от притеснение. Няма да се учудя и ако го мъчи махмурлук и се притеснявам, че непоносимият стрес, на който обрекох подчинените си, е отприщил у моя заместник всички лоши навици. Доскоро той бе напълно доволен от живота. Сега всичко се промени.

Вертолетът марка „Бел 407“ е черен на ярки ивици. Мирише на нов автомобил и се движи с гладката мощ на тежка коприна. Летим на изток, на около двеста и петдесет метра над земята. Загледала съм се в картата върху коленете си и се опитвам да открия далекопроводите, пътищата и железопътните линии, над които прелитаме. Не че не знаем къде точно се намираме, вертолетът на Луси е снабден с летателно оборудване, предостатъчно и за „Конкорд“. Просто имам нужда да се занимавам с нещо, с каквото и да било, само и само да отклоня вниманието си.

— Две антени там, където часовниковата стрелка сочи девет часа — показвам аз картата на своята племенница. — Сто и шейсет метра надморско равнище. Не че са толкова важни, но още не ги забелязвам.

— Аз нали гледам — отвърща тя.

Аntenите ще бъдат под хоризонта, значи, и да ги доближим, не представляват опасност. Но аз съм развила някаква особена фобия към препятствията, а те са на всяка крачка в този свят на постоянни комуникации. В ефира се чува гласът на диспечера в Ричмънд, който ни казва, че обсегът на радара е дотук и да сме преминели на уредите. Сменям честотата върху импулсния приемо-предавател, превъртам на хиляда и двеста и точно тогава на няколко километра от нас съзирам антените. Нямаат високоинтензивни стробимпулси и не представляват нищо повече от призрочни, сякаш прокарани с молив черти в гъстата сивкава мъгла. Соча ги.

— Видях ги — отвърща Луси. — Как само ги мразя!

Тя завива на север, да е по-далечко от дебелиите метални кабели на антените, с които не иска да си има нищо общо. За едното чудо ще ти видят сметката.

— Губернаторът няма ли да се муси, ако разбере какво правиш? — чувам в слушалките въпроса на племенницата си.

— Каза ми да съм си вземела отпуск и да не съм се вясвала в службата — отвърщам аз. — Ето, не се вясвам.

— Значи ще дойдеш в Ню Йорк? — възкликва Луси. — Ела да живееш при мен. Страшно се радвам, че я напусна тая работа, какво ти трябва да си шефка, по-добре работи за себе си. Защо все пак не дойдеш при нас с Тиюн?

Не искам да засягам чувствата ѝ. Не ѝ обяснявам, че за разлика от нея аз не се радвам. Искам да съм си в къщата, да си работя работата, а това вече няма да бъде възможно никога. Чувствам се като бегълка, споделям с Луси — тя е насочила вниманието си извън кабината и е приковала очи към онова, което върши. Да разговаряш с човек, който управлява хеликоптер, е като да говориш по телефон. Той всъщност не те вижда. Няма движения, няма допир. Слънцето грее по-силно и на изток мъглата изтънява. Потоците долу проблясват като червата на земята, река Джеймс лъщи бяла като сняг. Сnižаваме се, намаляваме скоростта, прелитаме над „Сюзан Констънт“, „Годспийд“ и „Дискавъри“, точни копия на корабите, които през 1607 година са превозили до Вирджиния сто и четирима мъже и младежи. Съглеждам в далечината обелиска, който надзърта иззад дърветата по остров Джеймстаун, където археолозите възкресяват от мъртвите първото селище на английските преселници в Америка. Фериботът прекарва бавно автомобилите по водата към Съри.

— Там, където е стрелката за девет часа, забелязвам зелен силос — казва Луси. — Същият ли е според теб?

Проследявам погледа ѝ и виждам малка ферма, сгушена до потока. От другата страна на тясната кална лента на водата, иззад гъстата борова гора надзъртат покриви и стари каравани — мотел и къмпинг „Форт Джеймс“. Луси кръжи на сто и петдесет метра височина над фермата, за да се увери, че не я дебнат никакви опасности, например далекопроводи. Оглежда района и явно доволна от видяното, се снишава още малко и превключва на шейсет възела. Започваме да се спускаме към сечище сред дърветата и към малката

тухлена къща, където Бени Уайт е прекарал своите кратки дванайсет години. Във въздуха се вдига вихрушка от спаружена трева, когато Луси доближава земята и я оглежда, да се убеди, че е равна. От къщата излиза госпожа Уайт. Затулила с длан очи, за да не ѝ свети слънцето, се вторачва в нас, след малко при нея излиза и мъж в костюм. Стоят на прага и ни чакат да се приземим. Докато вървим към къщата, си давам сметка, че родителите на Бени са се пременили за нас. Изглеждат така, сякаш току-що са се върнали от църква.

— И през ум не ми е минавало, че такава чудесия ще се приземи някога във фермата ми — подхваща господин Уайт, загледан с мрачно лице във вертолета.

— Заповядайте, влезте — кани ни жена му. — Ще пийнете ли кафенце, нещо друго?

Говорим за полета, за незначителни неща, а напрежението се трупа и трупа. Мъжът и жената знаят, че съм тук, понеже явно подозирам, че на сина им се е случило нещо зловещо. Изглежда, са решили, че и Луси участва в следствието, и говорят и на двете. В къщата свети от чистота, вътре е много уютно с големите удобни фотьойли, пъстрите килими и месинговите лампи. Подът е застлан с дъбово дюшеме, дървените стени са белосани и по тях са накачени акварели със сцени от Гражданската война в САЩ. При камината в хола има лавици, по които са подредени какви ли не топовни гюлета и барутници, старовремски шишета и най-различни други предмети, съхранили се още от Гражданската война. Господин Уайт забелязва любопитството ми и обяснява, че събирал стари вещи. Търсел скрити съкровища и обикалял района с детектор за метални предмети, стига да имал свободно време. Инак бил счетоводител. Не обработвали фермата, но родът му я притежавал от сто години, обяснява той на мен и Луси.

— Запалин съм по историята — допълва домакинът. — Намерил съм дори няколко копчета, които сигурно са още от Войната за независимост в САЩ. Човек никога не знае на какво ще се натъкне.

Седим в кухнята и госпожа Уайт налива на Луси чаша вода.

— Ами Бени? — питам аз. — Той търсеше ли скрити съкровища?

— О, да, беше много запалин — отвърща майката. — Надяваше се да намери истинско съкровище. Например злато.

Започнала е да се примирява със смъртта на момчето и говори за него в минало време.

— Тук се мълви, че от Конфедерацията били заровили някъде всичкото си злато и то не било открито и до ден-днешен. Бени смяташе, че ще го намери — допълва господин Уайт, както държи чаша вода, сякаш се чуди какво да прави с нея. Без да е пийнал и капка, я оставя върху плота. — Обичаше да се разхожда навън. Често съм си мислел — жалко, че не обработваме нивите, щеше да му хареса.

— Обичаше особено много животните — добавя госпожа Уайт. — Не познавам друг, който да ги обича повече. Беше си добричък по душа — преглъща тя сълзите. — Ако някое пиле се блъснеше в прозореца, Бени изтичваше навън, за да се опита да го намери, и ако клетата животинка си беше счупила врата, изпадаше в истерия.

Вторият баща на момчето гледа през прозореца със сгърчено от болка лице. Майката млъква. Едвам се владее.

— Преди да почине, Бени е ял нещо — съобщавам им аз. — Струва ми се, доктор Филдинг вече ви е питал дали е възможно да са му дали да хапне в църквата.

Все така загледан навън, господин Уайт клати глава.

— Не, госпожо, в църквата не дават храна, освен в сряда вечер. Ако Бени е ял нещо, не знам къде е станало това.

— Не се е хранил тук — натъртва и майката. — Бях сготвила телешко задушено, много го обичаше. Така и не си хапна.

— В стомахчето му е имало пуканки и хотдог — обяснявам аз. — Изял ги е малко преди да издъхне.

Правя всичко възможно родителите да разберат колко странно е това и че все трябва да има някакво обяснение. И двамата са озадачени. Объркани са, очите им блестят. Казват, че нямат и понятие къде Бени се е натъпкал с, както се изразяват, тази нездравословна храна. Луси пита за съседите, дали момчето не се е отбило у някого, преди да иде в гората. Родителите отново отговарят, че е изключено синът им да е направил такова нещо, особено на обяд, пък и съседите били все възрастни хора, които за нищо на света не биха почерпили Бени, ако първо не са се обадили да питат майка му и баща му.

— Не биха му развалили обяда, без да ни предупредят — отсича госпожа Уайт.

— Имате ли нещо против да разгледам стаята на Бени? — питам ги аз. — Понякога получавам по-добра представа за пациента, ако видя къде се е усамотявал.

Мъжът и жената се колебаят.

— Защо да не я разгледате? — решава накрая вторият баща на момчето.

Отвеждат ни по коридора в другия край на къщата, подминаваме стая вляво, която с бледорозовите си перденца и розовото покривало върху леглото очевидно е на момиче. По стените се виждат постери с коне и госпожа Уайт обяснява, че това е стаята на Лори, по-малката сестричка на Бени, която сега била при баба си в Уилямсбърг. Още не била тръгнала на училище, щяла да отиде вече след погребението, което било насрочено за утре. Мъжът и жената го премълчават, но аз пак се досещам: решили са, че не е добре за детето да бъде тук, когато от небето им пада съдебна лекарка, дошла да разпитва за насилствената смърт на братчето.

Стаята на Бени е същинска менажерия с плюшени животинки: змейове, мечета, птици, катерички, пухкави и сладки, много от тях смешни. Десетки са. Майката, бащата и Луси остават в коридора, а аз влизам в стаята и заставам в средата, след което се оглеждам, за да добия представа. По стените са налепени ярки рисунки с флумастери, отново на животни, в които личат въображение и голяма дарба. Бени си е бил художник по душа. Господин Уайт ми обяснява от прага, че момчето е обичало да излиза със скицника и да рисува дървета, птици, каквото види. Рисувал картинки и за подарък, уточнява мъжът, а госпожа Уайт ридае нечуто и по страните ѝ на вадички се стичат сълзи.

Взираам се в рисунката върху стената отдясно на шкафа, пъстра, направена с много въображение. На нея има мъж с широкопола шапка, който лови риба от малка лодка. Въдицата е огъната, явно му е провървяло. Бени е нарисувал ярко слънце и няколко облачета, а на брега отзад — квадратна сграда с много прозорци и врати.

— Това потокът зад къщата ли е? — питам аз.

— Да — потвърждава господин Уайт и прегръща жена си. — Успокой се, миличка, всичко ще бъде наред — повтаря ѝ мъжът и преглъща, сякаш всеки миг ще се разплаче и той.

— Бени обичаше ли да лови риба? — чува се откъм коридора гласът на Луси. — Питам, защото някои хора, които обичат животни, не ходят за риба. А и да ходят и да уловят нещо, го пускат обратно във водата.

— Интересно наблюдение — отбелязвам аз. — Нали може да надзърна в гардеробчето му? — питам семейство Уайт.

— Да, да, разбира се — казва без колебание майката. — Не, Бени не обичаше да лови животни, никакви. Всъщност просто излизаше с лодката и си намираще местенце някъде по брега. Най-често седеше мирно и кротко и рисуваше.

— Значи това сте вие, господин Уайт — поглеждам към рисунката с мъжа в лодката.

— Не, сигурно е баща му — отвърща тъжно мъжът. — Често го извеждаше с лодката. Да ви призная, аз не го правя. — Известно време той мълчи. — Честно казано, не знам да плувам и се страхувам от водата.

— Бени не се хвалеше с рисунките си — продължава с разтреперан глас госпожа Уайт. — Според мен носеше въдицата, за да не се отличава от другите момчета. Мисля, че изобщо не си правеше труда да взима стръв. Сърце не му даваше да убие и червейче, камо ли риба.

— Хляб — допълва господин Уайт. — Взимаше хляб, все едно ще прави от него топчета. Все му повтарях, че няма да хване голяма риба, ако използва за стръв хляб.

Оглеждам костюмчетата, панталоните и ризките по закачалките, обувките, наредени на пода. Дрехите са строги, явно са избирани от родителите. В дъното на дрешника е подпряна въздушна пушка и господин Уайт обяснява, че Бени е стрелял по мишени и консервени кутии. Не, никога не бил се целел по птички. Разбира се, че не. Сърце не му давало да хване и риба, повтарят отново в хор мъжът и жената.

Върху бюрото на купчинка са наредени учебници, до тях има кутия флумастери. Отгоре е оставен скицник и аз питам родителите дали са го разглеждали. Не го били отваряли. А имат ли нещо против да видя рисунките? Нямали. Заставам при писалището. Не сядам, не се разполагам, сякаш съм си у дома в стаята на мъртвия им син. Пипам с уважение скицника, обръщам внимателно страниците и разглеждам старателните рисунки с молив. Първата е на кон, който пасе, и е

удивително хубава. После следват няколко скици на сокол, кацнал на голо дърво, в дъното се вижда вода. Бени е нарисувал и стара климнала ограда. Има и няколко рисунки със сняг. Скицникът е запълнен наполовина, рисунките си приличат в основното, докато не стигам до последните няколко. При тях настроението и темата рязко се променят. Виждам рисунка на гробище нощем, пълната месечина зад голите дървета осветява едва-едва климналите надгробни плочи. Следва ръка, мускулеста и свита на пестник, накрая откривам и кучето. Женско, дебело и грозновато, с оголени зъби и настръхнала козина, сякаш се кани да ухапе някого.

Вдигам очи към семейство Уайт.

— Бени говорил ли ви е някога за кучето на Кифинови? — питам аз. — Казва се Господин Фъстъчков.

Върху лицето на втория баща се изписва странен израз, очите му блясват от избилите в тях сълзи. Той въздиша тежко.

— Лори е алергична — казва мъжът, сякаш това е отговорът на моя въпрос.

— Бени постоянно се оплакваше, че се държали зле с кучето — помага и госпожа Уайт. — Искаше да приберем Господин Фъстъчков. Мечтаеше си да вземем кучето, твърдеше, че Кифинови щели да ни го дадат, но ние нямаше как да го подслоним.

— Заради Лори — предполагам аз.

— Пък и кучето си беше старо — допълва жената.

— Беше ли? — учудвам се аз.

— Тъжна работа — уточнява госпожа Уайт. — Непосредствено след Коледа Господин Фъстъчков явно се почувствал зле. Бени разказваше как клетото куче трепери като листо и постоянно се лиже, все едно го боли нещо. После, преди около седмица, явно отишло някъде, за да умре. Нали знаете, животните го правят. Бени ходеше всеки ден да го търси. Направо ми се късаше сърцето. Личеше си, че много го обича — добавя майката. — Според мен ходеше там главно за това — да си играе с Господин Фъстъчков. След като кучето изчезна, го търсеше под дърво и камък.

— Тогава ли се промени поведението му? — питам аз. — След като кучето изчезна?

— Някъде тогава — потвърждава господин Уайт. И той, и жена му сякаш нямат сили да влязат в стаята на Бени. Притискат се на прага,

все едно крепят стените. — Но нали не мислите, че е посегнал на живота си заради някакво куче? — пита той и ми се вижда направо сломен.

Някъде след петнайсетина минути ние с Луси се отправяме към гората и оставяме родителите в къщата. Не били ходили при ловджийската площадка, където Бени е бил намерен обесен. Господин Уайт ми обясни, че знаел къде се пада и докато е обикалял с детектора за метални предмети, бил минавал много пъти оттам, но сега нито той, нито жена му намирали сили да отидат на мястото, където е издъхнало детето. Питам ги дали според тях другите знаят къде точно е умрял Бени — притеснявам се да не би сеирджиите да са изпотъпкали пръстта наоколо, а родителите отвърщат, че надали някой знае. Освен ако детективът не е казал на съседите, допълва господин Уайт.

Полето, където се приземихме — гол участък, който явно не е разораван и засяван от години, се пада между къщата и потока. На изток на много километри се е разпростряла гора, силозът е току до брега и стърчи ръждив и почернял като уморен тумбест фар, сякаш загледан във водата при мотел „Форт Джеймс“ и къмпинга. Питам се откъде ли е минавал Бени, когато е ходел у Кифинови. През потока няма мост, а той е широк към трийсетина метра. Ние с Луси следваме пътеката през гората и внимаваме къде стъпваме. На хвърлей от водата в дърветата се е заплела рибарска корда, мярвам и няколко гилзи от ловджийска пушка и кутийки от безалкохолни напитки. Да сме вървели, има-няма, пет минути, и се озовахме при ловджийската площадка. Прилича на обезглавена къщурка върху дървото, която някой е сковал надве-натри с дъски, прихванати за дънера. На една от дъските виси жълто найлоново въже — полюшва се от студения вятрец, който подухва откъм водата и нашепва сред клонаците.

Спираме и мълком се оглеждаме. Не виждам никакви отпадъци — пликчета, кутийки от пуканки, нещо, от което да личи, че Бени е ял тук. Приближавам се до въжето. Станфийлд го е срязал на метър и двайсет от земята и понеже Луси е по във форма от мен, я моля да се качи на площадката и да махне въжето като хората. Ако не друго, поне можем да разгледаме възела в другия край. Първо правя снимки. Проверяваме дъските, заковани за дървото; изглеждат, общо взето,

здрави. Луси е в дебело подплатено яке, което обаче явно не ѝ пречи да се покатери, а когато стига горе на площадката, тя първо опитва с крак дъските, за да се увери, че ще издържат тежестта.

— Май няма да поддадат — съобщава племенницата ми.

Мятам ѝ ролка лепенки, а тя вади чантичката с инструментите. Всички агенти от Службата за огнестрелно оръжие носят винаги със себе си такива чанти, където наред с останалото има нож с различни остриета, отвертки, клещи, ножици. Ако не за друго, по време на пожар им трябва; за да вадят например пироните, забили се в подметките на подсилените им с метал обуца. Работата на агентите от Службата е доста мръсна. Те проникват в какви ли не опасни места.

Луси срязва въжето над възела и прихваща с лепенката краищата.

— Най-обикновен възел — казва ми тя и ми мята въжето заедно с лепенката. — Каквито правят бойскаутите. Единият край е прогорен. Който го е срязал, го е разтопил, за да не се разнищи.

Това донякъде ме изненадва. Струва ми се нелепо човек, тръгнал да се беси, да мисли дали въжето ще се разнищи.

— Нещо не се връзва — споделям с Луси, когато тя слиза при мен. — Знаеш ли, ще взема да се престраша и да погледна горе.

— Но внимавай, лельо Кей. Стърчат ръждиви пирони. Пази се и от треските.

Питам се дали Бени не е превърнал старата ловджийска площадка в нещо като свое горско убежище. Хващам се за прогнилите сиви дъски и се катеря — добре че съм в панталон в защитен цвят и боти. На площадката има пейка, където ловците да причакват нищо неподозиращия дивеч. Проверявам пейката, като я натискам надолу, вижда ми се здрава и сядам. Бени е бил само два-три сантиметра по-висок от мен, значи, ако момчето наистина е идвало тук, сега и аз виждам каквото е виждало то. Имам силното чувство, че Бени все пак се е отбивал тук. Личи си, че някой се е качвал. Инак площадката щеше да е отрупана с шума.

— Направи ли ти впечатление колко чисто е горе? — провиквам се към Луси.

— Може би ловците още я използват — отвръща тя.

— Кой ловец ще си прави труда в пет сутринта да разчиства сухите листа?

От наблюдателницата ми се разкрива гледка към реката, виждам и задната част на мотела с тъмната тинеста вода в плувния басейн. Над комина в къщата на Кифин се вие пушек. Представям си как Бени е седял тук, как е дебнел какво става, рисувал е и вероятно е бягал от тъгата, която сигурно е изпитвал след кончината на баща си. То оставаше да не си представям! Още помня собственото си ранно детство. Ловджийската площадка е място тъкмо като за самотно момченце с творческа жилка. Само на хвърлей, при водата има висок дъб с дънер, около който се е увил бръшлян — същински гети! Представям си как на някой от високите клони е кацнал червеноопашат сокол.

— Според мен Бени е рисувал ей онова дърво там — соча на Луси. — И е виждал като на длан къмпинга.

— Дали не е забелязал нещо? — отвръща племенницата ми.

— Няма да се учудя — казвам мрачно. — И някой може да го е видял — допълвам аз. — Сигурно се е виждало по това време на годината, все пак листата са окапали. Особено пък ако някой е гледал с бинокъл и е имал причини да бъде предпазлив. — Тъкмо го изричам, и ми хрумва, че нищо чудно да наблюдават сега и нас. Слизам настръхнала. — Нали пистолетът ти е в кобура? — питам Луси, след като докосвам с нозе земята. — Дай да тръгнем по тази пътека, да видим къде ще ни изведе.

Взимам въжето, намотавам го и го слагам в найлонов плик, който след това пъхам в джоба на якето. Прибирам лепенката в дамската си чанта. Двете с Луси тръгваме по пътеката. Намираме още гилзи и дори стрела. Навлизаме все по-навътре в гората, пътеката криволичи покрай реката, тихо е, само дърветата ще простенат от повеея на вятъра и ще изпука съчка под краката ни. Искам да проверя дали пътеката ще заобиколи и ще ни изведе чак от другата страна на потока — така и става. До мотел „Форт Джеймс“ има петнайсетина минути ходене и накрая ние навлизаме в дърветата между мотела и шосе номер пет. Бени като нищо е могъл да дойде тук след църквата. На паркинга пред мотела има шест-седем коли, някои под наем, пред автомата за кока-кола е спрял мощен мотоциклет „Хонда“.

Ние с Луси се запътваме към къщата на Кифин. Соча й къмпинга, където намерихме спалното бельо и бебешката количка, и ме обзема гняв и тъга за кучето. Не ми се вярва да е отишло някъде, за

да умре далеч от всички. Притеснявам се, че Бев Кифин е постъпила жестоко с него, дори го е отровила, и смятам наред с другото да я питам и това. Пет пари не давам как ще реагира. От днес нататък съм като кораб без котва, отстранена съм от професията си. Не знам със сигурност дали някога ще работя отново като съдебна лекарка. Може да ме уволнят и да ме дамгосат до гроб. Дявол го взел, нищо чудно да осъмна и зад решетките.

Докато се качваме по стълбището пред входната врата на Кифин, усещам, че някой ни гледа.

— Леле, че местенце! Тръпки да те побият! — шушука Луси.

Изад пердетата надзърта лице — по-големият син на Бев Кифин, който щом усеща, че съм го забелязала, бърза да се скрие. Натискам звънеца, отваря ми момчето — същото, което видях оня път, когато бях тук. Едро и набито, с жестоко лице, надупчено от младежки пъпки. Трудно ми е да кажа на колко години е, може да е на дванайсет, но може и на четиринайсет.

— Вие сте жената, дето идва тия дни — казва ми то и ме гледа под вежди.

— Точно така — потвърждавам аз. — Ще предадеш ли на майка си, че доктор Скарпета е тук и иска да поговори с нея?

Хлапетото се хили, сякаш знае мръснишка тайна, от която го напушва смях. Все пак не прихва.

— Няма я. Заета е.

В очите му проблясват метални пламъчета. Момчето поглежда към мотела.

— Как се казваш? — пита го Луси.

— Съни.

— Какво е станало с Господин Фъстъчков, Съни? — интересувам се уж между другото.

— Проклето мръсно псе! — тросва се малчуганът. — Сигурно някой го е задигнал.

Вижда ми се невероятно някой да тръгне да краде старо дръгливо куче. Беше доста недружелюбно към непознати. По-възможно е да го е сгазила кола.

— Така ли? Лоша работа — отвръща Луси на Съни. — Защо смяташ, че някой го е откраднал?

Съни се чувства притиснат до стената. Започва да шари с очи и да ръси лъжи, като сам се прекъсва.

— О, една вечер спря някаква кола. Чух я, после се затръшна врата и кучето се разлая. А след това изчезна сякаш вдън земя. Няма го, и туйто. Зак се разстрои много.

— Кога е изчезнало? — интересувам се аз.

— О, не знам — свива момчето рамене. — Миналата седмица.

— Бени също е бил много разстроен — отбелязвам аз и чакам да видя как ще реагира.

Същият стоманен поглед в очите му.

— В училище децата му викат „женка“. Наистина си беше женка. Затова и се самоуби. Всички ще ви кажат — обяснява със стъписващо бездушие Съни.

— А аз си мислех, че сте били приятели — започва да го притиска Луси.

— Какви ти приятели! Той ми лазеше по нервите — отвърща момчето. — Вечно се мъкнеше тук да играе с келявото псе. Беше приятел на Зак и на Господин Фъстъчков. Аз не се занимавам с женки.

Чува се тътен на мотоциклет. Зак подава личице през прозореца вдясно от вратата — плаче.

— Миналата неделя Бени идвал ли е тук? — питам аз без недомлъвки. — След църквата? Някъде към дванайсет и половина — един часа. Ял ли е с теб хотдог?

Съни отново се озовава в небрано лозе. Не е очаквал да чуе малката подробност с хотдога и се чуди какво да каже. Любопитството надделява над хитростта и той отвърща:

— Откъде знаете за хотдога?

Свъсен гледа как мотоциклетът, който видяхме преди малко, подскача по изровения черен път от мотела до къщата на Кифин. Човекът на него се е отправил към нас — облечен е в червено-черна кожа, лицето му не се вижда от тъмната каска с цветно предпазно стъкло отпред. Въпреки това ми се струва познат. Изведнъж осъзнавам кой е и застивам като попарена. Джей Тали спира и слиза от мотоциклета, като премята ловко крак през високата голяма седалка.

— Прибирай се вътре, Съни — заповядва той на момчето. — Незабавно! — казва хладно и овладяно, сякаш го познава много добре.

Хлапето влиза вътре и вратата се захлопва. Зак се е скрил от прозореца.

Джей сваля каската.

— Какво търсиш тук? — пита го Луси, а аз забелязвам в далечината Бев Кифин, която, понесла пушка, също върви към нас от мотела — очевидно е била там с Джей.

Веднага заставам нащрек, но още нито аз, нито Луси сме направили връзката. Джей смъква ципа на дебелото си кожено яке и тутакси насочва към нас оръжие — черен пистолет.

— Майко мила! — възкликва племенницата ми. — За бога, Джей, какво правиш?

— Наистина не трябваше да идвате — казва ми той спокойно и хладно. — Сега нямам друг избор. — Замахва с пистолета към мотела. — Хайде, елате да си поговорим.

Да бягаме! Но къде! Ако аз хукна, Джей като нищо ще тегли куршума на Луси. Ще ме застреля в гръб. Той вдига оръжието и го насочва към гърдите на Луси, после разкопчава кобура ѝ. Друг може и да не знае, но Джей със сигурност е наясно какво има в него. Взима ми дамската чанта и ме претърсва, като хубавичко ме опипва колкото да ме унизи, да ме постави на място, да позлорадства от яростта, изписала се върху лицето на Луси, която не го изпуска от очи.

— Недей! — казвам му тихо. — Още можеш да спреш, Джей.

Той се хили и по лицето му, което може да е на грък, може да е на италианец, може да е и на французин, се изписват злост и гняв. Бев Кифин също идва при нас и присвива очи срещу мен. Облечена е в същото карирано червено яке както по-миналата седмица, косата ѝ е сплъстена, сякаш тя току-що става от леглото.

— Бре, бре, бре! — възкликва жената. — Някои хора не разбират от дума, че не са добре дошли — плъзга тя очи към Джей.

И без да ми казват, разбирам, че са любовници, и всяка думица, която Джей ми е нашепвал, се превръща във фарс. Сега вече знам защо агент Джилисън Макинтайър е била озадачена, когато ѝ споменах, че мъжът на Бев Кифин е шофьор на камион във фирма „Овърланд“. Макинтайър е работила там под прикритие. Била е уж счетоводителка. Преглеждала е всички отчети. Все е щяла да знае, ако има служител на име Кифин. Единствената връзка с престъпната транспортна фирма, забъркана в незаконна търговия, е самата Бев Кифин, а наркотиците и

оръжието са на клана Шандон. Отговори. Вече разполагам с тях, но е твърде късно.

Луси върви с каменно лице току до мен. Дори не трепва, докато под дулото на пистолета минаваме покрай ръждясали каравани, за които подозирам, че не току-така са без обитатели.

— Лаборатории за дрога — казвам на Джей. — Тук произвеждате наркотици, нали? Или просто държите бойни карабини и други нещица, които после пласирате на черно и с които убивате хора.

— Млъквай, Кей — казва ми тихо той. — Погрижи се за нея, Бев — кима Джей към Луси. — Намери ѝ хубава стая и се постарай да не ѝ липсва нищо.

Кифин се подсмивва. Потупва с пушката Луси отзад по крака. Вече сме при мотела и аз оглеждам спрените коли, но не откривам и следа от друго човешко същество. В съзнанието ми като светкавица изниква Бентън. Сърцето ми бие като обезумяло, след като си давам сметка какво всъщност е станало. Бони и Клайд. Наричахме така Кари Гретхен и Нютън Джойс. Двамата убийци. Още от самото начало бяхме повече от сигурни, че тъкмо те са убили Бентън. Но така и не разбрахме с кого е имал той среща онзи следобед във Филадельфия. Защо е отишъл сам и не е казал на никого от нас? Не беше чак толкова глупав, та да не ни предупреди. Не би се съгласил да се срещне с Кари Гретхен и Нютън Джойс, дори с непознат, обещал уж да му предостави сведения. Все пак се е опитвал да хване дирите на такава обиграна, хитра и зловеща серийна убийца като Кари. Спирам на паркинга, а Кифин отваря вратата и чака Луси да влезе преди нея в една от стаите. Стая четиринайсета. Луси дори не се обръща да ме погледне и вратата се затваря след нея и Кифин.

— Ти си убил Бентън, нали, Джей? — заявявам аз, все едно това е установен факт.

Той слага ръка върху гърба ми, както е насочил пистолета и го е опрял в мен, после ми казва да отворя вратата. Влизаме в стая петнайсата, същата, където Кифин ме въведе, когато искаше да ми покаже какви матраци и спално бельо използва в дупката си.

— Ти и Брей — допълвам аз. — Заради това тя е изпращала писмата от Ню Йорк, та да излезе, че са от Кари и Бентън да реши, че са писани от същия град, където тя е излежавала присъдата си.

Джей затваря вратата и замахва почти уморено с пистолета, сякаш му досаждам и му е неприятно.

— Сядай.

Извърщам очи към тавана, да видя има ли болтове. Питам се къде ли е пистолетът с горещ въздух и дали и той е част от съдбата ми. Стоя без да се помръдвам при шкафа с Библията — тази тук не е отворена на никаква глава, била тя за суетата или за друго.

— Просто искам да знам дали съм преспала с човека, убил Бентън — гледам аз Джей право в очите. — Ще ме убиеш, нали? Хайде де! Но вече го направи веднъж, когато уби Бентън. Така че можеш да ме убиеш повторно, Джей.

Колкото и да е странно, не изпитвам страх, само примирение. Боли ме, мъчно ми е за моята племенница и чакам изстрелът да разлюлее стените.

— Защо не я оставиш на мира? — питам напосоки, а Джей знае, че говоря за Луси.

— Не аз съм убил Бентън — отвърща той и ме гледа с безжизненото лице на човек, който, без да му мигне окото, е готов да отиде и да застреля на място президент. Бледо като платно, безизразно като на зомбиран. — Убиха го Кари и онзи мухльо, нейният приятел. Аз само се обадох.

— Обадил си се?

— Обадох се на Бентън за срещата. Не беше трудно. Все пак съм агент — напомня ми той злорадо. — От там нататък Кари пое нещата в свои ръце. Кари и онзи психар, с когото се беше хванала.

— Значи си му заложил капан — казвам. — Вероятно си помогнал на Кари и да избяга.

— Тя не се нуждаеше много от помощ. Съвсем мъничко — уточнява безизразно той. — Беше като мнозина в тоя бизнес. Бита карта. Беше се изчерпала. Песента ѝ бездруго беше изпята.

— Забъркан си в семейните далавери, нали, Джей? — впивам очи в него.

Той държи пистолета до хълбока си, подпрял се е на вратата. Не го е страх от мен. Приличам на опъната до скъсване тетива, надавам ухо да чуя какво става в съседната стая.

— Всички тия убити жени, с колко от тях първо си спал? Както със Сюзан Плес — клатя аз глава. — Я кажи, помагаше ли на Шандон,

или той просто те е следял и се е задоволявал с огризките?

Джей ме пронизва с поглед. Напипала съм истината.

— Знаеш ли, прекалено млад си, за да бъдеш Джей Тали, който и да е той — казвам му след това. — Джей Тали без второ име. И изобщо не си следвал в Харвард, съмнявам се да си живял и в Лос Анджелис, дори като малък. Той ти е брат, нали, Джей? Онзи ужасен урод, самообявил се за върколак. Брат ти е и твоята ДНК е толкова близка до неговата, че при обичайно изследване човек би могъл да ви помисли за еднолични близнаци. Знаеше ли, че при такова изследване твоята ДНК е същата като неговата?

Плисва го ярост. Суетният, красив Джей не иска и да мисли, че неговата ДНК е дори сходна с тази на грозотията Жан-Батист Шандон.

— И трупът в товарния контейнер. Онзи, който ни помогна да повярваме, че е уж на брата, на Тома. И неговата ДНК е твърде сходна, но не като твоята — твоята ДНК от семенната течност, която си оставил в тялото на Сюзан Плес, преди тя да бъде направена на кайма. Тома роднина ли ви е? Не ви е брат, значи? Какъв тогава? Братовчед? И него ли уби? Кой го удави в Антверпен, ти или Жан-Батист? А после ме прилъга да дойда в Интерпол, но не защото си искал да ти помогна в разследването, а за да видиш какво зная. За да се увериш, че не съм разбрала онова, до което Бентън явно малко по малко се е добрал: че и ти си от клана Шандон — казвам аз, а Джей дори не трепва. — Вероятно си мозъкът в далаверите на баща си и заради това си се набутал в органите на реда — за да действаш под прикритие, като шпионин. Един бог знае колко сведения си потулил и колко информация си предал, понеже си бил наясно какво ще предприемат добрите и си им забивал нож в гърба. — Пак клатя глава. — Пусни Луси — натъртвам за кой ли път. — Ще направя каквото кажеш. Но нея пусни.

— Не мога.

Той дори не понечва да оспори онова, което съм казала.

Поглежда към стената, сякаш вижда през нея. Долавям, че се пита какво ли става в съседната стая, защо е толкова тихо. Нервите ми са опънати до скъсване. „Моля те, Господи! Много те моля! Поне направи така, че да стане бързо. Не допускай Луси да се мъчи.“

Джей пуска резето и слага предпазната верига.

— Събличай се — казва ми вече без да се обръща към мен по име. По-лесно е да убиваш хора, лишени от самоличност. — Не се притеснявай — добавя ни в клин, ни в ръкав. — Няма да те докосна и с пръст. Просто трябва да направя така, че да изглежда друго.

Извързвам се към тавана. Джей знае какво си мисля. Пребледнял е, целият е плувнал в пот, когато издърпва едно от чекмеджетата на шкафа и вади оттам няколко болта и пистолет с топла струя, червен.

— Защо? — питам го аз. — Защо точно тях?

Имам предвид двамата мъже, за които вече съм убедена, че са убити от Джей.

— Хайде, завинти ги на тавана — подканя той. — Ей там, в гредата. Качвай се на леглото, завинти ги и без номера! — Слага болтовете на леглото и ми кима да ги взема и да изпълня каквото ми е казал. — Неизбежно е, когато някой си пъха носа където не му е работа.

Вади от чекмеджето парцал и въже. Аз стоя, без да се помръдвам, и го гледам. Болтовете блещукат като калай върху леглото.

— Матос дойде тук заради Жан-Батист и трябваше доста да го увещавам, докато разбере какво точно е намислил и кой го е пратил. Но не е това, което си мислиш. — Джей съблича коженото яке и го мята върху облегалката на стола. — Поръчката не е дошла от семейството, издал я е един от наемниците, не искал Жан-Батист да се разбъбри и да подлее вода на доста хора. И понеже стана дума за семейството...

— За твоето семейство, Джей — напомням му аз.

— Да де. — Той се вторачва в мен. — Точно така, за моето семейство. Грижим се един за друг. Който каквото и да прави, семейството си е семейство. Жан-Батист е лайнар, достатъчно е да го зърнеш, за да го разбереш и да видиш защо вечно се набутва между шамарите.

Аз не казвам нищо.

— Не че одобряваме — продължава Джей, сякаш говори за малко дете, което стреля с прашка по уличните лампи или прекалява с бирата. — Но той ни е кръв, наша кръв, а кръвта вода не става. Не закачаме своя кръв.

— Някой все пак е закачил Тома — възразявам аз, без дори да съм се докоснала до болтовете и да съм се качила на леглото.

Нямам никакво намерение да му помагам да ме изтезава.

— Искаш ли да знаеш истината? Беше нещастен случай. Тома не можеше да плува. Препънал се в някакво въже и паднал от кея, нещо от този род — обяснява ми Джей. — Не съм бил там. Удавил се. Жан-Батист искал да разкара трупа далеч от кея, да го махне от там — да не пречи на другите неща, да го скрие някъде, за да не установят самоличността.

— На друг ги разправяй тия — тросвам се аз. — Извинявай много, но Жан-Батист е оставил при трупа бележка: „Bon voyage. Le jour-garou“^[1]. Така ли ще постъпиш, ако не искаш да привлечаш вниманието? Според мен — не. Я по-добре провери още веднъж версията на брат си. Може би вие във вашето семейство се грижите един за друг. Но както гледам, Жан-Батист прави изключение. Изобщо не го е грижа за семейството.

— Тома ни беше братовчед. — Сякаш от това престъплението става по-малко гнусно. — Качвай се и прави каквото ти казах.

Джей кима отново към болтовете и вече е ядосан, много ядосан.

— Не — отказвам аз. — Сам прави каквото имаш да правиш, Джей — продължавам да го наричам по име. Познавам го. Няма да му позволя да ми причини това, без да му повтарям името и да го гледам право в очите. — Няма да ти помагам да ме убиеш, Джей.

От другата стая се чува тъп звук, сякаш нещо се е преобърнало или е паднало на пода, сетне еква взрив и сърцето ми се свива. Задавям се от сълзите, избили в очите ми. Джей трепва, после лицето му отново става безизразно.

— Сядай — заповядва ми той.

Когато не се подчинявам, се приближава и ме блъсва на леглото. Аз плача. Плача за Луси.

— Ах, копелдак с копелдак! — крещя. — И онова момченце, Бени, и него ли уби? Заведе го в гората и го обеси! А беше едва на дванайсет години!

— Пречкаше се тук. Мич също. Познавах се с Мич. Той ме видя. Нямах друг избор.

Джей се е надвесил над мен, сякаш не знае какво да прави от тук нататък.

— А после уби и момчето.

Бърша очи с двете си длани.

Върху лицето на Джей се мярва смущение. Явно за момчето има угризения. За нас, останалите, нехае, но виж, за момчето се чувства гузен.

— Как ти е дало сърце да стоиш там и да го гледаш как се души! Малко дете. Момченце в официални дрешки.

Джей замахва и ме фрасва през лицето. Прави го толкова бързо, че в началото не усещам нищо. Устата и носът ми изтръпват и засмъдяват, потича нещо мокро. По мен капе кръв. Оставям я да се стича и разтреперана като листо не свалям очи от Джей. Сега вече му е по-лесно. Направил е първата стъпка. Просва ме на леглото и ме яхва, като притиска с колене ръцете ми. Вдига дланите ми над главата и се опитва да ги върже, а в счупения лакът, който тъкмо е започнал да нараства, пак ме пронизва нетърпима болка. През цялото време Джей сумти нещо за Даян Брей. Подиграва ми се, казва, че тя се е познавала с Бентън и той не ми ли бил споменавал, че Брей си падала много по него? Ако бил малко по-мил с нея, щяла да го остави на мира. Сигурно е щяла да остави на мира и мен. Сърцето ми ще се пръсне. Не разбирам почти нищо.

Нима съм си въобразявала, че Бентън чука само мен? Нима съм била толкова тъпа, та да си мисля, че ще изневерява на жена си, а на мен — не? Божичко, колко загубена съм била. Джей се изправя, за да вземе пистолета с горещ въздух. Каквото човек си направел сам, и цяло село не можело да му го направи, продължава да съска Джей. Във Вашингтон Бентън имал кратка забелжка с Брей, после — Джей не можел да не му го признае — на бърза ръка я разкарал, оная кучка обаче не му го простила. Не й било в стила. Джей се опитва да ми запуши устата, а аз въртя глава ту на едната, ту на другата страна. От носа ми тече кръв. Запуши ли ми устата, няма да мога да дишам. Брей си била разчистила сметките с Бентън и се била преместила в Ричмънд отчасти за да се увери, че ми е почернила и на мен живота.

— Представяш ли си, да изчукаш някого и да ти излезе толкова солено!

Джей отново става от леглото. Пребледнял е, по лицето му е избила пот.

Мъча се да си поема дъх през носа, сърцето ми думка ли, думка досущ картечница, плисва ме паника. Налагам си да не губя самообладание. Уплаша ли се — край, ще ми стане по-трудно и да

дишам. Паника! Мъча се да си поема дъх, по врата ми капе кръв, започвам да кашлям и да се давя, сърцето ми ще се пръсне, блъска като пестници, заели се да избиват врата. Дум-дум-дум, стаята става сивкава, а аз не мога да се помръдна.

[1] На добър път. Върколака (фр.). — Б.пр. ↑

34.

Две седмици по-късно

Събралите се в моя чест са все хора като всички останали. Седят мирно, едва ли не благоговейно. Стъписани са. Няма как да не са чули новините. Трябва да живееш в някакви затънтени краища на Африка, за да не разбереш какво се е случило през последните седмици, особено в окръг Джеймс Сити, в оня западнал, приличен на клоака мотел, оказал се окото на чудовищна буря от продажност и зло.

А всичко в занемарения, обрасъл с трева и шубраци къмпинг изглеждаше толкова мирно и кротко! Направо не си представям как хората са опъвали палатки или са отсядали в мотела, без дори да подозират каква вихрушка се вихри наоколо. Досущ ураган, изнесъл се към морето, вилнеещите сили се укротиха и притихнаха. Доколкото знаем, Бев Кифин не е мъртва. Както и Джей Тали. По ирония на съдбата Интерпол го е обявил за издирване. Същите хора, с които доскоро той е работил, го търсят под дърво и камък. Търсят и Кифин. Предполагаме, че са избягали от Съединените щати и се укриват някъде в чужбина.

Пред мен стои Джейми Бъргър. Аз съм на свидетелската скамейка с лице към съдебните заседатели: три жени и петима мъже. Двама са бели, петима — чернокожи, един е по произход азиатец. Представени са расите на всички жертви на Шандон, макар че, сигурна съм, не е търсено нарочно. Но пък е справедливо и аз съм доволна. Стъклената врата на съдебната зала е облепена с кафява амбалажна хартия — да не надзъртат зяпачи и репортери. Съдебните заседатели и свидетелите, както и аз влязохме през подземния коридор, откъдето вкарват и задържаните под стража. Всичко е сковано от тази потайност, съдебните заседатели ме гледат така, сякаш съм призрак. От натъртванията и охлузванията лицето ми е зеленикавожълто, лявата ми ръка отново е в гипс, около китките ми още личат следите от връзалото се в кожата въже. Отървах се на косъм само благодарение на това, че по една случайност Луси е била с бронирана жилетка. Нямах и

представа. Още докато ме е взимала с хеликоптера, е била с жилетката под дебелото подплатено яке.

Бъргър ме пита за вечерта, когато Даян Брей е била убита. Имам чувството, че се намирам в къща, където във всяка стая свири различна музика. Отговарям на въпросите на прокурорката, но си мисля моите си мисли, връхлитат ме други образи, в други кътчета на психиката си чувам други звуци. Все пак успявам да се съсредоточа върху показанията, които давам. Става дума за касовата бележка за секача, която са ми дали в магазина. После Бъргър чете протокола от лабораторията, приложен към делото точно както и заключението от аутопсията, резултатите от токсикологията и други книжа. Прокурорката описва на съдебните заседатели какво представлява секачът и ме кара да разкажа как повърхностите на тъпата и острата му страна се съотнасят с ужасните рани по трупа на Брей.

Това продължава доста дълго и аз се вирам в лицата на хората, събрали се да ме съдят. Израженията им са най-различни, от вяли до заинтригувани и ужасени. На една от жените ѝ призлява, докато описвам прободните рани по черепа и окото, направо увиснало от очната ябълка. Бъргър подчертава, че според заключението на лабораторията по секача, издет от дома ми, е имало ръжда. Пита ме дали секачът, който съм купила в железарията вече след смъртта на Брей, е бил ръждив. Отговарям, че не е бил.

— Възможно ли е такъв инструмент да се покрие с ръжда само за няколко седмици? — пита пак прокурорката. — Как мислите, доктор Скарпета, възможно ли е кръвта по него да обяснява това състояние — състоянието, в което е бил секачът в дома ви — същият, който според вас Шандон е донесъл и после ви е нападнал с него?

— Според мен не е възможно — отвърщам аз с ясното съзнание, че тъкмо такъв отговор е в мой интерес. Това обаче не ме вълнува. Ще казвам истината дори да не е в мой интерес. — Като начало полицаите са длъжни да се уверят, че секачът е сух, преди да го приберат в плика за веществени доказателства — добавям аз.

— А учените, получили секача за анализ, твърдят, че той е бил ръждив, нали така? Правилно ли съм разчала заключението на лабораторията?

Бъргър се усмихва едва доловимо. Облечена е в черен костюм на тънички розови райета и пристъпва със ситни стъпки.

— Не знам какво са казали от лабораторията — отговарям аз. — Не съм виждала заключението.

— Естествено, че не сте го виждали. От десетина дни не сте ходили в Службата по съдебна медицина. А заключението е било предадено преди... хммм, едва завчера. — Тя поглежда датата върху документа. — Тук обаче се казва, че секачът с кръвта на Брей по него е бил ръждив. Изглеждал е стар, а ако не ме лъже паметта, продавачът в железарията твърди, че секачът, който вие сте закупили вечерта на седемнайсети декември — близо двацет и четири часа след убийството на Брей, изобщо не е изглеждал стар. Бил е съвсем нов. Нали?

Напомням от свидетелската скамейка на Бъргър, че няма как да знам какво твърди продавачът, а съдебните заседатели попиват всяка дума, всяко движение. Не ми разрешиха да изслушам показанията на нито един свидетел. Бъргър ми задава въпроси, на които просто не мога да отговоря, колкото да заяви на съдебните заседатели едно или друго, което държи те да знаят. Най-неприятното и най-прекрасното в заседанията на разширения състав на съдебните заседатели е, че не присъстват нито адвокат, нито съдия и няма кой да възрази срещу въпросите на Бъргър. Тя може да ме пита каквото ѝ хрумне и го прави, понеже в един от редките случаи по белия свят обвинението се опитва да покаже, че обвиняемият е невинен.

Бъргър ме пита в колко часа съм се прибрала от Париж и съм отишла на пазар. Споменава, че същата вечер съм ходила в болницата на свиждане на Джо, а после съм разговаряла по телефона с Луси. Процепът се стеснява все повече и повече. Кога съм намерила време да хукна към къщата на Брей, да я пребия от бой, да я умъртва, да подхвърля вещественни доказателства, така че да натопя друг? И защо ще си правя труда да купувам секач близо двацет и четири часа след убийството, освен за целите, които съм посочила още в самото начало: за да проверя отпечатъците, оставяни от инструмента? Прокурорката задава всички тези въпроси, а Бъфорд Райтър седи на мястото на обвинението и се взира в бележките в тефтера си. Избягва да поглежда към мен.

Отговарям на въпросите на Бъргър — точка по точка. Все по-трудно ми е да приказвам. От парцала, с който ми бяха запушили устата, тя се е разранила. От малка не съм имала афти и съм забравила

колко боли. Сякаш имам проблеми с говора. Чувствам се немощна и сломена. Левият лакът също ме присвива и отново е в гипс, понеже пострада, докато Джей ми извиваше ръцете над главата и ги завързваше за горната табла на леглото.

— Прави ми впечатление, че ви е трудно да говорите — не пропуска да натърти Бъргър. — Знам, доктор Скарпета, че е извън темата.

Нищо за Джейми Бъргър не е извън темата. Тя си има причина дори за всяка глътка въздух, която поема, за всяка стъпка, която прави, за всяко изражение върху лицето — за всичко, за абсолютно всичко.

— Но можем ли да се отклоним за миг? — Тя спира на едно място и вдига длани. — Според мен ще бъде твърде полезно, ако разкажете на съдебните заседатели какво ви се е случило по-миналата седмица. Знам, те сигурно се питат защо сте цялата в рани и ви е трудно да говорите.

Тя пъха длани в джобовете на панталона и търпеливо ме насърчава да изложи патилата си. Извинявам се, задето не съм в най-блестяща форма, и съдебните заседатели се усмихват. После им разказвам за Бени и върху лицата им се изписва мъка. Очите на един от мъжете се пълнят със сълзи, докато описвам рисунките на момчето, отвели ме при ловджийската площадка, където според мен Бени е прекарвал много време, наблюдавал е света и го е запечатвал върху скицника си. Излагам опасенията си, че невръстното дете вероятно е станало свидетел на престъпление. В стомахчето му е намерена храна — продължавам аз с обясненията — а това е в пълен разрез с нещата, които знаем за последните часове от живота му.

— Понякога педофилите, хората, които посягат на деца, ги примамват с бонбони, с храна, нещо, което да ги прилъже. Имали ли сте такива случаи, доктор Скарпета? — разпитва ме Бъргър.

— Да — отвърщам аз. — Колкото и да е тъжно.

— Можете ли да ни дадете пример на случай, когато дете е било примамвано с храна или бонбони?

— Преди няколко години докараха трупа на осемгодишно момченце — посочвам случай от собствената си практика. — При аутопсията установих, че детето се е задушило, когато насилникът го е принудил да прави орална любов. От стомахчето извадих дъвка, доста

голяма. Оказа се, че мъжът — съсед на момченцето, му е дал четири лентички дъвка „Дентин“. Накрая си призна, че го е убил.

— Значи въз основа на дългогодишния си опит имахте всички основания да се притеснявате, когато намерихте в стомахчето на Бени пуканки и хотдог — заявява Бъргър.

— Точно така. Усъмних се — отвърщам аз.

— Продължете, ако обичате, доктор Скарпета — подканя прокурорката. — Какво се случи, когато си тръгнахте от ловджийската площадка и поехте по пътеката през гората?

Сред съдебните заседатели има една жена. Седи на първата редица, втората отляво е и ми прилича на мама. Много пълна е и сигурно наближава седемдесетте, облечена е безвкусно, в черна рокля на големи червени цветя. Не сваля очи от мен и аз ѝ се усмихвам. Изглежда ми добрячка, разумна и трезвомислеща, и съм много доволна, че мама е чак в Маями, а не тук. Сигурно няма и представа какво ми се случва. Не съм ѝ казала. Болнава е, само това оставаше сега да се притеснява и за мен. Пак се извърщам към съдебната заседателка с рокля на щамповани цветя и описвам какво се е разиграло в мотел „Форт Джеймс“.

Бъргър ме приканва да разкажа повече за Джей Тали, как сме се запознали в Париж и сме се сблизили. Докато ми припомня да не забравя едно или друго и прави заключения, прокурорката не подминава и наглед необяснимите събития, разиграли се, след като Шандон ме е нападнал: изчезването на секача, който съм купила, за да проверя отпечатъка, ключът от къщата ми, намерен в джоба на Мич Барбоса, когото изобщо не съм познавала. Бъргър пита дали Джей е влизал някога в дома ми, а той, разбира се, е влизал. Значи е имал достъп до ключа и до алармата. Имал е достъп и до веществените доказателства. Да, имал е, потвърждавам аз.

Значи Джей Тали е имал изгода да натопи мен и да размие вината на брат си, нали така? Бъргър пак спира на едно място и се вторачва в мен. Не знам как да ѝ отговоря. Когато ме е нападнал в мотелската стая и ми е запушил устата, съм го одрала по ръката, така ли?

— Помня, че се съпротивлявах — отвърщам аз. — А после имах кръв под ноктите. И кожа.

— Кожата не беше ваша, така ли? Възможно ли е по време на боричкането да сте се одрали?

— Не, не е възможно.

Прокурорката се връща при писалището и прехвърля книгата, за да намери поредното заключение от лабораторните анализи. Бъфорд Райтър сякаш се е вкаменил, седи като глътнал бастун. ДНК на късчетата кожа под ноктите ми не съвпада с моята ДНК. Затова пък е същата като ДНК на лицето, оставило семенната течност във влагалището на Сюзан Плес.

— А това по всяка вероятност е Джей Тали — отбелязва Бъргър с кимане и продължава да ситни напред-назад. — И така, офицер от службите на реда е имал полово сношение с жена малко преди тя да бъде убита по най-жесток начин. ДНК на този мъж е много сходна с ДНК на Жан-Батист Шандон, от което почти със сигурност можем да заключим, че Джей Тали е близък роднина, по всяка вероятност брат на Жан-Батист. — Допряла пръст до устните си, прокурорката прави още няколко крачки. — Знаем със сигурност, че Джей Тали всъщност не се казва така. Че това е една огромна лъжа. Той би ли ви, доктор Скарпета?

— Да. Удари ме през лицето.

— Завърза ли ви за леглото очевидно с намерението да ви изтезава с пистолет с топъл въздух?

— Останах с такова впечатление.

— Нареди ли ви да се съблечете, запуши ли ви устата, канеше ли се да ви убие?

— Да. Даде ми да разбера, че ще ме убие.

— А защо не го е направил, доктор Скарпета? — казва Бъргър така, сякаш не ми вярва.

Но това е за пред другите. Тя ми вярва. Знам го.

Поглеждам съдебната заседателка, която прилича на мама. Обяснявам, че след като Джей ме е завързал и ми е запушил устата, ми е било много трудно да си поемам въздух. Обзела ме е паника, от което дишането ми е станало съвсем повърхностно и не съм си набавяла достатъчно кислород. Носът ми се е издул, от него е течала кръв, парцалът в устата ми е пречел да дишам. Припаднала съм, а когато съм се окопитила, Луси е била в стаята. Явно тя ме е развързала и ми е отпушила устата, а Джей Тали и Бев Кифин ги е нямало.

— Вече чухме свидетелските показания на Луси — казва Бъргър и тръгва замислена към ложата на съдебните заседатели. — От нея

знаем какво се е случило, след като сте изгубили съзнание. Какво ви каза вашата племенница, след като дойдохте на себе си, доктор Скарпета?

В съдебен процес никой не отчита преразказа на нещо, казано от друг. Но на това изключително странно закрито заседание Бъргър си позволява всичко и никой не ѝ прави забележка.

— Луси ми обясни, че е била с бронезилетка — отговарям аз на въпроса. — Каза още, че в другата стая са водили някакъв разговор...

— С Бев Кифин — уточнява прокурорката.

— Да, с нея. Луси ми описа как е стояла до стената, а Бев Кифин е държала пушката насочена към нея. После е стреляла, а бронезилетката на племенницата ми е поела куршума. Луси е получила неприятна контузия, но инак се е чувствала добре, грабнала е пушката от ръцете на госпожа Кифин и е избягала от стаята.

— Защото се е притеснявала най-вече за вас. Не е останала да се разправя с Бев Кифин, защото е бързала да види какво става с вас.

— Да. Разказа ми как е започнала да отваря с крак вратите една по една. Не е знаела в коя стая съм, затова е изтичала откъм задната страна, откъм басейна, накъдето гледат прозорците. Намерила е стаята, където ме държах, счупила е прозореца с приклада на пушката и е влязла. Джей го е нямало. Те двамата с Бев Кифин явно са излезли през предната врата, качили са се на мотоциклета и са избягали. Луси твърди как помнела, че докато ме е свестявала, е чула бръмчене на мотоциклет.

— Оттогава имате ли вести от Джей Тали? — пита Бъргър и спира, за да ме погледне в очите.

— Не — отвърщам и за пръв път този тежък ден ме плисва гняв.

— А от Бев Кифин? Имате ли представа къде е?

— Не. Никаква.

— Значи са избягали. Тя е зарязала двете си деца. И кучето — семейното куче. Което Бени Уайт е обичал толкова много. Вероятно тъкмо заради кучето е отишъл след църквата в мотела. Поправете ме, ако паметта ме подвежда. Но нали Съни Кифин, по-големият син, ви е споменал, че се е заяждал с Бени? Че точно преди да отиде на църква, Бени се е отбил у Кифинови, за да разбере дали кучето се е намерило. А Съни му е отговорил, че то е отишло да поплува, и го е попитал дали е дошъл заради Господин Фъстъчков, кучето де. Нали Съни е казал

точно това на детектив Марино вече след всичко случило се, след като Джей Тали и Бев Кифин са се опитали да убият вас и племенницата ви и са избягали?

— Не знам какво точно е казал Съни на Пийт Марино — отвръщам аз — не че Бъргър очаква отговор от мен.

Единственото, което цели, е съдебните заседатели да чуят въпроса. Очите ми се премрежват от сълзи при спомена за старото мило псе и за съдбата, която го е сполетяла.

— Кучето изобщо не е отишло да се къпе — най-малкото по своя воля, нали, доктор Скарпета? Вие с Луси сте го намерили, докато сте чакали в къмпинга да дойде полиция — продължава прокурорката.

— Да — потвърждавам аз и сълзите ми рукват неудържимо.

Господин Фъстъчков беше зад мотела, на дъното на плувния басейн. За задните му лапки бяха привързани тухли. Съдебната заседателка в роклята на цветя също се разплаква. Друга от жените ахва и затуля с длан очи. По лицата на всички преминават възмущение и дори омраза, а Бъргър не нарушава мига — този мъчителен ужасен миг. Образът на зверски убитото куче витае ярък и непоносим в съдебната зала и прокурорката не желае да го разсейва. Мълчание.

— Как е възможно някой да извърши подобно нещо! — виква съдебната заседателка в роклята на щамповани цветя, след което затваря с трясък тефтера и бърше очи. — Какви злодеи!

— Негодници!

— Слава богу! Милостивият Господ е бдял над вас, със сигурност е бдял! — казва ми един от съдебните заседатели и клати глава.

Бъргър прави три крачки. Оглежда един по един съдебните заседатели. Вторачва се и в мен.

— Благодаря ви, доктор Скарпета — казва ми едва чуто. — Със сигурност там е имало злодеи, ужасни злодеи — обръща се все така тихо вече към съдебните заседатели. — Благодаря ви, че ни отделихте време, макар и да знаем, че изпитвате болка и сте изживели истински ад. Точно така, ад — поглежда прокурорката отново към съдебните заседатели.

Всички кимат.

— Да, ад — казва ми заседателната с роклята на цветя, сякаш не знам. — Голям ужас сте изживели. Мога ли да задам един въпрос?

Нали имаме право да задаваме въпроси?

— Заповядайте — подканя Бъргър.

— Вече съм си съставила мнение — заявява ми жената. — Но знаете ли? Ще ви кажа нещо. Когато бях малка, ако някой излъжеше, го шляпаха по дупето, ама силно. — Тя вирва брадичка в праведно възмущение. — За пръв път чувам някой да върши нещата, за които току-що ни разказахте. Имам чувството, че от днес нататък цял живот няма да мога да мигна. Сериозно ви говоря.

— Сигурно — отвърщам аз.

— Затова ще ви питам без заобикалки. — Жената се е втреничила в мен и притиска с две ръце големия зелен бележник. — Вие ли го направихте? Вие ли убихте оная полицайка?

— Не, госпожо. Не съм я убила аз — натъртвам силно, както никога досега в живота си.

Чакаме реакция. Всички са притихнали, никой не проронва и дума, не задава въпроси. Съдебните заседатели са готови с решението си. Джейми Бъргър отива при писалището и събира книгата си. Подрежда ги и ги удря леко о масата, да станат на купчинка. Сетне вдига очи. Гледа един по един съдебните заседатели, накрая и мен.

— Нямам повече въпроси — оповестява прокурорката. — Госпожи и господа!

Отива при парапета, навежда се напред и се взира в съдебните заседатели, сякаш разглежда огромен кораб, както всъщност си е. Именно жената в роклята на цветя и колегите ѝ ще ме преведат през опасните бурни води.

— По професия съм търсачка на истината — описва себе си Бъргър с думи, каквито не съм чувала от устата на прокурор. — Моята свещена задача е да намеря истината, само истината и нищо друго, освен истината, а после да я отстоявам. За това и бях помолена да дойда тук, в Ричмънд: за да разкрия пълната неоспорима истина. Всички вие сте чували, че правосъдието е сляпо. — Тя изчаква заседателите да кимнат. — Така е, правосъдието е сляпо, но само доколкото е длъжно да бъде напълно безпристрастно, непредубедено, справедливо към всички. Ние обаче не сме слепи за истината, нали? — пита прокурорката и оглежда едно по едно лицата. — Видяхте какво става в тази съдебна зала. Сигурна съм, разбрахте какво става в тази съдебна зала и сте всичко друго, но не и слепи. Наистина трябва да сте

слепи, за да не видите очевидното. Тази жена — гледа ме отново тя и ме сочи, — доктор Скарпета, не заслужава да я подлагаме повече на разпит, на съмнения, на мъчителни въпроси. Ако искам съвестта ми да е чиста, не мога да го позволя. — Бъргър млъква. Съдебните заседатели я гледат, без да мигат, като омагьосани. — Госпожи и господа, благодаря ви, че изпълнихте гражданския си дълг, че отделихте от времето си, че изявихте желание да сторите каквото е правилно. Сега можете да се върнете на работа, вкъщи при семействата си. Обявявам заседанието за закрито. Не повдигам никакво обвинение. Приятен ден!

Жената в роклята на цветя се усмихва и въздиша. Другите съдебни заседатели ръкопляскат. Бъфорд Райтър се е втренчил в дланите си с пръсти, сплетени върху писалището. Ставам, светът се завърта, когато бутам летящата врата, каквито е имало по старовремските кръчми, и напускам свидетелската скамейка.

Няколко минути по-късно

Имам чувството, че излизам от затъмнено помещение, и се старая да не срещам очите на репортерите и на останалите, които чакат пред облепената с хартия стъклена врата, крила ме от външния свят и сега върнала ме в него.

Бъргър ме отвежда в тясната стаичка за свидетели в съседство, където Марино, Луси и Ана ме чакат притеснени и развълнувани и веднага скачат на крака. Усещат какво се е случило, а аз само кимам, за да го потвърдя, и успявам криво-ляво да кажа:

— Е, всичко е наред. Джейми надмина себе си.

Най-после наричам Бъргър с малкото й име и някак между другото ми хрумва, че макар и през последните десет години да съм заставала безброй пъти на свидетелската скамейка, за да обяснявам на съдебните заседатели смъртта, и през ум не ми е минавало, че някой ден ще дойда в съда, за да обяснявам себе си.

Луси ме сграбчва, притиска ме в обятията си, вдига ме във въздуха, а аз хем се въся заради болката в ръката, хем се смея. Прегръщам Ана. Прегръщам Марино. Бъргър чака на прага и както никога не се бърка. Прегръщам и нея. Тя се заема да прибира в чантата папки и бележници, облича си палтото.

— Е, аз приключих тук — оповестява, отново самото възплъщение на деловитостта, аз обаче долавям приповдигнатото ѝ настроение.

Божичко, горда е със себе си и има защо.

— Просто не знам как да ви благодаря — обяснявам ѝ, преизпълнена от признателност и уважение. — Дори не знам какво да кажа, Джейми.

— Амин! — възкликва Луси.

Племенницата ми е облечена в строг черен костюм и изглежда като неотразима адвокатка или лекарка, като каквато си поиска.

От начина, по който е зяпнала Бъргър, разбирам, че ѝ се възхищава на външността и ума. Продължава да я гледа прехласната и да я поздравява. Не пести похвалите. Всъщност флиртува. Флиртува, моля ви се, с моята прокурорка, пратена специално, за да ме разследва.

— Трябва да се връщам в Ню Йорк — обяснява ми Бъргър. — Нали не сте забравили тежкото следствие там? — напомня ми тя за Сюзан Плес. — Чака ме много работа. Кога ще ви е възможно да дойдете, за да прегледаме отново случая на Сюзан? — пита ме, този път, струва ми се, не на шега.

— Върви, върви! — подканя Марино в омачкания си тъмносин костюм и широката, възкъса червена вратовръзка. По лицето му се мярва тъга. — Върви в Ню Йорк, докторке. Веднага. Поне засега няма какво да правиш тук. Нека данданията поутихне малко.

Не казвам нищо, но Марино е прав. Сякаш съм изгубила дар слово.

— Обичате ли хеликоптерите? — пита Луси Бъргър.

— И с топ не могат да ме качат на такава страхотия — намесва се благо-благо Ана. — Във физиката не съществува закон, който да обяснява как така летят. Нито един.

— Бре, да му се не види! Във физиката няма и закон, който да обяснява защо летят и земните пчели — възразява добродушно Луси. — Уж са такива едни дебелички, с къси крилца, пък жужат ли, жужат: бзззз!

Тя размахва като луда ръце, върти ги, все едно е политнала земна пчела.

— Ама ти какво, пак ли си се надрусала? — гледа Марино укорително към Луси.

Тя ме прегръща и всички излизаме от помещението за свидетели. Стиснала чантата, Бъргър вече е отишла сама при асансьора. Стрелката за надолу светва и вратите се отварят. Отвътре излизат свъсени хора, дошли за съдния си ден или да позяпат как някой друг изживява този ад. Бъргър държи вратата, докато ние с Марино, Луси и Ана се качваме. Репортерите са в пълна бойна готовност и ме причакват, но дори не си правят труда да приближат, когато клатя глава, за да им покажа, че нямам какво да им съобщя и да ме оставят на мира. Не знаят какво се е случило току-що на заседанието на разширения състав. Светът също не знае. Журналистите не бяха допуснати в съдебната зала, макар и очевидно да са надушили, че съм призована за днес. Отново е изтекла информация. И тепърва ще има да изтича, сигурна съм. Чудо голямо! Все пак си давам сметка, че Марино е прав, като настоява да се махна от града — поне за малко. Докато асансьорът слиза надолу, се вкисвам все повече. На първия етаж се разклащаме и спираме. Изправена съм лице в лице с действителността и взимам решение.

— Ще дойда — казвам тихо на Джейми Бъргър, докато слизаме от асансьора. — Дайте да се качим на хеликоптера и да идем в Ню Йорк. За мен ще бъде чест да ви помогна с каквото мога, госпожо Бъргър.

Тя спира наред оживеното шумно фоайе и премества издутата тумбеста чанта в другата си ръка. Една от кожените дръжки се смъква от рамото ѝ. Прокурорката ме поглежда в очите.

— Джейми — напомня ми. — Ще се видим в съда, Кей — казва ми след това.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.